Roknskapur 1953 fyri

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1953:
15.562,14

1.		Reutuinntøka		
		1 Ogn undir seminaringrunni	116,00	
		1 Latinskúlans ognir	980,50	
		2 Ogn á innskrivingarskjali.....	119,00	
		2 Ogn hjá skúlastjórnini.....	12,16	
	3—4	Í sparikassa og banka	21,30	1.548,96
2.	5	statsstuðningur til realskúlan ...		3.000,00
3.	6 –17	statsstuðningur til kararalønir ..		76.109,72
4.	18—25	stuðn. til uttanbýggja næmingar		1.200,00
5.	26	studningur frá Tórshavn kommunu		150,00
6.	27	gjøld næmingarnna:		
		skúlapeningur	24.533,75	
		reinhaldsgjald	800,00	
		brennigjald	985,00	26.108,75
7.	27a	læraraskúlin fyri hita, ljós og reinhald		1.200,00
8.	28/29	leiguinntøkur		1.305,00
9.		Eftirstøður á roknskapi 1952		1.043,00
10.	30/38	studningur úr landskassanum ..		39.950,00
11.	39	húsaleiguviðurgjald		930,00
12.		íungoldið av eftirlønargrunnínum		92,00

154.137,13

Föroya skúlagrunn

ÚTREIÐSLUR

Ognir tann 31. desember 1953:

A.	Fastar ognir:			
	a. Ogn undir seminariegrunni		10.400,00	
	b. Latínskúlans ognir		25.929,03	
	c. Ogn á innskrivingarskjali ..		3.400,00	
	d. Ogn hjá skúlastjórnini		222,88	39.951,91
B.	Í sparikassa		438,49	
	Í Föroya banka		385,42	
	Hjá kassameistarinum		8.097,08	8.920,99
				48.872,90
1.		Eftirlönarútreiðslur til eftirlönargrunnin		1.981,14
2.	40—58	Læraralönir og varalæraraútreiðslur	108.405,90	
		÷ gjald (á post 1) til eftirlönargrunn	1.981,14	106.424,76
3.	59—88	Stuðningur til utanbíggja nemingar		1.200,00
4.	89	Gratuskoðan av roktuskaputn 1951 og 1952		1.387,14
5.	90—93	Porto og lön til kassameistaran		656,10
6.	94—96	Skattur		847,12
7.	97—98	Trygging		893,00
8.	142—143	Viðlikahald og endurnýggjan ..		5.565,44
9.	169—170	Ljós og brenni		9.736,62
10.	200—201	Reinhald		17.727,93
11.	218—219	Undirvísingartilfar		1.620,53
12.	234—235	Aðrar útreiðslur		602,99
13.	242	Ávist av skúlastjórnini		328,70
14.		Eftirstöður	1.808,00	1.855,50
15.		Avskriving	47,50	
		Avlop		3.310,46
				154.137,13

Roknskapur 1953

fyri

eftirlönargrunn realskúlans.

(stovnaður 1/8 1922).

INNTÓKA

Skjöl.		
1.	Ognir tann 1. januar 1953	27.061,58
	Goldið av skúlagrunninum	1.981,14
1.	Rentuinntóka	953,39
2—5.	Endurgjald av eftirlön frú Petra Djurhuus	6.601,14
		36.603,25

ÚTREIÐSLA

6—9.	Goldið til statskassan	991,01
10.	Eftirlön til frú Petra Djurhuus	7.971,78
	Skuld til skúlagrunnin	92,00
	Ognir tann 31/12— 1953:	
1.	Í Færö Amts Sparekasse	27.515,46
		36.603,25

Roknskapur 1953 fyri grunnin til keyp av nýtiligum skúlabókum til fátæk börn í Föroyum.

INNTÖKA

Skjöl.			
	Ognir fann 1. januar 1953		2.717,71
	Renteinntöka:		
Skgr.	Av ogn á innskrivingarskjali	7,00	
1.	— — hjá skúlastjórnini	36,90	
2.	— — í sparikassum	47,05	90,95
			2.808,66

ÚTREIÐSLA

Skjöl.			
	Bókahjálp í skúlaárinum 1952/53		
3.	Ingibjörg Nolsöe		80,00
	Ognir fann 31. december 1953:		
Skgr.	Kapitalur á innskrivingarskjali	200,00	
1.	— hjá skúlastjórnini	1.098,59	
2.	— í sparikassanum	1.416,17	
	Hjá kassameistaranum	13,90	2.728,66
			2.808,66

Roknskapur 1953

fyri

»Pastor Engelstedt Deltagelses- og Erkendtligheds legat«

1. REALSKÚLA-LEGATIÐ

INNTÓKA

Skjöl.	Ognir tann 1. januar 1953	1.439,18
Skgr. 2	Renta av ogn á innskrivingarskjali ..	49,00
		1.488,18

2. EFTIRLÓNAR-LEGATIÐ

	Ognir tann 1. januar 1953:		3.916,24
	Rentuinntóka:		
2	Í sparikassa	101,84	
Skgr. 2	Á innskrivingarskjali	28,00	129,84
			4.046,08

ÚTREIÐSLA

1. REALSKÚLA-LEGATIÐ

Skjöl.			
1.	4. bind av Hjemmenes skoleleksikon		49,00
	Ognir tann 31. december 1953:		
	Ogn á innskrivingarskjali	1.400,00	
	Hjá kassameistaranum	39,18	1.439,18
			1.488,18

2. EFTIRLÓNAR-LEGATIÐ

	Ognir tann 31. december 1953:		
	Ogn á innskrivingarskjali	800,00	
2.	— í sparikassa	3.218,08	
	Hjá kassameistaranum	28,00	4.046,08
			4.046,08

Roknskapur fyri fátækragrunnin

fyri

fíggjarárið 1953/1954

	Roknskapur.	fíggjarætlan.
Ognir pr. 1/1 1953	102.909,12	
INNTØKUR Í 1953/54:		
Arvagjald	10.550,25	21.000,00
Gjøld fyri handilsloyvi	6.915,00	7.000,00
Sektir	6.090,00	6.500,00
Afturgoldin alimentatiónsgjøld	424,63	0,00
	126.889,30	
ÚTREIÐSLUR Í 1953/54:		
Endurgjald til kommunur fyri útreiðslur til sjúkrahúsupphald	2.221,00	0,00
Ognir pr. 31/3-1954	124.668,30	

Skjal nr. 3

Álíkning á kommunurnar fyri 1955.

	Sóknar kommuna	Fólkatal	Skattainntøka	Eftir skattainntøku ½	Eftir tingssamtykt	Til samans
1	Fugloyar	195	297750	80	75	155
2	Svínoyar	177	324050	85	85	170
3	Viðareiðis	245	279750	70	75	145
4	Hvannasunds	280	351700	90	95	185
5	Klakksvíkar	3488	6065050	1590	1600	3190
6	Kunoyar	183	334650	85	90	175
7	Mikladals	127	195200	50	50	100
8	Húsa	158	289780	80	70	150
9	Elduvíkar	156	133650	40	30	70
10	Oyndafjarðar	246	321860	90	80	170
11	Fuglafjarðar	1263	1905740	500	500	1000
12	Lorvíkar	605	701760	185	180	365
13	Gøtu	723	1042481	275	270	545
14	Nes	1841	2931600	770	770	1540
15	Skála	408	899588	235	235	470
16	Sjóar	668	1175515	305	310	615
17	Sunda	284	429400	110	115	225
18	Eiðis	593	874400	230	230	460
19	Gjáar	192	294060	75	75	150
20	Funnings	176	187560	50	45	95
21	Haldórsvíkar	383	364050	95	95	190
22	Saksunar	49	49200	15	10	25
23	Hvalvíkar	306	487665	125	130	255
24	Hósvíkar	180	213860	55	55	110
25	Kollafjarðar	487	738250	190	195	385
26	Kvívíkar	478	544598	140	145	285
27	Vestmanna	1108	2912350	765	765	1530
28	Kaldbaks	155	142600	40	35	75
29	Havnar uttanb.	457	902152	235	235	470
30	Kirkjubøar	106	256500	65	70	135
31	Hests	93	164868	45	40	85
32	Nólsoyar	332	425700	110	110	220
33	Sandavágs	721	1187870	310	310	620
34	Miðvágs	819	1074090	285	280	565
35	Sørvágs	856	1342750	350	355	705
36	Biggjar	112	142100	35	40	75
37	Mikinesar	137	209310	55	55	110
38	Sands	610	678400	175	180	355
39	Skopunar	504	575100	150	150	300
40	Skálavíkar	202	300400	80	75	155
41	Húsavíkar	210	292160	75	75	150
42	Skúvoyar	153	216000	55	55	110
43	Hvalbiar	876	1295500	340	340	680
44	Froðbiar	2018	3018460	800	800	1600
45	Fámjins	218	228007,50	60	60	120
46	Hovs	190	244990	65	65	130
47	Porkeris	441	496900	130	130	260
48	Vágs	1806	3822300	1000	1000	2000
49	Sunnbiar	714	657060	170	170	340
50	Tórshavnar	5974	15018150	3990	3995	7985
		32703	57036884,50	15000	15000	30000

LØGTINGS-TIDINDI

1955

Løgtingstíðindi
1955

TÓRSHAVN MCMLVI

PRENTSMIÐJA DIMMALÆTTINGAR

22.8854
1950
Eind 3

05. 07. 77
FØROYA LANDSBÓKASAVN

INNIHALD

ÓLAVSØKUTINGIÐ 1955

bls.

Tingmenninir 1
Tingsetingin 1
Tingnevndir 3

ALMANNAMÁL

Broyting í reglunum um vanlukkutrygging 11
Broyting í kgl. fyriskipan um barnastyrk 77
Loyvi til ger av sterkum øli í Føroyum 46

LØGTINGIÐ

Tingupploysing og nýval 86
Samsýning tingmanna 137

LANDSFYRISITINGIN

Fyrispurningur til landsstýrið 31
Fyrispurningur til landsstýrið 31
Uppskot til samtyktar frá tjóðveldisflokkinum 32
Landsstýrismál 57
Normeringsløgtingslóg 133
Borðfæ løgmans 132

FÍGGJARMÁL

Roknskapur og fíggjarstandur landskassans og stovna ..... skjal 1
Fíggjarløgtings-lóg 1956/57 27
Decisión av landskassans roknskapum 27
Aliknan á kommunurnar 1956 90
Skattalóggávan 37
Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1956/57 82
Løgtingslóg um eykaavskrivingar 38

Revisión av tollógini 47
Søla av matr. 1055 (húsini við kongaminni) 48
Søla av húsum landskassans í Sandavági 59
Premiuuppsparing í peningastovnum 110
Skattur til landskassan 130
Løgtingslóg um eykaavskrivingar 131

HEILSUMÁL

Broytingar í lóg um sjúkahús 121
Reglur viðv. vali av sjúkhústýrum 5
Broyting í reglum um studning til før. sjúkakassar 33
Tiltøk at forða misbrúki av euforiserandi evnum 69
Kopping móti barnalamilsi 89
Býti av Føroya parti í samsýningum fyri koppseting fyri difteri v.m. .. 109

KIRKJUMÁL

Kgl. fyriskipan um kirkjuráð 66

LANDBÚNAÐARMÁL

Yvirtøka av jarðargrunninum og kongsjørðini 114
Uppskot til samtyktar viðv. kongsjørðini v.m. 119

LÁNSÁBYRGDIR OG LANDSKASSALAN

Lánini til Arbejdernes trawlerdrift 29
Landskassaábyrgd fyri láni til Skopunar kommunu 34
Ábyrgd fyri lánum til S. E. V. 34
Ábyrgd fyri láni til millumkommunala et-felagið Suðuroy 47
Lántøka til bygging av trolarum 49
Studning og lán til el-verk á Sandi 78
Lán og marshallstudning til Klaksvíkar elverk 128
Lán til elfelagið Suðuroy 140
Ábyrgd fyri láni til Realkredittstovnin 135

LØGREGLUMÁL

Uppskot til samtyktar viðv. politimálum 120

SAMFERÐSLUMÁL

Vegir og lendingar 21
Oyggjarhavn á Sandi 79
Innsiglingarljós á Sørvágsfirði 108

SJÓVINNUMÁL

Lóg um veð í veiðu 20
Ferðasiglingin norðan fyri streym 46
Viðbót til minstuløn og fiskapris 72
Broyting í stýri fyri lønjavningargrunnin 75
Vaktar- og hvildartíð á før. skipum 79
Broyting í prísásetingarnevndini fyri saltfisk 85
Studningur til heimaútróður 105

Lántøka til skipakeyp 111
Broytingar í sjómanslæruni 123
Studningur til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum 125
Lán til uppbygging av vinnulívinum 135
Agnsildaveiðan undir lønjavningargrunninum 142
Landskassalán til studningsveitan til skipaflotan 141
Keyp av farmaskipum 133

VAL V. M.

Val av álitismonnum og nevndum 92

VINNUMÁL

Broyting í kunngerð um trygging 51
Løgtingslóg um starvsmenn 95

VÍSIND, BÓKMENTIR OG LIST

Dr. phil. Jakob Jakobsens legat 10
Føroya náttúrgripasavn 18
Løgtingslóg um útvarp 60

Tingið var inni í 84 dagar og hevði 69 fundir.

Ólavsøkutingið 1955.

Ár 1955, ólavsøkudag kl. 13 var Føroya løgting sett. Tingformaðurin frá seinastu setu, Joh. M. Fr. Poulsen, lýsti, at ólavsøkutingið 1955 var sett sambært skriv løgmannsins frá 14. juli 1955.

Tingmenninir eru hesir:

Hákun Djurhuus, Klaksvík, tf.
Richard Jacobsen, „ jv.
S. P. Zachariasen, „ sj.
Johan Simonsen, „ tf.
Joh. M. Fr. Poulsen, Strendur, sb.
Frederik Hansen, Søldarfirði, tf.
Olaf Ellingsgaard, Eiði, tf.
Poul Petersen, Tórshavn, ff.
Jens Chr. Olsen, Toftir, sb.
J. Fr. Øregaard, Gøtu, jv.
Frederik Bláhamar, Vestmanna, ff.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
Leon Joensen, Sørvági, sb.
Samuel Eilefsen, Miðvági, ff.
D. P. Danielsen, Miðvági, tf.
Richard Long, Tórshavn, sj., í valf. við ff.
Djóni í Geil, Tórshavn, sj.
Trygve Samuelsen, Tórshavn, sb.
Hanus við Høgadalsá, Tórshavn, tf.
Kjartan Mohr, Tórshavn, frbf.
J. P. Davidsen, Sandi, jv.
Erlendur Paturssen, Tórshavn, tf.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Andreas Djurhuus, Vági, sb.
J. H. Danbjørg, Porkeri, jv.
P. M. Dam, Tvøroyri, jv.
Kuud Nygaard, Tvøroyri, ff.

Til tingformann var Joh. M. Fr. Poulsen valdur.

Poul Petersen legði fram skriv, hareftir hin føroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri), sjálvstýrisflokkurin og R. Long fyri Havnar framburðsfelag vóru gingin saman í valbólk til val av næstformanni, tingskrivara og tingnevndum fyri tingsetuna 1955/56.

Til næstformann var so valdur R. Long.

Til tingskrivarar vóru valdir Jens Chr. Olsen og Fr. Bláhamar.

Tingformaðurin bað tingmenn rópa eitt 9 falt hurra fyri kongi og eitt 3 falt hurra fyri Føroyum.

Tingformaðurin framlegði skriv frá Føroya javnaðarflokki og tingmanninum Kjartan Mohr, d. 30/7 1955, hareftir teir eru gingnir saman í valbólk til val av tingnevndum, millumtinganevndum og mannum.

5. august boðaði tingformaðurin frá, at Kjartan Mohr umboðar tingflokkin Føroya framburðflokkur.

11. august var E. Waag góðkendur sum varamaður fyri R. Jacobsen.

Fastar nevndir og aðrar.

Figgjarnevndin: Poul Petersen, Djóni í Geil, Johan Poulsen, A. Djurhuus, P. M. Dam, Erlendur Patursson, Hanus við Høgadalsá.

Tiltaksmenn: R. Long, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, Hans Iversen, J. P. Davidsen, Frederik Hansen, D. P. Danielsen.

Landsstýrismálanevndin: Hans Iversen, Knud Nygaard, Kjartan Mohr.

Umsóknanevndin: Poul Petersen, Leon Joensen, Frederik Hansen.

Lógarnevndin: R. Long, P. Petersen, Fr. Hansen, Tr. Samuelsen og J. P. Davidsen.

Havna- og veganevndin: Hans Iversen, S. Ellefsen, Knud Nygaard, Arnhold Nielsen, Olaf Ellingsgaard, P. M. Dam og J. F. Øregaard.

Sjúkakúsnevndin: R. Long, S. P. Zachariasen, Tr. Samuelsen, P. M. Dam og Johan Simonsen.

Rúsdrekkanevndin: Tr. Samuelsen, Hanus við Høgadalsá, S. Ellefsen, Djóni í Geil og Einar Waag.

Millumtinganevnd viðv. socialmálum: R. Long, P. Petersen, Tr. Samuelsen, P. M. Dam og Erlendur Patursson.

Sjúkkússtýri: Klakksvíkar sjúkhús: Robert Joensen, Klakksvík, Obert Eliasen, Fuglafirði, Fischer Helnesen, Klakksvík. — Dronning Alexandrines hospital: R. Long, Tórshavn, Tr. Samuelsen, Tórshavn, og Jáknp í Jákupsstovu, Tórshavn. — Tvøroyrar sjúkhús: Hans Paali Thomasen, Tvøroyri, Arnhold Nielsen, Sumba, og P. M. Dam, Tvøroyri.

Siglingarnevndin: R. Long, Poul Petersen, Fr. Hansen, Jens Chr. Olsen og Richard Jacobsen.

Fiskivinnunevndin: Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen, R. Jacobsen og Johan Simonsen.

Útvarpsnevndin: Djóni í Geil, R. Long, Tr. Samuelsen, D. P. Danielsen og Kj. Mohr.

Kirkjunevndin: Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Johan Poulsen, J. F. Øregaard og Hanus við Høgadalsá.

Adressunevndin: R. Long, Djóni í Geil, Tr. Samuelsen, E. Patursson og J. F. Øregaard.

Nevndin viðv. avirtøku av jarðagrunninum og kongsjørðini: Poul Petersen, S. P. Zachariasen, D. P. Danielsen, Tr. Samuelsen og J. P. Davidsen.

---

1. Reglurnar viðv. vali av sjúkhússtýrum.

Ár 1955, 1. august, legði landsstýrismaður Edv. Mitens fram soljóðandi framløguskriv við fylgiskjali:

Landsstýrið loyvir sær hervið at leggja fyri tingið spurningin um broyting í reglunum fyri val av sjúkrahússtýrum, soleiðis at 3 limir, ið búgva í viðkomandi sjúkahúsdømi, verða valdir fyri hvørt av teimum 3 sjúkahúsunum aftrat teimum tvelmum, sum innanríkisráðið velur.

Viðmerkingar:

Í tingmáli nr. 10/1954 (vetrartingsetan): Broyting í læknaskipanini í Norðoyum, samtykti tingið 2. apríl 1955:

Tingið heitir á landsstýrið um at virka til, at lóglig læknaviðurskiftir í Norðoyum fáast í lag sum skjótast.

14. apríl 1955 samtykti landsstýrið at mæla til:

1) Sjúkahússtýrið biðjur í næstu viku sorinskrivarin um at fyritaka útsetilsi av Halvorsen lækna av Klakksvíkar sjúkahúsi og læknahúsunum, og um neyðugt at innsetta annan læknu, sum fylgir við.
2) Samstundis verður sendur hjáparlækni til Klakksvíkar.
3) Roknað verður við, at kommunulæknaembætið verður uppsligið leyst, so skjótt Halvorsen er settur út av sjúkahúsinum.

19. apríl samtykti sjúkahússtýrið uppskotið, sum landsstýrið hevði mælt til.

21. apríl vóru sorinskrivarin, ríkisumboðsmaðurin sum formaður fyri sjúkahússtýrinum, politimeistarin, P. Dahl yvirlækni, ið var settur til sjúkahúslækna í Klakksvík, og Edw. Mitens landsstýrismaður eftir áheitan frá ríkisumboðsmanninum í Klakksvík, fyri at sorinskrivarin kundi útseta lækna Halvorsen.

Fólk forðaði sorinskrivaranum í hesum. Sorinskrivarin bað so politimeistarin um politihjálp fyri at útinna útsetanina. Politimeistarin vendi sær til ríkisumboðsmannin um at fáa politihjálp úr øðrum politidømum, tí at hann helt tað ikki vera nóg nógv av politistum í Føroyum at gjøgnumføra útsetanina. Ríkisumboðsmaðurin tingaði við landsstýrið, og hann saman við landsstýrinum bað ríkisstýrið um at senda politistyrki aftrat til Føroyar, og ríkisstýrið gjørdi hetta og sendi politistar við „Parkeston". Tingingar komu í lag, og læknir Halvorsen fór av sjúkahúsinum og læknahúsunum, soleiðis sum sjúkahússtýrið hevði kravt sorinskrivarin at fáa í lag, og endaðu tingingarnar

við, at uppsett var skjal dagfest 9. mai 1955. Avskrift av hesum skjali verður viðlagd.

Punkt 1 og 2 eru útlnt, við at Halvorsen lækni er farin av sjúkahúsinum og læknahúsunum, og tvoir læknar eru fyriblis settir, ein sum sjúkahúslækni og ein sum kommunulækni.

Samsvarandi punkt 3 er áheitan gjørd til Rubek-Nielsen læknu um at siga embætið í Klaksvík frá sær. Hann hevur svarað, at hann heldur seg ikki kunna taka støðu, fyrrenn úrslit er komið úr rannsóknunum, sum fram eru farnar samsvarandi punkt 6. Eftir punkt 4 skal kommunnstýrið biðja Halvorsen lækna fáa skil á sínum við Den almindelige danske lægeforening. Landsstýrið hevur hesum viðvíkjandi skriva til kommunustýrið, og hevur kommunustýrið í skrivi 4. juli 1955 svarað soljóðandi:

> „Vit hava fingið skriv landsstýrisins dagfest 30. juni 1955 viðvíkjandi tí, at sóknarstýrið skuldi biðja dr. Halvorsen um at fáa skil á sínum læknavíðurskiftum til „Den almindelige danske lægeforening" o. a.
>
> Hetta gjørdu vit í skrivi til hansara tann 12. mai 1955, og skulu vit siga frá, at vit einki hava frætt frá honum síðani, so vit vita ikki hvussu tað liggur fyri við hesum máli."

Samsvarandi punkt 5 skal landsstýrið leggja fyri løgtingið spurningin viðvíkjandi valháttinum við vall av sjúkahússtýrunum.

Hetta verður hervið gjørt.

Endurrit.

På møder den 9. maj 1955 mellem finansminister Kampmann, rigsombudsmanden, landsstyret og repræsentanter for forstanderskabet i Klaksvig er der opnået enighed om følgende:

1. Forstanderskabet for Klaksvig kommune opfordrer læge Halvorsen til at opgive sit arbejde på sygehuset og til at forlade dette samt lægeboligen.
2. Den konstituerede sygehuslæge Jordal indsættes straks i embedet, og som kommunelæge konstitueres og indsættes læge Jarnum.
3. Landsstyret foranlediger, at der optages forhandlinger med læge Rubek Nielsen om at fratræde sig stillingen som sygehuslæge i Klaksvig.
4. Såfremt læge Rubek Nielsen fratræder sig stillingen som sygehuslæge i Klaksvig, opslås stillingen ledig, under forudsætning af at lægen samtidig bestrider en sygekasseпraksis på 500 medlemmer.

   Forstanderskabet opfordrer læge Halvorsen til at søge sit forhold til Den Almindelige Danske Lægeforening bragt i orden, således at han efter overenskomsten med lægeforeningen og Centralforeningen af Sygekasser kan varetage sygekasseпraksis. Man er enige om at henstille til lægeforeningen, at spørgsmålet om læge Halvorsens forhold til foreningen hurtigst muligt finder en afgørelse.

   Såfremt lægeforeningen nægter at genoptage læge Halvorsen, optages der straks forhandling vedrørende spørgsmålet om at ændre lægeordningen, således at lægen ved Klaksvig sygehus ikke har pligt til at betjene sygekasseptaksis, hvorefter den ændrede stilling opslås ledig.
5. Når lagtinget kommer sammen til første ordinære samling, vil landsstyret forelægge for lagtinget spørgsmålet om en ændret fremgangsmåde ved valg af sygehusbestyrelse, således at der udover de to medlemmer,

som indenrigsministeriet vælger, for hvert af de tre sygehuse af lagtinget vælges 3 medlemmer, bosiddende i vedkommende sygehusdistrikt.

6. Det er under forhandlingerne oplyst, at det er regeringens hensigt i medfør af retsplejelovens § 21 at beskikke en dommer til at undersøge begivenhederne i forbindelse med lægesagen i Klaksvig, hernuder spørgsmålet om, hvorvidt der bør rejses tiltale.

Forstanderskabet for Klaksvig kommune ønsker i denne anledning at henstille, at der ved afgørelsen af tiltalespørgsmålet tages videst muligt hensyn til den særlige baggrund for hele sagen og de foreliggende specielle tærøske forhold.

Tórshavn, den 9. maj 1955.

Kampmann. K. Djurhuus.
Håkun Djurhuus. Edw. Mitens.
N. Elkær-Hansen.
S. Rich. Jacobsen. Poul Skarðenni. G. Kallsberg.
H. Biskupsstød. Poul J. Olsen. Viggo Joensen.

1. viðgerð 1. august, og 15. legði nevndin fram soljóðandi

Nevndaráiit.

Landsstýrið hevur í skrivi dagfest tann 25. juli 1955 lagt fyri tingið landsstýrismál nr. VIII-150 11/55 viðvikjandi vali av sjúkahústýrum.

Vtðlagdur skrivinum er sáttmáli av 9. mai 1955, undirskrivaður av Kampmann, danskur figgjarmálaráðharri, K. Djurhuus, løgmaður, Hákun Djurhuus og Edw. Mitens, landsstýrismenn, Elkær-Hansen, rikisumboðsmaður, S. Rich. Jacobsen, Poul Skarðenni, G. Kallsberg, Poul J. Olsen og Viggo Joensen, sóknarstýrislimir fyri Klaksvíkar kommunu og H. Biskupsstød, sjúkakassaformaður.

Sambart 5. petti í hesum sáttmála ber landsstýrið uppá mál spurningin um at broyta háttin fyri valinum av sjúkahústýrislimunum soleiðis, at aftrat teimum tveimum limunum fyri hvørt sjúkahústýrið, ið innanríkisráðið danska velur, verður løgtingið fyri hvørt av okkara sjúkahúsum at velja tríggjar sjúkahústýrislimir, ið skulu vera búsitandi í avvarandi sjúkahúsdømi.

Semja er um at styðja valið av trimum sjúkahústýrum soleiðis sum talan er um, viðber tó minnilutans álit viðvíkjandi hansara principielliu støðu sjúkrahúsunum viðvíkjandi. Men nevndin hevur viðvíkjandi sjálvum vælháttinum býtt seg í ein meiriluta (S. P. Zachariasen, Johan Simonsen og P. M. Dam) og ein minniluta (Richard Long og Trygva Samuelsen).

Meiriluti heldur tað vera beint, at íbúgvarnir í avvarandi sjúkahúsdømi eiga avgerandi orð at siga í, hvør ið valdur verður í sjúkahústýrið. Teir eru best ástaðiskendir. Teir hava náttúrliga altíð hin allrastørsta athuga fyri avvarandi sjúkahúsi, at tað bæði læknaliga og allan annan hátt er so vel lartið og í so góðum fullfíggjaðum skili sum møguligt. Á borði við hesum kann verða sipað til valini av prestum, har ið meinigheitsráðini hava avgerandi orð at siga, og valini av lærarum, har ið vallið er bundið at falla millum 3 av sóknarstýrunum aftaná tilmæli frá skúlanevndunum innstillaðum valevnum.

Leika prestar og lærarar nógv á hjá íbúgvum á avvarandi plássum og økjum, leika sjúkahúsviðurskiftini ikki minni á hjá íbúgvunum í avvarandi sjúkahúsdømi.

Meiriluti skjýtur tí uppá, at umtalaðu sjúkahústjórnarlimir fyri hvørt

av sjúkahúsunum verða valdir úr einum 6-manna úrvali, ið sjúkakassastýrini í avvarandi sjúkahúsdømi á felagsfundi hava kosið sum valevni.

Hesin valháttur er sum nevnt náttúrligur fyri sjúkahúshini í Norðoyar sjúkahúsdømi og Suðuroyar sjúkahúsdømi, meðan tað liggur eitt sindur øðrvísi fyri við valinum av limunum í stýrið fyri landssjúkahúsinum, ið er fyri allar Føroyar. Har skjýtur meirilutin uppá, at tað verður stýrið fyri „Centralforeningen af Sygekasser på Færøerne", ið velur teir 6 valevni, ið løgtingið kann velja 3 ímillum.

S. P. Zacharíasen viðmerkir: Eg vil greiða atkvøðu fyri uppskotinum hjá meirilutanum.

Men um tað ikki verður samtykt, mæli eg til, at val av limum, sum umboða tingið, fer fram av nýggjum, og at valt verður fyri hvørt sjúkahús sær, og mæit verður flokkunum til at velja menn, ið búgva í læknadømunum í stýrið fyri viðkomandi sjúkahús.

Minnilutin (R. Long og Trygve Samuelsen) vísa til støðu sína undir viðgerðini av løgtingsmáli nr. 10/1954: Broyting av læknaskipanini í Norðoyum, soleiðis sum framhildið verður í nevndarumhugsanini í nevnda máli. Minnilutin má taka uppaftur, at útreiðslurnar av sjúkhúsunum í Føroyum eru so skjótt vaksandi ár um ár og nú so stórar, at væl eigur at verða ansað eftir, at raksturin av sjúkhúsunum verður samskipaður mest møguligt til at forða fyri óneyðugum dagligum útreiðslum og fáa lagt umvølingar og uýbyggingar til rættis eftir einari fastari ætlan fyri øll sjúkhúsini undir einum. Í 1941/42 vóru tingsins útreiðslur til sjúkhús og læknar 211.716 kr., í hesum fíggjarári eru tær ætlaðar til hálva aðru millión krónur.

Raksturin av sjúkhúsum í Føroyum byggir á lóg av 15. marts 1939. Í henni verður tilskilað: „Hvert af sygehusene ledes af en bestyrelse, der består af 2 af indenrigsministeren og 3 af Færøernes Lagting valgte medlemmer. Bestyrelsen vælger af sin midte en formand og fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende forretningsgangen." Um hetta er at siga, at uppskotið til lóg, sum av ríkisstýrinum var lagt fyri tingið, tilskilaði eitt felagsstýri fyri øll trý sjúkhúsini, men tingið broytti, ætlandi enn bundið í hugsunarhátti sínum av, at sjúkhúsini hígartil høvdu verið hvørt sær og havt hvørt sítt stýri, og henda fyrisklpan kom í lógina. Men tá lð val skuldi fara fram á fyrsta sinni, hevði løgtingið umrátt seg og valdi teir somu menn í øll trý stýrini. Í frágreiðing frá hospitalsstjóranum 1939/40 verður sagt: „Lagtinget har valgt til medlemmer af sygehusbestyrelsen tingets landsnævn. Medlemmer af dette var lagtingsmændene Johan Poulsen, Strendur, P. M. Dam, Tvøroyri, og Edw. Mitens, Tórshavn, indtil den ordinære lagtingssamling 1939, under hvilken der til medlemmer af landsnævnet blev valgt lagtingsmændene A. Samuelsen, Fuglafjørður, P. M. Dam, Tvøroyri, og M. A. Jacobsen, Tórshavn, og i lagtingssamlingen i marts 1940 blev der til landsnævnet valgt lagtingsmændene A. Samuelsen, P. M. Dam og Thorstein Petersen, Tórshavn."

Tá lð A. Samuelsen segði seg úr stýrinum varð Trygve Samuelsen valdur, tá ið Thorstein Petersen segði seg burtrúr, varð valdur N. P. Hohn, eygnalækni, og tá ið hann bað seg loystan úr starvi, Robert Joensen, Klaksvík.

So statt hevur tingið alla tíðina, henda skipan hevur verið, lagt áðurnevndu sjónarmið, nevnilga samskipan av rakstrinum, til grund fyri stýrisvali og í 16 ár valt teir somu menn í øll trý stýrini. Tá lð hetta varð hildið neyðugt, tá ið útreiðslur tingsins vóru góðar 200.000.— kr., mátti tað verið uppaftur meira neyðugt, nú útreiðslurnar eru á veg til 2 milli. kr. At fara nú frá hesari samskipan og frá einum felagsstýri aftur til 3 stýrir, kanska hvørt við sínum formanni og sínari virkisskrá og hvørt dragandi til sín, er eitt sovorðið afturstig, at minnilutin úgvuliga nógv má mæla frá tí.

Um tað kortini skuldi hent, at tingið samtykkir at ganga aftur eftir hæll og velja trý stýrir, so er hetta jú gjørligt eftir lógini. Um so báðir tetr størstu tingflokkar ella flokkasamgongur halda fast um tann valhátt, sum tingið higartil av sakligum grundum hevur nýtt, verður samskipanin sprongd, bert ein av størstu flokkunum setur fram uppskot um sína vegna sum triðja mann at velja tríggjar ymiskar menn, ein í hvørt stýri. Av tí, at lógbroyting um stýrisvalið má gerast við ríkislóg og tí tekur tíð, og tað bestar at fáa klárleika um, hvørjar menn núsitandi ting vil seta í stýrið, setur minnilutin onki uppskot fram um lógbroyting, men mælir til, at avgerðin í hesum máli verður tikin á mest sakliga hátt.

Uppskot

frá

meirilutanum (S. P. Zachariassen, Johan Simonsen og P. M. Dam):

I. Í sjúkahússtýrið fyri hvørt av sjúkahúsunum á Tvøroyri og í Klakksvík velur løgtingið 3 limir úr einum úrvali av 6 mannum, tð eru búgvandi í avvarandi sjúkahúsdømi, og sum á felagsfundi hvørjir sær eru kosnir av sjúkakassastýrunum í avvarandi sjúkahúsdømi.

Í stýri fyri landssjúkahúsið velur løgtingið 3 limir úr einum úrvali av 6 mannum kosnum av meginfelagnum fyri føroyskar sjúkakassar.

Uppskot

frá

S. P. Zachariassen, subsídiert:

II. Val av limum, tð umboða tingið í sjúkahússtýrunum, fer fram. Valt verður fyri hvørt sjúkahús sær: Dronning Alexandrines hospital, Klaksvíkar sjúkahús og sjúkahúsið á Tvøroyri.

2. viðgerð 15. august og 16. august vóru uppskotini sett undir atkvøðu við navnakalli:

I. frá meirilutanum:

Ja atkvøddu: P. M. Dam, S. P. Zachariassen, J. F. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, Einar Waag, Fr. Hansen, E. Patursson og H. við Høgadalsá.

Arkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Fr. Blåhamar, P. Petersen, Djóni í Geil, Tr. Samnelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Loug, H. Iversen, S. Ellefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen og Johan Poulsen.

Burtur: K. Nygaard, J. H. Danbjørg, Kj. Mohr og D. P. Danielsen.

Uppskotið fall 10—0.

II. frá S. P. Zachariassen:

Ja atkvøddi: Jens Chr. Olsen, Fr. Blåhamar, S. P. Zachariassen, Djóni í Geil, J. F. Øregaard, Olaf Ellingsgaard, Leon Joensen, A. Djurhuus, Johan Simonsen, Fr. Hansen, S. Ellefsen, H. Djurhuus, E. Patursson, H. við Høgadalsá, A. Nielsen og Johan Poulsen.

Atkvøddu ikki: P. M. Dam, P. Peterson, Tr. Samuelson, R. Long, J. P. Davidsen, Hans Iversen og Einar Waag.
Uppskotið samtykt 16—0.

---

2. Dr. phil. Jakob Jakobsens legat.

Ár 1955, 1. august legði landsstýrismaður Edw. Mitens fram soljóðandi framløguskriv:

Uppskot.

Løgtingið samtykkir at leggja stýri fyri dr. phil. Jakob Jakobsens legati til Føroya landsstýri.

Viðmerkingar:

Fundatsur fyri Jakob Jakobsens legati er staðfestur 29. oktober 1921. Frú Horsbøl gav arvin, sum hon fekk eftir bróður sín Jakob Jakobsen, til eitt legat, og peningurin 3.537 kr. varð settur á bankbók. Løgtingið er stýri legatsins, og løgtingið kann eftir fundatsinum samtykkja nærri skipan fyri legatið. Roknskapur verður gjørdur árliga og granskoðaður sum onnur legatir undir løgtinginum. Rentan kann veitast føroyskum studentum, sum lesa norrøna filologi, ella nýtast til útgávu av bókum um føroysk viðurskifti.

Um tingið samtykkir at lata landsstýrinum stýri upp í hendi, er ætlan landsstýrisins at leggja í hvørt fall ein part av rentuni í ey fyrstu komandi árini til grundpeningin, so hann kann vaksa til 20.000 kr. Tann 1. marts 1955 var ogn legatsins kr. 15.633,27.

Málið var til viðgerðar í vetrartingsetuni 1954/55, men var ikki endaliga viðgjørt.

1. viðgerð 4. august og 9. februar 1956 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Málið bleiv undir 1. viðgerð beint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt málið og mælir tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

2. viðgerð 10. februar.
Uppskot landsstýrisins samtykt 14—0.

---

3. Broyting í reglunum um vanlukkutrygging.

Ár 1955, 2. august legði landsstýrismaður Edw. Mitens fram soljóðandi uppskot til broytingar í kgl. fyriskipan um vanlukkutrygging:

Forslag til anordning om ændring i anordning for Færøerne nr. 161 af 29. marts 1939 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

1) Den til § 1, stk. 3, hørende liste affattes saaledes:

Sygdomme og giftige stoffer:	*Fag, industri og arbejdsprocesser.*
Lungesygdomme, der skyldes indånding af stenstøv og mineralier. Forgiftning ved bly og dets legeringer eller sammensætninger samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved kvivsølv og dets legeringer eller sammensætninger samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved fosfor eller dets forbindelser samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved Arsen eller dets forbindelser samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved Fluor eller dets forbindelser samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved kulilte samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved Cyan eller dets forbindelser (kalkkvælstof m. v.) samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved Nitro- og Amidoderivater af aromatiske forbindelser samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved Halogenderivater af kulbrinter samt følgerne af sådan forgiftning. Forgiftning ved de i indenrigsministeriets bekendtgørelse af 28. juni 1943 nævnte organiske opløsningsmidler samt følgerne af sådan forgiftning. Miltbrand, kalvekastningsfeber, Weil's syge og Triofyti ved smitte fra dyr og dyriske produkter (fremkaldt af Bac. emthracis, Bac. abortus Bang, Lepospirae, Trichophyton). Patologiske forandringer, som skyldes Radium, andre radioaktive stoffer eller røntgenstråler.	Enhver under ulykkesforsikringsloven hørende virksomhed og beskæftigelse.

Sygdomme og giftige stoffer:	*Fag, industri og arbejdsprocesser:*
Primært Epitheliom af huden (Cancer) fremkaldt ved berøring eller brug af tjære og beg. Bitumen, mineralske olier. Paraffin eller forbindelser, produkter eller rester af disse stoffer. Kroniske eller kronisk recidiverende hudsygdomme fremkaldt ved påvirkning af: de stoffer, der kan fremkalde forgiftninger som i nærværende skema omhandlede.	Enhver under ulykkesforsikringsloven hørende virksomhed og beskæftigelse.
Eksotiske træsorter. Cement og kalk. Sprængstoffer. Kunstgødning, Sædbejdser og andre midler mod planteparasitter. Kunstgummi, kunstharpiks, kunsthorn, kunstuld, kunstvoks og lignende syntetiske produkter samt stoffer, der tilsættes gummi. Midler til hårets pleje.	Virksomheder, i hvilke de nævnte stoffer fremstilles eller anvendes.
Parafenylendiamin og dermed beslægtede forbindelser.	Virksomheder, i hvilke de nævnte farvestoffer fremstilles og anvendes, samt pelsindustrien.
Terpentinolie samt andre opløsnings- og fortyndelsesmidler.	Malerfaget samt arbejdsprocesser i grafiske, kemisk-tekniske keramiske metal- og træindustrielle virksomheder, ved hvilke de nævnte stoffer eller blandinger indeholdende disse anvendes.
Kemiske tøjrensemidler samt tøjfarver.	Tekstil-, skrædder-, konfektions- og tøjrensningsvirksomheder.
De til fremstilling og forarbejdning af læder og skotøj benyttede stoffer.	Læder- og skotøjsindustri.
De til fremstilling af bagværk benyttede stoffer. Cikorier.	Bagerier og møllerier. Virksomheder, i hvilke cikorierødder fremstilles eller bearbejdes.
Muslinger og fisk samt de til konservering heraf benyttede stoffer.	Muslingekogerier, fiskekonserves- og fiskeskindsfabriker.
Alcyoniditet. Søkørvel.	Hos de i henhold til anordn. §§ 56 og 57 forsikrede, som har været beskæftiget ved fiskeri.

Sygdomme og giftige stoffer:	*Fag, industri og arbejdsprocesser:*
Hudsygdomme.	Hos de i lovens §§ 58 og 59 forsikrede.
Asthma bronchiale fremkaldt ved påvirkning af: mel.	Bagerier og møllerier.
Paraphenylendiamin og dermed beslægtede stoffer.	Pelsindustrier.
Kunstharpiks.	Virksomheder, i hvilke kunstharpiks og genstande heraf fremstilles.
Eksotiske træsorter.	Træindustri.
Knogle-, muskel- og blodkarslidelser fremkaldt af vibrationer.	Arbejdsprocesser, ved hvilke vibrationer overføres fra trykluftværktøj, bankemaskiner og lignende.
Stær.	Glasindustri.
Døvhed og svær tunghørhed.	Visse arbejdsprocesser indenfor jern- og metalindustri (nituiug, stemning og lignende).

2) Som nyt 2. punktum til stk. 1 i § 3 føjes:

„Endvidere omfatter forsikringen ulykkestilfælde, der rammer den forsikrede på vej direkte til eller fra arbejdsstedet, når hans færden foranlediges af og staar i umiddelbar sammenhæng med sådant arbejde."

I 3. punktum ændres „Endvidere" til „Endelig".

3) I § 9 ændres „amtslægen" til „landslægen".

4) I § 12, stk. 1 foretages følgende ændringer:

Under nr. 3 indføjes efter „arbejde" følgende: „eller under hans færden direkte til og fra arbejdsstedet."

5) I § 16 ændres „amtet" til „rigsombudsmanden".

6) § 25, 1. pkt. affattes således: „Dagpengenes størrelse udgør 6 kr. daglig."

7) I § 30 indføjes som nyt stk. 2—3:

„Stk. 2. Er der ydet hjælp af forsørgelsesvæsenet i et tidsrum, for hvilket der senere tilstås dagpenge efter denne anordning, kan vedkommende opholdskommune mod indlevering af transport fra tilskadekomne og forsikringsselskabet kræve af det pågældende tilkommende beløb at få udbetalt et til den ydede hjælp svarende dagpengebeløb til dækning af hjælpen, dog ikke mere end dagpengene for samme tidsrum. Kravet må være anmeldt, før dagpengene forfalder til udbetaling. Kommunen kan kun kræve dækning af hjælp, der er ydet i anledning af den ved dagpengenes udeblivende forårsagede trang.

Stk. 3. Er der af en statsanerkendt sygekasse (statskontrolleret sygeforening) ydet dagpenge i et tidsrum, for hvilket der senere tilstås dagpenge efter denne lov, finder bestemmelsen i stk. 2 tilsvarende anvendelse."

8) I § 32, stk. 2 ændres „3/5" til „2/3".

9) I § 39, stk. 1,

1)	ændres	5.400 kr.	til	9.720 kr.
2)	—	2.025 -	-	3.645 -
3)	—	4.050	-	7.290 -
4)	—	9.450 -	-	17.010 -
5)	—	9.450 -	-	17.010 -

I § 39, stk. 4,
ændres 675 kr. til 1.215 kr.
I § 39, stk. 5,
ændres 270 kr. til 486 kr.

10) I § 41 ændres 200 kr. til 300 kr.

11) I § 44 ændres 1.500 kr. til 2.700 kr.

12) I § 50, stk. 1, udgaar: „når kr. 1400.— eller i Thorshavn kr. 1600,—", og i stedet indsættes: „overstiger det i § 74, stk. 1, fastsatte beløb."

I stk. 2, 3. linie, ændres „de anførte" til „det i stk. 1 omhandlede".

13) I § 57, stk. 1, ændres „forsikringsansvar" til „forsikringspligt", og den følgende parentes udgår.

14) I § 58 foretages følgende ændringer:

I stk. 1, 1. punktum, ændres „3/5" til „1/5", og 3.—4. punktum udgår.

Stk. 2 udgår og erstattes af følgende:

„Stk. 2. Enhver efter § 57 forsikringspligtig arbejdsgiver og enhver person, der uden at benytte forsikringsberettiget medhjælp driver erhvervsvirksomhed, som hører under § 57, har, såfremt han ikke efter bestemmelsen i stk. 1 er forpligtet til at forsikre sig selv, adgang til at blive medlem af Føroya Vanlukkutrygging."

Stk. 3 udgår og erstattes af følgende:

„Stk. 3. Den i stk. 1 og 2 omhandlede forsikring kan tegnes således, at den tillige omfatter hustruen, såfremt hun i væsentlig omfang deltager i mandens erhvervsvirksomhed."

Som nyt stk. 4 indføjes:

„Den i nærværende paragraf omhandlede forsikring omfatter følgerne af ulykkestilfælde, der indtræffer i de pågældendes erhvervsvirksomhed og i deres husholdning. Denne forsikring og i det hele personlig forsikring omfatter også ulykkestilfælde ved grindefangst uanset grinderegelementet."

15) I § 61 indføjes efter „forsikringen" følgende: „efter §§ 56 og 57."

16) I § 73, stk. 1, ændres ordene: „når 1400 kr., i Thorshavn 1600 kr." til „overstiger det i § 74, stk. 1, fastsatte beløb."

I stk. 2, 3. linie, ændres „de anførte" til „det i stk. 1 omhandlede."

17) I § 64, stk. 1, udgår ordene: „ikke når 1400 kr. eller, for så vidt de er bosatte i Thorshavn, 1600 kr.", og i stedet indsættes: „ved ansættelse til indkomstskat ikke overstiger 4200 kr."

Som nyt 2. punktum indføjes endvidere: „Såfremt leveomkostningerne på Færøerne stiger eller falder væsentligt, fastsætter social-

ministeren — efter indstilling fra landsstyret eller forud indhentet erklæring fra dette — en tilsvarende forhøjelse eller nedsættelse af fornævnte beløb."

I det nuværende 2. punktum udgår „§ 59".

I stk. 2 ændres „vedkommende forsikringsselskab eller forsiksikringsforbund" til „Føroya vanlukkntrygging".

18) § 80 affattes således:

„Denne anordning træder i kraft den 1. januar 1956 og kommer til anvendelse på ulykkestilfælde indtrufne nævnte dato eller senere, medens tidligere indtrufne ulykkestilfælde behandles efter reglerne i anordning af 29. marts 1939 jfr. kundgørelse nr. 50 af 11. december 1944.",

Viðmerkingar:

Eftir fyriskipan fyri Føroyar 29. marts 1939 kann verða veitt hesar skaðabøtur og forsyrgjaraendurgjøld:

Dagpeningur, avlamisskaðabót, endurgjald til eftirsitandi (forsyrgjaragjald) og jarðaferðsstyrkur.

1) *Dagpeningur:* kr. 2,50, hækkaður síðani 1944 bráðfengis til kr. 6,00. Dagpeningur verður ikki goldin, fyrr enn 13 vikur eru farnar frá skaðatilburðinum.

2) *Avlamisskaðabót:* Í mun til mist arbeiðsføri verður veitt skaðabót, sum í mesta lagi er 3/5 av ársløn uppá 900 kr., hækkað í 1944 til 1500 kr. Hesin peningur kann ella skal í vissum førum verða umsettur til kapitalpening.

3) *Forsyrgjaragjald:*
   a) Lógin veitir einkjum 3.600 kr., hækkað í 1944 til 5.400 kr.
   b) Sita harumframt eftir børn, fær hvørt barnið 1.350 kr., hækkað í 1944 til 2.025 kr.
   c) Situr ongin einkja eftir, fær hvørt barnið 2.700 kr., hækkað í 1944 til 4.050 kr.
   d) Mesta endurgjald er sett til 6.300 kr., hækkað í 1944 til 9.450 kr.

4) *Jarðaferðsstyrkur* er 100 kr., í 1944 hækkað til 200 kr.

Árslønin var roknað 900 kr., í 1944 hækkað til 1500 kr. Spurningurin um at hækkað skaðabøtur og endurgjøld var til viðgerðar á tingi í 1951 (sí løgtingstíðindi 1951, bls. 160 og skjal nr. 4) og í tingseinni 1954/55. Samtykt varð samsvarandi álitinum 30. marts 1955 at senda málið til landsstýrið til víðari fyrireiking. Landsstýrið hevur havt samráð við Føroya vanlukkntrygging og skal mæla til:

1) *Dagpeningur:* Mælt verður til at seta dagpeningin til kr. 6,00 um dagin fast, so tað ikki verður neyðugt á hvørjum ári at samtykkja bráðfenglslóg.

2) *Avlamisskaðabót:* Mælt verður til at rokna sum grundarlag 2.700 kr. árlig løn í staðin fyri nú 1.500 kr. Harumframt verður mælt til at hækka endurgjaldið frá 3/5 av árslønini til 2/3 sum endurgjaldsgrundarlag.

3) Mælt verður til at tvifalda *forsyrgjaragjaldið* 10 %.

4) *Jarðarferðsstyrk* verður mælt til at hækka upp í 300 kr.

5) Mælt verður til, at tryggingin eisini skal umfata skaðatilburð sum berst á, tá hin trygdi er á veg til vinnupláss ella frá vinnuplássi, og ferð hansara er avleiðing av vinnu hansara og hevur beinleiðis samband við hana.

6) Spurningurin hevur verið frammi um at stytta tíðarskeiðið (13 vikur), sum skal ganga, áðrenn dagpeningur byrjar at verða goldin.

Landsstýrið heldur ikki, at tað er gjørligt í hesum føri at stytta hesa karentstíð.

1. viðgerð 4. august og 11. august legði nevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Løgtingið samtykti í seinastu tingsetu at biðja landsstýrið fyrireika og seta uppskot fram um broyting í kgl. fyriskipan um vanlukkutrygging (nr. 161) frá 29. marts 1939, sbr. kunngerð nr. 50 frá 11. desember 1944, serliga viðvíkjandi skaðabótum og forsyrgjaraendurgjøldum.

Landsstýrið hevur nú lagt fyri løgtingið uppskot til broyting í fyriskipanini og tingið hevur beint málið í lógarnevndina, ið hevur viðgjørt málið.

Síðani 1939 eru gjørdar ymsar broytingar í fyriskipanini. Við kunngerð nr. 50 frá 11. desember 1944 vórðu dagpengarnir hækkaðir og allar skaðabøtur, forsyrgjaragjøld og onnur endurgjøld hækkaðl. Seinni eru dagpengarnir hækkaðir frá kr. 3.— í 1944 til kr. 6.—. Í 1952 var málið fyri á tingi, og var tingið sinnað til at hækka skaðabøtur og øll endurgjøld, men vegna tey táverandi fíggjarligu viðurskiftir, samtykti tingið fyribils ikki at gera nakrar broytingar.

Viðmerkjast skal, at í uppskotinum frá landsstýrinum eru tey í 1944 og seinni hækkaðu gjøld tikin við, soleiðis at hesi tøl sjálvandi ikki eru samsvarandi við tey upprunaligu í fyriskipanini frá 1939 við undantak av § 58, stk. 1, 1. punktum. Nevndin hevur í síni viðgerð av málinum eisini gingið út frá teimum á jourførdu tølunum. Tær broytingar, ið landsstýrið nú fyrislær í tí fyriliggjandi uppskoti, eru sostatt broytingar í kgl. fyriskipan frá 1939, soleiðis sum hon er broytt í 1944. Hesar broytingar vilja føra við sær eina premiuhækking av í minsta lagi kr. 100.000.—.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við niðanfyri standandi broyting, tó heldur nevndarlimur J. P. Davidsen principalt uppá, at øll endurgjøld og skaðabøtur eiga at vera tey somu sum í hinum partinum av ríkinum og setur uppskot fram samsvarandi.

Uppskot

frá allari nevndini, tó Davidsen subsidiært).

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til broyting í kgl. fyriskipan nr. 161 frá 29. marts 1939 við seinni broytingum, tó soleiðis at núverandi § 80 verður § 30, 1. stk. og tað nýggja stk. 2 í uppskotinum frá landsstýrinum verður orðað soleiðis: „Er der af forsørgelsesvæsenet ydet en

tilskadekommen hjælp i et tidsrum for hvilket der senere godtgøres dagpengene efter ulykkesforsikringsanordningen, skal vedkommende opholdskommune ved behørig transport fra den tilskadekomne være berettiget til af forsikringsselskabet at kræve dækning for hjælpen ud af dagpengene, og kun så langt disse strækker, for såvidt kravet er anmeldt før dagpengene forfalder til udbetaling, medens den tilskadekomne får udbetalt det muligt overskydende beløb. Kommunen kan kun kræve dækning af hjælp, der er ydet i anledning af den ved dagpengenes udeblivelse forårsagede trang."

Uppskot

(frá Davidsen principalt).

Kgl. fyriskipan nr. 161 um vanlukkutrygging frá 29. marts 1939 verður broytt soleiðis, at øll endurgjøld og allar skaðabøtur verða at hækka, soleiðis at endurgjøldini og skaðabøturnar verða samsvarandi teimum í hinum partinum av ríkinum.

2. viðgerð 12. og 3. viðgerð 13. august 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi uppskot frá Fr. Hansen:

II. Føroya løgting samtykkir at seta 5-manna millumtinganevnd til at kanna alla føroyska sosialtryggingarlóggávu og sosialhjálparlóggávu og gera uppskot til ábøtur í hesi lóggávu.

Broytingaruppskot nevndarinnar	samtykt	21—0.
Uppskot landsstýrislns	—	21—0.
Uppskot Fr. Hansens	—	14—0.

4. Føroya náttúrgripasavn.

Ár 1955, 2. august, legði landsstýrismaður Edw. Miten fram soljóðandi lógaruppskot:

Løgtingslóg um Føroya náttúrugripasavn.

§ 1.

Stovnað verður Føroya náttúrugripasavn. Savnlð er ogn landsins.

Inn á savnlð gongur á) tað tilfar, sum nú er á Føroya jarðfrøðissavni, b) tað djórasavn, sum H. A. Djurhuus og Niels á Botni hava fingið til vega, c) plantusavnlð hjá Rasmus Rasmussen (Herbarium Færoense), sum hann letur til hetta endamál.

§ 2.

Virkisevni er:

a) at savna, varðveita og framsýna náttúrugripir, sum lýsa náttúru landsins,
b) at savna, varðveita og handfara náttúruvísindaligt tilfar.

§ 3.

Savnið verður í 3 deildum:

a) Jarðfrøðissavnið,
b) Djórasavnið.
c) Plantusavnið.

§ 4.

Savnið liggur undir landsstýrinum, sum hevur eftirlit við tí, tess byggningum og øðrum yvirhøvur.

§ 5.

Landsstýrið setur fyristøðumannin. Hansara løn verður fyrisett á fíggjarlóg landsins. Fyristøðumaðurin hevur leiðslu savnsins.

§ 6.

Landsstýrið ger ætlan yvir savnsins inntøkur og útreiðslur eftir tilmæli frá fyristøðumanninum. Hon gongur inn sum heild í fíggjarlóg

Lagtingslov om Færøernes naturhistoriske samling.

§ 1.

Færøernes naturhistoriske samling oprettes. Samlingen er landets ejendom.

I samlingen indgår a) det materiale, der nu forefindes på Færøernes geologiske samling, b) den zoologiske samling, som H. A. Djurhuus og Niels á Botni har tilvejebragt, c) Rasmus Rasmussens plantesamling (Herbarium Færoense), som han overdrager til dette formål.

§ 2.

Samlingens formål er:

a) at samle, opbevare og fremvise naturgenstande, der belyser Færøernes natur,
b) at samle, opbevare og behandle naturvidenskabeligt materiale.

§ 3.

Samlingen får 3 afdelinger:

a) den geologiske samling,
b) den zoologiske samling,
c) plantesamlingen.

§ 4.

Samlingen sorterer under landsstyret. Dette fører tilsyn med samlingen, dens bygninger og ejendele iøvrigt.

§ 5.

Landsstyret ansætter forstanderen. Dennes løn fastsættes på finansloven. Forstanderen har ledelsen af samlingen.

§ 6.

Landsstyret affatter overslag over samlingens indtægter og udgifter efter indstilling fra forstanderen. Det indgår i landskassens budget, har

landsins, hevur sama rokuskaparár, endurlit og góðkenning.

§ 7.

Fyristøðumaðurin sendir fyri hvørt rokuskaparár landsstýrinum frágreiðing um virki savnsins.

§ 8.

Landsstýrið ger reglugerð um stýri og virki savnsins.

§ 9.

Henda lóg fær gildi fra 1. januar 1956.

samme regnskabsår, revision og decision.

§ 7.

Forstanderen aflægger for hvert regnskabsår beretning til landsstyret vedrørende samlingens virksomhed.

§ 8.

Landsstyret affatter et regulativ om samlingens bestyrelse og virksomhed.

§ 9.

Denne lov træder i kraft den 1. januar 1956.

Viðmerkingar:

Fyristøðumaðurin fyri Føroya jarðfrøðissavni hevur mælt landsstýrinum til at leggja fyri tingið uppskot um Føroya náttúrugripasavn. Núverandi jarðfrøðissavn er ogn landsins. Fyristøðumaðurin Jóannes Rasmussen stendur fyri geologiskum kortleggingum av Føroyum fyri Danmarks geologiske Undersøgelser og samstundis fyri jarðfrøðissavninum. Danmarks geologiske Undersøgelser ber allar beinleiðis útreiðslur av jarðfrøðisligu kortleggingini. Landskassin ber helvtina av løn fyristøðumannsins og útreiðslur viðvíkjandi jarðfrøðissavninum.

Jóannes Rasmussen vil átaka sær at standa fyri náttúrugripasavninum (jarðfrøðis-, djóra- og plantusavninum) uttan meira samsýning úr landskassanum.

Frú Petra Djurhuus og Niels á Botni gera so væl at leggja djórasavnið til rættis, og Rasmus Rasmussen, fyrrverandi háskúlalærari, hevur boðið at lata plantusavn sítt til landið, og hevur hann uppihorið stóra tøkk fyri sítt arbeiði, og fyri at hann vil lata savnið landsins ogn.

1. viðgerð 5. august og 10. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur langt fyri løgtingið uppskot til løgtingslóg um Føroya náttúrugripasavn. Inn í savnið gongur tað tilfar, sum nú er á Føroya jarðfrøðissavni, tað djórasavn, sum H. A. Djurhuus og Niels á Botni hava fingið til vega, og plantusavnið hjá Rasmussen, sum hann vil lata til hetta endamál.

Lógarnevndin hevur havt málið til viðgerðar.

Jóannes Rasmussen, ið er formaður fyri jarðfrøðissavnið, vil átaka sær at standa fyri náttúrugripasavninum uttan serliga samsýning. Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, tó soleiðis, at náttúrugripasavnið verður samskipað við jarðfrøðissavnið og fær somu leiðslu sum hetta, soleiðis at tað ikki verður neyðugt at seta serligan fyristøðumann fyri náttúrugripasavnið. § 5 í uppskotinum frá landsstýrinum verður tí at broyta samsvarandi hesum.

Uppskot:

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um Føroya náttúrugripasavn við fylgjandi broyting:

§ 5 í føroysku tekstini verður orðað soleiðis:

„Savnið verður samskipað við jarðfrøðissavnið, og fyristøðumaður tess hevur tað dagligu leiðslu" og í dansku tekstini:

„Samlingen tilsluttes den geologiske samling, hvis forstander har den daglige ledelse."

Formaður legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Frederik Hansen:

1. Álagt verður landsstýrinum at byrja tiugingar við dansku stjórnina um heimflutning av føroyskum forngripum, lið eru í almennari danskari varðveitslu.

Uppskot nevndarinnar samtykt 22—0.
— landsstýrisins — 22—0.
— Fr. Hansens — 14—0.

---

5. Lóg um veð í veiðu.

Ár 1955, 2. august legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot:

Uppskot

til

midlertidig lov for Færøerne om pantsætning af fangst.

§ 1.

Enhver, der driver fiskeri, skal kunne give underpant i forventet fangst til sikkerhed for betaling af gæld, der er stiftet ved udrustning og drift af fiskerfartøjer.

§ 2.

Det ifølge vedkommende pantebrev skyldige beløb inddrives ved udpantning og forfalder til betaling senest den 31. december det gågældende år. Panteretten bortfalder, såfremt begæring om udpantning ikke er indgivet til sorenskriveren inden 1. april det følgende år.

§ 3.

Varer, leveret til udrustning mod pant i fangsten i overensstemmelse med denne lov kan ikke for andre tilgodehavender gøres til genstand for arrest, udlæg eller anden retsforfølgning.

§ 4.

Efter udløbet af april måned det følgende år udsletter sorenskriveren (dommeren) de i henhold til denne lov tinglæste pantebreve, uden at fremsættelse af begæring i så henseende er fornøden.

§ 5.

Tinglæsning såvel som aflæsning og udslettelse, der sker i medfør af denne lov, kan finde sted uden gebyr til statskassen.

§ 6.

Denne lov, der kun gælder for Færøerne, træder i kraft straks og forelægges til revision i samlingen 1959/60.

Viðmerkingar:

Ríkislóg nr. 365 frá 22. december 1954 er bort galdandi fyri hetta árið, og tessvegna loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot til endurnýggingar, men loyvir sær at mæla til, hóast henda lóg í grundini hoyrir undir bráðfengislóggávuna, at geva henni gildi fyrt nøkur ár í senn, og landsstýrið hevur tí skotið upp, at hon verður løgd fyri aftur í tingsetuni í 1959/60.

1. viðgerð 4. august, 2. viðgerð 5. og 3. viðgerð 8. august 1955.
Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

---

6. Vegir og lendingar.

Ár 1955, 5. august legði tingmaðurin Kj. Mohr fram soljóðandi skriv:

Vit undirritaðu loyva okkum at søkja til heiðraða Løgtingið um at fáa samferðsluveg gjørdan ímillum Havn og Sund.

At tað er átroðkandi at fáa henda veg gjørdan, og at hann kemur at verða ein av hentastu samferðsluvegum er eyðsæð.

Í sjóvarlíkku um veturin kundi samferðslan gingið uttan steðg, bert hesin vegur var komin, og so vildi tað eisini verið so nógv lugaligari hjá ferðafólki í vánaveðri at ferðast yvir Sund.

Á Sundi er jú eisini næsta kyrruplássa hjá Havnini, so tað kann neyvan hugsast annað enn, at havnarfólk eisini hava áhuga fyri hesum vegi.

Kaldbak hevur um vetrarnar verið væl størri mjólkaseljari til Havnina, og mangan í lágættaritlveðri hevur mjólkin staðið her og spillst burtur, meðan mjólkatrot hevur verið í Havn, hetta hevði ikki verið, um vegur var lan á Sund.

Vit halda, at hesin vegur er ein landasak, sum bæði Eysturoyggin og Sundalagið, ja, Norðoyggjar og Vágar eisini mugu hava áhuga fyri.

Hesin vegur verður ikki aum fjallavegir og nógvir aðrir vegir nevnivert tarnaður av kava.

Vónandi tekur Løgting og Landsstýrið væl við hesi umsókn.

Kaldbak, t. 30. juli 1955.

Andres Vang. John Mohr Reinert. Tummas Reinert.
Hans Nolsøe. P. S. Vang. Peter Nolsø. Andreas Petersen.
Akeel Bøgarð. O. C. Reinert.

Skjal.

Sóknarstýrið í Kaldbak vil mæla til at fáa hendan veg gjørdan sum skjótast.

Vit halda, at hesin vegur hevur týdning fyri so stóran part av landinum, at hetta má takast sum alment mál, soleiðis at landskassin tekur allar útreiðslur av hesum vegin.

Kaldbak, t. 30. juli 1955.

Kaldbaks sóknarstýri.

Andreas Reinart.

I viðgerð 8. august 1955 og 8. mars legði havna- og veganevndin fram soljóðandi

Álit.

Havna og veganevndin hevur viðgjørt umsóknir, sum inokomnar eru, viðvikjandi vega- og lendingamálum.

Talið á umsóknum er um 50.

I. *Vegir.*

Á uppskotinum til fíggjarløgtingslóg eru avsettar kr. 600.000 til nýggjar vegir.

Av hesum peningi eru 300.000 kr. sambært tingsamtykt í løgtingsmáli nr. 16/1954 bundnar til ávísar vegagerðir í Streymoynni og Eysturoynni.

Sambært uppskotinum til fíggjarløgtingslóg er ætlanin, at 250.000 kr. av nevndu 600.000 kr. skulu verða settar av sum ein byrjan í peningaavsetingini til Oyggjarvegin, vegin Hov—Øravík og Fjarðavegin; men við tað at av hesum trimum vegum verður tað bert Hov—Øravíkarvegurin, sum byrjaður verður í ár, hevur landsstýrið í sárivi dagfest 22. februar í ár til nevndina skotið upp, at nevndu 250.000 kr. verða veittar til hesa vegagerð, og at somuleiðis komandi 2 verða játtaðar 250.000 kr. um árið til sama veg, sum er mettur at kosta um 1 mill. kr.

Sum nevnt í skrivi landsstýrisins verður størsti parturin av vegnum at liggja í Hovs kommunu, og tí skuldi henda kommuna eftir reglunum goldið um $^1/_4$ av kostnaðinum, men við tað at ógjørligt er hjá so lítiari kommunu at átaka sær so stóra fíggjartiga byrðu, er av landsstýrinum skotið upp, at grannakommununar inttaka í útreiðslunum.

Hetta uppskot landsstýrisins er aunars, sum tilskilað í skrivinum,

í tráð við hugsan, sum hevur verið førd fram undir samráðingum, sum kommununrnar hava havt sínámillum.

Viðvíkjandi býtinum av útreiðslunum til bygging og viðlíkahald er uppskotið soljóðandi:

„Tann partur av útreiðslunum, sum Hovs kommuna eftir reglunum skuldi rinda, verður at rinda av Hovs, Froðbiar, Porkeris og Vágs kommunum í felag, soleiðis at helvtin verður álíknað í teimum ymisku kommunum í mun til fólkatalið og helvtin í mun til ta arbeiðisløn, sum verður goldin til arbeiðisfólk heimahoyrandi í hvørjari kommunu sær.

Møguligar gjaldingar fyri lendi undir og tvørtur við vognum verður at rinda av Hovs kommunu.

Viðvíkjandi viðlíkahaldinum verður vegastrekkið býtt millum Hovs og Froðbiar kommunur eftir nærri samráðing millum landsstýrið og kommununrnar."

Við tað at í nevndini hevur verið hildið fram, at býtið av byggiútreiðslunum heldur eigur at verða eftir fólkatalinum áleina ella helvt eftir fólkatalinum og helvt eftir skattainntøkunum, og at býtið av viðlíkahaldinum ikki skal vera bert millum Froðbiar og Hovs kommunur, men allar avvarðandi kommunur, vil nevndin ikki seta fram uppskot til samtyktar hesum viðvíkjandi, men heldur, at rættast er, at tingið bert krevur, at skrivligur sáttmáli verður millum landsstýrið og kommununrnar um, hvussu tær einstøku kommununrnar skulu luttaka í byggi- og viðlíkahaldsútreiðslunum, áðrenn farið verður undir byggingina.

Eins og seinasta ár er nevndin sinnað til at játta smærri studningar til teir samferðsluvegir, sum enn ikki eru komnir við í nakra byggiplan.

Til beinleiðis dyrkingarvegir verður eingin peningur í ár.

Ein minniluti í nevndini setir tó fram uppskot um at veita studning til dyrkingarvegir í Hovi.

Sambært tí í álitinum framførda skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot:

A. Til bygging av ítrestandi strekki av Øravíkar—Hovs vognum og til umbygging og breiðking av teim gjørdu strekkjunum, har tað er neyðugt, verður úr landskassanum veittur $^3/_4$ av byggikostnaðinum upp til kr. 1.000.000 ella 750.000 kr. í studningi; hesin studningur verður veittur gjøgnum 3 ár (1956/57, 1957/58 og 1958/59) við 250.000 kr. um árið

Farið verður tú ikki undir byggingina, fyrr enn skrivligur sáttmáli fyriliggur millum landsstýrið og Vágs, Porkeris, Hovs og Froðbiar kommunur um, hvussu tann eini fjórðingurin av byggiútreiðslunum og viðlíkahaldsútreiðslurnar fyri vegastrekkið í Hovs kommunu skulu býtast millum kommununrnar.

B. Til niðanfyri nevndu vegir verður veittur hesin studningur:

Kommuna	Studningur er til	Studningur $^3/_4$ av kr.
Viðareiðis	Vegin Viðareiði—Hvannasund	15.000
Sjóar	Brúgv um Blásenda, Selatrað.....	8.000
Sunda	Vegin Oyri—Selatrað (brúgv)	2.000
Haldórsvíkar	Veg frá bryggjuni og niðan á vegin gjøgnum bygdina	6.000
Kvívíkar	Vegin Leynar—Skæling.....	7.000

Kommuna	Studningur er til	Studningur $^3/_4$ av kr.
Sands	Breiðking av Sands—Skopunarvegnum	5.000
Húsavíkar	Vegin Húsavík—Dal	10.000
	Tilsamans $^3/_4$ av kr.	53.000

C. Til niðanfyri nevndu vegir, sum ikki eru samferðsluvegir, verður veittur hesin studningur:

Kommuna	Studningur er til	Studningur $^3/_4$ av kr.
Eiðfelagið Suðuroy	Veg norður í Botn	10.000
Sunnbiar	Veg á Økrum (eykajáttan)	4000
	Tilsamans $^3/_4$ av kr.	14.000

D. Uppskot frá minniluta í nevndini (P. M. Dam):
Játtað verður til dyrkingarveg í Hovi $^3/_4$ av kr. 10.000.

II. *Lendingar.*

Til lendingar og smærri havnir eru á fíggjarløgtingslógini avsettar kr. 330.000. Av hesum peningi er bundið til studningar fyri fíggjarárið 1956/57, sum eru játtaðir áður, kr. 106.500.

Hesir studningar eru:

			$^3/_4$ av kr.
Fugloyar	k.	(Rennistrongur á Kirkju og brimverjugarð í Hattarvík)	8.000
Kunoyar	-	(Lendibrúgv í Haraldssundi)	18.000
Húsa	-	(Lending og drátt í Syðradali)	8.000
Leirvíkar	-	(Pier í Leirvík)	23.000
Gøtu	-	(Bátahavn í Syðrugøtu)	16.000
Skála	-	(Pier á Skála)	40.000
Vestmanna	-	(Strandveg í Vestmanna)	10.000
Sunnblar	-	(Bryggja í Lopra)	20.000
		Tilsamans $^3/_4$ av kr.	112.000=
		kr.	106.000

Til tær játtanir, sum tilmældar eru í uppskotinum niðanfyri, skal nevndin gera hesar viðmerkingar:

1. Studningurin til Porkeris kommunu verður at nýta til bygging, sum sóknarstýrið og landsverkfrøðingurin kunnu koma ásamt um.
2. Játtanin til lendibrúgv í Nesvík má bert verða nýtt, um landsverkfrøðingurin heldur brúnna verða til alment gagu.
3. Ein umsókn (frá Lamba) er um studning til el. bátaspæl. Nevndin er sinnað at velta studning til tílík spøl, har tað má haldast at vera til stóran lætta fyri útróðrarmenninar; men við tað at umsóknirnar ivaleyst verða nógvar, sum frálíður, nú so nógvar smábygdir hava fingið ravmagn, hevur fleirtalið í nevndini hildið tað verið rættast at bíða við studningsvelting, til spurningurin viðvikjandi hvørji spøl eru tey mest hóskandi, og hvat tey kosta v. m., er gjøllari kannaður.

Ein minniluti í nevndini setir tó fram uppskot um studning til elektriskt bátaspæl í Rituvík.

Nevndin skal loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot:

A.

Kommuna	Studningurin er til	Studningur $^{3}/_{4}$ av kr.
Fugloyar	Ábøtur á lendingini við Trøllagjógv	4.000
Svínoyar	Leinging av lendibrúnni ($^{3}/_{4}$ av kr. 15.000 um árið í 2 ár)	15.000
Elduvíkar	Ábøtur á uppgongdina í Elduvík	5.000
Leirvíkar	Leinging av pieri í Leirvík ($^{3}/_{4}$ av 20.000 kr. um árið í 7 ár)	20.000
Haldórsvíkar	Lendibrúgv á Langasandi (eykajáttan) ..	4.000
Hvalvíkar	Lendibrúgv í Nesvík	2.000
Kaldbaks	Leinging av lendibrúnni við Bíggjarstød	10.000
Tórsh. uttanb.	Ábøtur á lendingini á Argjum	7.000
Hests	Veg oman á lendingina og tryggjan av bakkanum (í Hesti)	7.000
Sandavágs	Garð undir bakkanum norður frá bátahavnini	14.000
Miðvágs og Sandavágs	Bryggja í Miðvági ($^{3}/_{4}$ av 50.000 kr. um árið í 5 ár)	50.000
Bíggjar	Trygging av bakkanum omanfyri uppgongdina í Gásadali	6.000
Skálavíkar	Framhald av brimgarði í Skálavík ($^{3}/_{4}$ av 15.000 kr. um árið í 2 ár)	15.000
Húsavíkar	Ábøtur á lendingina í Dali	3.200
	— - — - Húsavík	1.200
Hvalbiar	Leinging av pieri við Hamranes ($^{3}/_{4}$ av kr. 33.000 um árið í 6 ár)	33.000
Froðbiar	Afturgerð av lending í Froðbø	20.000
Porkeris	Umvæling av lendibrúnni ..... $^{3}/_{4}$ av kr. 5.600	
	..... $^{3}/_{4}$ - - 40.000	45.600
	($^{3}/_{4}$ av 40.000 um árið í 5 ár).	
	Tilsamans $^{3}/_{4}$ av kr.	262.000=
	kr.	196.500

B. Landsverkfrøðinginum verður álagt at kanna, hvørjar lendingarumbøtur, talan kann verða um at gera á Stóru Dímun, og gera kostnaðarætlan fyri tær.

Úrslitið verður at leggja fyri Skúvoyar kommunustýri til støðutakan viðvikjandi luttøku í útreiðslunum og viðvikjandi viðlikahaldinum.

Málið, soleiðis lýst, verður at leggja fyri Ólavsøkutingið.

C. Landsverkfrøðinginum verður álagt at kanna, hvat ella hvørju slog av elektriskum spølum eru mest hóskandi sum bátaspøl við lendingar og leggja frágreiðing við nærri lýsing av teim fyri Ólavsøkutingið.

D. Uppskot frá minniluta í nevndini (P. M. Dam og J. Fr. Øregaard):

Játtað verður $^{3}/_{4}$ av kr. 8.000 í studningi til elektriskt bátaspæl í Rituvík.

E. Uppskot frá minniluta í nevndini (P. M. Dam):

Játtað verður $^{3}/_{4}$ av 50.000 kr. til bátahavnina í Hovi.

2. viðgerð 9. og 3. viðgerð 10. mars 1956.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Djóna í Geil o. fl.:

Sum nýtt punkt I F verður sett:

„Landsstýrið saman við landsverkfræðinginum kannar og leggur fram fyri ólavsøkutingið kostnaðar- og finansieringsætlan fyri gerð av Oyggjarvegnum."

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá P. Petersen o. fl.:

Sum nýtt punkt I E verður sett:

Farið verður undir gerð av tí ívantandi strekki av Fjarðavegnum í komandi fíggjarári.

Kostnaðurin verður játtaður á fíggjarlógini 1957/58.

I. Vegir	A.	samtykt	24—0.
	B. og C.	„	24—0.
	D.	fall	8—0.

Broytingaruppskot E var sett undir atkvøðu við navnakalli. Ja atkvøddu: Jens Chr. Olsen, P. M. Dam, J. F. Øregaard, O. Ellingsgaard, Johan Simonsen, R. Jacobsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, E. Paturssen, H. við Høgadalsá og Jonan Poulsen.

Atkvøddu ikki: Fr. Bláhamar, D. í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, L. Joensen, A. Djurhuus, R. Long, J. P. Davidsen, H. Iversen, S. Eliefsen, A. Nielsen.

Burturstaddir: P. Petersen, S. P. Zachariasen, J. H. Daubjørg, H. Djurhuus og D. P. Danielsen.

Uppskot fall		11—0.	
Broytingaruppskot	F.	samtykt	17—0.

II. Lendingar:	A.	samtykt	22—0.
	B. og C.	„	22—0.
	D.	fall	11—0.
	E.	„	8—0.

7. Fíggjarløgtinglóg 1956/57.

Ár 1955, 9. august legði løgmaður fram uppskot til fíggjarløgtingalóg 1956/57 (smbr. skjal 2).

1. viðgerð 13. januar 1956, og 7. marts legði fíggjarnevndin fram uppskot til broytingar, sum eru innlimaðar í uppskotið (skjal 2).

2. viðgerð 9. marts og 3. viðgerð 12. marts 1956.

Broytingaruppskot til § 1	samtykt	14—0.
§§ 2—14 og § 15	—	16—0.
Broytingaruppskot til § 16	—	15—0.
§ 17	—	18—0.
§ 18	—	19—0.
§ 19 sum broytt	—	17—0.
§ 20 og 21	—	17—0.
§ 22	—	15—0.
§§ 24—37	—	16—0.
Lógaruppskotið sum heild	—	17—0.

8. Decisión av landskassans roknskapum v. m.

Ár 1955, 4. august legði løgmaður fram soljóðandi skriv:

Við framløguskrivi frá 2. februar 1955 legði landsstýrið tingmál um decisión av landskassans roknskapum v. m. fyri tingið.

Tá hetta mál fekk ikki endaliga viðgerð tá, loyvir landsstýrið sær at leggja málið fyri aftur tingið vísandi til tingmál nr. 11/1954 (vetrartingið): Decisión av landskassans roknskapum v. m.

1. viðgerð 6. august og 7. marts 1956 legði fíggjarnevnevndin fram soljóðandi

Álit.

Í skrivi dagfest 2. februar 1955 hevur landsstýrið lagt fyri løgtingið uppskot viðvíkjandi decisión av landskassans og øðrum almennum roknskapum, sum grannskoðað verða av grannskoðan løgtingsins: Grannskoðaradeildin og Revisions- og Forvaltnings-Institutet, København, smbr. løgtingsmál nr. 11/1954 (vetrarting).

Eftir § 22 í løgtingslóg nr. 1, 18. maí 1948, um stýrisskipan Føroya í sermálum velur løgtingið ein ella fleiri løntar roknskapargrannskoðarar. Hesir granska ársroknskapini og skulu síðani við sínum viðmerkingum leggja tey fyri løgtingið til viðgerðar og samtyktar. Henda sakkøna grannskoðanin, sum frammanfyri nevnt verður útint av Grannskoðaradeild løgtingsins, fyri fyrst í samarbeiði við Revisions- og Forvaltnings-Institutet, innistendur fyri, at allar lantøkur landsins eru bókførdar, og at ongin útreiðsla er goldin, uttan at hon hevur heimild í fíggjarlóg ella aðrari heimildarlóg. Harumframt innistendur hon fyri beinari bókføring.

Fyri at geva fyrisetingini løvi til at gera seg kunnugan við viðmerkingarnar frá grannskoðanini og greiða ívaspurningar sendir sakkøna grannskoðanin roknskapini við sínum viðmerkingum til landsstýrið. Tá landsstýrið hevur kannað málini, verður tilfartið við møguligum viðmerkingum frá landsstýrinum og fyrisitingini yvirhøvur sent løgtinginum til viðgerðar og samtyktar.

Nevnda viðgerð og uppskot til samtyktar — ella decisión — gerst hentast av eini løgtingsnevnd. Landsstýrið hevur skotið upp, at løgtingið til at røkja hesa uppgávu velur serligar grannskoðarar, og at hesir senda roknskapini v. m., tá ið tey eru eftirkannað, til serliga decisiónsnevnd. Tá ið roknskapini eru kannað, áðrenn tey verða send løgtinginum, skuldi tað verið óneyðugt eina ferð enn at farið um tey viðvíkjandi bókføring og viðvíkjandi heimildum. Ábyrgdin fyri, at hetta er í lagi ella, um ikki so er, at viðmerkingar eru gjørdar, liggur hjá sakkønu grannskoðanini. Uppgáva løgtingsins er út frá teimum sjónarmiðum, sum gera seg galdandi har, at taka avgerð, um roknskapini við teimum viðmerkingum, sum gjørdar eru, kunnu góðkennast sum forsvarlig og bein. Hesa uppgávu eigur nevnd, umboðandi størstu flokkarnar á tingi, at kunna greiða. Í løtuni eiga 4 limir at vera í nevndini, ein fyri hvønn av nevndu flokkum.

Vísandi til tað, sum her er flutt fram, setir nevndin fram soljóðandi

Uppskot:

Løgtingið velur nevnd, fyri fyrst við 4 limum, at taka ímóti teimum landsroknskapum, sum grannskoðaðir verða av Grannskoðaradeild løgtingsins og Revisions- og Forvaltnings-Institutet, og aftaná tey eru kannaði av nevndini at leggja tey fyri løgtingið við uppskoti um decisión. Valskeið nevndarinnar fellur saman við valskeið logtingsins.

2. viðgerð 8. marts 1956.
Uppskot nevndarinnar samtykt 24—0.

9. Lánini til Arbejdernes Trawlerdrift.

Ár 1955, 4. august legði løgmaður fram soljóðandi skriv:

Við framløguskrivi t. 23. marts 1955 legði landsstýrið tingmál um lánini til Arbejdernes Trawlerdrift fyri tingið.

Tá hetta mál fekk ikki endaliga viðgerð tá, loyvir landsstýrið sær at leggja málið fyri aftur vísandi til tingmál nr. 34/1954 (vetrartingið): Lánini til Arbejdernes Trawlerdrift.

1. viðgerð 6. og 10. august 1955 og 13. marts 1956 legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Við skrivi 23. marts 1955 smbr. løgtingsmál nr. 34/1954 legði landsstýrið fyri løgtingið áheitan frá Froðbiar sóknar kommunu um, at landskassin tekur uppá seg at rinda helvtiua av teimum lánum við rentum, sum í sínu tíð vórðu veitt Froðbiar sóknar kommunu frá Arbejdernes Landsbank og Statsanstalten for Livsforsikring til endurreising av Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri. Lánini vóru upprunaliga 606.360.— kr. til støddar. Síðani hetta mál kom so seint fyri í tingsetnni tá, leggur landsstýrið tað fyri aftur við skrivi 4. august 1955.

Nevndin hevur býtt seg í eiu meiraluta og ein minniluta.

Meiralutin (P. M. Dam, Andr. Djurhuus, Djóni í Geil, Poul Petersen og Johan M. Fr. Poulsen) heldur fram:

Sum tað framgongur av teimum skjølum, sum viðløgd eru nevnda framløguskrivi landsstýrisins og eisini løgtingstíðindi 1951, s. 236 og 250, vórðu nevndu lán veitt til endurreising av A. T., sum tó var komið í figgjarligar trupulleikar. Lánini vórðu veitt soleiðis, at Froðbiar sóknar kommuna kom at standa sum lántakari frá Arbejdernes Landsbank og Statsanstalten for Livsforsikring við 303.180.— kr. frá hvørjum. Fyri hesum láuum stendur landskassin sum kautionistur eftir løgtingslóg nr. 14, 18. marts 1952. Lánini vórðu so síðani frá kommununi veitt A. T. Ætlanin var, at A. T. yvir rekstur sín skuldi rinda rentur og avdrátt. Hetta vísti felagið seg ikki fært fyri, og í 1954 fór tað á húsagang. Kommunan, sum var og er debitor, vísti seg heldur ikki at vera før fyri at lúka skyldur sínar, so endin varð, at landskassin hevur goldið alla fallna rentu og allan fallnan avdrátt, tilsamans í dag o. u. 134.500.— kr.

Nú er tað so ein veruleiki, at kommunan ikki einsamøll kann rinda lánið aftur. Út frá hesum serligu umstøðum, serliga samanhangið millum húsagang A. T.'s og vinnuloysið í bygdini kann figgjarnevndin mæla til, at landskassin tekur uppá at rinda helvtina av láninum aftur, so kommunan sleppur undan at rinda hesa helvt, undir teim fyrisetingum, at hon til tíðina rindar sína helvt og ger sáttmála við landsstýrið um rinding av helvtini av tí, landskassin hevur lagt út í forhond. Heldur hon ikki hesar treytir, skilir nevndin sær rætt til fyri landskassan at krevja alla skuldina frá kommununi, um landskassin sum kautionistur skuldi komið undir at goldið.

Minnilutin (Hanus við Høgadalsá og Erlendur Paturssen) setur onki uppskot fram.

Meiralutin (P. M. Dam, Andr. Djurhuus, Djóni í Gell, Poul Petersen og Johan Poulsen) setur fram soljóðandi

Uppskot

til

løgtingslóg um partvísa afturrinding av lánum til Froðblar sóknar kommunu.

§ 1.

Landskassin tekur uppá seg at rinda helvtina av rentu og avdrátti av teimum lánum, sum veitt vóru Froðbiar sóknar kommunu frá Statsanstalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank, upprunaliga tilsamans kr. 606.360,— til endurreising av Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri, smbr. løgtingslóg nr. 14, 18. marts 1952.

Henda skipan er treytað av, at kommunan so til tíðina rindar helvtina av avdráttum og rentum og við landsstýrið ger sáttmála um afturrinding av helvtini av tí, landskassin hevur lagt út sum kautionistur fyri nevndu lán.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om delvis tilbagebetaling af lån til Frodebø sogns kommune.

§ 1.

Landskassen indestår for betaling af halvdelen af renter og afdrag af de lån, som blev ydet Frodebø sogns kommune fra Statsanstalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank, oprindelig store tilsammen kr. 606.360,— til rekonstruktion af Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri, jfr. lagtingslov nr. 14, 18. marts 1952.

En betingelse for denne ordning er, at kommunen til den fastsatte tid betaler halvdelen af afdrag og renter og indgår aftale med landsstyret om tilbagebetaling af halvdelen af det beløb, som landskassen har betalt som kautionist for de nævnte lån.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

2. og 3. viðgerð 13. marts 1956.
Uppskot meiralutans fall 13—0.

10. Fyrispurningur til landsstýrið.

Ár 1955, 9. august legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi fyrispurning:

Í sambandi við uppskot tjóðveldisflokksins á vetrartinginum 1954/55 um 20 miljóna króna lánstøku uttanlands til troiarakeyp samtykti tingið at biðja landsstýrið í samráð við fíggjarnevndina at fyrireika hetta mál.

Landsstýrið verður biðið greiða løgtinginum frá, hvat hent er í hesum máli.

Ein viðgerð 10. august 1955 og yvir til næsta mál á dagskránni.

11. Fyrispurningur til landsstýrið.

Ár 1955, 9. august legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi fyrispurning:

Í tilevni av teim álvarligu viðurskiftum, sum valda í fiskivinnuni, nú sildarsølan til høvuðsseljara landsins kom ikki í lag, verður landsstýrið biðið greiða tinginum frá tiltøkum myndugleikanna í hesum sølumálum, hvat landsstýrið ætlar at seta í verk til at bøta fiskivinnu og fiskimonnum tað, sum av hesum stendst og somuleiðis at greiða frá teim atgerðum, sum landsstýrið ætlar at seta í verk til tess at tryggja landsins sildarútflutning í framtíðini.

Ein viðgerð 10. august 1955 og yvir til næsta mál á dagskránni.

12. Uppskot til samtyktar frá tjóðveldisflokkinum.

Ár 1955, 9. august legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi skriv:

Av tí at núverandi landsstýrið ongar veruligar atgerðir hevur sett í verk til at bøta um støðugt versnandi vinnulívsviðurskifti landsins og lívskor fólksins, heldur tvørtur ímóti leitt land og fólk út í støðugt versnandi fíggjarlig og vinnulig viðurskifti og kor, gevur løgtingið landsstýrinum misálit sítt og biður tað leggja størvini frá sær.

1. viðgerð 10. og 2. viðgerð 11. august 1955.

Uppskotið var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: P. M. Dam, Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, Frederik Hansen, Erlendur Patursson og Hanus við Høgadalsá.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Frederik Blábamar, P. Petersen, S. P. Zachariasen, Djóni í Gell, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, H. Iversen, Kj. Mohr, S. Ellefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen og Joh. M. Fr. Poulsen.

Burturstaddir: J. F. Øregaard, J. H. Danbjørg og D. P. Danielsen.

Uppskotið fall 7—0.

13. Broyting í reglunum um studning til føroyskar sjúkakassar.

Ár 1955, 9. august legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot:

Uppskot

til broyting í

anordning for Færøerne om ændring af kgl. anordning nr. 59 af 21. februar 1930, hvorved lov nr. 144 af 10. maj 1915 om anerkendte sygekasser, således som denne er ændret i henhold til lov nr. 250 af 6. maj 1921, nr. 58 af 31. marts 1926, lov nr. 201 af 14. juli 1927 og lov nr. 59 af 27. marts 1929, sættes i kraft på Færøerne.

§ 1.

I kgl. anordning nr. 59 af 21. februar 1930, hvorved lov nr. 144 af 10. maj 1915 om anerkendte sygekasser med senere ændringer sættes i kraft på Færøerne, foretages følgende ændring:

Til § 13.

Det i paragraffens stk. 2 fastsatte årlige statstilskud på 2 kr. for hver person, der ved årets udgang står som ubemidlet nydende medlem af sygekassen, forhøjes til 5 kr.

§ 2.

Denne anordning træder i kraft med virkning fra den 1. jannar 1955.

Viðmerkingar:

Við lóg 31. marts 1953 eru reglurnar í Danmark um fólkatrygging broyttar soleiðis, at grundstudningurin úr rikiskassanum til njótandi sjúkakassalimir er hækkaðnr 3 kr. frá 2 kr. til 5 kr. fyri hvønn lim roknað frá 1. januar 1952. Orsakað av hesum hevur Centralforeningen af Sygekasser på Færøerne søkt um, at teir føroysku sjúkakassarnir fáa sonu sømdir. Socialministerlet hevur sostatt vent sær til fíggjarnevnd fólkatingsins og fingið lyfti um eina hækking av grundstudninginum til teir føroysku sjúkakassarnar frá 2 kr. til 5 kr. árliga fyri hvønn lim, roknað frá 1. januar 1955.

Vísandi til umanfyri skal landsstýrið við tilmæli leggja omanfyri nevnda mál fyri tinglið.

1. viðgerð 10., 2. viðgerð 11. og 3. viðgerð 13. august 1955.
Uppskot landsstýrislns samtykt 19—0.

14. Landskassaábyrgd fyri láni til Skopunar kommunu.

Ár 1955, 9. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram uppskot um ábyrgd av einum láni upp í kr. 50.000 til byggingar av elverki.

Málið var afturtikið.

15. Ábyrgd fyri lánum til S. E. V.

Ár 1955, 11. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot:

Løgtingslóg
um ábyrgd fyri lánum til
S.E.V.

§ 1.

Landsstýrið verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri lánum uppí 2,5 mill. kr. tilsamans til interkommunala ravmagnsfelagið S.E.V. til at keypa og seta upp eitt turbinuaggregat afturat tí, sum er, á kraftstøð Fossáverksins, og til at gera onnur arbeiði, ið standast av hesum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Lagtingslov
om garanti for lån til
S.E.V.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån indtil ialt 2,5 mill. kr. til det interkommunale elektricitetsselskab S.E.V. til indkøb og installering af nr. 2 turbineaggregat på Fossåværkets kraftstation og til udføreise af øvrige dermed forbundne anlæg.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Interkommunala ravmagnsfelagið S.E.V. søkir løgtingið um ábyrgd fyri lánum til støddar nominelt 2,5 mill. kr. til uppsetan av einari turbinu og generatori afturat á Fossáverkinum og til gerð av teim arbeiðum, ið harav standast.

Hjálagt umsóknini er fyribils rakstrarrokuskapur og fíggjarstøða 1954/55. Harav sæst, at inntøkurnar í árinum 1954/55 hava verið	o. u. kr.	475.000
Rakstrarútreiðtlurnar: Administratión, rentur og rakstur av virkjunum	- - -	152.000
Til avlops...	kr.	323.000
Hetta avlopið svarar tó ikki til normala avskriving av ognunum, sum er	- - -	531.000
so undirskotið verður	o. u. kr.	208.000

tá avskrivingin verður tikin í fullari støðd.

Á fíggjarætlanini fyri 1955/56 eru inntøkurnar mettar til		- - -	900.000
og rakstrarútreiðslurnar	kr. 312.000		
avskriving	- 550.000	-	862.000
Yvirskot...		kr.	38.000

Rakstraravlopið skuldi tá ikki bert verið nóg mikið til fulla avskriving, men eisini givið eitt lítið yvirskot.

Avskrivingarpeningurin verður nýttur deils til avdráttur uppá lánini til fyrstu útbygging og deils til investering í linjur til og í teim bygdum, sum ikki kundu koma við í fyrstu syftu vegna peningatrot (hígartil eru hesar bygdir bundnar í afturat ella undir íbinding: Hósvík, Við Áir, Kvivík, Haldórsvík og Oyndarfjørður).

Sambært frágreiðingini er ætlanin at seta upp eina 5000 HK turbinu, og er kostnaðurin mettur til

Rørleidningur upplagdur	kr.	800.000
Turbina uppstillað	-	500.000
Generator uppstillaður	-	300.000
Transformari —	-	120.000
Byggningsarbeiði	-	20.000
Generatorluftkølari	-	20.000
Háspenningsanlegg, talvuanlegg, káplar v. m.	-	50.000
Ymist, projekt og yvirlit	-	190.000
	kr.	2.000.000

og verður roknað við, at 600.000 kr. av hesum peningi skal verða goldin í heyst, restin í 1956.

Tá farið var undir at byggja Fossáverkið, var roknað við, at ikki varð neyðugt at seta upp turbinu afturat fyrr enn allrafyrst í 1958; men nýtslan av elektriciteti í bygdunum innanfyri S.E.V. hevur víst seg at vera so stór og elektricitetsnýtslan í Tórshavn vaksin so nógv, at samlaða nýtslan longu fyrsta árið hevur verið eins stór og roknað varð við hon fór at verða 4' árið, aftaná at Fossáverkið kom í drift.

Støðan er tí tann, at um turbinan ikki verður sett upp, so hon kann verða tikin í brúk heystið 1956, kann Havnin aftaná ta tíð bert fáa ein part av sínt elekricitetsnýtalu frá Fossáverkinum.

Hetta verður beinleiðis at stríða móti tí tanka, sum lá til grund fyri

Fossáverkinum, nevniliga at fáa tað bíligara vatnorkumagnið til so nógvar bygdir sum gjørligt, og eisini kemur tað Havnini ógvuliga meint við, deils tí býráðið hevur roknað við at kunna keypa alla ella meatsum alla nýtslu frá S.E.V. í komandi árum, og deils tí motorarnir á verkinum í Havn hava víst seg at vera óálítandi, og óvist er, nær og um teir kunnu koma í góðan stand.

Harumframt er at viðmerkja, at Klakksvík barðliga treingir til meiri elektricitet, og náttúrligari er at binda Fossáverkið og Klakksvíkarverkið saman við spenni um Leirvíkarfjørð enn at økja um framleiðsluorkuna á verkinum har.

Fyri at Fossáverkið skal kunna verða til tað landsgagn, sum tað kann verða, og sum ynskjandi er, og fyri at ikki elektricitetsnýtslan í Havn og í Klakksvík í komandi árum skal verða skamtað — gjøgnum høgar prísir ella á annan bátt — er neyðugt at økja um framleiðsluorkuna á Fossáverkinum skjótast gjørligt, og skal landsstýrið tí mæla til, at løgtingið tekur ábyrgd fyri lánum til S.E.V. til tað í umsóknini nevnda endamál tilsamans til støddar o. u. 2 mill. kr. netto. (Tá ábyrgdarheimildin í lógaruppskotinum er fyri 2,5 mill. kr., er tað tí lagt er upp fyri kurstap o. a. t.).

Í samsvari við tað, sum frammanfyri er sagt, loyvir landsstýrið sær at leggja frammanfyri standandi uppskot fyri løgtingið og at tilmæla, at tað verður samtykt.

1. viðgerð 11. og 13. august 1955 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Interkommunala ravmagnsfelagið S.E.V. hevur í skrivi av 30. juli í ár vent sær til landsstýrið, hvar søkt verður um løgtings ábyrgd fyri lánum upp til kr. 2,5 mill. kr. til uppsetan av einari turbinu og generatori aftrat á Fossáverkinum og til gerð av teimum arbeiðum, ið herav standast.

Málið hevur verið til 1. viðgerð á tingi og bleiv víst í fíggjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er samd um, at hetta mál fevnir so víða, at tað verður einum stórum parti av Føroya fólki til stórt gagn, og tað samstundis hevur skund, mælir fíggjarnevndin tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Tó skal viðmerkjast, at ein minniluti P. M. Dam heldur fram, at hann ætlar, at ein skipan, harefter Tórshavnar og eventuelt Klakksvíkar kommunur gjørdust limir av ravmagnsfelagnum S.E.V. vil vera tann besta.

Ein annar minniluti Poul Petersen og Djóni í Geil eru saman við hinum nevndarlimunum samdir um at taka undir við landsstýrisins uppskoti, tó við tí fyrivarni, at Tórshavnar og eventuelt Klakksvíkar kommuna taka eina vissa ábyrgd av hesum láni eftir samráð við landsstýrið.

2. viðgerð 13. og 3. viðgerð 15. august 1955.
Uppskot landsstýrisins samtykt 21—0.

16. Skattalóggávan.

Ár 1955, 11. august legði løgmaður fram soljóðandi uppskot:

Á vetrartingið 1945 legði landsstýrið fraut á ting:

1. Uppskot til landsskattalóg við viðmerkingum og skattatalvum,
2. Uppskot til kommunala skaftalóg við viðmerkingum. Fylgiskrivið er dagsett 20. oktober 1949.

Á ólavsøkutingi 1950 legði landsstýrið málið fram aftur og somuleiðis á vetrartingi 1950. Teir nývaldu tinglimirnir fingu hvør sítt eintak.

Síðan hevur landsstýrið lagt málið fram á hvørjum ári, men hevur tað enn ikki fingið endaliga viðgerð.

Tann løgtingsnevnd, sum hevur havt málið til viðgerðar, hevur heitt á landsstýrið um at kanna uppskotið eina ferð enn og møguliga leggja tað fram við ymsum broytingum.

Landsstýrið hevur tí gjørt nýtt uppskot til løgtingslóg um landsskatt og kommunuskatt.

Í hesum nýggja uppskoti er lógin um landsskatt og kommunuskatt tikin undir einum og eru tær broytingar gjørdar, at ognarskattingin og reglurnar um skattanevndirnar eru tiknar burtur, meðan reglurnar um ognaruppgerð framvegis eru tiknar við. Hesar standa tó ikki í sambandi við nakrari ognarskatting, men skulu einans velta líkningarráðnum upplýsingar um nakað er lagt til góðar ella brúkt er av ogn í árinum, og saman við upplýsingum gera eftirkanningina av inntøkuskatti tryggari.

Sostatt loyvir landsstýrið sær við ávísing til omantyri standandi at leggja nevnda uppskot við viðmerkingum fyri tingið.

1. viðgerð 15. august og málið beint í fíggjarnevndina.

17. Løgtingslóg um eykaavskrivingar.

Ár 1955, 11. august legði løgmaður fram soljóðandi skriv við lógaruppskoti v. m.:

Við ávísing til 8. gr., 1. stk. e, í tí uppskoti til nýggja skattalóggávu, sum løgd er fyri tingið, loyvir landsstýrið sær við hesum at leggja fram uppskot til ta í nevndu lógargrein umrøddu løgtingslóg um eykaavskriving.

Uppskot
til
LØGTINGSLÓG
um
skattafriar eykaavskrivingar uppá skip, ávisar bygningar og maskinur v. m.

1. gr.

1. stk. Fyri skattaárið 1956/57 verða loyvdar skattafriar eykaavskrivingar uppá skip, sum í árinum 1955 verða keypt til landið, um hesi eru ikki eldri enn 5 ár, sum í sama tíðarskeiði verða bygd ella munandi umbygd. Sama sømd verður veitt, um sáttmáli um bygging ella umbygging verður gjørdur í hesum tíðarskeiðinum og um skip kemur til landið í sama tíðarskeiði eftir sáttmála, sum er gjørdur fyrr.

2. stk. Eykaavskriving verður eisini loyvd av teimum peningshæddum, sum settar ern í nýggjar ídnaðarbygningar ella stórvegis umbygging av ídnaðarhúsum og nýggjum maskinum — ikki brúktum — og tílíkum rekstrargøgnum, sum í fyrrnevnda tíðarskeiði ern útvega til stovnseting av nýggjum ídnaðarvirkjum ella víðking, umlegging, númótansgerð o. tl. av virkjum, sum eru frammanundan.

Forslag
til
LAGTINGSLOV
om
ekstraordinære, skattefri afskrivninger paa skibe, samt visse bygninger og maskiner m. v.

§ 1.

Stk. 1. For skatteaaret 1956/57 indrømmes der ekstraordinære, skattefri afskrivninger vedrørende skibe, der i aaret 1955 indkøbes til landet, for saa vidt disse ikke er ældre end 5 aar, samt skibe, der i nævnte tidsrum sættes under bygning eller væsentlig ombygning. Samme indrømmelse gælder ogsaa, naar kontrakt om bygningen eller ombygningen sluttes i dette tidsrum, samt naar levering sker i samme tidsrum i henhold til tidligere sluttet kontrakt.

Stk. 2. Ekstraordinær afskrivning skal endvidere indrømmes med hensyn til anskaffelsesomkostninger vedrørende nybygninger eller væsentlige ombygninger i produktionsvirksomheder samt vedrørende nye — altsaa ikke brugte — maskiner og lignende driftsmidler, der anskaffes i nævnte tidsrum til brug ved oprettelse af nye produktionsvirksomheder eller udvidelse, omlægning, modernisering og lignende af en bestaaende virksomhed.

3. stk. Eykaavskrivingarnar verða gjørdar eftir niðanfyri fyrisettu reglum.

A. Skip.

1) Er sáttmáli um bygging ella umbygging av skipi gjørdur í tíðarskeiðinum 1. januar 1955—31. desember 1955, verður, treytað av at farið er undir byggingina ella umbyggingina av skipinum innanfyri 2 ár aftaná tann dag, sáttmáliu er undirritaður, aftaná at loyvi fyrst er fingið frá líkningarráðnum, loyvd eykaavskriving í samsvari við teimum undir 2)—3) settu reglum.

Eftir sumu reglum verður loyvd eykaavskriving av skipum, sum eru keypt uttanlands, um so er, at hesi eru ikki eldri enn 5 ár, tá tey eru keypt.

2) Eykaavskrivingarnar kunnu verða gjørdar frá byrjanini á tí roknskaparári, tá sáttmáliu um bygging, umbygging ella keyp av avvarðandi skipi er gjørdur, og mugu tær verða loknar, áðrenn 10 ár eru liðin frá byrjanini á nevnda roknskaparári.

3) Helvtin av kostprísinum, ávikavist kostnaðinum av umbyggingini, kann í tí undir 2) nevnda 10 árs skeiði í mesta lagi verða eykaavskrivað við 25 % árliga. Við hesari avmarking kann hin skattskyldigi í hesum 10 árunum avskrivað, sum hann sjálvur vil.

B. Bygningar.

Viðvíkjandi nýbygging og umbygging við stovnseting av nýggjum framleiðsluvirkjum ella víðking, umskiping, nýmótsnsgerð o. tl. av virkjum, sum eru frammanundan, galda hesar reglur:

Stk. 3. De ekstraordinære afskrivninger vil være at foretage efter nedenstaaende regler.

A. Skibe.

1) Saafremt kontrakt om skibets bygning eller ombygning er indgaaet i tidsrummet 1. januar 1955—31. december 1955, kan der under forudsætning af, at bygningen eller ombygningen af skibet paabegyndes inden 2 aar efter datoen for afslutningen af kontrakten om bygningen eller ombygningen, efter forud indhentet tilladelse fra ligningsraadet, foretages ekstraordinære afskrivninger i overensstemmelse med de nedenfor under 2)—3) anglvne regler.

Paa samme maade kan der foretages ekstraordinære afskrivninger paa færdigbyggede skibe, som indkøbes fra udlandet, under forudsætning af, at disse ved købets indgaaelse ikke er mere end 5 aar gamle.

2) Ekstraordinære afskrivninger kan foretages fra begyndelsen af det regnskabsaar, i hvilket kontrakten om bygning, ombygning eller køb af det paagældende skib er indgaaet, og de ekstraordinære afskrivninger maa tilendebringes inden udløbet af en 10-aarig periode regnet fra nævnte regnskabsaars begyndelse.

3) Halvdelen af anskaffelsessummen, henholdsvis af udgiften til ombygningen, kan indenfor den under 2) nævnte 10-aarige periode afskrives ekstraordinært med højst 25 % aarlig. Med sidstnævnte begrænsning kan skatteyderen indenfor den 10-aarige periode placere afskrivningerne efter ønske.

B. Bygninger.

For nybygninger og ombygninger til brug ved oprettelse af ny produktionsvirksomhed eller udvidelse, omlægning, modernisering og lignende af en bestaaende virksomhed gælder følgende regler:

1) Nýbyggingar ella umbyggingar, sum eru gjørdar í tíðarskeiðinum 1. januar 1955—31. desember 1955 til fiskt- ella idnaðarvirki (turkihús, frysti- og kolihús, goymsluhøli o. a.) kunnu, aftaná at loyvi líkningarráðsins er fingið, verða eykaavskrivaðir eftir niðanfyri settu reglum.

2) Eykaavskrivingin kann verða gjørd frá byrjanini á tí rokneskaparári, tá hyggingin ella umbyggingin er liðug, og skal eykaavskrivingin verða lokin áðrenn 10 ár eru umliðin frá byrjanini á nevnda rokneskaparári.

3) $^{2}/_{5}$ av kostprísinum á bygningunum ella útreiðslunum til umbyggingina kunna í tí undir 2) nevnda 10 ára skeiði í mesta lagi verða eykaavskrivaðir við 20 % árliga. Við hesari avmarking kann hin skattskyldigi í hesum 10 ára skeiði avskriva, sum hann sjálvur vil.

C. Maskinur.

Maskinur og tílík rakstrargøgn, sum eru fingin í tíðarskeiðinum 1. januar 1955—31. desember 1955 til fiskaidnaðarvirki og framleiðsluvirki, sum í størri mun skapa møguleika fyri útflutningi, kunnu, aftaná at loyvi líkningarráðsins fyrst er fingið, verða avskrivaðar í samsvari við niðanfyri settu reglum.

1) Eykaavskriving eftir reglunum um maskinur kann verða gjørd fyri maskinur og tílík rakstrargøgn, sum nýtt verða í framleiðslu virkisins, harímillum umframt vanligar maskinur eisini verkstaðar- og fabrikksútbúning (men ikki skrivstovumaskinur og skrivstovuinnbúgv), treytað av, at hesar verða útvegaðar í sambandi við stovning, viðkan,

1) Paa nybygninger eller ombygninger, der er fuldført i tidsrummet 1. januar 1955—31. december 1955 til brug for fiskeri- eller industrivirksomheder (fisketørringshuse, fryse- og kølehuse, lagerbygninger o. l.) kan der efter forud indhentet tilladelse fra ligningsraadet foretages ekstraordinære afskrivninger efter nedenfor angivne regler.

2) Ekstraordinære afskrivninger kan foretages fra begyndelsen af det regnskabsaar, i hvilket bygningen eller ombygningen er fuldført, og de ekstraordinære afskrivninger skal være tilendebragt inden udløbet af en 10-aarig periode, regnet fra nævnte regnskabsaars begyndelse.

3) $^{2}/_{5}$ af anskaffelsessummen for bygningen eller udgiften til ombygningen kan indenfor den under 2) nævnte 10-aarige periode afskrives ekstraordinært med højst 20 % aarlig. Med sidstnævnte begrænsning kan skatteyderen indenfor den 10-aarige periode placere afskrivningerne efter ønske.

C. Maskiner.

Paa maskiner og lignende driftsmidler, der er leveret i tidsrummet 1. januar 1955—31. december 1955 til brug for fiskeri-industrivirksomheder samt produktionsvirksomheder, der skaber eksportmuligheder af væsentligt omfang, kan der efter forud indhentet tilladelse fra ligningsraadet foretages ekstraordinære afskrivninger i overensstemmelse med nedenstaaende regler.

1) Ekstraordinære afskrivninger efter reglerne for maskiner kan foretages paa maskiner og lignende driftsmidler, der anvendes i den paagældende virksomheds produktion, herunder foruden egentlige maskiner ogsaa værksteds- og fabriksinventar (men derimod ikke kontormaskiner og kontorinventar), alt under forudsætning af, at anskaffelsen sker i

umskipan ella nýgerð virkisins og at hesar maskinur eru nýggjar — brúktar koma sostatt ikki undir reglurnar — og at maskinur o. a. eru útvegaðar í roknskaparárinum fyri tilsamans 5.000 kr. ella meira.

2) Eykaavskrivingin kann verða gjørd frá byrjanini á tí roknskaparári, tá maskinurnar o. a. eru fingnar, og skal hon verða lokin áðrenn 5 ár eru liðin frá byrjanini á nevnda roknskaparári.

3) Helvtin av kostprísinum kann í tí undir 2) nevnda 5 ára skeiði í mesta lagi verða avskrivað við 33⅓ % árliga. Við besari avmarking ræður hin skattskyldigi sjálvur fyri, hvussu hann avskrivar hesi 5 áriui.

DEILD II

Treytir og reglur.

1) Treyt fyri avskriving er

a) at fullfíggjað og trygdargott bókhald er viðvíkjandi rakstri virkisins, og at gjøldligur rakstrarroknskapur og fíggjarstandur verður gjørdur,

b) at í seinasta lagi 31. desember (við lok roknskaparársins, um rakstrarárið er annað enn almanakkaárið) søkt er um loyvi til eykaavskriving frá Líkningarráði Føroya á oyðuhløðum, sum fáast frá líkningarráðnum ella tøimum kommunaln líkningarvøldunum.

2) Serstøk konto má verða havd fyri avverðandi ogn, sum til hvørja tíð vísir, hvørjar eyka avskrivingar eru gjørdar, og verður avrit av hesari konto viðløgd, tá sjálvuppgávan verður latin inn.

forbindelse med virksomhedens opretteise, udvidelse, omlægning og modernisering, at de anskaffede maskiner m. v. er nye — altsaa ikke brugte — og at den samlede anskaffelsessum paa de i regnskabsaaret anskaffede maskiner m. v. er 5.000 kr. eller derover.

2) De ekstraordinære afskrivninger kan foretages fra begyndelsen af det regnskabsaar, i hvilket maskiner m. v. er leveret, og disse maa tilendebringes inden udløbet af en 5-aarig periode regnet fra nævnte regnskabsaars begyndelse.

3) Halvdelen af anskaffelsessummen kan indenfor den under 2) nævnte 5-aarige periode afskrives ekstraordinært med højst 33⅓ % aarlig. Med sidstnævnte begrænsning kan skatteyderen indenfor den 5-aarige periode placere afskrivningerne efter ønske.

AFSNIT II

Almindelige regler.

1) Betingelserne for indrømmelse af ekstraordinære afskrivninger er

a) at der forefindes en ordentlig og betryggende bogføring vedrørende virksomhedens drift, og at der aflægges udførligt driftsregnskab og status,

b) at der senest den 31. deeember (ved regnskabsaarets slutning, saafremt andet driftsaar end kalenderaaret anvendes) fra Færøernes ligningsraad indhentes tilladelse til ekstraordinære afskrivninger paa skemaer, som kan erholdes fra ligningsraadet eller de kommunale ligningsmyndigheder.

2) Der maa føres en særlig konto for det paagældende aktiv udvisende, hvilke ekstraordinære afskrivninger der til enhver tid er foretaget paa dette, og udskrift af denne konto maa medfølge ved selvangivelsens indgivelse.

3) Tá eykaavskriving er gjørd eftir fyrbils mettum kostprísi (sáttmála ella tilíkum), og tað vísir seg seinni, at tann endaligi kostprísurin verður størri ella minni enn tann metti, verður roknað við tí endaligu upphædd í teimum roknskaparuppgerðum, sum koma aftaná.

4) Er eykaavskriving gjørd, áðrenn skip er avhendað, jmt. reglurnar viðvíkjandi skipum, og skipið av seinni tilvildum, ikki verður latið tí upprunaliga keypara, so verða tær álíknlagar, sum eru ávirkaðar av eykaavskrivingini, gjørdar um aftur.

5) Er tann parturin av kostprísinum, sum kann verða eyksavskrivaður, ikki allur avskrivaðnr í tí tíðarskeiðinum, sum eykaavskrivingin skal verða gjørd í eftir frammanfyri standandi reglum, verður tann hæddin, sum eftir er at avskriva, avskrivað við eins stórum pørtum í tí tíðini, sum eftir er til ta vanligu avskrivingina.

6) Verður ein ogn, sum er eykaavskrivað eftir hesari lóg, seld av egnum vilja ella við tvingsli, og er søluprísurin meira enn tann hæddin, sum ognin er niðurskrivað til skattafritt, verður so stórur partur av vinninginum, sum er munnrin á teimum vanligu avskrivingum og eykaavskrivingunum tilsamans og teimum avskrivingum, sum kundu verið gjørdar eftir vanligum reglum, um eykaavskriving var ikkt gjørd, roknað sum skattleggjandi inntøka soleiðis:

Er peningshæddin, sum verður skattskyldig, ikki meira enn 5.000 kr., verður hon løgd aftrat skattskyldigu inntøkuni fyri tað roknskaparár, tá sølan er farin fram.

Er peningshæddin, sum verður

3) I de tilfælde, hvor ekstraordinære afskrivninger er paabegyndt paa grundlag af en foreløbig fastsat anskaffelsessum (kontrakt eller lignende), og det senere viser sig, at den endelige anskaffelsessum bliver højere eller lavere end den foreløbige sum, maa der ved de herefter følgende regnskabsafslutninger regnes med den endeligt konstaterede sum.

4) Hvor ekstraordinære afskrivninger maatte være paabegyndt inden skibets levering, jfr. reglerne vedrørende skibe, vil der, saafremt skibet som følge af senere indtraadte begivenheder ikke maatte blive leveret til den oprindelige køber, blive foretaget regulering af de af de ekstraordinære afskrivninger paavirkede ansættelser.

5) Saafremt den til ekstraordinær afskrivning udsondrede del af anskaffelsessummen ikke maatte være afskrevet fuldtud i løbet af den periode, indenfor hvilken ekstraordinær afskrivning efter foranstaaende regler maa tilendebringes, skal de ved perlodens udløb endnu uafskrevne beløb afskrives med lige store rater gennem den da resterende del af den ordinære afskrivningsperiode.

6) Sælges et aktiv, paa hvilket der er foretaget ekstraordinære afskrivninger i henhold til nærværende lov, det være sig ved frivilligt salg eller ved tvangssalg, og overstiger salgssummen aktivets skattefrit nedskrevne værdi, vil en saa stor del af avancen, som modsvares af forskellen mellem de paa aktivet foretagne samlede ordinære og ekstraordinære afskrivninger og de ordinære afskrivninger, der i alt kunne have været foretaget paa aktivet, saafremt der ikke havde været foretaget ekstraordinære afskrivninger paa dette, være at indkomstbeskatte saaledes:

Hvis det beløb, der skal indkomstbeskattes, ikke overstiger 5.000 kr., vil beløbet være at tillægge den skattepligtige indkomst for det regn-

skattskyldig, meira enn 5.000 kr., verða 5.000 kr. lagdar aftrat skattleggjandi inntøkuni fyri tað roknskaparár, tá sølan er farin fram, og verður munurin skattaður tey ár, eykaavskriving er gjørd, býttur sundur eftir teimum eykaavskrivingum, sum gjørdar eru hvørt ári, og aftaná at frádrigin er ein hædd, sum svarar til vanligu avskrivinglna, sum kundi verið gjørg av ti parti av kostprísinum, sum er eykaavskrivaður.

Er vinningurin meira enn tað, sum skattað verður eftir frammanfyri nevndu reglum, verður tann parturin, sum so er eftir, viðgjørdur eftir teimum reglum, sum skattalóggávan annars fyrisetir.

skabsaar, i hvilket salget har fundet ated.

Overstiger det beløb, der skal indkomstbeskattes, 5.000 kr., vil 5.000 kr. være at tillægge den skattepligtige indkomst for det regnskabsaar, i hvilket salget har fundet sted, medens resten ved regulering af skatteansættelserne for tidligere skatteaar, vil være at indkomstbeskatte i de aar, i hvilke de ekstraordinære afskrivninger har været foretaget, fordelt i forhold til de i de enkelte aar foretagne ekstraordinære afskrivninger med fradrag af et beløb svarende til de ordinære afskrivninger, der kunde have været foretaget paa den ekstraordinært afskrevne del af anskaffelsessummen.

Saafremt avancen overstiger, hvad der vil være at indkomstbeskatte i henhold til foranstaaende, behandles den overskydende del af avancen efter de iøvrigt i skatteluvgivningen gældende regler.

7) Somu reglur um inntøkuskatting, sum nevndar eru undir 6), verða nýttar, um tryggingarpeningurin verður útgoldin og við tvangstøku, um tryggingarpeningurin ella tvingsilstøkuendurgjaldið fyri ognir, sum eru avskrivaðar, eru meira enn ognirnar eru skattafrítt niðurskrivaðar til.

7) Tilsvarende indkomstbeskatning som angivet under 6) vil være at foretage i tilfælde af udbetaling af forsikringssum og i tilfælde af ekspropriation, naar forsikringssummen eller ekspropriationserstatninger for aktiver, paa hvilke der er foretaget ekstraordinære afskrivninger, overstiger aktivernes skattefrit nedsatte værdi.

2. gr.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Løgtinglið hevur tey seinastu árini viðgjørt spurningin um útbygging av skipaflotanum og av og á í samband við hesum eisini møguleikarnar fyri nýggjum virkjum á landi.

Til tess at stuðla hesum hevur tinglið gjørt ymisk tiltøk, sum einamest miðja ímóti at útvega skip til fiskivinnuna, meðan lítið ella onki er komið fram viðvíkjandi rakstrarligu møguleikunum hjá teimum, sum fara undir at útvega skipini; at fáa hesi skip at bera seg og kanska leggja so mikið niður, at møguleiki verður fyri gjøgnum inntøkurnar hjá skipsánara at fáa enn fleiri.

Orsøkirnar til, at serliga fiskivinnan hevur so tronglig kor, eru ymiskar, men kemst neyvan uttanum, at skattaviðurskiftini hava sína orsøk, í hvussu er viðvíkjandi møguleikunum fyri at fáa skuldina niður og stuðla til víðkingar.

Í grannalondum okkara eru myndugleikarnir fyri fleiri árum síðan komnir eftir hesum og hava gjørt tiltøk, sum í minsta lagi tryggja teimum, sum fara undir skipakeyp ella bygging og stovnan av virkjum, at ikki skattalóggávan forðar teimum at haida fram við hesum. Serliga hevur dentur verið lagdur á skattafrían avskrivingar, og hevur hetta eisini í stóran mun gjørt sitt til, at serliga Noreg og Danmark nú aftaná seinasta heimsbardaga hava kunnað útbygt skipaflota teirra. Væl eru teir nú farnir at umhugsa at minnka um hesar sømdir, men sjálvt um so er, at hesi tiltøk nú verða avtikin har, so eru teir longu nú komnir so langt ávegis við útbygging sinari, ja kanska komnir á mál, at teir nú kunnu minnka um ella heilt taka hesar sømdir av.

Í Føroyum er at kalla onki gjørt í su máta, burtursæð frá teimum eykaavskrivingarreglum, sum galdandi vóru beint aftaná bardagan. Hesar vóru tó alt ov trongar, tí tær vóru avmarkaðar til vinningin hjá tí fiskiskipi, sum varð eykaavskrivað, men vórðu tær óivað alt ov skjótt tiknar av aftur.

Sum nú er má sigast, at tað almenna — løgtingið — samstandis sum tað stuðlar til og veitir mannum hjálp til at fáa sær rakstraramboð — serligá fiskifør —, tekur tað henda stuðul aftur við einari ov trongari skattalóggávu og gar tað tørført ella ógjørligt hjá mannum at haida fram við teimum somu skipum, sum tað hevur stuðlað teimum at seta seg fyri og hjálpt teimum við at fáa.

Nú er her gjørt uppskot til eina løgtingslóg, sum miðjar ímóti at koma ájavnt grannalondum okkara viðvíkjandi skattavlógerð av tilíkum virkjum, sum fyrst og fremst røkja fiskivinnuna og helst eisini nakað viðkaða til eisini at røkka framleiðsluvirkjum á landi. Løgaruppskotið miðar seg eftir dousku reglunum, sum hava roynst góðar, og fer tað óivað at geva góðan lætta har, sum lætti veruliga er neyðugur og har sum hesin lætti beinleiðis ella umvegis kemur samfelagnum til góðar aftur seinri.

Sjálvsagt er, at verða avskrivingarnar størri, enn tær eru nú, so minnka skattleggjandi inntøkurnar og harav eisini skatturin, men um nýggja skattalógaruppskotið, sum nú er lagt fyri tingið, verður framt, so skuldi ein munandi partur fingist inn aftur við nýggjum møguleikum fyri dyggari eftirsansing soleiðis, at skattainntøkurnar helst veruliga ikki vera minni, enn tær eru.

Í sambandi við hesum skal tó verða vist á, at eykaavskrivingarreglurnar ikki føra við sær, at meira verður avskrivað, enn avskrivað kann verða eftir vanligum reglum, men bert, at amboðið verður skjótari niðurskrivað, og verður hetta gjørt, meðan tað er nýtt og hevur størri møguleika at geva nakað av sær. Tá so eykaavskrivingin er liðug, skuldi amboðið verið komið so langt niður í virði, at tað hevur møguleika at bera seg. Eisini skal verða vist á, at umráðandi má vera, at mest møguligt er avskrivað, áðrenn amboðið er verðið so gamalt og slitið, at umsitingarútreiðslurnar veruliga gera seg galdandi. Tað almenna kann soleiðis tryggja sær, at amboðið seinri umframt at veita arbeiði til fólkið helst eisini kastar nakað av sær til skattingar.

Hetta er tó eitt mál, sum ikki kann siggjast ella metast eftir einum ella tvelmum árum, men má ætlast at ávirkað vinnulívið framyvir við betur møguleikum fyri stimbring av fyritøkunum og harav eisini møguleikum fyri viðkan, sum so aftur gevur arbeiði til fleiri hendur, og harav eisini størri inntøkur og skatt. Livilíkindini og tiltakshugurin yvirhøvur skuldi tá batna í nakað sama mun.

1. viðgerð 15. august og 26. januar 1956 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Endamálið við hesum lógaruppskoti er at gera menn ella felløg, ið fara undir peningafleggingar til ávísar vinnulívsfyrritøkur, skip, byggingar og rakstrargøgn við skattafrium eykaavskrivingum før fyri at nýta hesar til nýggjar fleggingar skjótari enn vanligar avskrivingarreglur geva høvi til. Nevndin heldur í hesum sambandi tó, at tað almenna fyri at góðkenna eykaavskrivingarnar sum skattafríar í sjálvari lógini eigur at treyta, at tær antin verða nýttar til eykaavdrátt av lánum ella til fleggingar í nýggj virki ella viðking av gomlum. Verður hetta ikki gjørt samstundis við eykaavskrivingini, eigur hon at vera sett á bundna konto, soleiðis at peningurin ikki verður givin leysur fyrr enn viðkomandi kann prógva, at kontoin skal nýtast so sum tilskilað her. Nevndin setur tí eftir tilmæli frá landsstýrinum fram uppskot samsvarandi hesum.

Viðvíkjandi teimum eykaavskrivingum, sum nevndar eru í A 3, B 3 og C 3, so er hertil at siga, at tey avskrivingarprocent, sum har eru nevnd, eru maksima fyri tær loyvdu avskrivingar, t. v. s. uppi í procentunum eru eisini vanligar avskrivingar.

Við hesum viðmerkingum mælir nevndin løgtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við hesum broytingum:

1) Í § 1, 1. stk., 1. reglu gongur út í føroysku tekstini „1956/57" og ístaðin verður sett „1956 (í Tórshavn 1956/57)" og í dansku tekstini „1956/57" og ístaðin verður sett „1956 (i Tórshavn 1956/57)".

2) Í § 1, 1. stk., 5. reglu, verður í føroysku tekstini aftaná „5 ár" sett „og skip".

3) Sum nýtt nr. 8 í deild II verður sett:

Eykaavskrivingin, t. e. avavskriving útyvir vanliga avskriving, skal verða sett á bundna konto í føroyskum peningastovni ella verða nýtt til eykaavdrátt av lánum. Landsstýrið kann tó loyva undantak soleiðis, at peningurin í staðin verður nýttur til fleggingar í nýggj virki ella viðking av gomlum av sama slagi, sum nevnd eru í hesari lóg.

3) Som nyt nr. 8 til afsnit II indføjes:

Den ekstraordinære afskrivning, d. v. s. afskrivning udover ordinær afskrivning, hensættes paa bunden konto i færøsk pengeinstitut eller anvendes til ekstraordinære afdrag på lån. Landsstyret kan dog dispensere fra denne bestemmelse, såfremt de ekstraordinære afskrivninger i stedet for benyttes til investering i nyanlæg eller udvidelse af bestående anlæg af samme karakter, som de i nærværende lov omhandlede.

2. viðgerð 26. og 3. viðgerð 27. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndarinnar samtykt 16—0.

18. Loyvi til gerð av sterkum øli í Føroyum.

Ár 1955, 12. august legði tingmaðurin E. Waag fram soljóðandi skriv:

Undirskrivaði tingmaður loyvi mær vísandi til tingmál nr. 17/1953 — tingtíðindi 1953 bls. 33 — at biðja tingið um at broyta § 9 og 10 í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950, soleiðis at tað verður loyviligt at gera øl í Føroyum, sum innheldur meira enn $2^1/_4$ vektprocent alkohol eftir nærri fyrisettum reglum.

1. viðgerð 13. august og málið beint til serstaka 5 mannanevnd.

19. Ferðasigling norðanfyri Streym.

Ár 1955, 13. august legði tingmaðurin Olaf Ellingsgaard skrív frá Martin Ejdesgaard og Eivind Ellingsgaard av Eiði um loyvi til m-s „Glæmuna" at røkja fasta farleið norðan fyri Streym.

1. viðgerð 16. august og málið beint til lógarnevndina. Málið aftartikið.

20. Revisión av toll-lógini.

Ár 1955, 15. august legði tingmaðurin Djóni í Geil fram soljóðandi skriv:

Tinglið samtykkir at biðja landsstýrið í samráð við fíggjarnevndina seta nevnd at viðgera toll-lógina og seta fram uppskot til broytingar, sum kunnu viðgerast samstundis við viðgerðini av uppskotinum til fíggjarløgtingslóg 1956/57.

1. og 2. viðgerð 16. august 1955.
Uppskotið samtykt 16—0.

21. Ábyrgd fyri láni til millumkommunala el-felagið »Suðuroy«.

Ár 1955, 15. august legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 20, 13. marts 1951 um lán til Vágs kommunu.	**lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 20, af 13. marts 1951 om lån til Vågs kommune.**
I § 1 í løgtingslóg nr. 20, 13. marts 1951, um lán til Vágs kommunu ganga út orðini „Vágs kommuna", og í staðin verður sett „millumkommunala el-felagið „Suðuroy"."	I § 1 i lagtingslov nr. 20 af 13. marts 1951 om lån til Våg kommune udgår ordene „Vaag kommune", og i stedet sættes „det interkommunale el-selskab „Suðuroy"."

Viðmerkingar:

Á vetrartingi 1950, jbr. løgtingstíðindi, bls. 97, varð samtykt at veita garanti fyri einum láni, stórt 700.000 kr., til umbøtan av el-verkinum í Botni. Síðani er tað hent, at allar kommunurnar í Suðuroynni, undantikið Hvalbiar kommuna, hava funnið saman í eitt felag, el-felagið „Suðuroy", og tað er tí neyðugt at broyta lógartekstina, soleiðis at hettar felag nú stendur sum lántakari. Ætlanin er at fara undir arbeiðið nú.

1., 2. og 3. viðgerð 16. august 1955.
Uppskot landsstýrisins samtykt 22 0.

---

22. Søla av matr. nr. 1055 (húsini við kongaminnið).

Ár 1955, 15. august, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um sølu av ogn landskassans matr. nr. 1055 í Tórshavn.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at selja ogn landskassans matr. nr. 1055 í Tórshavn.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om salg af landskassens ejendom matr. nr. 1055 af Tórshavn.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at sælge landskassens ejendom matr. nr. 1055 af Tórshavn.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerking:

Í 1947 samtykti tingið at keypa ognina matr. nr. 594 Stephansonshús í Tórshavn fyri at útvega búpláss fyri lærarar við Studentaskúlan.

Tað vísti seg aftaná keypið, at leigararnir ikki kundu sigast upp, og makaskifti fór so fram millum Tryggingarsambandið, soleiðis at landskassin í býti ognaðist húsið við Kongaminni matr. nr. 1055.

Soleiðis sum leiguviðurskiftini eru í løtuni heldur landsstýrið, at tað ikki skuldi verið neyðugt hjá landskassanum at eiga hesi hús til búpláss hjá lærarum við studentaskúlan og mælir tí til, at landsstýrið fær heimild til at selja húsini.

1., 2. og 3. viðgerð 16. august 1955.
Uppskot landsstýrisins samtykt 21—0.

---

23. Lántøka til bygging av trolarum.

Ár 1955, 15. august, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um lántøku til bygging av trolarum.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað saman við fíggjarnevndini landskassans vegna at læna upp í 20 mill. kr. til finansiering av bygging av stáltrolarum.

§ 2.

Landsstýriuum verður heimilað saman við fíggjarnevndini úr landskassanum at læna monnum ella fyrlitøkum, sum lata stáltrolarar byggja, upp í 20 mill. kr.

§ 3.

Útlán landskassans verður at tryggja við veð í trolarunum.

§ 4.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om optagelse af lån til bygning af trawlere.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til sammen med finansudvalget på landskassens vegne at optage lån indtil 20 mill. kr. til finansiering af bygning af ståltrawlere.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til sammen med finansudvalget at yde lån til enkeltpersoner eller foretagender, der lader ståltrawlere bygge, indtil 20 mill. kr.

§ 3.

Landskassens udlån sikres ved pant i trawlerne.

§ 4.

Nærværende lagtingslov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í nevnderáliti til løgtingsmál nr. 16/1954: Realkredittstovnurin, verður m. a. sagt: „Fíggjarnevndin vil tí mæla til, at landsstýrið fer undir hoinan vegin at gera útvegir fyri keypum av hóskandi skipum og leggja eina byggiætlan til rættis og útvega tørvangi finansiering í viðkomandi sølulandi ella byggilandi til møguliga seinni umskiftingar í realkredittstovninum."

Í sama máli varð samtykt at biðja landsstýrið útvega tilboð uppá hóskandi skip og at útvega tørvandi finansiering av møguligum keypum í sølulandinum.

Í somu tingsetu legði tjóðveldisflokkurin fyri uppskot um lán til trolarakeyp, hareftir landskassin fekk heimild til at læna upp í 20 mill. kr., og seinni í tingsetuni legði Kjartan Mohr løgtingsmaður fyri uppskot um lántøku til uppbygging av vinnulívinum. Lánið skuldi vera upp í 50 mill. kr., og av hesum skuldu tær 40 mill. kr. nýtast til skip. Bæði hesi seinnu málini vórðu av tinginum beind landsstýrinum til kunningar.

Løgmaður hevur greitt fíggjarnevndini og eisiui tinginum frá, hvat landsstýrið hevur gjørt millum tingseturnar við hesi mál. Tað skal vera tikið uppaftur, at landsstýrið bæði úr Danmark og úr Bretlandi hevur fingið teknningar og yvirsløg yvir trolarar og onnur fiskiskip. Teknningarnar úr Danmark hava ligið frammi, og hava ymiskir verið og hugt at teimum. Eisini hevur løgmaður í Bretlandi kannað møguleikarnar fyri einum láni til bygging av trolarum. Møguleiki er fyri at læna 10 mill. kr. Rentan verður um leið 5 % p. a. og avdráttartiðin o. u. 10 ár.

Eftir teimum prísum, sum liggja fyri landsstýrinum, vil tað kosta um leið 4 mill. kr. at byggja ein stóran stáltrolara (200 føtur).

Nú er Føroya Realkredittstovnur byrjaður at arbeiða, og møguleiki er úr hesum at læna upp í 50 % av skipavirðinum. Síðani kann ríkiskassin læna upp í 15 %, og landskassin kann velta í studningi 15 %, t. v. s., at møguleiki er fyri at finansiera skipakeyp upp í 80 % av skipavirðinum. Nú er tað tó so, at realkredittstovnurin hevur ikki tann pening tøkan, sum tørvar, um farið verður út í skipabygging av stórum. Landskassin má tí helst vera við, í hvussu er tey fyrstu árini, um skipaflotin skal endurnýggjast, og tað er fyri at loysa hesa uppgávu, at lógaruppskotið verður sett fram. Tað er ikki ætlanin, at landsstýrið ella tað almenna í Føroyum skal lata trolararnar byggja, men verður hetta latið áhugaðum í hendu. Teir kunna so fáa lán úr landskassanum.

1. viðgerð 16. og sama dag legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Tað er øllum tingmonnum kunnugt, hvussu átroðkandi tað er at fáa økt munandi um okkara fiskiflota sum skjótast, fyri at vit ikki skulu detta heilt burturúr sum fiskivinnandi tjóð.

Hvørja ferð hetta mál hevur verið frammi á tingi, hava allir flokkar verið á einum máli um at fremja hesa útbygging skjótast gjørligt og samstundis heitt á landsstýrið um at royna at skaffa pening til hetta endamál.

Sum øllum kunnugt er kredittstovnurin nú komin so vitt, at tað kann lænast peningur har til byggjan og keyp av fiskiførum, men tá hesin stovnur í byrjanini ikki hevur so nógvan pening, at hann kann fara undir at læna til nýbyggjan ella keyp av stórum trolarum, hevur landsstýrið sett fram uppskot til tingið um, at tað verður heimilað saman við fíggjarnevndini landskassans

vegna at læna upp í 20 mill. kr. til finansiering av bygging og eventuelt keyp av stáltrolarum.

Joh. M. Fr. Ponisen og P. M. Dam halda, at beinast var, um ein skipan fekst í lag, hareftir kredittstovnurin eisini kom at umsita hesi lán.

Figgjarnevndin hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins við tí broyting, at tað til § 1 í landsstýrisins uppskot aftaná „bygging" í seinastu reglu verður sett „og/ella keyp".

Broytingaruppskot frá Kjartan Muhr er hjálagt málinum.

Uppskot:

1. Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um lántøku til bygging av trolarum við hesi broyting:
   Í § 1, seinastu reglu, verður aftaná „bygging" sett: „og/ella keyp".
2. Ein minnifluti (Hanus við Høgadalsá og P. M. Dam) seta uppskot fram um, at løgtingið samtykkir at heimila landsstýrið at kanna møguleikarnar til at fáa statsgarauti fyri lán upp í 50 mill. kr. í útlondum og leggja úrslitið av hesum kanningum fyri figgjarnevndina.

2. og 3. viðgerð 16. august 1955.
Uppskot landsstýrisins við broyting nevndarinnar samtykt 24—0.

---

24. Broyting í kunngerð um trygging.

Ár 1956, 10. januar, legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broytingar í fyribils kunngerð nr. 14, 17. juni 1940, um trygging við seinni broytingum v. m.	*lagtingslov om ændring i midlertidig kundgørelse nr. 14, 17. juni 1940, om forsikringsvirksomhed med senere ændringer m. v.*
1) Í § 1 gongur út: „sålænge de de nuværende af krigsforholdene følgende unormale tilstande vedvarer."	1) I § 1 udgår: „sålænge de nuværende af krigsforholdene følgende unormale tilstande vedvarer."

2) Í § 2, 5. stk., verður „amtsfonden" broytt til „landskassen".

3) § 3, 2. punktum: „Genforsikring, som ikke kan dækkes på Færøerne, skal søges dækket i britiske selskaber" gongur út.

4) § 5, 2. stk., verður orðað soleiðis: „De nærmere regler for forsikringsforbundets og underafdelingernes virksomhed fastsættes ved vedtægter, der stadfæstes af landsstyret."

5) Í § 6 verður „amtmanden" broytt til „landsstyret".

6) Í § 7 verður „amtkommunen" broytt til „landskassen".

7) Í kunngerð nr. 39, 23. december 1943, om forskellige forsikringsforhold § 3 verður „britisk selskab" broytt til „andet selskab."

2) I § 2, stk. 5, ændres „amtsfonden" til landskassen".

3) § 3, punkt 2: „Genforsikring, som ikke kan dækkes på Færøerne, skal søges dækket i britiske selskaber" udgår.

4) § 5, stk. 2, affattes således: „De nærmere regler for forsikringsforbundets og underafdelingernes virksomhed fastsættes ved vedtægter, der stadfæstes af landsstyret."

5) I § 6 ændres „amtmanden" til „landsstyret".

6) I § 7 ændres ordet „amtskommunen" til „landskassen".

7) I bekendtgørelse nr. 39, 23. december 1943, om forskellige forsikringsforhold § 3 ændres „britisk selskab" til „andet selskab".

Viðmerkingar:

Eftir ábeitan frá Tryggingarsambandinum Føroyar verður hetta uppskot sett fram. Viðvíkjandi punkt 4 er serliga at viðmerkja, at eftir heimastýrisskipanini hevur løgtingið lóggávuvaldið, meðan landsstýrið hevur fyrisitingina; tað verður hildið, at spurningurin um at góðkenna viðtøkurnar hoyra fyrisitingini og ikki lóggávuvaldinum til.

I. viðgerð 13. januar, og 8. marts legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur eftir áheitan frá Tryggingarsambandinum Føroyar sett fram uppskot um at gera ymsar broytingar í fyribilskunngerð nr. 14 frá 17. juni 1940 um trygging við seinni broytingum v. m.

Broytingarnar eru mest av redaktionellari art við tað, at fyribilskunngerðin varð gjørd, tá verðaldarkríggið brast á. Aðrar broytingar skyldast heimastýrisskipanini.

Málið er av løgtinginum beint í lógarnevndina.

Sum kunnugt er Tryggingarsambandið Føroyar sett á stovn við nevndu fyribilskunngerð.

Undir viðgerðini av málinum hevur nevndin hildið tað vera beinast at taka fyribilskunngerðina av og í staðin seta hesar reglur í gildi við løgtingslóg, soleiðis at reglurnar fáa sama snið sum tær lógarreglur, ið settar eru í gildi síðan heimastýrisskipanin kom. Samstundis eru seinni broytingar komnar við inn í somu løgtingslóg, nevniliga bráðfengis kunngerðir nr. 57

frá 21. december 1942, nr. 39 frá 23. december 1943, nr. 53 frá 11. december 1944 og nr. 54 frá 11. december 1944.

Nevndin hevur samráðst við Thomas Thomassen, stjóra Tryggingarsambandsins, viðvíkjandi ymisk mál undir viðgerðini av tryggingarlóggávuni, millum annað um setan á stovn av lívstrygging sum serliga deild. Hann ræður frá at gera hetta, fyrr enn hesin spurningur er kannaður nærri. Lívstryggingarvirki krevur stóran tøkan pening og helst setan av serkønum mauni, einum sokallaðum actuari.

Hann førdi eisini fram, at einarætturin er av størsta týdningi fyri Tryggingarsambandið Føroyar, helst undir tingingum um endurtrygging aðrastaðis, við tað at endurtryggingargjaldið verður lægri, jú fleiri fastar tryggingar, ið roknast kann við.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja niðanfyristandandi uppskot til løgtingslóg um trygging.

Í § 7, 2. stk. verður skotið upp, at tað í sjálvari lógini verður tilskilað, at Tryggingarsambandið Føroyar ikki eigur rætt til endurgjald, um einarætturin skuldi verið avtikin við lóg.

Annars heldur nevndin, at spurningurin um lívstrygging eigur at verða kannaður nærri og mælir til, at landsstýrið samun við Tryggingarsambandinum Føroyar kannar møguleikarnar fyri setan á stovn av lívstrygging sum serliga deild.

UPPSKOT

til

A. *løgtingslóg um trygging.*

§ 1.

1. stk. Tað tann 1. juli 1940 eftir bráðlengis kunngerð nr. 14 frá 17. juni 1940 stovnaða sínámillum tryggingarsamtakið í Føroyum hevur, við teim skerjingum, sum nevndar eru í §§ 2, 3 og 4, einarætt at røkja tryggingarvirki í Føroyum, tá ið lívstrygging er undantikin.

2. stk. Navn samtaksins er „Tryggingarsambandið Føroyar sínámillum tryggingarsamtak".

§ 2.

1. stk. Hesi tá í Føroyum virkandi sínámillum tryggingarfeløg eru undirdeildir av tí í § 1 nevnda samtaki:

1. Kríggstryggingin fyri fiskiskip í Føroyum.
2. Føroya Brunatrygging og Sínámillum tryggingin fyri skúlahús í Føroyum sum felage deild.
3. Føroya Vanlukkutrygging.

2. stk. Táverandi feløg her á landi

lagtingslov om forsikringsvirksomhed.

§ 1.

Stk. 1. Det pr. 1. juli 1940 efter midlertidige bestemmelser nr. 14 af 17. juni 1940 oprettede gensidige forsikringsforbund for Færøerne har med de indskrænkninger, der er nævnt i §§ 2, 3 og 4, eneret til at drive forsikringsvirksomhed på Færøerne bortset fra livsforsikring.

Stk. 2. Forbundets navn er „Tryggingarsambandið Føroyar, gensidigt forsikringsforbund".

§ 2.

Stk. 1. Følgende dengang paa Færøerne virkende gensidige forsikringsselskaber er underafdelinger af det i § 1 nævnte forbund:

1. Krigsforsikringen for fiskefartøjer på Færøerne.
2. Færøernes gensidige Brandforsikring og den gensidige Brandforsikring for skolebygninger på Færøerne som en fælles underafdeling.
3. Færøernes Ulykkesforsikring.

Stk. 2. Andre dengang bestående

onnur enn frammanundan nevndu, og tá her verandi umboð fyri feløg kunna við niðanfyri nevndu avmarking halda tær tryggingar, sum tey hava tikið sær uppá innan 1. januar 1948, men onga nýggja trygging taka sær uppá eftir nevnda dag, endurtryggling undantikna, smb. § 8.

3. stk. Tey táverandi sínámillum feløg kunna eftir høvuðsstýrisins avgerð gerast undirdeildir í tryggingarsamtakinum undir treytum, sum settar verða fyri hvørt felag sær. Táverandi ikki-sínámillum feløg og táverandi umboð kunna eftir avgerð høvuðstýrinsíns gerast deildir í tryggingarsamtakinum undir treytum, sum settar verða fyri hvørt felag ella umboð sær.

4. stk. Tann undir samtakinum stovnaða undirdeildin fyri sjóvátrygging hevur einarætt at taka sær uppá alla sjóvá- og flutningstrygging út um ta peningahædd, sum eftir higartil galdandi regium „Færøernes Gensidige Forsikringsforening for Skibe" ella „Suderø Gensidige Fiskeriforsikring" hava kunnað tikið sær uppá.

5. stk. Feløg ella umboð, sum taka sær uppá trygging, stríðandi ímóti teim í hesi grein nevndu fyrisetingum, verða straffað við bót, sum fellur til landskassan.

§ 3.

1. stk. Trygging, sum samtakið hevur tikið sær uppá, skal verða neyðturviliga endurtryggjað. Eftir tað at samtakið tann 1. januar 1945 hevur stovnað serliga endurtryggingardeild, mugu aðrar deildir samtaksins ikki taka sær endurtrygging uppá, smbr. tó 4. stk.

2. stk. Fyri endurtryggingar, sum henda undirdeild samtaksins tekur sær uppá, heftir bert eginpeningurin í hesari deild, tó so at eginpeningurin í høvuðsdeild samtaksins heftir eisini, til eginpeningurin í endurtryggingardeildini er komin upp um 500.000 kr.

selskaber end de foran nævnte og dengang herværende agenturer for selskaber kan med nedennævnte begrænsning bevare deres forsikringsportefølje pr. 1. januar 1948, men ikke nytegne forsikringer efter nævnte dato, undtagen reassurance, sml. § 8.

Stk. 3. De dengang bestående gengensidige selskaber kan efter hovedbestyrelsens bestemmelse optages som underafdelinger i forsikringsforbundet på de i hvert enkelt tilfælde fastsatte vilkår. Dengang bestående ikke-gensidige selskaber og daværende agenturer kan efter hovedbestyrelsens bestemmelse tilsluttes forsikringsforbundet på de i hvert enkelt tilfælde fastsatte vilkår.

Stk. 4. Den indenfor forbundet oprettede underafdeling for sø- og transportforsikring har eneret til at tegne al sø- og transportforsikring, der ligger over den sum, som efter hidtil gældende regler har kunnet dækkes af „Færøernes Gensidige Forsikringsforening for Skibe" eller „Suderø Gensidige Fiskeriforsikring".

Stk. 5. Selskaber eller agenturer, som tegner forsikringer i strid med de i denne paragraf indeholdte regler, straffes med bøder, der tilfalder landskassen.

§ 3.

Stk. 1. Forsikringsansvar, som forbundet har overtaget, skal være genforsikret i fornødent omfang. Efter at forbundet pr. 1. januar 1945 har oprettet en særlig genforsikringsafdeling, må forbundets øvrige afdelinger ikke tegne genforsikring, jfr. dog stk. 4.

Stk. 2. For risici, som denne underafdeling overtager, hæfter kun nævnte afdelings midler, idet dog forbundets hovedafdelings midler hæfter, indtil reassuranceafdelingens midler overskrider 500.000 kr.

3. stk. Endurtrygging, sum verður neyðug út um ta endurtrygging, sum endurtryggingardeild samtaksins kann taka sær uppá, verður at fáa í einum í Føroyum verandi tryggingarfelagi, so mikið sum trygglelki er hildin at vera fyri, og annars aðrastaðni.

4. stk. Tryggingarsambandið Føroyar og deildir tess eiga rætt at veita endurtrygging fyri tryggingar, sum onnur herverandi tryggingarfeløg hava lógliga tikið sær uppá. Um tryggingarsamtakið yuskir ikki at taka sær sovorðna endurtrygging uppá, kann hon verða latin til annað felag.

5. stk. Meðan endurtryggingardeild Tryggingarsambandsins Føroya, sum ikki er sínámillum virkandi, er skattskyldug eftir galdandi lóg bæði til kommunu og landskassa, er hovuðsdeild tryggingarsamtaksins eins væl og núverandi undirdeildir tess frá stovnan teirra eins og framtíðardeildir tess, sum vera sínámillum virkandi, frí av øllum beinleiðis skatti til landskassa og kommunu.

6. stk. Frá 1. januar 1945 er høvuðsdeildin skyldug at lata til Vinnulánsgrunn Føroya løgtings eitt árligt avgjald svarandi til tann beinleiðis skatt, sum deildin skuldi havt latið til landskassa og kommunu teð árið eftir tí til eina og hvørja tíð galdandi skattalóggávu. Í ivamáli ger líkningarráðið av, hvat ið latast skal í avgjaldi. Avgerðin er endalig.

§ 4.

1. stk. Tryggingarsambandið Føroyar hevur frá 1. juli 1940 einarætt at taka sær uppá nýggja trygging av øðrum, sum Føroyingur eigur ella er parthavari í annað enn lívstrygging og stovnar um neyðugt serligar deildir fyri sovorðna trygging, sum fellur ikki undir eina av teimum í § 2 nevndu deildir. Øll trygging skal fara fram á sínámillum grundarlagi millum teir einstøku

Stk. 3. Reassurance, som skønnes fornøden, udover hvad forbundets reassuranceafdeling kan påtage sig, skal tegnes i et på Færøerne hjemmehørende forsikringsselskab i det omfang, dette skønnes forsvarligt, og ellers andetsteds.

Stk. 4. Tryggingarsambandið Føroyar og dets underafdelinger har ret til at overtage reassurance for forsikringer, der lovligt er tegnede i andre herværende forsikringsselskaber. Hvis forsikringsforbundet ikke ønsker at overtage sådan genforsikring, kan den tegnes i et andet selskab.

Stk. 5. Medens Tryggingarsambandið Føroyar's genforsikringsafdeling, der ikke virker på grundlag af gensidighed mellem de enkelte forsikringstagere, undergives skattepligt efter den almindelige lovgivning, såvel til kommune som til landskassen, er såvel forbundets hovedafdeling som nuværende underafdelinger fra deres oprettelse at regne som dets fremtidige underafdelinger, der bliver gensidig virkende, fritaget for enhver direkte skat til landskasse og kommune.

Stk. 6. Fra 1. januar 1945 at regne pålægges der hovedafdelingen en årlig afgift til Vinnulánsgrunn Føroya Løgtings svarende til, hvad afdelingen skulle have betalt efter den til enhver tid gældende skattelovgivning i direkte skat til landskasse og kommune. I tvivlstilfælde afgør ligningsrådet, hvilken afgift der skal betales. Afgørelsen er endelig.

§ 4.

Stk. 1. Tryggingarsambandið Føroyar har fra den 1. juli 1940 at regne eneret til at tegne andre nye forsikringer af færøsk ejendom eller interesse end livsforsikringer og opretter i fornødent omfang særlige underafdelinger for sådanne arter af forsikringer, som ikke omfattes af en af de i § 2 nævnte underafdelinger. Al forsikringsvirksomhed skal udøves på grundlag af gensidighed

tryggingartakarar, endurtryggingardeildin undantikin.

2. stk. Hóast einarætt samtaksins kann samtakið loyva, at einstøk tryggingarumráðir ella einstakar serligar tryggingar kunna røkjast framvegis av øðrum enn samtakinum.

§ 5.

1. stk. Virki samtaksins er undirgivið fyrisetingunum í lóg nr. 155 frá 2. mai 1934 um skaðatryggingarvirki v. m. við teim broytingum, sum tær serligu fyrisetingar, sum eru galdandi fyri tær einstøku deildirnar, orsaka.

2. stk. Tær nærri reglurnar fyri virki og uppbygging tryggingarsamtaksins og deildirnar, verða settar við reglugerðum, sum verða staðfestar av landsstýrinum.

3. stk. Virki samtaksins er umframt undirgivið fyrisetingunum í lóg nr. 129 frá 15. april 1930 um tryggingaravtalur, — endurtryggingarvirki samtaksins og tvungin limaskapur eins og kriggstrygging tó undantikin.

§ 6.

1. stk. Virki samtaksins verður fyristaðið av einum umboðsmannaráði og einari nevnd.

2. stk. Í umboðsmannaráðið velur hvør undirdeildin ein lim.

3. stk. Í nevndini eru 5 limir. Av teimum velur umboðsmannaráðið ein, løgtingið tveir og landsstýrið tveir.

4. stk. Tað almennu umsjónina við samtakið hava tveir til tess valdir persónar, ávikavist tilskilaðir av løgtingi og av landsstýri. Útreiðslurnar av umsjónini falla á samtakið.

§ 7.

1. stk. Løgtingið kann við lóg leggja á samtakið fyri tess einarætt eitt avgjald til landskassan.

mellem de enkelte forsikringstagere, reassuranceafdelinger dog undtagne.

Stk. 2. Uanset forbundets eneret kan forbundet tillade, at enkelte arter af forsikring eller enkelte særlige forsikringer fortsat kan tegnes udenfor forbundet.

§ 5.

Stk. 1. For forbundets virksomhed gælder bestemmelserne i lov nr. 155 af 2. maj 1934 om skadeforsikringsvirksomhed m. v. med de ændringer, der føiger af de for de enkelte underafdelinger gældende særlige bestemmelser.

Stk. 2. De nærmere regler for forsikringsforbundets og underafdelingernes virksomhed og organisation fastsættes ved vedtægter, der stadfæstes af landsstyret.

Stk. 3. For forbundets virksomhed gælder endvidere bestemmelserne i lov nr. 125 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler, undtagen for så vidt angår forbundets genforsikringsvirksomhed og tvunget medlemskab samt krigsforsikring.

§ 6.

Stk. 1. Forsikringsforbundets virksomhed ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse.

Stk. 2. Repræsentantskabet består af et af hver underafdeling valgt medlem.

Stk. 3. Bestyrelsen består af 5 personer, der vælges henholdsvis en af repræsentantskabet, to af lagtinget og to af landsstyret.

Stk. 4. Det offentlige tilsyn med forbundet føres af to henholdsvis af lagtinget og landsstyret udpegede personer. Udgifterne ved tilsynet afholdes af forbundet.

§ 7.

Stk. 1. Der kan ved lov pålægges forbundet en landskassen tilfaldende afgift for den forbundet meddelte eneret.

2. stk. Um einarætturin verður avtikin við lóg, eigur samtakið ikki rætt til endurgjald vegna avtøkuna.

§ 8.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin, og samtíðis fara úr gildi bráðfengis kunngerð nr. 14 frá 17. juni 1940, bráðfengis kunngerð nr. 57 frá 21. december 1942, bráðfengis kunngerð nr. 39 frá 28. december 1943, bráðfengis kunngerð nr. 53 frá 11. december 1944 og bráðfengis kunngerð nr. 54 frá 11. december 1944.

Stk. 2. Såfremt eneretten ophæves ved lov, har forbundet ikke noget erstatningskrav i anledning af ophævelsen.

§ 8.

Denne lov træder i kraft straks, og samtidig ophæves midlertidig bestemmelse nr. 14 af 17. juni 1940, midlertidig bestemmelse nr. 57 af 21. desember 1942, midlertidig bestemmelse nr. 39 af 28. december 1943, midlertidig bestemmelse nr. 53 af 11. december 1944 og midlertidig bestemmelse nr. 54 af 11. december 1944.

B. Løgtingið samtykkir at helta á landsstýrið saman við Tryggingarsambandinum Føroyar at kanna møguleikarnar fyri setan á stovn av livstrygging sum serliga deild undir Tryggingarsambandinum Føroyar.

2. viðgerð 6. marts og 3. viðgerð 9. marts 1956.

Uppskot nevndarinnar A og B samtykt 23—0.

---

25. Landsstýrismál.

Ár 1956, 10. januar, legði tingformaðurin fram gerðabók landsstýrisins og beindi hana til landsstýrismálanevndina.

Nevndin legði fram hetta álit 3. februar 1956:

Eftir tingskipan løgtingsins § 10 hevur nevndin til kannan av landsstýrismálum granska avrit av landsstýrisins gerðabók fyri tíðarskeiðið 30. juli 1954 til 27. juli 1955.

Tað hava verið hildnir um 90 fundir, barav summir hava verið drúgvir, tí nógv mál hava verið til umrøðu. Tað má tí sigast, at tað liggur eitt stórt arbeiði aftan fyri, og at landsstýrislimirnir trúliga hava mætt til fundirnar.

Eftir gjøllari kanning av hvørjum einstøkum kann ymiskt vera at finnast at. — Nevndin má — eins og í fjør — finnast at teimum nógvu eftirgivnu skattaskyldum, og feilurin má fyri ein stóran part haldast vera tann,

at skattnrin verður ikki rættstundis kravdur, blívur fleiri ár gamal, fleiri skattaár renna saman, tað blívur til stórar eftirstøður, og tá kunnu viðurskiftini hjá viðkomandi skattgjaldara hava broytt seg tann vegin, at ein ikki er førur at rinda skattin; at tað í onkultum førum hevur verið beint at eftirgeva ella lætta um skattin er einki at ivast um. Nevndin mælir tí aftur í ár til, at tað álvarsliga verður álagt teimum stovnum, ið hava við innkrevjingina at gera, at hon verður framd meira rættstundis. Fyri tær ymisku sýslurnar er eftirstøðan henda: Suðuroyar sýsla kr. 6.400.—, Sandoyar sýsla kr. 2.180.—, Vága sýsla kr. 2.840.—, Streymoyar sýsla kr. 14.270.—, Eysturoyar sýsla kr. 5.400.—, Norðoya sýsla kr. 29.350.—, ialt kr. 60.500. Sum tølini vísa, fellur nærum helvtin á Norðoya sýslu, harav nærum alt úr Klakksvík. Fyri Streymoyar sýslu nærum alt í Havn.

Viðvíkjandi lagaligum lánum úr landskassanum til starvsfólk í almennari tænastu heldur nevndin, at slík lán eiga at vera landskassanum óviðkomandi.

Viðvíkjandi tekning til nýtt løgtingshús heldur Kjartan Mohr, at allar tekningar og kostnaðarætlanir til almenuar bygningar eiga at koma til almenna kapping.

Til mál viðgjørt á landsstýrisfundi 16. januar 1955 nr. 10 í samband við yvirtøku av royndarstøðunum og yvirtøku av kongsjørðini og jarðagrunninum loyvir Hans Iversen sær at viðmerkja, at tað má haldast at vera í strið við tingsamtyktina, ið á ongan hátt heimilar landsstýrinum at samráðast við ríkismyndugleikarnar um yvirtøku av kongsjørðini og jarðagrunninum samsvarandi úttalilsi í nevndaráliti frá Andrias Djurhuus og Trygva Samuelsen undir viðgerðini av hesum máli í tingsetuni 1954/55, sí tingtíðindi bls. 196. Knud Nygaard og Kjartan Mohr eru samdir við landsstýrinum í hesum máli.

Vísandi til tær í álitinum nevndu viðmerkingar setur nevndin fram fylgjandi

Uppskot:

Tingið góðtekur tær av landsstýrinum tiknu avgerðir í tíðarskeiðinum 30. juli 1954 til 27. juli 1955.

Uppskot nevndarinnar samtykt 15—0.

26. Søla av húsum landskassans í Sandavági.

Ár 1956, 12. januar legði Edw. Miteus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um sølu av húsum í Sandavági.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at selja hús landskassans í Sandavági.

§ 2.

Hesa løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om salg af husejendom i Sandavági.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges på landskassens vegne at sælge landskassens husejendom i Sandavági.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Við skeyti frá Joen J. Simonsen, Sandavági, hevur landskassin keypt sethúsini, sum bretska hervaldið nýtti saman við losjuhúsum Vakhús sum sjúkhús og sum við gávubrævi var givið landinum at nýta í almennum endamáli (sbr. tingtíðindi 1945 bls. 44, eykatingið bls. 188, 1946 eykating bls. 25, vanliga tingsetan bls. 76, 1947 bls. 68, 1948 bls. 211, 1949 bls. 63).

Sáttmáli er gjørdur við losjuna Vakhús um at taka húsini aftur, sum tey eru, og eftir standa sethúsini, sum Sandavágs kommuna vil keypa til bókasavn og skrivstovu v. m. fyri kr. 10.000.— at rinda í 5 ár við kr. 2.000.— árliga uttan rentu.

Landsstýrið loyvir sær at biðja um heimild tingsins at geva kommununi skeyti sum tilskilað.

1. viðgerð 17., 2. viðgerð 21. og 3. viðgerð 21. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins fall 13—0.

Uppafturtikið eftir § 34 í tingskipanini 2. februar 1956. Figgjarnevndin legði 10. februar fram soljóðandi

Nevndarálit.

Uppskotið fall undir 3. viðgerð, tá tað bert fekk 13 atkvøður, men bleiv á einum seinni fundi samb. tingskipanina § 34 uppafturtikið og beint í figgjarnevndina.

Figgjarnevndin, sum hevur havt málið til viðgerðar, heldur prísin liggja nógv so lágt, men vil tó mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá

landsstýrinum av tí at ein almennur stovur fær húsið til slíkt endamál sum framført í viðmerkingunum frá landsstýrinum.

2. viðgerð 14. februar og 3. viðgerð 16. februar 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 20—0.

---

27. Løgtingslóg um útvarp.

Ár 1956, 12. januar, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram seljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um útvarp.

§ 1.

Løgtingið hevur einarætt til at hava útvarp í Føroyum og setur á stovn og røkir útvarpsstøð, og er landsstýrinum heimilt at taka tørvandi lán til tess.

Støðin nevnist: Føroya útvarp.

§ 2.

Landsstýrið setur fyristøðumann, ið hevur dagliga stýri útvarpsins eftir reglugerð, ið landsstýrið fyrisetur.

Landsstýrið setur starvsfólk útvarpsins eftir tilmæli fyristøðumansins. Løn hansara og starvsfólksins verða samsvarandi samtykt á figgjarlóg.

§ 3.

Til útvarpið skal gjald rindast av hvørjum radiomóttakara í landinum.

Landsstýrið fyrisetur gjaldið fyri eitt ár í senn eftir tilráðing figgjarnevndinnar.

Lagtingslov om radiospredning.

§ 1.

Lagtinget har eneret til radiospredning på Færøerne og opretter og driver radiofonistation. Landsstyret bemyndiges til at optage dertil nødvendige lån.

Stationen benævnes Færøernes radiofoni.

§ 2.

Landsstyret ansætter en driftsleder, der forestår radiofoniens daglige drift efter reglement fastsat af landsstyret.

Landsstyret antager radiofoniens personale efter indstilling fra driftslederen. Driftslederens og personalets lønninger fastsættes overensstemmende med bevilling på finansloven.

§ 3.

Til radiofonien svares afgift af hvert modtagerapparat i landet.

Landsstyret fastsætter afgiftens størrelse for et år ad gangen efter finansudvalgets indstilling.

Ongin má seta radiomóttakara til, fyrrenn hann er skrásettur á útvarpsstøðini og gjaldið goldið. Radiomóttakari, sum er ikki skrásettur á útvarpsstøðini, kann koma undir inndrátt og sølu til frama fyri útvarpið.

Landsstýrinum er heimilt at fyriseta nærri reglur í reglugerð um skattskyldu og innseinting av gjøldum, innsigling av radio vegna eftirstøður og panting. Landsstýrinum er heimilt at undantaka blind at lata gjald.

§ 4.

Landsstýrið kann treyta teim, ið hava radiohandil, at uppgeva, hvørjum teir selja radio.

Lurtari, sum selur ella á annan hátt letur av bendi radiomóttakara, skal samstundis boða útvarpinum frá og uppgeva navn keyparans og bústað hansara.

Skiftir lurtari bústað, skal hann samstundis boða útvarpinum frá.

§ 5.

Fyristøðumaðurin ger uppskot til fíggjarætlan fyri fíggjarárið og sendir landsstýrinum uppskotið innan 1. januar.

Fíggjarætlanin verður tikin sum serstakur liður í fíggjarlóg landsins. Inntøkur útvarpsins verða bert at nýta til útvarpsendamál.

§ 6.

Útvarpið hevur sama rætt sum telefonverkið at leggja førvandi leidningar í jørð og um bygningar. Ongum er heimilt at leggja nýggjar leidningar, so teir nerva leidningar útvarpsins ella tól, sum standa í samband við teir.

Landsstýrið avger stríð um tílík mál.

§ 7.

Hava menn ella kommunur leidningar ella tól, sum skapa trupulleikar fyri nýtslu útvarpsins, er útvarpinum heimilt fyri rokning eigar-

Ingen må benytte et modtagerapparat, før dette er anmeldt til radiofonistationen og afgiften betalt. Radiomodtagere, der ikke er anmeldt til radiofonien, kan konfiskeres og sælges til fordel for radiofonien.

Landsstyret bemyndiges til at foreskrive nærmere bestemmelser i reglement vedrørende afgiftspligt og opkrævning af afgifter, forsegling af modtagerapparater på grund af restancer og vedrørende udpantning. Landsstyret bemyndiges til at fritage blinde for at svare afgift.

§ 4.

Landsstyret kan pålægge radioforhandlere at opgive, til hvem de sælger radioapparater.

Lyttere, der sælger eller på anden måde afhænder deres radiomodtagere, skal samtidig underrette radiofonien herom og opgive køberens navn og bopæl.

Skifter en lytter bopæl, skal han samtidig underrette radiofonien herom.

§ 5.

Driftslederen udarbejder forslag til budget for det kommende finansår og tilstiller landsstyret forslaget inden 1. januar.

Budgettet optages som særskilt afsnit i finansloven. Radiofoniens indtægter må udelukkende anvendes til radiospredningsformål.

§ 6.

Radiofonien har samme ret som telefonvæsnet til at nedlægge nødvendige jordledninger og til at fastgøre ledninger til bygninger. Det er ikke tilladt at lægge nye ledninger, således at disse er til gene for radioens ledninger eller anlæg, der står i forbindelse med disse.

Landsstyret afgør uoverensstemmelser vedrørende sådanne sager.

§ 7.

Har personer eller kommuner elektriske ledninger, der forstyrrer benyttelsen af radiofonien, er denne bemyndiget til for ejerens regning

anna at gera tørvandi fyriskipanir við hesi tól ella leidningar at byrgja fyri tilíkum.

Tað er loyvt eftirlit útvarpsins í eftirlitsørindum at fara um annans mans grund og inn í hús, men má sigast frá frammanundan.

§ 8.

Í kirkjur, eins væl og sjónleikarhús og samkomuhús, skúlar, veitingarhús og rúm, sum annars nýtt verða til almennar skemtanar ella fundir, skal útvarpinum vera heimilt uttan endurgjald at leggja tørvandi leidningar í útvarpsendamál.

Heimilt er útvarpinum at sleppa at útvarpa uttan endurgjald: a) gudstænastur og fyrilestrar, sum tað almenna stílar fyri ella gevur studning til, b) almennar umrøður á fundum.

§ 9.

Brot móti hesi lóg koma undir sekt, um ikki størri revsing fylgir av aðrari lóg. Sektirnar fara til útvarpið.

Málini fara fram sum almenn løgreglumál.

§ 10.

Landsstýrið fær heimild at geva undantaksloyvi fyri toll og valutagjald av tólum til útvarpið.

§ 11.

Henda lóg kemur í gildi beinnau vegin.

at foretage nødvendige foranstaltninger vedrørende disse apparater eller ledninger for at få forebygget forstyrrelsen.

Radiofoniens tilsynsmænd har ret til i tilsynsøjemed at færdes over andenmands ejendom og har adgang til beboede huse, men de skal give meddelelse herom i forvejen.

§ 8.

Radiofonien skal være bemyndiget til uden vederlag at nedlægge de i radiospredningsøjemed nødvendige ledninger i kirker, teatre, forsamlingshuse, skoler, restaurationer og lokaler, der iøvrigt benyttes til offentlige forlystelser eller møder.

Radiofonien er berettiget til uden vederlag at udsende: a) gudstjenester og foredrag, som det offentlige foranstalter eller yder tilskud til, b) taler på offentlige møder.

§ 9.

Overtrædelser af denne lov straffes med bøder, hvis ikke højere straf er hjemlet i anden lov. Bøderne tilfalder radiofonien.

Sagerne behandles som offentlige politisager.

§ 10.

Landsstyret bemyndiges til at meddele fritagelse for told og valutaafgift af maskiner m. v., der indføres til radiofonien.

§ 11.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Á millumlanda-fundi 1948 í København varð samtykt at geva Føroyum loyvi at seta á stovn útvarp av ikki størri megi enn ö kw á bylgjulongd 1367 kHertz. Løgtingið hevur viðgjørt málið um útvarp í Føroyum í 1943 og fleiri ferðir í fylgjandi árum (sí løgtingstíðindi 1948, s. 84, 1946, s. 52, (upplýst varð tá, at útvarpsstøð, ið skuldi røkka alt Ísland og vesturstrond Europu, fór at kosta 10 mill. kr., ein 2 kw seudari 175.000 kr. og ein 5 kw seudari 250.000 kr.), 1947, s. 51, 1948, s. 171, 1951, s. 40 og 362.

Í 1943 varð samtykt at leggja 30.000 kr. í útvarpsgrunn. Hetta varð gjørt, og sama nøgd varð játtað í 1944. Seinni eru smærri peningahæddir

játtaðar. Peningurin stendur á banka-bók; við rentum er hann nú um 83.000 kr.

11. august 1951 samtykti tingið hetta uppskot:

1. Tingið samtykkir at heita á ríkisstýrið, at radioútvarp, sum nú fellur undir tey mál, sum nevnd eru í deild B eftir heimastýrislóginl, hereftir verður føroyskt sermál.
2. Landsstýrið verður heimilað til at nýta peningin í útvarpsgrunninum og av tí til radioroyndir játtaða peningi til at seta føroyskt útvarp á stovn.

30. marts 1952 sendi landsstýrið løgtinginum frágreiðing, harí verður sagt, at av tí, at yneki er sett fram um at fáa fyrilagt greiðliga uppgerð yvir møguligar inntøkur og útreiðslur av útvarping, áðrenn endalig støða verður tikin, biður landsstýrið um tingsins viðmæli til at føra samráðingar og leggja uppskot fyri tingið. Hetta varð samtykt. Tingið samtykti at biðja landsstýrið fyrireika málið og leggja endaligt uppskot fram.

Landsstýrið hevur nú tikið málið uppaftur til umhugsunar og fingið tilvega ymiskar upplýsingar úr Íslandi og úr Danmark.

Tvey tilboð liggja fyri.

Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsen bjóðar sær at seta á stovn ein 1,5 kw sendara upsettan í húsum uppi á Varða, og telegrafstøðin í Havn vil standa fyri tí tekniska rakstrinum. Generaldirektoratet vil leggja peningin út, ætlaður til um leið 150.000 kr., og hesar útreiðslur til bygging av sendara kunnu verða afturrindaðar við árligari avskriving uppá 6,5 % av byggipeninginum og rentu av tí peningi, sum skyldast. Á fundi 28. september í ár úttalaði generaldirektoratið, at teir stóðu við tilboðnum, og mæltu til at taka ein tílíkan sendara, tí hann er biligari enn ein 5 kw sendari, og tað var ikki so stórur munur millum góðskuna av einum 1,5 kw sendara og einum 5 kw sendara. Teir hildu, at tað so vildi vera beint at byrja at kanna, hvat bygging av F. M. sendarum fer at kosta.

Í brævi, dagf. 29. september 1955, hevur Marconi boðið at seta upp í Føroyum ein 5 kw sendara fyri strl. pd. 14.777 = ca. 286.660 kr. Tilboðið umfatar allar útreiðslur undantikið flutning í Føroyum, toll í Føroyum, stoyping av fundamenti til mastrarnar, elektriskar leiðningar frá húsinum uppi á Varða til telegrafstøðina og studiorúmið. Roknað verður eisini við, at loyvi verður givið at seta maskinurnar í húsið uppi á Varða, sum generaldirektoratið eigur. Marconi kann levera maskinurnar og tilfar 4 mánaðar, aftaná at tikið er við tilboðnum, og teir ganga við til, at strl. pd. 5.000 verða goldin ein mánað aftaná góðtøku av tilboðnum og restin við strl. pd. 2.000 árliga at renta við 6 % p. a. Rentan verður roknað, frá tí arbeiðið er góðkent.

Generaldirektoratet úttalaði, at serliga 5 kw sendarin vil hoyrast væl um allar Føroyar, tá ið tað er ljóst. Tá ið tað er myrkt, vildu vera nakrir trupulleikar fyri lurtan uttan óljóð fyri tey plássa, sum liggja longst burtur frá Havnini, nakað minni av trupulleikum, um sendarin verður 5 kw, enn um hann verður 1,5 kw.

Marconifelagið upplýsir, at ein 5 kw sendari kann hoyrast uttan óljóð í minsta lagi um dagin 122 km og í myrkri 85 km. Frá Havnini til Mykinesar og Fugloyar eru um leið 45 km og til Sunnbiar 70 km. Um so skuldi verið, at trupulleikar við lurting koma fyri bygdir longst burtur frá Tórshavn, kann verða sett upp ein automattisk relais-støð, haðani útvarpið verður víðarisent uttan óljóð. Tílík støð er ætlað at kosta um 50.000 kr. Ætlandi vilja fiskimenn í Íslandi á Suðurlandinum og Eysturlandinum kunna hoyra ein 5 kw sendara úr Føroyum. At byggja radiostøð í Føroyum, sum kann hoyrast av fiskimonnum, sum fiska við Grønland, vil kosta nógvar millónir kr. Har er talan um, at danska ríkisstýrið vil byggja nýtt útvarp í Godthåb, og spurn-

ingurin eigur at verða tikin upp um sina skipan, hareftir tíðindi o. a. av áhuga fyri føroyskum fiskimonnum í Grønlandi kunnu verða send yvir Godthåb-senderin.

Inntøkur útvarpsins eru ætlaðar til um 100.000 kr. árliga og útreiðslur til lønir upp í 40.000 kr. og aðrar útreiðslur til 25.000 kr. Til rentur og avdrátt skuldi so verið 35.000 kr.

Radio er ført á lista B í heimastýrislógini og kann so statt verða yvirtiklið sum føroyskt sermál eftir samráðingum við ríkisstýrið. Tílíkar samráðingar hava farið fram, og ríkisstýrið er sinnað at ganga løgtingsins yvski á møti. Generaldirektoratet vil hava umsjón við tekniska raksturin, og hetta vil verða skipað á telegrafstøðini í Havn.

Landsstýrið setur so statt fram uppskot til løgtingslóg um útvarp, og víst verður til innihaldið í teimum einstøku greinunum. Gjaldið er ætlað til 20 kr. árliga pr. radio, sama sum í Danmark, og raksturin er ætlaður at hvíla í sær sjálvum. Grunnurin eigur 35.000 kr., og um radiostøð verður sett á stovn, verður talan um antin lán frá generaldirektoratet umleið 100.000 kr. ella felagnum Marconi um 200.000 kr. Raksturin skuldi borið útreiðslurnar til rentur og avdrátt, og ætlanin er um neyðugt at umleggja ein part av møguligum láni frá Marconi til lán í Føroyum.

Lønin hjá fyristøðumanninum er ætlað til umleið 15.000 kr. árliga (honorarløn). Umframt hann verður roknað við 2 løstum skrivstovufólkum.

1. viðgerð 13. januar og 24. januar legði útvarpsnevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til løgtingslóg um útvarp, hareftir útvarpsstøð verður sett á stovn í Føroyum.

Nevndin hoðaði landsstýrismanni Edw. Mitens til fundar, har hon bað um og fekk nærri upplýsingar um málið.

Nevndin hevur býtt seg í ein meirilluta (D. P. Danielsen, R. Long, K. Mohr og D. í Geil) og ein minniluta (Tr. Samuelsen).

Landsstýrismaðurin Mitens framlegði tær berokningar fyri lurtaralíkindum fyri ymisk støð í Føroyum, sum Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsen hevur gjørt viðvíkjandi einum 1,5 kw og einum 5 kw sendara. — 5 kw er mesta styrkja, ein støð her á tí Føroyum tilskilaðu bylgilongd kann fáa, sambart galdandi alheimsavtalu. Út frá hesum upplýsingum heldur meirilutin, at tryggleikl er fyri rættiliga góðum lurtaralíkindum við einum 5 kw sendara, meðan ein 1,5 kw sendari tyklst at vera ov veikur.

Meirilutin heldur eina føroyska útvarpsstøð vera av stórum týdningi, ikki bert viðvíkjandi øllum tíðindatilfari, harundir veðurtíðindum og neyðsendartíðindum og annars øllum aktuellum tilfari, sum slíkar støðir fyrst og fremst røkja. Men eisini tí vit halda okkum eiga eitt mentunarligt grundarlag, og at ofta fara mentunarligar og aðrar hendiugar fram, sum saknur hevur verið í, at tær ikki hava verið útvarpaðar.

Bæði út frá hesum og eftir teimum útroknigum, sum liggja fyri, heldur meirilutin, at hann torir mæla tinginum til at leggja tað tilskilaða gjaldið á, sum vónir eru til fer at røkka til at stovna eitt útvarp uppá 5 kw.

R. Long upplýsti fyri nevndini, at generaldirektoratið sambart alheimsavtalu ríkisins vegna stendur til svars fyri styrkju sendaranna í ríkinum og fyri teknisku góðskuni av útvarpinglni, og er hetta grundin undir, at generaldirektoratið hevur tilskilað sær tekniska eftirlitið við støðini.

Meirilutin tekur hesa støðu:

1. at mæla tinginum til at fremja útvarpsmálið nú, tó undir teirri treyt, at skipað verður eitt eftirlit við útvarpinginí, og at til Ólavsøku verður útvegað uppskot til útvarpsskrá fyri helst eitt hálvt ár, ið hvussu er fyri 4 mánaðar,
2. at ein 5 kw sendari verður fingin til støðina.

Viðvíkjandi sjálvum lógaruppskotinum mælir meirilutin til hesar broytingar:

Í 1. gr.: Navnið verður Útvarp Føroya.

Í 3. gr.: Skoytt verður uppí greinina aftaná orðið „goldið": „uttan at koma undir sekt."
Í samband við gjaldið mælir meirilutin landsstýrinum til at umhugsa møguleikarnar fyri at geva ein avslátt uppá gjaldið fyri hvønn móttakara (familjugjald), har fleiri móttakarar eru í sama húsi.

Í 4. gr.: Meirilutin mælir til, at tvey tey fyrstu stykkini ganga út, meðan seinasta stykki verður standandi.

Í 8. gr.: b) almennar fundir.

Sum nýggj grein eigur at verða tikið við:
Skipan av eftirliti við útvarpinginí verður at viðgera endaliga á komandi Ólavsøkutingi.

Minnilutin (Trygve Samuelsen) er ikki samdur við meirilutan um at seta uppskot fram til løgtingið um at seta eitt útvarp á stovn. Sum viðurskiftini eru í Føroyum í løtuni, eru nógv onnur mál meira átroðkandi at viðgera og fremja, eitt nú viðvíkjandi høvuðsvinnu landsins, fiskivinnuni, og átti tí øll figgjarorka landsins og arbeiðsmegi løgtingsins mest møguligt at verið nýtt tílíkum málum til frams, heldur enn hesum útvarpsmáli, ið lítlan og ongan týdning kemur at hava.

Mær nýtist annars ikki at vísa á teir møguleikar fyri misbrúki av einum tílíkum útvarpi, soleiðis sum viðurskiftini her á landi í seinastuni hava artað seg. Teir áttu tingmenn allir at verið kunnigir við.

Minnilutin er ikki fyri at leggja nýggjar figgjarligar byrður á okkara samfelag sum tær, ið her er talan um.

Viðmerkjast skal, at tær berokuingar, ið eru fyrilagdar løgtinginum, ikki umfata alt tað, ið krevst fyri at seta eitt tílíkt útvarp á stovn, og rakstrarliga verður henda fyritøka ivaleyst at vinda uppá seg, soleiðis at hon fer at verða ein figgjarligur kleppur hjá ti almenna.

Uppskot

frá meirilutanum:

Tingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um útvarp við hesum broytingum:

1. Í grein 1 verður aftaná orðið „útvarpsstøð" innsett „„uppá 5 kw" og aftaná „radiofonistation" verður sett „5 kw". „Føroya Útvarp" verður broytt til „Útvarp Føroya".
2. Í grein 3 verður í 3. stykki aftaná orðið „goldið" skoytt uppí: „uttan at koma undir sekt", og aftaná orðini „Ingen má" „under bødeansvar".
3. Fyrsta og annað stykkið í grein 4 ganga út.
4. Í grein 8 verður í øðrum stykki pkt. b) broytt til „almennar fundir", og í danska tekstini verður pkt. b) broytt til „offentlige møder".

5. Sum nýggj grein 11 verður at seta:
Skipan av eftirliti við útvarpingini verður at viðgera og lógfesta á komandi Ólavsøkutingi.
Som ny § 11 indsættes:
Ordningen af tilsynet med radiofonien vil blive behandlet og fastsat ved lov på førstkommende Olaiting.
6. Grein 11 verður broytt til grein 12.

2. viðgerð 25. og 3. viðgerð 27. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndarinnar samtykt 14—0.

---

28. Kgl. fyriskipan um kirkjuráð.

Ár 1956, 11. januar, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot:

Uppskot frá kirkjuministeriinum til anordning, hvorved lov om menighedsråd sættes i kraft på Færøerne, (jbr. fylgisskjal I) verður samtykt við hesum broytingum:

1. Í § 40, 1. stk. verður aftaná orðini: „opført på valglisten" sett: „eller på grund af sygdom" og aftaná orðini: „nærmere fastsatte" verður sett: „For syge gælder dog den begrænsning, at disse skal opholde sig på Færøerne."
2. Stk. 3 í § 41 verður stk. 3 í § 30 og orðini: „på folkeregistret" og „§ 40" ganga út. Stk. 1 og 2 í § 41 ganga út.
3. § 42 verður broytt til § 41 og aftaná orðini: „fås udleveret hos" verður sett: „kommunalbestyrelserne". Orðini „folkeregistreue samt..... bymæssige bebyggelser" ganga út.
4. § 43 verður broytt til § 42. Orðini: „kommunale valg" ganga út og í staðin verður sett „folketingsvalg på Færøerne.
5. §§ 44 og 45 verða broyttar til ávikavist §§ 43 og 44.

Viðmerkingar:

Á vetratingi 1950/51, jbr. løgtingstíðindi 1950, s. 68, legði landsstýrið fram uppskot til broytingar í kougligari fyriskipan um melnigheitsráð í Føroyum. Uppskotið varð samtykt av løgtinginum og síðani av landsstýrinum avgreitt til ríkismyndugleikarnar til endaliga avgerð.

Fyriskipan varð tó ikki sett í gildi. Orsøkin er, at í samband við meinigheitsráðsvalið í 1953 komu fram ymsar atfinnilingar móti teimum broytlingum, ið framdar vóru í Danmark longu í 1949, afturat hesum kom, at treytirnar (vandelsbetingelserne) fyri valrætti og valføri í samband við broytingarnar í grundlógini í 1953 skuldu broytast samsvarandi. Mest avgerandi var tó, at tað longu summarið 1953 varð givið lyfti um, at tær serligu reglurnar viðvíkjandi atkvøðugreiðslu við sendan av atkvøðuseðlum eisini skuldu fremjast við val til meinigheitsráð m. a. fyri sjófólk og fiskimenn, sum vegna starv teirra ikki vóru á veistaðnum valdagin.

Kirkjumínisteriið hevur sett fram uppskot til anordning, hvorved lov om menighedsråd sættes i kraft på Færøerne. Uppskotið inniheldur tær broytingar, sum samtyktar eru av løglinginum, og umframt broytingar samsvarandi tí, sum frammanfyri er skilað til, jbr. viðlogdu avskrift av skrivi frá ministeriinum dagfest 28. november 1955, fylgisskjal II.

Prióstin, ið hevur havt uppskotið til ummælis, mælir til, at tað verður sett í gildi óbroytt.

Viðlagt er eisini: Lóg nr. 112, 31. marts 1953 om ændring i lov nr. 280 af 30. juni 1922 om menighedsråd (fylgisskjal III), lóg nr. 146, 29. april 1955 om ændring i lov nr. 280, 30. juni 1922 om menighedsråd (fylgisskjal IV), kunngerð av lóg nr. 280, 30. juni 1922 om menighedsråd, således som denne er ændret senest ved lov nr. 146 af 29. april 1955 (fylgisskjal 5).

ad teimum ymsu broytingum.

ad 1. Eftir V. deild í uppskotinum er møguligt at atkvøða í vissum førum við sendan av atkvøðuseðli. Hesar reglurnar svara til tilsvarandi reglur m. a. í lóg nr. 171, 31. marts 1953 um val til fólkatingið. Tá bonda lóg ikki tilskilar sjúkum fólki serligan rætt at atkvøða við at senda atkvøðuseðil, og hetta er tryggjað teimum bæði við løgtingsval og fólkatingsval í Føroyum, er skotið upp, at reglurnar við val til meinigheitsráð verða tær somu eisini fyri tey sjúku.

ad 2. Tá ið fólkayvirlitini á bygd ikki hava serligar skrivstovur og fasta skrivstovutíð verður mælt til, at tað eins og til løgtingsval ikki er treytað, at atkvøðugreiðslan er bundin til ávíst stað í hvussu er ikki til fólkayvirlitið.

ad 3. Av somu grund sum tilskilað undir 2 ber illa til at knýta fólkayvirlitini til atkvøðugreiðsluna. Tá liggur frægari fyri at lata søknarstýrini standa fyri, at hesir serligu atkvøðuseðlarnir kunnu fáast.

ad 4. Síðani málsøkið ikki er yvirtikið av heimastýrinum, eiga tær gjøllligari reglurnar at verða gjørdar samsvarandi löggávuni um fólkatingsval í Føroyum og ikki løgtingsval.

Avrit.

KIRKEMINISTERIET

—

København, den 28. november 1955.

Efter at der ved lov nr. 207 af 12. april 1949 var foretaget nogle ændringer i lov nr. 280 af 30. juni 1922 om menighedsråd, indkendte nærværende ministerium med henblik på lovens gennemførelse på Færøerne en udtalelse gennem statsministeriet fra det færøske hjemmestyre om de ændrin-

ger, som måtte anses for ønskelige, forinden loven ved kgl. anordning blev sat i kraft på Færøerne.

Fornævnte lov nr. 280 af 30. juni 1922 om menighedsråd, der blev sat i kraft på Færøerne ved kgl. anordning af 21. januar 1925, er senere blevet ændret ved lov nr. 112 af 31. marts 1953 og lov nr. 146 af 29. april 1955 og er ved bekendtgørelse af 13. juni 1955 optrykt i sin nuværende affattelse.

På grundlag af det fra lagtinget modtagne forslag og de ved fornævnte love af 31. marts 1953 og 29. april 1955 foretagne ændringer af menighedsrådsloven har nærværende ministerium ladet udarbejde et udkast til en kgl. anordning, hvorved menighedsrådsloven, som den nu er ændret, sættes i kraft på Færøerne. Det foreliggende udkast til anordning afviger fra bekendtgørelsen af 13. juni 1955 på følgende punkter:

1. I overensstemmelse med lagtingets forslag er der foretaget ændringer i §§ 4, 6, 9, 13, 27, 31, 34, 35, 36, 39 samt 44 og 45 (tidligere 40 og 41).
2. Nærværende ministerium har anset det for ønskeligt, at der herudover foretages ændringer i §§ 4, stk. 1, 13, stk. 1 og 2, 20, stk. 1 og 2, 27, stk. 1 og 2, 34, stk. 3, 4 og 5, og 35, hvilke ændringer er indarbejdet i det foreliggende udkast til anordning.

Med henvisning til statsministeriets seneste skrivelse af 16. oktober 7954 (j.nr. 84—29[ae]) vedrørende dette spørgsmål skal man nu anmode statsministeriet om at ville indhente en udtalelse fra det færøske landsstyre med hensyn til spørgsmålet om udsendelsen af en kgl. anordning i overensstemmelse med det foreliggende forslag.

Der vedlægges 25 eksemplarer af

1. lov nr. 112 af 31. marts 1953 om ændringer af menighedsrådsloven.
2. lov nr. 146 af 29. april 1955 om ændringer af samme lov.
3. bekendtgørelse af 13. juni 1955 om menighedsrådsloven.
4. udkast til anordning, hvorved menighedsrådsloven sættes i kraft på Færøerne.

Endvidere vedlægges sagens tidligere akter, som med svaret bedes tilbagesendt hertil.

1. viðgerð 16. januar, og 19. januar legði kirkjunevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Ávísandi til viðmerkingarnar sum heild og serstakliga tær, ið umrøða tær ymsu broytingarnar í landsstýrisins uppskoti til kirkjumálaráðsins uppskot til „Anordning, hvorved lov om menighedsråd sættes i kraft på Færøerne," skal kirkjunevndin einmælt mæla tinginum til at góðtaka kirkjumálaráðsins uppskot til kongliga fyriskipan við teimum í landsstýrisuppskotinum framsettu broytingum.

2. viðgerð 20. og 3. viðgerð 28. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 16—0.

29. Tiltøk at forða misbrúki av euforiserandi evnum.

Ár 1956, 11. januar, legði Edw. Miteus landsstýrismaður fram soljóðandi

Updskot I.

Lóg nr. 169, 24. mai 1955 om euforiserandi stoffer verður við kongligari fyrtskipan sett í gildi fyri Føroyar við hesum broytingum:

1. Í § 2, 3. stk ganga út orðini: „jfr. § 26 i lov.....udstedte forskrifter."
2. Í § 3, 3. stk. verður aftaná „statsadvokaten at forfølge" í pkt. 2 sett: „jfr. dog punkt 135 i lov for Færøerne nr. 174 af 11. maj 1935 om rettens pleje, hvorefter det, der ved denne lov er pålagt statsadvokaten, påhviler, bortset fra ankesagers behandling ved landsretten, landfogeden (politimesteren).
3. Í § 4 ganga út 2. og 3. stk.
4. Har tað í lógini stendur „lov" ella „loves" og hetta eipar til lógina sjálva og ikki aðra lóg verður sett „anordning" ávikavist „anordnings".

Uppskot II.

Lóg nr. 158, 24. maj 1955 om ændring i udøvelse af lægegerning verður við kongligari fyriskipan sett í gildi fyri Føroyar við hesum broytingum og uppískoytum:

1. § 1, inngangurin, verður orðaður soleiðis: „I kongelig anordning for Færøerne nr. 35 af 26. februar 1935 om udøvelse af lægegerning, således som denne anordning er ændret ved kongelig anordning for Færøerne nr. 499 af 22. december 1939 foretages følgende tilføjelser:"
2. Í punkt 1) viðvíkjandi § 5 verður í 2. stk. sett sum nýtt 2. punktum: „Endvidere udgår 2.—3. pkt."
3. Í punkt 2) § 5 d gongur út: „amtslægen (i København stadslægen)" og verður í staðin sett: „landslægen".
4. § 2, 1. stk. gongur út og í staðin fyri: „lov ur. 72 af 14. marts 1934" verður sett „kongelig anordning for Færøerne nr. 35, 26. februar 1935" og í staðin fyri: „love" verður sett „anordninger".
5. Som nyt punkt 5 til § 1 indføjes: „I anordningens § 2, 2. stk. udgår ordene: „som følge af dom for strafbar handling ikke nu kan anses for værdig til den for en læge fornødne tillid, eller som", og i stedet tilføjes som 2. punktum: „Autorisation kan endvidere nægtes under de i straffelovens § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder."
6. Som nyt punkt 6 til § 1 indføjes: „Anordningens § 20 affattes således: Såfremt en læge i medfør af straffelovens § 79, stk. 1, frakendes retten til at udøve lægegerning, skal anklagemyndigheden tilstille sundhedsstyrelsen meddelelse herom."

Viðmerkingar:

Um ríkisumboðið hevur landsstýrið frá innanríkisministeriinum fingið soljóðandi skriv dagfest 24. august 1955.

„I anledning af at spørgsmålet om misbrug af morfin og andre euforiserende lægemidler i de senere år gentagne gange havde foreligget for myndighederne, nedsatte indenrigsministeriet i 1950 et udvalg til undersøgelse af dette spørgsmål. Udvalget afgav i 1953 en betænkning, hvori det foreslogs at søge sådanne misbrug bekæmpet gennem en væsentlig indskrænkning af den hidtil forholdsvis lette adgang, som eufomane personer havde haft til at komme i besiddelse af stofferne. Udvalget foreslog i denne forbindelse,
at sundhedsstyrelsen udsendte en vejledning til landets læger om, i hvilket omfang det kan anses forsvarligt at ordinære euforiserende stoffer til eufomane personer,
at der skabes lovhjemmel for gennemførelse af en ordning, hvorved indenrigsministeren kan fratage en læge retten til at ordinere euforiserende stoffer, når han har benyttet denne ret på uforsvarlig måde, og at en tilsvarende ordning gennemførtes med hensyn til tandlægernes ordinationsret,
at det ved passende, administrative foranstaltninger gjordes vanskeligere at få indløst falske recepter på euforiserende stoffer, og
at sortbørshandelen med stofferne blev vanskeliggjort ved en skærpelse af den hidtidige lovgivning, jfr. navnlig lov nr. 53 af 6. marts 1936 om fremstilling af og handel med opium m. m.

Som det første led i gennemførelsen af udvalgets forslag fremsatte regeringen i januar 1955 for folketinget forslag *dels* til en lov om ændring i lov nr. 72 af 14. marts 1934 om udøvelse af lægegerning, hvorved det gjordes muligt i påkommende tilfælde at fratage læger deres ret til at ordinere euforiserende stoffer, *dels* til en tilsvarende lov om ændring i lov nr. 190 af 11. juni 1934 om udøvelse af tandlægevirksomhed og *dels* til en lov om euforiserende stoffer, der skulle afløse opiumsloven af 1936. Forslagene blev med enkelt ændring gennemført ved lovene nr. 169, 169 og 170 af 24. maj 1955.

Af disse love bestemmer lov nr. 168 af 24. maj 1955 om ændring i lægeloven i § 2, stk. 1, at regeringen bemyndiges til ved kgl. anordning at at sætte loven i kraft på Færøerne, evt. med sådanne ændringer, som måtte følge af øernes særlige forhold. Lov nr. 169 af 24. maj 1955 om euforiserende stoffer bestemmer i § 4, 2. stk., at regeringen bemyndiges til ved kgl. anordning at sætte loven i kraft på Færøerne. Lov nr. 170 af 24. maj 1955 om ændring i tandlægeloven indeholder ingen tilsvarende bestemmelse, men ved § 10 i tandlægeloven af 1954 er regeringen bemyndiget til at sætte loven i kraft på Færøerne med de lempelser, som ifølge øernes særlige forhold måtte findes formålstjenlige, hvilken bemyndigelse også må omfatte ændringsloven af 1955; spørgsmålet om at sætte tandlægeloven af 1954 i kraft på Færøerne er imidlertid endnu ikke af indenrigsministeriet blevet rejst overfor de færøske myndigheder.

Idet man hermed fremsender nogle eksemplarer af betænkningen, nogle uddrag af Folketingstidende vedrørende de pågældende lovforslag og nogle eksemplarer af lovene, skal man anmode hr. rigsombudsmanden om at ville indhente en udtalelse fra det færøske hjemmestyre om, hvorvidt loven om 1) ændring i lægeloven og 2) loven om euforiserende stoffer ønskes sat i kraft på Færøerne.

Det tilføjes, at man senere skal vende tilbage til spørgsmålet om at sætte tandlægeloven af 1954 i kraft på Færøerne."

Landslæknin, ið hevur havt skrivið til ummælis, sigur í skrivið 16. oktober 1955:

„at eufoman fólk her í Føroyum í hvussu er ley seinastu árini ikki hava verið til trupulleika. Ivasamt man t. d. vera, um vit í løtuni have nakran reiðullga eufoman her á landi.

Einstøk dømi hava besi seinru árini tíverri verið av euforanum læknum, sum styttri skifti hava starvast her, men beint í løtuni eru ei heldur her nøkur ivamál. Tann tíð, tað var, royndi undirritaði eftir samtalu við sundhedsstyrdlaen at nýta tað háttalag, sum nú er lógarfest í Danmark í hesum førum.

Tað kann kortini eingin ivi vera um, at stinga tílíkir spurningar seg upp í framtíðini, vil tað vera eitt stórt framstig, um allar tær her umrøddu lógarbroytingarnar eru galgandi, og skal undirritaði tí mæla til, at nevndu broytingar í læknalógini og í tanulæknalógini umfram lógin um euforiserandi evni verða settar í gildi fyri Føroyar.

Tann nýggja tannlæknalógin frá 1954 hevur sum landsstýrinum kunnugt (LF. 1954 J. nr. VIII-161 I) verið til ummælis her í Føroyum, men er í løtuni av landsstýrinum gjøgnum undirritaða send við vissum fyrisurningum til sundhedsstyrelsen."

ad broytingunum.

ad uppskot I.

ad 1. Málsøkið apotek er yvirtíkið; fyri økið er galdandi konglig fyriskipan nr. 272, 22. september 1937. Fyriskipanin inniheldur onga definition um, hvat ein „recept" er.

ad 2. Fyri Føroyar er galdandi lóg nr. 174, 11. mai 1935 om rettens pleje, sum sigur, at landfútin fyrisetur tey mál, sum annars hoyra statsadvokatinum til, tó undantikin tey mál, sum kærd verða til landsrættin.

ad uppskot II.

ad 1. Læknalógin nr. 72 frá 14. marts 1934 er við kongaligari fyriskipan nr. 35 frá 26. februar 1935 sett í gildi í Føroyum.

ad 2, 5 og 6. Við lóg nr. 286, 18. juni 1951 um „ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf" vórðu reglurnar í §§ 78 og 79 í straffilógini broyttar viðvíkjandi, hvørjar avleiðingar dómur fyri straffbara gerð hevur við sær m. a. viðvíkjandi rættinum til framvegis at útinna starv, sum krevur serligt loyvi ella serliga góðkenning frá tí almenna. Reglurnar í m. a. læknalógini vórðu so samstundis broyttar tilsvarandi, §§ 2, 5 og 20. Hetta er tó ikki framt í Føroyum; meu nú spurningurin um broyting í læknafyriskipanini annars liggur fyri, og hesar broytingar í summum førum byggja uppá, at fyriskipaniu er broytt, sum tilskilað frammanfyri, eigur fyriskipanin yvirhøvur at verða førd til dags við heimild í § 31, 3. stk. í læknalógini.

Viðlagt er: Forslag til lov om euforiserende stoffer. Lov nr. 169, 24. maj 1954 om euforiserende stoffer. Forslag til lov om ændring i lov om udøvelse af lægegerning. Bekendtgørelse af 9. august 1955 af lov om udøvelse af lægegerning. Tvey eintøk av „betænkning om misbrug af euforiserende stoffer."

1. viðgerð 16. januar, og 20. januar legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot um at seta í gildi fyri Føroyar við kgl. anordning deils lóg nr. 169, 24. maj 1955 om euforiserende stoffer og deils lóg nr. 168, 24. mai 1955 om ændring i lov om udøvelse af

lægegerning fyri at forða fyri misbrúki av euforisendi evnum, sum t. d. morfin, koksin og tilikt.

Landsstýrið mælir til, at hesar lógir verða settar í gildi fyri Føroyar, sjáivt um tað neyvan er nakar eufoman í Føroyum í løtuni.

Lógarnevndin hevur havt málið til viðgerðar og er samd um at mæla løgtinginum til at samtykkja uppskot I og uppskot II frá landsstýrinum um at seta í gildi fyri Føroyar við kgl. anordning hesar báðar lógir.

2. viðgerð 20. og 3. viðgerð 23. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 24—0.

---

30. Viðbót til minstuløn og fiskapris.

Ár 1956, 11. januar, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um at framlongja skipanina um studning úr landskassanum til minstuløn og viðbót til fiskaprísin.

§ 1.

Við tí endamli at gera lønjavningargrunn fiskimanna føran fyri í tíðarskeiðinum 1. januar til 31. december 1956 at velta manningini á føroyskum fiskiskipum og útróðrarmonnum til lands í Grønlandi viðbót til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprísin verður løgtingslóg nr. 3, 18. februar 1955 um uppískoyti til løgtingslóg nr. 72, 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna framlongd soleiðis, at 1,5 mill. kr. verða lætnar lønjavningargrunni fiskimanni í studningi úr landskassanum. Studningurin verður goldin grunninum innan 1. april 1957.

§ 2.

Tær hækkingar í gjøldunum til

lagtingslov om at forlænge tilskudsordningen fra landskassen til mindsteløn og tilskud til fiskeprisen.

§ 1.

Med det formål at sætte fiskernes lønreguleringsfond i stand til for tiden 1. januar til 31. december 1956 at yde mandskabet på færøske fiskeskibe og bådfiskere i grønlandske farvande tillæg til mindsteløn og/eller tilskud til fiskepriser forlænges lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955 om tillæg til lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønreguleringsfond, således at der ydes fiskernes lønreguleringsfond 1,5 mill. kr. i tilskud fra landskassen. Tilskudet udbetales fonden inden 1. april 1957.

§ 2.

De forhøjelser af afgifterne til

landskassan, sum heimilaðar eru í §§ 3 og 4 í løgtingslóg nr. 3, 18. februar 1955, verða at galda til 31. marts 1957.

landskassen, der er hjemlede i §§ 3 og 4 i lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955, gælder indtil 31. marts 1957.

§ 3.

Henda lóg fær gildi beinanvegin.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í skrivi 19. december 1955 greiddi semingsstovnurin eftir fyrispurningi frá landsstýrinum frá, at varasemingsmaðurin 10. s. m. varð biðin um at koma á fund 12. s. m. viðvíkjandi sáttmálatingingum millum Føroya fiskimannafelag og Føroya reiðarafelag. Á hesum fundi vóru tingingarmenn fyri báðar partar til staðir. Partarnir vóru samdir um sáttmálan, men ikki um studningsveitanina, og við tað at hetta var einasta træta millum partarnar, gjørdi varasemingsmaðurin partarnar kunnugar við, at semingsstovnurin onga lógarheimild hevði at royna seming.

Einasti spurningur, sum eftir hesum stóð eftir at loysa fyri at arbeiðsfriður kundi verða á fiskiskipaflotanum var so studningsskipan tess almenna. Fyri at hesin spurningur ikki skuldi føra verkfall við sær, segði landsstýrið partunum í samráðingunum í skrivi 20. december 1955 frá, at landsstýrið, tá ið tingið kemur saman, vildi leggja fram uppskot um, at løgtingslóg nr. 3, 18. februar 1955 um studning til lønjavningargrunnin verður framlongd eisini at verða galdandi í 1956, soleiðis at landskassin eins og fyri árið 1955 veitir grunninum 1,5 mill. kr. í studningi til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprísin. Viðvíkjandi teimum gjølligaru reglunum helt landsstýrið, at sjóvinnufeløgini sjálv áttu at taka avgerð samb. § 7 í lógarkunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna.

Síðani hevur landsstýrið fingið boð um, at Føroya reiðarafelag og Føroya fiskimannafelag eru komin ásamt um at endurnýggja sáttmálan frá 28. februar 1955 við lítlum broytingum, treytað av, at tilmæli landsstýrisins kunngjørt feløgunum í skrivi frá 20. december 1955 verður samtykt og fær gildi frá 1. januar 1956.

Sum tað framgongur av løgtingslóg nr. 3 frá 18. februar 1955, samtykti løgtingið úr landskassanum at veita lønjavningargrunninum studning fyri, at hann fyri tíðarskeiðið 1. marts til 31. december 1955 kundi vera førur fyri at veita manningini á føroyskum fiskiskipum og útróðrarmonnum til lands í Grønlandi viðbót til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprísin. Tær neyðturviligu inntøkurnar til studningin vórðu útvegaðar við fyri tíðarskeiðið 18. februar 1956 til 31. marts 1956 at hækka innfluttningsgjald, stuttleikagjald, útfluttningsgjaldið av klippfiski og við at leggja nýtt útfluttningsgjald á saltsild. Meðan soleiðis inntøkur landskassans til studningsskipanina fljør røkka yvir so nær sum 13½ mánað til viðbøtur í 10 mánaðir, røkka inntøkur landskassans til ætlaðu studningin í ár bert yvir fíggjarárið 1956/57, ella 12 mánaðir. Landsstýrið heldur tó, at hesin munur ikki skuldi gjørt tað neyðugt at hækka inntøkur landskassans fyri at hann kann vera førur fyri at veita 1.500.000.— kr. í studningi til lønjavningargrunnin.

Eftir § 1, 2. stk. í løgtingslóg nr. 8, 18. februar 1955 fáa skiparar og maskinmeistarar ikki part í viðbótini til fiskaprísin. Henda avmarkanin varð av løgtinginum sett í uppskot landsstýrisins, meðan uppskot landsstýrisins lat stýri lønjavningargrunnsins upp í hendi m. a. at fyriseta reglur fyri, hvørjum av manningini prísviðbót kundi veitast. Føroya skipara- og navigatør-

felag vendi sær tá og eisini nú, jbr. viðlagda skriv dagfest 8. november 1955, eins og Føroya maskinistfelag til landsstýrið um at ávikavist skiparar og maskinmeistarar kundu koma uppí skipanina um viðbót til fiskaprísin.

1. viðgerð 12. januar, og 17. januar legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Føroya fiskimannafelag og Føroya reiðarafelag hava havt samráðingar um lønarviðurskiftir á fiskiflotanum.

Sáttmáli er gjørdur og undirskrivaður av báðum pørtum, tó treytaður av, at løgtingið endurnýggjar løgtingslóg nr. 3 frá 18. februar 1955.

Landsstýrið hevur lagt fyri tinglið uppskot um uppískoyti til løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna samb. kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954.

Málið var undir 1. viðgerð beint til figgjarnevndini.

Landsstýrið heldur, at sjálvt um prísviðbótin til fiskaprísin er munandi hækkað, og um skiparar og maskinfólk eisini koma undir hesa prísviðbót, skuldi ikki verið neyðugt at skaffa nýggjar inntøkur til hetta endamál.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskotið frá landsstýrinum.

Nevndin kann eisini mæla til, at skiparar og maskinfólk fáa studningsveitan javnbjóðis fiskimannaluar, tó soleiðis at tað ikki má hava við sær eina skerjan av studningsgrundarlagnum fyri sáttmálanum og setur fram soljóðandi

Broytingaruppskot.

Sum nýtt punkt 1 í § 2 verður sett:	I § 2 indsættes som nytt punkt 1:
§ 1, stk. 2 í løgtingslóg nr. 3 frá 18. februar 1955 fer út.	§ 2, stk. 2 i lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955 udgår.

2. viðgerð 18. januar og 3. viðgerð 23. januar 1956.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá E. Paturson:

í § 1 verður „1,5 milj. kr." broytt til „2,2 milj. kr."

Broytingaruppskotið fall 3—0.

Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndarinnar samtykt 19—0.

31. Broyting í styri fyri lønjavningargrunnin.

Ár 1956, 10. januar, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broytingar í løgtingslóg nr. 72, 22. december 1951, um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna, smbr. kunngerð nr. 16, 25. juni 1954.

§ 1.

§ 6, 2. stk. í løgtingslóg nr. 72, 22. december 1951, um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna, soleiðis sum henda grein er broytt við løgtingslóg nr. 18, 29. marts 1952, verður orðað soleiðis:

At stýra grunninum verður sett 5-mannanevnd, har Føroya landsstýri velur ein, ið er formaður, Føroya fiskimannafelag og Suðuroyar fiskimannafelag í felag tveir, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinistfelag og Føroya motorpassarafelag í felag ein og Føroya reiðarafelag ein. Valini eru galdandi fyri 4 ár.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ændringer i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønreguleringsfond jfr. bekendtgørelse nr. 16 af 25. juni 1954.

§ 1.

§ 6, 2. stk. i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønreguleringsfond, således som denne paragraf er ændret ved lagtingslov nr. 18 af 29. marts 1952, affattes således:

For fonden vælges en bestyrelse på 5 medlemmer, således at landsstyret udpeger et medlem, der er bestyrelsens formand, Føroya fiskimannafelag og Suðuroyar fiskimannafelag i fællesskab to medlemmer, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinistfelag og Føroya motorpassarafelag i fællesskab et medlem og Føroya reiðarafelag et medlem. Valgene gælder for 4 år ad gangen.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í samband við tilsøgn landsstýrisins 20. december 1955 til Føroya reiðarafelag og Føroya fiskimannafelag um at leggja fyri løgtingið uppskot um at framlongja løgtingslóg nr. 3, 18. februar 1955, um 1,5 mill. kr. í studningi til lønjavningargrunn fiskimanna til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprísin segði landsstýrið frá, at tað vildi seta fram uppskot til løgtingið um at broyta reglurnar fyri vali av limum til stýri lønjavningargrunnsins, soleiðis at landsstýrið velur ein, ið er formaður, fiskimannafeløgini í felag tveir, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinistfelag og Føroya motorpassarafelag í felag ein og Føroya reiðarafelag ein.

Eftir lógini er fyrisitingin av grunninum yvirtikin av sjóvinnufeløgunum, meðan at stýra grunninum (innan fyri tær av sjóvinnufeløgunum fyrisettu rammur) situr 3-mannanevnd, har Føroya løgting velur ein, Føroya

útgerðarmannafelag (Færøernes rederiforening og Felag føroysku trolaraeigara) velur ein og Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya fiskimannafelag, Suðuroyar fiskimannafelag og Føroya motorpassarafelag ein. Fiskimaðurin, sum grunnurin serliga er stovnaður fyri, er so statt bert umboður við einum manni av trimum, og er hesin valdur samstundis at umboða aðrar enn fiskimannin.

Landsstýrið setur tí uppskot um, at fiskimannafeløgini velja 2 av 5 mannastýrinum. Føroya maskinistfelag, sum higartil ikki hevur verið við at velja stýrislim, hevur eisini interessur at umboða; felagið eigur tí eisini at vera uppi í vali av stýrislimi.

Løgtingið hevur higartil valt ein lim; tá ið hetta mál heldur er fyrisitingarmál enn lóggávumál, verður valið lagt undir landsstýrið. Tað almenna hevur, serliga nú landskassin beinleiðis letur grunninum studning, stóran áhuga fyri, hvussu grunnurin verður stýrdur. Rímligt er tí, at limur landsstýrisins er formaður.

Valskeið limanna hevur eftir lógini higartil ikki verið avmarkað til vist áramál. Uppskot er sett fram um at seta valskeiðið fyri 4 ár.

1. viðgerð 12. januar, og 17. januar legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Málið hevur verið til viðgerðar í fiskivinnunevndini, sum mælir til at samtykkja landsstýrisins uppskot.

2. viðgerð 18. og 3. viðgerð 23. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 17—0.

32. Broyting í kgl. fyriskipan um barnastyrk.

Ár 1956, 16. januar, legði Edw. Mitens fram soljóðandi:

UPPSKOT

til

broyting í kgl. fyriskipan nr. 101 frá 18. marts 1949 om børnebidrag til enlige forsørgere m. m. smbr. kgl. fyriskipan nr. 341 frá 17. juli 1950.

Í kap. I aftaná deild B verður skotið inn sum nýggj deild C:

„§ 82 A. Det kan ved traktat bestemmes, at et udenlandsk bidragsdokument, der i vedkommende land danner grundlag for retslig inddrivelse af bidraget, kan sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag efter de iøvrigt i afsnit A og B samt i kap. III fastsatte bestemmelser."

Í § 45, 2. stk. verður skotið inn aftaná „kapitel I. A." „og C".

Í § 47, 2. stk. verður skotið inn aftaná „kapitel I. B." „og C".

Viðmerkingar.

Í skrivi frá 16. august 1955 sigur Socialministeriet, at treytin fyri ratifikatión av kap. VII í uppskoti til millumlandasáttmála millum Danmarkar, Finlands, Íslands, Noregs og Svørikis um forskotsgjalding av barnastyrki er, at forsorgarlógin og kgl. fyriskipan fyri Føroyar nr. 101 frá 18. marts 1949 smb. kgl. fyriskipan nr. 841 frá 17. juli 1950 verður broytt sum omanfyri tilskilað.

Eftir art. 18 í nevnda millumlandasáttmálauppskoti kunnu statsborgarar í hinum norðurlondunum fáa forskotsgjalding av barnastyrki undir somu treytum sum danskir statsborgarar og í § 19 er fyrisett, at forskotsútgjalding eisini kann fáast eftir styrkgrundarlag, sum hevur ikki heimild í forsorgarlógini og í kgl. fyriskipan fyri Føroyar um barnastyrk v. m., t. e. eftir styrkgrundarlag, sum er gevið av einum av limalondunum og sum í viðkomandi landi er grundarlag fyri løgligari innkrevjing av styrk.

Eftir nevndu lógarboðum kunnu m. a. útleudingar fáa javnbjóðis rætt við danskar statsborgarar til forskotsgjalding av styrk, men sum sagt er ikki heimild at geva einum útlendskum styrkgrundarlag sama rætt sum danskt styrkgrundarlag til forskotsgjalding av styrk í danska ríkinum.

1. viðgerð 17. januar og 20. januar legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til broyting í kgl. fyriskipan nr. 101 frá 18. marts 1949 om børnebidrag til enlige forsørgere m. m. smbr. kgl. fyriskipan nr. 341 frá 17. juli 1950.

Uppskotið gongur út uppá at skapa lógarheimild fyri við millumlandasáttmála at geva útlendskum styrkgrundalag sama rætt sum danski styrkgrundalag til forskotsgjalding av styrk í danska ríkinum.

Lógarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, er samd um at mæla løgtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins

2. viðgerð 21. og 3. viðgerð 24. januar 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 17—0.

---

33. Umsókn um studning og lán til elverk á Sandi.

1956, 18. januar, legði tingmaðurin J. P. Davidsen fram soljóðandi skriv:

Sum vit fyrr bæði munnliga og skrivliga hava søkt um, vilja vit eina ferð enn heita á tað háttvirda ting um, at tann lutur, sum Sands bygd eigur av Marshallpeninginum (ífylgi fólkatalið) verður latin bygdini til eitt elverk her.

Tað er eitt alment ynski í bygdini at fáa eitt slíkt verk, og vilja vit tí heita á tingið fyri at fáa at vita, hvussu nógv av nevnda peningi lutast Sands bygd og eisini viðvíkjandi láni av sama peningi.

Eisini vilja vit søkja um løgtingsins garanti av einum slíkum láni.

Tað skal viðmerkjast, at tað er lovað sóknarstýrinum, sum var í Havn hesum viðvíkjandi, at fáa nevnda elverk projekterað, men enn hava vit einki hoyrt um hetta, og vóna at tað er gjørt.

Sóknarstýrið fyri Sands sóknar kommunu,
Sandur, t. 30/12 1955.

1. viðgerð 19. januar 1956 og málið beint til fíggjarnevndina.

---

34. Oyggjarhavn í Sandoy.

Ár 1956, 18. januar, legði tingmaðurin J. P. Davidsen fram soljóðandi skriv:

Seinast vit seudu umsókn inn til tingið um oyggjarhavnir her í sýsluni, fingu vit til svar, at til tær havnir, sum ikki vóru í gerð, kundi fyribils eingin studningur latast.

Vit vilja nú aftur loyva okkum at heita á tað háttvirda ting um at fáa at vita, hvussu liggur fyri, at studningur kann fáast nú.

Sum vit fyrr hava sagt frá, er søknarstýrið av tí áskoðan, at henda kann vera gjørd heima á Sandi, tí tann núverandi stubbi av brimgarði er hart at rokna sum ein byrjan til ein brúkbaran garð. — Eisini eru gjørdar fyrireikingar (projektering) av verkfrøðingum Anthon Djurhuus og Kristian Jensen.

Tað er avgjørt neyðugt fyri útiróður, fiskaturking o. a. at bygdin fær ein hóskandi brimgarð skjótast gjørligt og vóna vit, at tingið er av somu áskoðan og útvegar okkum tann neyðturviliga pening, sum fyrr er játtaður til hetta.

Eisini vilja vit søkja um løgtingsins garanti fyri kommununar lut í kostnaðinum (láni).

Avskrift av skrivi frá verkfrøðingi Anthon Djurhuus viðvíkjandi hansara áskoðan av omanfyri nevndu havnabyggling, verður hjáløgd.

Søknarstýrið fyri Sands søknar kommunu,
Sandur, t. 30/12 1955.

1. viðgerð 19. januar 1956 og málið beint til fíggjarnevndina.

35. Vaktar- og hvíldartíð á føroyskum skipum.

Ár 1956, 19. januar, legði tingmaðurin E. Paturssøn fram soljóðandi skriv:

Føroya Fiskimannafelag loyvir sær her við at heita á Føroya Løgting um at seta í gildi lóg um hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum eftir hesum

uppskoti:

1. §. Á øllum frolarum og trolskipum skal manningin hava tvær ferðir seks tíma óslitna hvíld hvørt samdøgur.

Á øllum øðrum fiskiskipum skal manningin hava annaðhvørt 6

tíma óslitna hvíld allar yrkisdagar og óslitna hvíld sunnu- og halgidagar ella 8 tíma óslitna hvíld hvørt samdøgur í vikuni.

2. §. Hesar hvíldarreglur skulu gilda frá tí at skip fer úr føroyskari havn hagar til tað kemur aftur í føroyska havn.

3. §. Skiparin skal hava ábyrgdina fyri, at hvíldarreglurnar verða hildnar, og brot á teimum skulu sektast við bótum úr 1.000,— upp í 5.000,— kr.

4. §. Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Fólkatilfarið er dýrasta ogn fiskivinnunar, og tað ræður um at fara væl um hana og ikki misnýta hana og lata menn overva seg umborð í fiskiskipunum. Tá saman um kemur man tað sýna seg, at allir partar, fiskimenn, útgerðarmenn og samfelagið í heild, standa seg við at vernda fiskimenn móti ovsliti og overving. Slíka vernd hava vit ikki nú, og verður tí mælt til, at hesar reglur, ið her eru settar upp, fáa lógargildi.

Eftir sjómannslógini nr. 181 frá 1. mei 1923, 56. §, sigur manningin hvíld sunnu- og halgidagar. Henda lóg verður sum kunnugt illa hildin og er ei heidur gjørd fyri fiskiskip okkara serstakliga. Somuleiðis eigur manningin eftir kunngerð nr. 3 frá 17. mars 1847 rætt til 6 tíma óslitna hvíld hvørt samdøgur, men lógin sigur ikki, at manningin skal hava hvíld hesar tímar. Tað verður hildið neyðugt at gera henda rætt til skyldu og samtíðis leingja hvíldartíðina.

Hvíldarreglurnar fyri trolarar og trolskip, ið her eru settar upp, eru royndar hjá øðrum fiskivinnutjóðum og hava givist væl.

Hildið verður neyðugt at lata skiparar hava ábyrgd fyri at lógin verður hildin og at leggja brot undir peningasekt, minst 1.000,— kr., hægst 5.000,— kr.

2. viðgerð 20. januar, og 10. februar legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

Føroya fiskimannafelag bevur í skrivi 18. januar 1956 heitt á Føroya løgting um at seta í gildi lóg um hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum.

Uppskot felagsins er soljóðandi:

1. §. Á øllum trolarum og trolskipum skal manningin hava tvær ferðir seks tíma óslitna hvíld hvørt samdøgur.

Á øllum øðrum fiskiskipum skal manningin hava annaðhvørt 6 tíma óslitna hvíld allar yrkisdagar og óslitna hvíld sunnu- og halgidager ella 8 tíma óslitna hvíld hvørt samdøgur í viknni.

2. §. Hesar hvíldarreglur skulu gilda frá tí at skip fer úr føroyskari havn hagar til tað kemur aftur í føroyska havn.

3. §. Skiparin skal hava ábyrgdina fyri, at hvíldarreglurnar verða hildnar og brot á teimum skulu sektast við bótum úr 1.000.— upp í 5.000.— kr.

4. §. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Málið er viðgjørt í fiskivinnunevndini, ið hevur samráðst við skipara- og útgerðarmannafelagini. Fyri skiparafelagið møtti Óla Jákup Jensen, skipari, Tórshavn, ið hevði ta áskoðan, at 6 tímar hvíldartíð um samdøgrið var í minna lagi, serliga í regluligum fiskiskapi, sum til dømis í Grønlandi átti hvíldartíðin at verði longd.

Ésmar Fuglø, Einar Dahl og Johan Joensen, ið møttu fyri útgerðarmenninar, hildu fram, at spurningurin um hvíldartíðina var ein kontraktspurningur, ið átti at vera lagdur við samráðingum millum feløgini. Nýliga vóru sáttmálar gjørdir, ið ikki høvdu broytt hvíldartíðina, og nú um lógin bleiv broytt, vóru sáttmálarnir gjørdir undir skeivum forútsetningi.

Nevndin er á einum máli um, at sunnudagshvíldin er tryggjað í § 56 í sjómannalógini nr. 181 frá 1. mai 1923, ið er soljóðandi:

„På søndage og andre her i riget anordnede helligdage må der ikke pålægges mandskabet arbejde, som kan opsættes. På de nævnte dage bør der såvidt muligt gives mandskabet lejlighed til at holde gudstjeneste om bord."

Nevndin heldur ikki tað er beint við lóg at áleggja manningini skyldu at halda hvíldartíðina, men eigur hetta at vera ein rættur hjá manningini. Tað er ivaleyst neyðugt at tryggja henda rættin, og er nevndin tí samd um, at reglur verða fyrisettar viðvíkjandi ábyrgdini. Samsvarandi hesum setur nevndin tí uppskot fram um, at skiparin skal hava ábyrgdina.

Í spurninginum um leingjan av hvíldartíðini er nevndin samd og heldur, at tað kann vera heilsuspillandi, serliga fyri ungdómin, um farið verður ov harðliga fram, og um tað verður koyrt ov nógv undir hann, uttan at hann fær ta neyðturviligu hvíldina, og setur nevndin uppskot fram um, at 6 tíma hvíldartíðin verður longd til 8 tímar um samdøgrið. Leggjast má aftrat, at tað kann gerast neyðugt í vissum førum at taka hvíldartíðina, soleiðis sum viðurskiftini gera tað neyðugt.

Samsvarandi hesum setur nevndin fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um hvildartíð á føroyskum fiskiskipum.

§ 1.

Manningin á føroyskum fiskiskipum hevur rætt til 8 tíma óbrotna hvíld um samdøgrið, tá ið viðurskiftini ikki gera tað ómøguligt.

§ 2.

Skiparin hevur ábyrgd av, at henda lógregla verður hildin.

§ 3.

Tann, ið brýtur hesar reglur, kemur undir sekt. Sektin fer í landskassan.

§ 4.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og samstundis fer úr gildi kunngerð nr. 8, 17. marts 1947 um tvungna hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum.

lagtingslov om hviletid i færøske fiskeskibe.

§ 1.

Mandskabet ombord på færøske fiskeskibe har ret til 8 timers uafbrudt hviletid i døgnet, for så vidt omstændighederne ikke umuliggør det.

§ 2.

Skipperen har ansvaret for, at denne lovbestemmelse bliver overholdt.

§ 3.

Overtrædelse af disse bestemmelser straffes med bøde eller hæfte. Bøderne tilfalder landskassen.

§ 4.

Denne lov træder i kraft straks, og samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 8, 17. marts 1947 om tvungen hviletid i færøske fiskeskibe.

2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 16. februar 1956.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá nevndini:

Grein 1 í uppskotinum frá fiskivinnunevndini til løgtingslóg um hvíldartíð á føroyskum fiskiskipum verður orðað soleiðis:

Manningin á føroyskum fiskiskipum hevur, tá viðnrskiftini ikki gera tað ómøguligt, rætt til 8 tíma hvíld um samdøgrið, soleiðis at 6 tímar av hesi hvíld verða óbrotnir.

Mandskabet ombord på færøske fiskeskibe har, forsåvidt omstændighederne ikke umuliggør det, ret til 8 timers hviletid i døgnet, således at 6 timer af denne hviletid er sammenhængende.

Uppskot E. Paturssonar fall 9—0.
Uppskot nevndarinnar til § 1 samtykt 21—0.
Lógaruppskot nevndinnar so broytt samtykt 22—0.

---

36. Figgjarætlan fyri kirkjugrunnin.

Ár 1956, 24. januar, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

Landsstýrið loyvir sær at leggja fyri háttvirda tingið soljóðandi uppskot til figgjarætlan fyri kirkjugrunnin fyri 1956/57:

	Rokskapur 1954/55:	Figgjarætlan
Inntøkur:	kr.	kr.
1. Endurgjald fyri tiggjund	7.800,00	7.800,00
2. Studningur sbr. figgjarlóg	42.000,00	50.000,00
3. Ogn hjá landskassanum 1/4 1954	16.475,12	
4. Í grunninum setlast 1/4 1956		20.000,00
	66.275,12	77.800,00
Útreiðstur:		
A. Vanligar umvælingar av kirkjum	19.677,40	25.000,00
B. Kirkjugarðar		10.000,00
C. Prestaflutningur	8.583,25	8.500,00
D. Brunatrygging o. a.	450,00	5.000,00
E. Studningur til nýggjar kirkjur	13.000,00	16.000,00
F. Ogn 31/3 1955	24.564,47	
G. Ætlað ogn 1/4 1957		12.800,00
	66.564,47	77.800,00

Viðmerkingar:

Ad A. Vanligar umvælingar.

Eftir miðaltølununum fyri seinastu árini og upplýsingum frá kirkjustjórnini, gjaldstovuni og próstinum ætlast hesar útreiðslur ikki at koma upp um kr. 25.000.— fyri komandi fíggjarár. Úr kirkjugrunninum er goldið til viðlíkahald av kirkjum kr. 20.491,59 í tíðarskeiðinum $^{1}/_{4}$—$^{31}/_{12}$ 1955.

Ad B. Studningur til kirkjugarðar.

Landsverkfrøðingurin upplýsir, at tær kirkjugarðsbyggingar, sum liggja fyri, eru: Nýggjur kirkjugarður í Hovi, økling um kirkjugarð í Porkeri og øking um kirkjugarð í Lorvik; av hesum seinasta er tó helvtin gjørd og goldin. Rokuað verður við, at studningur til hesar kirkjugarðar fellur til gjaldingar í fíggjarárinum 1956/57.

Á uppskoti til fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin fyri 1956/57 eigur at verða roknað við kr. 10.500.— í studningi til bygging av kirkjugørðum.

Ad D. Brunatrygging.

Kirkjurnar eru mettar til um $7^{1}/_{2}$ mill. kr. Kirkjugrunnurin ber helvtina av brunatryggingargjaldinum við kr. 4.700.—.

Ad E. Studningur til nýggjar kirkjur.

Játtaðar vóru til Rituvíkar kirkju kr. 20.000.— við kr. 5.000.— árliga í 4 ár. Í fíggjarárinum 1956/57 verður at gjalda 3. rata við kr. 5.000.—. Nevndin viðvíkjandi bygging av Rituvíkar kirkju upplýsir, at goldnar eru útreiðslur ..... kr. 94.873,88

Útreiðslur, sum ikki eru goldnar:

Rokning frá p/f J. F. Kjølbro	kr.	4.100,55		
Rest fyri el-innlegg	„	1.600,00		
Urga ..... um	„	1.000,00		
Garður um kirkjuna ..... um	„	1.600,00	„	8.300,55
			kr.	103.174,43
Við innsavning er inukomið	kr.	74.421,01		
Innvunnar rentur	„	3.821,20		
Løgtingsstudningur	„	20.000,00	„	98.242,21
		Restútreiðslur:	kr.	4.932,22

sum ikki eru goldnar. Haraftrat koma rentuútreiðslur, sum ætlast um kr. 1.000.—. Telr søkja nú um eykastudning.

Millum tær ætlaðu restútreiðslurnar eru urga kr. 1.000.— og garður um kirkjuna kr. 1.600.—. Til urgur hevur kirkjugrunnurin ikki latið studning, men tollur verður vanliga eftirgivin.

Landsstýrið mælir til at játta eykastudning kr. 4.000.—.

Í Dall í Sandoy er talan um at byggja nýggja kirkju. Teknningar eru innsendar til landsstýrið og góðkendar av kirkjustjórnini. Byggi-

útreiðslurnar eftir uppskotinum frá K. Kristoffersen, verkfrøðingi, eru ætlaðar til	kr.	49.396,00
Hartil kemur eftir uppskoti frá próstinum (innskot í gólvinum)	„	2.500,00
Harumframt ætlar prósturin útreiðslur til kirkjuklokku	„	4.000,00
Messuklæðir, altarklæði, kalikur, diskur, dópsfat, stakar o. a.	„	2.227,00
tilsamans:	kr.	58.123,00

Innsavnað og burturluting hevur givið kr. 40.623,00.		
Eftir kostnaðarætlanini er øllarið roknað at kosta	kr.	34.025,00
Arbeiðsløn	„	15.371,00
	kr.	49.396,00
Hartil kemur innskot í gólvið	„	2.500,00
	kr.	51.396,00
Útgrevstur og betonarbeiði er av verkfrøðingiunum ætlað til	„	7.450,00
	kr.	43.946,00
Innkomið við innsavnan og burturluting	„	40.623,90
Rest:	kr.	3.323,00

Um roknað verður við, at keyp av kirkjuklokku, messuklæðum o. ø. steðgar fyribils, eru byggiútreiðslurnar um kr. 51.500,00

Innkomið við innsavnan og burturluting	„	40.500,00
	kr.	11.000,00
Herfrá gongur ókeypis arbeiði	„	7.500,00
	kr.	3.500,00

Møguligt verður útreiðslan nakað meira, og landsstýrið skal so statt mæla til at játta kr. 4.000 00 við kr. 2.000,00 árliga, fyrstu ferð í fíggjarárinum 1956/57.

Mælt verður til at veita í fíggjarárinum 1956/57:

Studning til Rituvíkar kirkju	kr.	5.000,00
Studning til kirkju í Dali	„	2.000,00
Fyrr játtaður studningur til kirkjukór í Lopra skúla	„	5.000,00
Eykastudningur til Rituvíkar kirkju	„	4.000,00
tilsamans:	kr.	16.000,00

1. viðgerð 26. januar, og 31. januar legði kirkjunevndin fram soljóðandi

Alit.

Landsstýrið hevur 24. í hesum mánað lagt fram á ting fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin fyri fíggjarárið 1956/57. Málið hevur verið til viðgerðar í kirkjunevndini. Nevndin er samd um at mæla tinginum til at samtykkja landsstýrislns uppskot við hesi broyting:

Studningur til kirkju í Dali kr. 4.000.00 verður at velta í fíggjarárinum 1956/57 og ikki sum setlað av landsstýrinum við kr. 2.000.00 um árið í tvey fylgjandi fíggjarár.

Samsvarandi hesum verður pt. E undir útreiðslum: Studningur til nýggjar kirkjur at hækka frá kr. 16.000.00 til kr. 18.000.00 eins og pt. G: Ætlað ogn $^1/_4$ 1957 verður at broyta frá kr. 12.800.00 til kr. 10.800.00.

2. viðgerð 31. januar og 3. viðgerð 2. februar 1956.
Uppskot landsstýrisins við broyting nevndarinnar samtykt 22—0.

---

37. Broytingar í prísásetingarnevndini fyri saltfisk.

Ár 1956, 24. januar, legði tingmaðurin E. Patursson fram soljóðandi:

Føroya Fiskimannafelag heitir her við á Føroya løgting um at broyta 3. §, 1. stk., 1. setning, í kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954 soleiðis:

„Stk. 1. Koma menn til ósættis við avrokningini um prísin, verður hann ásettur av nevnd, sum hevur 5 limir, har Føroya Reiðarafelag velur 1, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya motorpassarafelag og Føroya Maskinistfelag í felag 1 og Føroya Fiskimannafelag og Suðuroyar fiskimannafelag í felag 2 limir."

Í hesi tingsetu er samtykt lóg um broytiug í stýri lønjavningargrunnsins. Hesar broytingar í samanseting saltfiskaprísásetingarnevndarinnar samsamsvara broytingunum í samanseting stýri lønjavningargrunnsins. Fimti limurin í prísásetingarnevndini skal sum hígar til útnevnast av hesum 4 limunum, sum feløgini velja, eila — tá eingin semja fæst um vallið — av sorinskrivaranum, smb. 2. og 3. setning í somu lógargrein.

1. viðgerð 2. februar, og 10. februar legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Fiskivinnunevndin hevur havt málið til viðgerðar, og er hon samd um at uttala, at uppmaðurin í prísásetingarnevndini eigur at vera óheftur og

roknar við, at núverandi uppmaður, sum nú er vorðin skipsreiðari, vil geva seg frá sum uppmaðar.

So stati setur nevndin fram soljóðandi

Uppskot:

Eintak av álitinum verður sent Føroya fiskimannafelag.

2. viðgerð 10. februar 1956.
Uppskot nevndarinnar samtykt 15—0.

---

38. Tinguppløsing og nýval.

Ár 1956, 24. januar, legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar:

Føroya løgting samtykkir, at løgtingið verður uppløst og at nýval verða útskrivað beinan vegin.

Greinargerð.

Hjálagt hesum uppskoti til samtyktar fylgir soljóðandi ábeitan og krav, undirritað av stívliga 5.000 løgtingsveljarum:

„Vit undirritaðu løgtingsveljarar krevja landsstýrið frá, tingið uppløst og nýval útskrivað í vetur.

Vit lýsa misálit okkara á landsstýrinum fyri misrøkt tess og óskil í almennum málum Føroya fólks."

Tá so stór fjøld av fólkinum ynskir nýval, má tað sigast vera rímuligt, at komið verður hesum kravi til møtis, og er tí hetta uppskot sett fram.

1. viðgerð 9. februar, og 7. marts legði adressunevndin fram soljóðandi

Umhugsan.

24. januar 1956 legði tjóðveldisflokkurin fram á ting hetta uppskot til samtyktar:

„Føroya løgting samtykkir, at løgtingið verður uppløst, og at nýval verða útskrivað beinan vegin".

Við uppskotinum fylgdu hesar viðmerkingar:

„Hjálagt hesum uppskoti til samtyktar fylgir soljóðandi áheitan og krav, undirritað av stívliga 5.000 løgtingsveljarum:

Vit undirritaðu løgtingsveljarar krevja landsstýrið frá, tingið upployst og nýval útskrivað í vetur.

Vit lýsa misálit okkara á landsstýrinum fyri misrøkt tess og óskil í almennum málum Føroya fólks."

Tá so stór fjøld av fólkinum ynskir nýval, má tað sigast at vera rímligt, at komið verður hesum kravi til møtis, og er tí hetta uppskot sett fram."

Á fundi 9. februar varð málið vist til viðgerð í 5 mannanevnd, sum hevur býtt seg í ein meirilutu og tveir minnilutar.

Meirilutin (Djóni í Guil, R. Long og Trygvi Samuelsen) førir fram:

Tað er onki nýtt í londum, hvar fólkavald umboð hava avgerð ella ávirkan á avgerð, lóggávu ella umsiting viðvikjandi, at minnilutar seta fram krav um nýval, áðrenn eitt valskeið er komið á enda. Soleiðis hevur eisini verið í Føroyum, bæði áðrenn heimastýrislógin kom í gildi og eftir. Men soleiðis, sum verið hevur tey seinastu árini á løgtingi, at minnilutaflokkar summatíðir fleiri ferðir í hvørjari tingsetu hava kravt nýval, er hetta ovboðið. Føroyskt heimastýri er ungt og hevur ikki enn fest seg, so óráð eru at skapa varandi ófrið og óvissu og seta harðskap og øsing, har sum stríðst skuldi verið fyri at elva umhugsan og ábyrgdarkenslu í hesum samfelag, sum enn er ungt og óroynt á lóggávu- og umsitingarleið.

Tað gevur tí ikki góðar vónir um friskan og hollan vøkstur í føroyskari uppbygging, at hesir minnilutaflokkar hava ikki aftrað sog at brúka trýst uttanífrá á tingið til at fáa framt fyrimál, sum ofta hava verið so lítið umhugsað, at teir, sum hava øst upp, hava ikki sað út fyri endan.

Ikki er umliðið stórt meira enn ár, síðan seinasta løgtingsval fór fram í november 1954, og hesa stuttu tíð hevur serliga tjóðveldisflokkurin við stuttum millumbili kravt landsstýrið frá og nýval at skula fara fram, seinast við uppskoti til, framlagt á tingi 6. august ífjør og sum fall við viðgerðini 11. august, við tað bert 7 tingmenn atkvøddu fyri. Og er henda adressa, sum tjóðveldisflokkurin hevur sent út um landið og tekur sær til stuðul, seinasta áherjan hansara higartil.

Adressan er upptald at hava 5.018 undirskriftir, o. u. ein fjórðing av løgtingsveljaratalinum. Ein leyslig kannan vísir, at nøkur hava skrivað appá, sum eru undir valrættaraldur, eins og sama hond ofta hevur skrivað fleiri nøvn og einstakar ferðir fulla síðu av nøvnum. Meirilutin heftir seg tó ikki við hetta, men vísir út frá demokratiskum grundsjónarmiði til, at trýst uttanífrá á lóggávuvald, sum er lógliga valt, eisini við adressum, har fólk hevur skrivað uppá av ógvuligu ymiskum orsøkum, og summi bert fyri at fáa frið fyri átroðkandi adressuumberarum, undirgrevur fólkastýrið og slættar vegin fyri einari einræðis samfelagsskipan, soleiðis sum hent er í seinnu árum í fleiri londum, har fólkið hevur verið ov góðvarið.

Meirilutin kann tí ikki mæla tinginum til at ganga tí framsetta kravi á møti og setur samsvarandi onki uppskot fram.

Minnilutin (Erlendur Paturssøn) heldur seg til tað í tjóðveldisflokksins framløguskrivi framførda og mælir tinginum til at samtykkja frammanfyri nevnda uppskot.

Minnilutin (J. Fr. Øregaard) flytur fram:

Sum kunnugt hevur javnaðarflokkurin ferð eftir ferð ávist so stór brek og veikleikar í landsstýrisins støðutaku, at vit hava kent tað sum skyldu

okkara at mæla tinginum til at leggja frá sær og lata fólkið fáa høvi at velja nýtt løgting.

Uttan her at taka fram øll tey mál, sum landsstýrið og tess flokkar hava mistikl seg í, skal minnilutin vísa á nøkur høvuðsmál, ið hava skakað ta føroyska tjóðina og eftir míni hugsan gjørt henni varandi mein.

Fyrst kann vera vist á verkfallsmálið, sum nærum førdi Føroyar á húsagang og síðani var um at kollrenna heila samfelagið.

Annað málið er sjómarksmállið. Her hava landsstýrið og tess flokkar og tjóðveldisflokkurin í sínu støðutaku móti javnaðarmanna uppsketinum beinskert voiðimøguleikar fiskimannsins við egnar strendur og gjørt Føroyum ómetaligan skaða.

Og seinast nú læknamálið, har landsstýrið og landsstýrisflokkarnir, styðjaðir av tjóðveldisflokkinum á tingi, við sínum ringa hegni og lókuta atburði hava gjørt tílíkan skaða, ikki bert her á landi, men eisini í viðurskiftunum Føroyar—Danmark ímillum, at tað ikki er hugsandi, at nakað stýri í øðrum landi vildi í tess stað tikið aðra støðu enn at lagt frá sær.

Minnilutin setur tí uppskot fram samsvarandi.

Uppskot

frá minnilutanum (Erlendur Patursson):

Føroya løgting samtykkir, at løgtingið verður upployst, og at nýval verður útskrivað beinan vegin.

Uppskot

frá minnilutanum (J. Fr. Øregaard):

Tingið gevur sitandi landsstýri sítt misálit og krevur tað at leggja frá sær. Nýval til løgtingið verður at útskriva.

2. viðgerð 8. marts 1956.

Uppskot minnilutans (J. F. Øregaard) fall 10—0.

— — (E. Patursson) var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: P. M. Dam, J. F. Øregaard, O. Ellingsgaard, Johan Simonsen, R. Jacobsen, Frederik Hansen, E. Patursson, H. vfð Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Fr. Blábamar, P. Petersen, S. P. Zachariasen, D. í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Loug, H. Iversen, Kj. Mohr, S. Ellefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen og Johan Poulsen.

Burturstaddir: J. P. Davidsen og J. H. Danbjørg.

Uppskotið fall 9—0.

39. Koppseting fyri barnalamilsi.

Ár 1956, 27. januar, legði Edw. Mitens landestýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

kgl. anordning for Færøerne om vaccination mod børnelammelse.

Lov nr. 167 af 24. maj 1955 om vaccination mod børnelammelse sættes i kraft på Færøerne med følgende ændring:

§ 3, 2. stk. affattes således:

Honorarerne udredes af Færøernes oppebørselskontor på statskassens vegne.

Viðmerkingar:

Lóg nr. 167, 24. mai 1955, um koppseting fyri barnalamilsi fyriskipar, at børn og vaksin upp til 40 ár kunnu ókeypis verða koppsett fyri barnalamilsi eftir reglum, fyrisettum av lunanríkisráðharranum.

Læknarnir fáa vaccine til koppsetingina frá Statens seruminstitut. Ráðharrin ger av, hvørjir læknar kunnu koppseta, og hvussu stóra samsýning teir fáa.

Samsýningin verður í Danmark goldin, í København og keypstøðunum úr kommuunkassunum og á landinum úr amtsgrunnunum, og ríkiskassin endurrindar so fult allar útreiðslurnar, sum kommununurnar hava havt.

Nærri reglur viðvíkjandi íverksetan av lógini verða givnar av ráðharranum. Eftir § 5 er ráðharrin heimilaður til at seta lógina í gildi fyri Føroyar við teimum broytingum, sum verða hildnar neyðturviligur.

Samsvarandi hesari lóg og eftir samráð við landsstýrið og líggjarnevndina vórðu børn í Føroyum í fjør koppsett fyri barnalamilsi.

Við brævi 29. november 1955 sendi ríkisumboðsmaðurin landsstýrinum frágreiðing og ummæli frá landslækknum, dagfest 17. november 1955, og mælir landslækkin til, at lógin verður sett í gildi fyri Føroyar.

Landsstyrið skal mæla til, at lógin verður sett í gildi, tó við tí broyting, at útreiðslurnar verða goldnar av gjaldstovuni ríkiskassans vegna. Rokningarnar frá læknunum fara til ríkisumboðsmannin, og tað má bera til, at ríkisumboðsmaðurin ávísir rokningarnar og biðjur gjaldstovuna, sum eisini hevur rokuskaparhaldið fyri ríkiskassan, um at rinda útreiðslurnar fyri ríkisins rokning.

1. viðgerð 28., 2. viðgerð 31. januar og 3. viðgerð 2. februar 1956. Uppskot landsstýrisins samtykt 22—0.

40. Álíkning á kommunurnar í 1956.

Ár 1956, 14. februar, legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Uppskot.

Fyri árið 1956 verða kr. 30.000.— at líkna á kommunurnar eftir viðlagda skjali.

Viðmerking:

Peningahæddin kr. 30.000 — er hin sama sum álíknað varð fyri árið 1955.

Søknar kommunu	Fólkatal	Skattainntøka	Eftir skattainntøku	Eftir tingsamtykt	Tilsamans
1. Fugloyar	195	247.000	60	90	150
2. Svínoyar	177	268.900	70	80	150
3. Viðareiðis	245	313.140	80	110	190
4. Hvannasunds	276	360.000	90	125	215
5. Klakksvíkar	3.503	7.603.568	1.900	1.605	3.505
6. Kunoyar	183	274.951	70	85	155
7. Miðladals	130	184.959	45	60	105
8. Húsa	158	276.034	70	70	140
9. Elduvíkar	156	148.250	35	70	105
10. Oyndarfjarðar	246	278.500	70	115	185
11. Fuglafjarðar	1.269	2.016.400	505	580	1.085
12. Lorvíkar	605	739.200	185	280	465
13. Gøtu	723	1.019.655	255	330	585
14. Nes	1.841	2.625.233	655	845	1.500
15. Skála	408	726.916	180	185	365
16. Sjóar	668	1.239.001	310	305	615
17. Sunda	283	42[illegible].070	105	130	235
18. Eiðis	593	899.400	225	270	495
19. Gjáar	193	296.939	75	90	165
20. Funnings	176	214.450	55	80	135
21. Haldórsvíkar	883	374.700	95	175	270
22. Saksunar	49	64.370	15	20	35
23. Hvalvíkar	806	397.161	100	140	240
24. Hósvíkar	130	233.489	60	85	145
25. Kollafjarður	487	788.800	200	225	425
26. Kvívíkar	478	558.250	140	220	360
27. Vestmanna	1.108	2.007.560	500	510	1.010
28. Kaldbaks	155	138.342	35	70	105
29. Havnar utfanb.	457	1.001.125	250	210	460
30. Kirkjubøar	106	224.900	55	50	105
31. Hests	93	155.269	40	45	85
32. Nólsoyar	332	479.136	120	150	270

Søknar kommuna	Fólkatal	Skatta-inntøka	Eftir skatta-inntøku	Eftir tings-samtykt	Til-samans
33. Sandavágs	721	1.474.050	295	330	625
34. Miðvágs	819	1.173.849	295	375	670
35. Sørvágs	856	1.623.398	405	395	800
36. Biggjar	112	136.391	35	50	85
37. Mykines	137	201.530	50	65	115
38. Sands	610	831.335	210	280	490
39. Skopunar	504	632.850	160	230	390
40. Skálavíkar	202	334.600	85	95	180
41. Húsavíkar	210	355.750	90	95	185
42. Skúvoyar	153	217.478	55	70	125
43. Hvalbiar	876	1.409.258	350	400	750
44. Froðbiar	2.018	3.274.642	820	925	1.745
45. Fámjins	218	295.200	70	100	170
46. Hovs	190	287 984	70	85	155
47. Forkeris	441	648.350	160	205	365
48. Vágs	1.806	3.870.400	845	830	1.675
49. Sumbiar	714	902.300	225	325	550
50. Tórshavnar	5.974	16.518.050	4.130	2.740	6.870
	32.723	59.956.000	15.000	15,000	30.000

2. viðgerð 15. og 3. viðgerð 16. februar 1956.
Uppskot nevndarinnar samtykt 18—0.

41. Val av álitismonnum og nevndum.

Ár 1956, 17. februar, stóð val av álitismonnum og nevndum:

1. Fólkatingsvalnevnd.

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

Arnold Egholm, kassameistari, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, ibd., Th. J. Jakobsen, telegrafistur, ibd., Carter Niclasen, kassameistari, ibd., J. P. Henriksen, bókhaldari, ibd., Trygve Árting, arbeiðsmaður, ibd., Kjartan Mohr, stjóri, ibd.

b. Tiltaksmenn.

Olur Nielsen, prentari, Tórshavn, Sofus Højgaard, fyrrv. skipari, ibd., Louis Højgaard, kassameistari, ibd., Niels Nielsen, seglmakari, ibd., Andor Eirikstoft, timburmeistari, ibd., Joen Jacobsen, fiskimaður, ibd., Sigrid av Skarði Joensen, ibd.

B. Norðstreymoyar prestagjald.

a. Fastur limur.

Aksel Hansen, prokuristur, Vestmanna.

b. Tiltaksmaður.

Hans Iversen, keypmaður, Kvívík.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastur limur.

Sigurd Petersen, Fuglafirði.

b. Tiltaksmaður.

Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum.

D. Norðuroya sýsla.

a. Fastur limur.

Sofus Larsen, bakari, Klakksvík.

b. Tiltaksmaður.

Einar Waag, bryggjari, Klakksvík.

E. Vága sýsla.

a. Fastur limur.

Poul Joensen, lærari, Sandavági.

b. Tiltaksmaður.

Eli Lauritsen, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastur limur.

Gunnar Winther, revisor, Sandi.

b. Tiltaksmaður.

Hákun Dam, lærari, Sandi.

G. Suðuroyar sýsla.

a. Fastur limur.

Jasper Holm, Tvøroyri.

b. Tiltaksmaður.

Johan Hansen, bankastjóri, Tvøroyri.

2. Løgtingsvalnevnd.

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

Thomas Jacob Jakobsen, telegrafistur, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, ibd., Poul Hansen, verkstjóri, ibd.

b. Tiltaksmenn.

Aagé Mikkelsen, bókahaldari, Tórshavn, Chr. Guttesen, málari, ibd.

B. Norðstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

Haldor Olsen, Vestmanna, Jacob Samuelsen, fiskimaður, Haldórsvík, Eyðálvur á Heygum, Vestmanna.

b. Tiltaksmenn.

Samuel J. Egholm, kongsbóndi, Streymnesi, Andreas Andreasen, lærari, Vestmanna.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastir limir.

Poul E. Hansen, lærari, Gøtu, Joh. M. Fr. Poulsen, lærari, Strondum, Herluf Bertelsen, lærari, Fuglafirði.

b. Tiltaksmenn.

Johs. Petersen, træsmiður, Saltnes, Samuel P. Hansen, Norðragøtu.

D. Norðuroya sýsla.

a. Fastir limir.

Olaf Olsen, keypmaður, Klakksvík, Guttorm Matras, Klakksvík, Hans Biskopstød, kongsbóndi, Klakksvík.

b. Tiltaksmenn.

Karl Joensen, kongsbóndi, Klakksvík, Debes Christianson, keypmaður, Norðdepli.

E. Vága sýsla.

a. Fastir limir.

D. Danielsen, lærari, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, Jógvan á Ryggi, fiskimaður, Miðvági.

b. Tiltaksmenn.

Søren Danielsen, brævsamlari, Miðvági, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastir limir.

Gunnar Winther, revisor, Sandi, Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, Mortan Mikkelsen, bóndi, Sandi.

b. Tiltaksmenn.

Kjartan Hentze, lærari, Sandi, Johannes Dalsgaard, óðalsmaður, Skálavík.

G. Suðaroyar sýsla.

a. Fastir limir.

Jøhan Djurhuus, lærari, Vági, Jasper Holm, Tvøroyri, Hemming Jespersen, Tvøroyri.

b. Tiltaksmenn.

Johan Dahl, keypmaður, Vági, Niels Petur Holm, Hvalba.

3. Kirkjustjórnin.

S. Ellefsen, Joh. M. Fr. Poulsen og Johan Simonsen.

4. Skúlastjórnin.

Johan M. Fr. Poulsen, R. Long og Olaf Ellingsgaard.

5. Granskoðarar til Færø Amts Sparekasse.

Ankjær Jensen, Robert Joensen. Tiltaksmaður: Knud Nygaard.

6. Nevndin fyri Foroya realskúla.

G. L. Samuelsen.

7. Nevndin fyri p/f Skipafelagnum Føroyar.

Ole J. Jensen og Hans Iversen.

8. Umboðsmaður tingsins á aðalfundi p/f Skipafelagsins Foroyar.

Tr. Samuelsen. Tiltaksmaður: Leivur Lützen.

9. Umboðsmaður tingsins á aðalfundi p/f Sjóvinnubankans.

Djóni í Geil. Tiltaksmaður: Martin Holm.

10. Stýrið fyri Mentunargrunn Foroya løgtings.

R. Long. Tiltaksmaður: M. Holm.

11. Nevnd viðv. Grønlandsfelagnum.

Fr. Bláhamar, P. H. Weihe og J. Fr. Øregaard. Tiltaksmenn: S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen og P. M. Dam.

12. Búnaðarnevndir.

II. deild: Alfred Petersen, Hans Lützen. Tiltaksmann: Joen K. Høgnesen.
IV. deild: Johan Olsen, lærara, ístaðin fyri Johs. Clementsen.
V. deild: Alexius Midjord, Hovi. Tiltaksmaður: Hans A. Hammer, Hovi.

13. Yvirlandbúnaðarstevna.

Fastur limur: Ole Ellingsgaard, Eiði.

14. Jólamerkislogatið.

Fastur limur: Edw. Mitens.

15. Kong Chr. X legat.

Fastur limur: Georg L. Samuelsen.

16. Umboðsmenn til realkredittstovnin.

Niels Nielsen, seglmakara og Tr. Samuelsen, sakførara.

17. Decisiónsnevndin.

K. Nygaard, Hanus við Høgadalsá, P. M. Dam, A. Djurhuus.

---

42. Løgtingslóg um starvsmenn.

Ár 1956, 2. marts, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um starvsmenn.

§ 1.

Stk. 1. Sum starvsmaður eftir hesi lóg er at skilja:

a) persónur, sum starvast í handli, á skrivstovu ella á vørugoymsluavgreiðslu, sum kann setast javnbjóðis.

b) Persónur, hvørs starv er at veita tekniska ella kliniska hjálp, sum kemur ikki undir handverk ella fánað, og hartil aðrir, sum starvast í arbeiði, sum kann setast javnbjóðis.

c) Persónur, hvørs starv er bert ella fyri ein meginpart arbeiðsgevarans

Lagtingslov om funktionærer.

§ 1.

Stk. 1. Ved funktionærer forstås i denne lov følgende personer:

a) Handels- og kontormedhjælpere, beskæftiget ved køb eller salg, ved kontorarbejde eller dermed ligestillet lagerekspedition.

b) Personer, hvis arbejde består i teknisk eller klinisk bistandsydelse af ikke håndværks- eller fabriksmæssig art, og andre medhjælpere, som udfører et arbejde, der kan sidestilles hermed.

c) Personer, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige be-

vegna at hava eftirlit við útinningini av annans arbeiði.

d) Persónur, hvørs arbeiði fyri ein meginpart er av sama slag sum tilskilað undir a) og b).

Stk. 2. Tað er ein treyt fyri nýtslu lóginnar, at viðkomandi persóns arbeiðsmegi fyri ein meginpart er bundin í viðkomandi virki, og at hansara starv er soleiðis, at hann er undir fyristíling arbeiðsgevarans.

Stk. 3. Tænastumenn ríkisins, landsins, fólkaskúlans, fólkakirkjunar ella kommununar ella aspirantar til tænastumannastørv koma ikki undir hesa lóg, heldur ikki starvsfólk eftir sjómanslógini, lærlingar eftir lærlingalógini. Reglurnar í §§ 9—13 galda tú starvsfólk eftir sjómanslógini.

§ 2.

Stk. 1. Starvsavtala millum arbeiðsgevara og starvsmann kann bert sigast upp til uppathald eftir eini frest, sum givin er frammanundan samsvarandi stk. 2, uttan so, at avtalað er, at arbeiðið er bert fyribils ella sum royna, og at hesi arbeiðsviðurskiftir vara ikki longur enn 3 mánaðir. Prógvskylduna fyri, at tílík avtala er gjørd, hevur arbeiðsgevari.

Stk. 2. Tilsagnarfreistin til uppathald frá arbeiðsgevara síðu kann ikki setast stytri enn:

1 mánað frest, til uppathald seinasta í einum mánað í fyrstu 6 mánaðar starvstíð.

3 mánað frest til uppathald seinast í einum mánað eftir 6 mánað starvstíð.

Uppsagnarfrestin verður longd við 1 mánað fyri hvørt 3. starvsárið, tó longst í 6 mánaðir.

Stk. 3. Uppsøgn starvsmans skal gevast við 1 mánað frest til uppathald seinasta í einum mánað, tó so at í skrivligum sáttmála kann longri uppsagnarfrest frá starvsmans síðu fyrisetast, men troytað av, at upp-

står i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med udførelsen af andres arbejde.

d) Personer, hvis arbejde overvejende er af den under a) og b) angivne art.

Stk. 2. Det er en betingelse for lovens anvendelse, at den pågældende arbejdskraft i det væsentlige står til disposition for vedkommende virksomhed, og at han indtager en tjenestestilling, således at han er undergivet arbejdsgiverens instruktioner.

Stk. 3. Denne lovs bestemmelser kommer ikke til anvendelse på tjenestemænd — eller aspiranter til tjenestemandsstillinger — under staten, landsstyret, folkeskolen, folkekirken eller kommunerne, på de af sømandsloven omfattede funktionærer eller på de af lærlingeloven omfattede lærlinger. Bestemmelserne i §§ 9—13 gælder dog for de af sømandsloven omfattede funktionærer.

§ 2.

Stk. 1. Arbejdsaftalen mellem arbejdsgiveren og funktionæren kan ved opsigelse kun bringes til ophør efter forudgående varsel i overensstemmelse med stk. 2, medmindre der er truffet aftale om, at arbejdet er af rent midlertidig karakter eller på prøve, og disse arbejdsforhold ikke vedvarer ud over 3 måneder. Bevisbyrden for, at sådan aftale er truffet, påhviler arbejdsgiveren.

Stk. 2. Opsigelsesvarslet ved opsigelse fra arbejdsgiverens side kan ikke fastsættes til mindre end:

1 måneds varsel til fratræden ved en måneds udgang i de første 6 måneder efter ansættelsen.

3 måneders varsel til fratræden ved en måneds udgang efter 6 måneders ansættelse.

Opsigelsesvarslet forhøjes med 1 måned for hvert 3die ansættelsesår, dog højst til 6 måneder.

Stk. 3. Opsigelse fra funktionærens side skal ske med 1 måneds varsel til ophør ved en måneds udgang, dog at der ved skriftlig kontrakt kan træffes bestemmelse om længere

sagnarfrestin frá arbeiðsgevara síðu verður longd samsvarandi.

Stk. 4. Uppsøgn skal vera givin seinast í mánaðinum frammanundan tí 1. sum uppsagnarfrestin byrjar. Uppsøgnin má gevast í so góðari tíð, at starvsmaður fær farið frá, innan starvstíðin er úti eftir einari eftir starvstíðini givnari uppsagnarfrest.

Stk. 5. Um so er, at starvsmaður heldur fram í einum virki, eftir at tað hevur skift eigara, skal starvstíð hansara undan eigaraskiftinum roknast uppí starvstíðina, uttan so mótgangandi skrivlig avtala er gjørd við nýggja arbeiðsgevarin. Starvsmaður hevur, tá hann heldur fram hjá nýggja arbeiðsgevaranum við fyrr galdandi uppsagnarfrest, onki krav móti fyrra arbeiðsgevaranum fyri ikki at hava sagt upp.

Stk. 6. Um so er, at starvsmaður fær tænastuhús til sín og búa sítt til nýtslu sum lið í starvsavtaluni, skal uppsagnarfrestin vera minst 3 mánaðir frá arbeiðsgevara síðu. Starvsmaður við húsi sínum hevur rætt til móti leigu, sum fyrisett er, ella ókeypis at búgva í tænastuhúsunum upp í 1 mánað eftaná uppathald í starvinum, sama rætt hevur hús hansara við deyða starvsmansins. Har arbeiðsgevari heldur tað vera neyðugt fyri virki, hevur hann tó rætt til at krevja flyting beinanvegin, móti at rinda flytingarútreiðslurnar.

Stk. 7. Hesar reglur víkja fyri uppsagnarfrestum starvsfelagsnna í førum lógligu boðaðum arbeiðsteðgi.

§ 3.

Stk. 1. Um so er, at arbeiðsgevari uttan grund sýtir at taka ímóti starvsmanni í tænastu sína ella uttan grund vísir honum burtur úr tænastuni, og starvsmaður við tænastuslitið eigur

opsigelsesvarsel fra funktionærens side under forudsætning af, at opsigelsesvarslet fra arbejdsgiverens side forlænges tilsvarende.

Stk. 4. Opsigelsen skal være meddelt senest den sidste i den måned, efter hvis udløb opsigelsesvarslet begynder at løbe. Opsigelsen må ske så betids, at fratræden med det for en ansættelsesperiode givne varsel kan ske inden periodens udløb.

Stk. 5. Såfremt en funktionær fortsætter i en virksomhed, efter at den har skiftet ejer, skal den tid, funktionæren har haft ansættelse i virksomheden som funktionær før ejerskiftet, medregnes ved beregningen af ansættelsestiden, medmindre modstående skriftlig aftale er truffet med den nye arbejdsgiver med hesvarelse af tidligere gældende opsigelsesvarsel intet krav på den tidligere arbejdsgiver for undladt opsigelse.

Stk. 6. Såfremt der som led i arbejdsaftalen stilles tjenestebolig til rådighed for funktionæren og dennes familie, skal opsigelsesvarslet fra arbejdsgiverens side være mindst 3 måneder. Funktionæren er med sin familie berettiget til mod de aftalte vederlag — respektive vederlagsfrit — at bebo tjenesteboligen i indtil 1 måned efter tidspunktet for sin fratræden; samme ret tilkommer familien i tilfælde af funktionærens død. Hvor arbejdsgiveren skønner det nødvendigt af hensyn til virksomhedens tarv, er han dog — mod atholde de ved flytningen forbundne udgifter — berettiget til at kræve familiens bortflytning straks.

Stk. 7. Ovennævnte regler viger for organisationernes varslingsbestemmelser i tilfælde af lovlig varslet arbejdsstandsning.

§ 3.

Stk. 1. Hvis arbejdsgiveren uberettiget nægter at modtage funktionæren i sin tjeneste eller uberettiget bortviser ham fra tjenesten, og funktionæren ved afbrydelsen har

í longsta lagi 3 máuað frest samsvarandi reglunum í § 2, hevur arbeiðsgevari skyldu at rinda endurgjald svarandi til lønina til ta tíð, sum starvsmaður vlðkomandi dag kundi verið uppsagdur, ella — um so er, at hann hevur fingið uppsøgn frammanundan — til uppsagnarfrestin er úti, um so er, at vanligar endurgjaldsreglur hava ikki størri ansvar við sær.

Stk. 2. Eigur starvsmaður við tænastuslit arbeiðsgevara longri enn 3 mánað frest, verður endurgjald at fyriseta eftir vanligum endurgjaldsreglum. Starvsmaður eigur tó endurgjald svarandi til lønina, til hann fer við 6 mánað frest eftir § 2.

Stk. 3. Um so er, at starvsmaður er festur fyri fyrisett skeið uppá 3 mánaðir ella stytri, galda somu reglur sum í stk. 1. Er starvsmaður festur fyri fyrisett skeið, sum er longri enn 3 mánaðir, og arbeiðsgevari sýtur uttan grund at taka ímóti honum ella vísur honum burtur, tá ið meira enn 3 mánaðir eru eftir av fyrisettu tænastutíðini, galda somu reglur sum í stk. 2.

Stk. 4. Handa grein kemur eisini til nýtslu, tá ið starvsmaður slítur tænastuna orsakað av grovari misholdi frá arbeiðsgevara síðu.

Stk. 5. Her nevndu endurgjaldskrøv hava somu forrættindi undir konkurs sum løn eftir konkurslógínnar §§ 33, nr. 2. f.

krav på højst 3 måneders varsel i overensstemmelse med § 2, er arbejdsgiveren pligtig til, såfremt almindelige erstatningsregler ikke måtte medføre et større ansvar, at udrede en erstatning, svarende til lønnen indtil det tidspunkt, til hvilket den ansatte den pågældende dag lovligt kunne havo været opsagt, eller — såfremt han allerede var opsagt — til tilsigelsesfristens udløb.

Stk. 2. Har funktionæren ved arbejdsgiverens uberettigede afbrydelse af tjenesteforholdet krav på mere end 3 måneders varsel, bliver erstatningen at fastsætte efter de almindelige erstatningsregler. Funktionæren har dog mindst krav på en erstatning, svarende til lønnen indtil fratræden med 3 måneders varsel i overensstemmelse med § 2.

Stk. 3. For så vidt funktionæren er ansat for et bestemt tidsrum af 3 måneder eller derunder, gælder tilsvarende bestemmelser som i stk. 1. Er funktionæren ansat for et bestemt tidsrum af over 3 måneder, og arbejdsgiveren uberettiget nægter at modtage funktionæren eller bortviser denne på et tidspunkt, da der er over 3 måneder tilbage af den aftalte tjenestetid, gælder tilsvarende bestemmelser som i stk. 2.

Stk. 4. Denne paragrafs bestemmelser kommer ogsaa til anvendelse, når funktionæren hæver tjenesteforholdet på grund af grov misligholdelse fra arbejdsgiverens side.

Stk. 5. De heromhandlede erstatningskrav er i konkurstilfælde privilligerede på samme måde som løn efter konkurslovens § 33, nr. 2 f.

§ 4.

Um so er, at starvsmaður ikki kemur í ella rýmur úr tænastuni, ella arbeiðsgevari slítur tænastu orsakað av grovum sáttmálabroti frá starvsmansins síðu, eigur arbeiðsgevari rætt til endurgjald fyri tap, sum hann herav er komin undir. Av ólógligari burturveru ella rýming úr tænastu hevur arbeiðsgevari krav uppá endurgjald, sum er minst ½

§ 4.

Hvis funktionæren uberettiget undlader at tiltræde tjenesten eller forlader denne, eller arbejdsgiveren haver tjenesteforholdet på grund af grov misligholdelse af kontrakten fra funktionærens side, har arbejdsgiveren ret til erstatning for det ham derved påførte tab. I tilfælde af ulovlig udeblivelse eller forladen af tjenesten har arbejdsgiveren, med-

mánaðar løn, uttan so, at serlig viðurskifti liggja fyri.

§ 5.

Stk. 1. Verður starvsmaður orsakað av sjúku ikki førur at gera sitt arbeiði, er hansara tænastuvanrøkt at meta sum lógligt forfall, uttan so, at starvsmaður í starvstíðini hevur verið úti eftir sjúkuni við vilja ella grovum ósketni, ella at hann við svik hevur dult, at hann hevur gingið við sjúkuni.

Stk. 2. Tó kann vera fyrisett í skrivligum sáttmála í einstøkum tænastuviðurskiftum, at starvsmaður kann sigast upp við 1 mánað frest til uppathald, tá ein mánaður er úti, tá ið starvsmaður innan fyri eitt tíðarskeið av 12 fylgjandi mánaðum hevur tikið ímóti løn undir sjúku í 120 dagar tilsamans. Gildi uppsøgninnar er treytað av, at hon verður givin beint aftaná teir 120 sjúkadagarnar, og meðan starvsmaður framvegis er sjúkur, harafturímóti skerjist gildi ikki av, at starvsmaður er komin aftur í starvið, eftir at uppsøgnin er givin.

Stk. 3. Veitir arbeiðsgevari starvsmanni kostarhald og innivist sum part í løn, hevur hann skyldu at geva starvsmanni undir sjúku tørvandi røkt, so leingi hann heldur til í húsum arbeiðsgevarans.

Stk. 4. Undir sjúku, sum er longri enn 14 dagar, hevur arbeiðsgevari rætt til, uttan útreiðslu fyri starvsmann, at krevja sær upplýsingar um drúgd sjúkunar gjøgnum starvmansins lækna ella gjøgnum sin av starvsmanninum valdum seriækna. Lýkur starvsmaður ikki hesa skyldu, uttan at góðar grundir eru til tess, hevur arbeiðsgevari rætt til at slíta tænastuna uttan frest.

Stk. 5. At starvsmaður verður innkallaður at gera verjuskyldu uttan fyri Føroyar, gevur ikki arbeiðsgevara rætt til at skeiða hann av, men hann kann sigs honum starvið upp eftir reglunum í § 2. Starvsmaður eigur ikki rætt til løn undir fyrstu innkalling, meðan hann undir

mindre særlige omstændigheder foreligger, mindst krav på en erstatning svarende til en halv måneds løn.

§ 5.

Stk. 1. Bliver funktionæren på grund af sygdom ude af stand til at udføre sit arbejde, betragtes den heraf følgende tjenesteforsømmelse som lovligt forfald for funktionæren, medmindre han under tjenesteforholdets beståen har pådraget sig sygdommen ved forsæt eller grov uagtsomhed, eller han ved stillingens overtagelse svigagtigt har fortiet, at han led af den pågældende sygdom.

Stk. 2. Det kan dog ved skriftlig kontrakt i det enkelte tjenesteforhold bestemmes, at funktionæren kan opsiges med 1 måneds varsel til fratræden ved en måneds udgang, når funktionæren inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder har oppebåret løn under sygdom i ialt 120 dage. Opsigelsens gyldighed er betinget af, at den sker i umiddelbar tilknytning til udløbet af de 120 sygedage, og medens funktionæren endnu er syg, hvorimod gyldigheden ikke berøres af, at funktionæren er vendt tilbage til arbejdet, efter at opsigelse er sket.

Stk. 3. Yder arbejdsgiveren funktionæren kost og logi som en del af lønnen, er arbejdsgiveren pligtig til under sygdom at yde funktionæren den fornødne pleje, så længe han forbliver i arbejdsgiverens hus.

Stk. 4. Under sygdom af mere end 14 dages varighed har arbejdsgiveren ret til — uden udgift for funktionæren — at kræve nærmere oplysninger om varigheden af funktionærens sygdom gennem funktionærens læge eller en af funktionæren valgt specialist. Opfylder funktionæren ikke denne pligt, uden at der foreligger fyldestgørende begrundelse herfor, er arbejdsgiveren berettiget til at hæve tjenesteforholdet uden varsel.

Stk. 5. En funktionærs indkaldelse til aftjening af værnepligt udenfor Færøerne berettiger ikke til at afskedige funktionæren, men forholdet

seinnu innkallingum eigur løn fyri tann mánaðin, hann verður kallaður inn, og næst komandi mánað.

§ 6.

Stk. 1. At starvsmaður giftir seg, gevur ikki arbeiðsgevara rætt til at siga upp, uttan at halda seg eftir tí uppsagnarfrest sum starvsmaður eigur.

Stk. 2. Kvinnuligur starvsmaður, sum er upp á vegin, hevur skyldu at siga arbeiðsgevaranum frá seinast 3 mánaðir, innan hon væntar sær at eiga. Ger hon ikki tað, hevur arbeiðsgevari rætt til at slíta tænastuna frá tí degi, umstøðurnar hava óarbeiðsføri við sær. Um so er, at sagt verður frá, kann arbeiðsgevari siga upp starvsmanni við teirri frest, sum henni tilkemur.

Stk. 3. Meðan kvinnuligur starvsmaður gongur við barni, hevur arbeiðsgevari skyldu at veita henni hálva løn frá tí degi hon gerst óarbeiðsfør, tó ikki longur enn 3 mánaðir frammanundan føðing til 1 mánað aftaná. Somu skyldur hevur arbeiðsgevari, um so er at arbeiðsgevarin heldur seg ikki kunna geva henni arbeiði, hóast hon er ikki óarbeiðsfør. Um so er, at arbeiðsgevari sigur starvsmanni upp, hevur hann skyldu at rinda fulla løn til uppathald eftir teirri uppsagnarfrest, sum tilkemur starvsmanni.

§ 7.

Tá ið starvsmaður doyr í tænastutíðini, eiga hansara eftirsitandi einkja ella børn undir 18 ár, sum hann hevði skyldu at upphalda, løn í 1, 2 ella 3 mánaðir, eftirsum starvsmaður, tá hann doyði hevði havt 1, 2 ella 3 ára starvstíð í virkinum. Sama rætt hava børn undir 18 ár eftir kvinnuligan starvsmann, um so er, at faðirin er deyður, ella hevði

kan afvikles gennem opsigelse i henhold til § 2. Funktionæren har ikke krav paa løn under den første indkaldelse. Under senere indkaldelser er arbejdsgiveren pligtig at betale løn for den måned, i hvilken indkaldelsen finder sted, og den derpå følgende måned.

§ 6.

Stk. 1. En funktionærs indgåelse af ægteskab berettiger ikke arbejdsgiveren til at afskedige funktionæren uden iagttagelse af det denne tilkommende opsigelsesvarsel.

Stk. 2. En kvindelig funktionær, der er gravid, er pligtig at give arbejdsgiveren meddelelse om graviditeten senest 3 måneder før den forventede fødsel. Undlades sådan meddelelse, er arbejdsgiveren berettiget til at hæve tjenesteforholdet fra den dag, graviditeten forvolder arbejdsudygtighed. Såfremt meddelelse gives, kan arbejdsgiveren kun opsige funktionæren med det denne tilkommende varsel.

Stk. 3. Under en kvindelig funktionærs graviditet er arbejdsgiveren pligtig at betale hende halv løn i tiden fra arbejdsudygtighedens indtræden, dog højst i 3 måneder før fødslen, indtil 1 måned efter fødselen. Tilsvarende forpligtelse gælder, såfremt arbejdsgiveren, uansat at funktionæren ikke er arbejdsudygtig, ikke mener at kunne beskæftige hende. Såfremt arbejdsgiveren opsiger funktionæren, er han pligtig at betale fuld løn, indtil fratræden med det funktionæren tilkommende varsel kan ske.

§ 7.

Ved en funktionærs død i ansættelsestiden tilkommer der hans efterlevende enke eller børn under 18 år, overfor hvem han har forsørgerpligt, henholdsvis 1, 2 eller 3 måneders løn, eftersom funktionæren ved dødsfaldet havde haft ansættelse i virksomheden i henholdsvis 1, 2 eller 3 år. Samme ret tilkommer børn under 18 år efter en kvindelig

ikki upplhaldsskyldu, tá móðurin doyði.

§ 8.

Stk. 1. Um so er, at arbeiði, sum starvsmaður skal útinna í arbeiðsgevara tænastu, hevur útreiðslur við sær til ferðir, upphald burtur frá húsum, hevur starvsmaður krav upp á, at arbeiðsgevari ber allar tørvandi útreiðslur. Hetta skal eisini galda, har tílíkar útreiðslur eftir avtalu rindast í løn ella provisión, men tær intu søluirnar geva ikki nógmikið til rindingar av vanligum útreiðslum.

Stk. 2. Forskot uppá provisión, sum veitt er til rindingar av ferðagjaldi, kann arbeiðsgevari bert krevja aftur í løn hansara ella í forvunnari provisión og ikki krevjast sum vanligur skuldfordringur.

Stk. 3. Tær í §§ 3, 5, 6 og 7 nevndu veitingar verða at útrokna fyri provisiónsløntar starvsmenn eftir tí provisiónsinntøku, sum starvsmaður heist vildi havt fingið, um so var, at hann hevði ikki verið hindraður í starvi sínum í teim viðkomandi tíðarskeiðum.

§ 9.

Stk. 1. Starvsmenn hava rætt at skipa seg í felag til røkingar av teirra interessum og geva felag teirra upplýsingar um lønarviðurskiti og arbeiðskor teirra.

Stk. 2. Eitthvørt personale — hóast stødd tess — hevur rætt til gjøgnum felag sítt at krevja tinglingar við leiðslu virkisins um lønar- og arbeiðsvilkor.

Stk 3. Arbeiðsgevari hevur skyldu at føra gerðabók um tinglingarnar, sum verður at undirskriva av báðum pørtum og harav verður útskrift givin bæði arbeiðsgevara og starvsfólki.

Stk. 4. Um so er, at semja ikki kemur í lag partanna millum, ella um annar parturin ber seg undan

funktionær, hvis faderen er død eller ikke ved moderens død har har forsørgerpligt.

§ 8.

Stk. 1. Såfremt en funktionærs arbejde i arbejdsgiverens tjeneste medfører udgifter til rejse, ophold uden for hjemstedet o. lign., har funktionæren krav på, at alle nødvendige udgifter hertil bæres af arbejdsgiveren, og denne er pligtig at yde funktionæren passende forskud til afholdelse af disse udgifter. Dette gælder også, hvor de nævnte udgifter ifølge aftale udredes af aftalt løn eller provision, men det stedfundne salg ikke muliggør dækning af sædvanemæssige omkostninger.

Stk. 2. Forskud på provision, som er ydet til bestridelse af funktionærens rejseudgifter, kan af arbejdsgiveren kun kræves dækket af funktionærens løntilgodehavende eller indtjente provision og ikke indtales som almindelig gældsfordring.

Stk. 3. De i §§ 3, 5, 6 og 7 omhandlede ydelser udregnes for provisionslønnede funktionærer på grundlag af den provisionsindtægt, som funktionæren antagelig ville have oppebåret, såfremt han ikke var blevet hindret i sin virksomhed i de pågældende tidsperioder.

§ 9.

Stk. 1. Funktionærerne har ret til at organisere sig til varetagelse af deres interesser og give oplysninger til deres organisation om deres egne løn- og arbejdsvilkår.

Stk. 2. Ethvert personale har — uanset størrelsen — ret til gennem sin organisation at kræve forhandling med virksomhedens ledelse om løn- og arbejdsvilkår.

Stk. 3. Over forhandlingerne påhviler det arbejdsgiveren at foranledige ført en protokol, som underskrives af begge parter, og hvoraf udskrift meddeles såvel arbejdsgiveren som funktionærerne.

Stk. 4. Såfremt der under forhandlingerne ikke opnås enighed mellem parterne, eller en part unddrager sig

tingingum, hevur hvør av pørtunum rætt til at fáa tingingarnar framdar við uppfleggjing av semingsmanni eftir reglunum í §§ 10—12.

§ 10.

Stk. 1. Semingsmaðurin eftir § 9 verður uppnevndur av landsstýrinum fyri hvørt mál sær.

Stk 2. Áheitan um uppnevning av semingsmanni skal gevast skrivliga og viðleggjast gerðabókini eftir § 9, stk. 3, og haraftrat eitt stutt frásøgn. Um so er, at semjing ynskist tessvegna, at annar parturin ber seg undan tingingum, skal bert eitt stutt frásøgn viðleggjast.

§ 11.

Stk. 1. Seinast 5 dagar aftaná sína uppnevning stevnir semingsmaður pørtunum saman og fyrisetur tíð og stað fyri tingingunum.

Stk. 2. Tað er uppgáva semingsmannsins undir forsætl hansara undir tingingunum at fáa semju partanna millum. Um so er, at tað eydnast ikki, gevur semingsmaðurin landsstýrinum frásøgn um tingingarnar. Váttað avrit av frásøgnini verður send pørtunum.

§ 12.

Undandráttur í føroslu av tí í § 9, stk. 3 nevndu gerðabók og í at møta fyri semingsmanninum hevur við sær sekt, sum fer í landskassan.

§ 13.

Stk. 1. Semingsmaðurin fær samsýning, sum landsstýrið fyrisetur.

Stk. 2. Tær útreiðslur, sum standa av semingini, verða rindaðar ávegis úr landskassanum, men hvør parturin ber sín helming, sum kann krevjast inn við panting.

§ 14.

Starvsmaður hevur rætt til utlan loyvi frá arbeiðsgevara at taka sær

forhandling, har enhver af parterne ret til at foranledige forhandlingerne videreført under medvirken af en mæglingsmand efter reglerne i §§ 10—12.

§ 10.

Stk. 1. De i § 9 omhandlede mæglingsmænd beskikkes for hver sag af landsstyret.

Stk. 2. Henvendelse om beskikkelse af en mæglingsmand skal fremsættes skriftligt og bilægges den i § 9, stk. 3, omhandlede protokol samt en kort sagsfremstilling. I tilfælde, hvor mægling ønskes, fordi en part har nddraget sig forhandling, skal der dog alene bilægges en kort sagsfremstilling.

§ 11.

Stk. 1. Senest 5 dage efter sin beskikkelse indkalder mæglingsmanden parterne til forhandling og bestemmer tid og sted for denne.

Stk. 2. Det er mæglingsmandens opgave ved de under hans forsæde stedfindende forhandlinger at søge opnået enighed mellem parterne. For så vidt dette ikke lykkes, afgiver mæglingsmanden til landsstyret en rapport om forhandlingerne. Bekræftet afskrift af rapporten skal samtidig tilstilles parterne.

§ 12.

Undladelse af at føre den i § 9, stk. 3, nævnte protokol samt undladelse af at give møde for mæglingsmanden straffes med bøde, der tilfalder statskassen.

§ 13.

Stk. 1. Mæglingsmændene oppebærer vederlag, der fastsættes af landsstyret.

Stk. 2. De med mæglingen forbundne udgifter udredes forskudsvis af landskassen, men betales med halvdelen af hver af parterne og kan inddrives ved udpantning.

§ 14.

En funktionær er berettiget til samtykke fra arbejdsgiveren at på-

starv uttanfyri tænastuna, tá ið tað kann røkjast uttan ómak fyri virkið.

§ 15.

Eftir at starvsmaður hevur givið alla tikið ímóti uppsøgn úr tænastuni, skal arbeiðsgevari geva honum tørvandi loyvi frá arbeiði at søkja sær annað starv, Starvsmaður skal tó sýna yvskjum arbeiðsgevara mest møguligt fyrilit soleiðis, at hann nýtir tær tíðir, sum hóska virkinum best, at leita sær eftir starvi.

§ 16.

Stk. 1. Starvsmaður hevur til eina og hvørja tíð rætt til at fáa skriviliga váttað av arbeiðsgevara, hvussu longi hann hevur verið í tænastuni, hvat arbeiði hann hevur tikist við, hvat løn hann hevur havt, og í tilfelli av uppsøgn eftir áheitan upplýsing um grundina til avskeiðingina.
Stk. 2. Brot móti hesi regiu hevur við sær sekt, sum fer í landskassan.

§ 17.

Hevur starvsmaður bundið seg til, at hann av kappingargrundum ikki má røkja handil ella aðra vinnu av vissum slag ella fáa sær starv í tílíkari, koma reglurnar í lóg um avtalur v. m. frá 8. mai 1917 §§ 36 og 88 í nýtslu. Skylduna hevur hann bert í eitt ár frá tí degi, hann fer, uttan so, at hann hevur fingið ella fær í skriviligum sáttmála fyrisett rimiliga samsýning fyri skerjingina í sínum vinnuvegi. Henda samsýning skal vera tilskilað fyri seg.

§ 18.

Stk. 1. Tað er forboðið gjøgnum lýsingar at skila til, at starv er treytað av kapitalinnskoti, ella at søkjandi, sum kann seta kapital í, hevur fyrimun.

tage sig hverv uden for tjenesten, når hvervet kan røgtes uden ulempe fer virksomheden.

§ 15.

Efter at funktionæren har afgivet eller modtaget opsigelse fra tjenesten, skal arbejdsgiveren give ham den nødvendige fritagelse for arbejdet til at søge anden beskæftigelse. Funktionæren skal herunder tage tilbørligt hensyn til arbejdsgiverens ønske om, at arbejdssøgningen lægges på det for virksomhedens arbejde gunstigst mulige tidspunkt.

§ 16.

Stk. 1. Funktionæren har til enhver tid ret til af arbejdsgiveren skriftligt at få bekræftet, i hvilket tidsrum tjenesteforholdet har varet, med hvilket arbejde funktionæren i hovedsagen har været beskæftiget, hvilken løn funktionæren oppebærer, og — i tilfælde af opsigelse — på begæring oplysning om årsagen til afskedigelsen:
Stk. 2. Overtrædelse af denne bestemmelse medfører straf af bøde, der tilfalder landskassen.

§ 17.

Har en funktionær forpligtet sig til, at han af konkurrencehensyn ikke må drive forretning eller anden virksomhed af en vis art eller tage ansættelse i en sådan, finder de i lov om aftaler m. m. af 8. maj 1917 §§ 36 og 88 indeholdte bestemmelser anvendelse. Forpligtelsen er dog kun gældende for funktionæren i et år fra fratrædelsesdagen, medmindre han har modtaget eller modtager et i en skriftlig kontrakt fastsat rimeligt vederlag for indskrænkningen i hans adgang til erhverv. Dette vederlag skal i kontrakten være anført særskilt.

§ 18.

Stk. 1. Det er forbudt ved averterring at angive, at ansættelse er betinget af kapitalindskud, eller at en ansøger, der kan stille kapitalindskud, foretrækkes.

Stk. 2. Um so er, at eitt virki gjøgnum lýsing, sum tilskilar ikki navn og heimstað, søkir starvsfólk, skal tað týðuliga vera tilskilað hvønn forkunnleika og annan dugnaskap umsøkjari skal hava, og haraftrat minstulønina í viðkomandi arbeiði.
Stk. 3. Um so er, at kontant depositum krevst inngoldið sum treyt fyri at koma í starv, skal virkisins navn og heimstaður tilskilast í lýsingini.
Stk. 4. Brot móti hesum reglum hava við sær sekt, sum fer í landskassan.

§ 19.

Stk. 1. Um so er, at arbeiðsgevari treytar, at starvsmaður skal seta kontantan pening í veð, skal hann setast inn á banka- ella sparikassakonto, og hann kann ikki takast út uttan við undirskrift arbeiðsgevarans og starvsmansins.
Stk. 2. Brot móti hesum reglum hava við sær sekt sum fer í landskassan.

§ 20.

Frá reglunum í hesi løgtingslóg kunnu ongi avvik gerast í avtalu starvsmanni til meinar.

§ 21.

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. juli 1956.

Stk. 2. Såfremt en virksomhed gennem avertering, ved hvilken den pågældende virksomheds navn og adresse ikke er nævnt, søger personale, skal det af annoncen tydeligt fremgå, hvilken foruddannelse og øvrige kvalifikationer ansøgere skal være i besiddelse af, samt mindstelønnen for det pågældende arbejde.
Stk. 3. Såfremt der som forudsætning for tiltrædelse af en stilling kræves indbetalt kontant depositum, skal virksomhedens navn og adresse nævnes i annoncen.
Stk. 4. Overtrædelse af disse bestemmelser medfører straf af bøde, der tilfalder landskassen.

§ 19.

Stk. 1. Såfremt det af en arbejdsgiver forlanges, at en funktionær skal stille et kontant beløb i kaution, skal dette indsættes på en bank- eller sparekassekonto og må kun kunne hæves ved arbejdsgiverens og funktionærens underskrift.
Stk. 2. Overtrædelse af denne bestemmelse medfører straf af bøde, der tilfalder landskassen.

§ 20.

De i denne lagtingslov indeholdte bestemmelser kan ikke ved aftale mellem parterne fraviges til ugunst for funktionæren.

§ 21.

Denne lagtingslov træder i kraft 1. juli 1956.

Viðmerkingar:

Starvsmannafelagið hevur vent sær til landsstýrið um at skipa fyri lóggávu um rættarstøðuna millum arbeiðsgevarar og starvsfólk. Landsstýrið setti 8-manna nevnd til at viðgera málið og valdi í nevndina Edw. Mitens, landsstýrismann, formannin fyri Havnar detailhandlarafelag Djóna í Geil og Nyskov Sørensen, fulltrúa fyri starvsmannafelagið.

Í Danmark hava teir havt tílíka lóggávu síðani 1938, meðan vit í Føroyum ikki hava nakra serstaka lóg. Tað er í Føroyum fritt fyri arbeiðsgevara og starvsfólk at avtala, hvat tey kunnu koma á samt um, og rættarstøðan teirra millum er undir almennum rættarreglum, dómspraksis og venjum.

Vi ð m e r k i n g a r:

Starvsmannafelagið hevur vent sær til landsstýrið um at skipa fyri lóggávu um rættarstøðuna millum arbeiðsgevarar og starvsfólk. Landsstýrið setti 8-manna nevnd til at viðgera málið og valdi í nevndina Edw. Mitens, landsstýrismann, formannin fyri Havnar detailhandlarafelag Djóna í Geil og Nyskov Sørensen, fulltrúa fyri starvsmannafelagið.

Í Danmark hava teir havt tílíka lóggávu síðani 1938, meðan vit í Føroyum ikki hava nakra serstaka lóg. Tað er í Føroyum fritt fyri arbeiðsgevara og starvsfólk at avtala, hvat tey kunnu koma á samt um, og rættarstøðan teirra millum er undir almennum rættarreglum, dómspraksis og venjum.

Nevndin mælir til, at lóg verður givin, bygd eftir liknandi regium sum í Danmark, og landsstýrið er av somu hugsan og setur tí frammanfyri standandi uppskot fram.

§ 1 fyriskipar, hvørjir eru at skilja sum starvsmenn eftir lógini; undantiknir eru tænastumenn ríkisins og landsins og einstakir aðrir, smbr. § 1, 2. stk. Ætlanin er so at gera semju við starvsmannafelagið um, at regiurnar í lógini eisini skulu galda millum landsstýrið og starvsmannafelagið møguliga við nøkrum broytingum.

Mælt verður til, at semingsmaður verður tilnevndur av landsstýrinum í hvørjum føri, smbr. § 10.

1. viðgerð 6. marts 1956 og málið beint til lógarnevndina.

---

43. Studningur til heimaútróður.

Ár 1956, 3. februar, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um studning til heimaútróður.

§ 1.

Fiskimenn, sum rógva út við báti frá havn ella plássi í Føroyum, kunnu í fíggjarárinum 1956/57 úr landskassanum fáa í studningi 2 oyru pr. kg av bøllutum ráfiski sløgdur og avheddaður, um hann verður innhandlaður í Føroyum. Studningurin kann tó setast upp í 5 oyru pr. kg til teir fiskimenn, hvørs stað liggur longri burtur frá næstu útflutningshavn enn 10 km. Umroknað til saltfisk verður studningurin 3 oyru, ávikavist 8 oyru pr. kg.

§ 2.

Vektin av tí fiski, sum studningur

Lagtingslov om tilskud til fiskere, der driver hjemmefiskeri.

§ 1.

Fiskere, der driver bådfiskeri fra havn eller plads på Færøerne, kan i finansåret 1956/57 få i tilskud fra landskassen 2 øre pr. kg rundfisk, hoved og indvolde ikke medregnet i vægten, i tilfælde af, at fisken indhandles på Færøerne. Tilskudet kan dog forhøjes til 5 øre pr. kg til de fiskere, hvis landingsplads ligger mere end 10 km fra nærmeste eksporthavn. Omregnet til saltfisk bliver tilskudet 3 øre, henholdsvis 8 øre pr. kg.

§ 2.

Vægten af den fisk, hvortil der i

verður latin til eftir § 1, skal prófverast við útskrift av innhandlingsbók viðkomandi keypara.

Úfskriftin, váttað av viðkomandi vrakieftirlitsmanni, verður send fiskivinnuskrivstovu landsstýrisins.

§ 3.

Studningur efrir hesi lóg verður av landsstýrinum ávístur rætta viðkomandi til gjaldingar, tá ið landsstýrið hevur fingið sær prógv fyri beinleika uppgerðinnar.

§ 4.

Til fiskimenn, sum frá opnum báti veiða síld á føroyskum firðum, verður í figgjarárinum 1956/57 úr landskassanum veitt í studningi, eftir reglunum í §§ 2 og 5, 5 oyru pr. kg av tí síld, sum innhandlað verður til saltingar ella frystingar.

§ 5.

Sum útflutningshavn eftir hesi lóg er at skilja føroysk havn, har skip, sum eru ikki undir 100 tons brutto, við bryggju kunnu lossa og forma frá 2 lúkum.

§ 6.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1956.

henhold til § 1 kan ydes tilskud, skal dokumenteres ved udskrift af vedkommende købers indhandlingsbog.

Efter at udskriften er attesteret af vedkommende vragerkontrollør, sendes denne landsstyrets fiskerikontor.

§ 3.

Tilskudet i henhold til denne lov anvises af landsstyret rette vedkommende til udbetaling, når landsstyret har forvisset sig om opgørelsens rigtighed.

§ 4.

Til fiskere, der fre åben båd driver sildefangst på færøske fjorde, ydes der i finansåret 1956/57 tilskud af landskassen efter reglerne i §§ 2 og 5 med 5 øre pr. kg af den sild, der afsættes til saltning eller frysning.

§ 5.

Som eksporthavn forstås i denne lov en færøsk havn, hvor skibe af ikke under 100 tons brutto ved kaj kan losse og lade fra 2 luger.

§ 6.

Denne lov træder i kraft 1. april 1956.

Viðmerkingar:

Við løgtingslóg nr. 8 frá 18. februar 1955 varð skipan framd, hareftir lønjavningargrunnur fiskimanna við studningi frá landskassanum varð settur føru fyri at velta teimum fiskimonnum, sum fiska aðrar staðir enn undir Føroyum, her uppi í eisini útróðrarmenn til lands í Grønlandi, studning til fiskaprísin. Tilsvarandi skipan varð ikki samstundis gjørd fyri teir, ið rógva út undir Føroyum. Tá ið innflutningsgjald varð lagt á benzin við 20 oyru uppá liturin í løgtingslóg nr. 8 frá 29. marts 1955 og hetta avgjald kundi nerva útróðurin, samtykti løgtingið lóg, hareftir studningur eisini varð veittur útróðri undir Føroyum. Studningurin varð ætlaður teimum fiskimonnum, ið fiskaðu undir Føroyum við førum, sum ikki kundu sigla beinleiðis til marknaðin. Samstundis vórðu gjørdir útvegir fyri studningi til fiskimenn, sum frá opnum báti veiða síld á føroyskum firum.

Nú er studningsskipanin til langfarafiskiskap framlongd við løgtingslóg nr. 1 frá 44. januar 1956. Studningsskipanin til heimaútróður heldur uppat 31. marts 1956. Tær somu grundir, sum í 1955 talaðu fyri studnings-

veitan til henda fiskiskap, herundir umtalaðu sildaveiðu, tala fyri, at skipanin verður framlongd aftaná 1. apríl í ár.

Lógin frá 1955 fyrisetur sum treyt m. a. fyri studninginum, at fiskurin skuldi vera til útflutnings. Tað bevur vist seg, nú lógin hevur virkað, at verið ógjørligt í eftirlitinum við studninginum at skilja ímillum fisk, ið verður brúktur í føroyskum húsarhaldi, og fisk, sum útfluttur verður. Lógaruppskotið hevur tí ikki tikið hesa treyt uppaftur.

Lagt verður altrat, at tað í studningi til útróður, her uppi í eisini studningur til sildaveiðu frá opnum báti, er latið pr. 31. januar 1956 kr. 10.253,40. Sum tíðin liður, og menn verða greiðir yvir hesa studningsskipan, vilja óivað størri krøv verða sett landskassanum. Samlaði studningurin kann tí ikki setlast lægri enn kr. 50.000.— í einum figgjarárí.

1. viðgerð 6. februar og 10. februar legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Nevndin er samd um at mæla til, at uppskot landsstýrisins verður samtykt. Tó heldur nevndin, at tað í lógini sjálvari klárt og greitt eigur at verða sagt, at tað bert er tann útróður, sum nýtur benzin, jbr. viðmerkingunum frá landsstýrinum, sum fær studningin. Hesin útróður verður rikin frá opnum bátum. Nú tað er vanligt, at fiskur verður avreiddur við høvdi, heldur nevndin, at í vektini, studningurin verður roknaður eftir, eigur høvdið at verða tikið við, men ikki slógvið.

So statt setur nevndin fram soljóðandi

Uppskot.

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um studning til heimaútróður við hesum broytingum:

1. Í § 1, 2. reglu, verður frammanfyri „báti" sett „opnum".
2. Í § 1, 5. reglu, gongur út „høltutum", og verður í staðin sett „øllum rundum".
3. Í § 1, 6. reglu, gongur út „sløgdur og avhøddaður".

1. I § 1, 1. linie, udgår „bådfiskeri", og i stedet sættes „fiskeri fra åben båd."
2. I § 1, 5. og 6. linie, udgår „hoved og indvoldo ikke medregnet i vægten."

2. viðgerð 14. februar og 3. viðgerð 15. februar 1956.
Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. F. Øregaard:

1. Í § 1 verður „2 oyru" broytt til „5 oyru".
2. Í § 1 gongur orðið „opnum" út.

1. I § 1 ændres „2 øre" til „5 øre".
2. I § 1 udgår ordet „åben".

Broytingaruppskot frá Øregaard 1. fali 8—0.
— — — 2. fall 6—0.
Uppskot landsstýrisins við broyting nevndinnar samtykt 24—0.

---

44. Innsiglingarljós á Sørvágsfirði.

Ár 1956, 10. februar, legði tingmaðurin Leon Joensen fram soljóðandi skriv frá Sørvágs sóknarstýri:

Í tingsetuni 1947 hevði Sørvágs kommuna umsókn um at fáa innsiglingarljós í Sørvági. Fylgjandi uppskot varð samtykt av løgtinglinum: 1) Landsnevndin fær heimild til í samráð við løgtingsverkfrøðingin og vitastjórnina at lata byggja vita á Skerhólmi í Sørvági eftir uppskoti 3 frá verkfrøðinginum, og tvey leiðiljós inni á botni í firðinum. (Sbr. tingtíð. 1947, síðu 141). 2) Kostnaðurin verður at rinda úr amtsgrunninum.

Ikki fyrrenn 1. des. 1951 fær kommunustýrið bræv frá landsverkfrøðingi M. Helmsdal, hvarí hann sigur frá, at hann hevði fingið bræv, dagsett 1./10. s. á. frá J. L. Knudsen, destriktsverkfrøðingi í V. B. V. Av brævinum sæst, at ing. Knudsen hevði havt samrøðu við vitastjóran um málið; vitastjórin var villugur at átaku sær at skaffa tað neyðturvuliga tilfar og uppsetingina av vitanum undir toirri treyt, at tað var gjørt uttan kostnað fyri „fýrvesinið". Vitastjórin helt, at tað varð neyðugt at arbeiðið við uppsetingini av vitanum fór fram undir umsjón av einum fýrkonttollari, og var hann villugur at senda ein tilíkan til hetta starv. Tá vitastjórin beinleiðis avvísir luttøku í kostnaðinum, heldur ing. Knudsen tað vera nyttuleyst at søkja studning frá forsvarsministeriinum, men er hetta neyvan at skilja soleiðis, at tað skuldi verið ógjørligt gjøgnum statsministeriið at fingið studning samsv. tí,ið veitt var til onnur havnarverk undir 10-áraætlanini.

Tað er nú á 9. ári, síðan løgtingið á fyrsta sinni játtaði at byggja vita í Sørvági, og er støðan í dag tann sama sum tá. Longu í 1947 sá Føroya løgting so álvarsligt uppá spurningin „Innsiglingarljós í Sørvági", at tað samtykti at gjalda allan kostnaðin. Tað er eyðsæð, at spurningurin í dag er munandi meira álvarsamur og átroðkandi at fáa loyst vegna tann mikla útróður,ið verður drivin frá hesi bygd. At hetta ikki bert er eitt lokalt spurningur, ið hevur týdning fyri Sørvág, men líkamikið eitt *landsspurningur*, vil skiljast av tí, at meginparturin av okkara útróðrarflota sum kunnugt roynir um Mikinesleiðina og liggur sostatt eingin onnur bygd so væl fyri sum Sørvágur, um okkurt skuldi verið hesum førum áfatt.

Havnarviðurskiftini í Sørvági eins og fjørðurin sjálvur er millum tey bestu í Føroyum, men vegna mangul uppá innsiglingarljós komur hann ikki til sín rætt og gagnar føroyskum útróðri so statt ikki í tann mun, sum hann annars sambart viðurskiftini er borin til.

Ivaleyst átti spurningurin viðv. innsigilingarljósunum verið greiddur í sambandi við havnarbyggingina, men varð hetta tíverri ikki gjørt. Hesin spurningur tolir ikki at vanta longur, meu má greiðast *beinan vegin*. Søknarstýrið søkir tí háttvirda løgting um studning svarandi til helvt av teimum samlaðu útreiðsluum, móti at kommunan átekur sær at svara fyri hiui helvtini, tó soleiðis, at kommunan loyvir sær rætt seinri at søkja statin um studning fyri 25 % av útreiðslunum.

Rakstrar- og viðlíkahaldsútreiðslur átekur kommunan sær. Hin samlaði kostnaðurin verður av landsverkfrøðinginum mettur at liggja umleið *kr. 40.000.—*.

Vónandi verður hesin fyri okkum og fyri útróðrarmenn í Føroyum so týdningarmikil spurningur greiddur í hesi tingsetuni.

1. viðgerð 14. februar 1956 og málið boint til fíggjarnevndina (ambr. fíggjarløgtingslóg 1956/57).

---

45. Býti av Føroya parti í samsýningum fyri koppseting fyri difteri v. m.

Ár 1956, 21. februar, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um býti av Føroya parti í samsýningum fyri kopping fyri difteri og stívkrampa.

§ 1.

Føroya partur í læknasamsýningum fyri kopping fyri difteri og stívkrampa eftir lóg nr. 59 frá 12. marts 1955 verður býttur í helvt millum landskassan og viðkomandi kommunur. Landskassin leggur samsýningarnar út. Seinast 1. juli á hvørjum ári verður gjørt upp, hvussu mikið hvør einstøk kommuna skal afturrinda landskassanum fyri farna fíggjarárið, og tær skulu endurrinda sín part innan 1. december.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om fordeling af Færøernes andel af honorarer for vaccination mod difteri og stivkrampe.

§ 1.

Færøernes andel af honorarer til lægerne for vaccination mod difteri og stivkrampe i henhold til lov nr. 59 af 12. marts 1955 fordeles med halvdelen til landskassen og halvdelen til vedkommende kommuner. Landskassen udreder honorarerne. Senest hvert års 1. juli udregnes, hvor meget hver enkelt kommune skal refundere landskassen for det foregående finansår, og kommunerne skal refundere deres andel inden 1. december.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Víst verður til løgtingsmál nr. 36/1953 (tingtíðindi 1953, bls. 72) har uppskotið til ríkislóg er samtykt og tær einstøku reglurnar tilskilaðar.

1. viðgerð 22. februar, 2. viðgerð 27. februar og 3. viðgerð 1. marts 1956.

Uppskot landsstýrisins samtykt 15—0.

---

46. Premiuuppsparing í peningastovnum.

Ár 1956, 21. februar, legði tingmaðurin S. P. Zachariasen fram soljóðandi skriv:

Tá ið nakað skal gerast til bata fyri okkara vlunulivi og framburði ber á landi — tað verði seg vinnuliga ella mentunarliga — so er altíð niðurlagið tað, at tað trýtur peningur. Skulu vit seta stóriyritøkur í verk, so eru vit vegna peningatrot heima noyddir til at fara út um okkara landamark fyri at fáa pening til láns.

Tað er væl av uppspardum peningi her á landi, men tað er einki í mun til tað, ið tørvur er á at seta í fyritøkur landinum til frama.

Hóast vit ikki hava nakað yvirlit yvir, hvat ið flutt er út av peningi við keyp av obligatiónum og eisini á annan hátt, so er tað ivaleyst soleiðis, at um tann peningur lá heima hjá okkum sjálvum, so vildi tað verði munandi til at stimbra tað, sum verður at seta í verk her á landi.

Niðri í Danmark hava teir gjørt lóg um premiering av uppsparing, og eg haldi, at vit skulda havt eina tilika skipan her hjá okkum — antin so at ríkislógin verður gjørd galdandi fyri Føroyar við kgl. fyriskipan við møguligum broytingum ella við serstaka løgtingslóg.

Teir smáu spararnir eru teir, ið telja, og tí loyvi eg mær at heita á tingið um at fáa í lag eina løgtingslóg, sum sigur, at rentuinntøkur, sum eru undir kr. 100,—, verða skattafríar.

Eftir tí, sum frammanundan er lørt fram, loyvi eg mær at seta uppskot um, at:

1. Vit fáa ríkislóg um premiuuppsparing í peningastovnunum setta í verk í Føroyum, við kongl. fyriskipan ella við eina serstaka løgtingslóg.

2. Allar rentuinntøkur undir 100.— kr. sleppa undan at rinda skatt.

Við tí treysti, ut hetta kann verða okkara spararum tilgóðar, loyvi eg mær at bera hetta mál fram á ting.

1. viðgerð 22. februar 1956 og málið beint til fíggjarnevndina.

---

47. Lántøka til skipakeyp.

Ár 1956, 23. februar, legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lóg um lántøku til skipakeyp.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka lán uttan lands fyri fyrst upp í 10 milj. kr., sum skulu nýtast til keyp og bygging av nýggjum stórum línuskipum.

§ 2.

Landsstýrið setur nevnd við skipa-, maskin- og veiðukønum monnum til at fyrireika og góðtaka hesi skipasmíð- og keyp.

§ 3.

Lánssáttmáiar og smíði- og keypssáttmálar skulu góðtakast av løgtinginum, áður enn landsstýrið undirritar teir.

§ 4.

Tey skip, sum landsstýrið keypir eftir hesi lóg, skulu verða boðin feløgum og samtøkum til keyps. Eftir uppskoti nevndarinnar, sum nevnd er í § 2, og við samtykki fíggjarmálanevndarinnar, setir landsstýrið tær keyps- og aðrar treytir, sum slík feløg og samtøk skulu lúka, og annars nærri reglur um umsitingina í sambandi við hesa lóg.

§ 5.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Viðmerkingar:

Nevndin, sum landsstýrið setti 22. desember 1951 til at kanna spurningin um endurreising fiskiveiðiflotans, mælti til at keypa ella lata smíða stór línuskip og trolarar.

Nú er lóg um lántøku til trolarabygging í gildi. Her verður so mælt til at tikið verður lán uttan lands, fyri fyrst 10 milj. kr. til keyp ella bygging av stórum línuskipum. Tað verður rokuað við, at lánið verður tikið í tí landi, har vit keypa ella lata byggja skipini.

Tað verður álagt landsstýrinum at taka upp samráðingar um slík lán samtíðis sum nevnd við skipa-, maskin- og veiðikønum monnum fyrireika keypini.

Tað verður hildið sjálvsagt, at bæði lánssáttmálar og keypssáttmálar verða góðtiknir av løgtinginum, áður enn teir verða undirritaðir.

Skipini, sum keypt ella bygd verða, skulu verða boðin feløgum og samtøkum til keyps. Hetta kunnu vera vanlig partafeløg, lutafeløg, kommunur ella onnur samtøk. Landsstýrið setur keyps- og aðrar treytir og annars nærri reglur um umsitingina — eftir uppskoti frá teirri serkønu nevndini og við samtykki fíggjarmálanevndarinnar.

1. viðgerð 24. februar og 8. marts legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Alit.

Í skrivi, dagfest 22. februar 1956, hevur tjóðveldisflokkurin lagt fyri løgtinglið uppskot til løgtingslóg við heimild til landsstýrið landskassans vegna at taka lán upp í 10 mill. kr. at nýta til keyp og bygging av stórum línuskipum.

Meirilutin (Andreas Djurhuus, Djóni í Geil, Poul Petersen og Joh. M. Fr. Poulsen) heldur, at hetta uppskot eigur at verða hildið saman við løgtingslóg nr. 30, 5. september 1955, um lántøku til bygging av trolarum, smbr. løgtingsmál nr. 23₄1955. Eftir hesi lóg hevur landsstýrið heimild til saman við fíggjarnevndini landskassans vegna at læna upp í 20 mill. kr. til financiering av bygging og/ella keyp av stáltrolarum.

Nevnda uppskot og nevnda lóg vísa, hvør leiðlu er í endurnýggingi fiskiskipaflotans; henda fellur eisini saman við tilmælinum frá tí nevnd, landsstýrið setti 22. december 1951 at kanna henda spurning. At skipakeyparar ganga somu leið, vísir, *at* í 1955 eru tveir stórir trolarar komnir til landið, annað keypið er financierað eftir lógini, og *at* í 1956 koma í hvussu er tveir stórir trolarar, annar partvís finansieraður eftir lógini, og í hvussu er eitt nýtt línuskip.

Út frá hesum heldur nevndin, at heimildin og reglurnar, um talan so er um trolarar ella línuskip, eiga at vera hinar somu. Landsstýrið hevur sum greitt frá saman við fíggjarnevndini heimild at læna 20 mill. kr. Henda heimildin er ólvað nóg rúmlig tey fyrstu árini, sjálvt um onnur fiskifør, eitt nú línuskiptni, koma undir hana; verður hon tá ov tepur kann løgtingið taka til umhugsunar spurningin um at gera hana rúmligari.

Minnilutin (P. M. Dam, Frederik Hansen og Erlendur Patursson) mælir til at samtykkja uppskot tjóðveldisflokksins við ymsum broytingum.

Uppskot.

Frá meirilutanum:

Broytingar í løgtingslóg nr. 30, 5. september 1955, um lántøku til bygging av trolarum.

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 30, 5. september 1955, um lántøku til bygging av trolarum verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 1 verður aftaná „ståltrolarar" sett „og onnur fiskifør".
2. Í § 2 verður aftaná „ståltrolarar" sett „og onnur fiskifør".
3. Í § 2 verður framman undan „lata ståltrolarar" sett „keypa og/ella".

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Ændringer i lagtingslov nr. 30 af 5. september 1955 om optagelse af lån til bygning af trawlere.

§ 1.

I lagtingslov nr. 30 af 5. september 1955 om optagelse af lån til bygning af trawlere foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indføjes efter „ståltrawlere" „og andre fiskefartøjer".
2. I § 2 indføjes efter „ståltrawlere" „og andre fiskefartøjer".
3. I § 2 indføjes foran „lader ståltrawlere" „køber og/eller".

§ 2.

Denne lov træder straks i kraft.

2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 12. og 13. marts 13. marts 1956.
Uppskot meiralutans samtykt 23—0.

48. Yvirtøka av jarðagrunninum og kongsjørðini.

Ár 1956, 27. februar, legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

Uppskot:

1. Tingið samtykkir at taka ímóti jarðagrunninum og kongsjørðini sum føroyskt sermál.

2. Landsstýrið fær heimild at gera tørvandi fyriskipanir.

Viðmerkingar:

10. februar 1950 samtykti løgtingið soljóðandi, sí løgtingstíðindi 1949, bls. 358:

Landsstýrið verður umbiðið at taka upp samráðingar við danska ríkisstýrið um yvirtøku av jarðagrunninum og kongsjørðini í Føroyum.

Landsstýrið bað so statt um samráðingar, og umboðsmaður fyri landsstýrið var á fundi í stateministeriinum 18. apríl 1951. 4. mai 1951 skrivaði landsstýrið til stateministeriið vísandi til fundin 18. apríl viðvíkjandi yvirtøkuni av kongsjørðini og jarðagrunninum, at landsstýrið var samt við tey sjónarmið, sum landbrúksministeriið hevði flutt fram, og mældi til, at málið verður greitt samsvarandi hesum. Landbrúksministarin førdi fram, at tað var neyðugt, at landskassin skuldi gjalda fyri húsini, sum royndarstøðirnar áttu, og sum tingið og landsstýrið høvdu samtykt at yvirtaka, áðrenn spurningurin um yvirtøku av kongsjørðini og jarðagrunninum kundi fara fram.

Við donsku tilleggsbevillingslógini fyri 1952/53 er samtykt soljóðandi:

„Efter at landbolovgivningen på Færøerne m. m. i henhold til § 2 § 13 i lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er overgået til færøsk særanliggende, bortset fra spørgsmålet vedrørende den færøske jordfond og statens fæstegods på Færøerne, bemyndiges landbrugsministeren til uanset bestemmelserne i lov for Færøerne nr. 174 af 24. maj 1937 om jordbrugets fremme at delegere sine beføjelser i henhold til sidstnævnte lov til de færøske myndigheder, således at også den færøske jordfond og statens fæstegods på Færøerne for fremtiden bliver færøsk særanliggende.

Idet bemærkes, at sagens videre ekspedition i landbrugsministeriet i henhold til mundtlig forhandling med statsministeriet har beroet på opnåelse af en ordning vedrørende hjemmestyrets evertagelse af bygninger, inventar og besætning ved forsøgsstationen i Højvig, skal man anmode statsministeriet om at underrette de færøske myndigheder om den landbrugsministeren ved tekstanmærkningen givne bemyndigelse og om, at landsbrugsministeriet for sit vedkommende må anse det for et vilkår for den endelige overførelse af fæstegodset og den færøske jordfond, at der opnås enighed om vilkårene for overtagelse af forsøgsvirksomhedens aktiver."

Í 1955 samtykti løgtingið lóg viðvíkjandi gjaldan fyri húsini, sum

hoyra til royndarstøðirnar, og fyri hesi hús er úr landskassanum goldið kr. 92.958,66 (smbr. skeyti d. 12. december 1955, tinglisið 20. december 1955).

Eftir stendur so at fremja yvirtøkuna.

1. viðgerð 5. marts, og 12. marts legði serlig 5-mannanevnd fram soljóðandi

Álit.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiralutu (D. P. Danielsen, S. P. Zachariasen og P. Petersen) og tveir minnilutar (J. P. Davidsen og Tr. Samuelsen).

Meiralutin loyvir sær at úttala: (smb. tingmál nr. 49).

So sum tilskilað í viðmerkingunum til uppskot landsstýrisins og deilvís eisini í viðmerkingunum til uppskot tjóðveldisflokksins hevur ríkisdagurin í tekstviðmerking (ad § 13. III. U. 13) í fíggjarlógini 1951/52 samtykt at heimila landbúnaðarráðharranum at flyta sínir rættindir eftir jarðalógini nr. 174 frá 24. mai 1937 til føroyskt vald, soleiðis at føroyski jarðargrunnurin og kongsjørðin í framtíðini verður føroyskt sermál. Landbúnaðarmálaráðið hevur í skrivi frá 6. marts 1953 sagt forsætismálaráðharranum frá hesum og skillar til eftir munnligar tingingar við forsætisráðharran, at fremjingin av hesum máli bíðar eftir semju viðvíkjandi yvirtøkuna av ognum royndarstøðinnar í Hoyvík og biður forsætisráðharradeildina siga føroyskum valdi frá tí heimild landbúnaðarráðharrin hevur fingið í nevndu tekstviðmerking, og at hann fyri sítt viðkomandi má útseta ta endaligu flytingina av jarðagrunninum og kongsjørðini til føroyskt sermál til tað, sum írestar at útinna viðvíkjandi yvirtøkuni av royndarstøðunum, nevniliga rindan av keypipeninginum fyri ognir og innistøðu er útført.

Landsstýrið sigur viðari í sínum viðmerkingum, at kr. 92.958,66 eru goldnar og skeytið undirskrivað 12. december 1955 og tinglisið 20. december 1955.

Tað verður lagt aftrat, at tað sum hendir við yvirtøkuni av jarðargrunninum og kongsjørðini sum sermál er, at løgtingið nú eisini fær lóggávuvaldið í øllum jarðarviðurskiftum, at hægsta fyrisæti yvir jarðargrunninum og kongsjørðini kemur nudir løgtingið, og at løgtingið hereftir setur alt stýrið jarðargrunnsins (smbr. §§ 10 og 4 í jarðarlógini frá 24. mai 1937).

Í § 60 í jarðarlógini stendur m. a., at lógin skal leggjast fyri ríkisdagin til revisión í setnni 1946/47.

Her skal skilast til, at tingið samtykti í 1942 broyting í §§ 18 og 33 (smbr. bráðfengis kunngerð nr. 58 frá 22. december), setti millumtinganevnd í 1943 (smbr. tingmál nr. VII/7/43), sum gav sína frágreiðing og uppskot í 1946 (smbr. tingmál nr. VII/I 1946, tingtíðindi 1946, bls. 106). Hesi uppskot eru prentað sum skjal 5 í løgtingstíðindi 1953.

7. februar 1950 samtykti tingið uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um „Jordbrugets fremme" smbr. løgtingsmál nr. 6/1949, tingtíðindi 1949, bls. 22).

Hetta uppskot landsstýrisins til ymiskar broytingar í jarðalógini var ongantíð kunngjørt sum lóg.

Meiralutin skal viðari úttala, at stk. 1 í uppskoti landsstýrins og í uppskoti tjóðveldisflokksins eru eins í sínum innihaldi og heldur, at tað er rímuligt sum stk. 2 í landsstýrisins uppskoti er at skilja, at landsstýrið stílar fyri fremjingini av yvirtøkuni.

Haraftrat heldur meirilutin samsvarandi omanfyri og stk. 5 í uppskoti tjóðveldisflokksins, at millumtinga búnaðarnevnd verður sett longu nú at eftirkanna jarðalóggávuna og gera álit og møgulig uppskot til broytingar at leggja fyri tingið í einum ella so hvørt. Eftirsum ein tílík nevnd má hava útreiðslur

við sær úr landskassanum verður tað neyðugt at skipa hana sum løgtlugslóg.

Ein minniluti (D. P. Danielsen) vil haraftrat mæla til at samtykkja stk. 2 í uppskoti tjóðveldisflokkslna, meðan ein minniluti (S. P. Zachariasen og P. Petersen) heldur tað ikki vera neyðugt at binda nevndina í arbeiði sínum við einari tingsamtykt.

Minnilutin (J. P. Davidsen):

Jarðarspurningurin er ein av teimum mest fundamentalu spurningum í samfelagnum. Her kann tí ikki farast fram eftir fummum, um jørðin skal verða so stórt tryggdar- og gagnsmál fyri alt fólkið sum yvirhøvur møguligt. Minnilutanum kemst fyriliggjandi uppskot at vera so berbakað, at tað á ongan hátt kann sigast, at hann ið greiðir atkvøðu fyri einum av teimum ikki handlar eftir fummum og leggur á ein bógv, ið hann ikki bara onga ávirkan hevur á, men sum í kjalarvatni sínum kann bera hin meinasta bakbrest fyri tjøldina, tann breiða partin av fólkinum.

Áðrenn støða kann verða tikin til tílíkt mál sum yvirtøku av kongsjørðini er neyðgt, at lýst verður gjølla og greinliga, hvørja ætlan menn hava við kongsjørðini.

Tað er jú so, at jørðin í einum landi er avgerandi fyri fólksins lívskorum. Hvørt menniskja skal hava mjólk, egg, kjøt, eplir, grønmeti, grón o. m., ið jørðin kann geva. Okkara fyrsta uppgáva við jørðini er tí fyrst og fremst at fáa hana at geva størstu framleiðsiu av hesum neyðsynjurvørum. Og jú minni jørðin er í mun til fólkið, tess meira ræður um at skipa su fyri, at hvør blettur gevur sum mest. Ein onnur grundleggjandi treyt fyri fólksins lív og nøring, ið knýtur seg til jørðina, er niðurseturætturin, atstøður at fáa grundstykki við uttanumøki til urtagarðs- og annað brúkið arbeiðsmaðurin, fiskimaðurin og einhvør starvandi maður kann hava stundir til at røkja framfhjá, og sum kann vera av ógvuliga stórum týdningi fyri hann og húski. Afturat hesum høvuðsheitum, ið knýta seg til jørðina, er ikki at gloyma tann ómetaliga stóra týdning, tað hevur fyri okkara fólk, at menn hava haft atstøir at fáa træðir. Eiu kann neyvan hugsa sær, at hesin rættur hjá tí ognarleysa skal hvørva ella verða skerdur. Manga staðni er tað so, at træðarkýrnar eru fleiri enn bónda- og óðalsmannakýrnar. Tekur ein træðarbrúkið burtur ella kriplar tess útviklingsmøguleikar, vil tað raka landbúnaðin og korini hjá fólkinum meinari, enn kanska mangur hevur gjørt sær greitt. Tað hevur verið og er avgerandi fyri lívskorini hjá teirri breiðu fjøldini, at um helmingurin av jørðini er kongs og hevur ikki kunnað verði tveitt út í handilin sum spekulatiónsvøra, eins og tilfelli hevur verið við óðalsgóðsinum.

Tað má verða hvørjum manni greitt, at um kongsið eisini hevði verið undir somu korum sum óðalsgóðsið:

vildi ongatið haft verið talan um nakað træðarbrúk ella jørð til ognarleys,

vildi niðurseturætturin verið skerdur í so stóran mun, at tað vildi verið eitt fjølment lið av ungum fólki, ið flutt (flýggjað) var úr heimbygdini, tí eingin grund og enn minni uttanumstykki og trað fingust, so ringar eru royndirnar, ið gjørdar eru í óðalsbygdum, har ið onki kongs er,

og so vildi kúalið og mjólkanøgdin og ein og hvør ávøkstur, ið okkum tørvar til lívið og heilsuna, verið nógv minni, enn tilfelli er í dag, hóast tað av sonnum kann sigast, at jørðin vegna ov lítlan ans, røkt og stuðul við skilagóðum, radikalum lógfyriskipanum og peningalleggingum hevur givið landi og fólki nógv ov lítið.

Hugsandi træðarmenn, fiskimenn, arbeiðsmenn og allir menn, ið skilja tanu stóra týdning, ið jørðin hevur fyri fólksins lív, menning og nøring, spyrja í hesum døgum:

Hvat ætla menn við yvirtøkuni av kongsgóðsinum?

Er nakað í tí sum rýkur, at kongsgóðsið ætlast verða selt, heldur

enn sum higartil at vera almenn ogn til trygging av fólksins niðurseturætti og lívsinteressum?

Í hvørja skipan og lóggávu skulu jørðin og landbúnaðurin verða lagd fyri framtíðina?

Hesar og aðrar fólksins spurningar vil javnaðarflokkurin hava greiddar við fullfíggjaðum lógaruppskotum og uppskotum til reglugerðir, áðrenn støða kann verða tikin.

Men lat tað verða sagt við tað sama, fyri at eingin misskiljan skal vera um javnaðarflokksins støðu í jarðarmálinnum, at tað lá er avgerandi fyri flokkin í hesum máli, er at koma í ta støðu, lá gagnar framleiðsluni í landbúnaðinum best, og sum veltir fólkinum tann rúmasta niðurseturætt og ta bestu trygd og atkomurætt til dyrkingar og njóting av teim neyðsynjarvørum, lá fólkinum tørvar, og sum einans jørðin kann geva.

Minnilutin heldur tað vera neyðugt og ikki annað enn minsta mát av virðing fyri teim stórn interessum, lá træðarmenn og aðrir, lá hava jørð frá tí almenna í hondum, at teir fáa høvi til at siga hugsan sína um eina jarðaumskipan í samband við alla uttan yvirtøku av kongsjørðini.

Minnilutin (Trygve Samuelsen) skal viðmerkja:

Tjóðveldisflokkurin og landsstýrið hava lagt fyri tingið uppskot um yvirtøku av jarðagrunninum og kongsjørðini (jørð í almennari ogn). Av tí, at sambandsflokkurin hevur verið við til at seta núsitandi landsstýri, skal tað beinanvegin verða sagt, at flokkurin ikki steudur aftanfyri landsstýrið í teirri framsetan av hesum uppskoti. Sambandsflokkurin er ímóti hesi yvirtøku og hevur greitt frá sínari støðu, hvørja ferð hesin spurningur hevur verið frammi. Í nevndarálitinum frá 4/5 1955 viðvíkjandi gjaldan av keypspeninginum fyri royndarstøðirnar, tóku sambandsmenn í nevndini klárt fyrivarn um, at samtyktin um at rinda gjald fyri húsagn, amboð og innistøðu á royndarstøðunum í Hoyvík og Traðardali einki hevði við yvirtøku av jarðagrunni og kongsjørð at gera og úttalaðu, at sambandsflokkurin er ímóti hesari yvirtøku.

Henda yvirtøka saknar, sum aðrar yvirtøkur, lá eru framdar, fyrireiking og farið verður fram eftir fummum uttan nakað fyrilit. Umsitingin av allari jørð í almennari ogn og av jarðagrunninum er frammanundan á føroyskum hondum, sbr. greinirnar 9 og 10 í lóg (nr. 174) frá 24. mai 1937, og er tað ikki neyðugt at yvirtaka fyri at fremja hugin til at gera meir við jørðina hjá teimum, lá sita við henni. Sjálv yvirtøkan er bert eitt politiskt prestiguspursmál hjá yvirtøkuflokkunum á tingi og ikki verður spurt um, hvat tænir landi landi best.

Meðan kongsjørðin og onnur jørð í almennari ogn inntil nú hevur verið í einari fastari legu, soleiðis at festarin av garði og trøð hevur kunnað sitið tryggur og hin ognarleysu hevur haft lætta atgongd til at fáa jørð til uppdyrking og til búseting, so verða teir í framtíðini kastikleppar millum skiftandi politiskar flokkar og stýrir her á landi. Hetta fer neyvan at fremja hugin til at fáast við jørðina. Sum nevnt, fyrireikingar eru ongar gjørdar, og einki hevur kunnað fingist at vita frá uppskotsstillarunum um, hvat gerast skal við jørðina, tá hon er yvirtikin. Yvirtøkan vil koma at føra tílíkar trupulleikar við sær, bæði av einum og øðrum slag, at sambandsflokkurin ikki vil vera við til at taka ábyrgd av hesum og mælir tí løgtinginum frá at fremja yvirtøku.

Frá meirralutanum (D. P. Danielsen, S. P. Zachariasen og P. Petersen):

Sum tiskilað í álíti sínum mælir meirralutin til at samtykkja stk. 1 og 2 í uppskoti landsstýrisins og í staðin fyri stk. 3 í uppskoti tjóðveldisfloksins setur meirralutin fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um setan av búnaðarnevnd.

§ 1.

Løgtingið setur 5-manna millumtinga landbúnaðarnevnd at eftirkanna jarðalóggávuna, geva álit og møgulig uppskot til broytingar.

Nevndin gevur sínt álit til landsstýrið, sum so leggur málið fyri løgtingið.

§ 2.

Tær útreiðslur, sum standast av virki nevndinnar, harundir samsýning til køna hjláp, verða at rinda úr landskassanum.

§ 3.

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. april 1956.

Lagtingslov om nedsættelse af en landbokommission.

§ 1.

Lagtinget nedsætter en 5-mands-landbokommission til revision af jordlovgivningen, at afgive betænkning om mulige forslag til ændringer.

Kommissionen afgiver sin betænkning til landsstyret, som derefter forelægger sagen for lagtinget.

§ 2.

Udgifterne i forbindelse med kommissionens virksomhed, herunder vederlag til sagkyndig assistance, udredes af landskassen.

§ 3.

Denne lagtingslov træder i kraft 1. april 1956.

Ein minniluti (D. P. Danielsen) mælir haraftrat til at samtykkja stk. 2 í uppskoti tjóðveldisfloksins.

Uppskot

frá

minnilutanum (J. P. Davidsen):

1. Tingið velur 8-manna nevnd at fyrireika revisión av jarðalóggávuni.
2. Soleiðis greitt verður málið at leggja aftur fyri tingið til endiliga støðutaking.

2. viðgerð 13. og 3. viðgerð 14. marts 1956.

Punktini 1. og 2. í landstýrisins uppskoti vóru sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Frederik Bláhamar, Poul Petersen, S. P. Zachariasen, Djóni í Gell, Knút Nygaard, Olaf Elliugsgaard, Richard Long, Johan Simonsen, Kjartan Mohr, Frederik Hansen, Samuel Ellefsen, Hákun Djurhuus, Erlendur Patursson, Hanus við Høgadalsá og Daniel P. Danielsen.

Nei atkvøddu: Jens Chr. Olsen, Trygve Samuelsen, Leon Joensen, Andreas Djurhuus, J. P. Davidsen, Hans Iversen, Arnold Nielsen og Joh. M. Fr. Poulsen.

Atkvøddu ikki: P. M. Dam, J. Fr. Øregaard, Richard Jacobsen.

Burturstaddur: J. H. Danbjørg.

Uppskot landsstýrisins samtykt 15—8.
Minnilutauppskot (J. P. Davidsen) fall 4—0.
— (D. P. Danielsen) fall 8—0.
Lógaruppskot meiralutans samtykt 15—0.

---

49. Uppskot til samtyktar.

Ár 1956, 27. februar, legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

1. Føroya løgting samtykkir, at øll jørð í almennari ogn og Føroya jarðargrunnur verður at flyta til føroyskt stýri.

2. Føroya løgting samtykkir at Føroya jarðarráð verður lagt niður 31. desember 1956 og virki tess lagt undir Føroya landsstýri, matrikulstovuna og gjaldstovuna eftir reglum, ið nevndin, sett eftir 3. pt., ger tilmæli um til landsstýri og løgting.

3. Føroya løgting samtykkir at seta serliga 8-mannanevnd til at gera uppskot til nýskipan av landbúnaðarlóggávuni og nýskipan av nýtaluni av tí almannapeningi, ið veittur verður landbúnaðinum.

Viðmerkingar:

Vísst verður til løgtingsmál nr. 131/1949, har løgtingið samtykti at biðja landsstýrið taka upp samráðingar við danska ríkisstýrið um yvirtøku av jarðargrunnínum og kongsjørðini í Føroyum.

Í viðmerkingunum til løgtingsmál nr. 14/1954 um keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi stendur at: landbúnaðarráðharrin fyri sitt viðkomandi „må anse det for et vilkår for den endelige overføreise af fæstegodset og den færøske jordfond, at der opnås enighed om vilkårene for overtagelse af forsøgsvirksomhedens aktiver". — Løgtingið samtykti eina heimfidarlóg og løgmaður hevur úttalað at goldið er fyri royndarstøðirnar.

Tá lð so er at gøtan er greið til endiliga yvirtøku av jørð í almennari ogn skjýtur flokkurin upp at sett verður serlig 8-mannanevnd til at gera uppskot til nýggjar landbúnaðarlógir og fyriskipanir til nýtslu av tí almenna peningi, ið latin verður til landbúnaðin, so sum búnaðarmenn ferð eftir ferð hava biðið um (viðgjørt saman við tingmáli nr. 48).

---

50. Uppskot til samtyktar viðv. politimálum.

Ár 1956, 27. februar, legði tjóðveldisflokkurin fram soljóðandi :

Uppskot til samtyktar.

Føroya løgting samtykkir at løgreglumál verða føroysk sermál frá 1. januar 1957.

Samtíðis samtykkir tingið at seta 5 manna millumtinganevnd til at gera uppskot um komandi løgreglusskipan. Uppskotini skulu leggjast fyri komandi ólavsøkuting.

Ein viðgerð 7. marts 1956.

Uppskot var sett undir atkvøðu við navnakalli.

Ja atkvøddu: Olaf Ellingsgaard, Johan Simonsen, Frederi kHansen, Hanus við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Nei atkvøddi: J. P. Davidsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, P. Petersen, S. P. Zachariassen, Djóni í Geil, K. Nygaard, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, Hans Iversen, Richard Jacobsen, Kjartan Mohr, S. Eilefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen, Johan Poulsen og Fr. Blåhamar.

Burturstaddir: P. M. Dam, J. Fr. Øregaard, Tr. Samuelsen, J. H. Danbjørg, Erlendur Paturssen.

Uppskotið fall 5—0.

---

51. Broyting í lóg um sjúkhús.

Ár 1956, 1. mars, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

lov om ændringer i lov for Færøerne nr. 76 af 15. marts 1939 om sygehuse.

§ 1.

I § 1 ændres ordene „et beløb af 2 kr. om dagen for hver patient" til „et af indenrigsministeren godkendt beløb om dagen for hver patient".

§ 2.

I §§ 3, 5 og 8 ændres
„amtet" til „rigsombudsmanden på Færøerne",
„amtsrepartitionsfondens" til „landskassens",
„amtskommune" til „landskasse",
„amtskommunens kasse" til „landskassen" og
„amtskommunen" til „landskassen".

§ 3.

I § 5 ændres „lagtinget" til „landsstyret".

Viðmerkingar:

Lóg nr. 76, 15. marts 1939, um sjúkahús fyriskipar reglur um almennan studning til rakstur av Dronning Alexandrines hospitali, Klaksvíkar sjúkahúsi og sjúkahúsinum í Suðuroy.

Í 1939 vóru útreiðslurnar um leið 6 kr. pr. sjúkadag. Ríkisstudningurin eftir lógini varð settur til 2 kr. pr. vanligan sjúkadag. Eftir lógini frá 1939 rindar sjúkakassin 2 kr. um dagin fyri hvønn sjúkling, limur av sjúkakassa. Tað frestandi skal landskassin (tá amtsgrunnurin) gjalda, og tað var tá um 2 kr. pr. sjúkadag. Lógin var so statt bygd á ta ætlan, at ríkiskassi, sjúkakassar og landskassi skulu gjalda hvør sín triðlug av útreiðslunum.

Útreiðslurnar eru vaksnar nógv so við og við, og í 1954/55 vóru tær fyri hvønn sjúkadag

á Dronning Alexandrines hospitali	kr. 31,10,
á Klaksvíkar sjúkahúsi	kr. 34,14
og á sjúkahúsinum í Suðuroy	kr. 30,86.

Samsvarandi § 9 í lógini verður støddin av ríkisstudninginum at taka til viðgerðar 3. hvørt ár, og støddin kann broytast við tekstviðmerking á dansku fíggjarlógini ella eykafíggjarlóg. Ríkisstudningurin er eisini á henda hátt hækkaður og er nú frá 1. apríl 1955 10 kr. pr. sjúkadag. Útreiðslurnar pr. sjúkadag verða eftir hesum goldnar soleiðis, um miðalútreiðslan pr. sjúkadag verður sett til 32 kr.:

Úr sjúkakassa	kr. 2,00
Ríkisstuðningur	- 10,00
Úr landskassanum	- 32,00
	kr. 32,00

Í Danmark er gjaldið, sum sjúkakassar rinda fyri sjúklingar á sjúkahúsum, yvirhevur hækkað meira enn tað dupulta síðan 1939. Tað er rímligt, at hetta gjald eisini verður hóskandi hækkað í Føroyum. Tað er tí neyðugt at broyta lógina frá 1939 sum tilmælt og so tinga við centralfelagið fyri sjúkakassar um hóskandi hækking.

Uppskotið til § 2 er bert redaktionelt.

ad uppskotið til § 3.

§ 5 í lógini frá 1939 er soljóðandi:

„De beløb, hvormed sygehusenes udgifter ifølge de af vedkommende sygehusbestyrelser aflagte regnskaber overstiger samtlige af sygehusene oppebårne indtægter, herunder medregnet såvel statskassens tilskud i henhold til denne lovs §§ 2, 3 og 8 og luvgivningen iøvrigt som sygekassernes betalinger i henhold til lovens § 4 og amtsrepartitionsfondens betaling for de trængende patienter, udredes af Færøernes amtskommune og anvises de pågældende sygehusbestyrelser til udbetaling af amtskommunens kasse efter nærmere af indenrigsministeren fastsatte regler.

Efter anmodning kan vedkommende sygehus af amtskommunen få anvist forskud på det i 1ste stykke omhandlede beløb."

Av tí, at her er talan um administrativar reglur, verður mælt til, at orðið „løgting" verður broytt til „landsstýri".

1. viðgerð 2. marts, 2. viðgerð 6. og 3. viðgerð 7. marts 1956.
Uppshot landsstýrisins samtykt 16—0.

52. Broytingar í sjómanslæruni.

Ár 1956, 1. marts, legði Edw. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

Løgtingslóg um broytingar í løgtingslóg nr. 8, 19. marts 1954, um sjómansskúla og sjómanslæru.

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 8, 19. marts 1954, um sjómansskúla og sjómanslæru verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 7 gongur út „út frá hesum ætlaða tímatali", og í staðin verður sett: „í hesum lærugreinum".
   Tímatølini ganga síðani eisini út.
2. §§ 13 og 14 ganga út.

§ 2.

Landsstýrinum verður heimilt at skipa fyri, at setiskiparar við prógvi eftir reglum galdandi áðrenn 1. september 1954 kunnu taka uppískoytisprógv á Føroya sjómansskúla við somu rættindum sum skiparaprógv.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og hevur eisini gildi fyri ta framhaldsprógvtøku, sum fór fram veturin 1955 og fer fram veturin 1956.

Lagtingslov om ændringer i lagtingslov nr. 8 af 19. marts 1954 om søfartsskole og navigationsundervisning.

§ 1.

I lagtingslov nr. 8 af 19. marts 1954 om søfartsskole og navigationsundervisning foretages følgende ændringer:

1. I § 7 udgår „på grundlag af følgende omtrentlige timefordeling", og i stedet indføjes: „i følgende undervisningsfag".
   Timetallene udgår.
2. §§ 13 og 14 udgår.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til at bestemme, at sætteskippere efter regler, der var gældende før 1. september 1954, kan få adgang til at tage tillægseksamen ved Færøernes søfartsskole med samme rettigheder som skippereksamen.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks og omfatter tillige de i vintrene 1955 og 1956 afholdte tillægseksaminer.

Viðmerkingar:

Við løgtingslóg nr. 8, 19. marts 1954, um sjómansskúla og sjómanslæru vórðu m. a. gjørdar tær broytingar, at tey tvey fiskiskipaprógvini — setiskipara- og langfaraprógvið — vórðu avtikin og í staðin framt anuað prógv, skiparaprógv, sum við skiparabrævinum gevur rætt at føra fiskiskip av eiulhvørjari stødd í Norðhavssigling. Haraftrat er so heimaskiparaprógvið, sum við heimaskiparabrævi gevur rætt at føra far uppí 20 br. reg. tons til støddar.

Tað vanliga í hinum Norðanlondunum er í lógini sjálvari bert at tilskila, hvørjum lærugreinum lært verður í, og tímatalið fyri hvørja lærugreinina er sett í kunngerð og kann tí lættari broytast eftir teimum royndum, skúlin ger, um hvat neyðugt er av tíð til tær einkultu lærugreinirnar. Før-

oyska lógin inniheldur umframt lærugreinirnar eisini tímatalið. Hetta hevur vist seg óhent, helst serliga tí, at prógvini eru nýggj, og tí ongar royndir eru at halda seg til. Í hvussu er tað so nú, fyrstu skipararnir skulu fara til próvtøku — teir hava gingið vetrarnar 1954/55 og 1955/56 — at tímatalið er ikki hildið, í summum lærugreinum eru givnir ov nógvir timar og í summum ov fáir; sum dømi kann nevnast, at í lærugreinunum matematikk og rokning sigur lógin, at tímatalið er ætlað til 120, meðan næmingarnir hava fingið 288, í fysikk og ravmagnslæru eru tímatølini ávíkavíst tilsamans 120 og 64.

Skiparar, sum bert høvdu setiskiparaprógv og tí ikki høvdu rætt at føra skip til Grønlands, kundu seinni taka „longdina", tá fingu teir henda rættin. Aftaná nýggju lógina um sjómanslæru er ongin møguleiki eftir henni hjá setiskiparum at taka uppískoytisprógv. Tá ið tað enu eru setiskiparar, ið hava interessu í at kunna føra skip til Grønlands, eiga teir eisini at fáa høvi til at kunna fáa langfaraskiparaprógv, uttan neyðugt skal vera hjá teimum at taka skiparaprógv, sum tekur 9 mánaðir.

ad § 1,1 og 2. Tá lð tímatallð er tikið úr lógini eins og reglurnar fyri royndini og virðlsmetingini, er ætlanin í reglugerð eftir §§ 7 og 13 at seta gjøldligar reglur fyri hesum út frá teimum gjørdu royndum.

ad § 2. Innihaldið av læruni til eykaprógvið má allarhelst vera nakað tað sama sum hjá teimum, sum tóku longdina eftir gomlu skipanini, møguliga lagað eftir nýggju læruni.

ad § 3. Teir, sum hava tikið eykaprógvið ífjør, uttan at nøkur lóg hevur tilskilað, hvønn rætt hetta prógvið gevur, fáa við hesum rætt sum skiparar eftir nýggju lógini.

1. viðgerð 2. marts, og 7. marts legði serstøk 5-mannanevnd fram soljóðandi

Umhugsan.

Í løgtingslóg nr. 8, 19. marts 1954, er í § 7 tilskilað ætlað tímatal, sum læran til ta nýggju skiparapróvtøku og heimaskiparapróvtøku skuldi leggjast til rættis útfrá. Í §§ 13 og 14 er tilskilað, hvussu karaktergevingin skal fara fram.

Nú tvey ár eru farin undir nýskipani og fyrsta skiparapróvtøka skal fara fram, vísir tað seg, at tað tímatal, sum ymsar lærugreinir veruliga hava havt í skúlatíðini, eru langt burtur frá teimum ætlaðu, og landsstýrið skjýtur tí upp, at tilskilanirnar, bæði í § 7 og §§ 13 og 14 ganga út úr lógini, og er hetta eisini samsvarandi lóggávuni í øðrum londum, har bæði tímatal í teim ymsu lærugreinum og karaktergevingin verður tilskilað í reglugerð, sum verður gjørd út frá teimum krøvum og møguleikum, sum skúlastjórn og umsjón til einahvørja tíð mæla til at vera av avgerandi týdningi.

Nevndin, sum hevur fingið hetta mál til viðgerðar, er samd við landsstýrinum í hesum sjónarmiði og vísir til, at tá ið lógin varð samtykt í 1954, varð hildið fram, at skipanin av fremmanfyri nevndu umráðum av røttum áttu at verið tilskilað í reglugerð, og at tey tøl, sum sett vóru í lógina, bert vóru leiðbeinandi. Landsstýrið vísir til, at munurin millum ætlað tímatal og veruligt tímatal hevur verið so stórur, sum av landsstýrinum nevnt, t. d. 288 ímóti 120 og 64 ímóti 120. Hetta týðir ikki uppá, at fastleiki enn er komin í læruna til skiparapróvtøkuna, og nevndin mælir tí til, at tann endaliga fastsetan av tímatali verður væl umhugsað, og ikki gjørd í slíkum bræði, at neyðugt verður skjótt at broyta aftur.

Sum annað punkt í uppskoti sínum skjýtur landsstýrið uppá, at heimilt verður tí at skipa fyri, at menn, sum hava staðið setiskiparaprógv eftir reglum galdandi fyri 1. september 1954 kunnu fáa høvi at lúka uppískoýtisprávtøku frá Føroya sjómansskúla, og út frá henni loysa vinnubrævv við somu rættindum sum skiparabrævv. Nevndin er samd um at mæla tinginum til at veita landsstýrinum hesa heimild, tó so at heimildin verður tíðarfest til at vera í 5 ár frá tí, henda lógbroyting kemur í gildi.

Uppskot.

Landsstýrisins uppskot til broytingar í løgtingslóg nr. 8, 10. marts 1954, um sjómansskúla og sjómanslæru verður samtykt, tó soleiðis, at í § 2 verður millum orðini *kunnu* og *taka* sett: „í 5 ár frá tí henda lóg kemur í gildi" og í danska tekstinum: „i 5 år fra denne lovs ikrafttræden."

2. og 3. viðgerð 8. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins við broyting nevndarinnar samtykt 25—0.

---

53. Studningur til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum.

Ár 1956, 5. marts, legði løgmaður fram spljóðandi

UPPSKOT

til

broyting í løgtingslóg nr. 12 frá 5. april 1955 um studning til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum.

§ 1.

Løgtingslóg nr. 12, 5. april 1955, um studning til endurnýggjan av fiskiskipaflotanum verður við teimum í § 2 tilskilaðu broytingum endurnýggjað at galda eisini fyri fíggjarárið 1956/57, soleiðis at landsstýrinum verður heimilt, umframt tað, sum ikki er goldið í láni (studningi)

ændring i lagtingslov nr. 12 af 5. april 1955 om støtte til fornyelse af fiskerflåden.

§ 1.

Lagtingslov nr. 12 af 5. april 1955 om støtte til fornyelse af fiskerflåden fornyes med de i § 2 anførte ændringer til også at gælde for finansåret 1956/57, således at landsstyret bemyndiges til udover det beløb, som endnu ikke er udbetalt som lån (tilskud) af de bevilgede 2 millioner

av teimum játtaðu 2 mill. kr., at nýta 400.000 kr. afturat, ið játtaðar verða á fíggjarløgtingslóg 1956/57.

§ 2.

Í løgtingslóg nr. 12, 5. apríl 1955, verða gjørdar fylgjandi broytingar:

1. § 4 verður orðað soleiðis:

Lánsveitingar eftir hesi lóg eru treytaðar av, at viðkomandi skipaeigari hevur í eginpeningi í minsta lagi 20 % av virði skipsins. Tá ið talan er um keyp til landið ella bygging av fiskiskipi, kann landsstýrið tó gera undantak frá hesum kravi til eginpeningin, tó so at eginpeningurin í ongum føri má fara undir 10 % av skipsvirðinum, og treytað av, at skipaeigarin ella, tá talan er um partafeløg, partaeigarar, taka persónliga ábyrgd í minsta lagi fyri tí peningahædd, eginpeningurin er undir 15 %.

2. Í § 7 verður sett sum nýtt 2. stk.:

Landsstýrið uppnevnir ein skipakønan og ein maskinkønan mann sum metingarmenn. Útreiðslurnar av starvi teirra verða rindaðar landskassanum aftur av honum, sum søkir lán.

§ 3.

Hendu lóg kemur í gildi 1. apríl 1956.

kroner, ogsaa at disponere over 400.000 kr. yderligere, som bevilges på finanslagtingslov 1956/57.

§ 2.

I lagtingslov nr. 12 af 5. april 1955 foretages følgende ændringer:

1. § 3 affattes således:

Ydelser af lån efter denne lov er betinget af, at vedkommende skibsejer råder over mindst 20 % af skibets værdi som egenkapital. I tilfælde, hvor der er er tale om køb til landet eller bygning af fiskerskibe, kan landsstyret gøre undtagelse fra kravet til egenkapital, dog således at egenkapitalen ingensinde må være mindre end 10 % af skibets værdi og på vilkår, at skibets ejer eller, hvor der er tale om selskaber, aktionærerne påtager sig personligt ansvar i hvert fald for det beløb, som egenkapitalen går ned under 15 %.

2. I § 7 indføjes som nyt punkt 2:

Landsstyret antager en skibskyndig og en maskinkyndig mand som vurderingsmænd. Udgifterne af deres virksomhed refunderes landskassen af vedkommende lånansøger.

§ 3.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1956.

Viðmerkingar:

Løgtingslóg nr. 12, 5. apríl 1955, gevur landsstýrinum heimild at nýta upp í 2 mill. kr. sum studningslán til nýbyggingar og keyp til landið av fiskiskipum, sum eru ikki eldri enn 5 ár, og eisini til útskiftingar av motori og tekniskar innleggingar í fiskiskip. Lógin er bert galdandi til 1. apríl 1956.

Við heimild í hesi lóg eru studningar jattaðir og goldnir, eins og tilsøgnir eru givnar, har skipakeypið ella byggingin ikki enn er komin so mikið áleiðis, at studningur kann útgjaldast. Tær 2 mill. kr., sum játtaðar eru, og tær 400.000 kr., sum ætlandi verða játtaðar aftrat í 1956/57, hava verið og eru, eftirsum studningurin er 15 % í mesta lagi, við at financiera skipakeyp og bygging av skipum til eitt virði uppá 16 mill. kr. í tveimum fíggjarárum.

ad § 1: Reglurnar í løgtingslóg nr. 12, 5. apríl 1955, verða eftir hesum at

galda hæði fyri tilsagdan, men ikki enn útgoldnan studning og tann studning, sum játtaður verður aftaná 1. apríl 1956.

ad § 2 nr. 1: § 4 er nú orðað soleiðis:

„Lánveitingar eftir hesi lóg eru treytaðar av, at viðkomandi skipaeigari sjálvur útvegar tann pening, sum tørvar til rinding av muninum millum fulla keypi- ella byggipeningin og tey veðlán, sum fingin eru eftir lógini um Føroya realkredittstovn, lóg um ríkisstudning til nýbygging av føroyskum fiskiskipum v. m., og hesari lóg, til tílíkar treytir, at lántakarin eftir landsstýrisins ætlan ætlast førur at dríva skipið við rímuligum vinningi."

Formuleringin er heldur ógreið. Haraftrat kemur, at roknað er við, at Realkredittstovnurin og statskassin lata lán í øllum førum, har studningur verður latin, og studningur ikki verður latin, uttan so at lán er fingið frá hesum stovnum.

Fyri fyrisitingina er tað ein fyrimunur, at kravið til støddina av eginpeningi er nevnt í lógini sjálvari. Í partafeløgum, sum ikki kunna útvega 15 % av eginpeningi, er ikki ætlanin, um nógvir partaeigarar eru, at krevja ábyrgd av øllum, men so mongum, at tørvandi tryggleiki er fyri, at tað, sum restar í, um neyðugt skuldi verið, kann gjaldast.

ad § 2 nr. 2: Eins og realkredittstovnurin hevur sínar kønu sýnsmenn, eigur landsstýrið at hava sínar, helst teir somu, umframt nevndina. Landskassin rindar sýnsmonnunum samsýningina, men kann krevja hana aftur frá viðkomandi umsøkjara.

1. viðgerð 6. marts, og 8. marts legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Atkv.

Nevndin mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 12. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 22—0.

54. Lán og Marshallstudning til Klaksvíkar elverk.

Ár 1956, 5. marts, legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

I. *Løgtingslóg um ábyrgd fyri láni til Klaksvíkar kommunu.*

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri lánl upp til 1 mill. kr., sum Klaksvíkar kommuna tekur, at seta elektricitetsverkið í Klaksvík í samband við S.E.V.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Lagtingslov om garanti for lån til Klaksvig kommune.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån indtil 1 mill. kr., som Klaksvig kommune optager, med det formål at sætte elektricitetsværket i Klaksvig i forbindelse med S.E.V.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

II. Løgtingið viðmælir, at Marshallstudningur verður latin við 20 % av kostnaðinum, tó hægst 20 % av 1 mill. kr., at seta Klaksvíkar kommunala elektricitetsverk í samband við S.E.V. við luftkaðal yvir Lorvíksfjørð.

Viðmerkingar:

Klaksvíkar kommuna søkir í skrivi 19. oktobur 1955 um loyvi at taka lán upp til 1 mill. kr. og landskassaábyrgd fyri láninum til viðkan av elektricitetsverkinum í Klaksvík, eins og søkt verður um Marshall- og rentustudning.

Kommunan sigur í nevnda skrivi, at

1. elverkið í komandi tíð vil hava ov lítla effekt um veturin,
2. streymnýtslan er økt so nógv, at roknast kann við, at verkið má seta streymprísin munandi upp fyri at minka um nýtsluna,
3. Klaksvík má fáa samband við S.E.V., um núverandi streymprísir skulu haldast,
4. hetta samband má vera etablerað áðrenn veturin 1956/57, og kemur at kosta um leið 900.000 kr., og
5. at Klaksvíkar elverk uttan prísbroyting er fært fyri at gjalda rentur og avdrátt av neyðturvuligum láni til hesi anlegg.

Kommunan hevur aftrat greitt frá, at streymsølan hjá verkinum er økt so nógv hesi seluastu áriui, at verkið nú er við at vera ov lítið.

Aftrat er upplýst, at streymsframleiðslan við vatnorkuni er á tambi,

og má tí tann økta nýtslan berast av motorinum. Hesin er 6 ára gamal, og skal hann ganga í heilum, verður hann skjótt útslitin og má skiftast. Um nú vatnorkan í Strandadali verður økt fyri 1 mill. kr., kann verkið kanska greiða raksturin eina tíð, men tað loysir ikki spurningin fyri framtíðina.

Kommunan hevur tí tikið upp samráðingar við interkommunala elektricitetsfelagið S.E.V. um keyp av streymi frá hesum felag. Hesar samráðingar eru endaðar við tí úrsliti, at S.E.V. selur Klaksvík streym gjøgnum eina 20 kW linju frá Lorvík til elverkið á Strond.

Kostnaðurin av hesari linju er mettur til 900.000 kr. við transformatorstød, arbeiði og øllum øðrum íroknað.

Málið hevur verið til kanningar hjá elektricitetsnevndini, sum í skrivi 20. í hesum — avrit er viðlagt — hevur góðtikið bæði tað tekniska og fíggjarliga grundarlagið.

Landsstýrið er av teirri áskoðan, at umráðandi er hjá kommununi, at elverkið er fært fyri at veita tann streym, sum tørvur er á, og kann hetta gerast við vatnorku, er stórur oljuinnfiutningur spardur. Eisini heldur landsstýrið eins og elektricitetsnevndin, at fíggjarliga vil elverkið koma at bera seg sjálvt á sama hátt, sum tað hevur greitt tað tey farnu árini.

Viðvíkjandi Marshallstudninginum er at siga, at løgtingið í eykatingsetuni mai 1949, løgtingstíðindi 1949, s. 1, samtykti m. a., at 60 % av Marshallgávuni skuldi nýtast til ravmagnan. Millum tey verk, sum talan var um tá at styðja, var motorravmagnsverkið, Klaksvíkar kommuna ætlaðist at fara undir at byggja; hetta er liðugt og studningur latin, og viðkan av vatnorknverkinum. Av Marshallstudninginum, fyrra tildeilingin eftir lóg nr. 235, 27. mai 1950, eru eftir 1.582.983 kr., og eru tær allar avlagdar til ravmagnsverk, serliga í Suðuroy. Marshallstudningur til ravmagnsverk er bigartil latin við 20 % av kostnaðarætlanini.

Kommunan søkir eisini um rentustudning. Einasta ravmagnsverk, sum hevur fingið henda studning, er S.E.V., í 10 ár verður latin úr landskassanum ein minkandi studningur til partvísa renting av teimum lánum, 8 mill. kr., sum tikin eru í Føroyum, smbr. løgtingstíðindi 1950, vetrarting s. 89. Klaksvíkar kommuna fær streymin frá S.E.V. til keyps fyri um leið sama prís sum limir felagsins, og fær kommunan tí óbeinleiðis part í rentustudninginum til S.E.V. Rentustudningur til Klaksvíkar elektricitetsverk vil óivað hava fylgir við sær fyri onnur verk.

1. viðgerð 6. mars og 8. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Nevndin mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins. Viðvíkjandi Marshall-studninginum heldur nevndin, at tað sum verður eftir tá verkið í Klaksvík hevur fingið studningin, sum her er talan um, eigur Suðuroyggin at hava fyrsta rætt til, til útbygging av ravmagnanini; nevnast kann nýggja rørgøtu við verkið í Botni, háspenningslinjur til Sumbiar, Hovs og Fámjins og vatnorkuverk til Hovs-Porkeris vøtnini.

Uppskot.

I. Uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um ábyrgd fyri láni til Klaksvíkar kommunu.

II. Løgtingið viðmælir, at Marshall-studningur verður latin við 20 % av kostnaðinum, tó hægst 20 % av 1 mill. kr., at seta Klaksvíkar kommunala elektricitetsverk í samband við S.E.V. við luftkaðal yvir Lorvíksfjørð. Tað sum síðani er eftir av Marshall-peninginum eigur el-felagið Suðuroy fyrsta rætt til.

2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 12. mars 1956.
Uppskot landsstýrisins I samtykt 22—0.
Uppskot nevndinnar II — 22—0.
— landsstýrisins II burturdottið.

---

55. Skattur til landskassan.

Ár 1956, 5. marts, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT
til

Løgtingslóg um skatt til landskassan 1956/57.	Lagtingslov om skat til landskassen 1956/57.
§ 1.	§ 1.
Reglurnar í § 3 í løgtingslóg nr. 17. frá 28. marts 1952 um eykaskatt til landskassan verða óbroyttar galdandi fyri skattaárið 1956/57.	Bestemmelserne i § 3 i lagtingslov nr. 17 af 28. marts 1952 om ekstraskat til landskassen forbliver uændret i kraft for skatteåret 1956/57.
§ 2.	§ 2.
Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.	Denne lov træder I kraft straks.

Viðmerkingar:

Trý seinastu árini hevur landsskatturin verið kravdur við einum uppískoyti av 30 % av tí eftir galdandi stigum roknaða skatti. Hetta varð gjørt fyrstu ferð, tá ellisrentan varð hækkað, og hevur verið neyðugt at hildið henda sama eykaskatt øll árini síðan.

Um ikki broyting skal verða gjørd í teimum galdandi stigum, verður neyðugt eisini fyri komandi skattaár at krevja henda eykaskatt.

Tá eykaskatturin er roknaður við prosentum av regluliga skattinum, fellur hann eins stigandi eftir inntøkunum á skattgjaldararnar á sama hátt, sum broytt stig vildu gjørt.

Lagt verður altrat, at bert tey, ið hava 5.000 kr. ella meira í skattleggjandi inntøku, koma undir henda eykaskatt.

1. viðgerð 6., 2. viðgerð 7. og 3. viðgerð 8. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 24—0.

---

56. Løgtingslóg um eykaavskrivingar.

Ár 1956, 8. marts legði løgmaður fram soljóðandi uppskot:

Løgtingslóg um skattafríar eykaavskrivingar av skipum, ásíðum bygningum og maskinum v. m.

§ 1.

Tær í løgtingslóg nr. 3 frá 2. februar 1956 um skattafría eykaavskriving uppá skip, ávísar bygningar og maskinur v. m. fyrisettu reglur verða óbroyttar galdandi fyri skattaárið 1957 (í Tórshavn 1957/58) viðvíkjandi skipum, bygningum og maskinum v. m., sum útvegað eru ella sum sáttmáli er gjørdur um í tíðarskeiðinum 1. januar 1955—31. december 1956.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Lagtingslov om ekstraordinære skattefri afskrivninger paa skibe samt bygninger og maskiner m. v.

§ 1.

De i lagtingslov nr. 3 af 2. februar 1956 om ekstraordinære skattefri afskrivninger på skibe samt visse bygninger og maskiner m. v. fastsatte regler forbliver i kraft for skatteåret 1957 (i Tórshavn 1957/58) vedrørende de skibe, bygninger og maskiner m. v., som er anskaffede ellar kontraktede i tiden 1. januar 1955—31. december 1956.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Løgtingið hevur samtykt reglur um skattafría eykaavskriving av skipum, ídnaðarhúsum og maskinum og eru tær kunngjørdar í løgtingslóg nr. 3 frá 2. februar 1956.

Hesar reglur eru bert galdandi rakstraárið 1955 (skattaárið 1956, í Tórshavn 1956/57).

Ætlanin við reglunum er at stuðla monnum og feløgum til at útvega sær nýggj rakstraramboð, serstaklga fiskiskip, og er tí umráðandi, at reglurnar gilda í hvussu er nøkur ár framyvir.

Fyri at nevndu reglur voruliga skulu virka eftir ætlanini er umráðandi, at menn, áðrenn teir seta seg fyri stórar peningaileggingar, vita, at teir fáa høvl til at nýta tær her nevndu eykaavskrivingarreglur, og mugu tær tí verða settar í gildi tíðliga í tí rakstrarári, tá menn ætla sær undir at útvega dýr amboð.

Tá lógin varð løgd fram á ólavsøku í fjør, var hon gjørd fyri rakstrarárið 1955 og var bert galdandi fyri tað eina árið, um hon varð samtykt tá beinanvegin, hevði hon virkað framyvir, men tá hon fyrst varð samtykt í januar í ár, kom hon bert at virka fyri árið, sum farið var, og viðvíkjandi tiltøkum, sum gjørd vóru, uttan at teir, sum gjørdi hesi tiltøk, vistu, um teir fingu tær sømdir, sum nevndu reglur geva.

Fyri at menn við enn meira tryggleika kunnu fara undir líknandi peningaileggingar í hesum ári, er umráðandi, at teir frammanundan vita, at reglurnar verða galdandi fyri hetta rakstrarárið og komandi rakstrarár.

Landsstýrið hevur tí omanfyri sett uppskot fram um, at nevndu reglur eisini verða galdandi fyri rakstrarárið 1956, skattaárið 1957 (í Tórshavn 1957/58).

1. viðgerð 10., 2. og 3. viðgerð 12. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 18 - 0.

---

57. Borðfæ løgmans.

Ár 1956, 13. marts, legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 5, 14. mai 1948 um samsýning landsstýrismanna soleiðis sum henda seinni er broytt.

§ 1.

Í 2 í løgtingslóg nr. 5, 14. mai 1948, soleiðis sum henda grein er broytt við løgtingslóg nr. 28, 17. marts 1951, verður „8.000 kr." broytt til „10.000 kr."

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 5, 14. maj 1948 om landsstyresmændenes lønninger, saaledes som denne senere er ændret.

§ 1.

I § 1 i lagtingslov nr. 5, 14. mai 1948, således som denne paragraf er ændret ved lagtingslov nr. 28, 17. marts 1951, ændres „8.000 kr." til „10.000 kr."

§ 2.

Henda broyting hevur gildi frá 1. apríl 1955.

§ 2.

Denne ændring har virkning fra 1. april 1955.

Viðmerkingar:

Eftir uppskotinum verður borðfæ løgmans hækkað frá kr. 8.000.— til kr. 10.000.— um árið. Hækkanin fær gildi frá 1. apríl 1955.

1. og 2. viðgerð 13. marts og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskotið samtykt 26—0.

---

58. Keyp og bygging av farmaskipum.

Ár 1956, 12. marts, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um ábyrgd fyri lánum til farmaskip.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri lánum uppí 1,5 milli kr. til bygging og keyp av farmaskipum, sum eru ikki eldri enn 5 ár.

Ábyrgdirnar verða treytaðar av, at viðkomandi sjálvur útvegar í minsta lagi 20 % av skipavirðinum eftir virðismeting av monnum, landsstýrið góðkennir,, og at tað lán, sum ábyrgd verður veitt fyri, er tryggjað við paut í skipinum innanfyri 80 % av skipavirðinum.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Lagtingslov om garanti for laan til fragtskibe.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån op til 1,5 mill. kr. til bygning og køb af fragtskibe, der ikke er ældre end 5 år.

Garanti er betinget af, at vedkommende selv fremskaffer mindst 20 % af skibets værdi efter vurdering af mænd, som landsstyret godkender, og at lån for hvilke garanti gives, er sikret med prioritet i fartøjet for ikke over 80 % af fartøjets værdi.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Ymsir hava vent sær til landsstýrið við áheitan um landskassaábyrgd fyri lánum til keyp og/ella bygging av farmaskipum.

Við løgtingslógum um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum og ábyrgd fyri lánum til keyp og bygging av fiskiførum er saman við realkreditstovninum og lánum úr statskassanum gjørdir útvegir fyri at fara undir øking av fiskiskipaflotanum. Ein vinnuvegur heldur úroyndur í Føroyum, men sum tó stendur fiskivinnuni nær, er farmasigling við heimflyting av teimum vørum, fiskivinnuni tørvar, og við flyting av framleiðslu hennara. Í fyrstani verður bildið neyðugt fyri at fáa tørvandi og ódýr lán, at landskassin tekur ábyrgd av teimum.

1. viðgerð 12. marts og 13. marts legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Í skrivi 12. marts 1956 hevur landsstýrið lagt fyri løgtingið uppskot um landskassaábyrgd fyri lánum til bygging og keyp av farmaskipum. Ábyrgdin er í uppskotinum avmarkað til 1,5 milli. kr.

Nevndin er samd um at mæla løgtinginum til at samtykkja ábyrgdarlóg, sum tilskilaðu. Tó er hon ikki samd um ábyrgdarhæddina og fyrisiting lóginnar.

Ein meirilluti (Andr. Djurhuus, Djóni í Geil, Poul Petersen og Johan M. Fr. Poulsen) mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins tó við tí broyting, at ábyrgdarhæddin verður hækkað til 2,5 mill. kr., meðan ein minnilluti (P. M. Dam, Hanus við Høgadalsá og Erlendur Patursson) setur uppskot um, at ábyrgdarhæddin verður sett til 3 mill. kr., eins og hann heldur, at fíggjarnevndin saman við landsstýriuum skal fyrisita lógina.

Uppskot

frá

meiralutanum:

Uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um ábyrgd fyri lánum til farmaskip verður samtykt við tí broyting, at í staðin fyri „1,5" í § 1 verður sett „2,5" í báðum tekstum.

Frá minnilutanum:

Uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um ábyrgd fyri lánum til farmaskip verður samtykt við hesum broytingum:

1. Í staðin fyri „1,5" í § 1 verður sett „3" í báðum tekstum.
2. Aftaná „Landsstýrinum" og „Landsstyret" í § 1 verður sett ávikavist „saman við fíggjarnevndini" og „sammen med finansudvalget."

2. viðgerð 13. og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot minnilutans 1. fall 12—0.
— — 2. samtykt 16—0.
— meiralutans — 24—0.
— landsstýrisins so broytt samtykt 25—0.

59. Lán til uppbygging av vinnulívinum.

Ár 1956, 12. marts, legði tingmaðurin Kj. Mohr fram soljóðandi

Uppskot til samtyktar.

Landsstýrið verður biðið um at halda fram við tingingum um lántøku til uppbyggingar av vinnulívinum.

Við hesum verður málið lagt fyri tingið.

1. viðgerð 12. og 2. viðgerð 13. marts 1956.
Uppskotið samtykt 20—0.

60. Ábyrgd fyri láni til Færøernes Realkreditinstitut.

Ár 1956, 12. marts, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

leytingslóg um ábyrgd fyri lánum til Færøernes Realkreditinstitut.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka ábyrgd fyri lánum uppí 10 mill. kr. til Færøernes Realkreditinstitut.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om garanti for laan til Færøernes Realkreditinstitut.

§ 1.

Landstyret bemyndiges til på landskassens vegne at garantere for lån til Færøernes Realkreditinstitut på indtil 10 mill. kr.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í skrivi 10. marts 1956 søkir Færøernes Realkreditinstitut um, at landsstýrið ger útvegir fyri, at landskassin tekur ábyrgd fyri lánum, stovnurin hevur søkt um hjá Færø Amts Sparekasse og Tryggingarsambandið Føroyar, at læna út aftur til endurnýgging av fiskiskipaflotanum. Sparikassin hevur svarað, at hann ikki í løtuni kann veita lán uttan statskassa- ella landskassaveðhald.

Realkreditstovnurin vísir á, at reglurnar fyri innián hansara eru lógfestar í § 10 í lóg nr. 60, 12. marts 1955.

Eftir nevndu lógargrein má hæddin av innlánum stovnsins ikki fara upp um 5 ferðir stovnsfæið, ultimo februar er hetta uppgjørt til 3.196.157,20 kr.; undir serligum umstøðum kunnu landsstýrið og statsministeriið geva loyvi til undantak, soleiðis at Innlánini kunnu koma uppí 7 ferðir stovnsfæið.

Uppskotið frammanfyri inniheldur eina heimild fyri landsstýrið at taka ábyrgd, men onga skyldu, soleiðis at landsstýrið kann sýta, um lántreytirnar og umstøðurnar annars ikki tala fyri eini landskassaábyrgd. Fyri fyrst í hvussu er verður hildið beint at avmarka ábyrgdarhæddina; her verður skotið upp at seta hana til 10 mill. kr.

1. viðgerð 12., 2. og 3. viðgerð 18. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 26—0.

61. Samsýning tingmanna.

Ár 1956, 13. marts, legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Í eini umsókn hava nakrir tingmenn beitt á fíggjarnevndina um hækking av vistarhaldinum sbr. løgtingsmál nr. XIII/16-1947 tingtíðindi 1947 bls. 262.

Fíggjarnevndin skal mæla tinginum at gera fylgjandi broytingar og setur fram uppskot til løgtingslóg samsvarandi:

UPPSKOT

til

løgtingslóg um dagpening tingmanna o. m.

§ 1.

Fyri fyrst fáa Føroya løgtingsmenn fylgjandi dagpening:

Meðan tingið er saman, fáa tingmenn fyri hvønn dag, tingið er inni, kr. 12.—, meðan teir fáa ikki dagpening fyri nevndarfundir.

Uttanfyri løgtingssetur fáa tingmenn og aðrir limir í millumtinganevndum kr. 12.— fyri hvønn fundardag og kr. 6.— fyri hvønn ferðardag, sum er ikki samstundis fundardagur.

Dýrtíðarviðbót verður veitt til dagpeningin eftir prístalinum.

Dýrtíðarviðbótin skiftir frá og við degnum fyri kunngerð av prístalinum.

§ 2.

Tingmonnum og limum í millumtinganevndum av bygd fáa haraftrat í vistarhald kr. 12.— fyri hvønn dag teir eru burtur frá heimi sínum til ting ella millumtinganevnderstarv.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan-

lagtingslov om dagpenne for lagtingets medlemmer m. v.

§ 1.

Indtil videre tillægges der medlemmerne af Færøernes lagting følgende dagpenge:

Under en lagtingssamling tillægges der for hver dag, tingsamlingen varer, kr. 12.—, medens der ikke ydes dagpenge for udvalgsmøder.

Udenfor en lagtingssamling tillægges der lagtingsmænd og andre medlemmer af stående udvalg kr. 12.— pr. mødedag, og kr. 6.— for hver rejsedag, som ikke samtidig er mødedag.

Der ydes derhos dyrtidstillæg til ovenstående dagpenge efter pristal.

Dyrtidstillægget ændres fra og med datoen for pristallets offentliggørelse.

§ 2.

Lagtingsmænd og medlemmer af stående udvalg fra bygd tillægges der derhos for logi kr. 12.— for hver dag, de er fraværende fra hjemmet i sit hverv som tingmand eller medlem af stående udvalg.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks

vegin og fær eisini gildi fyri votrartingið roknað frá 1. januar 1956.

Samstundis fer bráðfongis kunngerð nr. 34 frá 19. november 1942 úr gildi.

og får også gyldighed for vintersamlingen fra 1. januar 1956 at regne.

Samtidig opbæves midlertidig kundgørelse nr. 34 af 19. november 1942.

1. og 2. viðgerð 13. marts og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot nevndarinnar samtykt 24—0.

---

62. Normeringsløgtingslóg.

Ár 1956, 12. marts, legði lagmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Løgtingslóg um broytingar í normering tænastumanna.

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 16 frá 28. marts 1949, um løn tænastumanna landsins, soleiðis sum hon seinni er broytt, verða gjørdar hesar broytingar:

Landbúnaður. Útskiftingar- og matrikulstova:

Í § 7, 4. stk., gangur út „2040 kr. árliga í ikki eftirløngevandi viðbót", og í staðin verður sett „1200 kr. í árligum honorari umframt vanliga honorarviðbót".

§ 2.

Veitt verður Daniel Frits Larsen, hjálparmanni á útskiftingar- og matrikulstovuni, lønaraldur frá 1. december 1949 og eftirløna-aldur frá 1. mai 1956 smb. §§ 2 og 3 í løgtingslóg nr. 3 frá 9. marts 1954.

Lagtingslov om ændringer i tjenestemændenes normering.

§ 1.

I lagtingslov nr. 16 af 28. marts 1949 om lønregulering for landets tjenestemænd, således som denne senere er ændret, foretages følgende ændringer:

Landbruget. Udskiftnings- og matrikulkontor:

I § 7, 4. stk., udgår „2040 kr. årlig i ikkepensionsgivende tillæg", og i stedet indføjes „et årligt honorar på 1200 kr., hvortil ydes sædvanligt honorartillæg."

§ 2.

Der ydes assistent ved udskiftnings- og matrikulkontoret Daniel Frits Larsen løningsanciennitet fra 1. december 1949 og pensionsanciennitet fra 1. maj 1956, jfr §§ 2 og 3 i lagtingslov nr. 3 af 9. marts 1954.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

ad § 1.

Løgtingslóg nr. 76, 22. december 1941, fyriskipar, at tænastumaður, tá ið hann er settur útskiftingarformaður, fær 2.040 kr. árliga í ikki eftirløugevandi viðbót. Undir viðgerðini av lógaruppskotinum var tað á máli, at útskiftingarformaður skuldi hava eitt honorar uppá 1.200 kr., og við tað, at honorarviðbótin tá var 70 %, var samsýningin so sett til 2.040 kr. Henda samsýning er síðani tá ikki dýrtíðarviðgjørd. Í løtuni er honorarviðbótin hækkað upp í 95 %.

ad § 2.

Frits Larsen er føddur 20. april 1921. Hann hevur verið settur hjálparmaðar innan útskiftingina síðani 1. december 1948, fyrsta árið sum aspirantur og so við løn eftir reglum sum tilnevndur hjálparmaður við útskiftingar- og matrikulstdvuna. Tilnevndur í embætlið verður hann frá 1. august 1955. Embætið sum hjálparmaður hevur staðið leyst síðani 1948, og er tað bert av missgávum, at hann ikki hevur søkt fyrr at verði tilnevndur sum hjálparmaður.

1. og 2. viðgerð 13. marts og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 23—0.

63. Lán til elfelagið Suðuroy.

Ár 1956, 13. marts, legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um lán til elektricitetsfelagið Suðuroy, Vág.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna, tá elektricitetsnevndin hevur góðtikið byggiætlanina av leiðningum frá elektricitetsverkunum í Vági og á Tvøroyri til Sumba, Hov og Fámjins, at taka ábyrgd fyri teimum lánum, sum elektricitetsfelagið Suðuroy tekur til byggjan av nevndu leiðningum upp til 500.000.— kr.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om lån til elektricitetsselskabet Suðuroy, Vág.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne, når elektricitetsnævnet har godkendt byggeplanerne for ledningsnet fra elektricitetsværkerne i Vági og Tvøroyri til Sumba, Hov og Fámjin, at stille garanti for de lån, som elektricitetsselskabet Suðuroy optager til opførelse af nævnte ledningsnet op til 500.000.— kr.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Elektricitetsfelagið Suðuroy hevur í skrivi 29. februar í ár vent sær til landsstýrið við umsókn um loyvi til at taka lán 500.000.— kr. og landskassaábyrgd av hesum láni til byggjan av leiðningum, transformatorstøð o. ø. til veitan av elektriskum streymi til bygdirnar Sumba, Hov og Fámjin frá elektricitetsverkum felagsins.

Felagið upplýsir í nevnda skrivi, at byggikostnaðurin á hesum er	kr. 600.000.—
harav roknað er við 20 % í Marshallstuðningi	„ 120.000.—
so at eftir er	kr. 480.000.—

og kemur aftrat kostnaður við upptøku av lknum, rentum í byggitíðini o. a. mett til kr. 20.000.—.

Felagið roknar við at tena peningin í Færø Amts Sparekasse, møguliga sin part í Suðurnyar Sparikassa uppá vanligar sparikassatreytir.

Landsstýrið vil halda, at felagið átti at havt lagt málið fyri fyrr, tí nú er ov seint at fáa byggi- og kostnaðarætlan góðkenda av elektricitetsnevndini, har málið í løtuni er.

Tá felagið vísir á, at setlanin er at byggja linjur og transformatorar í summar, verður ov seint at leggja umsóknina fyri løgtingið á Ólavsøku og loyvir landsstýrið sær ti at leggja tað fyri tingið nú, hóast ummæli elektrici-

tetsnevndarinnar ikki er við og hevur landsstýrið tí í lógaruppskotinum tilskilað, at ábyrgdin verðar ikki givin fyrr enn elektricitetsnevndin hevur góðkent byggi- og kostnaðarætlanirnar.

1. viðgerð 13. marts og 2. og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot landsstýrisins samtykt 26—0.

---

64. Landskassalán til studningsveitan til skipaflotan.

Ár 1956, 13. marts, legði løgmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

Lógtingslóg um landskassalán.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilt landskassans vegna at læna upp í 2 milli. kr. at veita í studningi til endurnýggjing av fiskiskipaflotanum eftir reglunum í løgtingslóg nr. 12, 5. apríl 1955, soleiðis sum henda er broytt við løgtingslóg nr. , marts 1956 um broyting í nevndu lóg.

§ 2.

Rentur og avdráttur av láninum verður at gjalda av landskassanum yvir rakstrarroknskap hansara.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Lagtingslov om landskasselaan.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at låne op til 2 mill. kr. til ydelse af tilskud til fornyelse af fiskerflåden efter reglerne i lagtingslov nr. 12 af 5. april 1955, således som denne er ændret ved lagtingslov nr. af marts 1956 om ændringer i nævnte lov.

§ 2.

Renter og afdrag af lånet vil være at udrede af landskassen over dennes driftsregnskab.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Tann studningshædd, tilsamans 2,4 milli. kr., landsstýrið hevur at ráða yvir í fíggjarárunum 1955/56 og 1956/57, er antin goldin ella tilsøgd í studningum. Tað er útlit fyri, at fleiri skip koma til landið í næstu framtíð, og verður tað tí, um hesi skulu fáa somu sømdir sum hini, neyðugt at útvega meira pening at veita í studningi til endurnýggjing skipaflotans.

I. viðgerð 13. og 2. og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot landstýrisins samtykt 24 — 0.

---

65. Agnsildaveiðan undir lønjavningargrunninum.

Ár 1956, 13. marts, legði lagmaður fram soljóðandi

UPPSKOT

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 72, 22. december 1951, soleiðis sum henda lóg síðani er broytt jbr. lógarkunngerð nr. 16, 25. juni 1954.

§ 1.

Í løgtingslóg nr. 72, 22. december 1951, soleiðis sum henda síðani er broytt jbr. lógarkunngerð nr. 16, 25. juni 1954, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Sum nýtt 5. petti til § 5, 1. stk., verður sett:
„1 % av sølu- ella nýtsluvirðinum, ið sett verður av prísásetingarnevndini eftir § 3, av agnsildini."

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951, således som denne lov senere er ændret jfr. lovbekendtgørelse nr. 16 af 25. juni 1954.

§ 1.

I lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951, således som denne senere er ændret jfr. lovbekendtgørelse nr. 16 af 25. juni 1954. foretages følgende ændringer:

1. Som nyt punkt 5 til § 5, stk. 1, sættes:
„1 % af salgs- eller brugsværdien, der fastsættes af nævnet efter § 3, af agnsilden."

2. Sum nýtt punktum til § 5. 2. stk., verður sett:
„Av agnsild 3 vikur aftaná landing."

2. Som nyt punktum til § 5, stk. 2, sættes:
„Agnsild 3 uger efter landing."

Viðmerkingar:

Lønjavningargrunnurin hevur í skrivi, 6. marts 1956, sagt frá, at tað á hvørjum ári eru menn í agnsildaveiðu, sum krevja, at grunnurin veitir teimum somu sømdir sum øðrum. Grunnurin skjýtur upp, at gingið verður teimum á møti.

1. viðgerð 13. marts og 2. og 3. viðgerð 14. marts 1956.
Uppskot landstýrisins samtykt 24—0.

SKJAL NR. 1.

LANDSKASSIN

Rakstrarroknskapur

og

fíggjarstandur 1954-55

Rakstrarroknskapur landskassans

(Saman

INNTØKUR	Reknskapur	Fíggjarlóg
§ 1. Skattur, tollur og onnur gjøld	9.776.180,51	8.780.000,00
§ 2. Inntøka av handli og fiskivinnu viðv.	431.513,91	355.000,00
§ 3. Inntøka av gjøldum samferðslu viðv.	209.658,90	190.000,00
§ 4. Inntøka av spæli	58,50	500,00
§ 5. Rentur og vinningsbýti	236.668,19	165.000,00
§ 6. Rakstur av ognum	73.355,95	75.000,00
§ 7. Partur í danska tjóðarbanka yvirskoti sbr. lóg	18.827,90	20.000,00
§ 14. Ymiskar inntøkur	19.890,35	30.000,00
Kassamunur	25,19	0,00
	10.766.179,40	9.615.500,00

fyri fíggjarárið 1954-55

dráttur)

ÚTREIÐSLUR	Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 15. Lögtingsútreiðslur	211.661,82	182.458,00
§ 16. Landsumsitingin	970.869,16	908.024,00
§ 17. Heilsumál	1.663.141,74	1.462.000,00
§ 18. Samferðslumál	1.535.972,40	1.719.000,00
§ 19. Kenslumál	1.342.202,49	1.285.906,00
§ 20. Vísind, bókment og list	164.730,78	158.836,00
§ 21. Fiskivinna, sjóferð o. t.	473.613,52	563.140,00
§ 22. Jarðabrúk	350.154,36	297.579,00
§ 23. Handil og ídnaður o. t.	350.072,42	351.924,00
§ 24. Social mál	1.976.883,04	1.908.420,00
§ 25. Eltirlön	66.951,23	61.373,00
§ 26. Dóms- og lögreglumál	51.315,26	43.400,00
§ 28. Vinnulánsgrunnurin, saneringslán og P/f Sjóvinnubankin	671.967,23	474.789,00
§ 34. Aðrar og óvissar útreiðslur	44.450,10	45.000,00
§ 35. Ymsir grunnar	42.000,00	42.000,00
§ 36. Rentuútreiðslur	63.599,28	73.600,00
§ 37. Ognarútreiðslur	847,75	9.500,00
Sett av til lönjavningargrunnin	160.000,00	0,00
Rakstraravlop	625.746,82	28.551,00
	10.766.179,40	9.615.500,00

Fíggjarstøða landskassans

(Saman

OGNIR

40. Fastar ognir (hús v. m.)	1.273.182,65
41. Flogvøllur, oljugoymslur og oljubrúgv	1.012.899,93
42. Skip	111.770,15
43. Virðisskjøl	470.600,00
44. Útlán	4.839.496,95
45. Kassa-, banka-, sparikassa- og giropeningur	2.760.952,29
46. Tilgóðar í millumrokning	1.739.960,73
Aðrar millumrokningar, forskot og agóðar	845.410,65
47. Inntökueftirstøðnr	3.466.478,07
48. Inntökur viðv. 1954/55, inngoldið aftaná 1/4—55	1.259.418,05
Goldið útreiðslur viðvíkj. 1955/56 áðrenn 1/4—55	271.363,97
49. Peningur tilhoyrandi grunnum og deponentum v. m.	3.581.581,38
50. Ábyrgdir	3.500.000,00
	25.133.114,82

Føroya Gjaldstova, 15. december 1955.

J. Nicolaisen.

pr. 31. marts 1955

dráttur)

SKULD

60.	Lán	4.176.060,00
61.	Skuld í millumrokning	1.263.269,02
62.	Deposita	16.693,41
63.	Inntökur viðv. 1955/56, inngoldið áðrenn 1/4--55	85.719,37
	Útreiðslur viðv. 1954/55, útgoldið aftaná 1/4--55	1.202.510,03
65.	Ábyrgdir	3.500.000,00
69.	Ymsir grunnar, burturleggingar v. m.	9.535.320,96
70.	Kapitalkonto	4.727.795,21
	Rakstraravlop 1954/55	625.746,82
		25.133.114,82

Ábyrgdir útyvir tær í roknskapinum uppfördu: kr. 28.594.776,70 sambært specifikatión.

Specifikatiónir

til rakstrarroknskapin fyri fíggjarárið 1954-55.

INNTØKUR

			Roknskapur	Fíggjarlóg
§ 1. SKATTUR, TOLLUR OG ONNUR GJØLD				
1. Landsskattur:				
1. Hövuðsálíkning 1954/55		3.177.588,50		
Økjan:				
2. Tilflytarir		2.863,25		
3. Hækkanir		416.029,25		
3a. Inngoldið uppá fyrr avskriv. skalt ÷ flutt til grunn fyri endurnýggj. av skipaflotanum	16.115,90	16.115,90		0,00
			3.596.481,00	
Minkan:				
4. Lækkan. og dup. skattað		68.069,11		
5. Strikað v. andlát ella giftu				
6. Strikað v. búfluttning				
7. För. landsstýri eftirgivið		251.151,41		
8. Úrslitaleys innheintan.				
8a. Munur við uppgerð 5. apríl 1955		58,50	319.279,02	
			3.277.201,98	
9. Sektir		14.823,00		
10. Gjald av happadráttarvinningum		8.439,50		
11. Rentuskattur		263.657,83	3.564.122,31	3.400.000,00
2. Tollinntökur:				
1. Innflutningstollur		5.936.038,52		
2. Framleiðslugjald		76.208,65		
3. Partur landskassans í tollsektum		31.929,45		
4. Konfiskatiónir		21.484,57		
		6.065.661,19		
5. ÷ Útr. til sýslur og postv.		8.360,63	6.057.300,56	5.200.000,00
At flyta			9.621.422,87	8.600.000,00

		Rokuskapur	Fíggjarlóg
Flutt...		9.621.422,87	8.600.000,00
3. Lestagjald av skipum		16.434,11	15.000,00
4. Skemtunnarskattur		91.105,24	90.000,00
5. Gjöld fyri rúsdrekkakort:			
Rest viðvíkjandi 1951/52	115,00		
Viðvíkjandi 1954/55	14.750,00	14.865,00	20.000,00
6. Sektir:			
1. Fólkayvirlitssektir	30,00		
2. Aðrar sektir	2.323,29	2.353,29	25.000,00
7. Álíknað kommununum		30.000,00	30.000,00
		9.776.180,51	8.780.000,00
§ 2. INNTØKA, HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI			
1. Valutagjald		198.429,00	120.000,00
2. Salt- og klippfiskagjald:			
Inntökur í 1954/55	228.347,91		
÷ Avskrivað sum tap	1,00	228.346,91	225.000,00
3. Gjöld fyri loyvisbröv		4.738,00	10.000,00
		431.513,91	355.000,00
§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI			
1. Vektgjald fyri bílar		169.852,98	165.000,00
2. Gjöld fyri sölu av bílum o. ö.		39.805,92	25.000,00
		209.658,90	190.000,00
§ 4. INNTØKA AV SPÆLI			
1. Undirskot av happadrátti fyri 1954	4.040,69		
÷ Flutt til ymsar byggigr.	4.040,69	0,00	0,00
2. Totalisatorspæl		58,50	500,00
		58,50	500,00
§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI			
1. Sektarrentur:			
1. Rentur av landsskatti	138.696,16		
2. Pantigjald av landsskatti	13.038,57	151.734,73	80.000,00
2. Renta av tökum peningi:			
1. Renta av bankapeningi	23.821,12		
2. Renta av giropeningi	392,23		
3. Renta av öðrum peningi	50,83	24.264,18	10.000,00
At flyta...		175.998,91	90.000,00

		Rokn skapur	Figgjarlóg
Flutt...		175.998,91	90.000,00
3. Vinningsbýti:			
1. P/f Skipafelagið Föroyar		7.000,00	15.000,00
4. Renta av öðrum ágóða:			
1. Renta av útlán. til komm.	4.706,43		
2. Renta av rakstrarláni til fiskivinnu	6.844,96		
3. Renta av öðrum útlánum	40.474,64		
4. Renta av öðrum ágóða	1.643,25	53.669,28	60.000,00
		236.668,19	165.000,00
§ 6. RAKSTUR AV OGNUM			
1. Húsið við Kongaminnið:			
1. Inntökur av leigu	4.115,00		5.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	2.808,34		÷ 5.000,00
		1.306,66	(0,00)
2. Húsið í Sandavági:			
1. Inntökur av leigu	0,00		100,00
2. ÷ Útreiðslur.....	0,00		÷ 100,00
		0,00	(0,00)
3. Skansin:			
1. Inntökur av leigu	1.480,00		2.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	347,38		÷ 2.000,00
		1.132,62	(0,00)
4. Oljugoymslur:			
1. Inntökur av leigu	70.916,67		75.000,00
2. ÷ Útreiðslur.....	0,00		0,00
		70.916,67	(75.000,00)
		73.355,95	75.000,00
§ 7. PARTUR Í DANSKA TJÓÐARBANKA YVIRSKOTI SBR. LÓG.....		18.827,90	20.000,00

§ 14. YMISKAR INNTØKUR

Inntöka fyri sölu av asfalt	10.540,00
Stórhvalagjald frá 1952 ..	1.650,00
— - 1954 ..	2.325,00
Inntöka av grindum.....	1.388,85
Inngoldin leiga fyri sethús, matr. nr. 209 á Tvøroyri	2.025,00
Inntökur við sölu av motorlutum og fríholtstimbur	857,50
Provisjón av ábyrgdarláni	750,00
Leiga av lendi	125,00
Kopi av valutaváttan. o. t.	80,00
At flyta...	19.741,35

		Roknskapur	Fíggjarlóg
Flutt...	19.741,35		
Afturgoldin studningur til súrhoybing.....	217,00		
Smáttvrak	22,00		
	19.980,35		
÷ avskrivað sum tap uppá ágóða fyri útsendar rokningar frá landsverkfröðinginum	90,00	19.890,35	30.000,00

ÚTREIÐSLUR

		Rokn skapur	Fjárlög
§ 15. LØGTINGSÚTREIÐSLUR			
1. Løgtingsmenn:			
1. Tingmannalønir	126.978,59		113.400,00
2. Dagpeningur til nevndarlimir	1.436,50		3.700,00
3. Ferðaútreiðslur	1.432,00		1.000,00
		129.847,09	(118.100,00)
2. Løgtingshúsið v. m.:			
1. Hitt, ljós og reingerð	6.599,21		6.000,00
2. Viðlíkahald	2.901,59		5.000,00
3. Aðrar útreiðslur	2.009,83		2.200,00
		11.510,63	(13.200,00)
3. Løgtingstíðindi, kunngerðasavn v. m.:			
1. Prenting o. t.	7.838,75		15.000,00
2. ÷ Inntøka við sölu	1.506,30		÷ 1.200,00
		6.332,45	(13.800,00)
4. Revisjón:			
1. Løgtingsrevisjón	640,00		
2. Statsaut. revisjón	35.118,11		
3. Intern revisjón	18.338,54		
4. Tollrevisjón	9.875,00	63.971,65	37.358,00
		211.661,82	182.458,00
§ 16. LANDSUMSITINGIN			
1. Lógmaður og landsstýri:			
1. Lønir	60.800,41		54.400,00
2. Borðfæ	8.000,04		8.000,00
		68.800,45	(62.400,00)
2. Landsskrivstovan:			
1. Skrivstovustjóri og fulltrúar	78.949,41		78.150,00
2. Skrivstovufólk	38.365,18		36.500,00
3. Honorar	2.400,00		2.400,00
4. Húsaútreiðslur	44.794,73		38.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur	11.505,30		9.500,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	10.232,75		10.000,00
7. Aðrar útreiðslur	1.502,36		1.200,00
		187.749,73	(175.750,00)
3. Fiskivinnuskrivstovan og laboratorium:			
1. Lön til fyristöðumannin	19.220,23		17.174,00
2. Skrivstovufólk	21.518,40		19.900,00
At flyta...	40.738,63	256.550,18	37.074,00

		Rokn skapur	Fíggjarlóg
Flutt...	40.738,63	256.550,18	37.074,00
4. Húsaútreiðslur	4.912,22		4.800,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	2.191,60		2.800,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	3.996,79		2.400,00
7. Aðrar útreiðslur.....	278,90		1.000,00
8. Royndir	2.358,72		2.000,00
		54.476,86	(50.074,00)
4. Umboð uttanlanda:			
1. Lón og kursviðbót	15.647,40		14.927,00
2. Skrivstovufólk.....	9.758,20		9.400,00
4. Húsaútreiðslur	1.932,41		5.100,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	1.416,28		800,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	9.574,76		5.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....	1.411,11		1.000,00
8. Ferða- og dagpeningur.	2.180,08		3.000.00
9. Útiviðbót	18.500,04		18.500,00
10. ÷ Leiguinntøka.....	÷ 763,20		÷ 763,00
		59.657,08	(56.964,00)
5. Líkuingarráð og kommunalt eftirlit:			
2. Skrivstovufólk.....	25.315,87		24.108,00
3. Honorar	1.800,00		1.800,00
4. Húsaútreiðslur	6.143,83		6.500,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	3.263,45		5.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	2.355,22		2.500.00
7. Aðrar útreiðslur.....	2.040,25		500,00
		40.918,62	(40.408,00)
6. Fólkayvirlit:			
1. Skrivstovufólk.....	7.680,43		6.777,00
2. Honorar til kommunalar manntalsskrívarar	11.110,30		11.500,00
4. Húsaútreiðslur	50,00		0,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	1.040,55		1.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	325,86		500,00
7. Aðrar útreiðslur	0,00		200,00
		20.207,14	(19.977,00)
7. Gjaldstovan:			
1. Stjóri, fulltrúi, kassameistari og bókhaldarar	83.908,20		79.464,00
2. Skrivstovufólk	104.663,32		89.000,00
4. Húsaútreiðslur	18.972,19		20.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	17.674,79		12.000,00
At flyta...	225.218,50	431.809,88	200.464,00

		Rokneskapur	Fíggjarlóg
Flutt...	225.218,50	431.809,88	200.464,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	27.115,66		25.000,00
7. Aðrar útreiðslur.....	8.372,48		3.500,00
8. Adrema	2.860,82		6.000,00
	263.567,46		
9. Endurgjald ríkiskassans	÷ 65.891,86		÷ 58.700,00
		197.675,60	(176.264,00)
8. Tolleftirlit:			
2. Lönir	74.013,60		70.692,00
3. Honorar.....	10.240,00		10.500,00
4. Húsaútreiðslur	4.210,36		4.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	324,13		500,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	1.862,05		2.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.219,85		4.000,00
8. Rakstur av tollbátinum	1.858,13		3.000,00
9. Ferða- og dagpeningur.	522,00		500,00
		95.250,12	(95.192,00)
9. Valuta- og prisráð:			
2. Skrivstovufólk.....	19.772,04		13.095,00
3. Samsýning sýslumanna o. a.....	7.749,84		4.200,00
4. Húsaútreiðslur	7.237,56		8.500,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	1.548,70		1.500,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar.....	2.042,03		2.500,00
7. Aðrar útreiðslur.....	251,99		1.700,00
8. Ferða- og dagpeningur.	3.656,49		3.500,00
		42.258,65	(34.995,00)
11. Landsverkfröðingsskrivstovan:			
1. Landsverkfröðingur o. a.	111.836,45		100.000,00
2. Skrivstovufólk.....	25.227,45		25.000,00
4. Húsaútreiðslur	21.688,18		25.000,00
5. Skrivstovuútreiðslur ...	5.249,84		5.000,00
6. Porto, telefon, telegr. og lýsingar	2.908,25		3.000,00
7. Aðrar útreiðslur	1.106,80		3.000,00
8. Ferða- og dagpeningur.	10.126,58		15.000,00
	178.143,55		
9. ÷ Leiguinntöka.....	1.123,20		0,00
		177.020,35	(176.000,00)
	At flyta...	944.014,60	888.024,00

		Roknskapur	Fíggjarlóg
Flutt ...		944.014,60	888.024,00
12. Ferðapeningur		15.233,51	20.000,00
13. Ymiskar innheintingarútreiðslur		11.621,05	0,00
		970.869,16	908.024,00
§ 17. HEILSUMÁL			
1. Dronning Alexandrines Hospital	Rakstrarhall samb.	810.700,13	737.517,00
2. Klakksvíkar sjúkrahús	serstakar	284.233,49	267.600,00
3. Tvöroyrar sjúkrahús	roknskapir	217.446,10	121.950,00
4. Bróstsjúkrahúsið	f. sjúkrah.	279.510,06	264.933,00
5. Læknaútreiðslur		16.040,81	16.500,00
6. Ljósmöður		28.038,98	25.000,00
7. Farsóttir		3.174,17	1.000,00
8. Karantenuútreiðslur		20,00	500,00
9. Sjúkrahjálp:			
1. Útreiðslur viðvíkjandi veneriskum sjúkum ...	450,00		
2. Onnur sjúkrahjálp	1.528,00	1.978,00	4.000,00
10. Studning til hvíldarheimið »Naina«		22.000,00	22.000,00
11. Frágreiðing um heilsuviðurskifti		0,00	1.000,00
		1.663.141,74	1.462.000,00
§ 18. SAMFERÐSLUMÁL			
1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og brýr (flutt játtan 1954/55 til status á konto: Abyrgd viðv. játtaðum vegstudningum)	150.000,00		150.000,00
2. Breiðkan av brúm	34.100,00		50.000,00
3. Til vegagrunnin (flutt játtan 1954/55 til vegagrunnin)	100.000,00		100,000,00
		284.100,00	(300.000,00)
2. Havnagerð: Flutt játtan 1954/55 til status á konto fyri játtaðan havnastudning	742.500,00		
÷ Goldið við yvirflyting frá marshallpeningi	212.500,00	530.000,00	742.500,00
3. Lendingar		185 000,00	185.000,00
	At flyta ...	999.100,00	1.227.500,00

		Roknskapur	Figgjarlóg
Flutt...		999.100,00	1.227.500,00
4. Strandferðslan:			
Rakstrarundirskot 1954/55 shr. serroknskap		195.092,65	150.000,00
5. Flogvöllurin		1.779,75	1.500,00
6. Telefonverk Føroya Lögtings:			
1. Rakstrarstudningur	190.000,00		190.000,00
2. Studning. til nýbyggjan	150,000,00		150.000,00
		340.000,00	(340.000,00)
		1.535.972,40	1.719.000,00

§ 19. KENSLUMÁL.

1. Fólkaskúlin:			
1. Læraralönir:			
lönir sambært mánaðarlista	1.784.178,71		
÷ partur ríkiskassans .	892.089,35		
	892.089,36		
Partur landskassans í vikarlönum, eftirgjaldan, yvirtímar v. m.	39.484,79		
J. S. Djurhuus, eftirlönarstudn.	2.213,52		
Fluttningur av skúlabörnum	2.551,50		
Flytiútreiðslur	1.168,94		
	937.508,11		875.000,00
2. Skúlaeftirlit	1.445,00		2.200,00
		938.953,11	(877.200,00)
2. Læraraskúlin:			
1. Næmingastudningur ...	5.000,00		5.000,00
2. Viðlíkahald av barakk .	0,00		100,00
		5.000,00	(5.100,00)
3. Føroya Miðlum- og Realskúli:			
1. Studningur til skúlan ..	49.150,00		49.150,00
Næmingastudningur	1.400,00		1.400,00
		50.550,00	(50.550,00)
At flyta ...		994.503,11	932.850,00

			Roknskapur	Figgjarlóg
		Flutt...	994.503,11	932.850,00
4. Studentaskúlin:				
1. Lønir		115.366,24		120.000,00
2. Næmingastudningur		13.000,00		13.500,00
3. Sövnini		1.190,00		2.000,00
4. Laboratoriið		2.807,10		1.500,00
5. Aðrar útreiðslur		735,97		1.000,00
6. Húsaútreiðsl. av V.B.V.		5.358,08		6.000,00
		138.457,39		
7. Skúlapeningur	14.420,00			
÷ avskriv. sum tap	240,00			
		÷ 14.180,00		÷ 15.000,00
8. Leiguinntøka		÷ 864,00		÷ 864,00
			123.413,39	(128.136,00)
5. Aðrir skúlar:				
1. Føroya Fólkaháskúli, studningur		21.920,00		21.920,00
2. Føroya Fólhaháskúli, næmingastudningur		7.155,00		7.000,00
3. Kvöldskúlar		7.787,68		4.000,00
			36.862,68	(32.920,00)
6. Útvarpsroyndir:				
1. Flutt játtan 1954/55 til útvarpsgrunnin á status			5.000,00	5.000,00
7. Ítróttur:				
1. Fimleikagrunnurin (flutt játtan 1954/55 til grunnin á status		15 000,00		15.000,00
2. Studningur til Í. S. F.		5.000,00		5.000,00
			20.000,00	(20 000,00)
		At flyta...	1.179.779,18	1.118.906,00

			Roknskapur	Fíggjarlóg
		Flutt...	1.179.779,18	1.118.906,00
8. Ymiskir studningar:				
1. Studningur til lærdan lestur*)		15.410,00		20.000,00
2. Studn. til annan lestur		4.750,00		4.000,00
3. Studn. til utlanbygdanæmingar í realskúlum		7.000,00		7.000,00
4. Studningur til lærlingar		19.993,88		20.000,00
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar.....		1.400,00		2.000,00
6. Studningur til háskúla- og húshaldsskúlagongd.		1.100,00		1.000,00
7. Studningur til skúlabarnaferðir		10.000,00		10.000,00
8. Studningur til skúlabyggigrunn (flutt játtan 1954/55 til grunnin á status).....		100.000,00		100.000,00
9. Ymiskir studningar		2.000,00		2.000,00
10. Læraraskeið		769,43		1.000,00
			162.423,31	(167.000,00)
			1.342.202,49	1.285.906,00
§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST				
1. Landsbókasavnið:				
1. Lønir.....		26.894,32		26.000,00
2. Bókakeyp og innbinding		19.618,21		17.000,00
3. Húsaútreiðslur		14.589,88		11.000,00
4. Aðrar útreiðslur.....		7.916,94		4.800,00
		69.019,35		
5. ÷ Sektir ...	374,30			÷ 400,00
6. ÷ Studn. frá Tórshavn. kommunu	4.300,00			÷ 4.300,00
7. ÷ Innt. frá Collegium Academic. Faroense .	990,46	5.664,76		0,00
			63.354,59	(54.100,00)
2. Skjalasavnið:				
1. Lønir.....		10.927,56		10.448,00
2. Mikrofotografering.....		1.133,00		1.600,00
3. Húsaútreiðslur		1.583,00		1.450,00
4. Aðrar útreiðslur.....		303,63		400,00
			13.947,19	(13.898,00)
		At flyta...	77.301,78	67.998,00

*) ad § 19.8.1. Herumframi er á hesi konto útgoldið kr. 5.000,00 sum lán sbr. viðmerking á fíggjarlógini.

		Rokn skapur	Figgjarlóg
	Flutt...	77.301,78	67.998,00
3. Fornminnissavnið:			
1. Lönir	11.807,56		10.980,00
2. Útgrefstur í Kirkjubø	10.000,00		10.000,00
3. Staðarnavnasavn	1.496,00		1.500,00
4. Húsaútreiðslur	5.626,63		6.200,00
5. Aðrar útreiðslur	1.454,17		2.000,00
6. Viðlíkahald av fornminnum	3.398,62		3.400,00
7. ÷ Atgongupeningur	250,25		÷ 365,00
		33.532,73	(33.715,00)
4. Fuglakanningarstöð		1.639,39	1.600,00
5. Bókasövn á bygd:			
1. Lön fyri eftirlit	1.800,00		1.800,00
2. Rakstrarstudningur	9.450,00		12.000,00
		11.250,00	(13.800,00)
6. Ymiskir studningar:			
1. Barnatíðindi	600,00		600,00
2. Tórshavnar musikkskúli	1.500,00		1.500,00
3. Felagið »Varðin«	1.000,00		1.000,00
4. Mentunnargrunnur Föroya Lögtings (flutt játtan 1954/55 til grunnin á status)	8.000,00		8.000,00
5. Föroya Listasavn	4.000,00		4.000,00
6. Megiufelag Föroyskra Studenta	2.000,00		2.000,00
		17.100,00	(17.100,00)
7. Sömdarpeningur:			
1. Til skalda-, vísinda- og listamenn		12.400,00	12.400,00
8. Jarðfröðisligt savn:			
1. Lön	8.118,50		7.123,00
2. Húsaútreiðslur	861,56		2.100,00
3. Amboð o. t.	1.276,67		1.500,00
4. Ferðapeningur	1.250,15		1.500,00
		11.506,88	(12.223,00)
		164.730,78	158.836,00

		Roknskapur	Figgjurlóg
§ 21. FISKIVINNAN, SJÓFERÐ o. t.			
1. Vrakarastovnurin:			
1. Lön til yvirvrakara	14.831,88		14.136,00
2. Vrakaraeftirlitsmenn ...	66.353,76		62.668,00
3. Ferðaútreiðslur v. m. ..	16.409,20		13.000,00
	97.594,84		
4. ÷ Vrakaragjöld	197.109,98		÷ 89.804,00
		÷ 99.515,14	(0,00)
2. Sjómannaskúli Föroya:			
1. Lönir	104.560,42		92.000,00
2. Amboð	3.242,40		5.500,00
3. Húsaútreiðslur	11.510,16		11.700,00
4. Aðrar útreiðslur	5.962,83		2.200,00
	125.275,81		
5. ÷ Skúlapeningur.....	26.785,00		÷ 25.000,00
		98.490,81	(86.400,00)
3. Nautisk royndarkamar:			
1. Útreiðslur.....	3.235,36		4.500,00
2. ÷ Inntökur.....	4.700,00		÷ 5.000,00
		÷ 1.464,64	(÷ 500,00)
4. Sjómannaheimið í Grönlandi o. a.....		7.000,00	7.000,00
5. Fiskarfbiologisk starvsstova:			
1. Leiga av förum, amboð, hjálp o. t.....	14.563,70		20.000,00
2. Húsaútreiðslur	2.400,00		1.800,00
3. Ferðaútreiðslur.....	1.199,62		5.000,00
4. Lön	6.291,48		11.280,00
5. Lön til umsjónarráð...	0,00		1.000,00
6. Ymiskar útreiðslur	546,49		1.400,00
	25.001,29		
7. ÷ Ríkiskassans endurrinding	4.354,00		÷ 20.240,00
		20.646,39	(20.240,00)
6. Ymiskt eftir landsstýrisins avgerð:			
Heimflytan av skipbrotnum manuingum úr Grönlandi	7.207,25		
Prísásetingarnevndin viðvíkjandi saltfiski.....	5.391,56		
At flyta...	12.598,81	25.157,42	113.140,00

		Rokn skapur	Figgjarlóg
Flutt...	12.598,81	25.157,42	113.140,00
Útreiðslur til kanningar av útlendskum sjómannsskúlum	2.751,98		
Fundarluttöka í »Nordsökommissionen«	1.872,50		
Umboðsútreiðslur við vitjan av havrannsóknarskipum	1.533,00		
Útlagdar vrakilönir 1.844,30			
÷ afturgoldið 510,79	1.333,51		
Grannskoðan av rokuskapum fyri útróðrarfelagið Grönland	1.000,00		
Samsýning fyri sigling við »Thetis«	680,00		
Undirskot av grind í Suðuroy	738,69		
Ymiskar smærri útreiðsl.	947,61		
		*) 23.456,10	25.000,00
7. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum:			
1. Flutt játtan 1954/55 til grunnin fyri hesum endamáli, uppfördur á status		400.000,00	400.000,00
8. Tórshavnar sjómannusheim, byggistudningur		25.000,00	25.000,00
		473.613,52	563.140,00

§ 22. JARDABRÚK

1. Tænastumenn o. a.:			
1. Landbúnaðarráðgevari, lön v. m.....	27.174,98		26.000,00
2. Djóralækni, lön v. m...	21.354,80		19.852,00
3. Seyðaráðgevari, lön v. m.	4.200,00		4.200,00
4. Vraking av ullvörum...	1.800,00		0,00
		54.529,78	(50.052,00)
At flyta...		54.529,78	50.052,00

*) ad § 21. 6. Herumframt eru á hesi konto veitt kr. 2.500,00 sum lán, ið eru bókaði sum útlán á statusroknskapinum.

			Roknskapur	Fíggjarlóg
		Flutt...	54.529,78	50.052,00
2. Matrikulstovnurin:				
1. Partur landskassans í útskiftingarútr.		44.791,13		
2. Partur landskassans í matrikulering		107.524,52		
		152.315,65		
3. ÷ Gebyrinntökur		3.350,67	148.964,98	(100.927,00)
3. Royndarbrúk í Hoyvík:				
Útreiðslur:				
Fólkahald.....		40.560,61		
Umsiting av bygningum		9.146,28		
Umsiting av leysafæ		5.366,35		
Umsiting av innistöðu ..		172,80		
Fóður		7.110,23		
Sáð		144,00		
Töð		1.163,75		
Skattur og leiga		400,07		
Bókasavn		92,95		
Skrivstovuútreiðslur		1.009,42		
Borðfæ		800,00		
		65.966,46		
÷ Inntökur:				
Hagin	8.991,31			
Fjósið	15.768,50			
Böurin	260,95			
Aðrar inntökur	422,95	25.443,71	40.522,75	40.000,00
4. Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt			36,85	500,00
5. Aðrir studningar:				
1. Húsdjóraaling		40.000,00		40.000,00
2. Uppdyrking		60.000,00		60.000,00
3. Træplanting		3.000,00		3.000,00
4. Búnaðarnevndir		2.500,00		2.500,00
5. Føroya Búnaðarfelag ..		600,00		600,00
			106.100,00	(106.100,00)
			350.154,36	297.579,00

			Rokuskapur	Figgjarlóg
§ 23. HANDIL, ÍDNAÐUR o. t.				
1. Ravmagnsmál:				
1. Ravmagnsnevndin		2.090,63		1.500,00
2. Rentustudn. til S.E.V.:				
Eftirgjaldan 1951/52, 1952/53 og 1953/54	17.629,96			
Studn. f. 1954/55.....	124.123,30	141,753,26		124.124,00
3. Studningur til el-verk á bygd		25.607,37		25.000,00
4. Útreiðsl. viðv. EI-felagið »Suðuroy«		4.007,76		0,00
			173.459,02	(150.624,00)
2. Fabrikks- og ketilumsjón.....			2.727,75	4.500,00
3. Motorkönur eftirlitsmaður			1.988,57	1.800,00
4. Skipaskráseting og uppmáting			5.559,57	4.000,00
5. Semingsmannaskipanin.....			5.289,91	6.000,00
6. Kolagrefstur			33.127,43	25.000,00
7. Föroya Ferðamannafelag.....			5.000,00	5.000,00
8. Studningur til neyðsynjarvörur:				
Landsbandilin, til mjöl.	51.876,47			
Mjólkastudningur	64.825,30		116.701,77	150.000,00
9. Ymist eftir avgerð landsstýrisins:				
Studning til royndarsaging av gróti	3.500,00			
Sveinaroynd í Klaksvík.	366,80			
Studning til luttøku í yrkisfundi	1.000,00			
Prentingarútreiðslur	420,00		5.286,80	5.000,00
10. Útreiðslur viðv. læruráðnum (nýtt nr.)			931,60	0,00
			350.072,42	351.924,00
§ 24. SOCIAL MÁL				
1. Aldursrenta:				
1. Útgoldin aldursrenta ÷ afturgoldin.....		3.115.554,45		
2. ÷ Endurgjald frá ríkiskassanum		1.557.777,22		
		1.557.777,23		
÷ Partur kommunanna		254.816,14	1.302.961,09	1.354.000,00
		At flyta...	1.302.961,09	1.354.000,00

			Roknskapur	Figgjarlóg
		Flutt...	1.302.961,09	1.354.000,00
2. Avlamisrenta:				
1. Partur landskassans (1/2)		519.031,50		
2. ÷ Partur kommunanna		86.505,25	432.526,25	312.000,00
3. Barnastyrkur:				
1. Alimentatiónsútreiðslur (partur landskassans) ..		47.206,13		
Einkjubarnastuðningur.	124.468,30			
2. Partur ríkiskassans....	62.234,15	62.234,15		
		109.440,28		
÷ Partur kommunanna		18.324,88	91.115,40	81.000,00
4. Fólk í heimaeftiransan:				
1. Útgjaldingar		30.850,00		
2. ÷ Endurgjald frá ríkiskassanum		3.588,75		
		27.261,25		
÷ Partur kommunanna		1.196,25	26.065,00	20.000,00
5. Styrkveitingar.....			50.082,46	50.000,00
6. Stuðningur til barnaheim (rakstrarstuðningur).....			12.000,00	45.000,00
7. Aldursheim:				
1. Tórshavnar ellisheim...		15.587,83		
2. Froðbiar s. ellisheim...		13.959,00	29.546,83	15.000,00
8. Ymsir stuðningar:				
1. Fráhaldsfelögini		2.000,00		2.000,00
2. Felagið »Reyði Krossur«		600,00		600,00
3. Grunnur fyri óarbeiðsfórar fiskimenn		20.000,00		20.000,00
4. Føroya felag móti tuberklasjúku		3.762,87		3.000,00
5. Føroya felag móti tuberklasjúku (eykastud.)		6.223,14		5.820,00
			32.586,01	(31.420,00)
			1.976.883,04	1.908.420,00

§ 25. EFTIRLØN

1. Eftirlønir.....	60.976,28	56.273,00
2. Blóðipeningur	5.974,95	5.100,00
	66.951,23	61.373,00

		Rokn skapur	Figgjarlóg
§ 26. DÓMS- OG LØGREGLUMÁL			
1. Varðhaldið o. a.:			
1. Fangavaktari og hjálparmenn	19.493,92		18.400,00
2. Útreiðslur viðv. fangahúsi	3.166,08		4.000,00
3. Definkventútreiðslur	16.607,78		8.000,00
		39.267,78	(30.400,00)
2. Ferðaútreiðsl. sýslumanna		5.558,99	7.500,00
3. Dómhúsið		3.801,01	500,00
4. Aðrar útreiðslur		2.687,48	5.000,00
		51.315,26	43.400,00

§ 28. VINNULANSGRUNNURIN, SANERINGSLÁN OG P/F SJÓVINNUBANKIN			
1. Vinnulánsgrunnurin: (flutt játtan 1954/55 til vinnulánsgrunnin)		426,389,00	426.389,00
2. Avdráttur av saneringslánum (bókað á status)		0,00	48.400,00
3. Rentur og avdráttur av lánum til p.f Sjóvinnubankan:			
1. Rentur, útgoldnar*)	188.950,00		885.000,00
2. ÷ Inntökur, rentur inngoldnar*)	134.845,68		÷ 885.000,00
		54.104,32	(0,00)
4. Tap av saneringslánum	191.726,30		
÷ iongoldið uppá fyrr avskrivað	252,39	191.473,91	0,00
		671.967,23	474.789,00

*) ad § 28. 3. Avdráttir eru bókaðir á status.

		Rokn skapur	Figgjarlóg
§ 34. AÐRAR OG ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR			
1. Útreiðslur av vali		6.223,75	10.000,00
2. Landsstýrið at ráða yvir:			
Studning til kanningararbeiði í samband við útbygging av Leynarvatni	15.000,00		
Griudadrápsútreiðslur ..	4.639,23		
Samsýn. til politi undir streiku	1.260,00		
Studning til ferðir o. t. uttanlands	5.500,00		
Tvöroyrar tekniski skúli, rakstrarstuðningur	1.327,00		
Keyp av ljóðfilmstóli til skúlastjórnina	1.237,50		
Studning til hilgjald	500,00		
Samsýning viðv. staðarnövnum	500,00		
Málningar og tekningar.	675,00		
Útreiðslur viðvíkj. rættskrivingarnevndini	600,00		
Gáva til bazar, endurgjöld og ymiskar smærri útreiðslur	1.921,87	33.160,60	30.000,00
3. Hagtal		5.065,75	5.000,00
		44.450,10	45.000,00
§ 35. YMSIR GRUNNAR			
Til kirkjugrunnin		42.000,00	42.000,00
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR			
1. Renta av föstum lánum úr Færö Amts Sparekasse	2.940,14		
2. Renta av saneringsláni úr Búagrunninum	33.229,15		
3. Aðrar rentur:			
Renta av kassakredit í Föroya Banka 12.437,36			
Rut. av stovnsfæ mentunnargrunnsins 11.675,00			
Renta av láni í Aberdeen 3.317,63	27.429,99		
		63.599,28	73.600,00

§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR		Rokuskapur	Figgjarlóg
1. Avdráttur av láni í Aberdeen	Bókað á status		2.500,00
2. Avdráttur av láni í Færø Amts Sparekasse til keyp av tænastuhúsi til landsverkfrøðingin	Bókað á status		2.000,00
3. Aðrar ognarútreiðslur:			
Húsið í Stórustovu, ymisk. útreiðslur	624,50		
Húsið við Landavegin, húsaskattur	83,25		
Húsið á Tvøroyri, matr. nr. 209, tryggingargjald	75,00		
Teknistovan, tryggingargj.	65,00	847,75	5.000,00
		847,75	9.500,00
Sett av til tilskotsrindan í 1955/56 til lønjavningargrunnin sbr. lóg nr. 3, 18. februar 1955, ætlað fyri tíðina 18. februar 1955 til 31. mars 1955		160.000,00	0,00

Specifikatiónir

til

statusroknskapin.

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
40.	FASTAR OGNIR V. M.		
40—1	Sethús:		
40—1—1.	Húsið við Kongaminni		65.000,00
40—1—2.	Matr. nr. 1026 a		10.077,00
40—1—3.	Húsið í Sandavági		47.475,00
40—1—4.	Húsið í Stórustovu		102.122,06
40—1—5.	Húsið við Landavegin		49.500,00
40—1—6.	Húsið á Tvöroyri, matr. nr. 209: Yvirtikið hús Johs. Mortensen's á Tvöroyri		18.232,48
40—2.	Hús í almennari nýtslu:		
40—2—1.	Bróstsjúkrahúsið		200.000,00
40—2—2.	Yvirlæknahúsið við Bróstsjúkrahúsið		25.000,00
40—2—3.	Farsóttarhúsið		12.000,00
40—2—4.	Lögtingshúsið		48.283,43
40—2—5.	Landsbókasavnið		70.000,00
40—2—6.	Laboratoriið við Studentaskúlan:		
	Saldo 1. apríl 1954	65.214,30	
	eyka byggiútreiðslur í 1954/55	2.571,63	67.785,93
40—2—7.	Dómhúsið		104.714,39
40—2—8.	Varhaldshúsið (skansin)		8.000,00
40—2—9.	Umboðsmannahúsið í Aberdeen		126.047,22
40—3.	Hús undir bygging:		
40—3—2.	Studenta- og kostskúli (skúlabarakk):		
	Saldo 1. apríl 1954	76.089,63	
	Byggiútreiðslur í 1954/55	4.363,28	80.452,91
40—3—3.	Forumminnissavnið:		
	Saldo 1. apríl 1954	238.358,63	
	Byggiútreiðslur í 1954/55	103,60	238.462,23
			1.273.182,65

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
41.	FLOGVØLLUR, OLJUGOYMSLUR OG OLJUBRÚGV			
41—1—1.	Flogvøllurin í Vágum			50.260,00
41—2—1.	Oljugoymsl. í Søldarfirði og Sørvági			365.789,16
41—2—2.	Oljubryggjan í Søldarfirði			596.850,77
				1.012.899,93
42.	SKIP			
42—1.	Strandferðsluskipini (bókaði í millumrokning við strandferðsluna 46—I—4)			10.514,73
42—2.	Tollbáturin »Báran«			101.255,42
42—3.	Læknabáturin »Reyði Krossur«			
				111.770,15
43.	VIRÐISSKJØL			
43—1.	Partabrøv:			
43—1—1.	P/f Skipafelagið Føroyar			70.000,00
	P/f Sjóvinnubankin			600,00
	P/f Færøsit			100.000,00
	Lutabrøv:			
	L/f Grønlandsfelagið			300.000,00
				470.600,00
44.	ÚTLÁN			
44—1.	Útlán til kommunur:			
44—1—1.	Miðvágs kommuna:			
	Saldo 1. aprfl 1954		64.962,13	
	Goldnir avdráttir		2.617,13	62.345,00
44—1—2.	Skopunar kommuna:			
	Saldo 1. april 1954		92.892,45	
	Goldnir avdráttir		1.305,90	91.586,55
44—2.	Rakstrarlán til fiskiskip:			
44—2—1.	Høvuðsstólur:			
	Saldo 1. april 1954		309.479,97	
	÷ inngoldið sum avdráttur	2.285,72		
	÷ avskr. sum tap	166.876,69	169.162,41	140.317,56
44—2—2.	Rentueftirstøður:			
	Saldo 1. april 1954		41.935,17	
	Tilskrivaðar rentur		6.844,96	
	At flyta		48.780,13	294.249,11

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
		Flutt...	48.780,13	294.249,11
	÷ inngoldið.....	907,04		
	÷ avskrivað sum tap	24.849,61	25.756,65	23.023,48
44—3.	Onnur útlán:			
44—3—1.	Útlán til Landshaudilin:			
	Saldo 1. apríl 1954		1.000.000,00	
	÷ afturgoldið		1.000.000,00	0,00
44—3—2.	Útlán til Vágs elektricitetsverk.			250.000,00
44—3—3.	Útlán til m/s »Viðanes«.....			29.542,50
44—3—4.	Tænastumannalán:			
	Saldo 1. apríl 1954.....		65.041,57	
	Goldnir avdráttir		14.684,75	50.356,82
44—3—5.	Lán til gamla læknabátin »Reyði Krossur«:			
	Saldo 1. april 1954.....		1.000,00	
	÷ inngoldið.....		1.000,00	0,00
44—3—6.	P/f Sjóvinnubankin, ábyrgdarpeningur:			
	Saldo 1. apríl 1954.....		3.585.321,88	
	÷ goldin avdrátt.	9.718,18		
	÷ Niðurskr. sum tap sbr. lög nr. 47, 22. febr. 1952, § 2, jbr. lögtingslög nr. 6 frá 23. febr. 1952, § 2...	800.000,00	809.718,18	2.775.603,70
44—3—7.	P/f Sjóvinnubankin, kassapeningsinnskot.....			1.350.000,00
44—3—8.	Ymisk onnur útlán:			
	Saldo 1. apríl 1954		67.021,34	
	Veitt lán		8.000,00	
			75.021,34	
	Goldnir avdráttir		8.300,00	66.721,34
				4.839.496,95
45.	KASSA-, BANKA-, SPARIKASSA- & GIROPENINGUR			
45—1—1.	Hövuðskassin			47.283,63
45—1 til 5.	Ymiskir forskotskassar			6.728,32
45—2.	Bankapeningur:			
45—2—1.	P/f Sjóvinnubankin			1.170.084,77
45—2—2.	P/f Föroya Banki.....			1.446.422,44
45—4.	Giropeningur:			
45—4—1.	Girokonto nr. 58800.....			15.468,92
45—4—2.	Girokonto nr. 6800.....			74.964,21
				2.760.952,29

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
46.	TILGÓÐAR Í MILLUMROKNING			
46—1.	Leypandi millumrokningar:			
46—1—2.	Kommununrnar:			
	Saldi viðv. 1952/53		3.656,72	
	Saldi viðv. 1953/54.....		86.905,09	
	Saldi viðv. 1954/55.....		388.408,88	478.970,69
46—1—3.	Farmur (s/s »Oyrnafjall«).....			378.606,27
	Henda peningahædd svarar til innistandandi landskassans í »Farmi« pr. 1. jan. 1955:			
	Bókförda virði av skipinum aftaná avskriving	1.903.033,68		
	Innbúgv aftaná avskriving	2.781,95		
	Kassi, banki og ágóðar	70.165,58		
			1.975.981,21	
	÷ lán og kreditorar		1.643.797,82	
			332.183,39	
	+ landskassin útlagt í tíðini 1. jan. til 31. mars 1955		46.422,88	
			378.606,27	
	Annars verður víst á rokn skap »Farmur's« fyri 1954.			
46—1—4.	Strandferðsla lógtingsins:			
	Saldo 1. apríl 1954		452.433,71	
	Útl. úr landskassanum í 1954/55		468.745,53	
			921.179,24	
	÷ studning landskassans 1954/55 (rakstrarhall)		195.092,65	726.086,59
	Henda peningahædd svarar til innistandandi landskassans í strandferðsl. pr. 31. marts 1955:			
	Bókförda virði av skipunum aftaná avskriving..	611.619,48		
	Innbúgv aftaná avskriving	10.574,88		
	Kassapeningur, kol á goymslu og ágóð.	129.184,36		
	At flyta...	751.378,72		1.583.663,55

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...	751.378,72		1.583.663,55
	÷ skuld	25.292,13		
		726.086,59		
	Annars verður víst til rokuskap fyri strandferðsluna fyri 1954/55.			
46—1—5.	Umboðsmaðurin í Aberdeen:			
	Saldo 1. apríl 1954		4.478.41	
	Útgoldið á conto		28.130,00	
			32.608,41	
	Avroknaðar útreiðslur.....		32.596,44	11,97
46—1—6.	Dronning Alexandrines Hospital:			10.458,98
	Henda peningahædd svarar til tað, ið er útlagt fyri ym. vörur á goymslu pr. 31. marts 1955.			
46—1—7.	Matrikulskrivstovan:			
	Saldo 1. apríl 1954		55.855,88	
	Útlagt í 1954/55		179.331,35	
	Upptiknir ágóðar viðv. eldri árum (góðskrivað kapitalkonto)..		59.603,98	
			294.791,21	
	÷ partur landskassans flutt til rakstrarroknskapin		148.964,98	145.826,23
				1.739.960,73
46—2.	Aðrar millumrokningar, forskot, ágóðar o. t.:			
46—2—1.	Prissekt:			
	Saldo 1. apríl 1954.....		49.000,00	
	÷ goldið í 1954/55		7.000,00	42.000,00
46—2—2.	Útlagt viðvíkjandi serforsorg:			
	Saldo 1. apríl 1954.....		0,00	
	Útlagt í 1954/55		138.445,25	
			138.445,25	
	Endurgoldið av ríkiskassanum og kommunum		138.445,25	0,00
46—2—3.	Útlagt viðvíkjandi farsóttum:			
	Saldo 1. apríl 1954		0,00	
	Útlagt í 1954/55		1.113,10	
			1.113,10	
	Endurgoldið av ríkiskassanum og landskassanum		1.113,10	0,00
	At flyta...			42.000,00

Konto nr	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		42.000,00
46—2—4.	Útlagt fyri telefonverkið:		
	Saldo 1. apríl 1954	334.091,67	
	÷ goldið við mótrokning	766,67	333,325,00
46—2—5.	Útlagt viðvíkjandi siunissjúkum á bretskum sjúkahús. undir krígnum		27.891,81
46—2—6.	Útlagt sum veðhaldari fyri p.f »Trolkol«		171.762,59
46—2- 7.	Útlagt f. umvælan av Dúvugörðum:		
	Útlagt í 1954/55	8.500,00	
	÷ flutt til rekstrarrokuskapin § 20—3—7	1.500,00	7.000,00
46—2—8.	Bökur í varðveitslu hjá H. N. Jacobsens Bókahandli:		
	Saldo 1. apríl 1954.....	768,63	
	÷ avroknað söla í 1954/55	96,51	672,12
46—2—9.	Lönarforskot til tænastumenn:		
	Saldo 1. apríl 1954.....	7.853,60	
	Veitt lönarforskot.....	3.000,00	
		10.853,60	
	÷ goldnir avdráttir	3.017,95	7.835,65
46—2—10.	Útlagt sum veðhaldari fyri Froðbiar kommunu:		
	Saldo 1. apríl 1954	64.803,91	
	Útlagt í 1954/55	70.739,94	
		135.543,85	
	Afturgoldið í 1954/55	25,80	135.518,05
46—2—11.	Útlagt sum veðhaldari fyri p/f »Færösit«		36.253,64
46—2—12.	Frammanundan goldin leiga til barnagarðin fyri hölir til nýtslu fyri landsbókasavnið:		
	Saldo 1. aprí 1954	5.700,00	
	Leiga 1954/55 flutt til rekstrin fyri landsbókasavnið.....	1.200,00	4.500,00
46—2—13.	Útlagt sum veðhaldari fyri Föroya mekaniska grótíðnaða.....		9.500,00
46—2—14.	Útlagt sum veðhaldari fyri Útróðrarfelagið Grönland:		
	Goldið til Færö Amts Sparekasse	62.891,23	
	÷ inngoldið leigu f. barakk....	3.550,00	59.341,23
	At flyta...		835.600,09

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			835.600,09
46—2—15.	Tolleftirstöð. upptiknar sum ágóði:			
	Saldo 1. apríl 1954		20,075,17	
	Inngoldin avdráttur	10.000,00		
	Avskr. sb. tollrevis.	264,61	10.264,61	9.810,56
				845.410,65
47.	INNTØKUEFTIRSTØÐUR			
47—2.	Landsskattur:			
47—2—1.	Viðv. skattaárinum 1952/53 & eldri ár		1.468.583,36	
47—2—2.	Viðv. skattaárinum 1953/54		408.993,83	
47—2—3.	Viðv. skattaárinum 1954/55		825.745,62	2.703.322,81
47—2—4.	Viðv. skattaárinum 1954/55 (fiskaskattur)			573.804,24
47—3.	Aðrar inntøkueftirstøður:			
47—3—1.	Bróstsjúkrahúsið í Iloydølum:			
	Viðv. 1952/53 og eldri árum...		106,00	
	Viðv. 1953/54.....		120,00	
	Viðv. 1954/55.....		2.957,00	3.183,00
47—3—2.	Dronning Alexandrines Hospital:			
	Viðv. 1952/53 og eldri árum...		2.740,22	
	Viðv. 1953/54.....		1.793,20	
	Viðv. 1954/55.....		43.275,25	47.808,67
47—3—3.	Klakksvíkar sjúkahús			75.565,49
47—3—4.	Tvøroyrar sjúkahús:			
	Viðv. 1952/53 og eldri árum...		2.093,30	
	Viðv. 1953/54.....		1.260,00	
	Viðv. 1954/55.....		20.557,00	23.910,30
47—3—5.	Studentaskúlin:			
	Viðv. 1954/55.....			1.820,00
47—3—6.	Fátækragrunnurin:			
	Viðv. 1952/53 og eldri árum...		500,00	
	Viðv. 1953/54.....		640,00	
	Viðv. 1954/55.....		1.225,00	2.365,00
47—3—7.	Saltilskagjald:			
	Viðv. 1950/51.....		1.061,00	
	Viðv. 1953/54.....		8.122,57	
	Viðv. 1954/55.....		8.562,49	17.746,06
	At flyta...			3.449.525,57

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		3.449.525,57
47—3—9.	Inntökur eftir útsendum rokningum frá landsverkfröðinginum:		
	Viðv. eldri árum	2.852,50	
	Viðv. 1953/54	600,00	3.452,50
47—3—10.	Stórhvalagjald:		
	Viðv. 1951		13.500,00
			3.466.478,07

49. PENINGUR TILHOYRANDI GRUNNUM, DEPONENTUM V. M.

49—1.	Eftirlönargrunnur lögtingsins:		
49—1—1.	Færö Amts Sparekasse		292.365,90
49—2.	Eftirlönargrunnur bröstsjúkrahúsins:		
49—2—1.	Færö Amts Sparakasse		16.755,18
49—3.	Eftirlönargrunnur sjúkrahúsanna:		
49—3—1.	Færö Amts Sparekasse		38.152,14
49—7.	Socialgrunnurin:		
49—7—1.	Lán til Vágs ravmagnsverk:		
	Saldo 1/4—54	264.302.41	
	Goldnir avdráttir	3.721,02	260.581,39
49—8.	Vegagrunnurin:		
	Lán til Sands kommunu:		
	Saldo 1/4—54	3.688,16	
	Goldnir avdráttir	1.000,00	
		2.688,16	
	Obligatiónir í varðveitslu hjá finansministeriet:		
	Saldo 1/4—54..... 512.540,10		
	Kursvinningur við nýkeyp 6.626,53	519.166,63	521.854,79
49—10.	Apotekaragrunnurin:		
49—10—1.	Innistandandi í apotekinum:		
	Saldo 1/4—54	409.308,78	
	Tilskrivaðar rentur.....	16.428,95	
	Rætting viðv. 1951/52 samb. revisiónsfrágreiðing (tinglesing) ..	1.415,00	
	Flutt frá 49—37 grunninum f. apoteksins rekstraravlop.....	390.840,58	817.993,31
	At flyta...		1.947.702,71

Konto nr	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		1.947.702,71
49—11.	Mentunnargrunnurin:		
49—11—1.	Lán til Føroyskt lógsavn:		
	Saldo 1/4—54	15.000,00	
	Goldnir avdráttir	1.000,00	14.000,00
49—12.	Útgrefstrargrunnurin:		
49—12—1.	Færö Amts Sparekasse		2.829,11
49—13.	Kvæðaskrivingargrunnurin:		
49—13—1.	Færö Amts Sparekasse		5.477,49
49—14.	Útvarpsgrunnurin:		
49—14—1.	Innistandandi í p/f Føroya Banki		77.969,06
49—15.	Grunnur til viðlíkahald av grindagarni í Vestmanna:		
49—15—1.	Færö Amts Sparekasse		1.592,80
49—16.	Tiltaksgrunnurin:		
49—16—1.	Lán til »Farmur«:		
	Saldo 1/4—54	292.338,43	
	Tilskrivaðar rentur	11.810,46	304.148,89
49—22.	Sjúkahúsbyggigrunnur:		
49—22—1.	Færö Amts Sparekasse (arbeiðskonto)	76.592,33	
49—22—2.	Færö Amts Sparekasse (uppá uppsögn	362.110,60	438.702,93
49—24.	Grunnur til byggjan av hotellum o. t.		
49—24—1.	Lán til K. F. U. M., Tórshavn		
	Saldo 1/4—54	31.120,34	
	Goldnir avdráttir	4.000,00	
		27.120,34	
49—24—2.	Lán til Klaksvíkar sjómannasheim	20.000,00	47.120,34
49—25.	Grunnur til byggjau av nýggjum lögtingshúsi:		
49—25—1.	Færö Amts Sparekasse		309.246,44
49—26.	Frítíðargrunnurin:		
49—26—1.	Færö Amts Sparekasse		188.589,00
49—29.	Ábyrgdargrunnurin:		
49—29—1.	Lán til vegagrunnin (Götu kommuna) til keyp av traktorum:		
	Saldo 1/4—54	13.464,20	
	Inngoldið av Götu kommunu..	13.464,20	0,00
	At flyta...		3.337.378,77

Konto nr.	Tekst	Seruppháddir	Samtals
	Flutt...		3.337.378,77
49—30.	Marshallpeningur til kolanám:		
	Lán til Arbeiðsmanna kolavirkið, Tvøroyri		20.000,00
49—37.	Grunnur f. apoteksins rakstraravlop		
49—37—1.	Innistandandi í apotekinum:		
	Saldo 1/4—54	256.746,17	
	Rakstraravlop apoteksins 1953/54	134.094,41	
		390.840,58	
	÷ flutt til 49—10—1, apotekaragr. innistandandi í apotekinum	390.840,58	0,00
49—38.	Felagsbyggigrunnurin:		
49—38—1.	Færö Amts Sparekasse		216.969,03
49—50.	Peningur tilhoyrandi deponentum:		
49—50—1.	p/f Sjóvinnubankin	2.000,00	
	Færö Amts Sparekasse	2.000,00	4.000,00
49—51.	Sperrað eftirlönargjöld viðv. Borgen Hansen, revisor:		
	Færö Amts Sparekasse		3.233,58
			3.581.581,38

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	SKULD		
60.	UPPTIKIN LÁN:		
60—2—1a.	Færö Amts Sparekasse:		
	Saldo 1/4—54	16.250,00	
	Goldnir avdráttir	2.500,00	13.750,00
60—2—1b.	Færö Amts Sparekasse:		
	Saldo 1/4—54	25.000,00	
	Goldnir avdráttir	2.000,00	23.000,00
60—2—2.	Föroya Búagrunnur:		
	Saldo 1/4—54	676.666,48	
	Goldnir avdráttir	48.333,32	628.333,16
60—2—4.	Ríkiskassin, viðv. ábyrgdarpeningi í Sjóvinnubankanum:		
	Saldo 1/4—54	2.925.000,00	
	Goldnir avdráttir	450.000,00	2.475.000,00
60—2—5.	Ríkiskassin, viðv. kassapeningsinnskoti í Sjóvinnubankanum:		
	Saldo 1/4—54	945.000,00	
	Goldnir avdráttir	270.000,00	675.000,00
60—2—6.	Sorö Akademi, lán í landsbókasavninum:		
	Saldo 1/4—54	11.082,31	
	Goldnir avdráttir	552,73	10.529,58
60—2—7.	Scottish Amicable Building Society, Ltd., lán í umboðsmannahúsi í Aberdeen:		
	Saldo 1/4—54	73.561,32	
	Goldnir avdráttir	3.056,22	70.505,10
	(Restskuld 31/3—55 £ 3.634.05.08)		
60—2—8.	Færö Amts Sparekasse, lán í húsinum við Landavegin:		
	Saldo 1/4—54	15.000,00	
	Goldnir avdráttir	750,00	14.250,00
60—2—9.	Færö Amts Sparekasse, lán viðv. Tvöroyrar Sjúkrahús:		
	Saldo 1/4—54	30.000,00	
	Goldnir avdráttir	2.000,00	28.000,00
60—2—10.	Föroya Banki, lán viðv. Tvöroyrar sjúkrahús:		
	Saldo 1/4—54	10.000,00	
	Goldnir avdráttir	1.000,00	9.000,00
	At flyta...		3.947.367,84

Konto nr.	Tekst	Setuppheddir	Samtals
	Flutt...		3.947.367,84
60—2—11.	Færö Amts Sparekasse, yvirtikið lán í húsi Johs. Mortensen's á Tvöroyri:		
	Saldo 1/4—54	11.500,00	
	Goldnir avdráttir	393,00	11.107,00
60—3—1.	Föroya Banki, kassakredit.....		217.585,16
			4.176.060,00

61. SKULD Í MILLUMROKNING

61—1—1.	Vinnulánsgrunnurin		312.269,51
	Henda peningahædd svarar til tað, ið grunnurin eigur tilgóðar, sambært hesar uppsetingar:		
	Roknskapur f. Vinnulánsgrunnin pr. 31/12—54:		
	Útlán úr grunninum, restskuld viðroknað rentueftirstöður...	1.915.246,91	
	Innbúgv aftaná avskriving...	2.869,18	
	Kassapeningur í skrivstovuhaldskassa.....	370,02	
		1.918.486,11	
	÷ restskuld uppá tey av grunninum upptikna lán	3.397.863,42	
		1.479.377,31	
	Grunnsins rakstrarhall pr. 31/12—54	1.229.049,59	
		250.327,72	
	Posteringar í millumrokning í tíðini 1/1—31/3 1955	61.941,79	
		312.269,51	
61—2.	Aðrar millumrokningar:		
61—2—1.	Óavroknaðar tollsektir:		
	Saldo 1/4—54	22.278,80	
	Inngoldnar sektir	32,535,10	
		54.813,90	
	Flutt landskassans part til konto 1—2—3 ..... 31.929,45		
	Útgoldið part tolleftirlitsmsnna 7.774,45	39.703,90	15.110,00
	At flyta...		327.379,51

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		327.379,51
61—2—5.	Happadrátturin:		
	Saldo pr. 1/1—55 sambart roknskap happadráttarins	D. 111.70	
	Posteringar í tíðini 1/1—31/3—55	K. 17.218,72	
			17.107,02
61—2—8.	Mentunargrunnurin		12.526,89
	Annars verður víst til roknskap fyri mentunargrunnin.		
61—2—9.	Sperrað eftirlönargjald viðv. Borgen Hansen, revisor		3.233,58
61—2—10.	Lönjavningargrunnurin:		
	Fiskaskattur tilsvar	1.549.276,88	
	Rentur av tökum peningi í banka og sparikassa	3.512.79	
	Sektarrentur av fiskaskatti.....	5.153,96	
		1.557.943,63	
	÷ avroknað til lönjavningargrunnin	814.921,61	743.022,02
61—2—14.	Sett av til tilskotsrindan í 1955/56 til lönjavningargrunnin samb. lóg nr. 3, 18. februar 1955, ætlað fyri tíðina 18/2—31/3 1955		160.000,00
			1.263.269,02
62.	KREDITORAR FYRI DEPONERAÐAN PENING:		
	Deposita inngoldin í árunum:		
	1952/53	70,00	
	1953/54	8.540,16	
	1954/55	8.083,25	16.693,41
69.	YMSIR GRUNNAR, BURTURLEGGINGAR V. M.		
69—1.	Eftirlönargrunnur lögtingsins:		
69—1—1.	Saldo 1/4—54	251.830,81	
69—1—2.	Eftirlönargjöld tænastumanna	24.850,75	
69—1—3.	Eftirlönargjöld landskassans.	16.136,61	
69—1—4.	Renta av sparikassapeningi ..	11.216,29	
	At flyta...	304.034,46	

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		304.034,46	
69—1—4.	-:- útgoldin bíðipeningur		11.668,56	292.365,90
69—2—1.	Eftirlönargrunnur bróstsjúkra húsins:			
	Saldo 1/4 -54		14.830,16	
	Starvsfólkið inngoldið eftirlönargjöld		495,00	
	Bróstsjúkrahúsið, eftirlönargjöld		792,00	
	Rentur av sparikassapeningi..		638,02	16.755,18
69—3—2.	Eftirlönargrunnur sjúkrahúsana:			
	Saldo 1/4—54		18.827,74	
	Dronning Alexandrines Hospital:			
	Starvsfólkið, eftirlönargjöld 1954—55		2.895,21	
	Starvsfólkið, eftirlönargjöld 1/4—48—31/3—53, 2. rata..		4.547.25	
	Hospitalið, eftirlönargjöld 1954/55		4.616,76	
	Hospitalið, eftirlönargjöld 1/4—48—31/3—53, 2. rata..		7.275,60	
	Tvöroyrar sjúkrahús:			
	Starvsfólkið, eftirlönargjöld 1/10—54—31/3—55		118,46	
	Sjúkrahúsið, eftirlönargjald 1/10—54—31/3—55		189,56	
	Rentur av sparikassapeningi		1.291,58	
			39.762,16	
	÷ afturgoldið eftirlönargjald frá J. Nolsöe		1.302,00	38.460,16
69—4.	Kirkjugrunnurin:			
	Saldo 1/4—54		16.475,12	
	Endurgjald fyri tiggjund		7.800,00	
	Studningur úr landskassanum		42.000,00	
			66.275,12	
	÷ viðlíkahald av kirkjum.....	19.677,40		
	partur í prestaflutningi	8.583,25		
	Ymiskt	450,00		
	Studningur til nýggjar kirkjur	13.000,00	41.710,65	24.564,47
69—5.	Fátækragrunnurin:			
	Saldo 1/4—54		424.668,30	
	Gjöld fyri handilsloyvi		4.660,00	
	Arvagjöld		17.686,48	
	At flyta...		447.014,78	372.145,71

Konto nr.	Tekst	Serupphæddir	Samtals
	Flutt...	447.014,78	372.145,71
	Sektir	5.270,00	
	Afturgoldin alimentatiónsgjöld	5.033,51	
		457.318,29	
	÷ endurgoldið til kommunnar fyri útreiðslur til sjúkahúsupphald	852,00	456.466,29
69—7.	Socialgrunnurin:		
	Saldo 1/4—54	1.236.130,42	
	Rentur av útláni til Vágs ravmagnsverk	7.901,38	1.244.031,80
69—8.	Vegagrunnurin:		
	Saldo 1/4—54	714.344,87	
	Studningur samb. fíggjarlógina	100,000,00	
	Rentur av obligatiónum	20.680,00	
	Kursvinningur við keyp av obligatiónum	6.626,53	
	Sörvágs kommuna inngoldið f. leigu av asfalteringsreiðskapum og 150 tonnr.asfalt	12.400,00	
	Leiguinntöka av jarnbukkiborði	180,00	
	Renta av útláni til Sands kommunu	94,76	
		854.326,16	
	÷ studningur til kommunur til umvölingar av samferðsluvegum 117.435,98		
	Lön til vegmenn 32.564,73		
	Ymiskar útreiðslur .. 775,74	150.776,45	703.549,71
69—9.	Grunnur fyri arbeiðstól til havna- og vegabygging:		
	Saldo 1/4—54	16.596,65	
	Leiguinntöka av kavarabúna	450,00	
	Aðrar inntökur	761,76	
		17.808,41	
	÷ útreiðslur til umvölingar v. m.	4.547,36	13.261,05
69—10.	Apotekaragrunnurin:		
	Saldo 1/4 54	409.308,78	
	Rentur av innistandandi í apotekinum	16.428,95	
	Rætting viðv. 1951/52 sbr. revisiónsfrágreiðing (tinglesing)	1.415,00	
	Flutt saldo frá grunninum fyri apoteksins rakstraravlop	390.840,58	817.993,31
	At flyta...		3.607.447,87

Konto nr.	Tekst	Sernpphæddir	Samtals
	Flutt...		3.607.447,87
69—11.	Mentunargrunnurin:		
	Saldo 1/4 54	240.500,00	
	Studningur sbr. fíggjarlógina...	8.000,00	248.500,00
69—12.	Útgreiðstrargrunnurin:		
	Saldo 1/4—54	2.731,59	
	Rentur av sparikassapeningi...	97,52	2.829,11
69—13.	Kvæðaskrivingargrunnurin:		
	Saldo 1/4—54	5.277,85	
	Rentur av sparikassapeningi...	199,64	5.477,49
69—14.	Útvarpsgrunnurin:		
	Saldo 1/4 54	71.064,65	
	Rentur av bankapeningi.....	1.904,41	
	Studningur sbr. fíggjarlógina...	5.000,00	77.969,06
69—15.	Grunnur til viðlíkahald av grindagarni í Vestmanna:		
	Saldo 1/4—54	1.537,92	
	Rentur av sparikassapeningi...	54,88	1.592,80
69—16.	Tiltaksgrunnurin:		
	Saldo 1/4—54	444.859,01	
	Rentur av útláni til »Farmur«.	11.810,46	456.669,47
69—17.	Grunnur f. játtaðan studning til havnagerð:		
	Saldo 1/4—54	494.966,11	
	Sett av sbr. fíggjarlógina 1954/55	742.500,00	
		1.237.466,11	
	÷ útgoldin studningur til havnagerð	656.014,76	581.451,35
69—18.	Grunnur til byggjan av nýggjum skúlum v. m.:		
	Saldo 1/4—54	258.707,05	
	Sett av sbr. fíggjarlógina 1954/55	100.000,00	
		358.707,05	
	÷ útgoldin studningur til nýggjar skúlar og læraraíús.....	63.960,00	294.747,05
69—19.	Grunnur til byggjan av búnaðarskúla:		
	Saldo 1/4—54	165.215,39	
	÷ 10 pst. partur í undirskoti av happadráttinum I. 1954.....	404,07	164.811,32
	At flyta...		5.441.495,52

Konto nr.	Tekst		Seropphæddir	Samtals
	Flutt...			5.441.495,52
69—20.	Grunnur til byggjan av studenta- og kostskúla:			
	Saldo 1/4—54		534.341,17	
	÷ 20 pst. partur í undirskoti av happadráttinum fyri 1954.....	808,14		
	Byggiútreiðslur í 1954/55 av skúlabarakk flutt til kapitalkonto.	4.363,28	5.171,42	529.169,75
69—21.	Grunnur til byggjan av bókasövnum á bygd:			30.000,00
69—22.	Sjúkahúsbyggigrunnurin:			
	Saldo 1/4—54		187.184,77	
	Studningur frá ríkiskassanum til innbúgv o. t. í nýggja sjúkahúsinum á Tvöroyri.....		301.104,00	
	Rentur av sparikassapeningi ...		14.709,17	
	Inngoldið frá kommunum, fyri part í keyp av grundstykki til nýggja sjúkahúsið á Tvöroyri:			
	Hvalbøar kommuna.....		3.206,75	
	Froðbiar kommuna.....		4.144,97	
			510.349,66	
	÷ útreiðslur viðv. innrætting av barakk við Dr. Alex. Hospital.....	62.589,60		
	útreiðslur viðv. innrætting av nýggja sjúkahúsinum á Tvöroyri.....	8.692,13		
	Afturgoldið ovnógv inngoldið frá Hovs kommunu sbr. revisiónsfrágreiðing fyri 1951/52	365,00		
	50 pst. partur í undirskoti av happadráttinum f. 1954..	2.020,35	73.667,08	436.682,58
69—23.	Fimleikagrunnurin:			
	Saldo 1/4 54		259.810,47	
	Sett av sbr. fíggjarlógina 1954/55		15.000,00	
			274.810,47	
	÷ studning til Klakksvíkar íþróttarfelag.....		500,00	274.310,47
	At flyta...			6.711.658,32

Konto nr.	Tekst		Seruppheddir	Samtals
	Flutt...			6.711.658,32
69—24.	Grunnur til byggjan av hotellum o. t.:			
	Saldo 1/4—54		86.397,19	
	Rentur av útláni til K. F. U. M., Tórshavn		1.247,18	
			87.644,37	
	÷ 5 pst. partur av undirskoti av happadráttinum fyri 1954 ..		202,03	87.442,34
69—25.	Grunnur til byggjan av nýggjum lögtingshúsi:			
	Saldo 1/4—54		305.637,39	
	Rentur av sparikassapeningi ...		7.609,05	
			313.246,44	
	÷ partur í arkitekthonorar viðv. nýggjum lögtingshúsi á Tinganesi.....	4.000,00		
	10 pst. partur í undirskoti av happadráttinum f. 1954.....	404,07	4.404,07	308.842,37
69—26.	Frítíðargrunnurin:			
	Saldo 1/4—54		206.314,93	
	Söla av frítíðarmerkjum í 1954/55.....		296.675,00	
	Rentur av sparikassapeningi ...		5.157,45	
			508.147,38	
	÷ innloystar frítíðarmerkibókur	301.706,68		
	Samsýning til postverkið	3.271,85		
	Útreiðslur til frítíðarmerkibókur	1.338,00	306.316,53	201.830,85
69—27.	Grunnur til endurnýggjan av skipaflotanum:			
	Sett av sbr. fíggjarlógina 1954/55		400.000,00	
	Inngoldið uppá fyrr avskrivaðan landsskatt		16.545,37	
			416.545,37	
	÷ ferðaútreiðslur til Aberdeen fyri Axel í Dali, maskinmeistara, í samband við málið um endurnýggjan av flotanum		1.065,00	415.480,37
69—28.	Yvirtöka av postverkinum			50.000,00
	At flyta...			7.775.254,25

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			7.775.254,25
69—29.	Ábyrgdargrunnurin			55.000,00
69—30.	Marshallpeningur til kolanám:			
	Saldo 1/4—54		76.814,28	
	÷ útgoldið studningar til Rangahotnsvegin	35.700,00		
	Útreiðslur til kolarannsóknir	1.923,05	37.623,05	39.191,23
69—31	Marshallpeningur til S. E. V.:			
	Saldo 1/4—54		60.168,94	
	Tilskrivaðar rentur í banka og sparikassa		1.029,22	
			61.198,16	
	Flutt til S. E. V., Vestmanna		61.198,16	0,00
69—32.	Marshallpeningur viðv. útbygging av telefonverkinum:			
	Saldo 1/4—54		4.038,26	
	Útgoldið til telefonverkið fyri kaðalar		4.038,26	0,00
69—33.	Marshallpeningur til havnabygging:			
	Saldo 1/4—54		1.862.000,00	
	÷ flutt til kapitalkonto 70—1—1 studning til og við 1953/54	1.275.000,00		
	Flutt til havnagerð 18—2—1 studning f. 1954/55	212.500,00	1.487.500,00	374.500,00
69—35.	Grunnur fyri ábyrgd viðv. játtaðum vegstudningi:			
	Saldo 1/4—54		579.058,93	
	Sett av samb. fíggjarlógina		150.000,00	
			729.058,93	
	÷ útgoldið vegstudning til kommunur		198.853,13	530.205,80
69—36.	Føroysk framsýning í norðanlondum			50.000,00
69—37.	Grunnur fyri apoteksins rakstraravlop:			
	Saldo 1/4—54		256.746,17	
	Apotekið rakstraravlop 1953/54		134.094,41	
			390.840,58	
	÷ flutt til apotekaragrunnin, konto 69—10—1		390.840,58	0,00
	At flyta...			8.821.151,28

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...			8.824.151,28
69—38.	Felagsbyggigrunnurin:			
	Saldo 1/4—54		719.428,70	
	Rentur av sparikassapeningi ...		8.931,08	
			728.359,78	
	-:- útreiðslur viðv. umvöling av landsbókasavninum uttan og broylingar innan.....	16.884,47		
	Byggiútreiðslur í 1954/55 viðv. forminnisavninum, flutt til kapitalkonto	103,60		
	5 pst. partur í undirskoli av happadráttinum 1954	202,03	17.190,10	711.169,68
				9.535.320,96

70—1—1. KAPITALKONTO

Saldo 1/4—54	4.100.115,81
Krediterað í 1954/55:	
Flutt frá konto 69—33—I marshallpening til havnabygging studning til og við 1953/54	1.275.000,00
Rest rakstraravlop landskassans frá 1953/54	207.285,86
Upptiknir ágóði hjá Útróðrarfelagið Grönland	62.891,23
Upptikin ágóðar viðv. útskifting	59.603,98
Flutt frá byggigrunninum fyri studenta- og kostskúla	4.363,28
Flutt frá felagsbyggigrunninum byggiútreiðslur í 1954/55 viðv. forminnisavninum	103,60
Inngoldið uppá tap viðv. fyrrv. umsjónarmanni J. Nolsöe	299,55
At flyta...	5.709.663,31

Konto nr.	Tekst		Serupphæddir	Samtals
	Flutt...		5.709.663,31	
	Debiterað í 1954/55:			
	Niðurskrivað sbr. lóg nr. 47, 22. februar 1952, § 2, jbr. løgtingslóg nr. 6 frá 23. februar 1952, § 2 av ábyrgdarpeningi innskotin í p/f Sjóvinnubankan	800.000,00		
	Avskrivað lán til John Nybo	2.000,00		
	Eftirgivið avdráttur uppá lán til K.F.U.M., Klakksvík	400,00		
	»Farmur« rakstrarhall í 1954	179.468,10	981.868,10	4.727.795,21
	RAKSTRARAVLOP 1953/54:			
	Saldo 1/4—54		276.381,15	
	Flutt til vinnulánsgrunninum (1/4)	69.095,29		
	Flutt til kapitalkonto	207.285,86	276.381,15	0,00

Landskassans ábyrgd fyri lánum pr. 11/12—1954.

Ymiskar kommunur samb. yvirlit	kr.	10.657.289,19
aðrar ábyrgdir	-	17.937.487,51
	kr.	28.594.776,70

Kommunulán við løgtingsábyrgd.

Eiðis	kommuna	tilsamans	kr.	36.000,00
Elduvíkar	—	—	-	24.876,00
Famjins	—	—	-	20.425,00
Froðbiar	—	—	-	1.599.071,65
Fuglafjarðar	—	—	-	683.539,74
Funnings	—	—	-	11.276,00
Gjáar	—	—	-	10.875,00
Götu	—	—	-	54.651,00
Haldórsvíkar	—	—	-	4.800,00
Hovs	—	—	-	5.772,00
Húsar	—	—	-	29.333,36
Hvalbiar	—	—	-	182.781,00
Hvannasunds	—	—	-	35.505,00
Klakksvíkar	—	—	-	1.607.469,16
Kollafjarðar	—	—	-	113.359,00
Kunoyar	—	—	-	31.200,00
Kvívíkar	—	—	-	7.410,00
Lorvíkar	—	—	-	45.908,72
Miðvágs	—	—	-	8.498,00
Mikines	—	—	-	9.786,00
Mikladals	—	—	-	8.250,00
Nes	—	—	-	548.750,00
Nólsoyar	—	—	-	7.200,00
Oyndafjarðar	—	—	-	56.375,00
Porkeris	—	—	-	6.548,24
Sandavágs	—	—	-	33.750,00
Sands	—	—	-	48.926,00
Sjóvar	—	—	-	41.250,00
Skálavíkar	—	—	-	1.950,00
Skopunar	—	—	-	27.981,00
Sunnbiar	—	—	-	35.070,00
Sörvágs	—	—	-	388.987,00
Tórshavnar	—	—	-	4.140.843,99
Vágs	—	—	-	560.171,33
Vestmanna	—	—	-	228.694,00
				10.657.289,19

Kommuna	Lángevari	Lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Eiðis	Færö Amts Sparekasse	1950	60.000	36.000,oo
Elduvíkar	,,	1949	10.000	7.500,oo
—	,,	1950	20.000	17.376,oo
				24.876,oo
Fámjins	,,	1948	3.000	1.050,oo
—	,,	1950	25.000	19.375,oo
				20.425,oo
Froðbiar	,,	1942	170.000	121.719,89
—	,,	1944	141.000	110.287,96
—	,,	1946	30.000	17.250,oo
—	,,	1947	160.000	122.750,oo
—	,,	1947	225.000	151.975,oo
—	,,	1948	30.000	25.655,oo
—	,,	1949	100.000	75.000,oo
—	,,	1949	50.000	25.750,oo
—	,,	1950	584.000	345.401,71
—	A/S Föroya Banki	1951	456.000	34.798,29
—	Arbejd. Landsbank	1952	301.685,40	283.494,60
—	Statsanst. f. Livsforsikring	1952	303.180	284.989,20
				1.599.071,65
Fuglafjarðar	Færö Amts Sparekasse	1946	60.000	33.000,oo
—	,,	1947	20.000	12.000,oo
—	,,	1949	100.000	67.500,oo
—	,,	1949	350.000	150.000,oo
—	,,	1954	421.951,47	414.770,oo
—	Kreditforen. af komm. i Danmark		33.000	6.269,74
				683.539,74
Funnings	Færö Amts Sparekasse	1948	15.000	11.276,oo
Gjáar	,,	1948	15.000	10.875,oo
Götu	,,	1943	50.000	19.992,oo
—	,,	1945	40.000	4.000,oo
—	,,	1950	40.000	30.659,oo
				54.651,oo

Kommuna	Lángevari	Láníár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Haldórsvíkar	Færö Amts Sparekasse	1939	12.000	4.800,oo
Hovs	,,	1939	3.000	850,oo
—	,,	1940	2.000	400,oo
—	,,	1948	8.000	4.522,oo
				5.772,oo
Húsar	Norðoya Sparikassi	1950	40.000	29.333,36
Hvalbiar	Færö Amts Sparekasse	1941	20.000	7.233,oo
—	,,	1948	50.000	25.678,oo
—	,,	1951	75.000	57.435,oo
—	A/S Föroya Banki	1951	75.000	47.435,oo
—	,,	1953	50.000	45.000,oo
				182.781,oo
Hvannasunds	Færö Amts Sparekasse	1951	50.000	35.505,oo
Klakksvíkar	,,	1935	130.000	35.592,11
—	,,	1931	110.000	65.283,10
—	,,	1947	500.000	437.639,92
—	,,	1950	500.000	272.440,oo
—	Privatlán H. A. Djurhuus Tórshavn	1951	300.000	220.000,oo
—	Norðoya Sparikassi	1945	33.000	19.144,25
—	,,	1945	38.000	14.908,95
—	,,	1950	100.000	88.771,81
—	,,	1950	100.000	92.790,04
—	,,	1951	400.000	3.681,14
—	A/S Föroya Banki	1949	500.000	357.217,84
				1.607.469,16
Kollafjarðar	Færö Amts Sparekasse	1947	52.000	30.476,oo
—	,,	1950	53.750	41.633,oo
—	,,	1950	96.250	41.250,oo
				113.359,oo

Kommuna	Lángevari	Láníár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Kunoyar	Norðoya Sparikassi	1950	31.000	23.550,oo
—	Færö Amts Sparekasse	1951	9.000	7.650,oo
				31.200,oo
Kvívíkar	,,	1951	50.000	7.410,oo
Lorvíkar	,,	1947	35.000	21.875,oo
—	,,	1948	35.000	23.625,oo
—	Kreditforen. af komm. i Danmark		8.000	408,72
				45.908,72
Miðvágs	Færö Amts Sparekasse	1944	25.000	8.498,oo
Mikines	,,	1951	12.000	9.786,oo
Mikladals	,,	1953	15.000	8.250,oo
Nes	,,	1949	150.000	116.250,oo
—	,,	1950	200.000	155.000,oo
—	,,	1950	150.000	127.500,oo
—	,,	1950	150.000	75.000,oo
—	,,	1951	150.000	75.000,oo
				548.750,oo
Nólsoyar	,,	1949	12.000	7.200,oo
Oyndarfjarðar	,,	1950	20.000	15.000,oo
—	,,	1950	30.000	23.250,oo
—	,,	1949	25.000	18.125,oo
				56.375,oo
Porkeris	Kreditforen. af komm. i Danmark		11.000	6.548,24
Sandavágs	Færö Amts Sparekasse	1949	45.000	33.750,oo
Sands	,,	1942	25.000	14.560,oo
—	,,	1943	15.000	6.000,oo
—	,,	1943	100.000	966,oo
—	,,	1944	12.000	5.400,oo
—	,,	1950	12.000	7.000,oo
—	,,	1950	20.000	15.000,oo
				48 926,oo

Kommuna	Lángevari	Lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Sjóvar	A/S Føroya Banki	1951	96.250	41.250,oo
Skálavíkar	Færø Amts Sparekasse	1951	3.000	1.950,oo
Skopunar	,,	1941	16.000	8.931,oo
—	,,	1948	25.000	19.050,oo
				27.981,oo
Sumbiar	,,	1943	20.000	11.198,oo
—	,,	1945	40.000	23.878,oo
				35.076,oo
Sørvágs	,,	1948	330.000	142.237,oo
—	,,	1948	150.000	101.250,oo
—	,,	1949	388.000	145.500,oo
				388.987,oo
Tórshavnar	,,	1950	400.000	369.937,21
—	,,	1952	600.000	576.188,80
—	Nye Danske af 1864	1950	250.000	210.000,oo
—	,,	1950	60.000	49.340,11
—	Bikuben	1950	1.000.000	883.333,33
—	Statsanst. f. Livsforsikr.	1951	500.000	441.666,69
—	A/S Føroya Banki	1951	1.000.000	800.000,oo
—	Før. Vanlukku-trygging	1950	1.000.000	810.377,85
				4.140.843,99
Vágs	Kreditforen. af komm. i Danmark		140.000	26.730,46
—	Suðuroyar Sparikassi	1945	25.000	1.250,oo
—	,,	1948	25.000	14.161,oo
—	A/S Føroya Banki	1950	69.002,72	32.529,87
—	,,	1952	300.000	130.000,oo
—	Færø Amts Sparekasse	1951	350.000	55.500,oo
—	Ríkiskassin	1952	400.000	300.000,oo
				560.171,33

Kommuna	Lángevari	Lánár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Vestmanna	Færö Amts Sparekasse	1948	175.000	137.052,oo
—	,,	1935	25.200	13.157,oo
—	,,	1947	50.000	37.485,oo
—	,,	1950	50.000	41.000,oo
				228.694,oo

Lántakari	Lángevari	Lánár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
Absalon Eysturoy, Tórshavn	Færö Amts Sparekasse	1946	10.000	1.500,oo
P/f Fiskavirkið, Syðrugötu	,,	1945	80.000	34.578,oo
För. mekaniski grótfidnaður, Tórshavn	Sjóvinnubankin	1948	125.000	93.750,oo
Föroya skúlabókagrunnur	Færö Amts Sparekasse	1942	4.500	1.680,oo
—	,,	1952	15.000	13.500,oo
				15.180,oo
P/f Ídni, Klakksvík	Norðoya Sparikassi	1946	30.000	5.000,oo
P/f Kimbil Tórshavn	Sjóvinnubankin	1948	300.000	60.000,oo
Klakksvíkar sjúkrahús	Kreditforen. af komm. i Danmark		50.000	23.600,oo
Lögtingið: »Oyrnafjall«	Ríkiskassin	1948	2.200.000	987.826,74
Elektrisiletsfelagið S.E.V.	Færö Amts Sparekasse	1950	2.000.000	1.886.033,78
—	alm. obligasjónslán	1953	1.000.000	966.500,oo
—	Ríkiskassin	1954	7.000.000	6.895.000,oo
				9.747.533,78
P/f Skinnvirkið Tórshavn	Norðoya Sparikassi	1948	20.000	9.008,42

Lántakari	Lángevari	Lániár	upprunalig lánistødd kr.	restlán pr. 11/12-54 kr.
P/f Skipafel. Föroyar	Aalborg værft, Aalborg	1953	3.000.000	2.322.000,oo
Telefonverk Föroya Löglings	Færö Amts Sparekasse	1945	200.000	174.647,15
—	,,	1948	225.000	180.000,oo
—	,,	1949	200.000	175.000,oo
—	,,	1951	300.000	285.000,oo
—	A/S Føroya Banki	1953	500.000	425.000,oo
				1.239.647,15
Vinnulánsgr. Föroya Lögtings	Færö Amts Sparekasse	1946	550.000	82.500,oo
—	,,	1946	750.000	325.000,oo
—	,,	1947	250.000	156.250,oo
—	Ríkiskassin	1947	2.000.000	400.000,oo
—	,,	1952	795.000	663 080,09
—	För. Vanlukku-trygging	1946	500.000	233.333,33
—	,,	1946	100.000	20.000,oo
—	,,	1946	100.000	20.000,oo
—	Suðuroyar Sparikassi	1946	50.000	7.500,oo
—	Norðoya Sparikassi	1946	75.000	11.250,oo
—	,,	1946	400.000	53.448,56
—	,,	1946	300.000	45.000,oo
—	Almen tekning	1945	994.400	370.800,oo
—	För. Sjóvá trygging	1946	300.000	140.000,oo
—	,,	1948	100.000	45.000,oo
—	,,	1949	100.000	55.000,oo
—	P/f Trygd	1948	200.000	80.000,oo
—	Tryggingar-samh. Föroyar	1951	600.000	420.000,oo
—	Búagrunnur Föroya	1953	207.872,17	183.150,oo
—	,,	1953	53.551,44	86.551,44*)
				3.397.863,42

*) Hetta lán er vaksið, tá ið búargrunnurin so við og við tekur yvir rest av láni uppr. 400.000 kr. í Norðoya Sparikassi.

Álit

í

løgtingsmáli nr. 7/1955:

Fíggjarløgtingslóg fyri árið 1956-57

Í staðin fyri landsstýrisins uppskot til fíggjarløgtingslóg 1956-57 verður sett:

RAKSTRARYVIRLIT

fyri fíggjarárið 1956-57

INNTØKUR:	kr.
§ 1. Inntøka av skatti, tolli og gjøldum	10.890.000
§ 2. Inntøka av handli og fiskivinnu	585.000
§ 3. Inntøka av gjøldum samferðsluni viðvíkjandi	190.000
§ 4. Inntøka av spæli	500
§ 5. Inntøka av rentum og vinningsbýti	165.000
§ 6. Ognarinntøka	75.000
§ 7. Inntøka av danska tjóðarbanka yvirskoti	20.000
§ 14. Ymiskar inntøkur	30.000
	11.955.500

ÚTREIÐSLUR:	
§ 15. Løgtingið	210.418
§ 16. Landsumsitingin	1.035.733
§ 17. Heilsumál	1.677.570
§ 18. Samferðslumál	1.814.500
§ 19. Kenslumál	1.366.040
§ 20. Vísind, bókment og list	197.472
§ 21. Fiskivinna, sjóferð o. t.	2.079.250
§ 22. Jarðabrúk	479.619
§ 23. Handil, ídnaður o. t.	194.164
§ 24. Almannamál	1.978.630
§ 25. Eftirløn	73.047
§ 26. Dóms- og løgreglumál	45.000
§ 27. Vinnulánsgrunnurin v. m.	548.334
§ 34. Aðrar og óvissar útreiðslur	54.300
§ 35. Ymsir grunnar	50.000
§ 36. Rentuútreiðslur	58.395
§ 37. Ognarútreiðslur	3.000
Munur:	90.028
	11.955.500

I. DEILD

INNTØKUR

Í fíggjarárinum 1956-57 verða inntøkur landskassans mettar sum í §§ 1—14 tilskilað.

§ 1. INNTØKA AV SKATTI, TOLLI OG GJØLDUM:

1. Beinleiðis skattur	3.730.000	
2. Tollinntøkur	6.900.000	
3. Lestagjald av skipum	15.000	
4. Skemtunarskattur	180.000	
5. Gjøld fyri rúsdrekkakort	15.000	
6. Sektir	20.000	
7. Áliknað kommununum	30.000	10.890.000

§ 2. INNTØKA HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI:

1. Valutagjald	150.000	
2. Útflutningsgjald	425.000	
3. Gjøld fyri loyvisbrøv	10.000	585.000

§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI:

1. Gjøld fyri bilar	165.000	
2. Avgjald uppá sølu av bilum	25.000	190.000

§ 4. INNTØKA AV SPÆLI:

1. Totalisatorspæl	500

§ 5. INNTØKUR AV RENTUM OG VINNINGSBÝTI:

1. Sektarrentur	80.000	
2. Renta av tøkum peningi	10.000	
3. Vinningsbýti	15.000	
4. Renta av øðrum ágóða	60.000	165.000

§ 6. RAKSTUR AV OGNUM:

1. **Oljugoymslurnar:**			
1. Inntøkur	75.000		
2. Útreiðslur	0	75.000	75.000

§ 7. INNTØKA AV DANSKA TJÓÐARBANKA:

Yvirskotið, sbr. lóg:	
1. Danski tjóðarbankin	20.000

§§ 8—13 verða tøkar.

§ 14. YMISKAR INNTØKUR	30.000
Samlað inntøka:	kr. 11.955.500

II. DEILD

ÚTREIÐSLUR

Í fíggjarárinum 1956-57 verður veittur peningur sum í §§ 15—37 tilskilað:

§ 15. LØGTINGID:

1. Løgtingsmenn:			
1. Tingmannalønir	127.118		
2. Dagpeningur til limir av føstum nevndum	1.300		
3. Ferðaútreiðslur	1.500	129.918	
2. Løgtingshúsið:			
1. Hiti, ljós o. a.	7.000		
2. Viðlíkahald	3.000		
3. Aðrar útreiðslur	2.000	12.000	
3. Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn:			
1. Prenting (viðm.)	10.000		
2. + inntøka við sølu	1.500	8.500	
4. Revisión		60.000	210.418

§ 16. LANDSUMSITINGIN:

1. Løgmaður og landsstýri:			
1. Lønir	60.800		
2. Borðfæ	10.000		
3. Leiga av høli, hiti og ljós v.m.	4.500	75.300	
2. Landsskrivstovan:			
1. Skrivstovustjóri og fulltrúar (viðm.)	81.530		
2. Skrivstovufólk	40.000		
3. Honorar	2.400		
4. Húsaútreiðslur	33.000		
5. Skrivstovulutir	13.000		
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	10.000		
7. Aðrar útreiðslur	1.500	181.430	
3. Fiskivinnuskrivstovan:			
1. Fyristøðumaður starvsstovunnar	18.000		
2. Skrivstovufólk	21.640		
4. Húsaútreiðslur	4.800		
5. Skrivstovulutir	2.200		
6. Porto, telefon, lýsingar	3.800		
7. Aðrar útreiðslur, herundir ferða- og dagpeningur	1.700		
8. Royndir	1.500	53.640	

4. Umboð uttanlanda:

1. Lønir	16.612	
2. Skrivstovufólk	9.800	
4. Húsaútreiðslur	2.000	
5. Skrivstovulutir	1.500	
6. Porto, telefon, lýsingar	9.000	
7. Aðrar útreiðslur	1.400	
8. Ferða- og dagpeningur	2.200	
9. Útviðbót (viðm).	18.500	
10. ÷ leiguinntøka	763	60.249

5. Likningarráð og kommunalt eftirlit:

2. Skrivstovufólk	26.650	
3. Honorar	1.800	
4. Húsaútreiðslur	6.000	
5. Skrivstovulutir	4.000	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.500	
7. Aðrar útreiðslur	1.500	
8. Ferða- og dagpeningur	800	43.250

6. Fólkayvirlit:

2. Skrivstovufólk	9.850	
3. Honorar til kommunalar manntalsskrivarar	11.200	
4. Húsaútreiðslur	100	
5. Skrivstovulutir	1.200	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	400	
7. Ymist	100	22.850

7. Gjaldstovan:

1. Skrivstovustjóri o. a.	86.000	
2. Skrivstovufólk	114.000	
4. Húsaútreiðslur	20.000	
5. Skrivstovulutir	15.000	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	25.000	
7. Aðrar útreiðslur	8.000	
8. Adrema	3.000	
9. ÷ endurgjald ríkiskassans	67.750	203.250

8. Tolleftirlit:

1. Lønir	75.700	
3. Honorar	16.000	
4. Húsaútreiðslur	5.000	
5. Skrivstovulutir	500	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.000	
7. Aðrar útreiðslur	2.000	
8. Rakstur av tollbátinum	2.000	
9. Ferða- og dagpeningur	500	103.700

9. Valuta- og prísráð:

2. Lønir	22.737
3. Samsýning sýslumanna o. a.	7.750
4. Húsaútreiðslur	7.500
5. Skrivstovulutir	1.200
6. Porto, telefon, lýsingar	2.300

7. Aðrar útreiðslur	500		
8. Dagpeningur	3.200	45.187	
10. Landsverkfrøðingsskrivstovan:			
1. Landsverkfrøðingur o. a.	137.000		
2. Skrivstovufólk	29.000		
4. Húsaútreiðslur	21.000		
5. Skrivstovulutir	5.000		
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	3.000		
7. Aðrar útreiðslur	3.000		
8. Ferða- og dagpeningur.....	15.000		
9. ÷ leiguinntøkur	1.123	211.877	
11. Ferða- og dagpeningur.....		20.000	
12. Innheintingarútreiðslur		15.000	1.035.733
§ 17. HEILSUMÁL:			
1. Dronning Alexandrines hospital		900.000	
2. Klaksvíkar sjúkahús		300.000	
3. Suðuroyar sjúkahús		220.975	
4. Bróstsjúkahúsið		175.095	
5. Læknaútreiðslur		20.500	
6. Ljósmøður		28.000	
7. Farsóttir		2.000	
8. Karantenuútreiðslur		2.000	
9. Sjúkabjálp		2.000	
10. Studn. til hvildarheimið »Naina«:			
1. vanligur studningur	22.000		
2. eykastudningur	5.000	27.000	1.677.570
§ 18. SAMFERÐSLUMÁL:			
1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og brýr	600.000		
2. Breiðkan av brúm	50.000		
3. Til vegagrunnin	165.000	815.000	
2. Havnagerð (viðm.)		518.000	
3. Lendingar		330.000	
4. Strandferðslan:			
Rakstrarstudningur		150.000	
5. Flogvøllurin		1.500	1.814.500
§ 19. KENSLUMÁL:			
1. Fólkaskúlin:			
1. Læraralønir ÷ partur ríkisins	970.000		
2. Skúlaeftirlit	2.000	972.000	
2. Læraraskúlin:			
1. Næmingastudningur	4.000		
2. Viðlíkahald av barakk	100	4.100	

3. Føroya millum- og realskúli:			
1. Rakstrarundirskot	30.000		
2. Næmingastudningur	1.400	31.400	
4. Studentaskúlin:			
1. Lønir	121.504		
2. Næmingastudningur	10.000		
3. Søvn	2.000		
4. Laboratorilið (hiti, ljós, reingerð o. t.)	2.700		
5. Aðrar útreiðslur	2.000		
6. Húsaútreiðslur av V.B.V. ..	5.800		
7. — leiguinntøkur	864	143.140	
5. Aðrir skúlar:			
1. Føroya fólkaháskúli	20.000		
2. Eykastudningur (viðm.)	6.000		
3. Studn. til næmingar	18.000		
4. Kvøldskúlar	6.900	50.900	
6. Útvarpsgrunnurin		5.000	
7. Ítróttur:			
1. Studningur til fimleikargrunnin	2.000		
2. Studningur til í.S.F.	5.000	7.000	
8. Ymiskir studningar:			
1. Studningur og lán til lærdan lestur (viðm.)	20.000		
2. Studningur og lán til annan lestur (viðm.)	4.000		
3. Studningur til uttanbygdanæmingar í realskúlum	7.000		
4. Studningur til lærlingar	20.000		
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	2.000		
6. Studningur til háskúlagongd	2.000		
7. Studningur til skúlabarnaferðir	10.000		
8. Studningur til skúlabyggigrunn (viðm.)	80.000		
9. Ymiskir studningar	2.000		
10. Læraraskeið	1.000		
11 Til rúm á kollegium í Oslo fyri føroyskar lesandi (viðm.)	1.500		
12. Listafelag Føroya: Næmingastudningur (viðm.)	3.000	152.500	1.366.040

§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST:

1. Landsbókasavnið:		
1. Lønir	38.692	
2. Bókakeyp og innbinding	17.000	
3. Húsaútreiðslur	12.200	

4. Aðrar útreiðslur	5.100		
5. ÷ sektir	400		
6. ÷ studning frá Havnar kommunu	4.300	68.292	
2. Skjalasavnið:			
1. Lønir	11.800		
2. Innbúgv o. t.	2.500		
3. Húsaútreiðslur	1.600		
4. Aðrar útreiðslur	900	16.800	
3. Fornminnissavnið:			
1. Lønir	11.107		
2. Útgrefstur	10.000		
3. Staðarnavnasavn (viðm.) ..	1.000		
4. Húsaútreiðslur	4.000		
5. Aðrar útreiðslur	4.000		
6. Umsiting av fornminnum ..	3.000		
7. Umvæling av skansanum ..	12.500		
8. ÷ atgongupening	250	45.357	
4. Fuglakanningarstøð		1.600	
5. Bókasøvn á bygd:			
1. Løn fyri eftirlit	1.800		
2. Rakstrarstudningur (viðm.)	13.800	15.600	
6. Ymiskir studningar:			
1. Barnatíðindi	600		
2. Tórshavnar musikkskúli	1.500		
3. Felagið Varðin	1.000		
4. Mentunargrunnurin (M.F.L.) (viðm.)	8.000		
5. Føroya listasavn	4.000	15.100	
7. Sømdarpeningur: Til skalda-, vísinda- og listamenn		16.000	
8. Jarðfrøðisligt savn:			
1. Løn	7.123		
2. Húsaútreiðslur	2.100		
3. Amboð o. t.	1.500		
4. Ferðapeningur	3.000	13.723	
9. Landsstýrinum at ráða yvir....		5.000	197.472

§ 21. FISKIVINNAN, SJÓFERÐ O. T:

1. Vrakarastovnurin:			
1. Løn til yvirvrakara	14.831		
2. Vrakaraeftirlitsmenn	66.353		
3. Ferðaútreiðslur v. m.	16.409		
4. ÷ vrakaragjøld	197.593	÷ 100.000	

2. Sjómansskúli Føroya:		
1. Lønir	103.230	
2. Amboð	3.242	
3. Húsaútreiðslur	11.510	
4. Aðrar útreiðslur	1.403	
5. ÷ skúlapeningur	26.835	92.550
3. Nautiskt royndarkamar:		
1. Útreiðslur	4.700	
2. ÷ inntøkur	4.700	0
4. Sjómansheim uttanlanda (viðm.)		20.000
5. Fiskaríbiologisk starvsstova:		
1. Leiga av førum, amboð, hjálp o. t.	20.000	
2. Húsaútreiðslur	2.600	
3. Ferðaútreiðslur	6.000	
4. Løn	12.000	
5. Løn til umsjónarráð	1.000	
6. Ymiskar útreiðslur	800	
7. ÷ ríkiskassans endurrinding	21.200	21.200
6. Vaktar- og bjargingarskip (viðm.)		100.000
7. Ymist eftir landsstýrisins avgerð		25.000
8. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum og til lønjavningargrunn (viðm.)		1.900.000
9. Klaksvíkar sjómansheim, byggistudningur (viðm.)		5.000
10. Studningur til vinnuláusgrunnin bátalán		12.500
11. Tórshavnar sjómansheim (viðm.)		3.000 2.079.250

§ 22. JARÐABRÚK:

1. Tænastumenn o. a.		
1. Landbúnaðarráðgevari, løn, ferðaútreiðslur v. m.	25.000	
2. Djóralækni, løn, ferðaútreiðslur v. m.	21.350	
3. Seyðaráðgevari, løn, ferðaútreiðslur v. m.	4.200	50.550
2. Útskifting og matrikulstova:		
1. Lønir	140.690	
2. Útistøðuviðbøtur	13.000	
3. Flutningur	10.000	
4. Skrivstovuhald	21.000	
5. Bønamenn	15.000	
6. Tól	10.000	

7. Arbeiðstilfar	7.000		
8. Porto og telefon	3.600		
9. Annað	4.000		
10. ÷ inntøkur	62.821	161.469	
3. **Royndarbrúkið í Hoyvík:**			
1. Útreiðslur	66.800		
2. ÷ inntøkur	24.800	42.000	
4. **Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt**		100	
5. **Aðrir studningar:**			
1. Húsdjóraaling	50.000		
2. Uppdyrking	70.000		
3. Træplanting	3.000		
4. Búnaðarnevndir	2.500		
5. Studningur til mjólkaframleiðslu o. a. (viðm.)	100.000	225.500	479.619

§ 23. HANDIL, IDNAÐUR O. T.:

1. **Ravmagnsmál:**			
1. Ravmagnsnevndin	2.125		
2. Rentustudningur til S.E.V.	89.539		
3. Studningur til elverk á bygd	25.000	116.664	
2. Fabriks- og ketilumsjón		3.000	
3. Motorkønur eftirlitsmaður		2.000	
4. Skipaskráseting og uppmáling		5.000	
5. Seningsmannaskipanin		6.000	
6. Kolagrevstur		25.000	
7. Føroya Ferðamannafelag		7.500	
8. Læruráðið		14.000	
9. Ymist eftir avgerð landsstýrisins		15.000	194.164

§ 24. ALMANNAMÁL:

1. 1. Aldursrenta	1.565.000		
2. ÷ kommunana part	260.800	1.304.200	
2. 1. Avlamisrenta	495.000		
2. ÷ kommunana part	82.500	412.500	
3. 1. Barnastyrkur	112.000		
2. ÷ kommunana part	18.670	93.330	
4. **Fólk í heimaeftiransan ÷ aftur-gjalding**		20.000	
5. **Styrkveitingar**		50.000	
6. **Barnaheim** (rakstrarstudn.)		45.000	

7. **Aldursheim**		25.000	
8. **Ymsir studningar:**			
1. Fráhaldsfeløgini	2.000		
2. Felagið »Reyði Krossur«	600		
3. Óarbeiðsførir fiskimenn	20.000		
4. Føroya felag móti tuberklasjúku	3.000		
5. Barnahjálpargrunnurin	3.000	28.600	1.978.630
§ 25. EFTIRLØN:			
1. Eftirlønir		67.347	
2. Biðipeningur, ætlað		5.700	73.047
§ 26. DÓMS- OG LØGREGLUMÁL:			
1. **Varðhaldið o. a.:**			
1. Fangavaktari og hjálparmenn	19.500		
2. Útreiðslur viðv. varðhaldinum	2.115		
3. Delinkventútreiðslur	13.385	35.000	
2. Ferðaútreiðslur sýslumanna....		5.000	
3. Dómshúsið		4.000	
4. Aðrar útreiðslur		1.000	45.000
§ 27. 1. Vinnulánsgrunnurin		500.000	
2. Avdráttur av saneringslánum ..		48.334	
3. Rentur og avdráttur av lánum til pf. Sjóvinnubankan:			
1. Útreiðslur	926.243		
2. ÷ inntøkur	926.243	0	548.334
§ 28—33 fyribils ónýttar.			
§ 34. AÐRAR ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR:			
1. Útreiðslur av vali		6.000	
2. Landsstýrið at ráða yvir		40.000	
3. Hagtal		8.300	54.300
§ 35. YMSIR GRUNNAR:			
1. Til ein felagsbyggigrunn		0	
2. Til kirkjugrunnin		50.000	50.000
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR:			
1. Renta av lánum			58.395
§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR:			
1. Aðrar ognarútreiðslur			3.000
		Munur:	90.028
Samlað útreiðsla:		kr.	11.955.500

VIÐMERKINGAR:

Til § 15.3.1. Landsstýrinum verður heimilað at byrja prentingina av løgtingstíðindi frá 1852—1879.

Til § 16.2.1. Ein av fulltrúunum er samstundis skrivstovustjóri á líkningarráðnum.

Til § 16.4.9. Vísandi til § 12 í tænastumannalógini verður viðbótin sett til somu peningahædd sum fíggjarárini frammanundan.

Til § 18.2. 20.000 kr. verða játtaðar til innsiglingarljós í Sørvági. Til modellkanningar av spurninginum um at leingja bringarð í Tórshavn verða játtaðar 40.000 kr. við 20.000 kr. í 1956-57 og 20.000 kr. í 1957-58.

Til § 19.5.2. Skúlanum tørvar ymiskar umvælingar. Landsstýrið ger av eftir hvørjum reglum og til hvørji arbeiði, studningur verður latin.

Til § 19.8.1. og 2. Landsstýrinum verður heimilað at gera av, hvussu nógv verður veitt sum studningur og hvussu nógv sum lán.

Til § 19.8.8. Játtaðar eru upp í 400.000 kr. í studningi til bygging av kommunuskúla í Tórshavn við 40.000 kr. árliga í 10 ár: uppi í samlaðu studningsjáttanini er fjórða rata av nevnda studningi.
Har studningur er játtaður, kann partur — til Tórshavn 1/10 partur — av studninginum verða goldin hvørt ár, tá tekningar og finansiering av allari byggingini er góðkend av landsstýrinum.

Til § 19.8.11. Til eitt rúm fyri lesandi úr Føroyum á kollegium í studentabýnum í Oslo eru játtaðar 6.000 kr. við 1.500 kr. um árið í 4 ár. Hetta verður so triðja árið.

Til § 19.8.12. Hesin studningur verður at veita ungum listamonnum, sum ætla sær uttanlands at búgva seg út í málninga- ella myndahøggaralist.

Til § 20.3.3. Úr landskassanum eru játtaðar 10.000 kr. við 1.000 kr. árliga í 10 ár til savnan av føroyskum staðarnøvnum í samstarv við Dansk Stednavneudvalg; í 1955-56 varð triðja rata latin. Hetta verður so fjórða rata.

Til § 20.5.2. Landskassans partur er fyri fyrst upp í 80 % av tí peningi, bygdin letur, tó ikki meira enn 2 kr. pr. íbúgva.

Til § 20.6.4. Av tí parti av stovnspeningi grunnsins, sum liggur í landskassanum, letur landskassin 5 % í rentu p. a.

Til § 21.4. Av játtanini verða fyrst kr. 10.000 at nýta til flytan av sjómansheiminum longur inn í Føroyingahavnina og restin at býta í helvt millum sjómansheimið í Føroyingahavnini og arbeiðið fyri føroyskar sjómenn í Íslandi. Annars verða til flytanina játtaðar 36.000 kr. við 9.000 kr. um árið, fyrstu ferð í 1957-58.

Til § 21.6. Roknað verður við, at vrakarastovnurin í komandi figgjarári gevur um kr. 100.000 í avlopi og er tí hesin peningur ætlaður til rindan av rakstrarútreiðslum við at nýta »Ternuna« sum vaktar- og bjargingarskip.

Til § 21.8. Peningurin verður at nýta eftir nærri samráðing, tó skulu í minsta lagi kr. 400.000 nýtast til endurnýgging av skipaflotanum, og verður hesin peningur, eins og peningur játtaður áður til sama endamál, lagdur í serligan grunn og nýttur til endurnýgging av skipaflotanum eftir reglum, sum figgjarnevndin fyriskipar.

Til § 21.9. Latið verður í byggistuðningi til Klaksvíkar sjómansheim kr. 25.000 við kr. 5.000 um árið í 5 ár. Hetta er onnur rata. Treyt fyri studninginum er, at sjómansheimið gevur seg undir somu treytir sum fyri byggistuðninginum til sjómansheimið í Tórshavn í 1955-56.

Til § 21.11. Hesin studningur verður veittur sjómansheiminum til keyp av ymsum búnyttum, serliga sengrum, stólum og borðum.

Til § 22.5.5. Eftir tilmæli figgjarnevndarinnar avger landsstýrið, hvussu játtanin skal latast.

Betænkning

i

lagtingssag nr. 7/1955:

finanslagtingslov for året 1956-57

I stedet for landsstyrets forslag til finanslagtingslov 1956-57 sættes:

DRIFTSOVERSIGT
for finansåret 1956-57

INDTÆGTER:	kr.
§ 1. Skatter, told og afgifter	10.890.000
§ 2. Vedrørende handel og fiskeri	585.000
§ 3. Afgifter vedrørende trafikvæsenet	190.000
§ 4. Indtægter ved spil	500
§ 5. Indtægter af renter og udbytte	165.000
§ 6. Kapitalindtægter	75.000
§ 7. Andel i den Danske Nationalbanks overskud	20.000
§ 14. Diverse indtægter	30.000
	11.955.500

UDGIFTER:	
§ 15. Lagtinget	210.418
§ 16. Landsadministrationen	1.035.733
§ 17. Sundhedsvæsnet	1.677.570
§ 18. Kommunikationsvæsnet	1.814.500
§ 19. Undervisningsvæsnet	1.366.040
§ 20. Videnskab, litteratur og kunst	197.472
§ 21. Fiskeri, søfart o. l.	2.079.250
§ 22. Landbrug	479.619
§ 23. Handel, industri o. l.	194.164
§ 24. Socialvæsnet	1.978.630
§ 25. Pension	73.047
§ 26. Justits- og politivæsen	45.000
§ 27. Erhvervslånefonden m. m.	548.334
§ 34. Andre og uvisse udgifter	54.300
§ 35. Diverse fonds	50.000
§ 36. Renteudgifter	58.395
§ 37. Udgifter af ejendomme	3.000
Balance:	90.028
	11.955.500

I. AFSNIT

INDTÆGTER

I finansåret 1956–57 beregnes landskassens indtægter som i §§ 1—14 anslået.

§ 1. INDTÆGTER AF SKATTER, TOLD OG AFGIFTER:			
1. Direkte skatter		3.730.000	
2. Toldafgifter		6.900.000	
3. Klareringsafgifter af skibe		15.000	
4. Forlystelsesafgifter		180.000	
5. Afgift af spiritusrationeringskort		15.000	
6. Bøder		20.000	
7. Pålignet kommunerne		30.000	10.890.000
§ 2. INTÆGTER VEDRØRENDE HANDEL OG FISKERIERHVERV:			
1. Valutagebyr		150.000	
2. Udførselsafgifter		425.000	
3. Afgifter for bevillinger		10.000	585.000
§ 3. INDTÆGTER VEDRØRENDE TRAFIKVÆSNET:			
1. Motorafgifter		165.000	
2. Afgifter ved salg af motorkøretøjer		25.000	190.000
§ 4. INDTÆGTER VED SPIL:			
1. Totalisatorspil			500
§ 5. INDTÆGTER AF RENTER OG UDBYTTE:			
1. Strafrenter		80.000	
2. Renter af disponibel kapital		10.000	
3. Udbytte af aktier		15.000	
4. Renter af andre tilgodehavender		60.000	165.000
§ 6. EJENDOMMES DRIFT:			
1. Oljetankene:			
1. Indtægter	75.000		
2. Udgifter	0	75.000	75.000
§ 7. ANDEL I DEN DANSKE NATIONALBANKS OVERSKUD i henhold til lov:			
1. Den Danske Nationalbank			20.000
§§ 8—13 står disponible.			
§ 14. DIVERSE INDTÆGTER			30.000
Samlet indtægt:			kr. 11.955.500

II. AFSNIT

UDGIFTER

For finansåret 1956-57 bevilges de i §§ 15—37 anførte beløb:

§ 15. LAGTINGET:			
1. **Lagtingsmænd:**			
1. Diæter	127.118		
2. Dagpenge til medlemmer af stående udvalg	1.300		
3. Rejseudgifter	1.500	129.918	
2. **Lagtingshuset:**			
1. Varme, lys m. v.	7.000		
2. Vedligeholdelse	3.000		
3. Andre udgifter	2.000	12.000	
3. **Lagtingstidende og kundgørelsessamling:**			
1. Trykning (anm.)	10.000		
2. -»- indtægter ved salg	1.500	8.500	
4. **Revision**		60.000	210.418
§ 16. LANDSADMINISTRATIONEN:			
1. **Lagmand og landsstyre:**			
1. Lønninger	60.800		
2. Repræsentation	10.000		
3. Leje af lokale, varme og lys	4.500	75.300	
2. **Landskontoret:**			
1. Kontorchef og fuldmægtige (anm.)	81.530		
2. Kontorpersonale	40.000		
3. Honorarer	2.400		
4. Udgifter ved lokaler	33.000		
5. Kontorartikler m. v.	13.000		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	10.000		
7. Andre udgifter	1.500	181.430	
3. **Fiskerierhvervskontor:**			
1. Kontorets leder	18.000		
2. Kontorpersonale	21.640		
4. Udgifter ved lokaler	4.800		
5. Kontorartikler	2.200		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	3.800		
7. Andre udgifter, herunder rejse- og dagpenge	1.700		
8. Forsøg	1.500	53.640	
4. **Repræsentation udenlands:**			
1. Løn	16.612		
2. Kontorpersonale	9.800		
4. Udgifter til lokaler	2.000		
5. Kontorartikler	1.500		

6. Porto, telefon, annoncer ..	9.000	
7. Andre udgifter	1.400	
8. Rejse- og dagpenge	2.200	
9. Udstationeringstillæg (anm.)	18.500	
10. ÷ lejeindtægter	763	60.249

5. Ligningsråd og kommunalt tilsyn:

2. Kontorpersonale	26.650	
3. Honorarer	1.800	
4. Udgifter ved lokaler.....	6.050	
5. Kontorartikler	4.000	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	2.500	
7. Andre udgifter	1.500	
8. Rejse- og dagpenge	800	43.250

6. Folkeregister:

2. Kontorpersonale	9.850	
3. Honorarer til kommunale mandtalsskrivere	11.200	
4. Udgifter ved lokaler	100	
5. Kontorartikler	1.200	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	400	
7. Diverse	100	22.850

7. Oppebørselskontoret:

1. Kontorchefer m. fl.	86.000	
2. Kontorpersonale	114.000	
4. Udgifter ved lokaler.....	20.000	
5. Kontorartikler	15.000	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	25.000	
7. Andre udgifter	8.000	
8. Adrema	3.000	
9. ÷ statskassens tilskud.....	67.750	203.250

8. Toldeftersyn:

2. Lønninger	75.700	
3. Honorarer	16.000	
4. Udgifter ved lokaler	5.000	
5. Kontorartikler	500	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	2.000	
7. Andre udgifter	2.000	
8. Toldbådens drift	2.000	
9. Rejse- og dagpenge	500	103.700

9. Valuta- og prisråd:

2. Lønninger	22.737	
3. Vederlag til sysselmænd o. a	7.750	
4. Udgifter ved lokaler.....	7.500	
5. Kontorartikler	1.200	
6. Porto, telefon, annoncer	2.300	
7. Andre udgifter	500	
8. Dagpenge	3.200	45.187

10. Landsingeniørkontoret:

1. Landsingeniøren m. fl.....	137.000	
2. Kontorpersonale	29.000	

4. Udgifter ved lokaler	21.000		
5. Kontorartikler	5.000		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	3.000		
7. Andre udgifter	3.000		
8. Rejse- og dagpenge	15.000		
9. ÷ lejeindtægt	1.123	211.877	
11. **Rejse- og dagpenge**		20.000	
12. **Inkassationssalær**		15.000	1.035.733
§ 17. SUNDHEDSVÆSENET:			
1. Dronning Alexandrines hospital		900.000	
2. Klaksvig sygehus		300.000	
3. Suderø sygehus		220.975	
4. Sanatoriet		175.095	
5. Udgifter til læger		20.500	
6. Jordemødre		28.000	
7. Epidemiske sygdomme		2.000	
8. Karantæneudgifter		2.000	
9. Sygehjælp		2.000	
10. Tilskud til hvilehjemmet ,Naina':			
1. alm. tilskud	22.000		
2. tillægs tilskud	5.000	27.000	1.077.570
§ 18. KOMMUNIKATIONSVÆSEN:			
1. **Veje og broer:**			
1. Nye veje og broer	600.000		
2. Udvidelse af broer	50.000		
3. Til vejfonden	165.000	815.000	
2. **Havnebygning** (anm.)		518.000	
3. **Landingspladser**		330.000	
4. **Kystfarten** (driftstilskud)		150.000	
5. **Flyvepladsen**		1.500	1.814.500
§ 19. UNDERVISNINGSVÆSENET:			
1. **Folkeskolen:**			
1. Lærerlønninger ÷ statstilskud	970.000		
2. Skoleinspektion	2.000	972.000	
2. **Seminariet:**			
1. Tilskud til elever	4.000		
2. Vedligeholdelse af barak	100	4.100	
3. **Færøernes mellem- og realskole:**			
1. Driftstilskud	30.000		
2. Tilskud til elever	1.400	31.400	
4. **Lagtingets studenterkursus:**			
1. Lønninger	121.504		
2. Tilskud til elever	10.000		
3. Samlingerne	2.000		
4. Laboratoriet (varme, lys, rengøring o. l.)	2.700		
5. Andre udgifter	2.000		
6. Udgifter af lokaler V.B.V.	5.800		
7. ÷ lejeindtægter	864	143.140	

5. **Andre skuler:**			
1. Føroya fólkaháskúli	20.000		
2. Ekstraordinært tilskud (anm.)	6.000		
3. Tilskud til elever	18.000		
4. Aftenskoler	6.900	50.900	
6. **Radiofonifond**		5.000	
7. **Idræt:**			
1. Tilskud til idrætsfonden	2.000		
2. Tilskud til I.S.F.	5.000	7.000	
8. **Diverse tilskud:**			
1. Tilskud til lån til studerende (anm.)	20.000		
2. Tilskud og lån til anden læsning (anm.)	4.000		
3. Tilskud til udenbys elever i realskoler	7.000		
4. Tilskud til lærlinge	20.000		
5. Tilskud til landbrugselever..	2.000		
6. Tilskud til højskoleelever ..	2.000		
7. Tilskud til skolebørns rejser	10.000		
8. Tilskud til skolebyggefond (anm.)	80.000		
9. Diverse tilskud	2.000		
10. Lærerkursus	1.000		
11. Til værelse på kollegiet i Oslo for studerende færinger (anm.)	1.500		
12. Listafelag Føroya: Elevtilskud (anm.)	3.000	152.500	1.366.040

§ 20. VIDENSKAB, LITTERATUR OG KUNST:

1. **Landsbiblioteket:**			
1. Lønninger	38.692		
2. Køb af bøger og indbinding..	17.000		
3. Udgifter vedr. lokaler	12.200		
4. Andre udgifter	5.100		
5. + bøder	400		
6. : tilskud fra Tórshavnar kommune	4.300	68.292	
2. **Arkivet:**			
1. Lønninger	11.800		
2. Inventar m. m.	2.500		
3. Udgifter vedr. lokaler	1.600		
4. Andre udgifter	900	16.800	
3. **Museum:**			
1. Lønninger	11.107		
2. Udgravning	10.000		
3. Indsamling af stednavne (anm.)	1.000		
4. Udgifter vedr. lokaler	4.000		
5. Andre udgifter	4.000		

6. Vedligeholdelse af fredede huse	3.000		
7. Skansen: reparationer	12.500		
8. ÷ indkommet ved entré	250	45.357	
4. Ornitologisk station		1.600	
5. Biblioteker på bygd:			
1. Lønninger til tilsyn	1.800		
2. Driftstilskud (anm.)	13.800	15.600	
6. Diverse tilskud:			
1. Børnetidende	600		
2. Tórshavnar musikskole	1.500		
3. Foreningen »Varðin«	1.000		
4. »Mentunargrunnurin« (anm.)	8.000		
5. Færøernes kunstsamling	4.000	15.100	
7. Hædersgaver:			
Til digtere, videnskabsmænd og kunstnere		16.000	
8. Geologisk samling:			
1. Løn	7.123		
2. Udgifter vedr. lokale	2.100		
3. Redskaber o. l.	1.500		
4. Rejseudgifter	3.000	13.723	
9. Landsstyret at råde over		5.000	197.472

§ 21. FISKERI, SØFART O. L.:

1. Vragerinstitutionen:			
1. Løn til overvrager	14.831		
2. Vragerkontrollører	66.353		
3. Rejseudgifter m. v.	16.409		
4. ÷ afgifter vedr. vragning	197.593	÷ 100.000	
2. Færøernes sømandsskole:			
1. Lønninger	103.230		
2. Redskaber	3.242		
3. Udgifter vedr. lokaler	11.510		
4. Andre udgifter	1.403		
5. ÷ skolepenge	26.835	92.550	
3. Nautisk prøvekammer:			
1. Udgifter	4.700		
2. ÷ indtægter	4.700	0	
4. Sømandshjem udenlands (anm.)		20.000	
5. Fiskeribiologisk laboratorium:			
1. Leje af fartøjer, assistance, befordring	20.000		
2. Udgifter vedr. lokaler	2.100		

3. Rejseudgifter	6.000		
4. Løn	12.000		
5. Løn til tilsynsråd	1.000		
6. Diverse udgifter	800		
7. ÷ statskassens tilskud	21.200	21.200	
6. **Vagt- og bjærgningsskib** (anm.)		100.000	
7. **Diverse efter landsstyrets afgørelse**		25.000	
8. **Tilskud til fornyelse af skibsflåden og til lønreguleringsfonden** (anm.)		1.900.000	
9. **Klaksvíkar sømandshjem**, tilskud til nybygning (anm.)		5.000	
10. **Erhvervslånefonden** (bådelån)		12.500	
11. **Thorshavn sømandshjem** (anm.)		3.000	2.079.250
§ 22. LANDBRUG:			
1. **Tjenestemænd o. fl.:**			
1. Landbrugskonsulent, løn, rejseudgifter m. v.	25.000		
2. Dyrlægen, løn rejseudgifter m. v.	21.350		
3. Fåreavlskonsulenten, løn, rejseudgifter m. v.	4.200	50.550	
2. **Udskiftning og matrikelkontor:**			
1. Lønninger	140.690		
2. Dagpenge	13.000		
3. Rejseudgifter	10.000		
4. Kontorholdsudgifter	21.000		
5. Assistenter	15.000		
6. Redskaber	10.000		
7. Arbejdsmaterialer	7.000		
8. Porto, telefon	3.600		
9. Diverse	4.000		
10. ÷ indtægter	62.821	161.469	
3. **Forsøgsstation:**			
1. Udgifter	66.800		
2. ÷ indtægter	24.800	42.000	
4. **Foranstaltninger mod mund- og klovsyge**		100	
5. **Andre tilskud:**			
1. Husdyropdrætning	50.000		
2. Opdyrkning	70.000		
3. Træplantning	3.000		
4. Landbrugsudvalg	2.500		
5. Tilskud til mælkeproduktion o. a. (anm.)	100.000	225.500	479.619

§ 23. HANDEL, INDUSTRI O. L.:			
1. **Elektricitetsvæsen:**			
1. Elektricitetsudvalget	2.125		
2. Rentetilskud til S.E.V.	89.539		
3. Tilskud til elværk på bygd..	25.000	116.664	
2. Fabriks- og kedeltilsyn		3.000	
3. Motorkyndig tilsynsmand		2.000	
4. Skibsregistrering og opmäling..		5.000	
5. Udgifter til forligsmanden		6.000	
6. Kulbrydning		25.000	
7. Færøernes turistforening		7.500	
8. Lærerådet	14.000		
9. Diverse efter landsstyrets afgørelse		15.000	
9. Lærerådet		14.000	194.164
§ 24. SOCIALVÆSEN:			
1. 1. Aldersrente	1.565.000		
2. ÷ tilskud fra kommunerne..	260.800	1.304.200	
2. 1. Invalidepension	495.000		
2. ÷ tilskud fra kommunerne..	82.500	412.500	
3. 1. Enkebøn	112.000		
2. ÷ tilskud fra kommunerne..	18.670	93.330	
4. Personer i kontrolleret familiepleje :- refusion		20.000	
5. Socialhjælp		50.000	
6. Børnehjem (driftstilskud)		45.000	
7. Alderdomshjem		25.000	
8. **Diverse tilskud:**			
1. Afholdsforeningerne	2.000		
2. Foreningen »Røde Kors«	600		
3. Uarbejdsdygtige fiskere	20.000		
4. Færøernes forening til tuberkulosens bekæmpelse	3.000		
5. Barnahjálpargrunnurin	3.000	28.600	1.978.630
§ 25. PENSION:			
1. Pensioner		67.347	
2. Ventepenge (anslået)		5.700	73.047
§ 26. JUSTITS- OG POLITIVÆSEN:			
1. **Arrestvæsenet m. m.:**			
1. Arrestforvarer og assistenter	19.500		
2. Udgifter ved arresthuset	2.115		
3. Delinkventudgifter	13.385	35.000	

2. Sysselmændenes rejseudgifter..		5.000	
3. Domhuset		4.000	
4. Andre udgifter		1.000	45.000
§ 27. 1. Erhvervslånefonden		500.000	
2. Afdrag på saneringslån.....		48.334	
3. Renter og afdrag på lån til pf. Sjóvinnubankan:			
1. udgifter	926.243		
2. ÷ indtægter	926.243	0	548.334
§§ 28—33 foreløbig ubenyttede.			
§ 34. ANDRE OG UVISSE UDGIFTER:			
1. Udgifter vedr. valg		6.000	
2. Landsstyret at råde over		40.000	
3. Statistik		8.300	54.300
§ 35. DIVERSE FONDS:			
1. Til en fælles byggefond		0	
2. Til kirkefonden		50.000	50.000
§ 36. RENTEUDGIFTER:			
1. Renter af lån			58.395
§ 37. EJENDOMSUDGIFTER:			
1. Andre ejendomsudgifter			3.000
		Balance:	90.028
		Samlet udgift:	kr. 11.955.500

ANMÆRKNINGER:

Til § 15.3.1. Landsstyret bemyndiges til at påbegynde trykningen af lagtingstidende fra 1852—1879.

Til § 16.2.1. En af fuldmægtigene er samtidig kontorchef i ligningsrådet.

Til § 16.4.9. Under henvisning til § 12 i tjenestemandsloven ansættes udstationeringstillægget til det samme som i det foregående finansår.

Til § 18.2. Der bevilges 20.000 kr. til indsejlingsfyr i Sørvåg. Til model- og laboratorieundersøgelser af spørgsmålet om en forlængelse af den østlige kajmole i Thorshavn bevilges 40.000 kr. med 20.000 kr. i 1956-57 og 20.000 kr. i 1957-58.

Til § 19.5.2. Forskellige reparationer er nødvendige på skolen. Landsstyret træffer bestemmelse om efter hvilke regler og til hvilke arbejder, der skal ydes tilskud.

Til § 19.8.1. og 2. Landsstyret bemyndiges til at træffe bestemmelse om, hvor meget der skal ydes som tilskud og hvor meget som lån.

Til § 19.8.8. I tilskud til ny kommuneskole i Thorshavn er bevilget op til kr. 400.000 med kr. 40.000 årlig i 10 år. I det samlede bevillingsbeløb er 4. rate af tilskudet.
I tilfælde af, at tilskud er bevilget, kan en del — til Thorshavn 1/10 — af tilskudet blive udbetalt hvert år, når tegninger og financiering af hele byggeplanen er godkendt af landsstyret.

Til § 19.8.11. Til værelse for studerende færing på kollegium i studenterbyen i Oslo.
For at sikre en færing, der studerer, værelse på kollegiet i studenterbyen i Oslo, er bevilget kr. 6.000 med kr. 1.500 årlig i 4 år. Dette er 3. rate.

Til § 19.8.12. Dette tilskud ydes unge kunstnere, der påtænker at uddanne sig udenlands i maleri- og billedhuggerkunst.

Til § 20.3.3. Af landskassen er ydet kr. 10.000 med kr. 1.000 årlig i 10 år til samling af færøske stednavne i samarbejde med Dansk stednavneudvalg. 4. rate udbetales i 1956-57.

Til § 20.5.2. Landskassens andel er indtil 80 % af det beløb, som bygden fremskaffer, dog ikke mere end 2 kroner pr. indbygger.

Til § 20.6.4. Landskassen skal betale 5 % p.a. i rente af den del af fondets grundkapital, der indgår i landskassens likviditet.

Til § 21.4. Af bevillingen anvendes først kr. 10.000 til flytning af sømandshjemmet længere ind i Færingehavnen og resten anvendes med halvdelen til sømandshjemmet i Færingehavnen og halvdelen til arbejdet blandt færøske sømænd på Island. Iøvrigt ydes der 36.000 kr. til flytningen med 9.000 kr. om året, første gang i 1957-58.

Til § 21.6. Vragerinstitutionen antages i kommende finansår at give et overskud på kr. 100.000, og det er meningen, at dette beløb skal anvendes til betaling af driftsudgifterne ved benyttelse af »Ternan« som vagt- og bjærgningsskib.

Til § 21.8. Bevillingen anvendes efter nærmere forhandling, dog skal i det mindste kr. 400.000 anvendes til fornyelse af fiskerfláden, og skal dette beløb sammen med tidligere bevilgede beløb til samme formål henlægges til særligt fond til fornyelse af fiskerfláden efter bestemmelse, som finansudvalget fastsætter.

Til § 21.9. Der er ydet Klaksvík sømandshjem et byggetilskud på kr. 25.000 med kr. 5.000 om året i 5 år. Dette er 2. rate. Det er en betingelse for ydelsen af tilskudet, at sømandshjemmet underkaster sig samme betingelser, som betingelserne for byggetilskud til sømandshjemmet i Thorshavn 1955-56.

Til § 21.11. Tilskudet ydes sømandshjemmet til køb af forskelligt inventar, særlig senge, stole og borde.

Til § 22.5.5. Efter indstilling fra finansudvalget bestemmer landsstyret, hvordan bevillingen skal anvendes.

Fíggjarnevndin, 6.3.1956.

A. Djurhuus. **P. Petersen.** **Dj. í Geil.**
Joh. M. Fr. Poulsen. **P. M. Dam,**
v. f.

FYLGISK JÖL

til

fíggjarlögtingslóg 1956/57.

1) ad § 15.1.1.

Tingmannalønir.	Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
	126.978,59	113.400,-

Roknað er við 27 løgtingsmonnum í 4 mánaðir. (Ólavsøkulingsetan 1954 vardi 119 dagar). Meðallingmannalønin er eftir mágaldandi prístali kr. 39,45 um dagin. Hetta verður í 3240 dagar kr. 127.118,- .

2) ad § 15.1.2: Dagpeningur til limir av føstum nevndum.

	Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
	1.436,50	3.700,-

1954/55: Fundir í figgjarnevndini	kr.	801,55
í vørunevndini		243,29
viðv. skattamálum		391,66
	tall: kr.	1.436,50

Landsbundlilin er nú avlikin, og verður tí roknað við minni dagpeningi, og verður tí útreiðslan metin til 1300 kr.

3) ad § 15.1.2: Ferðaútreiðstur tingmanna.

	Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
	1.442,00	1.000,00

4) ad § 15.2: Løgtingshúsið.	Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
§ 15.2.1: Hitt, lós o. a. (reing.)	6.599,21	10.600,-
§ 15.2.2: Viðlikahald	2.901,51	1.600,-
§ 15.2.3: Aðrar útreiðstur	2.009,83	2.500,-
	11.510,63	14.700,-

Viðmerkingar: (1954/55).

§ 15.2.1: Hiti, ljós og annað.

Hiti	kr.	1.849,50
Ljós		640,40
Reingering o. l.		3.659,31
Brunatrygging av húsum		450,00
	kr.	6.599,21

§ 15.2.2: Viðlikahald:

Málaraarbeiði	kr.	449,00
Umvæling av trappu		515,76
Innbúgv (nýtt borð)		320,50
Ymsar smærri umvælingar		416,33
Vollurin (løn til Leiv Hansen)		1.200,00
	kr.	2.901,59

Aðrar útreiðslur (§ 15.2.3):

Telefon	kr.	732,13
Trygging av Innbúgvi		75,00
Flagging (løn Juel Olsen)		100,00
Húsaskattur og renovatión		820,20
Innbinding av lógsavni		360,00
Ymist, gravkransar o. l.		462,50
	kr.	2.009,83

5) **ad § 15.3: Løgtingstiðindi og kunngerðarsavn.**

		Rokn.skapur 1954/55	Játtað 1955/56
§ 15.3.1: Prenting, pappír, porto.		7.838,75	15.000,

Specifikatión 1954/55:

Løgtingstíðindi	kr.	6.437,50
Kunngerðarsavn		1.401,25
	kr.	7.838,75

ad § 15.3.2: Inntøka av søla.		Rokn.skapur 1954/55	Játtað 1955/56
		1.506,30	1.900,

Specifikatión 1954/55:

Løgtingstíðindi	kr.	330,70

Kunngeraðrsavn	1.175,60	..
kr.	1.506,30	

6) **ad § 15.4: Revisión:**

Brev, móttikið 27/6-1955 frá Granuskoðaradeild løgtingsins, fyristøðumaður Borgen Hansen.

I besvarelse af landsstyrets skrivelse af 15. d. m. vedrørende budgetforslagene skal det meddeles, at revisionskontorets udgifter i 1954/55 samt dets budgetterede udgifter i finansårene 1955/56 og 1956/57 kan opgøres i følgende opstilling, der desuden omfatter de indtægter, som kontoret har haft eller må formodes at få udenfor den egentlige landskasserevision.

	1954/55	1955/56	1956/57
1. kontorets leder	18.594,48	17.628,00	18.594,48
2. kontorpersonale	16.694,33	17.220,00	20.000,00
3. honorarer	0,00	0,00	0,00
4. husleje, varme, lys m. v.	2.981,63	3.000,00	3.000,00
5. kontorartikler	559,55	1.000,00	1.000,00
6. Porto, telefon, annoncer	661,09	600,00	700,00
7. andre udgifter	264,17	1.000,00	1.000,00
7a etableringsudgifter	2.851,89	0,00	0,00
8. rejse- og dagpenge.....	565,40	600,00	700,00
	43.172,54	41.048,00	44.994,48
9. budgetterede indtægter, områder inden-for landskassen	24.834,00	17.000,00	20.000,00
Rest - - landskassens andel i revisionsudgifterne	18.338,54	24.048,00	24.994,48

Om de enkelte udgiftsarter skal oplyses følgende:

Lønninger.

Kontorlederlønnen er ansat efter den nugældende ordning med honorarafløsning og henseettelse af pensionsbidrag til en særlig pensionsfond (sparekassekonto).

Afdelingen beskæftiger for tiden 2 assistenter på følgende vilkår:

a) frk. Maja Gaard Hansen, kontorassistent med grundlon kr. 2310. . Totallon i tiden udgør kr. 8919,04.

b) Gunnar Thomsen, ansat på midlertidts honorarbasis med en årslon på kr. 9.000,00.

Det er under overvejelse i tiden at søge tilladelse til at udvide personalet

med en elev, og det for 1956/57 ansatte loubeleb må derfor betragtes som absolut skønsmæssigt. En forhandling med finansudvalget og landsstyret om lønspørgsmål og problemer i forbindelse med eventuel udvidelse af kontorets virksomhed er ønskelig.

Andre udgifter.

De afsatte kr. 1.000,00 er tænkt anvendt til mindre inventaranskaffelser til kontoret.

Indtægter.

De afsatte kr. 20.000,00 er skønsmæssigt anslåede refusioner fra virksomheder og kontorer under lagtinget, men udenfor den egentlige landskassereviision.

Nærværende opgørelse omfatter kun den hørværende revisionskontors drift.

Viðmerkingar frá landsstýrinum,

	Rokuskapur 1954/55:
Revisions- og forvaltningsinstituttet	35.118,11
Grunskoðanardeild løgtingsins	18.338,54
Grannskoðan av tolfrokuskapum v/ A. B. Johansen, København	9.875,00
Gunnar Winther	640,00
kr.	63.971,65

Útreiðslurnar til Revisions- og Forvaltningsinstituttet eru minkandi, m. a. av tí at tey eldru árini nú eru frá hendini.

7) **ad § 16.1: Løgmaður og landsstýri.**

	Rokuskapur 1954/55	Játtað 1955/56
1. Lønir	60.800,45	54.400,
2. Borðfe	8.000,04	8.000,
	68.800,45	62.400,

ad § 16.1.2.

Løn løgmansins er ..... kr.		12.000,00	
+ dýrtíðarviðbót 90 %		10.800,00	kr. 22.800,00
Løn landsstýrismannsins ..... kr.	10.000,00		
+ dýrtíðarviðbót 90 %	9.000,00		
kr.	19.000,00		

2 landsstýrismenn á kr. 19.000,00		38.000,00
		kr. 60.800,00

§ 16.1.2: Borðfæ óbroytt ..... kr. 8.000,00

§ 16.1.3: Íbú til lagmansembætið:

Leiga	kr. 2.400,00		
Hiti og ljós	1.500,00		
Reingering	600,00	kr. 4.500,00	
		kr. 73.300,00	

8) ad Landsskrivstovan.

§ 16.2.1: Skrivstovustjóri og 4 fulltrúar, tænastumenn.

	Løn	8 %
Skrivstovustjóri	22.160,16	806,40
Fulltrúi. 1. stigi	17.996,40	635,16
1. stigi	17.996,40	635,16
2. stigi	13.302,96	411,60
2. stigi	11.555,52	
	83.011,44	518,32
+ 8 %	2.518,32	
falt:	85.529,76	
÷	4.000,00	
	81.529,70	

Av løn stjórans, sum samstundis er sjúkahússtjóri, verða 1.000 kr. bókaðar á sjúkahúsroknskapin. Skipanin er frá 1939.

§ 16.2.2: Skrivstovufólk.

	kr.
Yvirassistentur	12.279,12
Skrivstovuassistentur	8.222,04
Kontoristur	8.096,04
Kontoristur	7.152,12
Nemingur	6.816,12
	42.565,44
÷ endurgjald Tryggingarsambandsins	3.408,06
	39.157,38
+ ørtíðararbeiði	842,62
	40.000,00

ad § 16.2.3: Honorarir.

Skrivari skattnevnd løgtingsins	1.200,00
Unsetingararbeiði og eykaarbeiði undir tingsetuni	1.200,00
	2.400,00

ad § 16.2.4: Húsaútreiðslur.

	Játtað 1954/55	Játtað 1955/56
	38.000.	36.000,-

Rokuskapur 1954/55:

Húsaleiga		17.500,00
Hiti: Juel Olsen 2.400 kr. + fritiðarpening 512 kr.	2.912,50	
Kol, frakt, koyring v. m.	3.144,37	6.056,87
Ljós		1.072,22
Reingering		7.028,87
Innrettan av arkivi (herav Danberg & Joensen 10.031,00 + 1 stálhurð 1.760,09)		12.566,71
Vinist umvælingararbeiði		318,00
Brunatrygging av innbúgvi		152,00
Vinist		100,00
		44.794,72

ad § 16.2.5: Skrivstovuútreiðslur.

	Játtað 1954/55	Játtað 1955/56
	9.500.	10.300.

Rokuskapur 1954/55:

Pappir og ymsir skrivstovulutir:		
H. N. Jacobsens bókhandil	4.015,42	
Frá øðrum í Havn	735,20	
J. Chr. Petersen, København	439,45	
Refunderað ríkisumboðnum 40 %	1.820,14	7.010,19
+ refunderað fyri pappir, latið til ymsar		135,02
		6.874,21
Vinist prentingararbeiði		1.104,50
Haldaragjald o. t.		509,84
Umvæling av skrivimaskinum og duplikator		326,30
Bandupptakari		2.073,50

Ein nummeventor		80,00
Innbúgv: 2 borð (arkivið)	220,00	
1 stólur (·)	278,90	
1 hyll	35,00	539,90
		11.505,30

Neyðugt verður at keypa eina nýggja rokninaskinu, eftirsum skrivstovan bert hevur eina, sum nú er útslitin. — Tí verður sett 13.000 kr.

ad § 16.2.6: Porto, pappír, lýsingar.

	Játtað 1954/55	Játtað 1955/56
	10.000.	10.000.
Porto	2.077,00	
+ refunderað ríkisumboðinum 40 %	1.578,00	3.655,00
Telefon		6.117,09
Lýsingar		460,06
		10.232,15

ad § 16.2.7: Aðrar útreiðslur.

	Játtað 1954/55	Játtað 1955/56
	1.200.	1.200.
Roknskapur 1954/55:		
Flagging: Juel Olsen samsýning	100,00	
Umvæling av floggum	256,00	356,00
Vanlukkutrygging		57,00
Prentan av sprittkortum (skuldi verið á 16.2.5.)		340,00
Ferðir innanoyggja í fernstuorindum		172,25
Bilrokningar		153,46
Bilrokningar		238,00
Tubbakk		126,50
Ymist		59,15
		1.502,36

9) **ad § 16.3: Fiskivinnuskrivstovan.**
Sbr. brev frá G. Gunnarsson fyristøðumanni, dagf. 22/7-1955.

	Rokn**ska**pur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Fyristøðumaður starvsstovunar	19.220,00	16.863,00	19.220,00
2. Skrivstovufólk	21.518,00	19.273,00	21.518,00

3. Honorar			
4. Húsaútreiðslur	4.912,22	4.800,00	4.800,00
5. Skrivstovulutir	2.191,60	1.900,00	2.200,00
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	3.996,79	3.500,00	3.800,00
7. Aðrar útreiðslur, herundir ferða- og dagpeningur	278,90	1.700,00	1.700,00
8. Høyndir	2.358,72	1.500,00	1.500,00
	54.476,23	49.536,	51.738,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Specifikatión yvir galdandi lønir:

ad 1. Leiðari	17.103,50
+ 8 %	518,20
	18.011,80
ad 2. Leiðari skrivstovunar	13.302,96
Kontoristur	8.336,04
	21.639,00

10) ad § 16.4: Umboð uttanlanda.

	Rokn-skapur 1954/55	Játtan 1955/56
1. Lønir	15.647,40	15.404,00
2. Skrivstovufólk	9.758,20	9.400,00
4. Húsaútreiðslur	1.932,41	10.000,00
5. Skrivstovulutir	1.416,28	1.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar	9.574,76	8.000,00
7. Aðrar útreiðslur	1.411,11	700,00
8. Ferða- og dagpeningur	2.180,08	5.500,00
9. Útiviðbót	18.500,04	18.500,00
10. + leiguinntøka	763,20	763,00
	59.657,08	67.741,00

ad 1: Løn 1955:	16.046,16
+ %	566,40
	16.612,56

ad 4: Húsaútreiðslur.

Seinasta uppgerðin frá umboðsmanninum í Aberdeen, sum viðvíkir rokn-skapinum 1954/55, verður bókað undir 1955/56. Til tað árið (1955/56) eru eisini

játtaðar útreiðslur til ymiskar eykaumvælingar, sum ætlandi ikki koma aftur í 1956/57.

Avdráttur og rentur viðv. láninum uppá húsaognina eru ikki uppi her, men verða bókaðar ávikavist á statuskonto § 20.2.7 og rakstrarkonto § 36.

11) **ad § 16.5: Likningarráð og kommunalt eftirlit.**
sbr. bræv likningarráðsins 18/7-55.

	Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Tænastumenn	0	0	0
2. Skrivstovufólk	25.315,00	24.088,00	26.650,00
3. Honorarir	1.800,00	1.800,00	1.800,00
4. Húsaútreiðslur	4.968,00	6.200,00	6.000,00
5. Skrivstovuútlit	3.209,00	3.300,00	4.000,00
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.348,00	1.800,00	2.500,00
7. Aðrar útreiðslur	2.040,00	900,00	1.500,00
8. Ferða- og dagpeningur	0	800,00	800,00
			43.250,00

ad 1: Løn skrivstovustjórans er tikin við undir konto § 16.2.1.

ad 2: Lønirnar eru roknaðar eftir teimum núgaldandi við tí aldursviðbót, sum ætlandi kemur aftrat:

Skrivstovuassistentur	ca.	10.850,00
Hjálpari		7.400,00
do.		8.400,00
	ca.	26.650,00

Fyrivarni verður tikið viðvikjandi møguligari eykaútreiðslu, um skattalóggávan skuldi verið broytt.

12) **ad § 16.6: Landsfólkayvirlitið.**

	Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Tænastumenn	0	0	0
2. Skrivstovufólk	7.680,00	6.756,00	9.850,00
3. Honorarir til komm. manntalsskrivarar	11.110,00	11.100,00	11.200,00
4. Húsaútreiðslur	50,00	100,00	100,00
5. Skrivstovuútlit	1.040,00	1.000,00	1.200,00
6. Porto, telefon, lýsingar o. a.	325,00	300,00	400,00
7. Aðrar útreiðslur	0	100,00	100,00
			22.250,00

ad 2: Lønin hjá skrivstovuhjálparanum hekkar nakað nú, tí hann er giftur.

13) **ad § 16.7: Gjaldstovan.**
Sbr. bræv fyristøðumannsins 20/6-1955.

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 15/6 d. a., j. 1955 nr. 1V-09[illegible],

skal man herved meddele, at udgiften til gjældstovens kontorhold for finansåret 1956/57 anslås til nedenstående beløb:

	Regnskab 1954/55	Budget 1955/56	Budget 1956/57
1. Tjenestemænd	83.908,00	79.230,00	86.000,00
2. Skrivstovufólk	104.663,00	96.150,00	114.000,00
3. Honorar	0	0	0
4. Húsaútreiðslur	18.972,00	20.000,00	20.000,00
5. Skrivstovulutir	17.675,00	12.000,00	15.000,00
6. Porto, Uf., lýsingar o. l.	27.116,00	25.000,00	25.000,00
7. Aðrar útreiðslur	8.372,00	6.000,00	8.000,00
8. Adrenna	2.861,00	6.000,00	3.000,00
9. Endurgjald ríkiskassans	+ 65.892,00	+ 61.095,00	+ 67.750,00
			203.250,00

Det bemærkes, at lønningsudgifterne er beregnet på basis af de nugældende reguleringstillægssatser.

Der vedlægges specifikation af lønningsudgifterne.

Specifikation af konto § 16.7.1: Tjenestemænd.

	Løn	8 % bidrag	ialt	
Chef	20.760,00	806,00	21.566,00	
Fuldmægtig	15.634,00	538,00	16.172,00	
bogholder	14.901,00	506,00	15.407,00	
bogholder	15.167,00	570,00	15.737,00	
kasserer	16.367,00	570,00	16.937,00	
			85.819,00	(86.000,00)

Specifikation af konto § 16.7.2: Andre.

pantefoged	13.332,00	
overassistent	12.279,00	
kontorist	7.448,00	
kontorist	8.416,00	
pantefoged	9.918,00	
kontormedhjælper	6.648,00	
kontorist	7.152,00	
kontorist	9.182,00	
kontorist	8.396,00	
kontormedhjælper	5.561,00	
kontormedhjælper	6.914,00	
kontorist	7.152,00	
kontormedhjælper	3.516,00	
kontormedhjælper	4.805,00	
Udgift til anslået overarbejde	3.000,00	
	113.719,00	(114.000,00)

Specifikation af konto 16-7-8: Adrema.

kontormedhjælper 6.152,00

Udgiften i 1956/57 er for denne konto kun anslået til 3.000 kr. grundet indtægter i forbindelse med anlægget.

14) **ad 16.8: Toilettirlitið.**

Sbr. bræv frá gjaldstovuni 20/6-1955.

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 15/6 d. a., j.1955 nr. IV-69[1], skal man herved meddele, at udgiften til toldopsynet for finansåret 1956/57 anslås til nedenstående beløb:

	Regnskab 1954/55	Budget 1955/56	Budget 1956/57
1. Tjenestemænd	74.013,00	69.112,00	75.700,00
2. Skrivstovufólk	0	0	0
3. Honorar	10.240,00	10.500,00	16.000,00 +)
4. Húsaútreiðslur	4.210,00	5.000,00	5.000,00
5. Skrivstovuútlátir	324,00	500,00	500,00
6. Porto, Tlf., lýsingar o. l.	1.862,00	2.000,00	2.000,00
7. Aðrar útreiðslur	2.219,00	1.000,00	3.000,00
8. Rekstur av tollbátinum	1.858,00	1.500,00	3.000,00
9. Ferða- og dagpeningar	522,00	1.000,00	500,00
			105.700,00

+) I udgiften til konto 16-8-3 er medtaget 5.300 kr. som andel i udgiften til lønnen til den kombinerede politibetjent og toldopsynsmand i Skalefjorden Der vedlægges specifikation af lønningsudgifterne.

Konto 16-8-1: Tjenestemænd.

	Løn	8 % bidrag	Ialt
Overtoldbetjent	11.178,00	305,00	11.183,00
toldbetjent	10.314,00	257,00	10.483,00
.....	10.314,00	257,00	10.483,00
–	10.314,00	257,00	10.483,00
–	10.578,00	257,00	10.835,00
.....	10.578,00	257,00	10.835,00
.....	10.578,00	257,00	10.835,00
			75.701,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

ad § 16.8.3: Honorar.

Tolleftirlitið á Skálafirði	5.300,00
Politistin í Miðvági	1.020,00

í Sørvági		1.020,00
á Tvøroyri		2.400,00
Politistarnar í Tórshavn		2.050,00
Til sýslumannin:		
í Fuglafirði	1.200,00	
í Vestmanna	1.200,00	
í Sørvági	1.200,00	3.600,00
Til eftirlit viðvíkjandi skipum		510,00
		16.000,00

15) **at §16.9: Valuta- og prisráð.**

(sbr. brev fyristøðumannsins 24/6-1955).

	Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Tænastumenn	0	0	0
2. Skrivstovufólk	22.616,28	15.000,00	22.737,00
3. Honorar	7.749,04	7.150,00	7.750,00
4. Húsaútreiðslur	7.237,56	7.500,00	7.500,00
5. Skrivstovulutir	1.548,70	800,00	1.200,00
6. Porto, telefon, lýsing	2.042,03	2.300,00	2.300,00
7. Aðrar útreiðslur	251,99	500,00	500,00
8. Ferða- og dagpeningur	3.656,46	3.200,00	3.200,00
	45.102,06	36.750,00	45.187,00

Punkt 2. Skrivstovufólk kemur fram soleiðis:

skrivstovukvinna	6.937,00
–	7.152,00
–	8.648,00
tilsamans	22.737,00

Ráðið hevur havt serloyvi til at hava 1 skrivstovukvinnu aftrat, ti víkir uppskoti, 1956/57 frá játtanini 1955/56, men samsvarar rokuskap 1954/55. Hendla skrivstovukvinna rokir nú eisini starv fyri Vinnulánsgrunnin, við tað at maður, ið hevur havt 1/2 dags pláss hjá grunninum, er flattur til likningarráðið. **Punkt 3** hekkað við 300 kr., sum er samsýning til politistarnar í Tórshavn fyri arbeiði við pristulslistarnar.

Stjórin er lontur av Vinnulánsgrunninum.

10) **ad § 16.10: Landsverkfrøðingsskrivstovan.**

(sbr. uppskot frá landsverkfrøðinginum):

	Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Landsverkfrøðingur o. a.	111.836,45	104.184,00	140.000,00
2. Skrivstovufólk	25.227,15	25.530,00	29.000,00
4. Húsaútreiðslur	21.688,18	21.000,00	21.000,00
5. Skrivstovuvalutir	5.250,84	5.000,00	5.000,00
6. Porto, telefon o. t.	2.908,25	3.000,00	3.000,00
7. Aðrar útreiðslur	520,00	3.000,00	3.000,00
8. Ferða- og dagpeningur	10.126,58	15.000,00	15.000,00
			216.000,00

ad 1.

	Løn + eglið eftirlønargl.	landskassans partur til eftirl. grunn eftir eldri trygg.	tilsamans
Landsverkfrøðingur	25.255,00	930,00	26.191,00
Verkfrøðingur	20.312,00	1.971,00	22.283,00
—	18.332,00	1.773,00	20.105,00
—	18.364,00	1.716,00	20.080,00
Konstruktørur	12.000,00	0	12.000,00
Tekn. assistentur	14.535,00	0	14.535,00
—	14.535,00	0	14.535,00
			129.729,00
Konstruktørur (½ dag)	7.000,00	0	7.000,00
		tilsamans:	136.729,00

ad 2.

Skrivstovufulltrúi	14.535,00	0	14.535,00
Skrivstovugentu	7.000,00	0	7.000,00
—	7.000,00	0	7.000,00
		tilsamans:	28.535,00

Viðmerking frá landsstýrinum:

Um tey í skrivi landsverkfrøðingsins 27/7-1955 nevndu arbeiðir skulu fullførast, heldur landsverkfrøðingurin tað vera neyðugt við tí í uppskotinum til lønir tilskilaðu øktu teknisku assistanceu og konstruktørhjálp. Nærri kanning av hesum eigur at fara fram undir viðgerðini av fíggjarlógini.

17) **ad §17.1: Dronning Alexandrines hospital.**

((bræv frá hospitalsinspektørinum 28/7-1955)

Hoslagt fremsendes en oversigt over det foreløbige regnskabsresultat for finansåret 1954/55. Det endelige regnskab kan ikke udfærdiges, for man har modtaget ikke reslerende statstilskud.

I finansåret 1956/57 har man af større udgifter påtænkt at male hospitalet male udvendigt, hvilket arbejde er anslået til ca. 30.000 kr. Desuden skal der foretages en udvidelse af køkkenet på afd. T.B. og anskaffes møbler til opholdsstuen på samme afdeling, hvilket er anslået til 15.000 kr. Endelig vil man søge om 5.000 kr. til 1. del af en omlægning af hospitalets låsesystem til centrallåse.

Inntokur:	Fyrilbils roknskapur-yvirlit 1954/55	Figgjarætlan 1955/56
Indlagte patienter	136.951,50	130.650,00
Ambulant behandling	13.559,75	12.000,00
Ambulante undersøgelser	1.159,00	1.000,00
Beforstring	23.284,19	19.500,00
Statstilskud	104.094,00	392.850,00
Andre indtægter	35.008,33	39.500,00
Landskassens tilskud	1.122.300,70	827.754,00
	1.436.357,47	1.423.854,00

Útreiðslur:	Fyrilbils roknskapur-yvirlit 1954/55	Figgjarætlan 1955/56
Lønninger	433.718,01	457.570,00
Forplejning	248.424,31	246.641,00
Varme og lys	117.274,47	107.000,00
Vedligeholdelse af bygninger og inventar	141.026,05	140.500,00
Medicin, forbindsstoffer o. lign.	125.372,71	135.000,00
Røntgenundeg	22.195,26	19.500,00
Rengøring	24.564,67	30.000,00
Vaskeriet	35.585,01	34.440,00
Systuen	24.603,92	32.200,00
Skatter og forsikringer	9.181,47	9.392,00
Kontorhold	52.692,14	53.500,00
Lægebåden	50.985,38	56.500,00
Bilerne	32.566,81	3.989,00
Forskellige udgifter	15.218,86	12.000,00
Afskrivninger		
Bidrag til pensionering	11.892,36	4.958,00

Plejeafdelingen	71.949,75	74.064,00
Ligtøj	46,29	
	1.436.357,47	1.423.854,00

18) ad § 17.2: Klakksvíkar sjúkahús.

	Rokna skapur-yvirlit 1954/55	Fíggjarætlan 1955/56
Inntokur:		
Sjúklingagjald	53.216,00	58.100,00
Ríkisstuðningur	39.357,00	151.400,00
Landskassastuðningur		290.900,00
Læknabátarin	10.220,00	10.000,00
Aðrar inntøkur		100,00
Avskrivað inntøkueftirstøður	+14.779,50	
	88.013,50	510.500,00
Útreiðslur:		
Lønir	169.668,85	200.000,00
Kostarhald	135.770,79	91.000,00
Hitt og ljós	50.159,80	45.000,00
Læknabátarin	32.492,30	32.000,00
Medicin o. t.	39.161,06	45.000,00
Viðvíkjandi bygningum	10.278,04	15.000,00
Innbúgv	13.838,08	20.000,00
Røntgen	9.338,75	8.000,00
Vask og reingerð	9.521,76	7.000,00
Skattir og gjøld	2.305,00	4.000,00
Skrivstovuhald	6.862,37	8.000,00
Koyring	2.946,00	3.500,00
Aðrar útreiðslur	4.127,78	6.000,00
Grannskoðan	3.283,00	1.000,00
Útreiðslur viðv. læknabúsunum	87,30	25.000,00
Fyribils útreiðslur viðv. læknastarvinnu	83,75	
	489.921,00	510.500,00
÷ Inntokur omanfyri	88.013,50	
	401.911,19	
÷ ríkisstuðn. fyri 3 ársfjórðingar	118.368,00	
	283.543,19	

19) ad § 17.3: Suðuroyar sjúkahús.

	Fyrilbils rokn skapur-yvirlit 1954/55	Figgjarmetlan 1955/56
Útreiðslur:		
Sjúklingagjald	12.330,15	35.850,00
Ríkisstuðningur	24.696,00	107.200,00
Aðrar inntøkur	1.450,40	1.000,00
Landskassastuðningur		184.150,00
	68.476,85	328.200,00
Inntøkur:		
Lønir	113.360,06	150.000,00
Kostarhald	68.280,36	66.000,00
Brenni og ljós	12.524,17	35.000,00
Medicin o. t.	37.518,74	25.000,00
Viðvíkjandi bygningum	2.110,35	10.000,00
Viðvíkjandi innbúgv	27.159,59	10.000,00
Røntgen	22.276,97	8.000,00
Vask og reingerð	2.967,96	2.500,00
Skattir og gjøld	9.656,32	8.000,00
Skrivstovuhald	5.143,95	3.700,00
Koyring	1.377,84	1.000,00
Aðrar útreiðslur	7.190,28	3.500,00
Grannskoðan	1.054,00	300,00
Læknahúsini	23.965,36	1.000,00
	365.485,95	1.800,00
: inntøkur umanfyri	68.476,85	328.200,00
	297.009,10	
: ríkisstuðningur fyri 3 ársfjórðingar, sum ikki er goldin enn	70.491,00	
	226.518,10	

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

Uppi í útreiðslunum 1954/55 til innbúgv, røntgen og læknahúsini eru útreiðslur, sum ætlandi ikki koma fyri aftur í 1956/57, og er tí í uppskotinum roknað við um 40.000 kr. minni enn roknskapartølini 1954/55 vísa.

20) **ad § 17.4: Bróstsjúkahúsið.**

	Fyrribils rokskapar-yvirlit 1954/55	Fíggjarætlan 1955/56
Inntøkur:		
Sjúklingagjald	8.173,00	9.150,00
Røntgenfot. og amb.	1.015,00	1.500,00
Rikisstuðningur	24.204,00	27.450,00
Jarðaferðarinntøkur	30,00	
Urtagarður	6,00	
Avlomisdeildin	71.949,75	74.664,00
Landskassastuðningur	279.510,06	230.436,00
Ymiskar inntøkur	12.762,05	14.000,00
	397.649,86	357.200,00
Útreiðslur:		
Lønir	160.123,68	173.443,00
Kostarhald	74.180,62	70.100,00
Brenni og ljós	29.551,93	32.000,00
Urtagarður og fenaður	449,90	1.000,00
Medicin o. t.	16.563,15	20.000,00
Umsiting av húsum	44.373,35	28.500,00
Búnyttur	12.448,01	11.000,00
Røntgen	46.098,10	4.100,00
Vask og reingerðing	3.524,37	6.000,00
Skattir og gjold	3.607,25	3.900,00
Skrivstovuhald	4.690,82	3.000,00
Koyring	1.306,83	1.000,00
Ymiskar útreiðslur	731,85	600,00
Grannskoðun		500,00
Eftirlønargjald		1.957,00
	397.649,86	357.200,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Í 1954/55 eru størri umvælingar gjørdar innan og uttan, hermeðfir røntgen. Hesar útreiðslur koma ikki fyri aftur í 1956/57, og er tí játtanin 1955/56 lagd til grund í uppskotinum.

21) **ad § 17.5: Læknaútreiðslur.**

Rokskapur 1954/55	Játtan 1955/56
16.040,81	20.500,00

22) **ad § 17.6: Ljósmoðir.**

(árit 7/6-1955 frá gjaldstovuni á bræv landstýrisins til ríkisumboðið 26/5-1955):

Tilbagesendes **rigsombudsmanden på Færøerne**, idet man skal oplyse, at udgifterne til jordemødre (landskassens andel) i finansåret 1954/55 har udgjort nedenstående beløb:

Lønninger & pensioner (heraf pensioner ca. 18.000 kr.)	51.791,27
Forskelligt (elevtilskud, medicin, rejseudg. m. v.)	2.143,35
kr.	52.934,62

Det tilføjes, at der for så vidt angår posten lønninger og pensioner skal fratrækkes kommunernes andel, der udgør halvdelen af det nævnte beløb, idet landskassens regnskab for 1954/55 endnu ikke er afsluttet.

(árit 28/6-1955 frá ríkisumboðsmanninum á omanfyri nevnda bræv):

Tilbagesendes **Færøernes landsstyre** under henvisning til foranstående, idet **tilføjes, at de samlede udgifter** til lønninger og pensioner i finansåret 1955/56 forventes at blive 102.000 kr., hvoraf landskassens andel udgør 25.500 kr.

For finansåret 1956/57 kan lønninger og pensioner anslås til et ligneende beløb, således at landskassens samlede udgifter til jordemødre m. v. i nævnte finansår vil andrage ca. 28.000 kr.

23) **ad § 17.7: Farsóttir.**
Uppskot: 2.000 kr.
Rokuskapur 1954/55: kr. 3.174.17.

24) **ad § 17.8: Karantenútreiðslur.**
Uppskot: 2.000 kr.
Rokuskapur 1954/55: kr. 20.00.

25) **ad § 17.9: Sjúkahjálp.**
Uppskot: 2.000 kr.
Rokuskapur 1954/55: kr. 1978,00.

26) **ad § 17.10: Hvíldarheimið «Naina».**
(bræv frá hvíldarheiminum v/ J. Joensen prøst 21/7-1955).

Við hesum verður sent Føroya Løgtingi roknskap fyri hvíldarheimið «Naina» fyri árið 1954.

Á fundi 2. juli 1955 samtykti nevndin sum hjálagda fíggjarætlan vísir at søkja Føroya Løgting um studning til raksturin í 1956-1957 kr. 22.000.

Av tí at neyðugt er at nýta 20.000 kr. til nuvøling av húsi og innbúgv. var eisini viðtikið at søkja Føroya Løgting um 5000 kr. til hetta mál í fíggjarárinum 1956-1957.

	Bukstrar-rokneskapur 1954	Fíggjarætlan 1956/57
Inntøkur:		
Betalt for patienter ved sygekasser	14.856,00	14.800,
patienter selv	1.293,00	1.200,
legater	584,00	600,
	16.733,00	16.600,
Tilskud:		
Føroya løgting	22.000,00	22.000,
Tórshavnar býráð	5.500,00	5.500,
Centralforeningen	1.500,00	1.500,
Indvundne renter	1,12	
Underskud i regnskabsåret	1.424,63	
	47.158,75	45.600,

Udgifter:

Forpleining	17.648,42	17.000,
Brændsel	5.256,97	5.300,
Elektricitet	963,10	1.000,
Vask og rengøring:		
Materialer	367,55	400,
Arbejdsløn	1.574,51	1.600,
Vedligeholdelse af bygning	467,94	400,
inventar	2.049,04	450,
Ejendomsudgifter	310,00	300,
Forsikring	214,75	250,
Løninger: Personale	15.898,14	16.000,
Læge	1.200,00	1.200,
Tryksager	91,95	100,
Telefon	552,47	500,
Porto	129,90	100,
Annoncer	31,50	200,
Kørsel	175,10	
Medicin	130,41	100,
Haven	68,00	100,
	47.158,75	45.600,

Fíggjarstandur pr. 31/12-1954.

Aktiver.

Kassebeholdning	2.113,55
Sparekassebeholdning	38,50

Varebeholdning	490,00
Udestående v/ sygek. m. v.	2.192,00
Ejendommen bogf. m.	60.801,79
Inventar bogf. m.	8.437,40
	74.073,04

Passiver.

Varegæld		3.103,11
Formue 31/12-53:	72.394,56	
Underskud 1954	1.424,63	70.969,93
		74.073,04

Viðmerking frá landsstýrinu:

Uppskot 5.000 kr. eyka treylað av, at eins nógv verður latið frá aðrari síðu.

27) **ad § 18: Samferðslumál.** (sumbr. skriv landsverkfrøðingsins 27/7-1955).

Uppskot til útreiðslur viðvíkjandi samferðslumálum fyri fíggjarárið 1956/57.

§ 18. Samferðslumál	Rokniskapur 1954/55 kr.	Fíggjarætlan 1955/56 kr.	Uppskot til fíggjarætlan 1956/57 kr.
1. Vegir og brýr			
1. Nýggir vegir og brýr	149.442,32	385.000	600.000
2. Breiðkan av brúm o. a.	34.100,00	50.000	50.000
3. Til vegagrunnin	100.000,00	100.000	165.000
2. Havnagerð	742.500,00	713.792	478.000
3. Lendingar	200.521,09	200.000	250.000
5. Flogvøllurin	1.779,75	1.500	1.500

Viðmerkingar:

ad § 18.1.1. Sambært samtykt í tøgtingsmáli nr. 16/1954: Vegir og lendingar 4. april tk. á. skulu á fíggjartøgtingslógini fyri 1956/57 og fylgjandi 4 ár setast av kr. 300.000 hvørt árið til at gera niðanfyri nevnda vegir lidnar fyri:

Hósvík — Hvalvík,
Hvalvík — Haldórsvík,
Eiði — Gjógv — Funning,
Skála — Skálaboth,
Strendur — Morskranes,
Vegin omman á Hulk,
Kollafjørð — Hósvík,
Skipanes — Skálaboth.

Til Oyggjarvegin, vegin Hov–Øravík og Fjarðavegin eru so settur 250.000 kr. (viðvíkjandi hesum vegum verður annars serligt logtingsmál, sum vist verður til), meðan tær seinastu 50.000 kr. eru roknaðar til aðrar samferðslavegir og dyrkingarvegir o. t.

ad § 18.1.3. Upphæddin er tann sama sum tær ætlaðu inntokurnar av bilgjoldunum. Hesar inntokur eiga at fara óskerdar í vegagrunnin, soleiðis sum ásett í lóg fyri Føroyar um motorakfør v. m.

ad § 18.2. Stuðningarnir, sum skulu verða goldnir í figgjarárinum 1956/57, eru hesir:

Fuglafjarðar kommuna	.....	50.000,00 (F.A.S.)
Kollafjarðar	.....	13.750,00 (F.A.S.)
Nes	.....	67.500,00 (F.A.S.)
Sjóur	.....	13.750,00 (F.B.)
Sorvágs	.....	48.500,00 (F.A.S.)
Vágs	.....	30.000,00 (F.B.)
Vestmanna	.....	19.500,00 (F.A.S.)
Tórshavn	.....	235.000,00 (F.B.)
	tilsamans:	478.000,00

Sí viðmerking frá landsstýrinum undir § 16.10.

28) § 18.4: Strandferðslan.

Sbr. brev frá frú B. Evensen 20/7-1955 verður sett uppskot um 175.000 kr.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Roknað verður við, at Tryggingarsambandið endurriðar ein part av klassbøglui av s/s «Smiril», og verður tí skotið upp 150.000 kr.

Lagt verður aftrat, at umsókn er komin frá íbúgvum eystan fyri Múla um at bøta um strandferðsiglingina við bóskandi fari.

29) Telefonverk Føroya løgtings.

Sbr. brev frá telefonverkinum 21/7-1955 verða útreiðslurnar til nýbygging hesar:

V.H.F. Tórshavn–Klaksvík; Tórshavn–Tvøroyri	150.000.
Kaðalsamband: Skála–Strendur–Runavík	80.000.
Hálvautomatiskur vekslari til Suðuroyar	50.000.
2 luftlinjur Tvøroyri–Hvalba	20.000.
tilsamans:	300.000.

Figgjarætlan 1956/57.

Útreiðslur.

Rakstur av telefonstøðum.

Løn og samsýning	393.000,00	
Húsaleiga, ljós, reingerð, hiti og. a.	49.000,00	442.000,00

Teknisk deild.

Løn	52.000,00	
Tilfar o. a.	39.000,00	91.000,00

Línjudeildin og feilrætting.

Løn	91.000,00	
Tilfar o. a.	38.000,00	
Motorakfor og syklur	3.000,00	132.000,00

Verkstaðið.

Løn	28.000,00	
Tilfar o. a.	14.000,00	42.000,00

Rekstur av eigindómum.

Umvæling og viðlikahald	20.000,00	
Tryggingar	6.000,00	
Hiti	31.000,00	57.000,00

Stjórnarútreiðslur:

Lon	150.000,00	
Eftirlon	14.000,00	
Grannskoðan	10.000,00	
Ferða- og útliggjupeningur	2.500,00	
Ljós, reingerð, hiti húsaleiga	30.000,00	
Prentlutir, pappir o. a.	33.000,00	
Postgjøtd	10.000,00	
Tryggingar	1.000,00	
Ymist	8.000,00	258.500,00
Rentur		140.000,00

Avskriving.

Nýtt til avdráttur av lánum	285.000,00	
Tap uppá skuldarar	15.000,00	300.000,00
		1.162.500,00

Inntøkur:

Ymisk gjøld.

Telefonfelagagjald	165.000,00	
Samtalugjald	795.000,00	
Innleggsgjald	40.000,00	
Útlanda telegramm og samtalur	40.000,00	1.340.000,00

Inntøka av eigindómum.

Húsaleiga	27.000,00	
Leiguvirði av egnari húsarúmd	49.000,00	
Hiti góðskrivaður av leigarum og deildum	31.000,00	107.000,00

Goymslan.

Vinningur	15.000,00
Ymiskar inntokur	500,00
	1.462.500,00

Viðmerkingar frá landsstýrinum:

Landsstýrið hevur onki uppskot um játtan, tá tað kann ætlast, at verkið um neyðugt kann taka upp lán til nýbygging, og avdráttur og renta kann berast av rakstrinum.

30) **ad §19,1. Fólkaskúlin.**

Bræv frá ríkisumboðsmanninum 26/7-1955:

Under henvisning til landsstyrets skrivelse af 28. maj 1955 tj. nr. 1955 nr. IV-69[1]) vedrørende forslag til finanslagtingslov for finansåret 1956/57, forsåvidt angår lærerlønninger, skal man herved foreslå følgende:

Lærerlønninger (anslået)	970.000,00
Bygdeskoleinspektionen (anslået)	2.200,00

31) **ad § 19.2: Læraraskúlin.**

Bræv frá fyristoðumanninum fyri Færøernes seminarium 19/6-55:

Viðvíkjandi skrivi landsstýrisins, dagsett 15. h. m. (J. 1955. nr. IV-69[1]) roknar læraraskúlin við tí sama naemingastuðningi uppá 5000 kr., sum játtaður er fyri fíggjarári. 1955/56, at vera galdandi í fíggjarárinum 1956/57.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Uppskot: 4.000 kr.

Hesin studningur er av sama stødd sum studningurin frá ríkiskassanum.

32) **ad § 19,3: Føroya millum og realskúli.**

Bræv frá fyristoðumanninum 19/6-1955. til Føroya skúlastjórn.

Idet jeg hermed fremsender overslag over skolefondens indtægter og udgifter i året 1956/57, skal jeg henlede direktionens opmærksomhed på post 7 på indtægtssiden, som kommissionen ønsker forhøjet til 1500 kr.

Jeg tillader mig at søge om, at dette beløb forhøjes til 1500 kr. allerede i indeværende finansår, da seminariet benytter 3 lokaler, 2 skolestuer i realskolen og et sløjdlokale uden for skolen. Forhøjelsen er tænkt anvendt som godtgørelse til skolens perlel for renholdelse af dette lokale.

Endvidere har ønsket Danvig ammudet om, at der stilles et beløb på op til 300 kr. til rådighed til dækning af rejseudgifter for eleverne i 2. klasse ved en påtænkt botanisk og geologisk ekskursion til Sand i dagene 16. og 17. august.

Átekning frá ríkisumboðsmanninum 23/7-1955:

Oversendes til Færøernes landsstyre, idet man kunnbefale det ansøgte.

Fíggjarætlan 1956/57 fyri Føroya skúlagrunn.

		Inntoka sbr. rokn.skap 1954.	Ætl. inntoka 1956/57
1. Renteinntøka		1.538,63	1.500,00
2. Statsstuðningur til realskúlan		3.900,00	3.900,00
3. Statsstuðningur til lærararlønir		83.737,97 x	86.000,00
4. Stuðningur til uttanb. næmingar		1.200,00	1.200,00
5. Stuðningur frá Tórshavnar kommu.		150,00	150,00
6. Gjald næminganna:			
Skúlapeningur	27.131,25		
Reinhaldsgjald	980,00		
Brennigjald	1.080,00	29.191,25 x	30.000,00
7. Lærararskúlin fyri ljós, hita og reinhald		1.200,00 xx	1.500,00
8. Leiguinntøkur		1.617,50 xxx	100,00
9. Eftirstøður á rokn.skapi 1953		1.808,00	
10. Stuðningur úr landskassanum		50.375,00	59.550,00
11. Endurgjald aftursent tóml góðs		300,00	
		175.018,35	183.900,00

x Roknað verður við einum lærara og einum flokki meira.

xx Søkt verður um hesa hækkan, av tí at lærararskúlin nýtir 3 høli, 2 skúlastovur og eitt høli til tvesmlð.

xxx Fimleikahøllin verður ætlanti niðurtikin í 1956.

	Útreiðsla sbr. rokn.skap 1954	Ætlað útreiðsla 1956/57
1. Inngjald til eftirlønargrunnin	1.906,50 x	2.500,00
2. Lærarlønir og varalærarnútr. : inngjald 1...	121.280,11 xx	132.000,00
3. Stuðningur til uttanbiggja næmingar	1.200,00	1.200,00
4. Grannskoðan av rokn.skapi	0	1.300,00
5. Porto og løn til kassaneistaran	705,07	900,00
6. Skattur	1.459,03	1.500,00
7. Trygging	945,90	1.000,00
8. Viðlikahald og endurnýgging	9.633,58	8.000,00
9. Ljós og brenni	8.748,85	10.000,00
10. Reinhald	18.421,11	20.000,00
11. Undirvísingartilfar	1.278,84 xx	1.000,00
12. Ávist av skúlastjórnini	306,70	500,00
13. Aðrar útreiðslur	906,46	1.000,00
14. Eftirstøður og avskriving	xxx(2.559,25)	
15. Avlop	(5.516,95)	
	175.018,35	183.900,00

x Roknað verður við einum føstum lærara aftrat.

xx Ætlað er at vaksa um ljósasavn og fysiksavn skúlans.

xxx Rokn.skapurin er ikki lokin, av tí at nakrar eftirstøður vantast at gangi inn.

Viðmerking frá landsstýrinum:

Studningur til rakstur, uppskot: 30.000 kr.

Fíggjarætlanin frá nevndini fyri miðlum- og realskúlan vísir undirskot 59.550 kr.

Mælt verður til at veita skúlanum helvt av hesum undirskoti og mæla nevndini at søkja Tórshavnar býráð um at rinda hin partin.

331 **ad § 19.4. Studentaskúlin.**

Bræv frá skúlanum v/ rektor Nygaard 2/7-1955.

Fíggjarætlan fyri studentaskúlan í fíggjarárinum 1955-1957:

1. Lærararlønir (her uppi í gjald fyri yvirlitmar og samsýning fyri inspektión og eftirlit við sovunum	118.231,32
2. Eftirlonargjald landskassans	3.273,60
3. Nemingastudningur (serliga til bygdanom.)	10.000,00
4. Søvn (viðlikahald og keyp av nýggjum lutum og tilfari til dagligu undirvísingina)	2.000,00
5. Laboratoriið (ljós, hiti reingerð, skattur, trygging)	2.700,00
6. Aðrar útreiðslur (skrivstovuútl., útr. til prøvtøku, upptøkuroynd og til keyp av bókum o. a. m.) o. a.	2.000,00
7. Leiga av V. B. V.	5.800,00
8. Leiguinntøkur	864,00
Samlaðar útreiðslur	142.140,82

Viðmerkingar:

1. Lærararlønirnar eru ætlaðar eftir tl. sum eftir uppgávu frá gjaldstovuni í lotuni verður goldið um mánaðin. Men av tí at summir av lærarunum hava ein part av teirra skyldigu tímatali uppi í realskúlanum, verður ein tilsvarandi partur av lon teirra endurgoldin landskassanum av realskúlanum. Hesin parturin er í lotuni tilsaman 680,28 kr. um mánaðin.

Yvirlit yvir lærararlønir goldnar í lotuni um mánaðin og eftirlonargjald landskassans eftir uppgávu frá gjaldstovuni.

	Bruttolon um mánaðin	Eftirlonargjald landskassans
1. Fyristeðunnður	2.052,49	80,80
2. Lektor	1.647,29	55,60
3. Lektor	1.887,39	55,60
4. Adjunktur	1.090,91	36,40
5. Adjunktur	1.658,68	
6. Adjunktur	1.195,73	14,40
7. Timalærari	787,32	
8. Timalærari	213,08	
	10.532,89	272,80
Endurgjald frá realskúlanum	680,28	
Lærararlønir um mánaðin	9.852,61	
árið	118.231,32	3.273,60

Hekkunin av lærarlønunum sammett við síðstu fíggjarætlan kemur fyri eina part av hekkan av prístalinnu, men eisini av tí, at ein av lærarunum, Anton Pedersen, sum fyrr hevði 8 tímar í realskúlanum, nú bert kann fáa 4 tímar, meðan tað ikki er møguligt at geva honum meir enn 19 í studentaskúlanum. Hann hevur sostatt 4 tímar av lítið. Hetta árið, sum farið er, hevur bert verið hall um hetta við at lata hann lesa fransk 4 tímar um vikuna uflan á skúlatíð við teinum dugligastu næmingunum í 11. preliminærflokki, sum hovdu hug til lesn: og hesir næmingar hava so tiltið eykaprógv í fransskum í ár. Næmingar úr realskúlanum hava eisini verið boðnir til hesa undirvising ókeypis.

2. Eftirsum skúlapeningurin er avlikin, er tað vel rímligt, at næmingastuðningurin verður minkaður nakað, men gott hevði verið, um nakað var at latið til teir ringast stillaðu bygdanæmingarnar, og verður tí skotið upp at lata til hetta endamál einar 10.000 kr.

Nú tá eisini Havnarboru sleppa undan at gjalda skúlapening, hevði tað verið rímligt, um Havnar býráð tók storri lut í útreiðslunum, annaðhvørs við einum tilskoti, sum svarar til tað, ið Havnarboru annars skuldu latið í skúlapeningi, ella, hvat ið hevði verið ruddligari, við at burið allar útreiðslurnar av skúlahúsunum V. B. V. einsamalt.

34) **ad § 19.5: Føroya Fólkaháskúli.**

Brev fyristoðumannsins 28/6-1955.

Samtart brev tykkara dagsett 25. juni 1955 senda vit hervið her undirlutu frágreiðingar. Viðvíkjandi næmingastuðninginum er at siga, at vit halda tað ikki loysa seg at seta nokur tøl upp her, eftirsum at samráðingar hava farið fram um hetta millum landsstýrið og fyristoðumann skúlans.

Tó skulu vit rokna, at her fer at vera fullt hús, um stuðningurin verður hekkaður soleiðis, sum ætlað var, t. v. s. upp í einar 100 kr. um mánaðan.

Um so verður, er beinast at rokna við 30 næmingum í 8 mánaðar á 100 kr. ella tilsamans 24.000 kr. um árið.

Uppskot til fíggjarlogtingslóg 1956/57 viðvíkjandi rakstrar- og næmingastuðningi til Føroya Fólkaháskúla.

	Útreiðslur 1954/55	Uppskot 1955/56
Roknsk. 1954/55.		
1. Matvørur	17.420,96	19.000,00
2. Ljós og brenni	4.731,35	4.800,00
3. Búnaður	849,07	800,00
4. Umsiting	9.864,98	5.500,00
5. Skúlaamboð	1.261,98	800,00
6. Lønir	35.220,18	35.229,48
7. Renta og avdráttur	5.046,61	8.460,00
8. Trygging	477,85	477,85
9. Telefon	800,00	600,00
10. Skrivstovuútreiðslur	140,00	200,00
11. Lýsingar	133,32	150,00
12. Skattur	275,56	275,56
13. Blaðhald	52,00	52,00
	76.286,19	76.281,89

	Inntokur	Uppskot
1. Studningur úr landskassanum	21,920,00	21,184,89
2. — býráðunum	1,500,00	1,500,00
3. — — Búagrunni Føroya	9,000,00	9,000,00
4. — frá háskúlafelagnum	2,000,00	2,000,00
5. Nemingagjald	36,079,20	36,000,00
6. Kostpeningur stjórans	3,500,00	3,500,00
	74,099,20	76,284,89

Hetta er raksturin av skúlanum, sum hann kann ætlast at fara at vera komandi fíggjarár. Har umfram er harðliga fyri neyðini at vinna um yvirst í ti gamla skúlanum. Yvirlit yvir ætlaðar umvælingar og kostnaðaráætlan er viðlagt her. Tað er okkara vón, at tað heiðruða logting fer at játta okkum ein eykastudning til hesar umvælingar antin eina ferð með alla ella við árligum studningi, til liðugt er.

Yvirlit yvir ymsar umvælingar á Foroya Fólkaháskúla.

Nemingakomur í gamla bygninginum	8,000,00
Skúlastovan, nýggj borð	2,000,00
Bústaður fyristøðumannsins	4,500,00
Garður uttan um skúlans oki	1,500,00
Gerð av leikvalli	500,00
Gerð av koyrivegi	2,500,00
	19,100,00

Hetta eru umvælingar og nýgerðir, sum harðliga eru fyri neyðini at gera. Tað ber sjálvandi ikki til at gera alt í senn. Tað eru ikki pengar til, men vil vóna kortini, at tingið fer at veita okkum ein háskúmli árligan eykastudning til hesi arbeiðir.

Kostnaðaráætlanirnar eru gjordar av Cl. Dalsgaard byggimeistara.

Viðmerking frá landsstýrinum.

	1.	
Uppskot:	Grundstudningur	3,000,00
	Helvt av kvaralonum	16,000,00
Til viðlíkahald av bygningum (2/5 av 5 % av 20,000)		4,000,00
	Tilsamans:	23,000,00

Eftir reglunum í øðrum norðanlondum verður studningurin til háskúlar roknaður á hendu hátt, og verður mett til at veita Foroya Fólkaháskúla sum vanligan studning 20.000 kr. av tí, at hjálp verður latin eisini frá aðrari síðu til skúlan.

2. Eykastudningur ..... **1.000 kr.**

Sum stuðning til hegn undir nærri ásettum tryggum av landsstýrinum. Fyrisstøðumaðurin peikar á í bræv 28/6-1955 til landsstýrið, at gamla skulanum torvar mávelingar 14.600 kr. og útreiðslur til garð utan um økið, leikvoll og koyrurveg 4.500 kr.

3. Studningur til uæmingar.

Næmingatalið er ætlað til 25 ársnæmingar. Á donskum háskólum fáa næmingarnir upp imóti 150 kr. um mánaðin. Studningurin á Føroya Føltenháskúla hevur ikki verið meira enn um 30 kr. um mánaðin. Mælt verður til at lækka studningin, sum í ár er 9.000 kr. til **18.000 kr.**

35) **ad § 19.5.4: Kveldskúlar.**

Ávit ríkismanboðsmannsins á bræv 28/5-1955 frá landsstýrinum:

Tilbagesendtes **Færøernes landsstyre**, idet man skal meddele, at landskassens andel af udgifterne **til lærerlønninger** til aftenskoler i finansåret 1955/56 har andraget ca. 5.900 kr. Forbruget i finansåret 1956/57 vil formentlig kunne anslås til et lignende beløb.

36) **ad § 19.6: Útvarp.**

Útvarpsgrunnurin er nú 5.000 kr., ið standa á bankabók. Mælt verður til at veita **5.000 kr.** til grunnin eins og seinasta ár.

37) **ad § 19.7.1: Fimleikargrunnurin.**

Í grunninum pr. 31/3-1955 kr. 274.310,47.
Tilsagn er givin um studningar kr. 155.636,47
Í mun til hinar játtanirnar er grunnurin so vael fyri, at tað ikki verður hildið neyðugt at játta meira enn 2.000 kr. eins og seinasta ár.

38) **ad § 19.7.2: Ítróttasamband Føroya. Í. S. F.**

Bræv sambandsins, dagf. 14/6-1955.

Sambart skriv landsstýrisins dagfest 24. mei 1955 loyvir Ítróttasambandið sær at seta upp hesa fíggjarætlan fyri 1955:

Útreiðslur:

kappingarútreiðslur	2.900,00
bóltur	210,00
húsaleiga, lítti, reingerð og ljós	300,00
løn skultmeisturans	150,00
skreytbløð og steyp	800,00
undirvísingarambað (flíms)	800,00
	5.550,00

Inntøkur:

limagjald: 22 felag á kr. 10,00	220,00
luftøkugjald: 39 lið á kr. 10,00	390,00
	610,00

Viðmerkingar:

ad 1. sambart rokn skapin fyri 1954 var henda konto kr. 1.517,50, men aftaná at rokn skapið er endað, eru rokningar alt í alt goldnar kr. 1250,00.

ad 2. okkum nýtist til finalurnar 2 fótbóltar og 1 handbóll.

ad 3. útreiðslurnar til holi kr. 60,00 × 12 lig kr. 720,00 gjalda fróttatiðindi og fróttasambandið sinámillum.

ad 4. Á ið vit í 1950 fingu í lag egna trygging leirra leikandu, gjordust yrki so stórt, at ógjørligt var at fáa nakran at gera hetta yrki ókeypis. Tryggingarfelag okkara hevur sjálvstoðugt roknskap, men orkar ikki enn at rinda útreiðslurnar til skattmeistaran.

ad 5. fleiri av leim sleypum, sum kappast hevur verið um, eru nú vunnin til til ognar av einstøkum felogum, og mugu vit tí fáa til vega nýggj.

ad 6. um vit skulu fylgja frambarði grannalandana, mugu vit á ymiskan hátt bjarga okkum kunnleika. Ein er at fáa okkum undirvisingarfilm, men teir eru so dýrir, at vit mugu gjøgnum fleiri ár savna saman pening til leiran.

Av okkara innistandandi peningi mugu vit í ár nýta til skáp kr. 500,00 og helst kr. 1.000,00 til landsliðið, ið fara skal til Hollands.

39) ad § 19.8: Ymiskir studningar.

	Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56
1. Studningur til lærdan lestur	15.410,00	20.000,00
2. Studningur til annan lestur	4.750,00	4.000,00
3. Studningur til uttanbygdanæmingar í realskúlanum	7.000,00	7.000,00
4. Studningur til lærlingar	19.993,88	20.000,00
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	1.400,00	2.000,00
6. Studningur til háskúlagongd	1.100,00	4.000,00
7. Studningur til skúlebarnaferðir	10.000,00	10.000,00
8. Studningur til skúlabyggigrunn	100.000,00	80.000,00
9. Ymiskir studningar	2.000,00	2.000,00
10. Læraraskeið	769,43	1.000,00
11. Til rúm á kolegium í Oslo fyri for. lesandi		3.000,00

ad 11. Í 1955/56 varð játtað 6.000 kr. til rúm fyri lesandi úr Føroyum á kollegium í studentabýnum í Oslo við 1500 kr. í 4 ár, soleiðis at hetta er triðja árið.

40) ad §20.1: Føroya landsbókasavn.

(sbr. skriv 5/5-1855 frá landsbókavørðanum).
Uppskot til fíggjarætlan 1956/57.

1. Lønir.

a. 1. bókavørður	14.000,00	
b. 2. bókavørður	10.928,00	
c. Fyribils bókavørður	8.964,00	
d. Skrivstovuhjálp	4.800,00	38.692,00

2. **Bøkur og innbinding.**

a. Bøkur	8,000,00	
b. Tíðarrit	1,750,00	
c. Avisir	750,00	
d. Innbinding	6,500,00	17,000,00

3. **Húsaútreiðslur.**

a. Rentur og avdráttur	1,100,00	
b. Trygging og telefon	1,600,00	
c. Umvæling og unsiting	1,000,00	
d. Skattir og gjöld	300,00	
e. Ljós og hitti	5,500,00	
f. Reingerð	2,700,00	12,200,00

4. **Aðrar útreiðslur.**

a. Búnytjar	1,000,00	
b. Skrivstovuútreiðslur	1,800,00	
c. Porto og flutningur	1,300,00	
d. Aðrar útreiðslur	1,000,00	5,100,00
		72,992,00
A. Løgtingsstuðningur		68,292,00
B. Stuðningur frá Tórshavnar kommunu		4,300,00
C. Sektir		100,00
		72,992,00

41) **ad § 20.2: Landsskjalasavnið.**

Brev frá landsskjalavørðanum, dagf. 14/6-1955.

Við hesum verður sent landsstýrinum uppskot til fíggjarætlan fyri landsskjalasavnið fyri fíggjarárið 1956/57.

	Bokskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Lønir	10,927,56	10,328,00	11,800,00
2. Innbúgv	1,133,00	2,000,00	2,500,00
3. Húsaútreiðslur (kol & ljós)	1,583,00	1,000,00	1,600,00
4. Aðrar útreiðslur (reingerð, telefon, pappír og ferðaútreiðslur)	328,23	400,00	900,00
	13,971,79	13,728,00	16,800,00

at 1. Grundlønin hjá skjalavørðinum lækkar frá 1/9-1956 við kr. 300,00, og lønin fyri árið er útroknað at verða o. u. kr. 11,800,00.

ad. 2. Játtaðar eru í ár (1955/56 og 1956/57) kr. 2000,00 árliga til keyp av einum mikrofotograferingsapparati. Uppskotið verður at játta kr. 500,00 afrat fyri 1956/57 til filmir o. a. tilfar.

ad. 3. Hækkað til kr. 1.600,00, ið svara til útreiðslurnar fyri árið 1954/55.

ad 4. Hækkað við kr. 500,00 til ferðaútreiðslur, tí arbeidin er komandi ár at kanna arkivini hjá sýslumonnunum og prestunum og skilja tað burtorður, ið eigur at verða latið til skjalasavnið.

42) **ad § 20.3: Føroya Fornminnissavn.**

Brev frá landsantikvarinum 28/6-1955.

Eftir áheitan frá Føroya Landsstýri skal eg her loyva mær at senda inn hetta uppskot til fíggjarætlan fyri fíggjarárið 1956/57 — grein 20.3. - og uppgerð yvir nýttan pening í fíggjarárinum 1954/55.

	Nýttur peningur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Lønir	11.107,56	10.008,00	11.107,00
2. Útgrefstur	10.000,00	10.000,00	10.000,00
3. Staðanøvn	1.496,00	1.500,00	1.500,00
4. Húsútreiðslur	5.083,56	4.000,00	4.000,00
5. Aðrar útreiðslur	1.454,17	4.000,00	4.000,00
6. Umsiting	3.398,62	3.000,00	3.000,00
7. Atgongd	+ ca. 200,00	+ 200,00	+ 250,00

Viðmerkingar:

ad 20.3.1: Antikvarurin 10.627,56 kr.; umsjónarfólk 80,00 kr.

ad 20.3.2: Útgrefstur liggur fyri í Kvívík og Sandavági; hesar rannsóknir, sum byrjaðar eru, mega hava biðað so leingi sum arbeitt hevur verið í Kirkjuhø.

ad 20.3.4: Játtanin á fíggjarløgtingslógini 1954/55 var kr. 6.200,00, men við tað at Jarðfrøðissavnið og Fornminnissavnið í fíggjaruppskoti fyri 1955/56 hava býtt húsútreiðslurnar sínámillum, eru tær bar settar til 4.000 kr. til Fornminnissavnið og 2.100 kr. til Jarðfrøðissavnið; tað sama er gjørt í hesum uppskoti.

ad 20.3.5: Játtanin á fíggjarløgtingslóg 1954/55 var 2.000,00 kr., men við tað at har ikki var talidur upp í peningur til nýuppseting á suvnínum og ferðapeningur, er henda játtan í fíggjarløgtingslógini 1955/56 hækkað til 4.000 kr.

At ikki allur peningurin er nýttur 1954/55, kemur av, at antikvarurin hevur verið burturstaddur í vár.

43) **ad § 20.3.7: Skansin:**

Rikiskassin hevur játtað 25.000 kr. til umveling av skansanum, soleiðis at roknað verður við, at eins nógv verður latið frá føroyskari síðu.

Samráðing er farin fram millum hýráðið og landsstýrið um at lata 12.500 kr.

44) ad § 20.5: Bókasavn á bygd.

Bræv frá landsbókuverðanum 12/7-1955.

Sambr. brev frá Foroya landsstýri 1. 15. juni um uppskot til rekstrarstuðning til bókasavn á bygd í fíggjarárinum 1956/57 hevur landsbókasavnið sær at seta fram hetta uppskot:

1. Sunda bókasavn	280,00
2. Eiðis bókasavn	720,00
3. Vestmanna bókasavn	2.000,00
4. Klakksvíkar bókasavn	5.000,00
5. Fuglafjarðar bókasavn	2.500,00
6. Sands bókasavn	200,00
7. Vágs bókasavn (kommunubókasavn)	2.500,00
8. Eftirlit	1.800,00
	15.600,00

Uppskotini til tey seks fyrstu bókasovnini eru nærmu tey sama sum tey vóru í 1955/56.

Í Vági er kommunan farin undir at stovna eytt bókasavn, og er komin vel á veg við arbeiðnum. Ætlast kann, at løglingsstuðningurin til Vágs kommunubókasavn kemur at liggja um 2.500 kr.

Viðmerking frá landsstýrinum.

Landskassans partur er fyri fyrst 80 % av tí,ið bygdin letur. tó ikki meira enn 2 kr. pr. íbúgva.

45) ad § 20.6.2: Tórshavnar Musikkskúli.

Bræv frá nevndini v/ Erik Petersen, dagf. 15/6-1955.

Vit takka virðiliga fyri styrk til musikkskúlan í hesum ári. Samstundis loyva vit okkum at søkja um sama styrk fyri næsta ár (kr. 1500).

Fíggjarætlanin fyri 1956 verður hendan:

Útreiðslur:

1. Lønir a) instrumentspæl (klaver, violin, samanspæl) 160 tímar á 8 kr.	1.280,00
b) kórvenjing, 80 tímar á 8 kr.	640,00
c) teori, 40 tímar á 8 kr.	320,00
2. Trygging, nótar o. a.	250,00
3. Gjald fyri reingerð í realskúlanum (høll til kórvenjing)	150,00
Tilsamans:	2.640,00

Inntekur:

Næmingapeningur ca.	700,00
Munur:	1.940,00

Viðmerking.

Í komandi ári skuldi skúlin so kunnað keypt tað nýggja cembalo'ið, ið so leingi hevur verið torvur á at fingið. Instrumentið kostar um 10.000 kr. Av hesum peningi letur skúlin helvtina, meðan Dansk-færøsk kulturfond letur 5000 kr. Av tí at tollurin verður so høgur (kr. 2000), høyvu vit okkum at biðja á landsstýrið um eina serstyrk til at gjalda hesa útreiðslu við ella í hvussu er eina part av henni.

46) **ad § 20.6.3: Felagið Varðin.**

Uppskot: kr. 1.000. . Peningurin verður treytaður av, at rokuskapur og frágreiðing verður send landsstýrinum.

47) **ad § 20.6.4: Mentunargrunnur Føroya Løgtings.**

Rokuskapur 1954/55:

Inntøkur:

Virkispeningur tann 1. apríl 1954:

Færø Amts Sparekasse (bók 12958)	3.504,98	
Sjóvinnubankin (bók 3980)	815,43	
-- (bók 145)	536,25	
Hjá H. N. Jacobsens bókahandli	1.035,95	
-- landskassanum	3.122,51	
-- rokuskaparhaldaranum	8,50	9.023,62

Bókasøla:

Fuglabókin sbr. uppg. pr. 31/12-54	334,35	
Fróðskaparrit 1- 2 3	35,80	
2 v/ postkr. (201 eint.)	2.160,75	2.530,90

Renta:

Færø Amts Sparekasse pr. 25/9. 1954	54,45	
Sjóvinnubankin	51,60	
Afturrindan av rentuskatti	25,14	
Renta av skovusfe pr. 31/3-1955	11.675,00	11.806,19
		23.360,71

Útreiðslur:

R. K. Rasmussen: Sumarpeningur	3.000,00
Ingolf av Reyni: Barnatekningar	500,00
Sigmund Petersen: Listumannaferð	500,00
Bókadagsnevndin v/ Marius Ziska	500,00
Lærarafelagsins jólabók 1953	1.000,00
Ordbog over det gamle nørr. sprog I-IV	201,37

Fuglabókin: Brunatr. til 20/7-1954	70,20	
— — 16/11	62,40	132,60
Fróðskaparrit I og II: Avgreiðsla, porto og sams. til ó. Húsgarð	309,70	
Fróðskaparrit III: Porto og koyrsla, prenting (Einar J.)	3.820,00	4.129,70
Bokuskaparhald		100,00
Virkispeningur tann 31. mars 1955:		
Innistandandi hjá landskassanum	12.526,89	
Hjá H. N. Jacobsens bókhandli	370,15	12.897,04
		23.360,71

Stovnsgrunnurin.

Tann 1. apríl 1954	240.500,00	
Játtaður styrkur fyri 1954/55	8.000,00	
pr. 31. mars 1955	248.500,00	
selt soleiðis:		
Innistandandi hjá landskassanum		233.500,00
Lán til «Føroyski lógsavn»		15.000,00
		248.500,00

18) **ad §20.6.5: Føroya Listasavn.**

Bræv frá Føroya Listasavni v/ Tr. Samuelsen sakf., 8/7-1955.

Landsstýrið hevur biðið um roknskap frá Listasavninum og spurt. um savnið ynskir studning eisini fyri komandi ár.

Nevndin skal loyva sær at vísa á, at roknskapur varð sendur landsstýrinum í august í fjør fyri árini 1952, 1953 og 1954 pr. 4. august. Síðani tá er einki hent roknskaparliga við tað, at ongar átreiðslur eru luvdar, og heldur ikki eru nakrar inntøkur komnar. Vænteliga verður framsýning nú á Ólavsoku, og fyrstani tá kann tað roknast við, at savnið keypir nakað.

Annars loyvir nevndin sær at søkja hátt virda landsstýri um at fáa studning fyri hefta ár, soleiðis sum hini árini frammanundan, síðan Listasavn Føroya varð stovnað.

49) **§ 20.7: Sømdarpeningur fyri vísind, list og skaldskap.**

1. Mikkjal á Ryggi	1.200,00
2. Sverri Patursson	1.200,00
3. Rasmus Rasmussen	1.200,00
4. Dr med. R. K. Rasmussen	1.200,00
5. S. J. Mikines	1.200,00
6. Poul F. Joensen	1.200,00
7. Olivar á Ryggi	800,00
8. Hans M. Eidesgaard	800,00

9. Hans J. Jacobsen	800,00
10. Martin Joensen	800,00
11. Jóan Chr. Poulsen	800,00
12. Janus Kamban	800,00
13. William Heinesen	800,00
14. Richard B. Thomsen	800,00
15. Ingolf av Reyni	800,00
16. Sigmund Petersen	800,00
17. Ruth Smith Morell-Nielsen	800,00

50) ad § 20.8: Føroya Jarðfrøðissavn.

Brev frá fyristøðumanninum 25/5-1955.

Uppskot til fíggjarætlan 1956/57.

1. Lonarendurgjald	7.123,00
2. Húsaútreiðslur	2.100,00
3. Amboð, starvsstovuhald o. t.	1.500,00
4. Ferða- og dagpeningur, flutningur, arbeiðsviðurgjald o. t.	3.000,00x
	13.723,00

x Fyri fíggjarárið 1953/54 var játtað 3.000 kr., men bert brúkt um 12000 kr. Orsøkin til hetta er, at jarðfrøðingurin var bundin av øðrum almennum starvi (seminggsstarv). Fyri at kunna nýta tað arbeiðshjálp, sum krevst, er neyðugt, at henda játtan framvegis verður 3.000 kr.

51) ad § 21.1: Vrakarastovnurin.

(sbr. skriv fiskivinnustovurnar frá 22/7 1955).

	Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Løn til yvirvrakara	14.831,00	13.992,00	14.831,00
2. Vrakieftirlitsmenn	66.353,00	62.803,00	66.353,00
3. Ferðaútreiðslur v. m.	16.409,00	13.000,00	16.409,00
	97.593,00	89.795,00	97.593,00
5. ÷ vrukaragjald	197.110,00	89.795,00	97.593,00

52) ad § 21.2: Sjómansskúli Føroya

(sbr. skriv fyristøðumannsins frá 2/6-1955).

Sum svar uppá skriv landsstýrisins nr. J. 1955 no. IV-69' loyvi eg mær at senda samandráttir av roknskapinum fyri 1954/55, uppsettur sum hann stendur í roknskaparbók skúlans og eisini soleiðis, sum biðið varð um í fjor.

Somuleiðis sendi eg yvirlit yvir skúlapeningin í teimum ymisku deildum síðan lundið tók skúlan. Fyri at vísa, hvussu deildirnar broytast, havi eg útroknað «prosentini» fyri hvørt ár frá 1949 til 1955. Arið 1955-56 vil, stýrimonnum og maskinmeistarum viðvikjandi, vera stórri enn 1954-55. Hvussu tað verður við skiparum, vita vit ikki fyrrenn til heystur, men eftirsum bert í hevur teknað seg enn, so munnu leir ikki fara at vera nógvir. At stýrimanna- og maskinmeist-

aradeildin eru vakspar so munandi, 70 % av øllum skúlanum, kann ætlast at koma av skipatroti, hesir menn rinna flest allir av landinum.

Vanligt havi eg samstundis við hesum bræví greitt frá skúlans viðurskiftum viðvikjandi hernambøðum og flikum.

Í skrivi, dagsett 19. juni 1952, skrivaði eg soleiðis um siglingarumboðini: «Her úti á skúlanum stendur ein «Gyrokumpass», sum Tummas Jákup í radiohandlinum kom ligur við fyri einum 2 árum síðani. Hon kom úr einum av leinnum nýggju sperrubátunum: hon vísti ikki reiðiligu beint, men liðið man baga henni. Teir keyptu ser so eina magneliska kumpass í hennara stað.

Hvor ið eigur hesa kumpass, Tummas Jákup ella Sperrn, veit eg ikki, men hon man kunna fáast til keyps og sett í góðan stand og so vera nógv billigari enn nýggj kumpass

Hesa kumpass vildi eg fegin hafi.»

Nú veit eg, at Sjóvinnubankin eigur hesa kumpass. Eg havi biðið teir givið skúlanum hana, tí hon er gott lærumboð sum er, og um hon skal seljast við uppboð, fer hon neyvan boð í Føroyum, tí tá nýtt skip verður bygt, so seta teir ikki gamla og brekaða kumpass í tað. Men geva hana vildu teir ikki. Biði eg tí landsstýrið tingast við bankan um hetta keyp.

Í sama bræví skrivaði eg eisini um «radarin á Barjanum». Hann er nú komin út á skúlan, men eink havi eg fræt um fyri hvussu nógv eg skal bóka hann.

Av sonn grundum, sum eg førdi fram í skrivi skúlans nr. 31, dagsett 15. juni 1954 eri eg ikki forur fyri at seta uppskot um rykstur skúlans í 1956/57. Um hetta skriv ikki er til skjals, so havi eg sent avrit av tí til harra Mitens, Konsul.

Í hesum sama bræví havi eg biðið um loyvi til at keypa 2 kunningarur (Observationsur) sum tá kostaðu 200 kr. hvørt. Hetta ynski taki eg uppaftur nú.

53) ad § 21.3: Nautisk royndarkamar.

(sbr. skriv Hans Sundsteins frá 20/7-1955).

Vísandi til fygara bræv J. 1955 no. IV-69¹ av 15/6-1955 viðv. uppskoti til figgjarætlan 1956/57 fyri nautisk royndarkamar, skal fyrst viðmerkjast at ávísti konti ikki øll hóska fyri royndarkamarið, men skal eg royna at útfylla eftir tilsenda normi:

Nr.	Konto.	Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1.	Tænastumenn	0	0	0
2.	Skrivstovufólk	0	0	0
3.	Honorar	1200 kr. + 70 %		
4.	Húsaútreiðslur & reiðskaps.	525	600	600
5.	Skrivstovuútlit, porto, telefon, lýsingur o.l.	460	600	600
6.	Aðrar útreiðslur	200	400	200
7.	Ferða- og dagpeningur	0	mogulig[t ca.	1000
	Á øllum roknskapi alt:	1185	1600	1400 ella 2400 kr.

Herfrá ganga inntøkur fyri prøvgjøld, ið kunnu setast til 4 5.000 kr. Seinasta roknskaparár vísti 4.700 kr. inntøkur, altso 3.500 kr. yvirskot.

54) **ad § 21.5: Fiskaríbiologisk starvsstova.**

	Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56
1. Leiga av forum, umboð, hjálp o. l.	14.563,70	20.000,
2. Húsaútreiðslur	2.400,00	2.600,
3. Ferðaútreiðslur	1.191,62	6.000,00
4. Lon	6.291,48	11.980,
5. Lon til unsjónnarráð	0,00	1.000,
6. Yvirskur útreiðslur	546,49	800,
7. ← rikiskassans endurgjalding	4.354,90	21.190,
	20.646,39	21.190,

55) **ad § 22.1.1: Landbúnaðarráðgevarin.**

	Lon	8 %	Ialt.
Lon:	20.600,40	724,80	21.325,20
Ferðaútreiðslur v. m.			3.674,80
			25.000,00

56) **ad § 22.1.2: Djóralækni.**

	Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56
Lon, ferðaútreiðslur v. m.	21.354,80	20.463,00

57) **ad § 22.1.3: Seyðuráðgevarin.**

	Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56
Lon, ferðaútreiðslur v. m.	4.200,	4.200,

58) **ad § 22.2: Matrikulstovan:**

(sbr. brev fyristøðumannsins frá 11.7. 1955).

Við hesum verður sent landsstýrinum uppskot til figgjarætlan fyri matrikulstovnin fyri figgjarárið 1956/57, § 22.2. á figgjarlóg logtingsins, og verður uppskotið samsturdis sammanbildið við rokn skapin hjá matrikulstovuni fyri figgjarárið 1954/55, og við játtanina fyri 1955/56:

Útskifting og matrikulstova.

	Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
1. Lonir	99.655,72	113.135,	140.690,
2. Ofistøðuviðbøtur	12.946,52	13.000,	15.000,
3. Flottningur	9.090,80	10.000,	10.000,

4. Skrivstovuhald	20.303,60	21.000,	21.000,
5. Bonarfólk	16.189,99	13.000,	15.000,
6. Tól	13.061,39	10.500,	10.000,
7. Arbeiðsklæðir	6.939,80	6.000,	7.000,
8. Porto og telefon	3.569,96	2.000,	3.600,
9. Annað	5.756,95	1.000,	4.000,
10. + inntokur	+ 38.849,75	+ 56.500,	+ 62.821,
Tilsamans	148.904,98	133.135,	163.469,

Lønirnar eru roknaðar út eftir prístalsloguni í dag og við teimum aldursviðbótum, sum tá vera. Sáttmáli verður smbr. skriv landsstýrisins frá 6/7 1955 gjordur við landmálaru 2 um eftirnevndu løn, og er tí landmálari 3, sum ikki enn hevur verið at fáa, ratlaðuc sonna løn. Hesin er landmáluriu, sum er ætlaður at rokja Havnar matrikul, og løn hansara er tí mótroknað undir inntoku við sonna upplæsd.

Talið av starvsfólki er okt við einum landmálaranemingi, sum er settur við skriv landsstýrisins frá 22/10 1954.

Løniu hjá skrivstovufólki 2 er her broytt at vera tann av okkum tilmalta í skrivi til landsstýrið 16. marts. 1955, sum ikki enn er svarað. Sonaleiðis er løniu til skrivstovufólk 4, sum higartil hevur verið leys hjálp, her uppskotin at verða bókað undir «annað fast fólk» smbr. okkara skriv til landsstýrið 21. marts 1955, sum ikki enn er svarað.

Tær stakta lønirnar eru hesar:

§ 22.2.1: Løniu.

1. Tænastumena	løn kr.	8 % kr.	íalt kr.
stjóri	21.569,10	782,40	22.351,50
landmálari 1	12.434,20	508,80	12.943,00
hjálparlandmálari 1	11.776,50	384,80	12.161,30
2	10.805,50	343,20	11.148,70
			58.604,50
2. Annað fast fólk:			
landmálari 2	16.821,30		
3	16.821,30		
landmálaranemingur	5.977,20		
skrivstovufólk 1	10.548,00		
2	9.158,00		
3	7.032,12		
4	6.648,12		73.006,04
3. Honorarir og leyst fólk.			
Útskiftingarformansviðbøtur	4.080,00		
Onnur honorarir og leys hjálp	5.000,00		9.080,00
			140.690,54

Hinar upphæðirnar geva ikki hvørji til viðmerkingar uttan hvat viðvíkur inntøkunum. Tær eru ætlaðar so:

1. Gjaldinntøkur	4.000,00	
2. Partur ánarunna av útskiftingi	12.000,00	
3. Aðrar inntøkur	16.821,00	62.821,00

Partur ánarunna av útskiftingarkostnaði stendur í vissan mun til kostnaðin av útskiftingunum. Landsstýrið minkaði um øfreiðslur í okkara uppskoti til figgjarætlan fyri 1955/56, men minkaði ikki samsvarandis um inntøkurnar í uppskotinum. Um landsstýrið broytir okkara útreiðslauppskot fyri 1956/57, er lest um vil fáa moguleika at siga frá hvussu ber broytingar vilja ávirka inntøkuuppskotið.

591 **ad § 22.3: Royndarbrúk.**

Royndarstøðin í Hoyvík.

	Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
Inntøkur:			
Studningur	40.522,75	40.000,	42.000,
Hagin	8.091,31	8.000,	8.500,
Fjósið	15.768,50	15.000,	15.600,
Bourin	260,95	100,	300,
Aðrar inntøkur	422,95	400,	400,—
	65.966,46	63.800,	66.800,
Útreiðslur:			
Fólkahald	40.560,61	39.000,	40.000,
Bygningar	9.146,28	7.500,	9.000,
Leysafe	5.366,35	5.000,	5.000,
Innistoða	172,80	200,	200,
Fóður	7.110,23	8.000,	7.000,
Sáð	144,00	100,	100,
Toð	1.163,75	1.200,	1.100,
Skattur og leiga	400,07	600,	400,
Bókasavn	92,95	100,	100,
Skrivstovuútreiðslur	1.009,42	1.200,	3.000,
Ferðaútreiðslur	0,00	100,	100,
Borðfe	800,00	800,	800,
	65.966,46	63.800,	66.800,

60) ad § 22.4: Fyriskipan móti munu- og kleyvsótt.

Rokenskapur 1954/55	Játtan 1955/56
30,85	100,00

61) ad § 22.5.1.2. og 4: Aðrir studningar.

(shr. bræv landbúnaðarráðsins frá 30/6 1955).

Við skrivi 15. h. m. J. 1955 nr. IV-69' hevur landsstýrið biðið um uppskot til fíggjarlogtingslóg 1956/57 viðvíkjandi studningum til húsdjóraalin, uppdyrking og búnaðarnevndir.

So statt skal jarðarráðið hervið mela til, at hesir studningar fyri 1956/57 verða teir sonna sum játtað er á fíggjarlogtingslógini fyri 1955/56.

62) ad § 22.5. Aðrir studningar.

3. Træplanting.

(árit frá plantingarnevninni á bræv landsstýrisins frá 17/6 1955).

Tilbagesendes Færøernes landsstyri, idet man ansøger om, at der også for finansåret 1955/56 bevilges Færøernes plantagenævn et tilskud på 3.000 kr.

Plantagenævnets regnskab for 1954 vedlægges.

Indtægt:

1. Kassebeholdning 1. januar 1954	1.555,36
2. Lagtingstilskud for 1953/54	3.000,00
3. Lagtingstilskud for 1954/55	3.000,00
Salg af planter og grønt	558,50
Samlet indtægt:	8.113,86

Udgift:

1. Tilskud til plantagen i Mikladal	1.000,00
2. Albert Nielsen, arbejdsløn, udlæg m. v.	1.151,41
3. Niels Johansen, Hvalvik, arbejdsløn	31,00
4. Sofus Hendriksen, Mikladal, arbejdsløn	200,00
5. Indkøb af planter	1.963,55
6. Hegnsmaterialer	357,00
7. Fragt	60,85
8. Kørsel	18,00
9. Landbrugskonsulentens udlæg	117,00
10. Udgifter ved «Brand V»s besøg i 1953	340,00
11. Ulykkesforsikring	22,50
12. Tinglysning	5,44
13. Overføres til 1955	2.874,11
	8.113,86

63) **ad § 22.5.5: Studningur til mjólkaframleiðslu.**

Í fíggjarárinum 1954-55 er studningur veittur til mjólkaframleiðarar, ið selja til meiarí, 409.282 litur á 15 øyru ella alt við kr. 61.392,33. Hetafrat kemur studningur til fluting frá bygdunum «Norðan fyri Streymu» og annað, soleiðis at gjaldið er fyri mjólk alt kr. 61.825,30.

Eftir uppgávu frá Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik er innvigaða litratalið í árinum 1954 (konsum-ostamjólk) 531.290 litur.

Heruppi í eru mánaðirnir mai, juni, juli og august 204.903 l sum ikki fingu studning í 1954, t. v. s. 326.387 l [i] Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik í Tvoroyri og Klakksvik.

Ítfrá fyriliggjandi upplýsingum metur landsstýrið litratalið, ið gongur um oll meiarini til o. u. 420.000 l, sum við 20 øyru pr. l verður um kr. 84.000. + øykafluting o. a. viðv. neyðsynjarvørum kr. 16.000. ella tilsamans kr. 100.000. .

Tað kann leggjast aftrat, at hesin studningur hevur virkað eftir sini ætlan, við tað at framleiðslan, so vítt sum tað letur seg gera, er lagt um til vetraframleiðslu, ið annars hevði verið stórri mjólkatrot í hvussu er í Havn, frá summarmánaðunum. Tá rívligt er til falls.

Eisini hevur studningur javnað til tann mannin, sum leir framleiðarar, ið selja til meiarí, annars fáa minni, enn hinir, ið kunnu selja beinleiðis til brúkarar undir friari prístegu, kunnu fáa.

64) **ad § 23.1.1: Ravmagnsnevndin.**

(árit nevndarinnar v/ landfátan 20/6 1955).

Tillagesemles Føroya landsstýri med bemærkning, at udgifterne ved elektricitetsnævnets møder i finansåret 1954/55 har andraget kr. 2.090,63 og vil for finansåret 1956/57 kunne anslås til ca. kr. 2.125,00.

65) **ad § 23.1.2: Rentustudningur til S. E. V.**

Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56
124.123,30	106.331, .

Eftir uppgávu frá S. E. V. verður rentustudningurin 1956/57 kr. 89.539, .

66) **ad § 23.1.3: Studningur til elverk á bygd.**

Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56
25.607,37	40.000, .

67) **ad § 23.2: Fabriks- og ketilumsjón.**

(sbr. skjal frá umsjónarmanninum frá 4/7 1955).

	1955/56	1956/57
Keyp av 1 stk. kontrol-trykmálara, ið gongur til 20 kg/cm²	250,	250,
Telefon, pappir, bokur og fittings	100,	100,
Ferða- og daggpeningur	810,	900,

Eykaútreiðslur av tólum ella ferðum	200,-	200,-
Umvæling av trykmálara til 40 kg/cm²	100,-	100,-
Umvæling, evt. nýggjan kassa til kontrolpumpu	150,-	175,-
Løn og dýrtíðarviðbót	1,836,-	1,836,-
Ætlandi útskiftan av trykslangu til kontrolpumpu ..	200,-	200,-
	3,646,00	3,761,00

68) ad § 23.3: Motorkonur eftirlitsmaður.

Rokn skapur 1951/55	Játtan 1955/56
1,988,57	2,000,-

69) ad § 23.4: Skipaskrásetingin.

(Árið frá landfólanum á brev landsstýrisins frá 15/6 1955):

Tilhagesondes Føroya landsstýri med bemærkning, at der ikke her ved embedet har været afholdt udgifter til skibsregistreringen eller opmålingen i finansåret 1954/55. Der ventes ikke at forekomme særlige udgifter i finansåret 1956/57.

70) ad § 23.5: Seningsmannaskipanin.

Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56	Uppskot 1956/57
5,289,91	5,780,-	6,000,-

71) ad § 23.6: Kolagrefstur.

Rokn skapur 1954/55	Játtan 1955/56
33,127,43	25,000,-

72) ad § 23.7: Føroya ferðamannafelag.

(Úrdrag úr brævi frá ferðamannafelagnum frá 23/7 1955).

Felagið fær tilvega við limagjaldi, smærri inntokum og privatum studningi nakað av peningi. Saman við lagtingsstudningínum, sum seinastu árini hevur **verið kr. 5.000,-** – hava samlaðu inntokurnar ligið um 11-12.000 kr., lat ið eisini sest av tí roknskapi sum vit sendu landsstýrinum í mai í ár. Hesa inntokan **uppá 11/12.000 kr.** hevur tíverri verið alt ov lítil. Vit hava ikki haft pening at loysa nógvar uppgávur, ið liggja fyri, soleiðis at mangt, ið átti at verði gjort liggur á lánni vegna peningatrot.

. . . . . .

Vit loyva okkum at mela til, at studningurin í ár verður settur upp í **kr. 15.000,-**. Tá vit seta eitt so stórt tal er tað tí vit siggja tað mest sum ógjørligt at halda áfram við virkinum, um ikki vit kunnu koma at ráða yvir **kr. 25.000,-** um árið í minsta lagi. Fáa vit **kr. 15.000,-** frá lagtinginum kunna **vit á annan hátt útvega tær trestandi kr. 10.000,-**.

73) **ad § 23.9: Læruráðið.**

Av hesi konto kann eisini veitast stuðningur til handverkarameningar í dagsskúlaundirvísing.

74) **ad § 21.1.2. og 3: Aldursrenta, avlamisrenta og barnastyrkur.**

(brev ríkisumboðsmannsins frá 23/7 1955).

Under henvísning til landsstyrets skrivelse af 8. juni 1955: j. 1955 IV-691 angående landskassens forventede udgifter i finansåret 1956/57 skal man meddele, at man dags dato til socialministeriet har anslået statskassens forventede udgifter i nævnte finansår til:

I h. t. lov nr. 146 af 31. marts 1949 om aldersrente	1,565,000, -
I h. t. lov nr. 147 af 31. marts 1949 om invalideforsikring	495,000, -
I h. t. anordn. af 18. marts 1949 kap. II om enkehorn	65,000,
I h. t. anordn. af 18. marts 1949 kap. I A om børn udenfor ægteskab	35,000,
I h. t. anordn. af 18. marts 1942 kap. I B om børn i ægteskab	12,000, -
Udgift til kommunale hjælpekasser	7,400,
Ialt kr.	2,179,400, -

Udgiften til personer anbragt i kontrolleret familiepleje anslås til kr. 40,000, -.

75) **ad § 24.6: Barnaheim:**

(sbr. brev frá barnaheiminum 20/7 1955).

Við hesum verður sent Føroya landsstýri figgjarætlan fyri Føroya Barnaheim fyri tíðina 1. juni 1955 til 31. marts 1956.

Skilað verður til, at tað er rætliliga ill at siga, hvussu mógv fer til driftina av tí nýggja heiminum, og tí er hendu figgjarætlan gjørd við miklum fyrivarni.

Heldur figgjarætlanin fyri hetta figgjarárið, vilja útreiðslurnar í figgjarárinum 1956/57 verða ein setting meira enn fyri teir liggju mánaðirnar av hesum figgjarárinum, t. e. 156.000 kr.

Enn eru vit ikki forir fyri at siga, hvussu mikið av rakstrarútreiðslunum,ið verður goldið av Socialministeriinum.

	Ætlaðar inntøkur í 10 mánaðir.
For privat indbragte børn	37,500,
Statstilskud	?
Lagtingstilskud	?
Indbetaling for gæster ..	400,

	Ætlaðar útreiðslur í 10 mánaðir.
Lønninger	33,300,
Fødevarer	31,600,
Brændsel	8,100, -
Lys	1,600, -
Beklædning:	
Under opholdet	10,000,
Udskrivningsudstyr	800, -
Inventar, vedligeholdelse	1,000,
Vask og rengøring	2,000, -
Kontorhold og tjenesterejser	2,500,

Oplæring	2.000.
Andre driftsudgifter	3.500.
Ejendommens driftsudgifter	
Vedligeholdelse af grund og bygning	3.000.
Skatter, assurance	2.700.
Renter af godkendte lån..	22.900.
Afdrag af godkendte lån	2.100.
Læge- og sygeudgifter ..	2.500.
kr.	129.900.

Skolið verður upp at veita studning upp til **kr.** 45.000, eftir avgerð landsstýrisins samsvarandi rokn**skap**inum.

76) **ad § 24.7: Aldursheim.**

	Rokn**skap**ur 1954/55	Áætlan 1955/56
Tórshavnar aldursheim	15.000,00	
Fro**ð**biar aldursheim fyri ca. 5 ár	14.000,00	
	546,83	
	29.546,83	26.875,00

Uppskot: 25.000 kr. - veitast samsvarandi nýggjum reglum.

77) **ad§ 24.8.1: Fráhaldsfeløgini.**

(sbr. brev frá felagsnevndini fyri føroysku fráhaldsfeløgini 10/6-1955).

Studningurin 1954/55, 1000 kr. er komin teimum einstøku felogum til góðar uppá hendo hátt: .....

Havnar avhaldsfelag	100,00
Haldórsvíkar avhaldsfelag	100,00
Mikladals søknar avhaldsfelag	100,00
Nólsoyar fráhaldsfelag	1.000,00
N. I. O. G. T.	600,00

Tær 400 kr. av hesum 600 kr. til N.I.O.G.T. eru tó treyðaðar av, at felagið fer blaðið «Glaðspreok» út aftur í summar. Um so ikki verður, skulu hesar 400 kr. gjaldast aftur til felagsnevndina, sum so letur tær koma hinum felagnum til góðar næsta ár.

Roknskapur fyri «Det blaa Kors 1954.

Indtægt:

Tilskud fra Færøernes Lagting		1.000,00
	Sparekasser	100,00
	kommuner	180,00

Indb. til hovedkassen	1.000,00
Gaver	370,00
Renter	177,22
	3.727,22

Udgift:

Driftsudgifter	1.724,59
Renter	342,65
Overskud	1.659,98
	3.727,22

Status pr. 31/12-1954.

Aktiver.

Kasse-Konto	999,46
Faero Amts Sparekasse (bog nr. 4125)	819,27
(bog nr. 31983)	10.342,65
Foroya Banki (bog nr. 3678)	3.741,80
Debitorer	137,90
Beholdning af Emblemer	31,05
	16.345,13

Passiver.

Byggefond	10.342,65
Nettoformue	6.002,48
	16.345,13

78) ad §21.8.2: Felagið «Reyði Krossur».

Regnskab for Dansk Røde Kors, Faero Afdeling 1954.

Indtægt.

Beholdning pr. 1/1-1954, Sparekassebog nr. 8748	8.031,81	
Sparekassebog nr. 7540	5.919,45	
Kassebeholdning	307,00	14.258,26
Tilskud fra Lagtinget 1953/54	600,00	
- 1954/55	600,00	1.200,00
Tilskud fra Centralforeningen 1954		200,00
Modtaget fra Rigsombudsmanden i henhold til skrivelse 19/6-54		111,00
Gave		210,10
Kontingent		222,00
Renter af sparekassemidler		196,07
		16.097,73

Udgift.

Reinningskrunse		560,00
Apotekervirer		168,70
Sygehjælp		51,00
Understøttelse		300,00
Sygebåre		100,00
Annoncer		8,20
Afgift til Røde Kors 1952 og 1953		67,20
Indsamlingsbosser		80,00
Beholdning pr. 31/12-1954:		
Sparekassebog nr. 60019	9.728,40	
60016	5.568,93	
Kassebeholdning	65,30	15.362,63
		16.097,73

79) ad §24.8.3: **Hjálpargrunnurin fyri óarbeiðsførar fiskimenn.**

Rokuskapur 1954.

Rokuskapur yvir útbýtingar

Tokur peningur pr. 1/1-1954

Færø Amts Sparekasse nr. 60063	2.505,68	
Kassapeningur	275,60	2.782,48

Inntøkur.

Løgtingsstuðningur		20.000,00
Rentur		
av stovnsfe	6.651,52	
av tokum peningi	91,79	
av bravlán	3.090,00	9.833,31

Útreiðslur.

Útbýtingar			24.200,00
Kostarhald			
Skrivarafon	500,00		
Ymist	78,24		678,24
Flutt til stovnsfe			7.285,75

Tokur peningur pr. 31/12-1954

Færø Amts Sparekasse nr. 60063	351,80		
Kassapeningur	100,00		451,80
		32.615,79	32.615,79

Stovnsfe pr. 31/12-1954.

Færø Amts Sparekasse nr. 60082	24.500,00
Norðoya sparikassi nr. 2332	3.105,75
Sjóvinnubankin nr. 39	12.500,00
nr. 789	15.000,00

6 % brevlán, Tórshavnar kommuna		93.500,00	
Ognarkonto.			
Stovnsfe pr. 1/1-1954	141.320,00		
+ flutt frá lokum peningi	7.285,75		148.605,75
		148.605,75	148.605,75

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Studningurin verður treytaður av, at sett verður í minsta lagi 5.000 kr. til stovnsfe.

801 **ad § 25.1 og 2: Eftirlon og bíðipeningur.**
(sbr. bræv frá Føroya gjaldstovu 18/6-1955)

Pension og ventepenge for 1956/57 kan anslås til nedenstående udgifter:

	Regnskab 1954/55	Budget 1955/56	Budget 1956/57
Pension	60.976,00	58.795,00	64.347,00
Ventepenge	5.975,	000,	5.700,

Tallene til budgettet for 1956/57 specificeres således:

A. M. Berg	3.600,00
Poulina Degn	3.600,00
Anton Jacobsen	8.038,00
María Johannesen	1.800,00
Rasmus Rasmussen	8.460,00
Sanna av Skarði	6.973,00
Jens Mortensen	8.038,00
Simon Vilhelm	8.038,00
Dánjal Heydnl	4.800,00
Olavur Mikkelsen	3.000,00
Gunnar Winther	3.600,00
Herman Hermansen	3.000,00
Kalla Jacobsen	3.000,00
Helene Bærentsen	800,00
	67.347,00
Ventepenge, Ric. Long	5.700,00

811 **ad § 26.1: Varðhaldið.**

Áritisskriv 30/6-1955 frá landfútanum á bræv frá Føroya landsstýri 15. s.m.

Tilbagesendes **Føroya landsstýri** med bemærkning, at udgifterne ved arresthuset i Thorshavn i finansåret 1954/55 har andraget kr. 8.702,60 og vil for finansåret 1956/57 kunne anslås til ca. 9.115,00 kr. Herudover må der beregnes lønnen til selve arrestforvareren, der udbetales af oppebørselskontoret.

Viðmerking frá landsstýrinum:

	Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
§ 25.1.1 Fangavaktari o. a.	19,493.82	19,000.00
2. Ítreiðslur við varðhaldið	3,166.08	3,500.00
3. Delinkventútreiðslur	13,296.78	13,000.00

82) **ad § 26.2: Ferðaútreiðslur sýslumanna.**

Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
5,558.99	5,000.00

83) **ad § 26.3: Dómshúsið.**

(árit sorenskrivarans 28/6-55 á brev landsstýrisins 15/6-55)

Tilbagesendes Føroya landsstýri under vedlæggelse af regnskab for domhusets drift i finansåret 1954/55, hvoraf fremgår, at udgiften har været 3,244.39 kr. I finansåret 1956/57 bør udgiften budgetteres med 3,500 kr.

Driftsregnskab for domhuset for finansåret 1954/55.

Indtægt.

Forskud fra landsstyret	2,000.00
Underskud pr. 1/4-54 dækket v/ indbet. fra landsstyret	1,202.42
Bonus fra p/f Shell	27.88
Underskud pr. 1. april 1955	1,216.51
	4,446.81

Udgift.

Underskud pr. 1. april 1954	1,202.42
A. Brændsel (herunder eftersyn af oljefyr)	1,685.40
B. Lys	193.17
C. Rengøring (herunder rengøringsmidler)	1,020.40
D. Telefon	201.00
E. Kaminrensning	12.00
F. Skovling af sne fra taget af domhuset	31.22
G. Opsætning af bænke	32.00
H. Indsætning af ruder m. v.	60.50
	4,446.81

Viðmerkingar frá landsstýrinum.

Rokn.skapur 1954/55	Játtan 1955/56
3,801.00	7,500.00

84) **ad § 28.1: Vinnulánsgrunnurin.**

Brev frá vinnulánsgrunninum 28/6-1955.

Tann peningaheild grunnurin skal gjalda í 1956 í rentum og avdráttli er:

Rentur	99.949,79
Avdráttur	626.929,75
	726.879,54

Lonir:

Stjórin, sum er lontur av vinnulánsgrunninum, er eisini skrivstovustjóri fyri Valuta- og prísráðið í skrivstovumaður, sum higartil hevur fingið 4.200 kr. árliga, er nú flutur til likningarráðið ..	17.310,16 0	17.310,16
	útreiðslur	744.189,70

Tann peningaheild grunnurin roknar at fáa inn frá lántakarum í 1956 ..... 214.170,00

Munur: 530.019,70

1/4 partur av rekstraravlopi landskassans feltur til Vinnulánsgrunnin, men tað er ógjørligt nú at siga, hvat hetta kemur at verða.

85) **ad § 28.2: Saneringslán.**

(árit 16/6-55 frá Búargrunninum á brev landsstýrisins 15/6)

Avdráttur á saneringslánum liggur fast við kr. 24.166,66 hvørjan 11/6 og 11/12 gjaldtdag.

So slatt skal fyri fíggjarárið 1956/57 gjaldast í avdráttli kr. 48.333,32.

Herumframmi skal renta gjaldast við kr. 28.395,81.

Frá og við 11/12 1953 hevur avdráttlurin verið tann sami, meðan rentan lekkar so við og við, sum avdráttur verður goldin.

Soleiðis áttli eisini at verið á fíggjarlóg 1955/56, men og siggi, at avdráttlurin har er settur til kr. 40.000.

86) **ad § 34.1: Útreiðslur av vali.**

Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56
6.223,75	8.000,00

87) **ad § 34.2: Landsstýrið at ráða yvir.**

Rokuskapur 1954/55	Játtan 1955/56
33.160,00	30.000,00

88) **ad § 34.3: Hagtalið.**

Brev frá Jóhan K. Joensen hagfrøðingi 19/7-1955.

Vísandi á skriv landsstýrisins, dagfest 15. juni í ár, loyvi eg mær at seta fram niðanfyri standandi upplýsingar til fíggjarloglingslóg 1956/57 viðvíkjandi útreiðslum til hagtalið § 34.3. Somuleiðis verður eisini sett upp rokuskapur 1954/55 og játtanin 1955/56.

	Rokn skapur 1954/55	Fíggjarætlun 1955/56	Uppskot 1956/57
Lon	4.398,00	4.396,00	4.398,00
Skrivimaskina	400,00		
Pappír & prentlutir	167,75	600,00	1.000,00
Roknimaskina		1.800,00	
Skrivarborð		700,00	
Reol & skáp o. t.		800,00	2.300,00
Ymist	100,00		600,00
	5.065,75	8.296,00	8.298,00

89) ad § 36.1: **Rentnútreiðslur.**

Brev frá Føroya gjaldstovu 18/6-1955.

Under henvisning til Føroya landsstýris brev af 15/6-1955, J. 1955 nr. IV-69-1, skal undertegnede herved oplyse, at landskassens renteudgifter i 1956/57 kan anslås til nedenstående beløb:

Búagrunnurin, saueringslán	28.395,00
Faero Amts Sparekasse	3.000,00
Kassekredit i Føroya Banki	11.000,00
Lán í Aberdeen	3.300,00
Renter av stovnsfe nentunargrunnsins	12.700,00
	58.395,00

Regnskabstallet var for 1954/55	63.599,00
Budgettallet var for 1955/56	61.250,00

90) **ad § 37.1: Aðrar ognarútreiðslur.**

Roknskapur 1954/55	Játtan 1955/56
847,75	3.000,00

Telefonverk Föroya Lögtings

Tórshavn

Fíggjarstöða pr. 31. mars 1955

Rakstrarroknskapur fyrj 1954/55

FÍGGJARSTÖÐA

OGN

Kassapeningur.			
Tórshavn, høvuðskassin		29.462,99	
Tórshavn, ekspeditiónskassin		50,00	
Klakksvík		7.418,97	36.931,96
Innistandandi í Sjóvinnubankanum			2.483,82
Skuldarar:			
Telefonfelagar fyri januar kvartal		263.043,69	
Telefonfelagar, eldri o. a.		81.901,90	
Støðir		84.611,81	
Ágóði fyri rokningsarbeiðir		1.422,05	
Ágóði hjá ognarum		3.882,56	434.862,04
Vørur á goymslu		531.447,00	
÷ vørur reserva		50.000,00	481.447,00
Virði verksins:			
Anlegg, støðin Tórshavn	808.918,21		
÷ avskrivað til dato	64.454,21	744.464,00	
Anlegg, støðin Klakksvík	1.576,48		
÷ avskrivað til dato	268,48	1.308,00	
Anlegg, aðrar støðir	68.020,77		
÷ avskrivað til dato	14.170,77	53.850,00	
Radiostøðir, byggningar og teknisk anlegg	498.919,34		
÷ avskrivað til dato	48.204,34	450.715,00	
Sjókaðalar	108.673,50		
÷ avskrivað til dato	17.195,50	91.478,00	
Jorðkaðalar	1.246.595,88		
÷ avskrivað til dato	94.014,88	1.152.581,00	
Loftlinjur	861.539,34		
÷ avskrivað til dato	78.610,34	782.929,00	
Húsinnlegg	76.145,69		
÷ avskrivað til dato	12.712,69	63.433,00	
Apparatir	593.304,28		
÷ avskrivað til dato	114.529,28	478.775,00	
At flyta		3.819.533,00	958.724,82

PR. 31. MARS 1955.

SKULD

Kassa-kreditt:		
Foroya Banki		139,276,71
Lán:		
Faero Amts Sparekasse	826.980,00	
Foroya Banki	432.783,33	
Store norriske Telegrafselskab	756.446,71	
L. M. Ericsson, Stokholm	251.089,63	
Post- og Telegrafvæsenet	37.187,50	2.304.487,17
Ognarar:		
Skuld til støðir	9.074,10	
Skuld til skuldarar	334,84	
Ymiskir	318.002,09	327.411,03
Aðrar persónligar konti:		
Landskassin	344.057,00	
Deposita	2.978,45	347.035,45
Versurkonto:		
Telefonfelagsgjald fyri april kvartal, debeterað í mars	105.190,29	
Ymisk kostnaðarskuld o. a.	13.702,49	118.892,78
Telefonbókin fyri 1955:		
Roknskapur ikki endaður		8.715,75
Delevederekonto		50.000,00
At flyta		3.295.818,89

FÍGGJARSTØÐA

OGN

Flutt....		3.819.533,00	958.721,82
Virði av ikki lidnum arbeiði		3.454,58	
Virði verksins alt		3.822.987,58	3.822.087,58
Búnyttur:			
I telefonhúsinum, Tórshavn	59.933,60		
÷ avskrivað til dato	10.040,60	49.893,00	
I linjudeildini	4.265,89		
÷ avskrivað til dato	690,89	3.575,00	
Motorakifør	12.439,50		
÷ avskrivað til dato	3.109,50	9.330,00	
Búnyttur alt		62.798,00	62.798,00
Eigindómur:			
Telefonhúsið, Tórshavn	890.294,50		
÷ avskrivað til dato	35.726,50	854.568,00	
Telefonhúsið, Klaksvík:			
Saldo 1/4 1954	9.000,00		
+ umbygging v. m.	24.380,50		
	33.380,50		
÷ avskrivað til dato	930,50	32.450,00	
Gamlu telefonhúsið, Tórshavn	22.000,00		
÷ avskrivað til dato	4.400,00	17.600,00	
Eigindómurin á Bryggjubakka	26.000,00		
÷ avskrivað til dato	2.600,00	23.400,00	
Telefonhúsið, Tvøroyri:			
Keypsprísur	35.000,00		
÷ avskrivað til dato	1.750,00	33.250,00	
Virði eigindómsins alt		961.268,00	961.268,00
			5.805.778,40

PR. 31. MARS 1955

SKULD

	FLUTT....	3,295,848,89
Ognarkonto:		
Saldo 1/4 1954	2.215.736,91	
+ rest marshallpeningur	1.038,26	
javnan sambarf byggirokskap	5.191,37	
studningur á figgjarlógini	340.000,00	
	2.564.966,54	
+ hall sambarf rekstrarrokskap	55.037,03	2.509.929,51
		5,805,778,40

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÚTREIÐSLUR

Rekstur av stoðum:			
Tórshavnar støð:			
Tilfar	4.546,17		
Lon til drift	24.006,22		
Lon til telefongentur	109.731,60		
Ljós, reingerð, hiti og húsaleiga	35.705,32		
Aðrar útreiðslur	3.773,83	177.763,14	
Klaksvíkar støð:			
Tilfar	570,09		
Lon til umvæling	1.484,09		
Lon til telefongentur	75.079,30		
Ljós, reingerð og hiti	5.027,62		
Aðrar útreiðslur	1.680,25	83.841,35	
Aðrar støðir:			
Tilfar	7.659,08		
Lon til umvæling	6.608,64		
Samsýning til telefonstøðir	205.680,36		
Aðrar útreiðslur	2.602,64	222.550,72	
Radiostøðir:			
Tilfar	7.360,61		
Lon til umvæling	20.655,10		
Aðrar útreiðslur	18.783,78	46.799,49	530.954,70
Rekstur av linjudeildum:			
Sjókaðalar:			
Tilfar	188,47		
Arbeiðslon	2.067,36		
Aðrar útreiðslur	338,23	2.594,06	
Jorðkaðalar:			
Tilfar	4.219,76		
Arbeiðslon	18.371,95		
Aðrar útreiðslur	6.397,87	28.989,58	
Luftlinjur:			
Tilfar	1.779,23		
Arbeiðslon	33.051,65		
Aðrar útreiðslur	3.848,76	41.682,70	
Húsinnlegg:			
Tilfar	595,50		
At flyta	595,50	73.266,34	530.954,70

FRÁ 1/4 1954 TIL 31/3 1955

INNTØKUR

Telefonfelagagjald:			
Tórshavn		264.138,62	
Klakksvík		61.091,40	
Aðrar støðir		131.432,95	460.262,97
Samtalugjald:			
Tórshavn		217.582,79	
Klakksvík		72.867,57	
Aðrar støðir		405.131,19	695.581,55
Ymisk gjald:			
Telefontelegramm		94.623,71	
Innleggsgjald		43.140,00	
Flytan		6.055,00	
Telegrammvinningur (St. nordiske) o. a.		37.119,18	180.937,89
Goymslan:			
Farið av goymslu:			
úllatið til telefonverksdeildirnar		232.502,65	
Søla til aðrar		22.406,97	
Søluinntøkur falt		254.909,62	254.909,62
Nýtsla av vøru:			
Vørur á goymslu 1/4 1954		602.223,10	
+ keyp av vørum	125.671,73		
tollur, frakt o. a.	9.201,35	134.873,08	
		737.096,18	
− vørur á goymslu 31/3 1955		534.147,00	202.649,18
Bruttovinningur			52.260,44
Kostnaður:			
frakt innanlanda		8.063,26	
goymslulønir		19.232,04	
ymiskur kostnaður		8.385,94	35.681,24
Vinningur			16.579,20
− ásett til vørureserva			50.000,00 + 33.420,80
Ymiskar inntøkur			542,66

At flyta 1.303.901,21

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÚTREIÐSLUR

Flutt	595,50	73.266,34	530.954,70
Arbeiðsløn	6.788,57		
Aðrar útreiðslur	330,68	7.714,75	
Apparatir:			
Tilfar	10.410,11		
Arbeiðsløn	4.663,46		
Aðrar útreiðslur	4.155,69	19.229,26	
Feilrætting:			
Arbeiðsløn	25.928,87		
Aðrar útreiðslur	2.374,86	28.303,73	
Verkstaðurin:			
Tilfar	7.652,03		
Arbeiðsløn	27.129,30		
Aðrar útreiðslur	4.419,51	39.201,44	
Motorakifor og cyklur		6.032,39	173.747,91
Rekstur av eigindómunum:			
Umvæling og viðlíkahald		30.062,21	
Partur av rentuútreiðslunni		46.863,40	
Tryggingar		6.089,90	
Hiti, ljós, reingerð o. a.		31.253,43	
		113.168,94	
Hiti, ljós, reingerð o. a. góðskrivað av deildum og leigarum	31.253,43		
Húsaleigainntokur	26.686,67		
Leiguvirði av egnari húsarúmd	48.700,00	106.640,10	8.528,84
Stjórnarútreiðslur:			
Løn til stjórar og skrivstovufólk		148.053,47	
Ferða og útliggipeningur		2.317,46	
Ljós, reingerð, hiti og húsaleiga		30.878,95	
Prentlutir, pappír o. a.		32.902,21	
Postgjald		10.105,40	
Trygging		1.035,00	
Rentur	144.978,12		
- góðskrivað av eigindómum	46.863,40	98.114,72	
Eftirlon		13.287,10	
Grannskoðan		14.982,00	
Ymist		8.298,80	350.095,16
		At flyta	1.073.326,61

FRÁ 1/4 1954 TIL 31/3 1955

INNTØKUR

	Flutt	1.303.904,21
Hall		55.037,03
	At flyta	1.358.941,24

RAKSTRARROKNSKAPUR

ÍTRÉÐSLUB

	Flutt	1.073.326,61
Avskrivingar:		
Rakstrarlutir:		
Centralanlegg	66.821,86	
Linjuanlegg	169.130,68	
Eigindómar	23.536,43	
Búnyttur	5.993,81	
Motorakifør	3.309,50	
	268.792,28	
Tap uppá skuldarar	16.822,35	285.614,63
		1.358.941,24

FRÁ 1/4 1954 TIL 31/3 1955

INNTØKUR

Flutt	1.358.941,24
	1.358.941,24

LAGTINGETS KYSTFART

Udkast til regnskab for 1954/55

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN

UDGIFTER

Skibenes driftsunderskud ifølge omstående specifikation:		
«Smiril»	106,505,61	
«Ternan»	43,500,68	
«Ritan»	7,436,59	157,442,88
Administrations- og andre fællesudgifter:		
Løn til administrator	9,000,00	
Løn til kontormedhjælp	8,554,80	
Husleje, varme og lys	2,460,00	
Renter	515,98	
Revision og regnskabsassistance	8,235,76	
Afskrivning på inventar	1,321,86	
Andre udgifter	7,560,90	37,679,26
		195,122,21

STATUS PR

AKTIVER

Kassebeholdning		2,358,80
Indestående i Færø Amts Sparekasse		5,22
Tilgode i mellemregning med:		
Ekspeditionerne	6,987,92	
Andre	3,170,39	10,158,31
Kulbeholdninger		104,650,00
Indtægter, som er indgået i tiden 1/4 1955 til regnskabsafslutningen ..		12,012,03
Skibene:		
«Smiril»	229,523,63	
«Ternan»	250,300,78	
«Ritan»	228,693,83	708,518,24
Inventar:		
Saldo 1/4 1954	11,896,74	
Afskrevet ifølge driftsregnskabet	1,321,86	10,574,88
		848,277,48

1/4 1954 TIL 31/3 1955.

INDTÆGTER

Diverse kassedifferencer	29,59
Underskud, som overføres til konto for mellemregning med landskassen	195,092,65
	195,122,24

31/3 1955.

PASSIVER

Kassekredit i Føroya Banki		792,18
Skyld i mellemregning med ekspeditionerne	2.009,54	
Andre	6.354,07	8.363,61
Udgifter, som er betalt i tiden 1/4 1955 til regnskabsafslutningen		16.136,34
Afskrivnings- og klassifikationshenlæggelser:		
Saldo 1/4 1954	226.611,74	
Henlagt ifølge skibenes driftsregnskaber	70.851,82	
	297.463,56	
÷ klassifikationsudgifter vedrørende «Smiril»	200.564,80	96.898,76
Mellemregning med landskassen:		
Saldo 3/4 1954	452.433,71	
Landskassens udlæg i 1954/55	468.745,53	
	921.179,24	
Underskud overført fra driftsregnskabet	195.092,65	726.086,59
		848.277,18

SKIBENES DRIFT I 1954/55.

INDTÆGTER:

	«Smiril» (9/2-31/3-55)	«Ternan» (1/4-54-8/2-55)	«Ritan» (1/4-54-31/3-55)	Ialt.
Fragtindtægter + videreafragt ..	17.861,55	79.195,70	58.977,96	156.035,21
Personbefordring	11.148,00	112.012,00	44.905,00	168.065,00
Postbefordring	8.500,00	51.500,00	36.000,00	96.000,00
Indtægt ved ekstrature	0,00	3.200,00	1.350,00	4.550,00
	37.509,55	245.907,70	141.232,96	424.650,21

UDGIFTER:

Hyreudgifter	32.141,93	92.369,99	42.558,51	167.073,43
Kost til mandskaberne	5.095,65	22.795,50	7.620,30	35.511,15
Kul og olie	39.074,01	36.549,90	16.088,64	91.712,35
Reparation og vedligeholdelse ..	14.667,89	35.004,82	19.019,07	68.691,78
Forsikringer	18.192,96	33.771,48	11.695,35	63.659,79
Fragtprovisioner:				
Ekspeditionen i Tórshavn	679,36	3.637,38	2.962,66	7.279,40
Ekspeditionerne i bygderne	1.125,72	3.797,82	6.018,06	10.941,60
Mandskaberne	1.076,22	4.751,76	2.359,12	8.187,10
Billetprovision til styrmænd	111,48	820,28	449,05	1.380,81
Leje af reserveskibe		1.200,00	6.250,00	7.450,00
Udgifter til postbefordring	4.016,83	19.137,40	8.270,50	31.424,73
Erstatning for manko	533,48	841,74	569,84	1.945,06
Havneafgift	933,50	2.099,50	658,60	3.691,60
Afskrivningsbenlæggelser	22.952,36	25.030,08	22.869,38	70.851,82
Diverse udgifter	3.410,77	7.600,73	1.280,77	12.292,27
	144.015,16	289.408,38	148.669,55	582.093,09
Indtægter ifig. ovenstående	37.509,55	245.907,70	141.232,96	424.650,21
	106.505,61	43.500,68	7.436,59	157.442,88

LANDSHANDILIN

TÓRSHAVN

(Under Afvikling).

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN 1. APRIL 1954 — 31. MARTS 1955

OG

STATUS PR. 1. APRIL 1955

DRIFTSREGNSKAB FOR TIDEN

UDGIFTER

Lageromkostninger:		
Leje	24.964,65	
Arbejdsløn	77.802,31	
Flytning af Varer	5.509,29	
Forsikring	2.127,60	
Diverse	4.072,89	114.476,74
Kontoromkostninger:		
Gager	95.215,00	
Leje	8.400,00	
Telefon og Telegrammer	6.516,95	
Porto	5.085,95	
Annoncer	254,10	
Kontorrekvisitter	2.201,35	
Rengøring, Opvarmning og Belysning	5.027,37	
Rejseudgifter	673,30	
Revisionshonorar	12.007,17	
Diverse (Forsikring m. v.)	2.737,27	138.148,46
Renteudgifter:		
«Obligationslaan»	37.500,00	
Renter af Skatter betalt i tidligere Aar	2.430,95	39.930,95
Afskrivninger:		
Inventar	5.132,00	
Automobiler	2.500,00	7.632,00
Overskud		126.381,52
		426.569,67

1. APRIL 1954 — 31. MARTS 1955.

INDTÆGTER

Varesalg			6.760.681,32
Bugmelstilskud (Statens Kornkontor)			+ 799,09
Laglingstilskud (Mel)			51.876,47
			6.811.758,79
+ Vareforbrug:			
Varelager 1/4 1954		645.498,31	
+ Varekøb (incl. Fragt og Kørsel af solgte Varer)		6.265.475,31	
		6.910.973,62	
- Realiseret Varebeholdning til beregnede Indkøbspriser		416.960,98	
		6.494.012,64	
- Varelager 31/3 1955		207.654,34	6.286.358,30
			525.400,49
+ Nedskrivning af realiseret Varebeholdning			106.960,98
			418.439,51
Automobilers Drift:			
Kørselsindtægt (beregnet)		32.731,25	
- Benzin	3.167,56		
Arbejdsløn	20.219,97		
Skatter og Forsikring	1.593,12		
Reparation og Vedligeholdelse	1.016,15	25.996,80	6.734,45
Renteindtægt			4.246,30
Indgaaet paa tidligere afskrevet Fordring			149,35
			420.569,67

STATUS PR.

AKTIVER

Kassebeholdning		6.905,67
Bankbeholdning:		
Føroya Banki	246.066,98	
Sjóvinnubankin	249.338,42	495.405,40
Vekselbeholdning		5.000,00
Diverse Debitorer	1.021.591,92	
÷ Afsat til Imødegaaelse af Tab	300.000,00	721.591,92
Grosserer Rosing Rasmussen:		
Foreløbig ansat Overtagelsessum for Varelager		310.000,00
Varelager		207.651,34
Inventar:		
Saldo 1/4 1954	6.132,00	
÷ Afskrivning ifølge Driftsregnskab	5.132,00	1.000,00
Automobiler:		
Saldo 1/4 1954	4.500,00	
÷ Afskrivning ifølge Driftsregnskab	2.500,00	2.000,00
		1.749.557,33

1. APRIL 1955.

PASSIVER

Diverse Kreditorer			182,991,49
Kapitalkonto:			
Saldo 1/4 1954		1,440,184,32	
+ Overskud ifølge Driftsregnskab		126,381,52	1,566,565,84
			1,749,557,33

FORELØBIG SALDOBALANCE PR. 31/7 1955

		DEBET	KREDIT
Kassebeholdning		10.242,16	
Bankbeholdning:			
Føroya Banki	16.611,23		
Sjóvinnubankin	20.220,82	36.832,05	
Diverse Debitorer (efterlandisk Kontokurant»)		762.009,23	17.940,37
Grosserer Rosing Rasmussen		310.000,00	
Diverse Kreditorer		7.372,11	94.319,07
Varekøb:			
Varebeholdning pr. 1/4 1955	207.654,34		
Varekøb	834,00		
Told	100,00	208.588,34	
Varesalg			43.705,83
Kontoromkostninger:			
Gager	11.253,15		
Porto	57,88		
Telefon og Telegrammer	1.021,03		
Kontorartikler	92,10		
Revision (heraf Kr. 10.207,17 reserveret pr. 31/3 1955)	11.759,17		
Kontorleje	2.100,00		
Lys, Varme og Rengøring	1.985,19		
Rejseudgifter	60,50		
Diverse	491,85	28.820,87	
Lageromkostninger:			
Lejeudgifter	2.775,00		
Arbejdsløn	7.275,66		
Forsikring	160,00		
Diverse	615,53	10.826,19	
Bilernes Drift:			
Fø 71: Skat og forsikring	145,65		
Fø 193:	110,40		
: Reparationer	946,89	1.172,94	
Renter		2.445,99	
Afskrevet Tilgodehavende		10.963,19	
Inventar		1.000,00	
Biler		2.000,00	
Dollarerekonto			300.000,00
Reserveret Rentefiskriving paa Debitorernes Konti pr. 31/3 1955			59.681,96
Kapitalkonto:			
Saldo pr. 1/4 1955	1.566.565,84		
: Udbetalt til Landskassen	690.000,00		876.565,84
		1.392.273,07	1.392.273,07

Roknskapur 1954

fyri

Föroya skúlagrunn.

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1954 48.872,90		
Rentuinntøka:		
Ogn undir seminarvigrunni	416.	
Latinskúlans ognir	980,50	
Ogn á innskrivingarskjali	119.	
Ogn hjá skúlasljórnini	9,88	
I sparikassa og banku	13,25	1.538,63
Statsstuðningur til realskúlan		3.900.
Statsstuðningur til keraralønir		83.737,97
Stuðningur til uttanbíggja nemingar		1.200.
Stuðningur frá Tórshavnar kommunu		150.
Gjøld nemingarna:		
Skúlapeningur	27.131,25	
Reinhaldsgjald	980.	
Brennigjald	1.080.	29.191,25
Leararaskúlin fyri ljós, hita og reinhald		1.200.
Leiguinntøkur		1.017,50
Eftirstøður á rokuskapi 1953		1.808.
Stuðningur úr landskassanum		50.375.
Endurgoldið aftursent tómt góðs		300.
		175.018,35

ÚTREIÐSLUR

Ognir tann 31. december 1951:

Fastar ognir:

a. Ogn undir seminariigrunni	10.400,	
b. Latínskúlans ognir	25.929,03	
c. Á innskrivingarskjali	3.400,	
d. Hjá skúlastjórnini	222,88	39.951,91
Í spurikassa	451,74	
Í Føroya banka	12.719,87	
Hjá kassameistaranum	598,42	13.770,03
		53.721,94

Eftirlønarútreiðslur til eftirlønargrunnin		1.996,50
Læraralønir og varakeraútreiðslur	123.276,61	
÷ gjald til eftirlønargrunnin	1.996,50	121.280,11
Stuðningur til utfanbiggja nemingar		1.200,
Grannskoðan av rokniskapi 1953		1.222,91
Porto og lon til kassameisturnns		705,07
Skattur		1.159,03
Trygging		945,90
Viðlíkahald og endurnýgging		9.633,58
Ljós og brenni		8.748,85
Reinhald		18.421,11
Undervísingartilfar		1.278,84
Avlst av skúlastjórnini		306,70
Aðrar útreiðslur		966,46
Eftirstoðir		1.571,25
Avskriving		433,
Avlop		4.849,04
		175.018,35

Roknskapur 1954

fyri

eftirlönargrunn realskúlans.

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1954	27.545,46
Goldið av skúlagrunninum	1.996,50
Renturinntøka	909,81
Endurgjald av eftirlon til frú Petra Djurhuus	6.799,44
	37.251,21

ÁTREIÐSLA

Goldið til statskassan	998,27
Eftirlon til frú Petra Djurhuus	8.170,08
í Faero amts sparekasse	28.082,85
Hjá kassameistaranum	0,01
	37.251,21

Roknskapur 1954

fyri

Pastor „Engelstedts Deitagelses- og Erkendtligheds Legat".

---

1. REALSKÚLA

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1954	1.439,18
Renta av ogn á innskrivingarskjali	49,

2. EFTIRLØNAR

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1954		4.046,08
Rentuinntøka:		
Í sparikassa	97,27	
Á innskrivingarskjali	28,	125,27
		4.171,35

LEGATIÐ

ÚTREIÐSLA

Bokning frá H. N. Jacobsens bókahandli		13.
Ognir tann 31. december 1954:		
Ogn á innskrivingarskjali	1,400.	
Hjá kassameisturanum	75,18	1.475,18

LEGATIÐ

ÚTREIÐSLA

Ognir tann 31. december 1954:		
Ogn á innskrivingarskjali	800.	
í sparikassa	3.343,35	
Hjá kassameisturanum	28.	4.171,35
		4.171,35

ROKNSKAP-

fyri grunnin til keyp av nýtiligum

INNTØKA

Ognir tann 1. januar 1954		2.758,66
Renteinntøka:		
Av ogn á innskrivingarskjali	7.	
. . hjá skálastjóruini	36,43	
i sparikassanum	43,30	86,73
		2.845,39

UR 1954

skúlabókum til fátæk börn í Föroyum.

ÚTREIÐSLA

Bókahjálp í skúlaárinum 1953/54:		
Heðin Nielsen		80,
Ogn á innskrivingarskjali	200,	
hjá skúlastjórnini	1,098,59	
í sparikassanum	1,459,47	
Hjá kassameistaranum	733,	2,765,39
		2,845,39

TJALDURS APOTEKIÐ

TÓRSHAVN

Regnskab for Hovedapoteket og Filialerne for tiden

1. april 1954 — 31. marts 1955

DRIFTSREGNSKAB FOR HOVEDAPOTEKET

UDGIFTER

Lønninger:		
Apoteker J. D. Magnussen incl. betaling for nattjeneste	18.565,60	
Øvrige personale	127.352,50	
Lønfonden (Danmarks Apotekerforening)	21.448,71	
Pensionsbidrag for apotekeren og kandidater 1/1 31/12 1954	6.880,00	174.246,81
Ejendommens drift	2.773,26	
÷ apoteker J. D. Magnussens andel	1.042,50	1.730,76
Belysning og opvarmning	6.187,78	
÷ apoteker J. D. Magnussens bidrag (20 %)	1.237,56	4.950,22
Diverse omkostninger:		
Telefon og telegrammer	2.238,47	
Kontorartikler og tryksager m. v.	2.517,31	
Vask af kitler, sengelinned m. v. samt rengøringsartikler	2.836,95	
Losning, fragt og kørsel	5.398,20	
Leje af kontorlokaler og pakrum	900,00	
Vedligeholdelse af inventar samt mindre nyanskaffelser	5.476,57	
Rejseudgifter for apotekeren og personale	3.243,95	
Emballage	4.488,48	
Uddannelse af personale	1.641,70	
Forsikringer	682,45	
Kul og gas til dampkedel	1.629,00	
Rest-revisionshonorar for 1953/54	850,00	
a conto revisionshonorar for 1954/55	2.000,00	
Visitatsudgifter	850,00	
Blutbold	1.616,26	
Repræsentation	247,60	
Tinglysningsudgifter	1.415,00	
Forskelligt	997,47	30.059,41
Renter:		
Apotekerfonden		16.128,05
Afskrivninger:		
Inventar, 10 % af 77.310,16	7.731,02	
Ejendommen, 2 % af 280.000,00	5.600,00	
Tab v/ afhændelse af beredskabslager	4.100,64	17.431,66
Overskud		105.965,56
		359.813,37

FOR TIDEN 1. APRIL 1954 — 31. MARTS 1955.

INDTÆGTER

Varesalg (netto)		764.590,21
+ Varefordrug:		
Varelager 1/4 1954	218.200,05	
Varekøb	387.685,30	
	605.885,35	
+ Varelager 31/3 1955	194.599,15	411.286,20
Bruttofortjeneste	(46,36 %)	353.304,01
Sparekasserenter		6.509,36
		359.813,37

STATUS PR. 1. APRIL 1955

AKTIVER

Kassebeholdning		3.354,44
Bank- og sparekassebeholdninger		332.033,04
Diverse debitorer		76.171,25
Varelager		191.599,15
Mellemregning med filialerne:		
Apoteket i Klaksvig	78.812,24	
Apoteket i Tveraa	64.364,38	143.176,62
Inventar:		
Saldo 1/4 1954	51.096,23	
+ nyanskaffelser	2.125,00	
	53.221,23	
÷ solgt 1 brugt regnemaskine	1.500,00	
	51.721,23	
÷ afskrevet, 10 % af opr. kr. 77.310,16	7.731,02	13.990,21
Ejendommen, matr. nr. 89'b af Thorshavn:		
Saldo 1/4 1954	267.400,00	
÷ afskrevet, 2 % af 280.000,00	5.600,00	261.800,00
		1.055.424,71

FOR HOVEDAPOTEKET I THORSHAVN.

PASSIVER

Diverse kreditorer			71.320,34
Apoteker J. D. Magnussen:			
Saldo 1/4 1954		25.198,21	
Løn for driftsåret 1954/55		18.387,60	
Tantieme for driftsåret 1954/55		26.502,06	
		70.087,89	
Hævet a conto	43.244,64		
Bidrag for husleje, lys og varme	2.280,06	45.524,70	24.563,19
Apotekerfonden			
i mellemregning med landskassen.			
Overførsel fra konto for lån i apotekerfonden incl. renter		427.152,73	
+ overførsel fra konto for fonden for apotekets overskud 1/4 1954		390.840,58	
sammenlagt til		817.993,31	
+ overskud for 1954/55 iflg. driftsregnskabet		141.241,27	
		959.234,58	959.234,58
			1.055.124,71

DRIFTSREGNSKAB FOR APOTEKET I KLAKSVIG

UDGIFTER

Lønninger:		
Bestyrer P. Tholander	16.391,00	
Øvrige personale	17.298,50	
Lønfonden (Danmarks apotekerforening)	3.081,00	36.770,50
Diverse omkostninger:		
Husleje	3.000,00	
Elektricitet (opvarmning og belysning)	3.835,62	
Reparationer og mindre nyanskaffelser	2.310,99	
Telefon og telegrammer	666,58	
Vask og rengøring	1.313,85	
Fragt, losning, kørsel m. v.	593,90	
Kontorudgifter	344,91	
Revisionshonorar for 1954/55	500,00	
Forskelligt	1.063,15	13.629,00
Afskrivning på inventar:		
10 % af kr. 8.597,23		859,72
Overskud		35.369,98
		86.629,20

FOR TIDEN 1. APRIL 1954 — 31. MARTS 1955.

INDTÆGTER

Varesalg (netto)		201,246,71
+ Vareforbrug:		
Varelager 1/4 1954	41,802,75	
+ Varekøb ÷ rabat	125,098,49	
	166,901,24	
÷ varelager 31/3 1955	52,181,14	114,720,10
Bruttofortjeneste	(43,00 %)	86,526,61
Sparekasserenter		102,59
		86,629,20

STATUS PR. 1. APRIL 1955

AKTIVER

Kasseholdning		4.911,86
Sparekassebeholdning		4.934,47
Diverse debitorer (20.128,03 + 36,25 + 447,71)		20.611,99
Varelager		52.181,14
Inventar:		
Saldo 1/4 1954	5.645,45	
+ Nyanskaffelse	1.029,00	
	6.674,45	
+ Afskrivning	859,72	5.814,73
		88.454,19

FOR APOTEKET I KLAKSVIG.

PASSIVER

Diverse kreditorer		9.641,95
Hovedapoteket i Thorshavn:		
Saldo 1/4 1951	61.442,26	
— Betalt	18.000,00	
	43.442,26	
— Overskud ifølge driftsregnskab	35.369,98	78.812,24
		88.454,19

DRIFTSREGNSKAB FOR APOTEKET I TVERAA

UDGIFTER

Lønninger:		
Bestyrer fru A. Jensen	18.000,00	
Øvrige personale	16.496,90	34.496,90
Diverse omkostninger:		
Husleje	2.400,00	
Brændsel og belysning	1.682,74	
Reparationer og mindre nyanskaffelser	2.036,26	
Telefon og telegrammer	878,37	
Vask og rengøring	852,56	
Fragt, losning, kørsel m. v.	[illegible]	
Revision for 1954/55	300,00	
Diverse	530,40	[illegible]
Afskrivning på inventar:		
10 % af kr. 6.700,00		670,00
Overskud		26.167,79
		71.009,75

FOR TIDEN 1. APRIL 1954 TIL 31. MARTS 1955.

INDTÆGTER

Varesalg (netto)		170.461,87
- Varefordrag:		
Varelager pr. 1/4 1954	31.448,14	
+ Varekøb - rabat	110.825,88	
	142.274,02	
- Varelager pr. 31/3 1955	43.599,11	98.674,91
Bruttofortjeneste	(42,11 %)	71.786,96
Bankrenter		122,79
		71.909,75

STATUS PR. 1. APRIL 1955

AKTIVER

Kassebeholdning		5.076,08
Bankbeholdning:		
Foroya Banki nr. 2004	7.350,44	
Foroya Banki nr. 2423	2.321,82	9.672,26
Diverse debitorer		20.061,54
Varelager		43.590,11
Inventar:		
Saldo pr. 1/4 1954	3.200,00	
+ Nyanskaffelser	1.500,00	
	4.700,00	
. Afskrevet 10 % af 6.700,00	670,00	4.030,00
		84.344,99

FOR APOTEKET I TVERAA.

PASSIVER

Diverse kreditorer		19.986,61
Hovedapoteket, Thorshavn:		
Saldo pr. 1/4 1954	57.956,59	
+ Betalt	20.000,00	
	37.956,59	
+ Overskud ifølge driftsregnskab	26.407,79	64.364,38
		84.344,99

SAMLET TABS- OG VINDINGSKONTO

UDGIFTER

Tantieme til apoteker J. D. Magnussen iflg. særlig opgørelse	26.502,06
Nettoforbjeneste	141.241,27
	167.743,33

TANTIEMEBEREGNING

Af omsætning		
i Tórshavn	764.590,21	
i Klaksvig og	201.246,71	
i Tvøroy	170.461,87	
	1.136.298,79	
÷ Omsætningerne afdelingerne imellem	46.443,83	
Samlet omsætning	1.089.854,96	
2 % heraf		21.797,10
Af nettooverskud:		
Overskud for tantiemeberegning	167.743,33	
÷ 2 % omsætningstantieme iflg. ovenstående	21.797,10	
	145.946,23	
10 % heraf		14.594,62
		36.391,72
÷ Regulering beregnet således:		
Fast løn	18.987,60	
Tantieme af omsætning	21.797,10	
Tantieme af overskud	14.594,62	
	54.779,32	
÷ Grænsebeløb	35.000,00	
Af del overskydende beløb	19.779,32	
tilkommer der landsstyret 50 %		9.889,66
Nettotantieme		26.502,06

FOR TIDEN 1. APRIL 1954 — 31. MARTS 1955.

INDTÆGTER

Overskud iflg. forestående driftsregnskaber:

Hovedapoteket, Thorshavn	105.967,56
Apoteket, Klaksvig	35.309,98
Apoteket, Tvøroyri	26.467,79
	167.743,33

SAMLET STATUS PR.

AKTIVER

Kassebeholdninger:		
Thorshavn	3.354,44	
Klaksvig	4.911,86	
Tveraa	6.079,08	14.345,38
Bankbeholdninger:		
Thorshavn	332.033,94	
Klaksvig	4.934,47	
Tveraa	9.672,26	346.639,77
Diverse debitorer:		
Thorshavn	76.171,25	
Klaksvig	20.611,99	
Tveraa	20.964,54	117.747,78
Varelagre:		
Thorshavn	194.599,15	
Klaksvig	52.181,14	
Tveraa	43.599,11	290.379,40
Inventar:		
Thorshavn	43.990,21	
Klaksvig	5.814,73	
Tveraa	4.030,00	53.834,94
Ejendommen matr. nr. 89b af Thorshavn		261.800,00
		1.084.747,27

1. APRÍL 1955.

PASSIVER

Diverse kreditorer:		
Tórshavn	71.326,94	
Klaksvig	9.641,95	
Tvøroyri	19.980,61	100.949,50
Apoteker J. D. Magnussen		24.563,19
Apotekerfonden i mellemregning med landskassen.		
Overførsel fra konto for lån i apotekerfonden, incl. renter	427.152,73	
+ overførsel fra konto for fonden for apotekets overskud 1/4 1954	390.840,58	
Sammenlagt til	817.993,31	
+ overskud for 1954/55 iflg. driftsregnskabet	141.241,27	
Apotekerfondens formue pr. 31/3 1954	959.234,58	959.234,58
		1.084.747,27

RED: 10 X

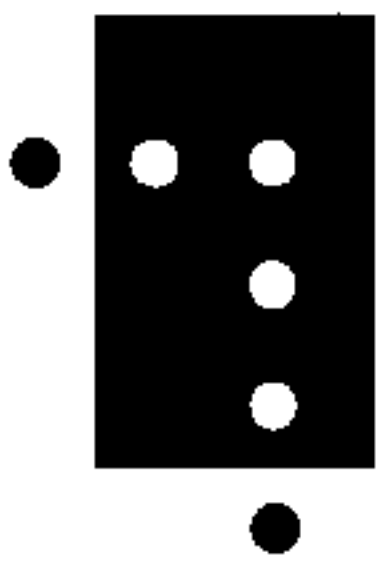

Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

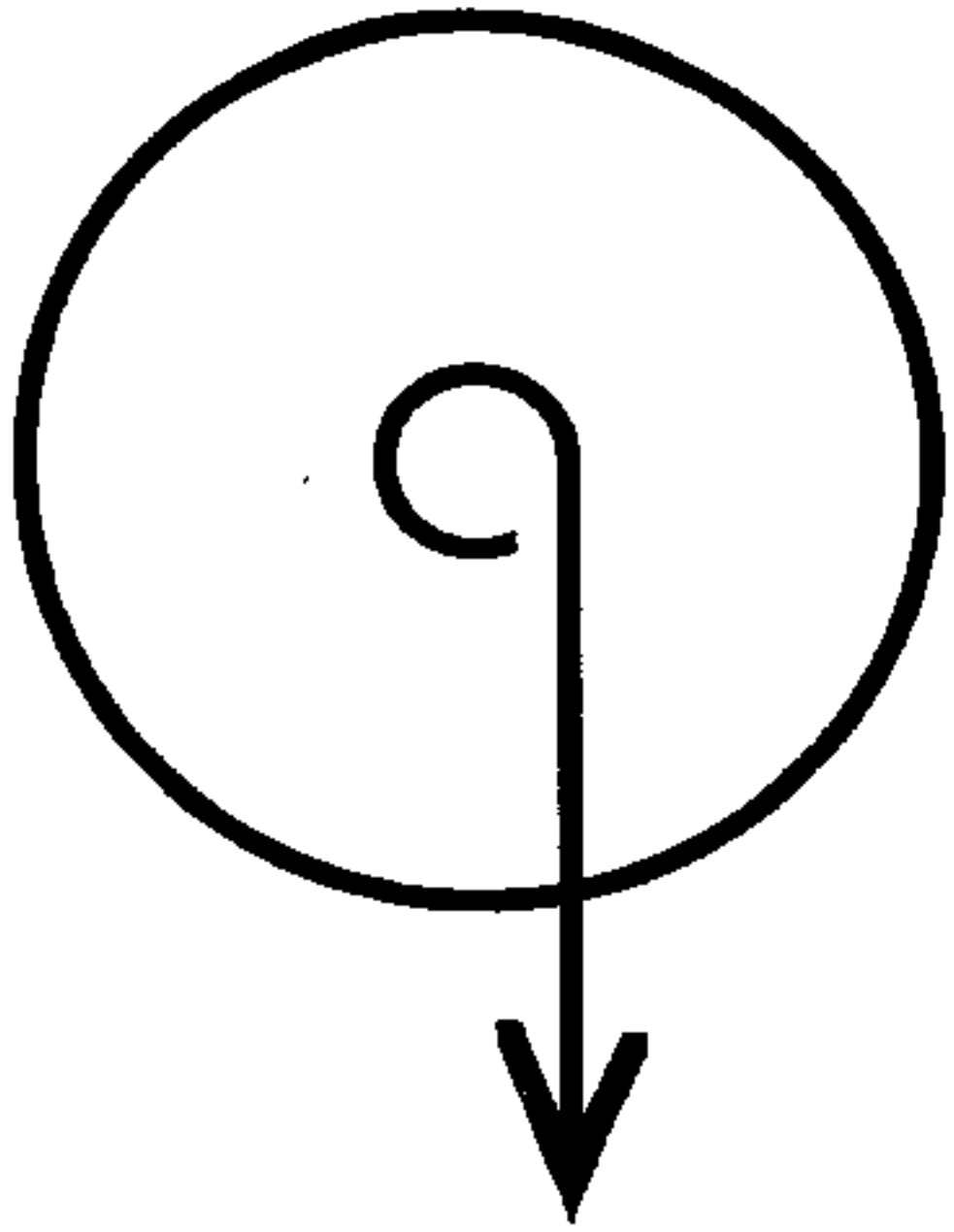

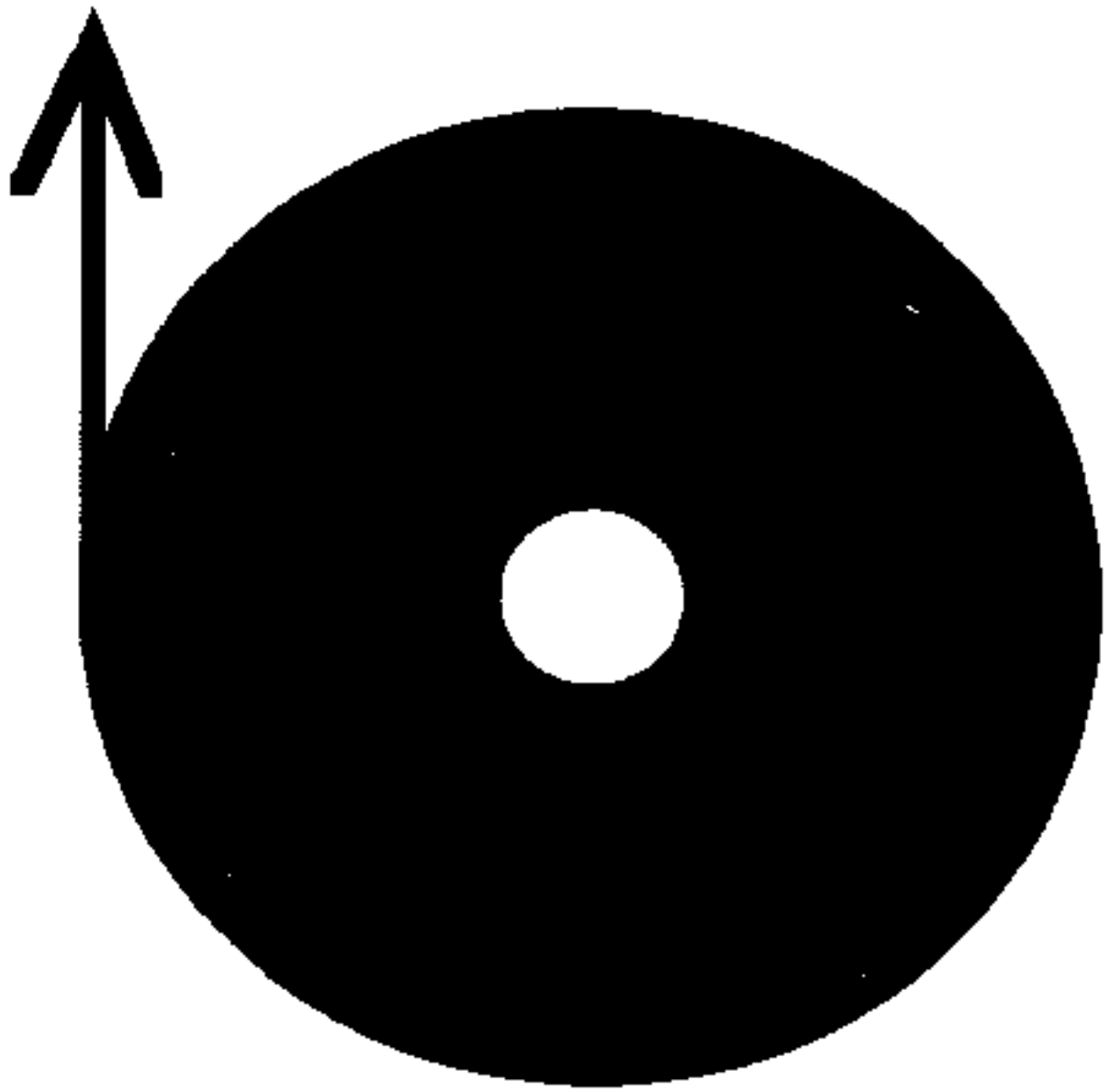

RED: 10 X

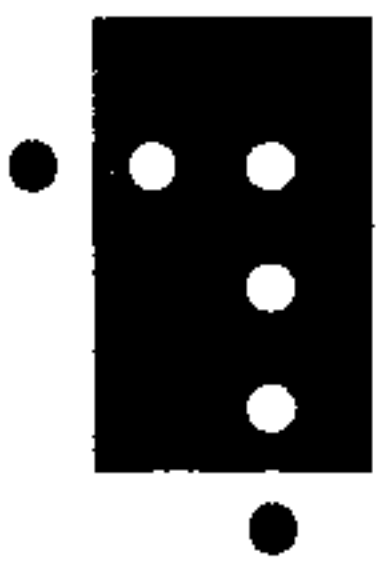

Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12

LØGTINGS-TIDINDI

1954

Løgtingstíðindi

1954—55

TÓRSHAVN 1955

LANDSPRENTSMIÐJAN

Føroya Landsbókasavn

INNIHALD

EYKATINGIÐ APRÍL—MAI 1954

bls.

Tingsetingin 1
Viðbót til minstuløn fiskimanna 3
Løgtingslóg um vinnuligar ósemjur 15

ÓLAVSØKUTINGIÐ 1954

Tingmenninir 21
Tingsetingin 21
Tingnevndir 22

ALMANNAMÁL

Millumlandasáttmáli um aldursrentu 23
Dagpeningur frá Føroya vanlukkutrygging 34
Býti av Føroya parti av løn jarðamøðra 51
Býti av Føroya parti í studningi til aldursheim 53
Broyting í reglunum um innflutning av den. spritti 55

LANDSFYRISITINGIN

Landsstýrismál 124

FÍGGJARMÁL

Roknskapur og fíggjarstandur landskassans og stovna ... ... skjal I
Fíggjarløgtingslóg 1955/56 ... ... — 2
Broyting í tolllógini 25
Fíggjarløgtingslóg 1955/56 51
Realkredittstovnurin 97
Skattan av vinningi av skipasølu 125

HEILSUMÁL

Tvungin tuberklarannsókn 32

LANDBÚNAÐARMÁL

Løgtingslóg um fuglaveiðu v. m. 58

LÁNSÁBYRGDIR OG LANDSKASSALÁN

Løgtingslóg um ábyrgd fyri láni til umbygg. av trolara til farmaskip 128

SAMFERÐSLUMÁL

Heimssáttmáli um ferðslu 103

SJÓVINNUMÁL

Broyting í vrakingarlógini 29
Broyting í sjólógini 29
Lóg um veð í veiðu 35
Manning av skipum 36
Broyting í reglunum um sjómarkið undir Føroyum 70

VINNUMÁL

Broyting í afturlatingarlógini 27
Løgtingslóg um vinnu v. m. 100
Frammíhjárættindi fyri føroyskum koli 100
Løgtingslóg um lærlingaviðurskifti 106

VETRARTINGIÐ 1954/55

Tingmenninir 131
Tingsetingin 131
Tingnevndir 133
Gransking av valbrøvum 135

ALMANNAMÁL

Býti av Føroya parti av studningi til aldursheim 136
Hækking í skaðabótum vanlukkutrygginginnar 235
Broyting í rúsdrekkalógini 279

LANDSFYRISITINGIN

Val av løgmanni og landsstýrismonnum 150
Landsstýrismál 219
Normeringsløgtingslóg 276

FÍGGJARMÁL

Fíggjarløgtingslóg 1955/56 135
Decisión av landskassans roknskapum 167
Álíkning á kommununrnar 1955 227
Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1955/56 230
Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum 238
Avtøka av Fátækragrunni løgtingsins 261
Skattur til landskassan 263
Bensingjald 270
Kanning av lóggávuni um innflutningsgjøld 272
Studningur til heimaútróður 274

HEILSUMÁL

Broyting í læknaskipanini í Norðoyum 159
Kgl. fyriskipan um sóttverju v. m. 181

KIRKJUMÁL

Kirkja í Dali 244

KOMMUNAL MÁL ... ...

Broyting í hundaskattinum 212

LANDBÚNAÐARMÁL

Keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi 195

LÁN OG LÁNSÁBYRGDIR

Lán til s.s »Oyrnafjall« 148
Bátalán 198
Nýtsla av landsskattaeftirstøðu til keyp av farmaskipi 209
Rakstrarlán til Føroya búnaðarfelag 224
Lántøka til trolarakeyp 227
Ríkislán til endurnýgging av skipaflotanum 232
Lán til Arbejdernes Trawlerdrift 248
Lán frá Kredit foreningen af Kommuner i Danmark 258
Lán til uppbygging av vinnulívinum 264

SAMFERÐSLUMÁL

Vegir og lendingar 199

SJÓVINNUMÁL V. M.

Broyting í vrakingarlógini 138
Lønarviðbót fiskimanna 150
Uppsøgn av 1901 sáttmálanum um sjómarkið 151

Viðbót til minstuløn ella viðbót til fiskapris 169
Broyting í stýri lønjavningargrunsins 217
Sunnudagshvíld í føroyskum skipum 245
Toskaroynd í Eysturdýpinum 252
Nevnd til viðgerðar av málinum um fiskimarkið 259

SKÚLAMÁL V. M.

Flaggdagurin sum skúlafrídagur 278
Dr. phil. Jakob Jakobsens legat 226

VAL V. M.

Fólkatingsvallóg fyri Føroyar 213
Val av álitismonnum og nevndum 254

VINNUMÁL V. M.

Løgtingslóg um vinnu v. m. 146
Landshandil 215
Einarættur til innflutning av eplum 246
Afturlatingartíðir fyri krambúðir 268

Fastar nevndir og aðrar.

Sí bls. 22.

Fíggjarnevndin: M. Holm, P. Petersen, A. Sørensen, A. Djurhuus, Joh. M. Fr. Poulsen, J. P. Davidsen og J Kalsoy.

Tiltaksmenn: Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, S. Danielsen, Tr. Samuelsen, P. M. Dam og J. F. Øregaard.

Umsóknanevndin: P. Petersen, O. F. Joensen og J. F. Øregaard.

Landsstýrismálanevndin: M. Holm, H. Iversen og E. Waag.

Sjómarksmálanevndin: Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, D. P. Danielsen, P. M. Dam, Tr. Samuelsen, Jens Chr. Olsen og J. Kallsoy.

Lógarnevndin: M. Holm, P. Petersen, J. P. Henriksen, E. Waag og Tr. Samuelsen.

Siglingarnevndin: R. Long, P. Petersen, S. P. Zachariasen, J. F. Øregaard og Jens Chr. Olsen.

Fiskivinnunevndin: Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, P. M. Dam, J. F. Øregaard og Jens Chr. Olsen.

Búnaðarnevndin: A. Sørensen, P. Petersen, J. P. Davidsen, J. F. Øregaard og Søren Danielsen.

Ólavsøkutingið var saman í 40 dagar og hevði 31 fundir og endaði 10. september 1954.

Eykatingsetan apríl-mai 1954.

Ár 1954, 30. apríl var løgtingið sett.

Varatingformaður J. F. Øregaard legði fram kunngerð løgmanns d. 28. s. m. har hann eftir § 7 í løgtingslóg nr. 1 frá 13. mai 1948 um stýrisskipan í sermálum hevur boðsent tingmonum til eykatingsetu til viðgerðar av tingmáli:

Uppískoyti til løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avvokning og lønjavningargrunn fiskimanna við seinni broytingum.

Tingmenninir vóru teir somu sum í vetrartinginum 1953/54.

Loyvi at víkja frá tíðarfreistumum eftir tingskipanini var givið við 17—0.

1. Viðbót til minstuløn fiskimanna.

Ár 1954, 30. apríl legði løgmaður fram soljóðandi uppskot við viðmerkingum og skjølum:

Uppskot til

løgtingslóg um uppískoyti til løgtingslóg nr. 18 frá 29. marts 1952 um broyting í løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavninargrunn fiskimanna sum broytt við løgtingslóg nr. 11 frá 7. marts 1952 og løgtingslóg nr. 5 frá 19. marts 1954.

§ 1.

At gera lønjavningargrunnin føran í 1954 at veita eina viðbót til minstulønir eftir galdandi reglum, soleiðis at samlaða minstalønin kemur upp í kr. .....kr. um mánaðin hjá monnum undir ...ár og kr. .....um mánaðin hjá monnum, sum mynstringardagin hava fylt ... ár, verður ein eykaskattur útskrivaður til grunnin fyri fíggjarárið 1954/55 uppá ... % av øllum inntøkum, sum í fíggjarárinum koma undir landsskatt.

Hesin eykaskattur kemur undir somu reglur sum landsskattur og fellir til gjaldingar við helmingi 1. oktober og helmingi 1. december 1954.

Skatturin, ið verður kravdur inn um Føroya gjaldstovu fyri seg avmarkar landskassans ábyrgd fyri hesi viðbót.

lagtingslov om tillæg til lagtingslov nr. 18 af 29. marts 1952 om ændringer i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønreguleringsfond som ændret ved lagtingslov nr. 11 af 7. marts 1952 og lagtingslov nr. 5 af 19. marts 1954.

§ 1.

For at sætte lønreguleringsfonden i stand til for året 1954 at yde et tillæg til mindsteindtægten i henhold til gældende bestemmelser således, at den samlede mindsteindtægt andrager indtil kr. ..... om måneden for mænd under ... år og kr. .....om måneden for mænd, der på udmønstringsdagen er fyldt...år, udskrives en overordentlig skat til fonden for finansåret 1954/55 på ...% af alle indtægter, som i finansåret er pligtige at svare skat til landskassen.

Denne overordentlige skat er undergivet reglerne for landsskat og forfalder til betaling med halvdelen 1. oktober og halvdelen 1. december 1954.

Skatten der opkræves særskilt af Færøernes oppebørselskontor begræn-

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og fær gildi fyri alt árið 1954.

ser landskassens garanti for nævnte tillæg.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks og får gyldighed for hele året 1954.

Viðmerkingar:

Á fundi í landsstýrinum 22. apríl 1954 var ynski fiskimannafelagsins at fáa tingið saman til at royna at finna burturúr hesum (at loysa flotan úr havn) so skjótt sum yvirhövur til ber.

Svarskriv landsstýrisins frá sama degi er soljóðandi:

»Eftir áheitan frá formanni Föroya Fiskimannafelags hava hesir av nevnd felagsins: Erlendur Paturssson, G. Hentze, Skopun, A. Vesturskarð, Kaldbak, Frederik Hansen, Söldarfirði og Andreas Jensen, Sörvági, verið til fundar í landsstýrinum í dag kl. 14, har nevndin gav frágreiðing frá stöðuni og bar fram m. a. ynski um at fáa tingið saman at finna ein veg burtur úr verandi fiskivinnusteðgi.

So statt skal landsstýrið úttala:

Eftirsum tað av fiskimannafelögunum 2. marts 1954 lýsta verkfall er ein rættarkonflikt, sum hevur fingið viðgerð í Föroya rætti og skotin burtur haðani og síðani av útgerðarmannafelögunum skotin inn til viðgerðar hjá fasta valdgerðarrættinum í Köbenhavn, sum 17. í hesum hevur sagt upp úrskurð, at verandi fiskivinnusteðgur er ólógligur, og at Föroya fiskimannafelag skal loyva sínum limum at fara til skips beinanvegin, heldur landsstýrið hvörki seg ella tingið hava nakra heimild at taka dagar partanna millum og kann heldur ikki geva seg til at midla partanna millum, so leingi verandi ólógligu viðurskifti valda.

Men beinanvegin sum verandi ólógligu viðurskiftu eru av, sigur landsstýrið seg tilreiðar at fáa partarnar saman til viðgerðar av lönarviðurskiftum fiskimanna í tráð við ta avtalu, sum liggur undir verandi sáttmálum, og um at royna at sleppa fiskimonnum undan möguligari endurgjaldsskyldu eftir gerðadómi.

Landsstýrið ynskir at skila til, tá talan er um nýjáttanir úr landskassanum, at landsstýrið er bundið av galdandi fíggjarlóg, og so sum longu sagt monnunum á fundinum, sær landsstýrið seg ikki í lötmi fört fyri at gera uppskot til inntökulógir, sum kunnu veita stórar nýjáttanir úr landskassanum.«

23. apríl sendir Föroya fiskimannafelag út soljóðandi lýsing:

»Til Föroya lögtingsmenn!

Í brævi í dag hevur Föroya landsstýri borið seg undan at fremja ynski Föroya fiskimannafelag um at kalla tingið saman til at kanna möguleikarnar fyri at loysa verkfallið á fiskiflotanum.

Eftir lögtingslög nr. 1 frá 13. mai 1948, 7. grein, 4. petti, hevur lögmaður skyldu til at kalla tingið saman, tá í minsta lagi helmingurin av tingmonnunum krevja tað, sostatt heitir Föroya fiskimannafelag á hvönn einstakan tingmann at krevja tingið saman nú beinan vegin og ikki seinni enn 24. í hesum.«

7 tingmenn sendu so lögmanni áheitan um at fáa tingið inn.

26. apríl flýddi fundarstjóri fiskimannafelagsins Joab Gleðisbeygg landsstýrinum soljóðandi fundarsamtykt:

»Fiskimenn úr öllum sýslum norðanfjörðs staddir á fundi í Tórshavn 26. apríl krevja einmælt at Föroya lögting kemur saman alt fyri eitt til at viðgera verkfallið á fiskiflotanum, soleiðis at landsins fiskimenn kunnu fara til skips fyri lön, sum teir kunnu liva av.«

Svar landsstýrisins frá sama degi er soljóðandi:

»Eg vátti at hava fingið handað av umboðsmonnum Föroya fiskimannafelags v/formanninum Erlendi Paturssyni soljóðandi fundarsamtykt: (smbr. omanfyri).

Hetta krav havi eg telefonisk gjört lögmanni kunnugt, sum eftir galdandi lóg er hann, sum kann stevna tinginum til eykatingsetu.

Stöða lögmanns til hetta krav er, at hann heldur seg ikki kunna stevna tinginum til fundar, so leingi sum tað ólögliga verkfallið heldur fram, so sum boðað frá í skrivi 22. apríl 1954 og í fjarriti í dag, men at hann beinanvegin sum verkfallið er av vil stevna tinginum til fundar, ella tá helmingur tingmanna krevur tað.«

27. apríl sendi Föroya arbeiðarafelag lögmanni soljóðandi skriv:

»Tá tað nú av Föroya fiskimannafelag er heitt á okkum umboðum fyriFöroya arbeiðarafjøld um at ganga teimum á møti í krav teirra til tingmenn og landsstýri um at taka stöðu til verkfallið, soleiðis at teir fáa ta hjálp teim törvar fyri at fáa livilig kor.

Tá tað nú er gingin long tíð síðan verkfallið var lýst, so at menn eru troyttir, og roknað kann verða við at einki av fiskiförinum fer avstað, rokna vit við at tað lemjir landið soleiðis, at tað verður ikki liviligt, hvörki fyri fiskimannin ella fyri onnur.

Henda okkara áheitan verður gjörd av teirri orsøk, at tað eru nógvir fiskimenn komnir til Havnar, og týðir tað teirra rettvísu kröv og síggja vit tað soleiðis, at eingin kann svara fyri, hvat kann henda, um so er, at öll kröv verða avvíst.

Vit vilja tí biðja tygum um at ganga fiskimannunum á möti í krövum teirra.

At kalla tingið saman beinavegin, soleiðis at teir kunnu fáa sína minstulön tryggjaða ca. kr. 800 um mánaðin.

Vegna umstöðurnar mugu vit krevja tygum um svar innan ein tíma.«

28. apríl sendi Havnar handverkarafelag lögmanni soljóðandi skriv:

»Á fundi, hildin í dag 28. apríl 1954, var samtykt at heita á háttvirda Föroya lögmann, at kalla saman Føroya løgting, til tess at ganga fiskimonnum á möti fyri at böta um kor teirra.«

Svar løgmanns frá 28. apríl er soljóðandi (sent kl. 17,45):

»Í brævi frá 27. apríl 1954 — móttikið 28. apríl kl. 9,30 — hevur Føroya arbeiðarafelag heitt á løgmann um at fáa tingið inn beinanvegin til tryggingar av eini tilskilaðari hægri minstuløn fiskimanna.

Løgmaður ger felagnum kunnugt, at hann er tilreiðar at fáa tingið inn og seta fram lógaruppskot til tryggingar av einari eykaviðbót til galdandi minstuløn fiskimanna, men treytin er, at tingið fær tann arbeiðsfrið, sum tað eigur, og sostatt má løgmaður krevja, at verandi arbeiðssteðgur á sjógvi og landi er hildin uppat í dag, samstundis sum boðsendingin til tingmenninar fer út.«

Føroya arbeiðarafelag og Føroya fiskimannafelag tóku við hesum treytum løgmanns og avlýstu verandi vinnusteðg á sjógvi og landi, og løgmaður sendi so tingmonnum boðsending.

Samsvarandi hesum hevur landsstýrið sett fram uppskot til lóg um viðbót til galdandi minstulønir.

Til metingar um, hvussu mikil peningur fer at tørva til hesi endamáls frama vil Føroya fiskimannafelag geva yvirlit yvir tær avrokningar, sum felagið hveur havt í hondum í 1953.

Haraftrat hevur lønjavningargrunurin givið fylgjandi yvirlit yvir veitta lønjavning:

1947 —	403	menn.....	tilsamans	kr.	332.475,00
1948 —	197	—	—	-	142.790,00
1949 —	376	—	—	-	307.000,00
1950 —	725	—	—	-	700.449,00
1951 —	960	—	—	-	607.215,00
1952 —	608	—	—	-	580.125,00
1953 —	350	—	-	-	278.331,00

Lønarviðbótin fyri seinasta ár hevur verið kr. 500,00 til fiskimenn, sum mynstringardagin eru yvir 16 ár.

Eftir tí sum grunnurin upplýsir, er tað ógjørligt at geva eina haldgóða meting av tí meirkostnaði til núgaldandi viðbót, eftirsum grunnurin bert fær avrokningar, ið liggja niðanfyri kr. 500,00 um mánaðin.

Men eftir leysligari meting verður hetta yvirlit givið:

Mettur meirkostnaður av viðbót vegna ymiskar minstulønir fiskimanna:

Í 4 mánuðir av árinum:

1500	manns	100 kr.	um	mán.	= 1500×400	=	600.000,00 kr.
2000	—	200 -	—	—	= 2000×800	=	1.600.000,00 —
2200	—	300 -	—	—	= 2200×1200	=	2.640.000,00 —

Her er roknað við, at kr. 500,00 eftir verandi minstuløn hvílir í gomlu skipanini. Roknað er tí bert við útreiðslunum, sum koma aftrat ella omanfyri kr. 500,00.

Grunnurin hevur sent landsstýrinum yvirlit yvir nøkur skip, sum liggja væl yvir núgaldandi minstuløn. Yvirlitið umfatar 17 skip, har av summi hava verið meira enn ein túr. Hetta fylgir við sum skjal.

Eftirsum skattleggjandi inntøka fyri 1954/55 er ætlað til	kr.	53.000.000,00
við frádrátti av inntøkum undir kr. 2.000,00	kr.	6.000.000,00
	kr.	47.000.000,00

verða procentstigini í ymiskum hæddum sum her tilskilað:

1 %	av 47.000.000,00	=	kr.	470.000,00
2 %	— 47.000.000,00	=	-	940.000,00
3 %	— 47.000.000,00	=	-	1.410.000,00
4 %	— 47.000.000,00	=	-	1.860.000,00
5 %	— 47.000.000,00	=	-	2.350.000,00

Hetta verður fyri hesar inntøkur (í kr.):

	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %
2.000	20	40	60	80	100
3.000	30	60	90	120	150
4.000	40	80	120	160	200
5.000	50	100	150	200	250
6.000	60	120	180	240	300
7.000	70	140	210	280	350
10.000	100	200	300	400	500
15.000	150	300	450	600	750
20.000	200	400	600	800	1000

Við hesum verður málið lagt fyri tingið.

Upplýsingar frá Lønjavningargrunninum:

Fiskiskapur í 1953 (bestu skipini).

17 skip: 28 túrir.	tíð pr. túr	avrokning pr. mann meðal	avr. pr. mann pr. mánað
1.	66	3317,00	1500,00
2.	66	2963,00	1330,00
3. 2 túr.	50	3100,00	1800,00
4. 3 túr.	66	3277,00	1500,00
5.	52	1652,00	960,00
6.	42	1113,00	795,00
7.	42	1270,00	930,00
8.	42	1417,00	1000,00
9.	61	3500,00	1715,00
10.	61	4150,00	2040,00

11.	1	tór	93	3146,00	1000,00
12.	1	—	46	1200,00	810,00
13.	2	—	31	660,00	631,00
14.	1	—	51	1564,00	920,00
15.	2	—	51	1660,00	977,00
16.	1	—	37	2711,00	2200,00
17.	2	—	32	2622,00	2500,00
18.	2	—	40	3054,00	2250,00
19.	3	—	37	3012,00	2520,00
20.	4	—	44	2692,00	1860,00
21.	1	—	54	1136,00	631,00
22.	1	—	85	2902,00	1020,00
23.	1	—	86	2396,00	820,00
24.	2	—	65	2149,00	1000,00
25.			60	2071,00	1035,00
26.			84	2000,00	810,00
27.			155	3229,00	602,00
28.			155	3340,00	812,00

Upplýsingar frá Føroya Fiskimannafelag:

1. Gjört falt 2 túrar. Vinnan annan túr 1390 kr. í 67 dagar.
2. Gjört falt 2 túrar. Vinnan fyrsta túr 1005 kr. í 60 dagar, og 2072 kr. fyri sildatíðina.
3. Gjört falt 1 túr. Vinnan 4250 kr. Við líni í Grönlandi.
4. Gjört falt 2 túrar. Vinnan 900 kr. og 810 kr. við snöri.

5. Gjört falt 9 túrur við líni til ísfisk og til sildaveiði:
   1. túr 31 dagar 770 kr. 2. túr 17 dagar 985 kr.
   3. túr 24 dagar 528 kr. 4. túr 368 kr. (línuveiða).
   5. túr 26 dagar 860 kr. 6. túr 12 dagar 902 kr. (sildaveiða).
   7. túr 14 dagar 1081 kr. 8. túr 20 dagar 1022 kr. (sildaveiða).
   9. túr 15 dagar 72 kr. (sildaveiða).

6. Gjört helst 2 túrar. Vinnan fyrsta túr. 1785 kr. í 85 dagar.
7. Gjört helst 1 túr. Vinnan fyrsta túr 2500 kr. í 88 dagar.
8. Gjört 2 túrar. 61 dagar 1178 kr. 79 dagar 1255 kr.
9. Gjört helst 4 túrar. 29 dagar 1042 kr. 10 dagar 1302 kr. (sild).
   23 dagar 681 kr. 53 dagar 697 kr. —
10. Gjört 1 túr við snöri og 4 túrar til sildaveiði.
    925 kr. í 80 dagar við snöri. 469 kr. í 24 dagar í sild.
    640 kr. í 12 dagar í sild. 682 kr. í 22 dagar í sild.
    571 kr. í 19 dagar í sild.

11. Fyrsti túrur snöri. Annar túrur til sildaveiði.
    1616 kr. í 92 dagar. 2562 kr. í 81 dagar.
12. 2185 kr. í 76 dagar, snöri. 2063 kr. í 78 dagar snöri.
13. 846 kr. í 47 dagar snöri. 723 kr. í 42 dagar snöri.
14. 1266 kr. í 70 dagar, snöri. 1019 kr. 42 dagar, snöri.
15. 1216 kr. í 62 dagar snöri. 739 kr. í 55 dagar, snöri.
16. 963 kr. í 55 dagar, snöri. 716 kr. í 33 dagar, snöri + sild.

17. 660 kr. 632 kr. 798 kr. 436 kr. sildaveiða.
18. 124 kr. 872 kr. 377 kr. 594 kr. 636 kr. sildaveiða.
19. 1842 kr. í 56 dagar. 1882 í 34 dagar. 491 í 18 dagar.
581 kr. í 18 dagar. 672 kr. í 19 dagar. 674 í 19 dagar.
729 kr. í 20 dagar.
20. 2801 kr. í 44 dagar. 2292 kr. í 47 dagar. 1987 kr. í 55 dagar.
1807 kr. í 49 dagar.
21. 369 kr. í 58 dagar. 869 kr. 86 dagar. snöri.
22. 650 kr. í 55 dagar snöri. 1419 kr. sildaveiða.
23. 625 kr. í 37 dagar 1175 kr. í 48 dagar snöri.
24. 2045 kr. í 84 dagar. sildaveiða.
1474 kr. í 68 dagar. 847 kr. í 61 dagar snörisveiða.
25. 202 kr. 610 kr. 357 kr. 636 kr. 367 kr. sildaveiða.
26. 2149 kr. 168 kr. trolveiða ókend tíð.
27. 1614 kr. ókend tíð.
28. 710 kr. í 76 dagar. 850 kr. í 62 dagar snöri.
29. 360 kr. 1 snöristúr.
30. 1662 kr. í 45 dagar. saltfiskaveiða.
1273 kr. 581 kr. 1079 kr. 291 kr. sildaveiða í 77 dg.
31. 870 kr. í 72 dagar. 85 kr. í 29 dagar. línuveiða.
3478 kr. í 95 dagar. sildaveiða.
32. 1282 kr. í 45 dagar. 1512 kr. í 40 dagar. línuveiða.
4137 kr. í 99 dagar. sildaveiða.
33. 1100 kr. 91 dagar. línuveiða í Grönlandi.
2198 kr. í 78 dagar. sildaveiða.
34. 793 kr. í 55 dagar. 247 kr. í 28 dagar línuveiða.
3095 kr. í 93 dagar sildaveiða.
35. 55 dagar 624 kr. 28 dagar 38 kr. línuveiða.
98 dagar 4003 kr. sildaveiða.
36. 72 dagar 2690 kr. sildaveiða.
37. 56 dagar 705 kr. snörisveiða.
38. 66 dagar 874 kr. snörisveiða.
39. 80 dagar 1979 kr. línuveiða. 85 dagar 3376 kr. sildaveiða.
40. 71 dagar 1495 kr. snörisveiða.
41. 72 dagar íalt 635 kr. 468 kr. 247 kr. 383 kr. 625 kr. sildaveiða.
42. 75 dagar íalt. 542 kr. 469 kr. 496 kr. 705 kr. sildaveiða.
43. 14 dagar 272 kr. við torskagörnum.
44. 14 dagar 402 kr. við torskagörnum.
44. a. 135 dagar 3741 kr. við línu í Grönlandi.
45. 62 dagar 2321 kr. 102 dagar 1202 kr. lítið trolskip.
20 dagar 104 kr. lítið trolskip.
46. 70 dagar. 1010 kr. snörisveiða.
28 dagar 337 kr. 33 dagar 812 kr. sildaveiða.
47. 61 dagar 910 kr. 19 dagar 14 kr. línuveiða.
35 dagar 1207 kr. 18 dagar 663 kr. 17 dagar 332 kr.
20 dagar 430 kr. sildaveiða.

48. 54 dagar. 1037 kr. 20 dagar 54 kr. 56 dagar 2073 kr. línu.
17 dagar 825 kr. 17 dagar 455 kr. sildaveiða.
49. 1417 kr. ein sildatúr.
50. 1096 kr. ein sildatúr.
51. 2052 kr. ein sildatúr.
52. 3502 kr. ein sildatúr.
53. 1. túr ókent. 2. túr 40 dagar 3054 kr.
3. túr 43 dagar 2692 kr. annað ókent.
54. 1. túr 36 dagar 2712 kr. 2. túr 31 dagar 2622 kr.
3. túr 52 dagar. 2522 kr. 4. túr 44 dagar 2520 kr.
55. 1. túr 50 dagar 1565 kr. 2. túr 50 dagar 1660 kr. trolveiða.
3. túr 1653 kr. sildaveiða.
56. 46 dagar 1199 kr. 30 dagar 657 kr. trolveiða.
90 dagar 934 kr. 969 kr. 815 kr. 570 kr. sildaveiða.
57. 53 dagar 1136 kr. línuveiða í Grönlandi.
100 dagar sildaveiða. 419 kr.. 754 kr. 838 kr. 740 kr. 782 kr. 662 kr. sildaveiða.
58. 86 dagar 2902 kr. sildaveiða.
59. 85 dagar 2395 kr. línuveiða í Grönlandi.
90 dagar 802 kr. 942 kr. 371 kr. 848 kr. sildaveiða.
60. 92 dagar 3147 kr. línuveiða. 90 dagar 3099 kr. sildaveiða.
61. 75 dagar. 1797 kr. snörisveiða + 1 túr.
62. 76 dagar 1653 kr. snörisveiða + 1 túr.
63. 58 dagar 1569 kr. 46 dagar 1733 kr. snörisveiða + 1 túr.
64. 1. túr 40 dagar snöri til sjálvdrátt frá 953 kr. til 1594 kr.
2. túr 44 dagar snöri til sjálvdrátt frá 703 kr. til 1264 kr.
65. Ókend tíð sildaveiða 709 kr. 553 kr. 605 kr.

1. viðgerð 1. mai og málið beint til fíggjarnevndina.

4. mai legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Tað stendur öllum tingmonnum greitt, at ov stórur partur av okkara fiskimonnum fær ov lítlan vinning burtur úr arbeiði sínum. — Hetta kann stava frá ov lítlari veiðu, ringum sáttmálum ella samanspæli av nógvum faktorum, ið allir minka um rentabilitetin í fiskivinnuni.

Av tí at sáttmálatingingarnar endaðu úrslitaleysar, má hetta seinra — órentabil drift — helst liggja sannleikanum næmast. — Er hetta tí ikki ein spurningur, sum loysast kann við skili eftir einum tíma ella einum degi, soleiðis sum kravt varð.Men við tí lógaruppskoti, sum landsstýrið legði fyri tingið tann 30. apríl, og sum fíggjarnevndin hevur viðgjört verður hesin spurningur bráðfengis loystur soleiðis sum Føroya fólk gjøgnum sínar fagfelagsnevndir hevur kravt.

Kravið er kr. 800,00 í minstu løn um mánaðin til hvønn mann, sum mynstringardagin hevur fylt 18 ár. — Hvat henda skipan kemur at kosta, er ilt at siga nakað vist um.

Eftir tilfari frá lönjavningargrunninum og fiskimannafelagnum ætlaði landsstýrið meirakostnaðin fyri eina lutfallsliga siglingartíð uppá 4 mánaðir soleiðis:

1500 mann 100 kr. um mánaðin = 1500×4= 600.000 kr.
2000 mann 200 kr. um mánaðin = 2000×800 — 1.600.000 kr.
2200 manns 300 kr. um mánaðin. = 2200×1200 = 2.640.000 kr.

Við árinum 1951 í huga, tá 960 manns við lutfallsligari siglingartíð uppá 4½ mánaða lógu undir kr. 439.00 um mánaðin í inntøku, skuldi mynd landsstýrisins ikki verið nógv ov dökk. Tó var í 1951 eingin stórvegis síldaveiða, og um hon eydnast sum í 1953, verður myndin heldur ljósari.

Fiskimannafelagsins vegna hevur Ingvar Jacobsen sett útreiðslurnar soleiðis upp:

»Vegna áheitan verður hervið upplýst, hvat vit ætla útreiðslurnar til, um minstalönin hjá föroyskum fiskimonnum verður uppsett til kr. 800,00 um mánaðin í árinum 1954.

Roknað er við tíðini 1. mei til 1 november, tó hiðið var um at tíðin var roknað 1. marts til 1. november, men hesir tveir mánaðirnir marts og apríl verða mettir til at vera sjálvbjargnir, soleiðis at skilja, at tey skip, sum eru úti hesa tíð, annaðhvört ikki koma undir hækkaða minstulön ella eisini koma tey inn undir niðanfyri standandi yvirlit.

3 stórir trolarar í tíðini 1. mai—1. nov. eingin minstalön	kr.	0,00
16 smærri trolarar í tíðini 1. mai—1. juli 400 manns à kr. 400,00	—	160.000,00
16 smærri trolarar í tíðini 1. juli—1. nov. 320 manns à kr. 300,00	—	96.000,00
Viðmerking 1 til trolarar		
5 smá trolför til saltfiskaveiði 85 manns à kr. 600,00 fyri tíðina 1. mai—1. aug.	—	51.000,00
3 smá trolför í tíðini 1. august—1. november 50 manns à kr. 1200.00	—	60.000,00
2 smá trolför í tíðini 1. aug.—1. nov. 34 manns á sildav.	—	0,00
1 skonnart fyri alla tíðina 30 manns	—	0,00
60 snørisskip falt.		
30 skip 550 manns í tíðini 1. mai—1. aug. à kr. 900,00	—	495.000,00
30 skip 550 manns í tíðini 1. mai—1. aug. meðal omanfyri kr. 800,00		0,00
10 skip 180 manns í tíðini 1. mai—1. aug. teir óbeldigastu av omanfyri nevndu 30 skipum til 0 kr.	—	54.000,00
At flyta		916.000,00

20 skip 200 manns í tíðini 1. aug.—1. nov. sildaveiða à kr. 200,00	—	40.000,00
10 skip 120 manns í tíðini 1. aug.—1. nov. sildaveiða	—	0,00
30 skip 600 manns í tíðini 1. aug.—1. okt. til saltfiskaveiðu à kr. 300,00	—	180,000,00
30 línuskip í Grönlandi 1. mai—1. aug. 600 manns omanfyri kr. 800,00	—	0,00
30 línuskip til sildaveiði 1. aug.—1. nov. 600 manns	—	0,00
10 skip úr öllum flotanum, sum vanliga liggja á minstulön, 200 manns à kr. 1500,00	—	300,000,00
	kr.	1.436.000,00

Viðmerking 1.

Her er roknað við, at allir smærri trolarar fara á sildaveiði í tíðini 1. aug.—1. nov, og at teir koma undir minstulön fyri kr. 96.000,00 sum omanfyrinevnt. Fara harafturimóti einstakir til saltfiskaveiðs í hesum tíðarskeiði, má roknast við munandi störri lönarviðbót.

Viðmerking 2.

Útróðramenn í Grönlandi eru ikki viðtiknir her, tí vit hava ongar möguleikar at meta vinnuna hjá hesum monnum.

Viðmerking 3.

Hetta yvirlit er gjört eftir árinum 1953 sum fyridömi, og so er tað sum farið er av 1954 eisini tikið við, tað ein veit um.

Fyrivarni verður sjálvandi tikið fyri, um skipini fara í aðra vinnu enn roknað er við. Og eisini eru royndarfiskitúrar ikki tiknir við.

Afturat hesum tali koma útreiðslurnar til útróðramenn í Grönlandi.

Söga útróðramanna í Grönlandi er so skiftandi, at útreiðslur grunnsins til hetta endamál eru ringari at skrásetu enn útreiðslurnar til skipsfiskivinnuna, men ætlandi fara tær ikki upp um kr. 200.000,00.

Lönjavningargrunnsins árliga inntöka er um kr. 450.000,00 og ognirnar um kr. 200.000,00.

Stöðið undir Fiskimannafelagsins ljósu mynd er sildin. Vit skulu eftir hesi ætlan veiða væl meira enn seinasta ár. Hann ið gevur sær far um, hvussu skiftandi úrtökan úr sildini er, torir ikki hava fult álit á hesa veiðu, og má tí fíggjarnevndin, fyri at lönjavningargrunnurin skal lúka tær treytir, sum lógin áleggur, mæla tinginum til at fáa til vega úti við *kr. 1,5 mill.* til hetta endamál.

Nevndin hevur hugsað um man ikki kann fáa henda pening til vega uttan at áleggja beinleiðis skatt t. d. við at áleggja útflutningsgjald á allan fisk og við at skarva av fíggjarlógini, men nevndin er komin til tað úrslit, at ikki er ráðligt við nýggjum gjøldum á fiskivinnuna at gera hana enn minni rentabla, og u mnun av fíggjarlógini skaðalaysir kundi skarvað kr. 1500,00 av her og kr. 5000,00 har — nakað sum valla kann gerast — so munar tað púrt einki.

So statt má fíggjarnevndin mæla tinginum til at áleggja øllum skattaborgarum, sum seinasta ár hövdu yvir kr. 2000,00 í skattaskyldugari inntöku, ein eykaskatt uppá 3 %. — Um allur hesin eykaskattur gongur inn, vil hann geva kr. 1.410.000,00. Tað er ikki at ivast í, at hann lættliga gongur inn, tí Föroya fólk hevur gjögnum sínar fagfelagsnevndir við ólógligum verkfalli og kravgongum kravt tær útreiðslur, sum hetta lógaruppskot ber við sær.

Fyri at hesin peningur skal røkka til og gera meira gagn enn skaða, má afturat lógini við reglugerð skipast so fyri at:

a. Lönjavningargrunnirin ongantíð avroknar minstulön eftir einum fiskaprísi, sum liggur lægri enn tann prísur, sum prísáseingarnevndin hevur lýst fyri tað tíðarskeið umsökjarans fiskur varð seldur.
b. Lönjavningargrunnurin í útrokningini av minstulön roknar við upp til kr. 5,00 í kostútreiðslum pr. dag pr. mann.

Av tí úrtöka fiskimanna hesi seinastu ámini hevur verið so misjövn, kundi nevndin havt hug til at skotið upp, at øll uppgerð umsøkjaranna vórðu gjølla kannað, áðrenn minstalønin varð útroknað; men tað stendur nevndini greitt, at hetta arbeiðið verður so stórt, at tað gerst ikki av tí manning, grunnurin ræður yvir, men stikkprövar eiga at verða gjördir.

Sum áður skrivað fer dastið av fiskiflotanum helst á sildaveiðu. Um tað verða líka so nógvir manns við hvörjum skipi sum seinasta ár, verður vandi fyri, at mannspartarnir verða so smáir, at teir ikki rökka kr. 800,00 um mánaðin, og verður so fíggjarliga stöði tikið undan hesi skipan. Tað ber ikki til við lóg at avgera hvussu stór manningin skal vera við hesum skipi, men nevndin mælir til, at heitt verður á skiparar og útgerðarmenn, at teir manna skipini soleiðis:

Skip 30—50 t 7—8 manns.
Skip 50—100 t 12—14 manns.
Skip 100—250 t 15—16 manns.
Trolarar 20 manns.

So statt setur fíggjarnevndin fram hetta

Uppskot.

1. Mælt verður lögtinginum til at samtykja landsstýrisins uppskot

til

lögtingslóg um uppískoyti til lögtingslóg nr. 18 frá 29. marts 1952 um broyting í lögtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lön javningargrunn fiskimanna sum broytt við lögtingslóg nr. 11 frá 7. marts 1952 og lögtingslóg nr. 5 frá 19. marts 1954.

lagtingslov om tillæg til lagtingslov nr. 18 af 29. marts 1952 om ændringer i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fikernes afregning og lönreguleringsfond som ændret ved lagtingslov nr. 11 af 7. marts 1952 og lagtingslov nr. 5 af 19. marts 1954.

soleiðis broytt:

§ 1.

Fyri at gera lönjavningargrunnin föran fyri í tíðarskeiðinum 1. marts til 15. okt. 1954 at veita eina viðbót til minstulönir eftir galdandi reglum, soleiðis at samlaða minstalönin kemur upp í kr. 800,00 um mánaðin hjá monnum, sum mynstringardagin hava fylt 18 ár, verður ein eykaskattur útskrivaður til grunnin fyri fíggjarárið 1954/55 uppá 3 % av öllum inntökum, sum í fíggjarárinum koma undir landsskatt.

Hesin eykaskattur kemur undir somu reglur sum landsskattur og fellir til gjaldingar við helmingi 1. oktober og helmingi 1. december 1954.

Skatturin, ið verður kravdur inn um Föroya gjaldstovu fyri seg, avmarkar landskassans ábyrgd fyri hesi viðbót.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 1.

For at sætte löureguleringsfonden i stand til for tidsrummet 1. marts til 15. oktober 1954 at yde et tillæg til mindsteindtægten i henhold til gældende bestemmelser således, at den samlede mindsteindtægt andrager kr. 800,00 om måneden for mænd, der på udmönstringsdagen er fyldt 18 år, udskrives en overordentlig skat til fonden for finansåret 1954/55 på 3 % af alle indtægter, som i finansåret er pligtige at svare skat til landskassen.

Denne overordentlige skat er undergivet reglerne for landsskat og forfalder til betaling med halvdelen 1. oktober og halvdelen 1. december 1954.

Skatten, der opkræves særskilt af Færöernes oppebörselskontor, begrænser landskassens garanti for nævnte tillæg.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

II. Álagt verður landsstýrinum at sela saman — stjórn lönjavningargrun sins til nýtslu — reglugerð samsvarandi álitinum.

2. og 3. viðgerð 4. mai 1954.

Uppskot nevndinnar I samtykt 23—0.
Uppskot nevndinnar II samtykt 23—0.

2. Løgtingslóg um vinnuligar ósemjur.

Ár 1954, 4 mai legði lögmaður fram soljóðandi uppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

lögtingslóg um vinnuligar ósemjur.

§ 1.

Eingin streika ella lockout má setast í verk fyri tað fyrsta, men allar ósemjur arbeiðara og arbeiðsgevara ella fiskimanna og útgerðarfelags imillum skulu geraat av eftir fylgjandi reglum.

§ 2.

Sum streika er at skilja hvör felagsbundin ella ikki felagsbundin kollektivur arbeiðs- ella vinnusteðgur hjá einum ella fleiri arbeiðsgevarum ella útgerðarmonnum innanfyri eina ella fleiri vinnugreinir við tí endamáli at nýta arbeiðis- ella vinnusteðgin sum tvingsil móti arbeiðsgevara ella útgerðarmanni.

Sum lockout er at skilja hvör avskeiðing av øllum arbeiðandi innanfyri eina ella fleiri vinnugreinir hjá einum ella fleiri arbeiðsgevarum ella útgerðarmonnum við tí endamáli at nýta avskeiðingina sum tvingsil mót arbeiðandi.

§ 3.

Tá galdandi sáttmálar fara úr gildi ella verða sagdir upp, og eisini tá ósemja kemur upp um lønar- ella arbeiðisviðurskifti, har eingin sáttmáli er gjørdur, skulu viðkomandi felløg ella virki beinanvegin taka upp tingingar um sáttmálarnar ella um arbeiðistreytirnar.

Løgtingslov om uoverensstemmelser i arbejdsforhold.

§ 1.

Ingen strejke eller lockout må indtil videre iværksættes, men alle uoverensstemmelser mellem arbejdere og arbejdsgivere om løn- eller arbejdsforhold skal afgøres efter nedenstående regler.

§ 2.

Som strejke betragtes enhver organiseret eller uorganiseret kollektiv arbejdsnedlæggelse eller arbejdsstandsning hos en eller flere arbejdsgivere eller redere indenfor et eller flere fag eller beskæftigelser med det formål at anvende arbejdsnedlæggelsen som et tvangsmiddel i forhold til arbejdsgivere eller redere.

Som lockout betragtes enhver udelukkelse af samtlige arbejdere inden for et eller flere fag hos en eller flere arbejdsgivere eller redere med det formål at anvende udelukkelsen som et tvangsmiddel i forholdet til arbejderne.

§ 3.

Når bestående overenskomster udløber eller opsiges, samt når uenighed opstår om løn- eller arbejdsforhold, hvor ingen overenskomst er oprettet, skal vedkommende organisationer eller virksomheder straks optage forhandling om overenskomsterne eller arbejdsbetingelserne.

Fæst semja ikki í lag, skal málið skjótast til semingar eftir reglunum í lóg frá 31. marts 1928 »om mægling i arbejdsstridigheder« sum broytt við løgtingslóg nr. 79 frá 22. december 1951. Um so er, at seming er ikki komin í lag, tá 14 dagar eru liðnir frá fyrstu tinging partanna millum, skal ósemjan gerast av við voldgift eftir fylgjandi reglum.

Dersom enighed ikke opnås, skal sagen henvises til mægling efter reglerne i lov af 31. marts 1928 om mægling i arbejdsstridigheder som ændret ved lagtingslov nr. 79 af 22. december 1951. Såfremt mægling ikke har ført til noget resultat efter forløbet af 14 dage efter forligsmandens første forhandling med parterne, skal arbejdsstriden afgøres ved voldgift efter nedenstående regler.

§ 4.

Krav um voldgiftsavgerð skal sendast landsstýrinum skrivliga, og heldur tað, at treytirnar fyri voldgiftsavgerð eru tilsteðis, fær tað skjótast uppnevnt voldgiftsnevnd uppá 5 limir eftir fylgjandi reglum:

1. Innanfyri eina av landsstýrinum fyrisetta freist skulu fylgjandi felløg ella felagsbólkar hava tilsøgn hvør at velja 1 lim til voldgiftsnevndina. Har fleiri felløg eru tilskilaði undir sama bólki, skal tilsøgnin sendast tí ella teim felløgum, nærmast mugu ætlast at umboða viðkomandi part.

   a) Føroya Fiskimannafelag, Suðuroyar fiskimannafelag, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya motorpassarafelag, Føroya maskinistfelag.
   b) Føroya arbeiðarafelag, handverkarafelag.
   c) Føroya reiðarafelag, Felag føroyskra trolaraeigara.
   d) Føroya arbeiðsgevarafelag, handverksmeistarafelag.

2. Hevur eitt ella fleiri av teim omanfyri nevndu felløgum ikki uppnevnt lim innanfyri fyrisetta tíð, verður viðkomandi uppnevndur av landsstýrinum.

§ 4.

Begæring om voldgiftsafgørelse skal indgives skriftligt til landsstyret, og skønner dette, at betingelserne for voldgiftsafgørelse er opfyldt, foranlediger det snarest nedsat et voldgiftsnævn på 5 medlemmer efter følgende regler:

1. Inden en af landsstyret fastsat frist opfordres nedennævnte foreninger eller foreningsgrupper til hhver at udpege et medlem af voldgiftsnævnet. Hvor flere foreninger er nævnt i samme gruppe, skal opfordringen stiles til den eller de foreninger, der nærmest må antages at repræsentere vedkommende part.

   a) Føroya fiskimannafelag, Suðuroyar fiskimannafelag, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya motorpassarafelag, Føroya maskinistfelag.
   b) Føroya arbeiðarafelag, håndværkenforening.
   c) Føroya reiðarafelag, Felag føroyskra trolaraeigara.
   d) Føroya arbeiðsgevarafelag, håndværksmesterforening.

2. Udpeger en eller flere af de nævnte organisationer ikke et medlem inden den fastsatte frist, ud-

3. Skjótast tilber fær landsstýrið teir soleiðis uppnevndu limir til fundar undir landsstýrisins forsæti ella uttan fyri Tórshavn undir forsæti av einum av landsstýrinum valdum persóni til val av formanni nevndarinnar.
4. Formaður nevndinnar verður valdur av teim 4 uppnevndu limunum soleiðis, at hann, sum hevur fingið minst 3 atkvøður, er valdur. Landsstýrið ella tiltaksmaður tess hevur ongan atkvøðurætt.
5. Fæst ongin meirihluti til val av formanni nevndinnar, gevur landsstýrið ella tiltaksmaður tess sorinskrivaranum frásøgn beinanvegin um tað, sum fram er farið, og sorinskrivarin ella ein av honum valdur persónur tekur tá við sum formaður.

§ 5.

Voldgiftsnevndin tekur avgerð skjótast tilber og sigur upp endaligan úrskurð.

§ 6.

Tær í lóg nr. 536 frá 4. okt. 1919 »om den faste voldgiftsret« við seinni broytingum fyrisettu reglur um mannagongd og rættindi voldgiftsrættarins koma eisini til nýtslu hjá tí í § 4 skipaðu voldgiftsnevnd við teim her tørvandi linkingum. Útreiðslur voldgiftsnevndinar ber landskassin.

§ 7.

Brot móti hesum reglum og undanburður at eftirkoma úrskurðum voldgiftsnevndinnar koma undir sáttnálabrot, og teir persónar ella virki, sum taka lut í ólógligu streikuni ella lockoutini, koma undir bót, sum fer í landskassan. Málini fara fram sum løgreglumál.

3. De således udpegede 4 medlemmer indkaldes snarest muligt af landsstyret til et møde under landsstyrets eller uden for Tórshavn eventuelt af en af dette udpeget persons ledelse til valg af formand af nævnet.
4. Formanden for nævnet vælges af de udpegede 4 medlemmer, således at den person, der opnår mindst 3 stemmer, er valgt. Landsstyret eller dettes stedfortræder har ikke stemmeret.
5. Opnås der ikki flertal for valg af en person som formand for nævnet, underretter landsstyret eller dettes stedfortræder sorenskriveren om det passerede, og sorenskriveren eller en af denne valgt person fungerer da som formand.

§ 5.

Voldgiftsnævnet træffer snarest muligt afgørelse i sagen ved afsigelse af endelig kendelse.

§ 6.

De i lov nr. 536 af 4. okt. 1919 om den faste voldgiftsret fastsatte regler om voldgiftsrettens forretningsgang og beføjelser kommer med de fornødne lempelser til anvendelse på det i henhold til § 4 nedsatte voldgiftsnævn. Udgifterne ved voldgiftsnævnets virksomhed afholdes af landskassen.

§ 7.

Overtrædelse af nærværende bestemmelser samt undladelse af at efterkomme voldgiftsnævnets kendelse betragtes som overenskomstbrud, og de i den ulovlige strejke eller lockout deltagende personer eller virksomheder straffes med bøder, der tilfalder landskassen. Sagerne behandles som politisager.

§ 8.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 8.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Landsstýrið loyvir sær at vísa til viðmerkingar landsstýrisins til lógaruppskotið í tingmáli nr. 1/1954 og viðmerkingar lögmans undir framløgu av nevnda lógaruppskoti.

Við hesum loyvir landsstýrið sær at leggja málið fram á ting.

1. viðgerð 4. mai og málið beint til fíggjarnevndina og sama dag legði fíggjarnevndin fram soljóðandi álit og broytingaruppskot:

Álit.

Fíggjar nevndin hevur havt uppskotið til viðgerðar.

Meirilutin (A. Djurhuus, Tr. Samuelsen, M. Holm, A. Sørensen og Th. Petersen) vil mæla tinginum til at samtykja landsstýrisins uppskot við teimum broytingum, ið eru hjálagdar álitinum. Meirilutin heldur, at tað er neyðugt at skapa veg til at kunna loysa enahvørja ósemju, sum kemur, uttan arbeiðsteðg, tí steðg í vinnulívinum tolir samfelag okkara ikki.

Minnilutin (javnaðar- og sjálvstýrisflokkurin) kann ásanna, at neyðugt er at fáa arbeiðsfrið í landinum, men vil ráða til at arbeiða víðari við málinum og taka tað uppaftur á Ólavsøku.

Minnilutin (Davidsen og Kallsoy) setur fram hetta

Uppskot

Málið verður uppafturtikið á komandi Ólavsökutingi.

Broytingaruppskot

Til § 1 í lógaruppskotinum:

1. Í føroyska tekstinum næstniðastu reglu verður skotið inn millum »ímillum« og »skulu«: »um lønar og arbeiðisviðurskiftir«.

Í danska tekstinum triðjuniðastu reglu verður skotið inn milum »arbejdsgivere« og »om« »fiskere og rederer«.

Til § 3 í lógaruppskotinum:

2. Í føroyska tekstinum í 2. stk. millum »tinging« í triðjuniðastu reglu og »partanna« verður skotið inn: »semingsmansins«.

Í danska tekstinum í 2. stk. fyrstu reglu verður »uenighed« broytt til »enighed«.

Til § 4 í lógaruppskotinum:

3. Í føroyska tekstinum í 3. stk. í triðjuniðastu reglu verður skotið inn millum »Tórshavn« og »undir«: »eventuelt«.

2. og 3. viðgerð 4. mai 1955.

Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndinnar samtykt 15—1.

Eykatingið stóð í 5 dagar og hevði 6 fundir. —

Ólavsøkutingið 1954

Ár 1954, ólavsøkudag kl. 13 var Føroya løgting sett. Tingformaðurin, sum valdur var í seinastu tingsetu Joh. M. Fr. Poulsen lýsti, at Ólavsøkutingið 1954 var sett sambart skriv løgmannsins frá 14. juli 1954.

Tingmenninir eru hesir:

Hákun Djurhuus, Klakksvík, ff.
Einar Waag, Klakksvík, jv.
S. P. Zachariasen, Klakksvík, sj.
O. F. Joensen, Klakksvík, sb.
Poul Petersen, Tórshavn, ff.
Jens Chr. Olsen, Toftum, sb.
Johan M. F. Poulsen, Strondum, sb.
J. F. Øregaard, Gøtu, jv.
Johan Kallsoy, Eiði, sj.
Fr. Bláhamar, Vestmanna, ff.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
Sámal Ellefsen, Miðvágur, ff.
D. P. Danielsen, Miðvágur, tf.
Søren Danielsen, Miðvágur, sb.
Thorstein Petersen, Tórshavn, ff.
R. Long, Tórshavn, ívalf. v. ff.
Tr. Samuelsen, Tórshavn, sb.
Hanus við Høgadalsá, Tórshavn, tf.
J. P. Henriksen, Tórshavn, jv.
Anth. Sørensen, Húsavík, ff.
J. P. Davidsen, Sandur, jv.
P. M. Dam, Tvøroyri, jv.
J. H. Danbjørg, Porkeri, jv.
Andreas Djurhuus, Vágur, sb.
Martin Holm, Tórshavn, ff.

Tingformaðurin legði fram skriv frá Hinum føroyska fólkaflokkinum og sambandsflokkinum, d. 29. juli 1954, hareftir teir eru gingnir saman um val av tingformanni.

So fór val fram av formannskapi.

Eftir uppskoti var Joh. M. Fr. Poulsen valdur formaður og J. F. Øregaard valdur varaformaður.

Til tingskrivarar vóru valdir: Fr. Bláhamar og E. Waag.

Tingformaðurin bað tingmenn rópa eitt niggjufalt hurrá fyri kongi og eitt trýfalt hurrá fyri Føroyum.

1. Millumlandasáttmáli um aldursrentu.

Ár 1954, 2. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot við fylgiskjali:

Í skrivi frá 10. marts 1954 hevur socialministeriið biðið ríkisumboðsmannin fyrileggja landsstýrinum spurningin, um tað er samt um, at millumlandasáttmáli nr. 13 frá 27. august 1949, Danmarkar, Finlands, Íslands, Noregs og Svøríkis imillum um sínamillum veiting av aldursrentu skal eisini vera galdandi í Føroyum (sbr. § 1, stk. 2 í lóg nr. 146 frá 31. marts 1949 um aldursrentu.

Landsstýrið hevur í skrivi frá 30. s. m. givið sítt viðmæli, men við tí fyrivarni, at málið fyrst verður lagt fyri tingið.

Sostatt loyvir landsstýrið sær at leggja málið fyri tingið.

Eintök av sátt málum fylgja við í avriti.

Konvention nr. 13 af 27. august 1949, Danmark, Finland, Island og Sverige om gensidig ydelse af aldersrente.

Art. 1.

De kontraherende lande forpligter sig til at yde aldersrente til statsborgere fra et andet af de kontraherende lande i overensstemmelse med forskrifterne i denne konvention.

Lige med statsborgere i et af landene stilles i denne konvention den, som tidligere har været statsborger i vedkommende land, og som ikke har fået statsborgerret i noget andet land.

Art. 2.

Ved aldersrente efter denne konvention forstås den aldersrente og dertil hørende tillægsydelser, som ydes i henhold til den i vedkommende land til enhver tid gældende almindelige sociale forsikringslovgivning. Private og kommunale pensionsordninger samt andre pensionsordninger for begrænsede grupper af befolkningen omfattes ikke af konventionen.

Art. 3.

Med hensyn til aldersgrænse og andre betingelser for at få og bevare aldersrente samt til aldersrentens størrelse og beregning, gælder opholdslandets regler.

Dog må pågældende for at få ret til aldersrente i opholdslandet have opholdt sig der uafbrudt i mindst 5 år, umiddelbart før begæring bliver fremsat. Midlertidig fraværelse fra opholdslandet i denne tid kommer ikke i betragtning.

Art. 4.

Udgifterne ved aldersrenter efter denne konvention skal fuldt ud bæres af opholdslandet.

Art. 5.

Denne konvention medfører ingen indskrænkning i de kontraherende landes ret til at give almindelige bestemmelser om udlændinges ret til at opholde sig i vedkommende land. Sådanne bestemmelser må dog ikke åbne mulighed for, at denne konvention omgås.

Art. 6.

Denne konvention skal ratificeres, og ratifikationsdokumenterne skal snarest muligt deponeres i det norske udenrigsministerium.

Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, som ligger to fulde kalendermåneder efter datoen for deponeringen af ratifikationsdokumenterne.

Art. 7.

Ønsker noget af de kontraherende lande at opsige konventionen, skal skriftlig meddelelse herom tilstills den norske regering, som straks skal underrette de andre kontraherende lande herom og om den dato, da meddelelsen blev modtaget.

Opsiglsen gælder alene det land, som har meddelt den, og har gyldighed fra den 1. januar, som indtræffer mindst 6 måneder efter at den norske regering har modtaget meddelelse om opsigelsen.

Til bekræftelse heraf har de respektive befuldmægtigede undertegnet nærværende konvention.

Udfærdiget i Oslo den 27. august 1949 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk. Konventionen skal forblive deponeret i arkivet til det norske udenrigsministerium, som skal sende en bekræftet kopi til hver af parterne.

1. við gerð 4. august og 20. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur við hesum máli lagt fyri løgtingið spurningin um millumlanda sáttmáli frá 27. august 1949 millum Danmark, Finland, Ísland, Noreg og Svøríki um veiting av aldursrentu eisini skal vera galdandi í Føroyum.

Sbr. § 1, stk. 2 í lóg nr. 146 frá 31. marts 1949 um aldursrentu kann ríkisstýrið við viðmæli frá Føroya landsstýri gera undantak frá treytunum um heimarætt og bústað, fyri statsborgarar úr londum ella landspørtum, ið sáttmáli fæst í lag við.

Landsstýrið hevur í skrivi frá 30. marts 1954 til socialministeriið givið sítt viðmæli, men við fyrivarni, at málið verður lagt fyri løgtingið.

Lógarnevndin, ið hevur havt málið til viðgerðar, mælir løgtinginum til at samtykkja viðmæli landsstýrisins um at millumlandasáttmálin eisini verður galdandi í Føroyum.

2. viðgerð 23. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

---

2. Broyting í toll-lógini.

Ár 1954, 4. august legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innfluttningsgjøld o. m.

§ 1.

Uppí § 1 verður skoytt sum nýggjur bólkur: Sápa v. m. (til toiletbrúk undantikin). (smbr. nr. 44).

Bleyt sápa, skúripulvur, stongsápa, flótandi og sjálvvirkandi vaskievni, sápuspønir og tílík vaski- og reinsi-

lagtingslov om ændring i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgifter m. v.

§ 1.

I § 1 tilføjes som ny gruppe:

Sæbe m. v. (undtagen til toiletbrug). (smbr. nr. 44).

Blød sæbe, skurepulver, stangsæbe, flydende og selvvirkende vaskemidler samt sæbespåner og lignende vaske-

evni, sápuspønir og tílíkk vaski- og reinsievni, soda tó undantikin, av virðinum 5 %.

og rensemidler dog undtagen soda, af værdien 5 %.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik hevur í skrivi frá 11. januar 1954 sent landsstýrinum umsókn um ymsar broytingar í galdandi toll-lóg soleiðis, at innflutningur av bleytari sápu og vaskievni kemur undir toll, so usm øll onnur lond hava, fyri at minka innflutningin til frama fyri heimaframleiðsluna av nevndu vørum og harvið økt arbeiði í landinum. Eftir hagtali fyri 1952 er innflutningurin av sápu og sápuvørum uppi í einum 6—700.000 kr. og bert toiletsápan er undir tolli.

Sum grund flytir felagið eisini fram, at felagið hevur so stóra sápufabrikk, at hon er før fyri at framleiða alla ta sápu og vaskievni yvirhøvur, sum nýtt verður í Føroyum og er útgjørd við nýggjum og nýmótans maskinum, men hemmi tørvar eina størri framleiðslu, men sum er, er hon kortini för fyri at halda teir prísir, sum útlendsk sápa v. m. hevur í løturi, men ein munalig øking í framleiðsluni vildi gjørt ta ómøguligt at seta prísin munandi niður.

Í ummæli sínum sigur gjaldstovan, at bleyt sápa hevur 3 oyru per kg í Danmark, ongan her, pulv. soda hevur ongan toll í Danmark, ongan her, stongsápa hevur 3 oyru per kg í Danmark, ongan her, toiletsápa o. l. 2 kr. pr. kg í Danmark, 15 % her, barbersápa hevur 12,5 oyru per kg í Danmark, 15 % her, barbercreme hevur 3,50 kr. pr. kg í Danmark, 15 % her, flótandi vaskievni 3 oyru pr. kg í Danmark, ongan her, sjálvvirkandi vaskievni 3 oyru pr. kg í Danmark, ongan her, sápuspønir 3 oyru pr. kg í Danmark, ongan her, skócreme 20 oyru pr. kg í Danmark, 5 % her.

Ongin framleiðslutollur er á her nevndu vørum í Danmark.

Landsstýrið hevur síðani heintað sær ummæli frá ríkisstýrinum um eina broyting í toll-lógini nakað sum her tilskilað kann koma í stríð við reglurnar í millumlandasáttunálanum (GATT).

Uttanríkisdeildin sigur í ummæli sínum frá 11. mai 1954, at neyvan fer nakað av teimum londum, sum eru undir nevnda millumlandasáttmála, at gera atfinningar, um so er, at gjøldini fara ikki munandi upp um tey, sum fyrisett eru í danskari toll-lóggávu.

Landsstýrið loyvir sær so statt at seta fram lógaruppskot samsvarandi.

1. viðgerð 6. august og máliðbeint til fíggjarnevndina.

3. Broyting í afturlatingarlógini.

Ár 1954, 4. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um avtøku av midlertidige bestemmelser nr. 41 frá 11. december 1942 om ændring i anordning nr. 442 af 21. november 1923 om lukketid for butikker og lagre m. v.

§ 1.

Midlertidige bestemmelser nr. 41 frá 11. december 1942 om ændring i anordning nr. 442 af 21. november 1923 om lukketid for butikker og lagre m. v. verður avtikin.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov om ophævelse af midlertidige bestemmelser nr. 41 af 11. december 1942 om ændring i anordning nr. 442 af 21. november 1923 om lukketid for butikker og lagre m. v.

§ 1.

Midlertidige bestemmelser nr. 41 af 11. december 1942 om ændring i anordning nr. 442 af 21. november 1923 om lukketid for butikker og lagre m. v. ophæves.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Undir krígnum var tað torført at útvega tær vørur, sum kioskir høvdu loyvi at selja eftir kgl. fyriskipan n. 442 frá 21. november 1923 um afturlatingartíðir fyri handlar v. m. og fútin helt seg ikki hava heimild eftir hesi lóg at veita undantaksloyvi og tessvegna samtykti tingið bráðfongisreglurnar nr. 41 frá 11. december 1942 (smbr. løgtingstíðindi 1942, bls. 160).

Eftir hesum reglum fingu kioskir loyvi at selja fylgjandi vørur aftaná tær fyrisettu afturlatingartíðirnar: tubbakk, blomstur, leikur, konfekt, chocolatu, sukurvørur, sodavatn, veikt øl, kaffi, te, køkur og frukt.

Handilsfeløgini hava reist spurningin um broytingar í afturlatingartíðunum, harundir avtøku av nevndu bráðfongisreglum.

So sum fútin sigur í ummæli sínum, eru grundirnar fyri nevndu bráðfongisreglum ikki tilsteðis longur, eftirsum allar vanligar kioskvørur eru at fáa sum fyrr, men tá ið henda regla varð givin, vóru bert 2 kioskir í Havn, men í tíðini aftaná kríggið er talið av kioskum vaksið nógv bæði í og uttanfyri Havnina, soleiðis at eitt stórur partur av smásøluhandlinum er á hondum kioskeigaranna, og serliga er tað tubbaks- og sukurvøruhandilin, sum er eitt berandi partur í umsetningi teirra, og tað kemst ikki uttanum, at skulu tær vørur, sum koma undir nevndu reglu, takast frá teimum,

sum hava kioskloyvi, verður tað ein munandi skerjing í vinnulíkindum teirra.

Tórshavnar býráð hevur í ummæli sínum mælt til, at nevnda bráðfongis kunngerð verður avtikin.

Landsstýrið loyvir sær at seta lógaruppskot fram samsvarandi, men eftirsum afturlatingartíðir handla v. m. í mongum førum eru fyrisettar í sáttmála innanfyri tær í lógini fyrisettu tíðunum, heldur landsstýrið sum er ikki vera grund til at seta fram uppskot til broytingar her.

1. viðgerð 6. august og 24. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur sett fram uppskot til løgtingslóg um avtøku av Midlertidige bestemmelser nr. 41 frá 11. december 1942 om ændring i anordning nr. 442 af 21. november 1923 om lukketid for butikker og lagre m. v., ið gav kioskum loyvi til aftaná vanliga afturlattingartíð at selja, fyriuttan tær vanligu »kioskvørur« (bløð, postkort, brævpappír, blýantar, pennar, blekk, frímerkir,) eisini tubbakk, blomstur, konfekt, chokolatu, sukurvørur, sodavatn og líknandi tostadrykkir, kaffi, te, køkur og frukt.

Tað skyldaðist teim óvanligu viðurskiftum undir krígnum, at hesar bráðfongisreglur vórðu settar í gildi.

Tá viðurskiftini nú eru broytt, hava handilsfeløgini sett fram krav um avtøku av hesum bráðfongisreglum.

Lógarnevndin hevur viðgjørt málið.

Nevndin ásannar, at viðurskiftini eru broytt, síðani bráðfongisreglurnar vórðu settar í gildi, soleiðis at tað nú ikki longur skuldi verið neyðugt at lata tær galda framvegis. Nevndin kann tí mæla til, at bráðfongisreglurnar verða avtiknar.

Tó heldur nevndin, at tey kioskloyvir, ið eru givin, síðan lógin kom í gildi og enn eru í brúk, framvegis eiga at standa við, soleiðis at tey ikki falla burtur, um bráðfongisreglurnar verða avtiknar, og skjýtur nevndin uppá, at uppskot landsstýrisins verður broytt samsvarandi.

Uppskot

Lögtingið samtykkir uppskot landsstýrisins við fylgjandi broyting:

Í § 1 aftaná »avtikin« og »ophæves« verður sett sum nýtt petti í tí føroyska tekstini:

»Tey kioskloyvir, ið eru givin sambart Midlertidige bestemmelser nr. 41 frá 11. december 1942 og sum nú vera nýtt, koma ikki inn undir hesa lóg.«

Og í tí donsku tekstini:

»De i henhold til Midlertidige bestemmelser nr. 41 af 11. december 1942 givne kioskbiladelser, der stadig er i brug, berøres ikke af denne lov.«

2. viðgerð 26. august og 3. viðgerð 31. august 1954.

Uppskot landsstýrisins við broytingum lógarnevndinnar samtykt 16—0.

4. *Broyting í vrakingarlóggávuni.*

Ár 1954, 3. august legði løgmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Eftir § 10, 2. stk. í løgtingslóg nr. 12 frá 12. januar 1950 um fiskavraking skal lógin leggjast fyri aftur tingið í tingsetuni 1954/55.

Landsstýrið hevur biðið yvirvrakarin, Føroya Fiskasølu, Føroya sildasølu og Føroya fiskimannafelag um ummæli við møguligum uppskotj til broytingar at seta fram fyri tingið og landsstýrð hevur nýtt høvið samstundis at biðja ummæli til galdandi løgtingslóg um sildavraking nr. 20 frá 27. januar 1950, men enn eru ongi ummæli komin.

Landsstýrið loyvir sær at leggja málið fyri tingið og vil senda tingitum ummæli, so hvørt sum tey koma landsstýrinum í hendi.

1. viðgerð 5. august og málið beint til fiskivinnunevndina.

---

5. *Broyting í sjólógini.*

Ár 1954, 5. august legði løgmaður fram soljóðandi uppskot:

kgl. anordning for Færøerne om ændringer i søloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 319 af 1. december 1937 og lov nr. 230 af 7. juni 1952.

I medfør af § 314 i bekendtgørelse nr. 319 af 1. december 1937 sættes lov nr. 230 af 7. juni 1952 i kraft på Færøerne i følgende affattelse:

§ 1.

1) § 27 affattes således:

»Skibsføreren skal ombord have alle fornødne skibspapirer samt et eksemplar af denne lov og de i henhold dertil udstedte forskrifter.«

2) § 34 affattes således:

»I det antal og mod den betaling som landsstyret fastsætter, er skibsføreren pligtig at medtage sådanne skibsførere eller sømænd som har krav på fri hjemrejse efter sømandslovens § 26 eller for hvis hjemrejse dansk konsul eller myndighederne i Grønland skal sørge, til bestemmelsesstedet eller til anden havn, som skibet skal anløbe under rejsen. Uden betaling er han pligtig at medtage sådanne afdøde skibsføreres eller sømænds aske og ombord efterladte ejendele, forsåvidt det kan ske uden ulempe.

Under forudsætning af gensidighed kan landsstyret udvide disse bestemmelser til at gælde også for fremmede skibsførere eller sømænd, deres aske og ombord efterladte ejendele.«

3) I §35, stk. 1, ændres »dampskibe« til »maskindrevne skibe«.

Til samme paragraf føjes som nyt stykke:

»På ethvert skib, der skal være forsynet med radioanlæg, føres

4) § 36, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

endvidere en radiodegbog (radiojournal).«

»Skibsdagbogen føres af skibsføreren eller under hans tilsyn og medansvar af en styrmand, maskindagbogen under skibsførerens tilsyn og medansvar af maskinchefen eller tillige under dennes tilsyn og medansvar af en maskinmester og radiodagbogen under skibsførerens tilsyn og medansvar af radiotelegrafisten.«

5) Til § 37 føjes som nyt stykke:

»Om radidagbogens indhold og førelse gælder, hvad derom er særligt foreskrevet.«

6) I § 40, 2. stk. indskydes efter ordene: »stedets dommer« »eller udenfor Thorshavn stedets sysselmand.«

7) Sølovens tolvte kapitel får til overskrift: »Om straf for forseelser og påtale deraf.«

Kapitlet affattes således:

§ 285. Sörger skibsføreren ikke for at have et eksemplar af denne lov og af de i henhold dertil udstedte forskrifter ombord, strafes han med bøde.

§ 286. Forsømmer skibsføreren, en styrmand, maskinchefen, en maskinmester eller radiotelegrafisten at overholde sine forpligtelser med hensyn til skibs-, maskin- eller radiodagbogen, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 287. Vægrer skibsføreren sig ved at tage skibsførere eller sømænd, deres aske eller deres efterladenskaber med skibet som fastsat i henhold til § 34, straffes han med bøde.

§ 288. Undlader skibsføreren i tilfælde som nævnt i § 40 at gøre anmeldelse til søforklaring som der bestemt, straffes han med bøde.

§ 289. Foranlediger skibsföreren grundstødning, forlis eller anden søulykke ved grov fejl eller forsømmelse i tjenesten, straffes han med bøde eller hæfte.

Det samme gælder, dersom skibsføreren gentagne gange ved fejl eller forsømmelse foranledigr en sådan begivenhed.

Under skærpende omstændigheder kan tillige ved dommen retten til at føre skib frakendes ham enten for en vis tid eller for bestandig.

Frakendes nævnte ret ham, skal det bestemmes ved dommen, hvorvidt han kan gøre tjeneste som styrmand. Anklagemyndigheden indsender hans sönæringsbevis og udskrift af domme til landsstyret. Er det bestemt, at han kan gøre tjeneste som styrmand, meddeler landsstyret ham fornødent sønæringsbevis.

Landsstyret kan tilbagegive frakendt ret til at føre skib, når to år er forløbet fra domsafsigelsen.

§ 290. Forsømmer skibsføreren i tilfælde af skibssammenstød at overholde sine forpligtelser efter § 223 eller § 223 a., straffes han med bøde eller hæfte.

§ 291. Gør skibsføreren sig skyldig i sådan grov eller oftere gentagen fejl eller forsømmelse med hensyn til forpligtelser efter denne lov, som ikke omfattes af nogen af de foregående bestemmelser, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 292. Hvad dette kapitel bestemmer vedrørende skibsføreren, gælder også den, der er trådt i skibsførerens sted.

§ 293. I sager angående forseelser som nævnt i § 289 kan påtale ikke rejses, forinden erklæring af landsstyret er indhentet. Er tab af menneskeliv eller betydelig skad foranlediget, kan påtale ikke heller frafaldes, forinden sådan erklæring foreligger.

§ 294. Sager efter dette kapitel hører under søret.

§ 295. Bøder efter dette kapitel tilfalder landskassen.

§ 2.

Iøvrigt er søloven gældende for Færøerne med de modifikationer, som følger af lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre.

§ 3.

Denne anordning træder i kraft den 1. januar 1955 og samtidig ophæves kgl. anordning nr. 203 af 4. nov. 1892.

1. viðgerð 11. august og 24. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevurlagt fyri løgtingið Forslag til kgl. anordning for Færøerne om ændringer i søloven, jfr. Lovbekendtgørelse nr. 319 af 1. december 1937 og lov nr. 230 af 7. juni 1952.

Í § 314 í lógarkunngerð nr. 319 frá 1. december 1937 verður sagt, at setan í gildi av hesi kunngerð av sjólógini, hvarí tað við kgl. anordning kunnu gerast tær broytingar fyri Føroyar, sum eru neyðugar, verður at fastseta við kunngerð frá handils- og sjófartsministeriinum.

Uppskotið er annars ein á jourføring av sjólógini.

Lógarnevndin, ið hevur haft málið til viðgerðar, mælir tinginum til at samtykkja uppskotið.

2. viðgerð 26. august og 3. viðgerð 31. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 20 - 0.

---

6. *Tvungin tuberklarannsókn.*

Ár 1954, 2. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot við fylgisskjali:

Eftir § 4 í lóg nr. 405 frá 21. november 1939 sum broytt við lóg nr. 185 frá 10. mai 1950 um tvungna tuberklarannsókn av skipsfiskimonnum skal lógin fyrj aftur í ríkisdagssetuni 1954/55.

Málið var fyri í tingsetuni 1949 (smbr. tingtíðindi 1949 bls. 200).

Landsstýrið loyvir sær so statt at leggja málið fyri tingið og mæla til at endurnýggja lógina, sum hon er.

Eintak av lógini fylgir við sum skjal.

1939, 21. Nov. — Lov for Færøerne Nr. 405 om TVUNGEN TUBERKULOSEUNDERSØGELSE AF FISKERSKIBES MANDSKAB. (Som ændret ved Lov Nr. 185 af 10. Maj 1950).

1. Enhver, der som Fører, Fisker eller i anden Egenskab er beskæftiget om Bord paa et paa Færøerne hjemmehørende Fiskerfartöj, eller som af anden Grund befordres om Bord i saadant Fartöj, skal mindst een Gang om Aaret fremstille sig til Lægeundersøgelse paa Færøernes Tuberkulosestation. Enhver, der er beskæftiget eller som af anden Grund befordres om Bord paa en paa Færøerne hjemmehörende Hvalfangerbaad, samt enhver, der er beskæftiget paa en af Hvalstationerne paa Færøerne, skal hvert Aar inden Hvalsæsonens Begyndelse ligeledes fremstille sig til Lægeundersøgelse paa Færøerns Tubrkulosstation.

2. Forinden et Fiskerskib eller en Hvalfangerbaad hjemmehörende paa Færøerne forlader færøsk Havn for at gaa paa Fiskeri (Hvalfangst) skal det paases — for Førerens Vedkommende af Rederen (Skibsejeren) og iøvrigt af Føreren —, at enhver ombordværende er forsynet med saadan Attest som omhandlet i § 1, Stk. 2, udfærdiget ikke over eet Aar før Afsejlingsdagen. Samme Regel gælder saafremt en paa Færøerne bosiddende Person tages om Bord i anden Havn. Det paahviler den ansvarlige Leder af en Hvalstation at paase, at de paa Stationen beskæftigede er forsynet med Attest som omhandlet i § 1, Stk. 2, udfærdiget indenfor de sidste 12 Maaneder.

3. Overtrædelse af denne Lovs § 2 straffes, for saa vidt ikke höjere Straf er forskyldt med Bøde, der tilfalder Færøernes Landskasse.

4. Denne Lov træder i Kraft den 1. December 1939 og underkastes Revision i Rigsdagssamlingen 1954-55.

Uppskot

Lóg nr. 405 frá 21. november 1939 sum broytt við lóg nr. 185 frá 10. mai 1950 verður endurnýggjað við hesi broyting:

»Denne lov træder i kraft straks og underkastes revision i folketingssamlingen 1958/59«.

1. viðgerð 4. august og 24. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Av tí at lóg nr. 405 frá 21. november 1939 sum broytt við lóg nr. 185 frá 10. maj 1950 um tvungna tuberklarannsókn av skipsfiskimonnum eftir § 4 í fyrrnevndu lóg skal fyri aftur í ríkisdagssetuni 1954-55, hevur landsstýrið lagt málið fyri løgtingið.

Landsstýrið mælir til at endurnýggja lógina óbroytta.

Málið varð beint í fíggjarnevndina.

Nevndin hevur biðið landslæknan og yvirlækna Magnussen um ummæli í málinum, og báðir mæla til at seta lógina í gildi aftur í óbroyttum standi.

Viðvíkjandi tí við 1. viðgerð av málinum reista spurningi um at lata tuberklarannsókn fara fram eisini aðrastaðni enn í Havn, úttalar landslæknin, at tað er umráðandi, at kanningin *altíð* verður gjørd av fullkønum manni, t. v. s. av yvirlæknanum ella næsta hjálparmanni hansara á tuberklastøðini. Yvirlækni Magnussen sigur, at hann hevur gjøgnumlýst skipsfólk bæði á Tvøroyri, í Vági og í Klakksvík, men tað vísir seg altíð, at ein stórur partur av skipsfólki fer ikki til gjøgnumlýsingar fyrr enn teir koma til skipið, og tá skipini skulu avstað, eru tey ikki fullmannað við

eftirkannaðum fólki, og so fara tey alíkaval til Havnar. Hann heldur ikki, at tað er neyðugt at broyt lógina. Kanningar aðrastaðni enn í Havn kunna sum fyrr fara fram, sjálvt um lógin verður óbroytt.

Nevndin mælir annars til at biðja landsstýrið umhugsa spurningin um, hvussu teir skulu hjálpast fíggjarliga, sum ikki koma til skips vegna tess, at teir ikki standa kanningina ígjøgnum, og skjótast gjørligt leggja uppskot hesum viðvíkjandi fyri tingið.

Nevndin mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 26. august og 3. viðgerð 31. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 21—0.

---

7. *Dagpeningur frá Føroya Vanlukkutrygging*

Ár 1954, 3. august legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um broyting í kgl. fyriskipan fyri Føroyar nr. 161 frá 29. marts 1939 »om forsikring mod følger af ulykkestilfælde«.

§ 25 í kgl. fyriskipan nr. 161 frá 29. marts 1939 verður broytt soleiðis:

»Dagpeningurin fyri árið 1955 er kr. 6,00 um dagin. Partvísur dagpeningur verður ikki veittur.«

lagtingslov om ændring i kgl. anordning for Færøerne nr. 161 af 29. marts 1939 »om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.«

§ 25 i kgl. anordning nr. 161 af 29. marts 1939 ændres således:

»Dagpenge udgør for året 1955 kr. 6,00 daglig. Delvis dagpenge ydes ikke.«

Viðmerking:

Løgtingslóg nr. 26, 14. oktober 1953 um dagpening frá Føroya vanlukkutrygging er bert galdandi hetta árið út.

So stat loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot um at endurnýggja lógina fyri komandi ár.

1. viðgerð 5. august, 2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 13. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

8. Lóg um veð í veiðu.

Ár 1954, 3. august legði lögmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Midlertidig lov for Færøerne om pantsætning af fangst.

§ 1.

Enhver, der driver fiskeri, skal kunne give underpant i fangsten i året 1955 til sikkerhed for betaling af gæld, der er stiftet til udrustning og drift af fiskerfartöjer.

§ 2.

Det ifølge vedkommende pantebrev skyldige beløb kan inddrives ved udpantning og forfalder til betaling senest den 31. december 1955. Panteretten bortfalder, såfremt begæring om udpantning ikke er indgivet til sorenskriveren inden den 1. april 1956.

§ 3.

Varer, leveret til udrustning mod pant i fangsten i overensstemmelse med denne lov, kan ikke for andre tilgodehavender gøres til genstand for arrest, udlæg eller anden retsforfølgning.

§ 4.

Efter udløbet af april måned 1956 udsletter sorenskriveren (dommeren) de i henhold til denne lov tinglæste pantebreve, uden fremsættelse af begæring i så henseende er fornøden.

§ 5.

Tinglæsning såvel som aflæsning og udslettelse, der sker i medfør af denne lov, kan finde sted uden gebyr til statskassen.

§ 6.

Denne lov, der kun gælder for Færøerne, træder i kraft straks.

Viðmerking:

Ríkislóg nr. 324 frá 10. december 1953 er bert galdandi fyri hetta árið. So stat loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot til ríkislóg fyri komandi ár.

1. viðgerð 5. august, 2. viðgerð 10. og 3. viðgerð 13. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18 - 0.

9. *Manning av skipum.*

Ár 1954, 2. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum og skjølum:

Uppskot

til

løgtingslóg um manning av føroyskum skipum.

Inngangur og orðskiljingar:

Tonn: Brutto registar tonn.
Bátur: Far uppí 8 tons.
Minni far: Far millum 8 og 20 tons.
Skip: Far frá 20 tonsum og uppeftir.
Heimasigling: Sigling innanfyri 100 sjómíl úr landi.
Norðhavssigling: Sigling norðanfyri 53° norður breidd.
Óskerd sigling: Sigling á øllum høvum.
Hestakraft (H.K.): Merkt maskinhestakraft.

1. partur.

§ 1.

Bátar mugu ikki fara longur enn 30 sjómíl úr landi og krevst ikki mynstring av manning ella skiparabrævi at føra teir.

Minni før mugu ikki fara útum heimasigling, og umframt at halda vanligu lógarreglur skulu tey hava mynstraða manning og skipara við heimaskiparabrævi.

Í serstøkum førum kann landsstýrið veita undantaksloyvi frá siglingarleiðunum í hesi grein.

lagtingslov om bemanding af færøske skibe.

Indledning og definitioner:

Ton: Brutto register ton.
Båd: Fartöj op til 8 tons.
Mindre fartöj: Fartöj mellem 8 og 20 tons.
Skib: Fartöj på 20 tons og derover.
Kystfart: Sejlads indenfor 100 sømil fra land.
Fart på Nordatlanten: Sejlads nord for 53° nordlig bredde.
Uindskrænket fart: Sejlads på alle have.
Hestekraft (H.K.): Den indicerede maskinhestekraft.

1. kapitel.

§ 1.

Både må ikke gå længere fra land end 30 sömil og der udkræves ikke udmönstring af mandskab eller fører med sønæringsbevis.

Mindre fartöj må ikke gå udover kystfart og foruden at opfylde lovens almindelige regler skal de have udmønstret mandskab og en fører med sønæringsbevis som kystskipper.

I særlige tilfælde kan landsstyret dispensere fra fartsområderne i denne paragraf.

§ 2.

Á hvørjum føroyskum skipi skal vera skipari við sjóyrkisbrævi soleiðis:

Skipsførarabræv, tá ið skipið er yvir 400 tons á øllum leiðum og á øllum skipum í óskerdari sigling og á øllum ferðamannaskipum yvir 100 tons uttanfyri heimasigling.

Skiparabræv í Norðhavssigling við skipi undir 400 tons.

Heimaskiparabræv á minni førum.

§ 3.

Hvørt føroyskt skip yvir 1000 tons skal hava stýrimenn sum her tilskilað:

Í óskerdari sigling: 2 stýrimenn við stýrimannsbrævi.

Í Norðhavssigling: 1 stýrimann við stýrimannsbrævi, 1 stýrimann við bestamansbrævi. Flytur skip vanliga meir enn 12 ferðafólk, skulu báðir stýrimenninir hava stýrimansbræv.

Hvørt skip millum 150 og 1000 tons skal hava stýrimenn sum her tilskilað:

Í óskerdari sigling: 1 við stýrimansbrævi, 1 við bestamansbrævi.

Í Norðhavssigling: 2 við bestamansbrævi.

Í heimasigling: 1 við bestamansbrævi. Flytur skipið vanliga meir enn 12 ferðafólk skulu stýrimenn hava stýrimansbræv í øllari sigling.

Á hvørjum skipi undir 150 tons uttanfyri heimasigling skal vera ein stýrimaður við bestamansbrævi og tað sama í heimasigling, um skipið ætlast at gera lengri túr enn 3 dagar.

Á hvørjum skipi kunnu umframt setast fleiri stýrimenn, um tørvur er til tess, tó ikki við minni yrkisbrævi enn frammanundan er kravt, tó so at við skipi undir 150 tons kann maður við heimaskiparabrævi vera undirstýrimaður.

§ 2.

På hvert færøsk skib skal der være en fører med sønæringsbevis således:

Skibsførerbevis, når skibet er over 400 tons indenfor alle fartsområder og på alle skibe i uindskrænket fart og på alle passagerskibe over 100 tons udenfor kystfart.

Skipperbevis i fart på Nordatlanten på skibe under 400 tons.

Kystskipperbevis på mindre fartøjer.

§ 3.

Hvert færøsk skib over 1000 tons skal have styrmænd som nedenfor anført:

I uindskrænket fart: 2 styrmænd med styrmandsbevis.

I fart på Nordatlanten: 1 styrmand med styrmandsbevis, 1 styrmand med bedstemandsbevis. Befordrer skibet sædvanligvis mere end 12 passagerer, skal begge styrmændene have styrmandsbevis.

Hvert skib mellem 150 og 1000 tons skal have styrmænd som nedenfor anført:

I uindskrænket fart: 1 med styrmandsbevis, 1 med bedstemandsbevis.

I fart på Nordatlanten: 2 med bedstemandsbevis.

I kystfart: 1 med bedstemandsbevis. Befordrer skibet sædvanligvis mere end 12 passagerer skal styrmændene have styrmandsbevis indenfor alle fartsområder.

På hvert skib under 150 tons uden for kystfart skal der være 1 styrmand med bedstemandsbevis og ligeledes i kystfart, ifald rejsens varighed er beregnet til mere end 3 dage.

På hvert skib kan der herudover ansættes flere styrmænd, hvis det skulle være nødvendigt, men ikke med mindre sømæringsbeviser end foran foreskrevet, dog skal en person med kyst-

§ 4.

Á hvørjum føroyskum skipi við meira enn 900 hestakraft (H.K.) maskinu skulu vera í minsta lagi 2 maskinistar við maskinistabrævi av 2. stigi.

Hvørt skip við millum 300 og 900 hestakraft (H.K.) maskinu skal hava í minsta lagi 1 maskinist við maskinistabrævi av 2. stigi og 1 við maskinpassarabrævi.

Hvørt skip við millum 200 og 300 hestakraft (H. K.) maskinu skal hava í minsta lagi 1 maskinist við maskinpassarabrævi.

Hvørt skip við millum 120 og 200 hestakraft (H.K.) maskinu skal í minsta lagi vera mannað við 1 maskinisti við motorpassarabrævi, tó so, er tað ferðamannafar, krevst maskinistur við motorpassarabrævi, tá ið maskinkraftin er meir enn 50 hestar (H.K.).

Á hvørjum skipi kunnu umframt setast fleiri maskinmenn enn her nevnt, um tørvur er til tess, tó ikki við minni yrkisbrævi enn frammanundan er kravt.

skipperbevis kunne udmønstres som understyrmand.

§ 4.

På hvert færøsk skib med over 900 hestekraft (H.K.)) maskine skal der være mindst 2 maskinister med maskinistbevis af 2. grad.

Hvert skib med maskineri mellem 300 og 900 maskin hestekraft (H.K.) skal mindst have 1 maskinist med maskinistbevis af 2. grad, og 1 med maskinpasserbevis.

Hvert skib med maskineri mellem 200 og 300 hestekraft (H.K.) maskine skal have mindst 1 maskinist med maskinpasserbevis.

Hvert skib med maskineri mellem 120 og 200 hestekraft (H.K.) maskine skal mindst være bemandet med 1 maskinist med motorpasserbevis, dog hvis det drejer sig om passagerfartøj, udkræves en maskinist med motorpasserbevis, når maskinkraften er over 50 hestekræfter (H.K.).

På hvert skib kan der desuden ansættes flere maskinister end her anført, hvis det skulle findes nødvendigt, dog ikke med mindre beviser end foran foreskrevet.

§ 5.

Á hvørjum skipi yvir 1500 tons, og er tað ferðamannaskip tá yvir 500 tons, skal vera radio-telefon og telegrafstöð, við minst 1 radiotelegrafisti at røkja støðina.

Er skipið minni enn ávikavist 1500 og 500 tons, skal tað hava góðkenda radiotelefonstøð, sum kann røkjast av skipara ella stýrimanni (smbr. kunngerð nr. 26 frá 25/7 1947 og nr. 70 frá 21/12 1949).

§ 5.

På hvert skib over 1500 tons og hvis det er passagerskib over 500 tons, skal der være radiotelefon og radiotelagrafstation med mindst 1 radiotelegrafist til betjening af stationen.

Er skibet under henholdsvis 1500 og 500 tons, skal det have godkendt radiotelefonstation, som kan betjenes af fører eller styrmand (jfr. kundgørelse nr. 26 af 25/7 1947 og nr. 70 af 21/12 1949).

§ 6.

Hvørt føroyskt skip mannað við meiri enn 8 monnum, ið hava fast tilhald umborð, skal hava kokk við kokkabrævi.

§ 7.

Hvørt føroyskt skip skal hava tørvandi manning til tryggingar av mannalívi á sjónum og sigling, soleiðis at tvískiftisvakt í minsta lagi kann verða gingin. Dekksmannatalið verður fyrisett í sáttmála ella eftir avgerð og ábyrgd skiparans.

§ 8.

Maskinistunum til hjálpar skulu vera hjálparmaskinistar, smyrjarar ella kyndarar, nóg mikið til at alt maskinverkið kann verða trygt umgingið og at í minsta lagi kann verða gingin tvískiftisvakt, tó fyri kolkyndarar trí skiftisvakt. Tal teirra verður annaðhvørt at gera av eftir sáttmála ella undir skiparans ábyrgd og avgerð.

2. partur.

§ 9.

Ongin má vera yngri enn 14 ár, ið mynstrar út við føroyskum skipi, og er hann kolkyndari ella kollempari, tá í minsta lagi 18 ár.

Landsstýrið kann fyriseta reglur, hareftir sjóvinnuligt yrki við føroyskum skipi verður treytað av, at viðkomandi við læknakannan finnist skikkaður til tílíkt.

Fyri deksmenn, stýrimenn og skipparar skal skiljast millum sigling við fiskiskipi (skip, ið við egnum reiðskapi útvegar sær farm) og við farmaskipi (skip, ið flytur farm av øllum sløgum), samsvarandi hesum geva sjó-

§ 6.

Hvert færøsk skib, der er bemandet med over 8 mand, der har fast ophold ombord, skal have kok med kokkebevis.

§ 7.

Ethvert færøsk skib skal have den af hensyn til sikkerheden for menneskeliv på søen og skibets betryggende drift fornødne besætning, således at der i det mindste kan holdes toskiftet vagt. Antallet af dæksmænd fastsættes ved overenskomst eller af føreren under dennes ansvar.

§ 8.

Til maskinisternes assistanc skal der ansættes hjælpemaskinister, smørere eller fyrbødere i så stort antal, som er påkrævet af hensyn til maskineriets betryggende betjening og således, at der i det mindste kan holdes toskiftet vagt og for fyrbødernes vedkommende treskiftet vagt. Deres antal fastsættes ved overenskomst eller af føreren under dennes ansvar.

2. kapitel.

§ 9.

Personer, der ikke er fyldt 14 år må ikke gøre tjeneste på færøsk skib. Personer, der ikke er ifyldt 18 år, må ikke gøre tjeneste som fyrbødere eller kullempere.

Landsstyret kan fastsætte regler, hvorefter adgangen til sønæring på færøsk skib betinges af, at vedkommende ved lægeundersøgelse findes skikket til pågældende tjeneste.

For dæksmænd, styrmænd og skippere skal der skelnes mellem tjeneste på fiskeskibe (skib, der med egne redskaber skaffer sig last) og på fragtskibe (skibe, der befordrer ladning af enhver art) og i overensstemmelse hermed skal der udstedes sønæringsbevi

yrkisbrøv fyri stýrimenn og skiparar rættindir til fiskiskap ella farmasigling, tá ið niðanfyri nevndu siglingarkrøv eru uppfylt.

Prógvar maður at hava 1/3 av tí fyrisettu siglingartíð við farmaskipi og teir 2/3 við fiskiskipi, kann viðkomandi sjóyrkisbrøv fáa viðmerking um, at tað gevur rættindir bæði við farma- og fiskiskipi.

§ 10.

Fyri at kunna mynstra sum könur deksmaður krevst, at maðurin er minst 18 ár og hevur sigld minst 12 mánaðir sum deksmaður. Fyri at kunna mynstra sum deksmaður krevst, at maðurin er minst 17 ár og hevur sigld minst 12 mánaðir sum ungur deksmaður. So skjótt sjómansskeið sum umtalað í § 2 í lóg um sjómansskúlar og sjómanslæru, verður treytað, skal ungur deksmaður hava verið minst 3 mánaðir av tí treytaðu siglingartíðini á sjómansskeiðinum, áðrenn hann kann mynstra sum deksmaður.

§ 11.

Heimaskiparabrøv fæst, tá ið maður hevur fylt 21 ár, hevur heimarætt, og tey seinastu 5 árini er ikki dømdur ella hevur sitið av 4 máuaða fongsil ella meira, arbeiðshús ella trygdarvarðhald, (tó kann landsstýrið í serligum førum veita undantaksloyvi frá hesi treyt), hevur fingið læknaváttan sum fyrisett av landsstýrinum fyri sjón og høyring, hevur minst 36 mánaða mynstraða siglingartíð uftaná at hava fylt 15 ár, harav minst 12 mánaðir sum könur deksmaður og í mesta lagi 24 mánaðir við minni fari og hevur staðið heimaskiparaprøvtøku.

Lýkur maður hesar treytir, og hevur sigld í mesta lagi 12 mánaðir av tí í stk. 1 fyrisettu siglingartíð við minni

ser til styrmænd og skippere med adgang til fiskeri eller fragtfart, når vedkommende opfylder nedennævnte krav til sejlads.

Godtgør vedkommende, at 1/3 af den foreskrevne sejlads falder på fragtskib og 2/3 på fiskeskib, kan vedkommende sønæringsbevis forsynes med påtegning om adgang til såvel fragtfart som fiskeri.

§ 10.

For at udmønstre som befaren dæksmand udkræves, at vedkommende er fyldt 18 år og er faret til søs i mindst 12 måneder som dæksmand. For at udmønstre som dæksmand udkræves, at vedkommende er fyldt 17 år og har faret på søen i mindst 12 måneder som ungmand. Såsnart søfartskursus som omtalt i § 2 i lov om navigationsundervisning bliver krævet, skal ungmænd have været mindst 3 måneder af den krævede sejlads på nævnte søfartskursus, forinden han kan udmønstre som dæksmand.

§ 11.

Bevis som kystskipper kan opnås når vedkommende er fyldt 21 år, har indfødsret, og i de sidste 5 år ikke har været idømt eller har udstået straf af fængsel i 4 måneder eller derudover, arbejdshus eller sikkerhedsforvaring, (dog kan landsstyret under særlige omstændigheder tilstå afvigelser herfra), har bestået en af landsstyret foreskrevet syns- og høreprøve, har faret til søs i mindst 36 måneder efter det fyldte 15. år, deraf mindst 12 måneder som befaren dæksmand og højst 24 måneder i mindre fartøj og har bestået kystskipperprøven.

Når vedkommende opfylder disse betingelser og har faret til søs i højst 12 måneder af den i stk. 1 foreskrevne

fari og umframt staðið skiparaprávtøkuna, fær hann yrkisbrævsum bestimaður.

§ 12.

Skiparabrævfæst, tá ið maður hevur fingið skiparaprógv, lýkur tær í § 11, 1. stk. fyrisettu persónligu treytir og hevur siglt sum stýrimaður í minsta lagi 18 mánaðir, harav skal minst helmingur hava verið sum 1. ella einasti stýrimaður við skipi og í minsta lagi skal hálv stýrimanstíðin verið út um heimasigling.

Skipsfararabrævfæst, tá maður hevur fingið stýrimansprógv, heldur tær í § 11, stk. 1, fyrisettu persónligu treytir og hevur siglt sum stýrimaður í minsta lagi 24 mánaðir, harav skal minst helmingur hava verið sum 1. ella einasti stýrimaður við skipi og í minsta lagi hálv stýrimanstíðin hava verð út um heimasigling.

§ 13.

Fyri at kunna mynstra sum radiotelegrafistur krevst at hava staðið roynd, sum millumlandareglur fyrisøta fyri radiotelegrafistar.

§ 14.

Fyri at kunna mynstra sum kokkur krevst at hava verið til skips í minst 12 mánaðir, at hava fylt 17 ár og at hava staðið kokkaroynd.

§ 15.

Í øllum førum skal eitt her umrøtt prógv av hægri stigi geva øll rættindi, sum tilsvarandi av lægri stigi.

§ 16.

So leingi læra og právtøka fyri maskinistar, maskinpassarar og motorpassarar er ikki føroyskt sermál, eru viðkomandi reglur í ríkislóggávuuni

sejltid på mindre fartøj foruden at have bestået skipperprøven, erholder han sønæringsbevis som bedstemand.

§ 12.

Sønæringsbevis som skipper opnås når vedkommende har bestået skippereksamen, opfylder de i § 11, stk. 1 foreskrevne personlige betingelser, og har faret til søs i mindst 18 måneder, hvoraf mindst halvdelen som 1. eller eneste styrmand på skib og mindst halvdelen af styrmandstiden skal have været udenfor kystfart.

Sønæringsbevis som skibsfører opnås, når vedkommende har bestået styrmandseksamen, opfylder de i § 11, stk. 1, foreskrevne personlige betingelser og har faret til søs i mindst 24 måneder, af denne tid skal mindst halvdelen have været som 1. eller eneste styrmand på skib og mindst halvdelen af styrmandstiden udenfor kystfart.

§ 13.

For at kunne udmønstre som radiotlegrafist udkræves, at han har bestået en prøve som efter mellemfolkelige regler foreskrives for radiotelegrafister.

§ 14.

For at kunne udmønstre som kok udkræves, at han har faret til søs i mindst 12 måneder, at han er fyldt 17 år og har bestået kokkeprøven.

§ 15.

I alle de heromhandlede tilfælde, skal bevis af höjere grad give adgang til tilsvarende af lavere grad.

§ 16.

Sålænge undervisningen og eksamensordningen for maskinister, maskin- og motorpassere ikke er særanliggende, kommer de bestemmelser i

framvegis í nýtslu (smbr. »Lov om sønæring af 28. februar 1916 med senere ændringer«) tó so at fyri at kunna mynstra sum maskinpassari, skal maður eisini hava fingið motorpassaraprógv og hava siglt sum hjálparmaður í minsta lagi helmingin av fyrisettu siglingartíðini við skipi við motori yvir 120 H.K.

rigslovgivningen fortsat i anvendelse, (jfr. »Lov om sønæring af 28. februar 1916 med senere ændringer), dog således, at der for at kunne udmønstre som maskinpasser må vedkommende tillige have bestået motorpasserprøven og have faret til søs mindst halvdelen af den foreskrevne sejltid som medhjælper på skib med motor over 120 H. K.

§ 17.

Landsstýrið hevur heimild til eftir tilmæli frá viðkomandi yrkisfelag at veita manni, sum undir seinna heimsbardaga hevur fört skip við undantaksloyvi til Vesturgrønlands atgongd til at kunna fáa skiparaprógv eftir hesi lóg.

§ 17.

Landsstyret er bemyndiget til efter indstilling af vedkommende fagforening at meddele personer, der under sidste verdenskrig har sejlet med dispensation som fører af skib til Vestgrønland adgang til at kunne erhverve sønæringsbevis som skipper i medfør af denne lov.

§ 18.

Henda lóg kemur í gildi 1. september 1954, tó soleiðis, at landsstýrið fær heimild í kunngerð at fyriseta, nær treytin í § 10 um sjómansskeið og í § 14 smbr. § 6 um kokkaroynd skal koma í gildi.

§ 18.

Denne lov træder i kraft 1. september 1954, dog således, at landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at fastsætte tidspunktet for ikrafttrædelsen såvidt angår betingelserne i § 10 søfartskursus og § 14 jfr. § 6 om en kokkeprøve.

Viðmerkingar:

Hetta uppskot til lóg um manning av føroyskum skipum hoyrir so nær saman við lógina um sjómansskúlar og sjómanslæru, sum samtykt varð á seinasta tingi, at siglingarlóggáva okkara er ikki nútímaført, fyrr enn tann í hesum uppskoti tilætlaða lóggáva er framd. Kravið um meira tíðarhóskandi lærdóm fyri yvirmenn á føroyskum skipum, hevur gjørt tað neyðugt eisini at lógfesta tey rættindi, hesi nýggju prógv skulu kunna geva, og út frá lóggávuni hesum viðvíkjandi í grannalondum og í samráð við siglingarkønar menn er hetta uppskot gjørt.

§ 10 um skiljan ímillum ungar dekksmenn, deksmenn og kønar dekksmenn er orsakað av tí í § 5 í lógini um sjómansskúla og sjómanslæru nr. 8 frá 19. marts 1954 tilskilaða sjómansskeiði, og er sett uppí hetta lógaruppskot eins og nevnda § 5 í nevndu lóg fyri at javnføra lóggávu okkara við tilsvarandi lóggávu í Norðurlondum.

§ 14 um mynstriugarkrav fyri kokkar á skipum við meir enn 8 mannum (smbr § 6 í besum lógaruppskoti) er orðað út frá sama sjónarmiði sum § 10.

Av tí, at bæði kokkaskúli og serlig sjómansskeið fara at kosta landskassanum væl av peningi, verða hesi ikki sett á stovn uttan neyðturvilig peningajáttan frá løgtinginum, og er tí í § 18 tilskilað landsstýrinum heimild til, tá ið hesar peningajáttanir eru givnar, við kunngerð at seta treytirnr í § 10 og § 14 í gildi.

Málinum er viðlagt avskrift av skrivi frá Føroya skipara- og navigatørfelag, sum hevur havt lógaruppskotið til ummælis og frá Føroya maskinistfelag, sum hevur ynskt lógfest, »at maskinpassarar, sum áðrenn 1/1 1944 høvdu rætt at vera meistarar um borð á føroyskum trolarum og øðrum veiðiskipum, skulu framvegis hava henda rætt, hóast nevndu skip hava meira enn 500 H.K.«

Vísandi til § 16 í hesum lógaruppskoti, har tilskilað er, at so leingi læra og prøvtøka fyri maskinistar, maskinpassarar og motorpassarar er ikki føroyskt sermál, eru viðkomandi reglur í ríkislóggávuni framvegis í nýtslu, má heimastýrið haldast ikki at kunna lóggeva hesum viðvíkjandi, men landsstýrið vil um tað verður ynskt senda ríkisstýrinum brævið frá maskinistfelagnum.

FØROYA SKIPARA. OG NAVIGATØRFELAG

Tórshavn, 16. juni 1954.

Føroya Landsstýri
her.

Í brævi dagfest 19. februar hevur Føroya Landsstýri sent uppskot til løgtingslóg um sjómansskúla og sjómanslæru og løgtingslóg um manning av føroyskum skipum til gjøgnumlesingar og møguligt ummæli.

Felagið loyvir sær at svara, at tað heldur tað ikki vera beint, at mark verður sett fyri, hvar fiskiskipari við fiskiskipi hevur loyvi at ifska, og at mark verður sett fyri, hvørjum skipi hann hevur loyvi at fiska við.

Fyri skiparar við núgaldandi prógvi er einki mark fyri skipastødd, og teir hava heimild til at sigla longur suðureftir, enn uppskotið gevur.

Tann prøvtøka, sum nú verður sett í gildi, gevur størri lærdóm enn hin gamla, og felagið heldur tað tí vera líkindi til, at økið fyri sigling hjá manni við hesum prógvi verður óavmarkað, og skipastøddin somuleiðis óavmarkað. — Víst verður eisini til skriv av 1/1 1953 til Føroya Løgtings har talað verður um »at skipa siglingarlæruna soleiðis, at upprættað verður ein serlig fiskiskiparalæra bert fyri fiskiskiparar, har teir kunnu fáa tann lærdóm, einum krevst fyri lívstíð, á *einum* skúlaskeiði.«.

Víst verður á, at ensk fiskiskiparalæra kallað »skipper full« gevur ræti til óavmarkaða sigling við óavmarkaðari skipastødd. — Norðmenn hava eina líknandi prøvtøku, sum gevur óavmarkaða sigling við óavmarkaðari skipastødd til fiskiskap.

Felagið heldur eisini, at maður við skiparabrævi skal hava loyvi til at sigla farmasigling við føroyskum skipi upp til 500 tons í europeiskum farti.

Eisini má hugsast um teir menn, ið hava tikið fiskiskiparaprógv, og ikki hava tikið grønlandsprógv. Møguleiki má verða fyri hesar menn at fáa loyvi at taka grønlandsprógv ella at fáa serprógv fyri hesa eksamen uppá styttri tíð, soleiðis at nøkur av teimum fakum, sum teir hava havt, falla burtur.

Hesa viðmerking sendi eg sum formaður í felagnum. Eg havi ikki havt høvi til ta tosa við allar nevndarlimirnar enn, men so hvørt, sum eg fái fatur á teimum, skal spurningurin leggjast fyri teir, og um teir hava aðra meining, skal landsstýrið fáa tað at vita.

Við hávirðing

Ole Jacob Jensen.

FØROYA MASKINISTFELAG

Tórshavn, 3. juni 1954.

Føroya Landsstýri,
her.

Tá ið felagið hevur fingið at vita, at ætlanin er at leggja fram uppskot um broytan av lógini um siglingarlæruna, loyvir felagið sær at koma við uppskoti um, at broytan verður gjørd um rattin til at vera maskinmeistari um borð á trolarum og øðrum veiðuskipum, ið hava meir enn 500 hk.

Fyrstu ferð, prógv varð tikið í Føroyum fyri maskinmeistarar, var í 1943; áðrenn ta tíð vóru bert tikin maskin- og motorpassaraprógv. Tey fyrstu árini aftan á hetta vóru eingir vansar fyri maskinpassarar at fáa pláss um borð á trolarum, tí eingir vóru settir at fara upp um 500 hk., og nevnda prógv gav loyvi til at vera 1. og 2. meistari upp til hesa hædd. Síðani eru hk á trolarunum nærri fastlagdar, og eru tað ikki so fáir, sum nú hava yvir 500 hk. Teir, sum áður høvdu havt loyvi til at vera meistarar, máttu nú søkja um serloyvi, og hetta gekst ofta trupult og var torført at fáa.

Fyri at sleppa undan at søkja um serloyvi og fyri at líkastilla teir, sum áðrenn 1943 høvdu tikið maskinpassaraprógv, loyva vit okkum at biðja háttvirda landsstýrið um at framseta broytingaruppskot, sum vit kundu

hugsað okkum kom at djóða sum so: Maskinpassarar, sum áðrenn 1/1 1944 høvdu rætt til at vera meistarar um borð á føroyskum trolarum og øðrum veiðuskipum, skulu framvegis hava hendla ræt, hóast nevndu skip hava meira enn 500 hk.

Henda umsókn er framkomin av teirri grund, at teir menn, ið hetta kemur at umfata, eru flestir blivnir so gamlir, at teir ongar møguleikar nú hava fyri at taka tað almenna maskinistprógvið.

Við hávirðing

f. FØROYA MASKINISTFELAG

S. Høydal

1. viðgerð 4. august og 2. september legði siglingsmálanevndin fram soljóðandi

Nevndarumhugsan við fylgisskjølum:

Uppskotið til lóg um manning av føroyskum skipum er orsakað av, at hetta lógarumráði er komið undir heimastýrið, og er nevndin í tí mesta samd við fyrisetingarnar í uppskotinum og heldur, at henda lóg sum heild tikið vil føra góðan og neyðturviligan bata við sær. Eitt er tó, sum semja hevur ikki fingist um í nevndini at mæla til óbroytt, nevniliga siglingarrættindini hjá fiskiskiparum.

Eftir tí nógaldandi lóg hava menn, sum hava fingið yrkisbrev sum fiskiskiparar av fyrsta stigi (upp á longdarprógvið) *rætt* at føra fiskiskip av óavmarkaðari stødd um allan sjógv, sum hiðan verður søktur. Eftir hesum lógaruppskoti verður *skiparabrevið*, sum skal kunna fáast upp á nakað meiri læru og meiri sigling, bert at geva rætt til at føra fiskiskip undir 400 t í sigling norðan fyri 53° norður breidd. Hesum hevur skiparafelagið funnist at í brevi, sum er viðlagt málinum, eins og tingmenn høvdu hesa atfinning á munni undir fyrstu tingviðgerð. Nevndin hevur hesum viðvíkjandi haft samráðing við skiparar og fyristøðumannin fyri siglingarprógvtøkuni, og verður her víst til brev frá Jógvan á Dul, prógvdómara, sum av tí tað var ikki framlagt saman við tingmálinum, verður kunngjørt tingmonnum sum skjal til hesa nevndarumhugsan saman við úrdrátti úr røðu, sum norski stjórin fyri fiskiskiparalærurna, Hans Tambs Lyche, hevur flutt fyri stuttum.

Tað sjónarmið, sum uppskotið til føroyska manningarlóg leggur til grund fyri tí ætlaðu fyriseting, at skiparabrev skal geva rætt til at føra

fiskiskip (eins og farmaskip) í Norðurhavssigling undir 400 tons, men at til størri far og og sigling suður um 53° norður breidd krevst skipsførarabrævi, ið krevur stýrimansprógv og neyðturviliga siglingartíð, er tað sama sum hevur eyðkent nútíma mannagongdina í siglingarlóggávuni í øllum okkum kendum londum, ið er tann, at so við og við sum førinj verða dýrari og tey virði, sum skiparin kemur at standa til svars fyri, verða so mangar ferðir størri enn áður, verða treytirnar til yrkisbrævi til at føra tey at tyngjast. Kanska ikki allir reiðarir hjá okkum enn standa aftan fyri hesum kravi, men lángevarar og tryggingarfeløg um allan heim leggja mesta dent á, at hesari leið verður fylgt.

Tá ið núgaldandi donsk lóggáva síðan 1927 gevur fiskiskipara av fyrsta stigi við longdarprógvi rætt at føra fiskiskip av øllum støddum um alt atlantshav norðan fyri 35° norður breidd og um íshavið, varð ikki hugsað um fiskifør av tí stødd og tí dýrleika, sum nútíma fiskifør koma til. Tá ið nú keypikostnaðurin kemur upp á einar 4 milliónir, varð tá roknað við nøkrum hundrað túsund krónum. Viðvíkjandi dýrleikanum av farminum, sum hesi skip føra til landa, er tann sami munur millum nú og tá. Vist verður her til ta leið, týsk lóggáva er farin, til tær so nógv tyngri treytir, bretar tey seinnu árini hava lagt á skiparabrøvini og til tær ætlanir, sum danir og norðmenn hava í næstum at tyngja ógvuliga munandi um sínar treytir fyri at føra stór og dýr før til langfara fiskiskap.

Hóast ein meginluti í nevndini hevur verið hugaður at mæla tinginum til at samtykkja § 2 í lógaruppskotinum sum hon er, er nevndin, eftir at samráðingar við uttannevndar menn er farin fram, samd um at lata hetta seðga eina tíð og vil mæla til at koma skiparafelagnum á møti við at taka ta í § 2 nevndu avmarking av skipastøddini til fiskiskap burtur.

Viðvíkjandi føraratreytir fyri ferðamannaskp heldur nevndn, at fyrisetingin í § 2, ið loyvir manni við skiparabrævi at føra ferðamannaskip upp í 400 tons í heimasigling er ov lin og mælir til at markið verður sett við 150 tons.

Viðvíkjandi grein 1 verður mælt til at avtaka treytina um mynstraða manning fyri minni før og bert treyta skipara á fiskiskipum í heimasigling.

Sum fjórða broyting verður mælt til millum tær persónligu treytirnar, sum álagdar verða fyri at kunna fáa yrkisbrævi sum heimaskipari, skipari og skipsførari, eisin at krevja edrúiligheitsprógv á sama hátt sum hetta verður kravt av bílstjórum.

Sum fimta broyting verður mælt til í § 17 at tilskila landsstýrinum heimild til í serstøkum føri at veita manni við skiparabrævi, sum hevur prógvað dugnaskap og álitissemi í skiparastarvi sínum, frammíhjáloyvi at føra fiskifar av einihvørjari stødd suður til 35° norður breidd.

Viðvíkjandi tí av skiparafelagnum framsetta ynski, at veita monnum, sum hava tikið setiskiparaprógv, høvi til í staðin fyri tað higartil verandi longdarprógvið at taka cykaprógv, sum skal kunna veita teimum somu rættindir sum tað nýggja skiparaprógvið, hevur landsstýrið greitt frá, at henda komandi vetur og helst eisini annan veturin verður slíkt skeið

at fara fram á Føroya Sjómansskúla, og setur tí nevndin onki uppskot fram hesum viðvíkjandi.

Nevndin heldur tað vera beint at skila til, at lógin vinkar ikki aftur eftir og hevur tí sett lógarregluna inn í § 18.

Nevndin setur so statt fram hetta

Broytingaruppskot.

Tingið samtykkir landsstýrisins uppskot til lóg um manning av føroyskum skipum (tingmál nr. 9/1954) við hesum broytingum:

ad § 1: Stk. 2 verður orðað soleiðis:
Minni før mugu ikki fara útum heimasigling. Fiskiskip í heimasigling skulu hava skpara við skiparabrævi (smbr. §4).
Mindre fartøjer må ikke gå udover kystfart. Fiskeskibe i kystfart skal have fører med sønæringsbevis som skipper (jfr. § 4).

ad § 2: Í øðrum stykki verður í tí føroyska tekstinum í staðin fyri orðini »100 tons uttan fyri heimasigling« og í tí danska tekstinum í staðin fyri orðini »100 tons uden for kystfart« sett »150 tons«.

Triðja stykkið í somu grein verða í tí føroyska tekstinum orðini »við skipi undir 400 tons« broytt til »við fiskiskipi av einihvørjari stødd og farmaskipi undir 400 tons«, og í tí danska tekstinum orðini »skibe under 400 tons« forandret til »fiskeskibe af enhver størrelse og fragtskibe under 400 tons«.

ad § 11: Ffyrsta stykki verða í tí føroyska tekstinum millum orðini »sjón og hoyring« og »hevur minst« sett orðini »hevur edrúligheitsprógv« og í tí danska tekstinum millum tilsvarandi orð sett orðini »har edruelighedsattest«.

ad § 17: Sum annað stykki verður í tí føroyska tekstinum sett: »Landsstýrið verður í serstøkum førj heimilað at veita manni við skiparabrævi, sum hevur prógvað dugnaskap og álitissemi í skiparastarvi sínum og hevur viðmæli frá felagi sínum, framíhjáloyvi at føra fiskifar av einihvørjari stødd suður til 35° norður breidd, og í danska tekstinum: »Landsstyret bemyndiges til i særlige tilfælde at meddele en person, der har sønæringsbevis som skipper og som har udvist duelighed og pålidelighed som skipper og er anbefalet af sin forening, dispensation til at føre fiskefartøj af enhver størrelse sydpå til 35° n. b.«.

ad § 18: Í aðru reglu fer út:

Í føroyska tekstinum: »1. september 1954« og í staðin sett: »beinanvegin«.

Í danska tekstinum: »1. september 1954« og í staðin sett: »straks«.

ad § 18: Sum nýtt stk. 2 verður sett:

Henda lóg skerjir ikki tey sjóyrkisbrøv sum fingin eru eftir eldri lóggávu.

Denne lov gør ingen indskrænkninger i de sønæringsbeviser, der er erhvervet i medfør af ældre lovgivning.

JÓGVAN Á DUL.
Tórshavn

Tórshavn, hin 15.7 1954.

Føroya Landsstýri,
her.

Vísandi til bræv J. 1950 No. III—558 frá Føroya Landsstýri verður hervið bræv frá Føroya Skipara- og Navigatørfelag ummælt, so sum biðið er um.

Tá Skiparafelagið sigur »at tað heldur tað ikki vera beint, at mark verður sett fyri, hvar fiskiskipari við fiskiskipi hevur loyvi at fiska, og at mark verður sett fyri, hvørjum skipi hann hevur loyvi at fiska við«, tá tykist hetta mær at ganga tvørtur ímót í øllum hevdvunnum prinsippum og allari vanligari praksis alla staðir.

Heldur ikki kann eg siga meg samdan við Skiparafelagið, at upprættað verður ein serlig fiskiskiparalæra *bert* fyri fiskiskiparar, tí tað vil so gera neyðugt, at vit upprætta eina serliga læru fyri teir menn, ið ætla at sigla sum yvirmenn við farma- og ferðafólkaskipum. Beinari meini eg er, at samskipa ta teoretisku útbúgvingina mest møguligt, samstundis sum vit leggja mest vekt á tað, sum er okkara primera behov. Vóru vit eitt størri samfelag, sum Ongland ella Týskland, so var laga mannin. Og viðvíkjandi tí, at tað skal vera neyðugt, »at skiparar skulu fáa tann lærdóm, teimum krevst fyri lívstíð á *einum* skúlaskeiði«, so dugi eg ikki at síggja, at tað sum ein regul hevur nakran fyrimun — tvørturímóti, hugsi eg. Og at byrja við vil eg absolut mæla til, at vit taka tað í tveimum stigum, og tað av mongum orsøkum, um so okkurt er, sum kann tala fyri, at alt verður lært í einum. Vit síggja dít dømis, at fleiri størri reiðaríir (nú hugsi eg um útheimin) og har íroknaði fiskivinnufeløg frá tíð til aðra seta sínar yvirmenn á skipinum á skúlabonkin.

Prinsipielt meini eg tað vera ógvuliga skeivt, at vit skulu leita eftir tí og bert adoptera tað, sum er lívast og lættast í øðrum londum. Sum nú til dømis »Skipper fulk« í Onglandi, hví tá ikki samstundis vísa á ta praktisku venjing (sigling), teir hava, og tann navigatións-teoretiska kunnleika, sum tykist tað mær, ikki stendur aftari, enn tað, sum krevst av einum skandinaviskum »Skibsfører«. Og »at Norðmenn hava eina líknandi prøvtøku«, ið altso gevur somu rættindir, jú — tað hava teir, men tá skal maðurin hava staðið stýrimannaprøvtøkuna, tí fiskiskipararoyndin gevur bert loyvi til at føra *fiskiskip* upp til 500 tons, og tað bert norðan fyri 30' n. br. og væntast kann í næstu framtíð, at teir fara at krevja hópin meir, sum framgongur av hesum fyrilestri, sum fyrverandi konsulentur fyri »Fiskarfagskolarne« harra Hans Tambs-Lyche helt stutt síðan.

Viðvíkjandi tí sokallaða »Grønlandsprógvinum« var kanska beinast, at undantak varð gjört, so at prøvtøka fór fram eina ferð ella hægst tvær ferðir aftur at.

Til eftirtanka fari eg at loyva mær at skoyta hetta uppí.

Tað er ein veruleiki, at týskararnir eru teir, ið krevja mest av sínum yvirmonnum á fiskiskipum — bæði handaligt og andaligt — og vita vit, at teir hava tann mest nýmótans fiskiflota, síðan hann so gott sum allur er nýggjur, og viðvikjandi yvirmonnunum sigur sami harra Tambs-Lyche í fyrilestrinum, sum víst er til, hetta: »Der er ikke tvivl om, at de større tyske fiskebåtenes officerer har en meget grundig og en meget allsidig uddannelse. Sandsynligvis er den for sitt formål den beste, som finnes i dag.«

Og um dagarnar sat eg og tosaði við stjóran fyri heimsins størsta trolarareiðarí, harra Raeder í Týsklandi, og segði hann millum annað, at heir høvdu eina *ógvuliga góða tíð aftan fyri seg,* altso fyri tí parti av árinum, ið farin er, í form av nógvum fiski og nógvum peningi, og at teir skuldu hava tríggjar nýggjar trolarar í august. Eg kundi ikki lata vera við at hugsa, at tað var eitt vist samband millum »den for sitt formål den beste, som finnes i dag« og »eina ógvuliga góða tíð aftan fyri seg«.

Fyri at summera upp: eg havi ongan hug til ella vil ikki mæla til, at alt skal gerast sum lættast, tað stendst ikki gott av tí. Skal virkast til bata fyri allar partar á hesum øki, mugu vit halda fast við tað, vit hava vunnið, og samstundis royna at koma eitt langt stig viðari fram.

Við hávirðing

Jógvan á Dul

Úrdrag úr fyrilestri hildin 18. 8. 52
av Hans Tambs-Lyche.

(Utviklingslinjer i fiskeriundervisningen i Norge).

.....I denne fremstilling har jeg forsøgt at få frem noe av den utviklingen innenfor fiskeriundervisningen, som har ført oss dit, vi står i dag. Det er ikke min sag å söke å trekke de enkelte linjerne videre. I løpet af hele denne uken vil de forskjellige spörsmålene, som er aktuelle, bli drøftet. Min opgave har været at søke å gi en historisk og samfunnsmæssig bakgrunn for de diskusjonerne, som kommer til at følge.

Men om *ett punkt* av *prinsipiell viktighet* vil jeg gerne si noen ord i denne forbindelse. Det er oppnevnt en komite, som skal ta for seg de erfaringer, som er høstet i de 12—13 årene, høvedsmannslinjen må ha vært i virksomhet. Dens oppgave er — kort sagt — å bygge videre på komiteinnstillingen av 1936.

Så vidt jeg forstår blir hovedproblemet for den komiteen å finne frem til en form, som gjør det mulig å skape en selvstendig fiskeskipperutdannelse — uavhengig av handelsmarinens behov. Det blir ikke lett, og det er mange spørsmål, som rejser seg i den forbindelse.

Dels gjelder det at føre navigasjonsutdannelsen noe videre enn i dag, men uten at svekke oplæringen i fiskerifagene. Det krever antagelig utvidelse av skoletiden, men på den annen side gjelder det også å skaffe muligheter for en enda bedre rekruttering til skolene enn nå.

Og en utvidet rekruttering til skolene kan ikke forenes med en utvidelse av skoletiden.

En vei ut av dette er *en spaltning av* fiskeriopplæringen i *to trinn.* Ett ett-årig kurs som nå — kanske med større vekt på de tekniske fag, og en 18 måneders eller *2-årig linje med fulle navigasjonsrettigheter på alle hav* og noe mer fiskerifag enn i dag. Men begge trinn må være selvstendige i den forstand, at de gir klart definerte rettigheter, som ikke kan fås på annen måte. ... ...

2. viðgerð 3. september og 3. viðgerð 6. september 1954.

Uppskot landsstýrisins við broytingum nevndinnar samtykt 17—0.

10. Fíggjarløgtingslóg 1955-56.

Ár 1954, 24. august legði løgmaður fram uppskot til fíggjarløgtingslóg fyri 1955/56.

---

11. Býti av Føroya parti av løn jarðamøðra.

Ár 1954, 4. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um býti av Føroya parti av løn jarðamøðra.

§ 1.

Føroya partur av føstu løn jarðamøðra eftir nýggju skipanini verður býttur í helvt millum landskassan og viðkomandi kommunur.

Býtið millum einstøku kommunurnar av parti teirra verður gjørt í mun til fólkatalið eftir seinastu fólkateljing, um ikki annar sáttmáli fyriliggur.

Landskassin leggur fyri fyrst kommunanna part út. Seinast 1. juli á hvørjum ári verður gjørt upp, hvussu nógv tær einstøku kommunurnar skulu gjalda landskassanum aftur fyri farna fíggjarárið. Komunurnar skulu afturrinda sín part seinast 1. december.

§ 2.

Frí hús ella húsaviðbót og telefonfelagagjald bera kommunurnar.

lagtingslov om fordeling af Færøernes andel af jordemødrenes løn.

§ 1.

Færøernes andel af jordemødrenes faste lön efter den nye ordning fordeles med halvdelen til landskassen og halvdelen til vedkommende kommuner.

Fordelingen mellem de enkelte kommuner af deres andel sker i forhold til folketallet efter sidste folketælling, med mindre ikke anden overenskomst foreligger.

Landskassen udlægger midlertidigt komunernes andel. Senest hvert års første juli udregnes, hvor meget de enkelte kommuner skal tilbagebetale landskassen for det foregående finansår. Kommunerne skal tilbagebetale deres andel senest 1. december.

§ 2.

Fribolig eller boliggodtgørelse samt telefonabonnement afholdes af kommunerne.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 3.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Við brævi frá 22. oktober 1952 legði landsstýrið uppskot fyri løgtingið til nýggja jarðamøðraskipan. Uppskotið varð samtykt, smbr. løgtingstíðindi 1952, bls. 60 og kgl. fyriskipan nr. 247 frá 28. august 1953.

Eftir § 12 ber ríkiskassin helmingin av útreiðslunum eftir § 4 og § 16 og eftir § 13 verður Føroya partur at býta millum landskassan og tær einstøku kommunur.

So statt loyvir landsstýrið sær at leggja lógaruppskot fram samsvarandi.

1. viðgerð 9. august og 18. august legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Við fyriskipan nr. 247 frá 28. august 1953 var sett í gildi nýggja jarðamøðraskipanin. Útreiðslurnar til hesa skipan verða býttar í helvt millum Føroyar og ríkiskassan. Føroya partur av føstu løn jarðamøðra verður býttur í helvt millum landskassan og avvarandi kommunur.

Samsvarandi hesum hevur landsstýrið sett fram lógaruppskot, ið sigur, at í fyrstu syftu leggur landskassin út part kommununna, og seinast 1. december skulu kommunurnar afturrinda landskassanum peningin fyri farna fíggjarárið. Um kommunurnar, sum hava felags jarðamóður, ikki hava gjørt sáttmála um býtið sínamillum, skulu útreiðslurnar skiftast eftir fólkatalinum.

Fíggjarnevndin hevur viðgjørt lógaruppskotið og er samd um at seta tað í verk fyri fíggjarárið 1954/55.

Tó er minnilutin (J. Kallsoy og J. P. Davidsen) ikki samdur við meirilutan um býtið kommununna millum. Minnilutanum dámar betur, at har, eingin sáttmáli er millum kommunurnar, skulu útreiðslurnar skiftast soleiðis, at helvtin verður í mun til skattainntøkuna og helvtin eftir fólkatalinum.

Sostatt setur fígjarnevndin fram hesi

Uppskot

I. Meirilutin (M. Holm, A. Djurhuus, P. Petersen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Sørensen):

Løgtingið samtykkir landsstýrisins uppskot til Løgtingslóg um býti av Føroya parti av løn jarðamøðra óbroytt.

11. Minnilutin (J. Kallsoy og J. P. Davidsen):

Løgtingið samtykkir landsstýrisins uppskot til løgtingslóg um býti av Føroya parti av løn jarðamøðra við tí broyting, at § 1, 2. petti verður orðað soleiðis:

Býtið millum einstøku kommunurnar av parti teirra verður framt við helvtina í mun til skattaskylduga inntøku og helvtina í mun til fólkatalið eftir seinastu fólkateljing, um ikki annar sáttmáli fyriliggur.

Fordelingen mellem de enkelte kommuner af deres andel foretages med halvdelen i forhold til skattepligtig indtægt og halvdelen i forhold til folketallet efter sidste folketælling, med mindre anden overenskomst ikke foreligger.

2. viðgerð 20. august og 3. viðgerð 26. august 1954.

Uppskot landsstýrisins var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Fr. Bláhamar, P. Petersen, M. Holm, J. Kallsoy, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, H. Iversen, Jens Chr. Olsen, S. Ellefsen, A. Sørensen, H. Djurhuus, R. Long, Søren Danielsen og Johan Poulsen.

Nei atkvøddi: J. P. Davidsen.

Atkvøddu ikki: P. M. Dam, S. P. Zachariasen, J. F. Øregaard, O. F. Joensen og J. P. Henriksen.

Burturstaddir: J. H. Danbjørg, Th. Petersen, E. Wáag og Hanus við Høgadalsá.

Uppskotið samtykt 14—1.

Uppskot minnilutans fall 5—0.

---

12. Býti av Føroya parti í studningi til aldursheim.

Ár 1954, 5. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um býti av Føroya parti í studningi til aldursheim.

§ 1.

Eftir § 17 í lóg nr. 146 frá 31. marts 1949 um aldursrentu verður fyriset, at landskassin frá 1. apríl 1953 og fyri tað fyrsta ber 1/3 í teim endurrindingum, sum aldursheim fáa eftir teim takstum, sum ríkisumboðsmaðurin í samráð við landsstýrið góðkenir eftir § 13, 2. stk. í aldursrentulógini.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om fordeling af Færøernes andel af tilskud til alderdomshjem.

§ 1.

I henhold til § 17 i lov nr. 146 af 31. marts 1949 om aldersrente bestemmes, at landskassen fra 1. april 1953 og indtil videre udreder 1/3 af de refusioner, der ydes alderdomshjem på grundlag af de takster, som rigsombudsmanden efter samråd med landsstyret godkender i medfør af § 13, stk. 2 i aldersrenteloven.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Higartil hevur studningur úr ríkiskassanum verið veittur aldursheimunum eftir einum kostdegi uppá kr. 2,50 per kostgangara og haraftrat hevur løgtingið síðani 1941 veitt 9/10 av muninum millum kr. 2,50 og kr. 4,00 ella kr. 1,35 per kostdag, (smbr. løgtingstíðindi 1941, bls. 155, 1942 bls. 75, 1944 bls. 108, 1946 bls. 71 og 1947 bls. 69).

Í skrivi frá 29. juni 1954 hevur ríkisumboðsmaðurin sagt landsstýrinum frá, at Tórshavnar býráð í skrivi frá 30. januar 1954 hevur sent inn umsókn um, at kostdagur aldursheimsins í Tórshavn verður settur upp frá kr. 2,50 og til somu hædd sum tilskilað í umfarsriti socialministarans frá 21. marts 1953.

Eftir hesum umfarsriti eru takstirnir ifyrisettir fyri roknskaparárið 1952/53 og fyri tað fyrsta til kr. 9,25 fyri Keypmannahavn, Frederiksberg og Gentofte kommunur, kr. 7,75 fyri keypstaðir v. m. og kr. 7,00 fyri hinar kommunurnar og fyri 1953/54 eru takstirnir eftir umfarsriti socialministarans frá 17. mai 1954 kr. 10,00, kr. 8,25 og kr. 7,75.

Ríkisumboðsmaðurin hevur síðani ynskt sær ummæli landsstýrisins til uppskot hansara um at fyriseta ein takst frá 1. apríl 1953 og fyri tað fyrsta uppá kr. 7,75 per kostdag.

Í skrivi frá 3. í hesum hevur landsstýrið tikið undir við uppskoti ríkisumboðsmansins, eftirsum henda almenna útreiðsla, sum ikki er broytt

síðani 1941 eins og útreiðslurnar til aldursrentu, avlamisrentu og barnastyrk, eigur at verða javnað, soleiðis at endurrindingin svarar betri til kostnaðin og í skrivi frá 8. juli 1954 hevur ríkisumboðsmaðurin góðkent kr. 7,75 per dag fyri tað fyrsta.

Kostdagatal aldursheimanna hevur verið soleiðis:

Tórshavnar aldursheim 1/1 1951 — 31/3 1952: 6.913
1/4 1952 — 31/3 1953: 6.493

Tvøroyrar aldursheim 1947: 2.887
1948: 2.630
1949: 2.368

So statt loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot til løgtingslóg samsvarandi.

1. viðgerð 9. august og málið beint til fíggjarnevndina.

---

13. Broyting í reglunum um innflutning av den. spritti.

Ár 1954, 26. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um innflutning av denatureraðum spritti.

§ 1.

Denatureað spritt kann bert flytast inn av teim, sum hava fingið ella fáa landsstýrisins loyvi til sølu av hesi vøru.

§ 2.

Landsstýrið fær heimild at fyriseta reglur um skamtan av denatureraðum spritti.

lagtingslov om indførsel af denatureret sprit.

§ 1.

Denatureret sprit kan kun indføres af den, som har fået eller får landsstyrets tilladelse til forhandling af denne vare.

§ 2.

Landsstyret bemyndiges til at træffe bestemmelse om rationering af denatureret sprit.

§ 3.

Brot móti reglunum í hesi lóg og kunngerð, sum givin er eftir henni koma undir bót eins og ólógliga innfluttar nögdir ella virði teirra koma undir konfiskatión. Bót og konfiskatiónsvirði fara í landskassan.

§ 3.

Overtrædelse af denne lovs bestemmelser og de i medfør af loven givne bekendtgørelser straffes med bøde hvorhos de ulovlig indførte kvanta eller dets værdi konfiskeres. Bøde og konfiskationsværdi tilfalder landskassen.

§ 4.

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar 1955 og samstundis fara »midlertidige bestemmelser nr. 4 af 7. februar 1941 om indførsel af denatureret sprit« úr gildi.

§ 4.

Denne lagtingslov træder i kraft 1. januar 1955 og samtidig træder ud af kraft midlertidig bestemmelse nr. 4 af 7. februar 1941 om indførsel af denatureret sprit m. v.

Viðmerkingar:

Eftir galdandi reglum hevur landshandilin havt einainnflutningin av denatureraðum spritti síðani 1941 eins og søla av denatureraðum spritti hevur verið skamtað síðani (smbr. kunngerð nr. 5 frá 7. februar 1941). Landshandilin hevur eisini havt skamtingina í hondum.

Í løgtingsmáli nr. 11/1953 (tingtíðindi 1953, bls. 20) er samtykt, at landshandilin missur sín einarætt til innflutning av ymsum vørum 1. oktober og skal halda uppat 1. januar 1955.

So statt verður neyðugt at umskipa innflutningin av denatureraðum spritti.

Einasti almenni stovnur, sum kundi tikið sær av hesum, er landsapotekið, men m. a. húsaviðurskiftini eru ikki til tess í løtuni, hvørki í Tórshavn ella hjá útapotekunum. Ársinnflutningurin liggur um 35.000 litur og mesta nøgdin á goymslu liggur um 20 tunnur í senn.

Tað er onki loynimál, at henda lóggáva røkir endamál sítt illa í løtuni eins og rúsdrekkalógin ger tað.

Landsstýrið hevur so statt valt tann vegin at mæla tinginum til at broyta galdandi skipan fyri innfluninginum soleiðis, at landshandilsins einainnflutningsrættur verður latin teimum sum hava ella fáa loyvi frá landsstýrinum at handla við denatureraðum spritti.

1. viðgerð 28. august og 2. september legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landshandilin hevur síðani 1941 havt einainnflutningin av denatureraðum spritti og hevur eisini havt skamtingina í hondum.

Sambart løgtingssamtykt frá 1953 missur landshandilin sín einarætt til innflutning av vørum 1. oktober 1954 og skal halda uppat 1. januar 1955.

Landsstýrið hevur tí sett uppskot fram til løgtingslóg um innflutning va denatureraðum spritti, ið gongur út uppá at lata einainnflutningsrætt landshandilsins til teirra, sum hava ella fáa loyvi frá landsstýrinum át handla við denatureraðum spritti.

Málið er beint í lógarnevndina.

Uppskot landsstýrisins svarar til ta skipan, ið var áðrenn landshandilin í 1941 fekk einainnflutningsrætt.

Tað er ivaleyst so, at eftiransingin verður betur og lættari, um bert ein ella fáir hava innflutningin í hondum.

Meirilutin (M. Holm, Poul Petersen og T. Samuelsen) skjýtur tí upp, at uppskot landsstýrisins verður broytt soleiðis, at einainnflutningsrætturin verður latin til hægst 3 av landsstýrinum settum persónum.

Minnilutin (J. P. Henriksen og E. Waag) setur einki uppskot fram.

Samsvarandi hesum framførda setur meirilutin í nevndini fram fylgjandi

Uppskot

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um innflutning av denatureraðum spritti, tó við fylgjandi broyting:

§ 1 í uppskotinum gongur út og í staðin verður sett sum nýggj § 1 í tí føroysku tekstini:

»Denatureræd spritt kann hert flytast inn av upp til 3 av landsstýrinum settum persónum.«

Og í tí dansku tekstini:

»Denatureret sprit kan kun indføres af indtil 3 af landsstyret udpegede personer.«

2. viðgerð 3. september og 3. viðgerð 4. september 1954.

Uppskot landsstýrisins við broyting nevndinnar var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Fr. Bláhamar, P. Petersen, M. Holm, T. Samuelsen, A. Sørensen, H. Djurhuus, R. Long, Søren Danielsen og Johan Poulsen.

Atkvøddu ikki: J. Kallsoy, Einar Waag og D. P. Danielsen.

Burturstaddir: J. H. Danbjörg, P. M. Dam, S. P. Zachariasen, Th. Petersen, J. F. Øregaard, J. P. Davidsen, J. P. Henriksen og H. við Høga dalsá.

Uppskotið samtykt 14—0.

14. Løgtingslóg um fuglaveiðu v. m.

Ár 1954, 6. august legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um fuglaveiðu v. m.

1. bólkur.

Um veiðurættindi.

§ 1.

Á sjónum út at sjómarkinum undir Føroyum er veiðurætturin við teim avvikum, sum tilskilaði eru í hesi lóg, opin fyri einum hvørjum, sum hevur danskan heimarætt.

§ 2.

Uppi á landi eigur grundeigarin veiðurættin. Viðvíkjandi veiðurætti er hann, sum situr við embætisjørð ella kongsjørð javnbjóðis grundeigara.

Veiðurættin á vøtnum og áum hevur hann ella hava teir, sum eftir galdandi lóggávu hava ræði á vøtnunum.

Har felag er, og samtykt ella fyrndarrættur ger ikki avvik, hava eigararnir javnbjóðis veiðurætt. Samtykt um nýtslu av veiðurætti í felag kann gerast á granastevnu. Í tílíkari samtykt kann fyrisetast, at veiða bert kann fara fram í minni mun ella yvirhøvur ikki.

Allir eigarar hava atkvøðurætt á grannastevnu um samtykt um veiðu í felag.

Einsæris burturlating av veiðurætti kann bert fara fram fyri uppí 10 ár í senn.

Friðing yvirhøvur ella partvís innangarðs í eini bygd, har fleiri eigarar

lagtingslov om fuglefangst m. v.

1. kapitel.

Om fangstrettigheder.

§ 1.

Jagtretten på søterritoriet ved Færøerne er med de i denne lov fast satte undtagelser fri for enhver, som har dansk indfødselsret.

§ 2.

Jagtretten til lands tilkommer grundejeren. Lige med grundejeren betragles med hensyn til jagtretten besiddere af tjenestejord og fæstere af kongsjord.

Jagtretten på indsøer og vandløb tilkommer den eller dem, der i medfør af den gældende lovgivning udøver rådigheden over vandet.

På fællig har, hvor ikke vedtægt eller sædvane medfører afvigelse, enhver ejer lige jagtret. Vedtægt om jagtens udøvelse på fællig kan oprettes på grandestævne. I sådan vedtægt kan fastsættes, at der i et fællig kun til dels eller slet ikke må jages.

Stemmeberettigede på grandestævne angående vedtægt om jagt på fællig er samtlige ejere.

Særskilt overdragelse af jagtretten kan kun ske for indtil 10 år ad gangen.

Hel eller delvis fredning for jagt af en bygds indmark, hvori der er

eru, kann bert bremjast á grannastevni. Atkvøðurætt um samtyktina hevur einhvør eigari innangarðs og kongsbøndur. Til gylduga samtykt krevst yvir helmingur av atkvøðugevandi persónum, sum umboða minst helmingin av skattamarkatalinum, sum atkvøðurætt hevur.

flere lodsejere, kan vedtages på grandestævne. Stemmeberettigede ved vedtægtens affattelse er enhver af indmarkens ejere og kongsfæstere.

Til gyldig beslutning kræves over halvdelen af de stemmegivende personer, som repræsenterer mindst halvdelen af det stemmeberettigede skattemarketal.

§ 3.

Har ikki serlig rættarviðurskifti gera avvik, hava eigararnir í tí gamla, matrikuleraða bønum í tí bygd, har bjørgini liggja, fuglaveiðurættin í bjørgum, urðum og tílíkum fuglalandi, herundir rættin til omanfleyg.

Rættin til at taka hellufugl hevur hvør maður í tí bygd, sum bjørgini eigur, men eingin uttanbíggjamaður.

Sama rætt sum eigarj til fuglaveiðu hevur hann, sum situr við embætisjørð ella kongsbóndi.

§ 3.

Hvor ikke særlige retsforhold medfører afvigelse, tilkommer retten til fuglefangst i bjerge, urer og lignende steder, herunder retten til »omanfleyg« ejerne af den gamle matrikulerede indmark i den bygd, på hvis grund fuglepladsen ligger. Ret til at tage »hellefugl« tilkommer enhver beboer af den bygd, hvortil pladsen, hvor fuglen sidder, hører, men ingen udenfor bygden boende.

Lige med ejere betragtes med hensyn til ret til fuglefangst besiddere af tjenestejord og fæstere af kongsjord.

§ 4.

Har ikki serlig rættarviðurskifti gera avvik, verður landpartur av fuglaveiðu í bjørgum, urðum og líknandi fuglalandi býttur eftir markatali (§ 3).

Á sama hátt verða útreiðslur av veiðuni býttar, herundir keyp og umsiting av törvandi amboðum.

§ 4.

Hvor ikke særlige retsforhold medfører afvigelse, deles indtægt ved fuglefangst i bjerge, urer og lignende steder mellem de fangstberettigede (§ 3) efter marketal.

I same forhold deles udgifter ved fangsten, derunder til anskaffelse og vedligeholdelse af de til fangsten nødvendige redskaber.

§ 5.

Samtykt um fuglaveiðu í bjørgum, urðum og tílíkum fuglalandi í felag kann gerast á grannastevni samsvarandi reglunum í grannastevnulógini.

§ 5.

Vedtægt om fuglefangst i bjerge, urer og lignende i fællig liggende steder kan oprettes på grandestævne overensstemmende med de i lov om grandestævne gældende regler.

2. bólkur.

Um friðing av veiðulendum v. m.

§ 6.

Fuglabjørg, urðar, hólmar ella tílík lendi og æðuvarp kunnu friðast eftir krevjing frá veiðurættharara ella eigara við somu løgfylgju sum eftir § 14, um Føroya yvirpolitirættur (smbr. lóg nr. 174 frá 11. mai 1935, pt. 148), eftir at sýn er hildið, finnur lendi nýtuligt sum fuglaland ella æðuvarp.

§ 7.

Hann, sum ynskir okkurt av teim í § 6 nevndu lendum friðað, skal senda yvirpolitirættinum skrivliga krevjing um friðing, innihaldandi gjølla tilskiling av viðkomandi lendi.

Rætturin skal so av eintingum fyri rokning krevjarans í tað blað, sum løggilt er til upptøkn av almennum kunngerðum í Føroyum, seta kunngerð í 3 ferðir, um at menn á einum nærri tilskilaðum, vanligum tingi, tó ikki fyri enn 1 mánað aftaná seinastu kunngerð í blaðnum, verða uppnevndir eftir § 6 at meta um frama friðinginnar. Kunngerðin eigur eisini at setast í ta almennu kunngerðartalvona smbr. lóg nr. 59 frá 1. apríl 1912, í teim bygdum, sum liggja innanfyri 15 km fjarleika eftir sjónum frá ytsta marki viðkomandi lendis og eisini í øðrum bygdum, har menn hava serliga interessu í veiðu nærindis viðkomandi lendi. Bert kunngerðin í blaðnum er treyt fyri gildi uppnevninginnar.

Haraftrat setur rætturin fund til eiðfestingar av sýninum og tekur málið til úrskurðar.

Á tí fyrisetta tinginum skal rætturin siga frá, áðrenn uppnevningin

Kapitel 2.

Fredlysning af fangstpladser m. m.

§ 6.

Fuglebjerge, urer, holme, eller lignende steder samt ederfuglevarp kan på begæring af enhver fangstberettiget eller ejer fredlyses med den i § 14 omhandlede retsvirkning, når sådant sted af Færøernes overpolitiret (jfr. lov nr. 174 af 11. mai 1935, pkt. 148) efter optaget skøn findes egnet til fugleplads eller ederfuglevarp.

§ 7.

Den, der ønsker et af de i § 6 nævnte steder fredlyst, har skriftligt til overpolitiretten at indgive begæring om fredlysning, indeholdende en nøje beskrivelse af det pågældende sted.

Retten har da af egen drift for rekvirentens regning i det til offentlige bekendtgørelser for Færøerne autoriserede blad 3 gange at lade indrykke en bekendtgørelse om, at der til et nærmere angivet ordinært ting, mindst en måned efter sidste bekendtgørelse i avisen, vil blive udmeldt mænd til i henhold til § 6 at afgive skøn om fredlysningens hensigtsmæssighed. Bekendtgørelsen bør endvidere opslås i den offentlige kundgørelsestavle, jfr. lov nr. 59 af 1. april 1912, i de bygder, der ligger indenfor 15 kilometers afstand, regnet ad søvejen, fra det pågældende steds yderste grænse, samt desuden i andre bygder, hvis beboere skønnes at have særlig interesse i jagten i nærheden af det pågældende sted. Kun bekendtgørelsen i avisen er en betingelse for udmeldelsens gyldighed.

Endvidere berammer retten et retsmøde til skønsforretningens afhjemling og sagens optagelse til kendelse.

fer fram, hvønn hann ætlar at uppnevna, og at fodra tey møtandi, sum kunnu sýna nóg mikla interessu í spurninginum, at seta fram atfinningar sínar móti uppnevningini og viðmerkingar um friðingina ella um mál henara.

Aftanfyri kona reglurnar í kap. 19 í rættargongulógini um sýn og meting í nýtslu.

§ 8.

Teir uppnevndu sýnismenninir skulu skila til í sýninum, um tað í krevjingini tilskilaða lendi, alt sum tað er, ella nakað av tí, eigur at friðast, og um markini, um so er, at tey eru ikki tilskilaði í lógini, harinnanfyri skjóting v. m. eigur at vera forboðin. Sýnið skal fara fram eftir 3 daga fyrivarni til krevjarin ella um fleiri eru, til ein teirra.

§ 9.

Yvirpolitirætturin ger málið av við úrskurði, sum bert kann skjótast inn til hægri avgerð við loyvi rættarmálaráðharrans smbr. lóg frá 11. mai 1935, pt. 148.

Yvirpolitirætturin sendir sorinsskrivaranum útskrift av tí uppsagda úrskurðinum til tinglesingar og sendir eisini krevjaranum og viðkomandi sýslumanni eina útskrift hvør.

Friðingin kemur í gildi, so skjótt sýslumaðurin eftir lóg nr. 52 um broyting í reglunum um tinghald í Föroyum frá 1. apríl 1896 § 3 á grannastevni hevur friðað viðkomandi lendi.

§ 10.

Uppnevning, friðing í rættinum, tinglesing og bókaførsla fer fram uttan rættargjald.

Ved det fastsatte ting har retten, førend udmeldelsen sker, at meddele, hvem den agter at udmelde, og at opfordre de mødende, der kan angive antagelig interesse i spørgsmålet, til at fremkomme med deres indsigelse mod udmeldelsen og bemærkning om fredlysningen eller dennes omfang.

De i lov om rettens pleje kap. 19 om syn og skøn indeholdte regler bliver i øvrigt at anvende.

§ 8.

De udmeldte skønsmænd har i skønsforretningen at udtale sig om, hvorvidt det i begæringen betegnede sted helt eller delvis bør fredlyses, samt om de grænser, for så vidt disse ikke er angivet i loven, indenfor hvilke skydning m. m. bør være forbudt. Skønsforretningen afholdes efter 3 dages varsel til rekvirenten eller, hvis der er flere, en af disse.

§ 9.

Overpolitirettens afgørelse af sagen sker ved en kendelse, der kun kan påankes med justitsministeriets tilladelse, jfr. lov af 11. mai 1935, pkt. 148.

Overpolitiretten tilstiller dommeren udskrift af den afsagte kendelse til tinglæsning og tilstiller ligeledes rekvirenten og vedkommende sysselmand en udskrift hver.

Fredningen træder i kraft, så snart sysselmanden i overensstemmelse med lov nr. 52 om forandring i bestemmelserne om afholdelse af ting på Færøerne af 1. april 1896 § 3 ved grandestævne har fredlyst de pågældende steder.

§ 10.

Udmeldelse, fredlysning i retten, tinglæsning og protokollering sker betaling af retsafgift.

§ 11.

Í hvørjari sýslu skal sýslumaðurin á hvørjum ári við upplesing á grannastevni kunngera tey lendi í sýsluni, sum friðaði eru eftir reglunum í hesum bólki og skila til mark teirra.

§ 12.

Tá 10 ár eru liðin frá friðingini, kann einhvør, sum kann sýna serliga interessu í friðing ella veiðu nærindis viðkomandi lendi, krevja spurningin um friðingina inn fyri yvirpolitirættin av nýggjum.

Viðgerð av tílíkum máli fer fram eftir reglunum í §§ 7—10. Um neyðugt skulu teir, sum møttu undir tí upprunaligu friðingini, hava serstaka frásøgn í málinum.

Um so er, at friðingarúrskurður verður avtikin ella broyttur, skal yvirpolitirætturin stíla fyri tørvandi tinglesing ella avlesing.

§ 13.

Tær eftir lóg nr. 52 frá 1. apríl 1896 § 3 um broyting í reglunum um tinghald í Føroyum fyrisettu árligu friðingar ella avtøkur av tílíkum á tingi detta burtur.

§ 14.

Undir friðaðum bjørgum má eingin skjóta á sjónum nærri enn 2 fjórðingar úr næsta punkti á landi í tíðini frá 15. marts til 31. august.

Undir friðaðari urð má eingin skjóta í sama tíðarskeiði nærri enn hálvfjórðing, mett sum omanfyri.

Í sama tíðarskeiði má eingin heldur skjóta innanfyri tey mark, sum tilskilaði eru í sýnj eftir § 8.

§ 11.

I ethvert syssel skal sysselmanden årlig kundgøre ved oplæsning ved grandestævne de i sysselet beliggende, overensstemmende med nærværende kapitel fredlyste steder med angivelse af de fastsatte grænser.

§ 12.

Når 10 år er forløbet efter fredlysningen, kan enhver, der kan påvise særlig interesse i fredlysningen eller jagten i nærheden af det pågældende sted, forlange spørgsmålet om fredlysningen indbragt for overpolitiretten pány.

Med hensyn til sagens behandling gælder reglerne i §§ 7—10. Om fornødent vil der om sagen være at give de under den oprindelige fredlysningssag mødte særlig underretning.

I tilfælde af fredlysningskendelsens ophævelse eller forandring, foranlediger overpolitiretten den fornødne aflæsning eller tinglæsning.

§ 13.

De i lov nr. 52 om forandring i bestemmelserne om afholdelse af ting på Færøerne af 1. april 1896 § 3 forehævelser af sådanne ved reten bortfalder.

§ 14.

skrevne årlige fredlysninger og op-

Ved fredlyst fuglebjerg må ingen i tiden fra 15. marts til august måneds udgang skyde på søen indenfor en afstand af 2 sømil, regnet fra nærmeste punkt af fuglebjerget.

Ved fredlyst ur må i samme tidsrum ingen skyde på søen indenfor en afstand fra uren af ½ sømil, regnet på ovennævnte måde.

I det ovennævnte tidsrum må ej heller skydes indenfor de grænser, som i

So leingi Mikineshólmur er friðaður, sum hann er, má eingin skjóta undir honum nærri enn 2 fjórðingar úr hólminum í tíðini frá 25. januar til 25. oktober.

Eingin má skjóta nærri æðuvarpi enn hálvfjórðing í tíðini frá 1. mai til 31. august.

Henda regla skal tó ikki forða honum, sum veiðurætt hevur, uppi á landi at skjóta kráku, ravn, likku ella annan fugl, sum kann verða æðuni til skaða.

Innanfyri tey í hesi grein nevndu mark og tíðarskeið er forboðið at órógva fuglin av ótørvandi óljóði frá skipspípum ella øðrum gangi.

henhold til § 8 er angivet ved skønsforretningen.

Så længe Myggenæsholm som helhed er fredlyst, må i tiden fra 25. januar til 25. oktober ingen skyde indenfor 2 sømils afstand fra holmen.

Ved fredlyst ederfuglevarp må i tiden fra 1. maj til august måneds udgang ingen skyde indenfor ½ sømils afstand fra varpet.

Sidstnævnte bestemmelse skal dog ikke være til hinder for, at den jagtberettigede på landjorden skyder krager, ravne, sildemåger eller andre for ederfugle skadelige dyr.

Indenfor de i denne paragraf omhandlede grænser og tidsrum er det forbudt ved unødvendig tuden med skibsfløjten eller anden unødvendig støj at forstyrre fuglenes fred.

§ 15.

Fuglaveiða og skjóting yvirhøvur er forboðin á sunnu- og halgidøgum.

Tað er forboðið persónum undir 16 ár at røkja fuglaveiðu.

§ 15.

Jagt og fuglefangst skal være forbudt på søn- og helligdage.

Det skal være forbudt personer under 16 år at drive jagt.

3. bólkur.

Um forbodnar veiðuhættir.

§ 16.

Tað er forboðið at ifanga fugl uppi á landi við snaru, lokki ella kunstugum ljósi. Hetta kann tó nýtast til tøku av líra. Eisini er tað forboðið at søkja fugl í fuglalandi soleiðis, at búfuglurin kemur undir avoyðing.

Lundi má bert takast við stong, tó kann landsstýrið undir serligum umstøðum loyva drátt. Tílíkt loyvi kann

Kapitel 3.

Forbudne fangstmåder.

§ 16.

Det skal være forbudt at fange fugle på landjorden ved hjælp af udspredte garn eller med udsatte kroge eller ved kunstigt lys. Sidstnævnte kan dog bruges ved fangst af skrofens unge (líra). Endvidere skal det være forbudt i fuglepladserne at drive fangst på en sådan måde, at fuglepladsernes faste bestand af fugle derved udsættes for varig formindskelse.

Lunden må kun fanges ved flejning; dog skal der, hvor særlige for-

bert gevast 3. hvørt ár í sama fuglalandi.

hold gør sig gældende, af landsstyret kunne meddeles tilladelse til at fange lunden ved »dnátturø«. Sådan tilladelse kan dog kun meddeles til fangst hvert 3. år på samme fugleplads.

4. bólkur.

Um friðing av villini fugi v. m.

§ 17.

Uppi á landi yvirhøvur, eisini á vötnum, á firðum, víkum og sundum og á sjónum yvirhøvur út at sjónarkinum er allur fuglur friðaður móti skjóting og veiðu, sum ikki er tilskilaður í hesi grein (smbr. §§ 14 og 16):

....

§ 18.

Tann í frammanfyri standandi grein fyrisetta friðing umfatar eisini pisur, egg og reiður. Tó skal tað verða loyvt veiðurætthavara at taka líra.

§ 19.

Loyvt er at skjóta haru í tíðini 1. november til 31. december, báðar dagar viðroknaðar.

Innanfyri tilskilað umráði (oyggj ella part av henni) kann haran friðast eftir avgerð landsstýrisins fyri eitt ella tvey ár ísenn eftir umsókn frá sóknarstýri og eftir at øll sóknarstýri í oynni hava givið ummæli í málinum.

Landsstýrið letur tær eftir hesi grein fyrisettu friðingarreglur kunngera í tí blað, sum løggilt er til almennar kunngerðir í Føroyum.

Kapitel 4.

Fredning af vilde fugle m. v.

§ 17.

alle ferske vande, i fjorde, vige og sunde samt på havet, så langt søterritoriet går, skal alle fugle, som ikke er angivet i denne paragraf (jfr. §§ 14 og 16) være fredet mod jagt og fangst:

....

§ 18.

Den i forrige paragraf påbudte fredning omfatter tillige det fredede vildts yngel, æg og reder. Dog skal det være den jagtberettigede tilladt at tage skrofens unger.

§ 19.

Det skal være tilladt at skyde hare i tiden 1. november til 31. december begge dage medregnet.

Indenfor et bestemt begrænset område (en ø eller en del af en ø) kan harene helt fredes efter landsstyrets bestemmelse for et eller to år ad gangen efter andragende fra et kommunalforstanderskab, og efter at der er indhentet erklæring om sagen fra samtlige kommunalforstanderskaber på vedkommende ø.

Landsstyret foranstalter de i denne paragraf fastsatte fredningsbestemmelser kundgjort i det til offentlige bekendtgørelser på Færøerne autoriserede blad.

§ 20.

Tað er forboðið at bjóða út, selja ella flyta inn feska haru í tíðini frá 8. januar til 2. november, báðir dagar viðroknaðir.

§ 21.

Landsstýrinum skal vera heimilað í vitskapligum ella almennyttigum endamáli at geva tilskilaðum monnum tíðarfrestað undantksloyvi frá reglunum í §§ 17 og 18 smbr. § 19.

5. bólkur.

Um sektir og ákæru.

§ 22.

Einhvør, sum uttan heimild veiðir fugl í bjørgum, urðum, hólmum ella ella æðuvarpi, æntin við byrsu ella á annan hátt verður sæddur í ella skjýtur inn í friðað lendi, veiðir har hann eftir hesi lóg ella annars eftir grannastevnuviðtøku ikki hevur veiðurættindi ella á tílíkum støðum uttan heimild gongur við byrsu í bö ella haga ella á annans veiðilendi tekur upp tað, sum sært er á egnum veiðulendi, kemur undir sekt.

Undir sekt kemur eisini hann, sum annars brýtur nakra forboðsreglu eftir hesi lóg ella nakra samtykt ella reglu sum gjørd er eftir henni.

§ 23.

Tað verður at skilja sum skerpandi, at ólóglig veiða er útint av fleiri í felag, at hon er útint á sunnu- ella halgidegi, at ræntt verður í fuglalandi og at

§ 20.

Det er forbudt at falbyde, sælge eller indføre ferske harer i tiden 8. januar til 2. november, begge dage medregnet.

§ 21.

Landsstyret skal være bemyndiget til i videnskabeligt eller almennyttigt øjemed at indrømme bestemte personer på begrænset tid fritagelse for bestemelserne i §§ 17 og 18 jfr. § 19.

Kapitel 5.

Straf og påtale.

§ 22.

Enhver, der uberettiget jager i fredlyst fuglebjerg, ur, holm eller ederfuglevarp enten med skydevåben eller på anden måde, færdes eller skyder ind i fredlyst fugleplads, driver jagt på noget sted, hvor jagtret ifølge denne lovs bestemelser eller ifølge vedtægt på grandestævne ikke tilkommer ham, eller som uden hjemel færdes med jagtredskaber på sådant sted i ind- eller udmark, eller som på fremmed jagtområde bemægtiger sig vildt, som han har såret på eget område, straffes med bøde.

Ligeledes med bøder straffes den, der iøvrigt overtræder nogen af de i denne lov indeholdte forbudsregler eller nogen i henhold til denne lov oprettet vedtægt eller foreskreven bestemmelse.

§ 23.

Det betragtes som skærpende omstændighed, at den ulovlige jagt er udøvet af flere i forening, at den ulovlige jagt er udøvet på søn- eller helligdage, at ræntt verður í fuglalandi og at

viðkomandi fyrr hevur gjørt seg sekan í veiðumisbroti.

Um so er, at nakað er veitt ella dripið í ólógligani veiðu kemur viðkomandi undir eykasekt.

§ 24.

Søktir, sum standast av misbroti eftir hesi lóg, fara í kommunala hjálparkassan í tí sókn, har misbrotið er útint uppi á landi ella við skjóting ella ótørvandi óljóði á sjónum nærindis friðaðum fuglalandi (sm.br. § 14) ella hartil viðkomandi fuglaland liggur.

Er misbrot útint á sjónum undir øðrum umstøðum fer sektin v. m. í hjálparkassan í tí sókn her í landinum, har hin seki býr. Er hann í slíkum føri búsettur uttanfyri Føroyar, fer sektin í landsfátækrakassan.

Tann seki skal haraftrat endurrinda virði av tí hann hevur veitt á landi (vøtnum), um so er hann ikki kann lata eigaranum tað í feskum standi.

§ 25.

Er veiðumisbrot útint av børnum undir 14 ár við foreldra vitandi ella teim sum eru í foreldra stað, koma tey undir at hava útint misbrotið sjálvi.

Tað sama er eisini galdandi, tá tey frá børnunum taka ímóti fongi av ólógligari veiðu.

Menn sum loðsar ella kønir menn, sum sigla fremmand skip inn, hava skyldu at siga skiparanum frá galdandi forboðum móti skjóting ella ótørvandi óljóði nærhendis friðaðum bjørgum, urðum, hólmum ella æðu-

dage, at æg er indsamlet på steder, hvor fugle bygger kolonivis, og at den pågældende forhen har gjort sig skyldig i jagtforseelse.

Er der ved den ulovlige jagt fanget eller dræbt vildt, vil den pågældende være at idømme en tillægsbøde.

§ 24.

Bøder, der udredes for overtrædelser af denne lov tilfalder, når forseelsen er begået på landjorden eller ved skydning eller unødvendig støj på søen ved fredlyst fugleplads (jfr. § 14) den kommunale hjælpekasse i det sogn, hvor forseelsen er begået, eller hvortil vedkommende fugleplads ligger.

Er forseelsen begået til søs under andre omstændigheder, tilfalder bøden m. v. hjælpekassen i det sogn, her i landet, hvor den skyldige hører hjemme. Er lovovertræderen i sidste fald bosat udenfor Færøerne, tilfalder bøden landsfattigkassen.

Den skyldige skal derhos erstatte værdien af de på landjorden (herunder ferske vande) dræbte eller fangne vildt, for så vidt det ikke ufordærvet kan afleveres til vedkommende.

§ 25.

Er jagtforseelse begået af børn under 14 år med vidende af forældre eller dem, der træder i forældres sted, anses disse, som om de selv havde begået den ulovlige handling.

Det samme gælder, når disse af børn modtager udbytte af ulovlig jagt.

Det skal være pligt for de personer, der som lodser eller kendte mænd bistår fremmede skibe, at gøre skibsføreren opmærksom på de bestående forbud mod skyden, unødvendig tuden m. m udenfor fredlyst fuglebjerg, ur, holm, eller ederfuglevarp. Har

varpi. Ger hann ikki tað kemur hann sjálvur undir tey misbrot sum útint verða, meðan hann er umborð.

Mál um misbrot eftir hesi lóg, fara fram sum løgreglumál og fremjast, sjálvt um eingin hevur kravt tað.

§ 26.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og samstundis fer lóg nr, 101 frá 4. apríl 1928 broytt við lóg nr. 108 frá 15. marts 1939, kunngerð nr. 35 frá 20. marts 1942, og kunngerð nr. 25. frá 24. september 1945 úr gildi.

lodsen forsømt dette, bliver han at straffe for de overtrædelser af nævnte forbud, som begås af personer ombord, inden han har affærdiget dette.

Sager angående overtrædelser efter denne lov behandles som politisager, og forfølges selv om ingen begæring herom fremkommer.

§ 26.

Denne lov træder i kraft straks og samtidig ophæves lov nr. 101 af 4. april 1928, ændret ifølge lov nr. 108 af 15. marts 1939, kundgørelse nr. 35 af 20. marts 1942 og kundgørelse nr. 25 af 24. september 1945.

Viðmerkingar:

Sum tað sæst av tingmáli nr. 6/1951 samtykti tingið at biðja landsstýrið gera tørvandi uppskot til broytingar í lógini um fuglaveiðu v. m. frá 4. apríl 1928, soleiðis a friðingin verður høvuðsreglan, meðan tey fuglaslög, sum undantikin skulu vera frá friðing, skulu tilskilast í lógini samsvarandi fyrisetingum fyri THE INTERNATIONAL COMMITTEE FOR BIRD PRESERVATON, sum Føroyar eru limir í.

Lógaruppskot samsvarandi hesum var so lagt fram á Ólavsøkutingi 1952 (smbr. tingmál nr. 3/1952) og tikið uppaftur í 1953 (smbr. tingmál nr. 3/1953), men uttan nakra endaliga viðgerð.

Landsstýrið loyvir sær aftur nú at leggja lógaruppskotið fram fyri skjótast til ber at fáa hesa lóggávu so sum omanfyri tilskilað í princippinum samsvarandi millumlanda reglum.

Fyri at eingin misskiljing skal vera í § 17, ynskir landsstýrið, at tingið tekur avgerð um hvørji fuglasløg skulu vera undantikin friðing fyri alt árið ella árstíðir og loyvir sær at vísa til, hvussu Ísland hevur skipað seg í síni lóg um fuglaveiðu og fuglafriðing nr. 63 frá 27. apríl 1954.

§ 8 í íslendsku lógini er soljóðandi:

1. Á Íslandi skulu allar villtar, fuglategundir, að undanskildum theim tegundum, er taldar eru í 2. málsgr., vera friðaðar allt árið.

2. Á eftingreindum árstímum skal heimilt að veiða thær tegundir, sem her eru taldar:

a. Allt árið: kjói, svartbakur (veiðibjalla), hrafn.
b. Frá 15. ágúst til 19. mai: skúmur, silfurmáfur, lítli svartbakur, stóri hvítmáfur, lítli hvítmáfur, hettumáfur, rita, álka, stuttnefja, langvía, teista, lundi.
c. Frá 20. ágúst til 31. oktober: grágæs, blesgæs, heiðagæs, margæs, helsingi.
d. Frá 1. september til 31. óktóber: urtönd, grafönd, skúfönd, duggönd, hrafnsönd.
e. Frá 1. september til 29. februar: stokkönd, rauðhöfdaönd, hávella.
f. Frá 20. ágúst til 31. marz: fýll, súla, dílaskarfur, toppskarfur.
g. Frá 20. ágúst til 20. apríl: lómur, selönd (florgoði), stóra toppönd (gulönd), lítla toppönd.
h. Frá 15. óktóber til 22. december: rjúpa.

3. Friðun sú, sem fólgin er í ákvæðum 1. og 2. málsgr., tekur einnig til eggja og hreiðra theirra fugla, sem njóta algerðrar eða tímabundinnar friðunar, nema øðruvísi sé ákveðið í lögum thessum.

So statt loyvir landsstýrið sær at leggja málið fyri tingið.

1. viðgerð 11. august og 1. september legði búnaðarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Sum tilskilað í viðmerkingunum til lógaruppskotið samtykti tingið í 1951 at hiðja landsstýrið gera uppskot til broytingar í lógini um fuglaveiðu v. m. frá 4. apríl 1928, soleiðis at friðingin verður høvuðsreglan meðan tey fuglasløg ella fuglar, sum undantikin skulu vera frá friðing skulu tilskilast í lógini samsvarandi fyrisetingunum fyri THE INTERNATIONAL COMMITTEE FOR BIRD PRESERVATION, sum Föroyar eru limir í.

Landsstýrið legði fram lógaruppskot samsvarandi á ólavsökutingi 1952 (smbr. tingmál nr. 3/1952) og aftur í 1953 (smbr. tingmál nr. 3/1953).

Málið hevur ikki fingið endaliga viðgerð og tessvegna hevur landsstýrið lagt málið framaftur í hesi tingsetu og biðið tingið taka avgerð um, hvørji fuglasløg ella fuglar skulu verða undantiknir friðingini (smbr. § 17).

Málið var til 1. viðgerð 11. august og beint til búnaðarnevndina.

Nevndin er samd um at mæla tinginum at samtykkja lógaruppskotið við fylgjandi broytingum:

Uppskot

Í § 14, stk. 1, 4. reglu verður skotið inn:

Í føroyska tekstinum millum »landi« og »í« »og hálvfjórðing hvörjimegin við« og í danska tekstinum millum »fuglebjerget« og »i« »og ½ sømil til hver side«.

§ 15, stk. 2 fer út.

§ 17, stk. 2, verður orðað soleiðis:

Sum skilað til niðanfyri skal vera loyvt at veiða ella skjóta hesar fuglar ella fuglaslög:

a) *alt árið:* kráku, ravn, kjógva, smyril, lomviga, álku, skarv, ógvellu, havhest, súlu og öll másasløg, tó rytu bert á sjónum.
b) 1. *september—15. marts:* lunda.
c) bládúgvu á egnum lendi innangarðs.

Som nedenfor anført skal det være tilladt at fange eller skyde følgende fugle eller fuglearter:

a) *hele året:* krage, ravn, struntjæger, dværgfalk, lomvi, alk, skarv, havlit, mallemuk, sule og alle måge arter, den tretåede måge dog kun på søen.
b) *1. september—15. marts:* lunden.
c) fjeldduen på egen grund i indmark.

2. viðgerð 2. september.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. F. Øregaard o. fl.:

Broytingaruppskot

Gr. 17, stk. 2. b) í staðin fyri 1. september—15. marts lunda, verður sett: lundi alt árið,
og í donsku tekstini: lunden hele året.

3. viðgerð 4. september 1954.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá R. Long og fleiri:

Broytingaruppskot

Í nevndaruppskotinum til orðing av § 17, stk. 2, pt. a, gongur út orðið *ógvella* og í danska tekstinum orðið *havlit*.

Broytingaruppskot frá J. F. Øregaard og fl. til § 17, stk. 2, b, og nevndinnar c fuldu 6—0.

Broytingaruppskot frá R. Long o. fl. til § 17, stk. 2, a samtykt 19—0

Uppskot nevndinnar við broytingum nevndinnar + c samtykt 20—0

---

15. Broyting í reglunum um sjómarkið undir Føroyum.

Ár 1954, 31. juli legði lögmaður fram soljóðandi uppskot við fylgisskjölum:

Í lögtingsmáli nr. 76/1951 — tingtíðindi 336 — samtykti tingið at biðja landsstýrið fyrireika málið um broyting í reglunum um sjómarkið undir Føroyum og at reisa tað sum skjótast.

Aftur í tingsetuni 1952 var málið til viðgerðar — sí tingtíðindi bls. 46 — og varð tá samtykt at biðja landsstýrið halda fram við samráðingunum um tað føroyska sjómarkið.

Undir hesari tingviðgerð varð tað lagdur serligur dentur á, ikki at siga sáttmálan við bretar upp, men royna við samráðingum at fáa tað størst møguligu víðkan av sjómarkinum.

Sambart hesar tingsamtyktir hevur landsstýrið havt umboðsmenn í teim samráðingum, sum eru farnar fram við bretar um broytan av konventiónini av 24. juni 1901.

Hesar samráðingar eru nú komnar so langt, at sáttmáli nú kann fáast í lag um eina munandi víðkan av sjómarkinum.

Bretar hava ynskt, at ein slíkur sáttmáli verður inngingin fyri í minsta lagi 25 ár, meðan tað frá dansk-føroyskari síðu er hildið fast uppá, at ein slíkur sáttmáli skuldi ganga inn sum lið í 1901 sáttmálanum. Sum eitt kompromis hava bretar so gingið inn uppá ein 10 ára sáttmála.

Uppskotið til broyting í konventiónini av 24. juni 1901 er soljóðandi:

I. 1. The exclusive right of fishery of Faroe-islanders and other Danish citizens under art. II of the Convention shall in future apply to the area indicated below, all the arcs mentioned to be drawn at a radius of 3 miles from low water mark of the mainland or offlying rocks (drying).

North Coast.

From the arc centered on MYLING along the common tangent to that arc and the arc round RIVTANGE. From the intersection of this tangent with the common tangent between the arcs round RIVTANGE and KADLUR, the limit round along the tangent, thence following the arc off KADLUR, thence along the common tangent of the arc off KADLUR and the arc off the outermost drying rock off ENNIBERG. Along the arc round ENNIBERG and the common tangent between this arc and that round NORDBERG in FUGLØ. Thence along the arc round NORDBERG, along the common tangent between that arc and that off the north east point of FUGL Ø.

East Coast

Along the arc round the north east point of FUGLØ, to its intersection with the arc round BISPEN, thence along that arc and the common tangent of this arc and that round the most easterly point of SVINØ.

Thence along the arc round the most easterly point of SVINØ and the common tangent between it and the arc round the south easterly point of SVINØ. Along the arc round the south easterly point of SVINØ and the common tangent between it and the arc round SKOREN. From the intersection of this tangent and the common tangent between the arcs round SKOREN and the easterly point of NOLSØ, the limits is formed by this tangent, until its intersection with the common tangent between the arc round he eastern point of NOLSØ and the arc round the eastern FLESERNE, thence along this common tangent.

Thence along the arc round the eastern FLESERNE to its intersection with the arc round the MUNKEN ROCK.

West Coast.

Along the arc round the MUNKEN ROCK and along the common tangent between this arc and the arc round the south western islet off FAMARASUND. Thence along the latter arc and the common tangent between that arc and the arc round BERCSTANGE. Thence along the arc round BERGSTANGE and along the common tangent between that arc and the arc round KOBBETANGE, to the position 61°. 35', O.N.; 7°, 05' O.W. From this position the limit follows a straight line to the position 61°, 04', O. N.; 7°, 46', O. W. round the outermost rock off MYGGENAES. Thence along the arcs round the rocks off HOLM at the western end of MYGGENAES

North West Coast.

1. From the arc off the most northerly rock off HOLN, along the west coast of . ØMØSTRETAOI ETAOIN SHRDLU ETAOI ETAO TAT tangent to this arc and MYLING (not the arc), up to three miles from the west coast of STRØMØ. Thence as a tangent from this point to the arc round MYLING and continuing round that arc, to the point of origin.

2. The fishing limits indicated above will be applied to all foreign fishing vessels.

3. Any British fishing vessel will be allowed to mend its nets in recognised harbours in the Faroe Islands when at anchor or moored, on condition that it is established by the local authhorities that the fishing nets were stowed away before they were taken out again in harbour for mending, and provided that similar rights are accorded to Faroese fishing vessels in British ports.

II. 1. Rættindi til einans hjá føroyingum og øðrum donskum borgarum at reka fiskiveiðu sbr. grein II í sáttmálanum verða í framtíðini at galda á tí niðanfyri tilskilaða øki. Allir teir nevndu bugar verða drignir upp við 3-miles radius frá fjørumarki á meginlandinum ella teimum útfyri liggjandi turru skerum.

Norðurstrondin.

Frá bugarnum við centrum á MÝLINGI fylgjandi tí felags tangentinum til henda buga og bugan runt um RIVTANGA. Úr skurðapunktinum hjá sama tangenti við felagstangentin millum bugarnar runt um RIVTANGA og KALLIN fylgir markið hesum tangenti og síðani bugarnum um KALLIN, haðani framvið felagstangentinum til bugan um KALLIN og bugan frá teimum ytstu turru útskerum niðanfyri ENNIBERG. Framvið bugarnum runt um ENNIBERG og tí felags tangentinum millum henda buga og tann runt um NORÐBERG í FUGLOY. Haðani framvið bugarnum runt NORÐBERG, fylgjandi felags tangentinum millum henda bugan og tann við landnyrðingsoddan á FUGLOY.

Eysturstrondin.

Fylgjandi bugarnum runt um landnyrðingsoddan á FUGLOY til hagar hann rakar bugan runt um BISPIN, síðani framvið hesum sama buga og tí felags tangentinum til henda buga og bugan runt um eysturoddan á SVÍNOY.

Haðani fylgjandi bugan runt eysturoddan á SVÍNOY og felags tangentinum millum hann og bugan runt um landsynningsoddan á SVÍNOY og felags tangentinum millum hann og bugan runt um SKORINA. Frá skurðarpunktinum hjá hesum tangentinum við felags tangentin millum bugarnar runt um SKORINA og eysturoddan á Nólsoy. Hesin tangentur er mark inntil hann rakar felags tangentin millum eysturoddan á NÓLSOY og bugan runt um FLESJARNAR eystanfyri og síðani fylgjandi hesum felags tangenti.

Haðani framvið bugarnum runt um FLESJARNAR eystanfyri til skurðarpunktið við ein buga runt um MUNKIN.

Vesturstrondin.

Fylgjandi buganum runt um MUNKIN og síðani tí felags tangentinum millum henda buga og bugan runt um útsynningsdrangin útfyri FÁMARASUNDmillum henda buga og bugan runt um BERGSTANGA. Haðani fylgjandi buganum runt um *Bergstanga* og framvið felags tangentinum millum henda buga og bugan runt um KOBBATANGA til støðuna 61° 35' 0", norður og 7° 05' 0" vestur. Frá hesi støðu fylgir markið eini beinari linju til støðuna 61° 51' 5" norður og 7° 23' 4" vestur og fram til støðuna fyri einum buga á 6°2 04' 0" norður og 7° 46' 0" vestur runt um tað ytsta útskeri við MYKINES, haðani fylgjandi bugunum runt um drangarnar við HÓLMIN á vestara enda á MYKINESI.

Útnyrðingsstrondin.

Úr buganum um norðasta drangin við HÓLMIN framvið tangentinum til henda bugan og í MÝLING (ikki bugan) til 3 miles úr vestursíðuni á STREYMOY. Haðani sum ein tangentur frá hesum punkti til bugan runt MÝLING og síðani framlongdur runt henda bugan til frumstøðuna.

2. Fiskiveiðuøkið, sum greitt er frá omanfyri, verður mark móti øllum fremmandum fiskiveiðuførum.

3. Øllum bretskum fiskiførum verður loyvt at umvæla gørn sini í viðurkendum føroyskum havnum antin fyri ankar ella fortoyning, treytað av at myndugleikarnir á staðnum hava vissað seg um, at gørnini vóru burturstúgvaði, áðrenn skipið kom inn um sjómarkið og áðrenn tey verða tikin fram aftur til umvælingar í havn, og treytað av, at somu rættindi verða veitt føroyskum fiskiførum í bretskum havnum.

Annars sæst munurin millum gamla og nýggja sjómarkið best á tí sjókorti, sum fylgir við.

Landsstýrið er av tí fatan, at ein slíkur sáttmáli uttan at binda okkum í framtíðini gevur okkum tann fyrimun framum eina uppsögn av sáttmálanum, at vit beinan vegin fáa eitt rættuliga stórt sjóøki friðað fyri fremmanda fiskiskap.

Gingu vit harafturímóti tann vegin, at siga sáttmálan upp, so gingu í hvört fall 2 ár, áðrenn vit vóru leysir, og uttan tá at hava nakað sum helst stílað fyri, at bretar ella aðrar tjóðir vildu góðtaka eina skipan av sjómarkinum, sum vit kravdu.

Nú stendur tað okkum í boði beinanvegin at víðka sjómarkið munandi og gjøgnum eina royndartíð uppá 10 ár at fáa prógv fyri, hvussu nógv ein víðkan av sjómarkinum tíðir fyri okkara heimafiskiskap.

Táið vit frá føroyskari síðu — hóast sterk ynski hin vegin — ikki hava viljað eina víðking av sjómarkinum einsaris, so er hesin vegur hildin í treysti til, at úrslit, sum fingin eru av tinginum vilja ikki elva av sær tílík móttrýst frá bretskari síðu, sum kunnu skerja okkara samvinnu við Bretland, fyrst og fremst sum fiskimarknaðarland, sum føroyingar meta so nógv.

Tað bretska stýrið hevur eisini givið sína virðing til kennar, at Føroyar valdu tingingarvegin í hesum máli.

Vísandi til tað, sum er fört fram, skal landsstýrið mæla tinginum at góðtaka uppskotið til sáttmála.

Aftaná at framlöguskrivið er liðugt og skrivað hevur ríkisstýrið í telegrammi í dag boðað frá, at bretar seta fram broytingaruppskot til uppskotið um vesturlinjuna í sjómarkinum og um broyting í rettinum til at bøta um reiðskapin. Telegramið er soljóðandi:

»FISKERIGRÆNSE MELLEM KOBBETANGE OG MYGGENÆS FORESLÅS ANGIVET SÅLEDES COLON THENCE ALONG ARC AROUND BERGSTANGE AND ALONG COMMON TANGENT BETWEEN THAT ARC AND THE ARC ROUND KOBBETANGE TO A POSITION 247 DEGREES 3.05 MILES FROM THE POINT STOP FROM THIS POSITION THE LIMIT FOLLOWS A STRAIGHT LINE TO POSITION 253½ DEGREES 13,1 MILES FROM NORTHERN POINT OF TROLDHOVED OFF SANDØ THENCE AS A STRAIGHT LINE TO POSITION ON ARC ROUND THE OUTERMOST ROCK OFF MYGGENÆS WHICH IS 236 DEGREES 3.3 MILES FROM MYGGENÆS LIGHT-HOUSE STOP THEN THE LIMIT FOLLOWS ARCS ROUND ROCKS OFF HOLM AT WESTERN END OF MYGGENÆS STOP DANSK MODFORSLAG HERTIL ER FØLGENDE COLON THENCE ALONG THE ARC ROUND BERGSTANGE AND ALONG THE COMMON TANGENT BETWEEN THAT ARC AND THE ARC ROUND KOBBE-TANGE TO A POSITION 61 DEGREES 35 MINUTES, ON COLON 7 DEGREES 04, 9 W. (247 DEGREES 3.05 MILES FROM KOBBETANGE) STOP FROM THIS POSITION THE LIMIT FOLLOWS A STRAIGHT LINE TO A POSITION 61 DEGREES 51 MNUTES 5 N COLON 7 DEGREES 23 MINUTES, 4 W (253½ DEGREES 13.1 MILES FROM NORTHERN POINT OF TROLDHOVED OFF SANDØ) THENCE AS A STRAIGHT LINE TO THE POSITION ON THE ARC ROUND THE OUTERMOST ROCK OFF MYGGENÆS AT 62 DEGREES 03 MINUTES, 9 N COLON 7 DEGREES 45 MINUTES, 95 W (WHICH IS 236 DEGREES 3.3 MILES FROM MYGGENÆS LIGHT-HOUSE) STOP THEN THE LIMIT FOLLOWS THE ARCS ROUND THE ROCKS OFF HOLM AT THE WESTERN END OF MYGGENÆS STOP TO STOP I AFSNIT OM TILLADELSE TIL REPARATION AF NET I KLARERINGSHAVNENE HENSTILLES DET AT DET FRA FÆRØSK SIDE STILLEDE KRAV OM AT DET SKAL VÆRE KONSTATERET AF VEDKOMMENDE FÆRØSKE MYNDIGHEDER AT FISKENETTENE HAR VÆRET STUVET BORT INDEN DE BLEV TAGET FREM TIL REPARATION FRAFALDES STOP SOM BEGRUNDELSE HERFOR HAR MAN FRA BRITISK SIDE ANGIVET AT

DET PÅ GRUND AF DE LOKALE FORHOLD PÅ FÆRØERNE OFTE VIL VÆRE VANSKELIGT AT KOMME I FORBINDELSE MED VEDKOMMENDE MYNDIGHED TIL AT FORETAGE EFTERSYNET OG DETTE VIL UTVIVLSOMT IKKE MINDST GÆLDE I TILFÆLDE AF STORM OG UVEJR HVOR DER NETOP VIL VÆRE BRUG FOR TILLADELSEN TIL AT REPARERE NETTENE I KLARERINGSHAVNENE STOP (DET MÅ VÆRE EN SIMPEL KONSEKVENS AF OPGIVELSEN AF ET SÅDANT KRAV AT OGSÅ FÆRØSKE FISKERE DER ØNSKER AT REPARERE DERES NET I ANERKENDTE BRITISKE HAVNE FRITAGES FOR EN TILSVARENDE INSPEKTION) STOP OPMÆRKSOMHEDEN HENLEDES PÅ AT DER IKKE ER TALE OM AT OPGIVE KRAVET OM AT FISKENETTENE SKAL HAVE VÆRET STUVET BORT MEDENS SKIBET PASSEREDE DET FÆRØSKE FISKERIOMRÅDE FØR ANKOMSTEN TIL KLARERINGSHAVNENE MEN KUN OM OPGIVELSEN AF ET KRAV OM AT DET SKAL HAVE VÆRET KONSTATERET AF MYNDIGHEDERNE AT NETTENE OGSÅ VIRKELIG HAR VÆRET STUVET BORT INDN DE BLEV TAGET FREM I HAVNENE FOR AT BLIVE REPARERET STOP TRE STOP I AFSNITTET OM FISKERIGRÆNSENS ANVENDELSE OVERFOR ALLE FREMMEDE FISKEFARTØJER ØNSKES EN TILFØJELSE OM AT BRITISKE FISKEFARTØJER IKKE SKAL UNDERKASTES NOGEN MINDRE GUNSTIG BEHANDLING END DEN DER TILSTÅS FISKEFARTØJER FRA ET HVILKET SOM HELST ANDT FREMMED LAND STOP FIRE STOP SOM IKRAFTTRÆDELSESDAG FORESLÅS FØRSTE SEPTEMBER IDET ENGLÆNDEREN ØNSKER BETEMT DATO STOP FEM STOP DER FORESLÅS OPTAGET I NOTEVEKSLINGEN EN UDTRYKKELIG BESTEMMELSE OM AT BRITISKE FISKEFARTØJER IKKE SKAL UNDERKASTES NOGEN MINDRE GUNSTIG BEHANDLING END DEN DER TILSTÅS FISKEFARTØJER FRA ET HVILKET SOM HELST ANDET FREMMED LAND STOP DERUDOVER ENKELTE RENT REDAKTIONELLE ÆNDRINGER STOP SKRIVELSE MED BILAG FØLGER MED NÆSTE LEJLIGHED MEN FORANSTÅENDE SENDES AF HENSYN TIL LAGTINGETS BEHANDLING AF SAGEN.

AFSKRIFT

Analyse fra udenrigsministeriet

over

Den af den mellemfolkelige domstol i Haag under 18. december 1951 afsagte dom i retstvisten mellem Norge og Storbritannien om den norske fiskerigrænse

— og dommens betydning for Danmark.

I. *Forhistorie.*

Allerede i det 17. århundrede blev der fra dansk-norsk side klaget over det britiske fiskeri i de norske farvande med det resultat, at britiske fiskere i tiden fra 1616—18 til 1906 afholdt sig fra at fiske i disse farvande.

Derpå tog det britiske fiskeri ved Norge påny til, hvorfor den norske regering begyndte at træffe forholdsregler til afgrænsning af det område, inden for hvilket det skulde være forbudt fremmede at fiske. I 1911 blev et britisk fiskefartøj, der havde krænket disse forholdsregler, opbragt, hvorefter der indledtes forhandlinger mellem Norge og Storbritannien om sagen. Forhandlingerne genoptoges i 1924 uden resultat.

I en kgl. resolution af 12. juli 1935 om fastsættelse af den norske fiskerigrænse i området nord for 66° 28' 8" nordlig længde blev basislinierne for det norske söterritorium i det pågældende område derefter nøjagtigt fastslået.

I den nævnte resolution af 12. juli 1935 udtaltes det i præamblen, at de i resolutionen indeholdte bestemmelser om fiskerigrænsen er i overensstemmelse med gammel national hævd og med ældre kgl. resolutioner fra 1812, 1869, 1881 og 1889, samt at de er fastlagt i overensstemmelse med stedets goegrafiske forhold til værn for kystbefolkningen.

Om selve fastlæggelsen af grænselinien siges det, at den skal gå parallelt med rette basislinier trukket mellem nærmere angivne faste punkter på hovedlandet, øer eller skær, hvis indbyrdes afstand varieres fra 18 til 44 sømil.

I den kgl. resolution af 22. februar 1812, til hvilken resolutionen af 12. juli 1935 henviser, fastsættes udstrækningen af det norske søterritorium til 4 sømil regnet fra de længst borte fra hovedlandet liggende øer og holme, der ikke overskylles af havet.

Den kgl. resolution af 1812 indeholder intet om, hvorledes basislinierne mellem de pågældende øer og holme skulle drages, men den fortolkedes således, at basislinierne skulle være rette linier trukket mellem de fjernest liggende øer og holme, der ikke til stadighed overskylles af havet.

Dette fremgår blandt andet af de to kgl. resolutioner af 16. oktober 1869 og 9. september 1889, til hvilke der ligeledes henvises i resolutionen af 1935. De to resolutioner beskriver basislinien for søterritoriet på visse

nærmere angivne steder i den norske skærgård som rette linier mellem bestemte punkter. Samme fortolkning af rglen i resolutionen af 22. februar 1812 gjordes gældende fra norsk side i 1929 overfor Folkeforbundet og blev lagt til grund i en norsk højeretsdom i 1934.

1935 blev der påny ført forhandlinger mellem Norge og Storbritannien om stridsspørgsmålene. Man nåede imidlertid ikke til enighed, og et stadig stigende antal opbringelser af britiske fiskefartøjer bevirkede slutteligt, at Storbritannien den 28. september 1949 indstævnde Norge for den mellemfolkelige domstol i Haag, med henblik på at få de i den norske kgl. resolution af 12. juli 1935 indeholdte bestemmelser erklæret folkeretsstridige.

II. *Dommens indhold.*

Ved indstævningen anmodede Storbritannien domstolen om

a) dels at træffe afgørelse om, hvilke folkeretlige principper der skulle lægges til grund ved fastlæggelsen af de basislinier, ud fra hvilke den norske regering er berettiget til at beregne udstrækningen af sit fiskeriterritorium, samt i fornødent omfang at fastslå de pågældende basislinier's »beliggenhed«,
b) dels at ville tilkende Storbritannien erstatning for de af norske myndigheder foretagne uretmæssige opbringelser af britiske fiskefartøjer.

Under retsforhandlingen henstillede Storbritanniens repræsentant, at retten fastslog, at grænserne for Norges søterritorium — i forhold til Storbritannien — skulle drages efter følgende principper:

1. at Norges søterritorium ikke må overstige 4 sømil,
2. at søterritoriets ydergrænse følgelig ikke må have en afstand af mere end 4 sømil fra basislinien.
3. at basislinien for søterritoriet er dels lavvandsmærket, forsåvidt angår land, der til stadighed er tørt, dels skillelinien for nationalt vand,
4. at søterritoriets ydergrænse, når det drejer sig om holme, skær o. l., der kun er tørre ved lavvande, og som er beligende inden for en afstand af 4 sømil fra land, der til stadighed er tørt, eller fra skillelinien for nationalt vand, kan udstrækkes indtil en afstand af 4 sømil fra den yderste kant af sådanne holme, skær o. lign.,
5. at Norge af historiske årsager har ret til som nationalt vand at betragte alle fjorde og sunde, som omfattes af det folkeretlige bugtbegreb; dette gælder hvadenten fjordenes og sundenes mundinger er over eller under 10 sømil i bredde.
6. at det folkeretlige bugt-begreb omfatter sådanne tydelige indskæringer i kysten,hvis bredde og dybde forholder sig således til hinanden, at der er tale om andet og mere end en kurve på kyststrækningen,

7. at tværmålslinien i bugten skal trækkes mellem de to naturlige geografiske »entrance points«, der er beliggende der, hvor den pågældende indskæring ophører at have karakter af en bugt,
8. at man ved et egentligt (legal) stræde forstår ethvert geografisk stræde, der forbinder to områder af det åbne hav,
9. at Norge af historiske grunde har ret til som søterritorium at betragte alle fjorde og sunde, der har karakter af egentlige stræder,
10. at territorialgrænsen i Vestfjorden går på et nærmere angivet sted,
11. at Norge som følge af sin historiske ret til fjordene og sundene er berettiget til at betragte det mellem skærgården og det norske hovedland liggende vandareal som nationalt vand eller søterritorium, alt eftersom de pågældende fjorde og sunde falder ind under bugt- eller strædebegrebet,
12. at Norge ikke — over for Storbritannien — kan have nogen ret over vande, som ikke omfattes af de foran anførte principper, idet sådanne vande må betragtes som åbent hav,
13. at den norske kgl. resolution af 12. juli 1935 ikke er gældende over for Storbritannien i det omfang, den betragter visse vandarealer, der ikke omfattes af det under 1—11 anførte, som norsk nationalt eller territorialt vand.

Norges påstand gik ud på primært, at de i det nævnte norske dekret af 12. juli 1935 indeholdte bestemmelser ikke er folkeretsstridige, og subsidiært at Norge under alle omstændigheder har en historisk begrundet ret til de vandarealer, som ligger inden for de i dekretet fastsatte grænser.

I den af den mellemfolkelige domstol afsagte dom udtales det indledningsvis, at det af Storbritannien under pkt. 1 og 2 anførte, der handler om selve udstrækningen af søterritoriet, kunne lades ude af betragtning, da det ikke var dette spørgsmål, retssagen drejede sig om, og da Storbritannien endvidere under retssagen havde anerkendt Norges krav på et søterritorium på 4 sømil.

De øvrige af Storbritannien opstillede »principper« har dommen kun taget stilling til i det omfang, de måtte betragtes som relevante for afgørelsen af selve det omstride spørgsmål: de ved 1935-resolutionen fastlagde basisliniers retsmæssig — eller retsstridighed.

Storbritannien hævdede som oven for nævnt (pkt. 3), at basislinien for beregningen af det norske søterritorium måtte være lavvandsmærket.

Domstolen kunne tiltræde, at lavvandsmærket — i modsætning til højvandsmærket — måtte anvendes som udgangspunkt ved beregningen af søterritoriets udstrækning. Dette blev ej heller bestridt af Norge hvorfor stridsspørgsmålet indskrænkedes til at gælde anvendelsen af lavvandsmærkeprincippet ved fastlæggelsen af basislinien for søterritoriet.

Det britiske krav (pkt. 4) om, at øer, skær o. lign., der kun er tørre ved lavvande, for at kunne benyttes ved fastlæggelsen og basislinien ikke måtte ligge mere end 4 sømil fra land, fandt domstolen det ikke nød-

vendigt at tage stilling til, efter at Norge havde godtgjort, at ingen af de øer m. v. af den her omhandlede karakter, som var benyttet ved fastlæggelsen af basislinien, ligger mere end 4 sømil fra land.

Dommen fastslår derefter, at det er skærgårdens lavvandsmærke, og ikke hovedlandets lavvandsmærke, der skal benyttes ved fastlæggelsen af det norske territorialfarvands udstrækning.

Tre metoder kan benyttes til fastlæggelse af søterritoriets udstrækning ved hjælp af lavvandsmærke-princippet:

1. Den simpleste metode (»tracé parallèle«) består i, at den yderste grænse for søterritoriet drages fuldstændig parallelt med kystlinien i alle dens detailler. Denne metode kan imidlertid efter domstolens opfattelse ikke anvendes på en skærgårdskyst, og Storbritannien opgav da også under retssagen sit krav om denne metodes anvendelse og krævede i stedet
2. den såkaldte »courbe tangente« — metode anvendt.
   Den mellemfolkelige domstol mente sig imidlertid ikke bundet til denne metode, der ikke kan siges at være fastslået i folkeretten men fastslog derimod,
3. at adskillige stater havde fundet det påkrævet at anvende »the straight base-lines' method« ved beregningen af deres søterritorier, og at ingen andre stater havde protesteret mod anvendelsen af dette princip, der går ud på at trække rette linier mellem egnede punkter, fastsat efter lavvandsmærket. Den omhandlede metode anvendtes bl. a. i den hensigt at afgrænse søterritoriet på en mere enkel måde. Over for Storbritanniens påstand om, at Norge kun havde ret til at anvende rette linier som basislinier ved bugter, fastslog domstolen, at rette linier som basislinier for søterritoriet kan anvendes ikke blot ved bugter, men også imellem skærgårdens ødannelser.

Dommen vender sig dernæst mod den britiske påstand om, at Norge udelukkende af historiske årsager har ret til at betragte fjorde og sunde, der har karakter af bugter, og hvis tværmålelinie overstiger 10 sømil, som nationalt vand (pkt. 5). Denne påstand indebærer efter domstolens opfattelse, at Storbritannien betragter reglen om 10-sømile grænsen som skillelinie i bugter mellem nationalt og territorialt vand som en almindelig folkeretlig regel. Det understreges imidlertid i dommen, at skönt 10-milereglen ikke kan siges at have opnået anerkendelse som almindelig folkeretlig regel. En enkelt dommer, (Read) var dog af den opfattelse, at 10-milebugtgrænsen er folkeretlig sædvane (se dommens side 76). Under alle omstændigheder kan 10-milereglen ikke anvendes overfor Norge, eftersom dette land altid har sat sig imod dens anvendelse på den norske kyst.

Fra britisk side blev det endvidere i analogi med bugt-reglen hævdet, at længden af de basislinier, der trækkes mellem de forskellige områder af den norske skærgård, ikke måtte overstige 10 sømil.

Heroverfor fastslås det i dommen, at de forskellige landes praksis

i så henseende ikke har formået at nedfælde sig i en fast regel. Rent bortset fra, om de enkelte basislinir må være mere end 10 sømil lange, kan det tænkes, at disse linier i det enkelte tilfælde vil kunne trækkes på forskellige måder. I sådanne tilfælde vil den pågældende stat selv bedst være i stand til under hensyn til de lokale forhold at afgøre, hvor linierne skal drages.

Som følge heraf kunne domstolen ikke give Storbritannien medhold i, at Norge, hvad angår dragningen af basislinien for søterritoriet, har anvendt en metode, der afviger fra de folkeretlige regler herom. Tværtimod er det domstolens opfattelse, at Norge netop har anvendt disse regler på sit særlige tilfælde, og at den i den kgl. resolution af 12. juli 1935 beskrevne metode til afgrænsning af det norske fiskeriterritorium ikke er i strid med folkeretten (dommens side 19—20).

Det hedder videre i dommen, at den omstændighed, at domstolen ikke kan anerkende de af Storbritannien opstillede »principper« som udtryk for gældende folkeret, ikke er ensbetydende med, at der ikke gælder visse folkeretlige grundsætninger, som en stat skal følge ved afgrænsningen af sit søterritorium. Afgrænsningen af søterritoriet har altid en folkeretlig side; den kan ikke udelukkende ske efter kyststatens forgodtbefindende; ganske vist må selve afgrænsningn af søterritoriet nødvendigvis ske i form af en ensidig akt fra kyststatens side, thi kun kyststaten er kompetent til at foretage den; men afgrænsningens retmæssighed i forhold til andre stater må afgøres efter folkerettens regler. Som vejledende grundsætninger anføres i så henseende, at basislinien som hovedregel skal følge kystliniens almindelige retning, men man må endvidere lægge vægt på, om der består en større eller mindre naturlig sammenhæng mellem visse vandarealer og de landområder, som skyder sig ind imellem sådanne vandarealer. Dette sidste gælder i ganske særlig grad, når der er tale om en i geografisk henseende så usædvanlig kyst som Norges. Endelig må man også lægge vægt på en omstændighed af ikki-geografisk karakter, nemlig de særlige økonomiske interesser, som kan knytte sig specielt til et bestemt område, og hvis tilstedeværelse og vigighed klar har lagt sig for dagen gennem lange tider.

Det blev under retssagen fra norsk side anført, dels at den kgl. resolution af 12. juli 1935 hviler på en traditionel metode for dragning af basislinier for søterritoriet, dels at denne metode er i fuld overensstemmelse med folkeretten. Domstolen har nærmere undersøgt hvori den anvendte norske metode består, samt hvorvidt den i resolutionen af 1935 er anvendt på en måde, der er stemmende med folkeretten. Resultatet af disse undersøgelser blev, *at* Norge (som nærmere udviklet foran s. 2) i det 19. og 20. århundrede (i hvert fald fra 1869) til stadighed har anvendt samme metode ved fastlæggelsen af basislinien for søterritoriet, som har fundet udtryk i resolutionen af 1935), nemlig dragning af rette linier mellem de yderste punkter af skærgården, selv om afstanden mellem punkterne er mere end 10 sømil, *at* ingen andre stater gjorde indsigelser heroverfor, bortset fra Storbritannien, der imidlertid først i 1933 fremkom med en formel protest, *at* den norske metode er dikteret af de særlige geografiske forhold i den

norske skærgård, samt *at* den pågældende metode i den norske kgl. resolution af 1935 er bragt til anvendelse på en måde, der ikke er stridende mod folkeretten, idet basislinierne følger kystliniens almindelige retning.

Dommen konkluderer herefter i

1. at selve den i den norske kgl. resolution af 1935 anvendte metode til fastsættelse af det norske fiskeriterritoriums udstrækning ikke strider mod folkeretten (10 stemmer for, 2 imod),
2. og at heller ikke de enkelte ved resolutionen fastlagte basislinier er folkeretsstridige (8 stemmer for, 4 imod).

Fem af den mellemfolkelige domstols domere har benyttet sig af den dem i henhold til domstolsstatuten tilkommende ret til at afgive en særlig erklæring indeholdende deres specielle synspunkter:

a. Dommer Hackworth har indskrænket sig til at erklære sig enig i dommens konklusion, men alene ud fra den betragtning, at Norge efter hans opfattelse har godtgjort af historiske grunde at være berettiget til at afgrænse sit söterritorium som sket ved kgl. resolution af 1935.

b. Dommer Alvarez, der var enig i dommens konklusion, erklærede som sin opfattelse bl. a., at enhver stat er berettiget til selv at træffe bestemmelse om udstrækningen af sit søterritorium og måden, hvorpå søterritoriets udstrækning skal beregnes under forudsætning af, at bestemmelserne træffes på en rimelig (reasonable) måde, uden at andre staters velerhvervede rettigheder krænkes, og uden at almindelige interesser lider skade derved. Når denne opfattelse lægges til grund, skulle det være overflødigt at drøfte spørgsmålet om basislinier, rette linier, 10-sömils tværmålslinier for bugter o.s.v., således som sket i dommen. Den norske kgl. resolution af 1935 er ikke folkeretsstridig, thi den strider ikke mod positive folkeretsregler og heller ikke mod folkerettens almindlige principper, idet den ved resolutionen fastslåede afgrænsning af søterritoriet er rimelig, og krænker ikke andre staters velerhvervede rettigheder så lidt som almindelige interesser.

c. Dommer Hsu Mo var enig i, at den i den norske kgl. resolution af 1935 anvendte metode til afgrænsning af søterritoriet ikke er folkeretsstridig, men fandt, at visse af de ved resolutionen fastlagde basislinier var i strid med folkeretten. Han kom til dette resultat ud fra den betragtning, at den i resolutionen af 1935 anvendte metode isoleret set er i strid med folkerettens almindelige regler, der går ud på, at søterritoriets udstrækning skal beregnes fra kystliniens lavvandsmærke; men de for tilfældet særlige geografiske og historiske forhold bevirker, at metoden alligevel må anses for folkerets-

mæssig. Heraf følger efter dommer Hsu Mos mening, at det afgørende for spørgsmålet om de enkelte basisliniers retmæssighed ikke så meget er, om de er udtryk for en rigtig anvendelse af metoden, men derimod om det — henset til forholdene i de enkelte tilfælde — kan anses for nødvendigt og rimeligt, at basislinierne er placeret, som fastsat i resolutionen af 1935. Og det er efter dommer Hsu Mo'sopfattelse ikke tilfældet, for så vidt angår enkelte nærmere angivne basislinier.

d. Sir Arnold McNair var af den opfattelse, at den norske kgl. resolution af 1935 er folkeretsstridig og indebærer en krænkelse af det åbne havs frihed. Denne opfattelse begrundes bl. a. med, at søterritoriets udstrækning som altovervejende hovedregel skal regnes fra lavvandsmærket *at* subjektive momenter som økonomiske og sociale hensyn ikke kan begrunde en afvigelse fra hovedreglen, *at* det vil kunne få alt for vidtrækkende konsekvenser at lade geografiske forhold begrunde en sådan undtagelse (bortset fra bugter), idet kyster af struktur som den norske findes mange steder i verden, samt at anvendelsen af den metode til fastlæggelsen af basislinien for søterritoriet, som har fundet udtryk i resolutionen af 1935, i virkeligheden gør reglerne om søterritoriets udstrækning (3—4 sømil) illusorisk.

e. Også dommer Read var af den opfattelse, at de i den norske kgl. resolution af 1935 indeholdte bestemmelser er folkeretsstridige, fordi de afviger fra lavvandsmærkeregler. Han var endvidere ikke enig med domstolens flertal i, at det norske »system« havde været bragt til anvendelse uafbrudt i tiden, för den egentlige konflikt opstod.

Avrit av bævi frá

Daniel Nolsøe fulltrúa, cand. jur., København,

dagf. 7 12 1953, til P. M. Dam fólkatingsmann.

Tygum hava ivaleyst lisið greinina í »Politiken« fyri 30. november um sjómarkið — ella rættari — fiskimarkið um Føroyar. Eg varð illa við at lesa um tað bretska kompromisuppskotið, ið har nevndist, og eg havi tí loyvt mær at skriva til tygara sum føroyskan fólkatingsmann og sum formann fyri tí størsta føroyska flokkinum, ið hevur tikið støðu fyri uppsøgn av traktatini frá 1901. Eg vil royna at seta ymist fram um henda stóra

spurning, ikki tí eg á nakran hátt kenni meg sum ein serfrøðina í fólkarætti (høvdu vit føroyingar bert átt fleiri sovorðnar í løtuni), men tí at eg havi saknað greiðar upplýsingar um málið í teim føroysku bløðunum. Kanska kann eg draga okkurt fram av týdningi.

Tað er óivað mangur maður, ið spyr okkurt sum so: Væl vita vit, at norðmenn hava 4 sjómíl, roknað út frá beinum basislinjum, og væl hava íslendingar, sum vist hava lyndi at vera heldur framfýsnir, førkað teirra fiskimark líka langt út. Men føringar sum hampiligir menn at fara upp í henda leikin? Danir eins og flestir aðrir hava jú bert 3 sjómíl. Eiga vit so at kanna okkum meina og gera onglendingum og skotum, ið eru vinmenn okkara, ónáðir, okkum sjálvum kanska til stóran skaða, hvør veit?

Jú, vit hava góða grund at fylgja norðmonnum og íslendingum í hesum máli. Teir og vit hava frá gamlari tíð havt eins serstøðu á havinum. Norðmenn hava ongatíð mist hana, íslendingar royna at vinna hana aftur, og vit hava skyldu at gera tað sama, ikki minst fyri teim komandi ættarliðum.

Tað mesta tilfarið havi eg tikið burtur úr hesum bókum: Arnold Ræstad: Kongens strømme, historiske og folkeretslige undersøkelser angående søterritoriet (Oslo 1912), — Gunnlaugur Thorðarson: Landhelgi Íslands með tilliti til fiskveiða (Reykjavík 1952), — og Toralv Øksnevad: Norges fiskerigrense, mundtlige referater av prosedyren og dømmen i Haag. — Eg havi eisini lisið sjálvan dómin í sakini millum Bretland og Noreg, men havi hann tíverri ikki við hondina. Bókin hjá Ræstad er eitt standardverk og tann bókin, ið varð oftast nevnd í Haag av báðum pørtum (sjá t. d. Øksnevad s. 6, 11, 16, 18 og 19). Bókin hjá G. Thorðarson varð góðtikin sum doktardisputatsur við Sorbonne í Paris. Og bóklingurin hjá Øksnevad er útvarpsreferatir, sum hann undir sakini sendi heim til Noregs. Eg sendi tygum tær báðar seinast nevndu bøkurnar, so tygum evt. kunnu sláa upp, har síðutøl eru nevnd. Hina bókina havi eg tíverri bert til láns.

Heilt upp í 16.—17. øld var mannahugsan, at Grønland var landfast við Novaja Semlja, og at henda oyggin var landføst við Bjarmaland (Norðurrusland). Man helt við øðrum orðum, at norduratlantshavið lá í eini bukt. Botnurin í hesi buktini var tann »Trøllabotnur«, ið vit kenna úr kvæðunum. Teir gomlu norsku kongarnir — og seinni teir dansk-norsku kongarnir — kannaðu sær harradømi yvir allari »buktini« og setti bann ella forboð fyri, at útlendlingar fiskaðu við Noreg ella tey norsku krónlondini, t. d. Ísland og Føroyar og í teirri eldri tíðini eisini Norðurskotland og lær skotsku oyggjarnar. Skotland hevði eisini seinni fiskibann fyri útlendingar — ivaleyst sum ein leivd frá teirri norsku tíðini (Ræstad s. 23). Alla aðrastaðni í Europu — kanska við undantak av Svøríki — var fiskiveiða heilt inn til strondina frí fyri hvønn mann, innlending sum útlending. Soleiðis var tað til dømis í Danmark og Onglandi. Ræstad skrivar (s. 22—23): Forklaringen må søkes i, at fiskerierne i Norge og Skotland spillede en gansk anden rolle for befolkningen end i Danmark og i England. Der var i Norge og på de skotske øer i modsætning til, hvad tilfældet var i de to andre lande, en virkelig fiskerbefolkning — en befolkning, som av na-

turen var henvist til at søke en væsentlig del av sit utkomme på havet. At drive fiskeri var ikke for denne befolkning en binæring, som det var for danskerne, eller en industri blandt andre industrier, som det var for visse engelske byer, Bristol, Hull o. fl., i den senere middelalder. Sjøbruke var i deres husholdning nødvendigvis sidestillet med jordbruket.« Fyri at taka eitt dømi frá Danmark, so luttóku danir, sviar og týskarir lið um lið í teirri tiltiknu skánsku sildaveiðuni í tíðarbilinum frá ca. 1200 til seinast í 16. øld. Í 15. og 16. øld fóru útlendskir fiskimenn, fyrst og fremst onglendingar og skotar, at leita upp til Íslands og Føroya og eystur til norsku strondina. Hetta førdi við sær eitt ótal av skarpskeringum millum teir eingilsku og teir dansk-norsku kongarnar, sum alla tíð hildu fast við tað gamla norska fiskibannið, og ferð eftir ferð varð hetta bannið eisini góðkent av onglandskongum. Fiskiveiðan við tær donsku strendurnar hevur haraftúrímóti at siga ongatið fört til internationalar konfliktir. Um ca. 1600 fóru teir dansk-norsku kongarnir at avmarka tann partin av sjónum uttan um Ísland og Føroyar, sum útlendingar ikki máttu fiska á (Sjóterritorium nevni eg hereftir »landhelgi« og »sjóterritorium viðvíkjandi fiskiveiði« fyri »fiskihelgi«). Í brævi av 1603 frá Chr. IV til Jákup I av Bretlandi (Onglandi og Skotlandi) var fiskihelgin við Ísland sett til 2 míl ((8 sjómíl); eftir brævinum skuldu onglendingar í framtíðini halda seg burtur frá norsku strondini, Vardøhus og Føroyum. Í 1615 skrivaðu Føroyingar til Chr. IV, at »her under landet forsamler sig en hel hob engelske og skotske skibe, flere end nogen tid været haver, og her under landet bruger deres fiskeri, ikke ude på havet, som under Island brugeligt er, men de løber og driver inde under landet på landsens grunde og fiskeklakker, og udi så mange måder bortrøver den fattige næring og Guds gave, som vi fattige folk ellers med vores små både kunde opfiske« (Ræstad s. 213 og N. Andersen s. 225—226). Í 1617 skrivaðu teir til kongin, at »en stor hob skotske skibe haver nu på 2 eller 3 års tid forsamlet sig under Eders Nådes land og øer og med deres små ski beseiler og ror igjennem landet og ind udi alle fiorder og havner, fisker og opriver inden fjord og uden fore den fattige næring, som vi fattige folk med vores små både på sådanne steder søge kunde, så vel som på alle vores fiskeklakker og grunder, hvorhen, så snart de ser os, udi så mange måder med vores små båder sidder og fisker, de strax løbe udi hobetal« (Ræstad s. 213 og N. Andersen s. 234—235). Ræstad skrivar í hesum sambandi: »Færingerne støtter sig, som det vil ses, til den gamle norske opfatning, at de pladser i sjøen, hvor de pleiede at drive fiske, var deres, landets, grunder og fiskeklakker.« Chr. IV vendi sær til Jákup I, og úrslitið varð, at skotska ráðið í navni breiska kongsins setti forboð fyri skotskum fiskimonnum at fiska við Føroyar innanfyri sjón av landi, »av tí, at henda fiskiveiðan bert var fyri undirsáttunum hjá tí dansk-norska konginum«. Annars er tað mest úr Íslandi, at man frættir um brot av fiskibanninum. Í eini hvalaveiðu-koncessión frá 1631 varð fiskihelgin við Ísland sett til 4 míl (16 sjómíl). Ræstad heldur tað vera líkindi til, at góðkenningin av tí føroyska fiskibanninum hevur elvt Chr. IV til at víðka 2 míla markið við Ísland út til 4 míl. Hann skrivar

(s. 217): »Dernæst hadde saken angående det skotske fiskeri under Færøerne har et over forventning gunstigt forløp. Det har måske ikke stået ganske klart for Chr. IV, at der var en ikke uvæsentlig forskjel mellem Færøspørgsmålet og Islandsspørgsmålet, forsåvidt som han i det ene tilfælde hadde med engelske, i det andet tilfælde med skotske fiskere at gøre. De engelske fiskere hadde nu engang gjennem lange tider vænnet sig til at gå ud fra, at fiskeri i havet ved Island var frit. De skotske Færøfiskere var derimot fra sit hjemland fortrolige med indskrænkninger i utlændingers fiskefrihet. Chr. IV har indset, at det norske herredømme i Nordhavet i dette tilfælde bedst opretholdtes ved fastsættelse av en zone, hvori fiskeriet var forbeholdt undersåterne. Denne zone burde jo fastsættes på samme måde for Færøerne og Island. Men da var tomilsgrænsen jo for snæver. Skotterne hadde for Færøernes vedkommende anerkjendt synsviddegrænsen, og firemilsgrænsen faldt på det nærmeste sammen med synsvidden.« Hetta 4 míla markið kom at vera galdandi í hvussu so er í gott 200 ár (G. Thorðarson, ið skrivar um Ísland, heldur tað vera galdandi enn). Um Ræstad hevur rætt — og eg haldi tað vera mikið trúligt — er tað teimum føringum, ið skrivaðu til kongin í 1615 og 1617 at takka fyri, at 4 míla markið kom í gildi við Ísland og Føroyar. Hetta fiskimarkið varð í komandi árum nevnt í handilsprivilegium og instruksum til orlogsskip — stundum galdandi bæði fyri Ísland og Føroyar, stundum bert fyri annað landið. Í friðstraktatini millum Danmark-Noreg og Svøríki í 1679 stendur: »Doch blifwa dhe särskildte frijheter som Kongl. M.tt af Danemarck haffwer gifwit sine undersåtare på Ferrøø og Issland, så väl som fiskerijet på dhe norske custer, hvilcke allene dhese undersåtare efterlåten är ... uthi dheras fulla krafft, så at dhem härutinnan ingalunde skall skee förnär (Ræstad s. 240). Við tær donsku strendurnar høvdu sviar, sum áður sagt, frá gamlari tíð fiska frítt eins og aðrir útlendingar. Í hvussu so er til seinast í 17. øld varð Danmark vitjað av fremmandum fiskimonnum (Ræder s. 240).

Ca. 1750 kom 1 míla (4 sjómíla) markið fram í ljósmála í norðanlondum, fyrst sum neutralitetsmark, seinni sum almennt sjómark (Ræder s. 329). Aftaná eitt kaper-sakarmál gjørdi dansk-norski kongurin soljóðandi resolution: Vi ville allernådigst have fastsat som regel i alle de tilfælde, hvor spørgsmålet er om bestemmelsen af Vor territorial-høiheds grændse ud i søen, at denne skal regnes indtil den sædvanlige sømils afstand fra den yderste øe eller holm fra landet, som ikke overskylles af søen«. Ved »Sømil« meinast her 1 gl. míl ella 4 sjómíl. Resolutiónin varð ikki prentað, og Ræstad ivast ikki í, at hon bert sipar til neutralitetsmarkið, ikki til fiskimarkið (s. 344). Ca. 1830 varð 1 míla (ella 4 sjómíla) markið vorðið almennt sjómark í Noregi (Øksnevad s. 19 í neðra): Í seinastu helvt av 19. øld vóru basislinjur drignar ymsastaðis við strondina í Noregi og við kgl. resolution av 1935 fram við allari strondini. Dómurin í Haag sigur, sum kunnugt er, at henda resolutiónin ikki stríðir móti fólkarættinum.

Nakað um somu tíð, sum 4 sjómíla markið verður tað vanliga í Norðanlondum, fara fleiri av hinum londunum, t. d. Stórbritannia, U. S. A.

og Frakland, at nýta eitt ¾ míl (ella 3 sjómíla) mark. Hetta markið styðjar seg á eina fólkarætsliga teori um, at sjómarkið eigur at liggja so langt úti, sum kanónirnar bera frá landi (»kanónskotsviddin«). Til dømis verða 3 sjómíl avtalað sum fiskihelgi fyri Stórbritannia og Frakland í traktat frá 1839, ið er fyrimynd fyri Norðursjóvarkonventiónini frá 1882.

Ræstad hevur ávist — og tað er óivað høvuðssjónarmiðið í bók hansara — at 4 sjómíla markið í Norðanlondum einki hevur við »kanónskotsviddina« at gera, sjá t. d. s. 329: »Enmilsregelen hadde således fæstnet sig i dansk-norsk praksis længe før kanonskudsregelen og trekvartmilsregelen opnåede gyldighed i Europa og Amerika« — og s. 340: »Det vil fremgå ... ... , at enmilsgrænsen i Danmark-Norge ikke som trekvartmilsgrænsen i Storbritannien og Amerikas forenede stater hadde sin historiske og theoretiske forudsætning i kanonskudsvidden. Enmilsgrænsen blev ... anvendt som grænse for det neutrale farvand i Norge allerede 1745, altså før kanonskudsvidden hadde fundet anvendelse i den folkerætslige praksis som almindelig grænse for det neutrale kystfarvand. Det er først efter 1750, at kanonskudsvidden sees anvendt i de europæiske traktater og neutralitetsbestemmelser som grænse for det neutrale farvand langs ubeskyttede kyster. De dansk-norske bestemmelser 1745—1810 indeholder ingensteds med en stavelse nogen hentydning til, at det er kanonskudsvidden, som ligger til grund for enmilsgrænsen; tvertimod gir kancellicirkulære 18. august 1810 uttryk for den kjendsgjerning, at avstanden fra land var længere efter enmilsregelen end efter kanonskudsregelen.«

Men hvussu gekk tað so við landhelgini við Ísland og Føroyar í hesi tíðini? Í nógv ár aftaná resolutiónina frá 1812 — heilt upp í 1850 ára-talið — fingu donsk inspektiónsskip, ið send vóru á inspektiónsferð upp í Norðuratlantshavið, framvegis instruks um, at landhelgin var 4 míl (16 sjómíl). Danska stjórnin visti av, at 1 míla markið var ov trongt sum fiskimark har uppi og royndi sum longst at »sigla milltum skers og báru«, sum G. Thorðarson tekur til orða. Men tíverri fekk henda sigling ein bráðan enda. Vindurin úr Onglandi og Fraklandi tók at harðna, »seglini fullu á bunka niður, og togini gingu sundur«. Í 1859 læt danska uttanríkisministeriið kunngera fyri bretsku og fronsku stjórnini, at 4 sjómíls markið eftir resol. 1812 skuldi nýtast sum fiskimark við Ísland (Ræstad s. 335, G. Thorðarson s. 58). Og 7. apríl 1865 skrivaði justitsm. (í einum internum bræví) til uttanríkismin., at landhelgin við Ísland átti at vera 3 sjómíl, av tí at Frakland og Stórbritannia, sum høvdu so nógv at siga á sjónum, høvdu landhelgi uppá 1 lieu ella 1 league, ið bert svarar til 3 sjómíl, ikki 4 sjómíl sum hin gamla danska mílin (G. Thorðarson s. 62—63). Í 1882 kom so Norðursjóvarkonventiónin millum Stórbritannien, Týskland, Belgiu, Danmark og Holland. Fiskimarkið varð harí sett til 3 sjómíl. Og við traktatini av 1901 vóru Ísland og Føroyar tiknar við. Hví tær komu við, og hví tær ikki komu við alt fyri eitt, veit eg ikki. Mær vitandi stendur einki um hetta í »Rigsdagstidende«. So undarligt tað ljóðar, letur spurningurin um skerjingina av tí gamla fiskimarkinum ikki til at hava verið umrøddur á Ríkisdegnum og heldur ikki lagdur fyri íslendska Altingið ella, so vítt eg

veit, fyri føroyska løgtingið, sjálvt um málið hevði almiklan týdning fyri Ísland og Føroyar, men lítlan týdning fyri restina av ríkinum. Hetta hendi frammanundan »systemskiftinum« í Danmark. Noreg fekk fleiri áheitanir um at undirskriva Norðursjóvarkonventiónina, men vildi ikki geva eftir (Ræstad s. 361).

Skotland, ið kom saman við Ongland í 1603, hevur síðan havt somu støðu í hesum máli sum Ongland. Tó er tað vist möguligt, at finna leivdir av teirri gomlu skotsku serstøðuni. Í »Encyklopedia Britannica«, annaðhvørt bind 20 s. 286c (rubrikkin Trawling) ella bind 23 s. 428 d (rubr. Territorial waters) stendur: »The Trawling in Prohibited Areas Prevention Act 1909 prohibits the landing and selling in Great Britain of fish caught by beam and other trawling in prohibited areas adjoining Scotland.« Eg haldi meg minnast hava lisið, at hetta sipar til arealir uttanfyri 3 sjómílamarkið, sum Bretar sjálvir ikki mugu trola á, og sum útlendingar væl mugu trola á, men um teir gera tað, sleppa teir ikki at landa í Stórbritanniu. Um hetta er beint, so royna Skotar enn at verja fiskimiðini úti á havinum, uttan fyri mark. Men vit hava eitt nógv betri dømi um hetta, sjá Øksnevad s. 24: »Meget interessant er det, at en representant for Orkenøyene og Shetland i 1939 tok til orde i Underhuset, for at få bestemmelser til vern for kystfisket og anbefalte det norske systemet. Og en nemnd, som Scottish Counsil on Industry etter regeringens anmodning nedsatte, foreslo, at trålfiske skulle forbys ved Orkenøyene, Shetland og Stornoway-kysten (norðurendin av Skotlandi) i en avstand av 3 sjømil fra land regnet fra rette grunnlinier på opp til 27 sjømil; med andre ord, man anbefalte det norske system på en kyststrekning, som kan sammenlignes med Norges. Men naturligvis kunne den britiske regering ikke følge denne indstillingen; all den stund den hevder, at systemet står i strid med mellemfølkelige lover. Det er allikevel meget interessant, at så kvalifiserte representanter for de skotske fiskernes interesser har sagt så klart fra.«

Ísland uppsegði 3. oktobir 1949 traktatina frá 1901, og hon fór úr gildi 3. oktober 1951, men íslendingar støðgaðu við at flyta markið út, til Haag-dómurin var fallin. Øksnevad skrivar s. 6, at hin bretski advokaturin í Haag, Sir Eric Beckett »brakte Island en hyllest, fordi dette landet hadde gått med på å vente, til det faldt dom i tvisten mellem Storbritannia og Norge.« Eg nevni hetta, tí at nógv heima halda, at tað er ein óvinarlig gerð at uppsiga eina traktat, og at uppsøgnin hevur eivt illstøðu millum landsstýrini í Stórbritanniu og Íslandi. Eg veit ikki av, at tað bretska landsstýrið hevur viðtikið nakrar atgerðir móti íslendingum av hesi grund, — tað sæst jú eisini nú, at eingin lóg ella tilíkt setur forboð fyri landing av íslendskum fiski í Stórbritanniu.

Grønland hevur ikki havt somu søguligu støðu í hesum máli sum Noreg, Ísland og Føroyar. Í 18. øld varð sett forboð fyri handli við Grønlendingar innan fyri 4 míl (16 sjómíl) frá landi, men nakað fiskiforboð sum í hinum londunum hevði man ikki (Ræstad s. 239).

Øksnevad skrivar s. 7: »Sir Eric Beckett ... sa ..., at det er tydeligt, at den norske regjering har gjort de mest omfattende og energiske anstren-

gelser over hele verden for å finne hvert grann av støtte, som kan opdrives for den norske teori.« — Tað er heldur einki at ivast í, at tað arbeiðið, sum Norðmenn gjørdu bæði frammanundan og undir sakini, var ómetaliga stórt. Basislinjurnar vóru drignar av eini kommission, sum arbeiddi við hesum málinum í nógv ár. Øll kend fiskimið vóru kortløgd og navngivin fyri at vísa, hvussu langt, ið Norðmenn høvdu fiskað út frá landi frá gamlari tíð (Øksnevad s. 34 og 52). Og sjálvt um Noreg sum sjófarandi land átti góðar specialistar í sjórætti og fólkarætti, tóku Norðmenn ein útlending sum høvuðsadvokat fyri seg, kanska tann besta, teir kundu fáa, professor Berquin úr Belgia (sjá um henda Øksnevad s. 18, 19, 23, 26 og 30). Ein norskur juristur nevndi fyri mær eitt dømi um, hvussu nógv ið Norðmenn gjørdu út av sakini: Bretar høvdu eitt kvøld stilla ein spurning um svenska sjómarkið. Ein norðmaður fleyg um náttina upp til Stockholms, vakti uttanríkisministara Undén, hesin vakti ríkisarkivarin, og spurningurin varð loystur. Eg trúgvi eisini, at Íslendingar hava búgvað seg væl út. Ísland er millum tey lond, sum bóðu Haag-dómstólin um kopiir av procedyrini. Hesi lond eru: Canada, U. S. A., Venezuela, Cuba, Belgia, Ísland og Svøríki. Tað hevur sjálvsagt tann størsta týdning at kenna øll argumentir hjá Bretum og øll mótargumentir hjá Norðmonnum.

Og so vil eg venda aftur til greinina í »Politiken«. Referatið av kompromisuppskotinum kann ikki vera beint. Um grunnlinjur skulu galda sum fiskimark, missa vit jú strekkir, sum vit nú eiga, til dømis sunnan fyri Munkin.

Eg haldi tað vera principielt skeivt at royna at fáa ein *kompromissáttmála* við Ongland og í hvussu so er skeivt at gera tað nú, áðrenn avfjarðað er í Íslandssakini. Um eg havi skilt ávísirnar rætt, stríðast Bretar og Íslendingar nú bert um Faxaflóan. Eg haldi meg hava lisið um eitt semjingsuppskot frá Bretum, hvarefitir teir vilja góðkenna hinar grundlinjurnar og 4 sjómíla markið. Hví ikki fara tann vegin, sum hesin dómurin vísur á, at seta markið sjálvir, við møguleika fyri broyting av dómstólinum? — Sir Eric Beckett endaði sína procedyru við at siga (Øksnevad s. 45): »Der er ikke noe annet sted enn i denne salen, hvor en mellemfolkelig tvist kan bli behandlet og avgjort *udelukkende på grunnlag av selve sakens rettslige stilling, uten at det tas noen utenforliggende hensyn.*«

1. viðgerð 3. august og 6. september legði sjómarksmálanevndin fram soljóðandi

Álit
við fylgisskjølum:

Málið er beint í serliga 7-manna nevnd. Í henni sita: fyri fólkaflokkin Fr. Bláhamar og S. Ellefsen, fyri sambandsflokkin Jens Chr. Olsen og Tr. Samuelsen, fyri javnaðarflokkin P. M. Dam, fyri gamla sjálvstýri J. Kallsoy og fyri tjóðveldið D. P. Danielsen. Nevndin hevur býtt

seg í ein meiriluta og tveir minnilutar. Minnilutin (D. P. Danielsen) setur fram serligt álit, meðan hin minnilutin (P. M. Dam og J. Kallsoy) vísa til skriv til nevndina, dagfest 25. august 1954, undirskrivað av løgtingsmonnunum P. M. Dam, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Einar Waag, J. Fr. Øregaard, Johan Kallsoy og J. P. Henriksen, ið er teirra uppskot.

Uppskotið frá landsstýrinum er sent øllum feløgum, sum hava við fiskivinnuna at gera, til umælis. Hesu hava vegna tess at limirnir hesa tíð av árinum nógvir eru burtur, ikki kunna givið nakað endaligt svar frá sær. Tó hava Vágs Útróðrafelag og Føroya Motorpassarafelag mótmælt uppskotinum.

I. *Meirilutin* (Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen, Tr. Samuelsen):

Í hesum máli eru tveir vegir at fara. Annar er at siga upp sáttmálan frá 1901, og so saman við Danmark seta tað sjómark, sum vit halda okkum kunna prógva at eiga rætt til og kunna verja yvir fyri øðrum tjóðum. Hesin vegurin er ikki farandi sum er, bert tí vit halda okkum hava eitt nóg so væl grundað ynski, men krevur hann gjølligar kanningar av øllum, sum kann tala fyri eini broyting. Til hesar kanningar krevjast løgfrøðingar við serkunnleika til fólkarættslig viðurskifti, og vil tað óivað hjá teimum taka rúma tíð, áðrenn teir kunnu siga, hvat fiskimark teir halda okkum eiga rætt til. Fyrrenn hesar kanningar eru lidnar, kann ikki dømast, um hesin vegurin er hann, sum gevur best úrslit. Ísland hevur valt at ganga uppsagnar-vegin. Einki vist kann tó sigast í dag, um tað fiskimark, Ísland hevur sett, verður fólkarættsliga viðurkent.

Hin vegurin og hann, sum gingin er higartil í hesum máli, er at samráðast við tað land, hvørs fiskimenn fiska næst strondum okkara, í hesum føri Bretland. Úrslitið av hesum kanningum er uppskotið, ið landsstýrið hevur lagt fram, sum tað er broytt í skrivum frá uttanríkisministerinum 27. og 31. juli í ár, viðlagd sum skjøl. Eftir uppskotinum verður fiskimarkið yvirhøvur roknað 3 fjórðingar út frá beinum grundlinjum. Hesin mátin førir við sær vissar fyrimunir, serliga vestanfyri í mun til tað fiskimark, sum er í dag.

Meirilutin er av teirri áskoðan, at málið um fiskimarkið er ov lítið kannað til, at vit kunnu siga upp 1901-sáttmálan. Tað er heldur ikki greitt, um útlit er fyri, at uppsøgn vil geva okkum størri fyrimunir enn tað uppskot, sum her liggur fyri. Á hin bógvin er tað greitt, at tað fyriliggjandi uppskotið til sáttmála ber tann fyrimun í sær, at fiskimarkið beinan vegin verður víðkað — helst vestanfyri — í mun til tað núverandi mark, og meirilutin heldur, at tað er ikki klókt at lata hesar møguleikar fyri at fáa víðkað markið nú beinan vegin gleppa okkum úr hondum. Men samstundis eigur tað at verða gjört greitt fyri Bretum, at vit ikki við at ganga sáttmálavegin nú skerja okkara juridisku og fólkarættsligu rættindi viðvíkjandi fiskimarkinum. Nýggi sáttmálin skal galda í 10 ár. Hóast hetta

er stutt áramál í einari landssøgu, so er hættisligt í hesum máli at binda seg fyri fleiri ár. Meirilutin heldur tó, at síðani Bretar ikki fáast longur við samráðing, eiga vit at taka við uppskotinum og fáa teir fyrimunir, sáttmálin veitir okkum beinan vegin. Hesi árini, vit eru bundnir av sáttmálanum, kunnu takast sum royndarár fyri, hvønn týdning tað kann fáa fyri heimafiskiskapin, at fiskimarkið verður víðkað.

Tí eigur yvir fyri Bretum at verða tíkið uppaftur greitt fyrivarni, um at vit ikki við at gang asáttmálavegin geva frá okkum møguligan rætt til rúmari fiskimark. Sum sagt frammanundan víkja Bretar ikki frá kravinum um tey 10 árini. Skuldi tað í hesum tíðarskeiði hent, at nýggj sjónarmið fingu fólkarættsliga viðurenning, ella avtalur landanna millum kundu fört við sær fyrimun fyri Føroyingar, um vit ikki vóru bundnir av sáttmálanum, er rímuligt, náttúrligt og neyðugt at samráðast við Bretar.

Frá gamlari tíð hevur verið sagt um Føroyingar, at vit hava hjallin á sjónum. At so hevur verið, prógva tey óteljandi fiskimiðini, ið navn- og ýtisfest liggja um oyggjarnar úr landi og einar 16—20 fjórðingar til havs. Av hesum heimligu fiskileiðum eru vit Føroyingar fyri ein stóran part troðkaðir, tí tað oyðandi veiðitólið — trolið —, ið fremmandir fiskimenn hava tráðroynt við, hevur minnkað so nógv um heimafiskiveiðuna, at okkara fiskimenn ongan annan møguleika hava havt fyri at vinna til lívsins uppihald enn at fara til fjarar fiskileiðir, í Hvítahavið, til Grønlands, undir Ísland ella hava verið noyddir at rýma av landi.

Fiskivinnan er ikki bert høvuðsvinnan hjá okkum Føroyingum, men at kalla tann vinna, ið Føroyingar allir liva av. Tað er tí ein sjálvfylgja, at spurningurin um fiskimarkið er aðalspurningurin hjá øllum Føroyingum. Vit noyðast tí at liggja framvið og verja, hvat ið kann nøra um okkara fiskilíkindi. Tað er tí náttúrligt, at vit Føroyingar, so skjótt sum møguleikar verða til tess, vilja hava lut í teimum fyrimunum, ið nýggj sjónarmið viðvíkjandi setan av fiskimarkinum kunnu geva.

Vert er í hesum sambandi at vísa á, at tað er nevndini kunnugt, at tað bæði frá dansk-føroyskari og bretskari síðu undir samráðingunum í London sterkt er hildið fram, at tað fiskimark, sum partarnir semjast um, ikki skapar præcedens fyri komandi samráðingum ella møguligari trætu, men bert skal takast sum ein praktisk royndd, bæði fyri hvønn týdning ein friðing fyri troli kann fáa, og hvussu langt kann komast samráðingarvegin.

Ein spurningur, sum er nær skyldur við hetta mál, er spurningurin um friðing av gýtingargrunnunum. Flestu fiskisløgini undir Føroyum eru støðuføst. Her aftrat kemur, at fiskur ætlandi ikki kemur uttanífrá til føroysku grunnarnar. Føroyski fiskurin er við øðrum orðum serligt fiskaslag. So lítið fiskaøki sum tað við Føroyar vil tí vera ógviliga viðbreki fyri at vera tráðroynt, serliga við troli, sum tekur allan fiskin á staðnum. Hvussu stóran týdning ein friðing hevur, prógva hesi tøl: Í 1946 fingu trolararnir 235 kg fyri hvønn troltíma ella 3 ferðir so nógv sum seinast í treduvunum, men longu í 1952 er talið komið niður í 122 kg. Dyggasti mátin at bøta um hesi viðurskifti er at friða um smáfisk og yngul. Hetta kann møguliga gerast tann vegin at seta mittsamark fyri fisk, ið kann seljast,

men hetta er ikki nokk, eftirsum tann fiskur, ið verður tveittur í havið aftur, longu er deyður. Tann vegurin kann eisini roynast, at gera meskarnar í trolunum størri, men stórur partur av tí fiski, sum fer gjøgnum meskarnar, er antin deyður ella so illa løstaður, at hann ikki er førur fyri at liva. Einasti mátin, ið til fulnar fremur endamálið, er at friða allan trolfisk á støðum, har smáfiskurin og yngulin er.

Meirilutin heldur tað tí vera av minst líka so stórum týdningi sum at økja um fiskimarkið, at gýtingargrunnarnir verða friðaðir fyri troling, og eiga tí tær samráðingar, sum hildnar eru um friðingina, at halda fram skjótast møguligt.

Fyri at vit kunnu fáa fulla nyttu av, at fiskamarkið verður gjørt rúmari, og smáfiskur og yngul uttan fyri markið verður vardur móti troling, tá gýtingargrunnar verða fiðaðir, eins og línufiskiskapur Føroyinga verður vardur, er neyðugt, at sjóverjan er so útbygd bæði við skipum og manning, at hon er før fyri at verja tey rættindi, vit vinna og eiga.

Meirilutin mælir tí til, at tingað verður við ríkisstýrið um, at sjóverjan verður so umskipað, at Føroyingar fáa rætt til við egnum skipum at taka lut í henni.

Bretar hava fört áheitan fram um bøtingarrætt av troli á føroyskum sjóøki og í føroyskum havnum, og hevur landsstýrið sambart pkt. 3 í uppskoti lagt hesa áheitan fyri tingið. Eisini frá øðrum tjóðum hava áheitanir um framfhjárætt í sambandi við teirra fiskivinnu við Føroyar fyrr verið havdar á lofti, men í slíkum málum hava vit Føroyingar altíð sýtt, og eru vit tí í hesum føri noyddir av prinsipiellum orsøkum at taka somu støðu.

II. *Minnilutin* (P. M. Dam, J. Kallsoy):

Óneyðugt er at siga, at víðkan av sjómarki okkara er eitt lívsmál fyri Føroyar. Tað eru allir Føroyingar samdir um.

At vit eiga ein náttúrligan fyrstarætt til mið og grunnar okkara eru allir samdir um við, eisini uttan fyri Føroyar.

Hvussu hin løgfrøðisligi rættur okkara liggur í hesum máli, eru leikmenn sjálvandi ikki førir at avgera. Her vísa vit til rit Daniel Nolsøes løgfrøðings viðvíkjandi okkara rættarstøðu í málinum. Hon tykist at vera sterk, sterkari enn hjá flestum øðrum Norðurlanda tjóðum. Hon er í øllum førum eins sterk og hin íslendska rættarstøðan í sjómarksmálinum Tað er tí eyðsæð eitt hampakrav bæði yvir fyri Dønum og Bretum, at skipað verður soleiðis fyri, at vit, í hvussu er, tá ið drátturin um sjómarksmálið er avtornaður, sita við ikki minni sømdum enn Íslendingar. Henda ásannan er marksetandi fyri støðu okkara til fyriliggjandi uppskot til sáttmála.

Tá ið nú Íslendingar eru í somu skóm sum vit, bæði veiðiliga og rættarliga yvir fyri Bretlandi, og tá ið teir hava gjørt tey stig, sum eru neyðug fyri at fáa greiðu á sjómarkstrætuni við Bretland, halda vit, at

tað ber til hjá okkum og Bretum at sleppa undan ósemju við at koma til sættis um, at Føroyingar í ongum føri skulu verða fyri verri býti enn Íslendingar sjómarksmálinum viðvíkjandi.

III. *Minnilutin* (D. P. Danielsen):

Hin 1. marts 1952 legði Tjóðveldisflokkurin fyri tingið soljóðandi skriv:

»Við teirri vend í huga sum komin er í altjóðarættin um sjómarkið aftaná dómin í Haag og ósemjuna millum norðmanna og bretlendinga og við teim avleiðingum í huga, sum av hesum dómi kunna koma at standast, mælir flokkurin til at allir spurningar í hesum máli sum kunna hugsast at táa týdning fyri Føroyar og føroyska fiskiveiði serstakliga, nú beinanvegin verða tiknir upp til umhugsunar og samráðingar við avvarandi stjórnarvøld.«

Hin 12. august 1952 legði flokkurin fyri tingið hetta uppskot til samtyktar:

»Føroya løgting biður donsku ríkisstjórnina beinan vegin siga upp »En mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af det forenede Kongerige Storbritannien og Irland angående Ordningen af deres respektive Undersåtters Fiskeri i Havet omkring Færøerne og Island udenfor Søterritoriet afsluttet Konvention«, undirskrivað 24. juni 1901.«

Støða Tjóðveldisflokksins er framvegis tann, at omanfyri nevndi sáttmáli verður uppsagdur beinanvegin.

Hesin sáttmáli varð samtyktur av donskum og bretskum myndugleikum. Men Føroya fólk og Føroya løgting vóru ikki eftirspurd.

Enn hevur eingin víst á, hví slíkur sáttmáli er neyðugur. Hann setur okkum í eina serstøðu mótvegis Bretlandi, sum fólkarættarliga sað er skilaleys. Tí vit reka ikki fiskiskap við strendir Bretlands. Og samtykkir tingið uppskot landsstýrisins, koma vit í eina ógreiða støðu mótvegis øðrum tjóðum, ið reka fiskiskap undir Føroyum. Tí hesar tjóðir verða ikki beinleiðis bundnar av sáttmálabroytingunum.

Tað er ábyrgdarleys gerð mótvegis øðrum tjóðum, ið fiska undir Føroyum at samtykkja eitt uppskot, sum gevur bretskum veiðiskipum serrættindi til at arbeiða fiskireiðskap í føroyskum havnum. Tað er óhugsanligt, at Bretar á nøkrum øki vildu givið okkum serrættindi, sum teir sýta øllum øðrum tjóðum, t. d. tollfríar landingar í Bretlandi.

Tað er almannakunnugt, at spurningurin um sjómark og fiskirættindi er so nógv frammi nú landanna millum, sum ongatíð áður. Miklar og avgerandi broytingar eru tí væntandi á hesum fólkarættarliga øki í næstu framtíð. Men vit frásiga okkum rættin til at fylgja við í hesum framtaki, um vit nú binda okkum til Bretlands í 10 ár.

Nevndin hevur sent málið til útróðrarfeløgini í Klakksvík, Skopun og Vági, og til öll fiskivinnufeløgini. Øll feløgini hava svarað aftur, at øll ráða tey frá at samtykkja sáttmálauppskotið.

Altjóðarrætturin viðurkennir ta høvuðsreglu, at avvarandi land sjálvt og einsamalt setur mark um síni fiskihelgi, eftir søguligum, fíggjarligum og geografiskum sjónarmiðum. Ikki fyrr enn farið er longur út, enn hesi sjómark heimilda, er fólkarætturin brotin.

Siga vit sáttmálan upp nú, hava vit tvey ár til at finna fram til tað sjómark, sum gagnar okkum best, so rúmt sum altjóðarrætturin loyvir.

Til tess at finna fram til hetta mark, verða vit at ráðføra okkum við fólkarættarkønar menn úr ymiskum londum. Slíkum monnum til handa verða vit atsavna mest møguligt av føroyskum tilfari, søguligum, hagfrøðisligum og fiskafrøðisligum. Slíkt tilfar samanhildið við tað, sum er til skjals í fólkarættarligum ritgerðum og hjá altjóðardómstólinum, serstakliga viðvíkjandi trætuni millum Noreg og Bretland, skal avgera, hvar mark okkara verður sett í fyrstu syftu. Men ikki ein sáttmáli millum Danir og Bretar.

Sum nevnt eru broytingar og meira samskipaðar reglur væntandi á hesum fólkarættarliga øki. Tað er tí væl hugsandi, at siga vit sáttmálan upp nú, liggja allir hesir spurningar greiðari og einfaldari, tá uppsagnarfreisturin er úti. Tíðin arbeiðir við okkum. Í hvussu er kunna vit vænta, at íslendska sjómarkið, sum so nógv verður tikið til undir viðgerðini av hesum máli, tá er komið í fasta legu.

Men sjómarkið má verjast. Og royndirnar hava sýnt, at Danir verja tað ikki fyri okkum. Tí er tað neyðugt, at spurningurin um eina føroyska sjóverju verður tikin til viðgerðar á tingi og skjótast gjørligt. Vit eru førir fyri at gera hetta arbeiðið sjálvir. Og vit hava ráð til tess, tí verður markið vart, vinna vit útreiðslurnar av verjuni aftur margfaldaðar.

Annar spurningur, ið er nær skyldur hesum máli, er spurningurin um friðan av gýtingargrunninum. Løgtingið samtykti í 1949 at friða vissar landgrunnar í gýtingartíðini, treytað av at eisini onnur lond, ið fiska undir Føroyum, vilja friða teir. Enn hevur eingki spurst burturúr hesari lóg. Tað er av størsta týdningi hjá okkum, at Føroyar altíð eru umboðaðar á altjóðafundum, har slík mál koma til viðgerðar, og at okkara umboðsmenn royna tað, teir eru mentir at verja okkara áhugamál á hesum øki.

Uppskot

A. *Frá minnilutanum* (D. P. Danielsen):

Føroya løgting biður dansku ríkisstjórnina beinan vegin siga upp »En mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af det Forenede Kongerige Storbritannien og Irland angaaende Ordningen af deres respektive Undersaatters Fiskeri i Havet omkring Færøerne og Island udenfor Søterritoriet afsluttet Konvention« dagfest 24. juni 1901.

B. *Frá minnilutanum* (P. M. Dam, J. Kallsoy):

I. Løgtingið tekur undir við tí av landsstýrinum framlagda uppskoti til sáttmála við Bretar um sjómark okkara; treytað av:
   1) at bretska ríkisstýrið bindur seg til, at vit Føroyingar viðvíkjandi sjómarki okkara skulu fáa somu sømdir, sum Íslendingar verða at fáa við altjóðadómstólin í Haag, um trætan millum Bretar og teir verður løgd fyri hann, tó ikki minni enn uppskotið gevur, og
   2) um ikki trætan áðrenn 2 ár kemur fyri altjóðarættin, skulu Bretar verða bundnir til at viðurkenna, at hitt føroyska sjómarkið verður sett soleiðis, sum teir viðurkenna ella tolerera tað sjómark, sum Íslendingar seta sær.

II. Heitt verður á danska ríkisstýrið um at taka upp samráðingar við rætta viðkomandi og skorða á nú beinanvegin at fáa friðað gýtingargrunnar okkara fyri trolfiskiskap.

III. Álagt verður landsstýrinum at samráðast við danska ríkisstýrið um at fáa sjómarksverjuna við Føroyar skipaða soleiðis, at Føroyingar hava rætt til við egnum førum at taka lut í sjóverjuni við Føroyar, samstundis sum heitt verður á ríkisstýrið um at leggja doyðin á at gera sjóverjuna dyggari í hvørjum, so fremmand fiskiskip eingi líkindi hava at reka ólógligan fiskiskap her undir landi okkara.
Góðtaka Bretar ikki hesar treytir, dettur landsstýrisuppskotið burtur, og skila vit okkum so rætt til at taka annað stig til greiðu av sjómarksmálinum.

C. *Frá meirilutanum* (Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Jens Chr. Olsen, Tr. Samuelsen):

I. Uttan harvið at ganga undir nakað, sum skerja kann okkara søguligu rættindi og rættindi eftir millumlanda rætti til rúmari fiskimark undir Føroyum, samtykkir løgtingið landsstýrisins uppskot

til sáttmála við bretska ríkisstýrið við undantak av 3), men undir tí forútseting, at danska ríkisstýrið vil gera stig til tingingar við Bretland um nýggja viðgerð, um so er og so skjótt grundreglur viðvíkjandi fiskimarki eru samtyktar á millumlanda grund ella í bilateralum skipanum, sum høvdu givið Føroyum størri sømdir enn sáttmálin gevur, um so er, at tær vóru galdandi í løtuni.

II. Ríkisstýrið verður biðið um at skunda mest møguligt undir friðingina av várgrunnum okkara fyri troling.

III. Landsstýrinum verður heimilt at taka upp tingingar við danska ríkisstýrið við tí í hyggju at fáa sjóverjuna umskipaða soleiðis, at Føroyingar fáa rætt við egnum skipum at taka lut í henni, samstundis sum ríkisstýrið verður biðið um at leggja allan dent á at gera sjóverjuna so dygga sum gjørligt, so fremmand fiskifør ongi líkindi fáa at røkja ólógligan fiskiskap innan fyri sjómarkið ella skaða føroyskan linufiskiskap úti á grunnunum uttan fyri mark.

IV. Landsstýrið fær heimild í samráð við fíggjarnevndina at veita tær útreiðslur úr landskassanum, sum fara at standast av luttøku í sjóverjuni.

AVRIT

UDENRIGSMINISTERIET

København, den 27. juli 1954.

Under henvisning til tidligere brevveksling vedrørende spørgsmålet om en ændring af den færøske fiskerigrænse og af konventionen af 24. juni 1901 mellem Danmark og Storbritannien om ordningen af danske og britiske undersåtters fiskeri i havet omkring Færøerne, senest skrivelse herfra af 7. d. m. — Statsministeriets j. nr. 82—17—017, meddeler Udenrigsministeriet, at der nu foreligger svar fra den herværende britiske Ambassade på den henvendelse, som man underhånden rettede dertil angående de her udarbejdede udkast til notevekslingen med dertil hørende protokol.

Det fremgår af Ambassadens svar, at det britiske Udenrigsministerium i det væsentlige har kunnet godkende de pågældende udkast. Foreign Office har dog ønsket at stille enkelte ændringsforslag med hensyn til formuleringen, hvoraf nogle er af ren sproglig art. Man vedlægger 2 eksemplarer af en her affattet notits, indeholdende en gengivelse af de britiske ændringsforslag, forsynet med nogle i Udenrigsministeriet nedfældende bemærkninger til forslagene.

Af ændringsforslagene er der særlig grund til at fremhæve følgende i notitsen under A. no. 3), 5), 6) og 7) omtalte:

3) Fiskerigrænsen i Vest mellem Kobbetange og Myggenæs foreslås angivet på en anden måde end i det danske udkast.
5) Det henstillei, at man opgiver kravet om, at det, forinden det tillades et fiskefartøj at reparere beskadigede net i de færöske klareringshavne, af vedkommende myndighed skal have været konstateret, at fiskenettene har været stuvet bort under fiskefartöjets ophold indenfor fiskerigrænsen.
6) Der foreslås optaget i notevekslingen en udtrykkelig bestemmelse om, at britiske fiskefartøjer ikke skal underkastes nogen mindre gunstig behandling end den, der tilstås fiskefartøjer fra et hvilket som helst andet fremmed land.
7) Der foreslås angivet en bestemt dato for notevekslingens ikrafttræden.

Man vedlægger et udkast til notevekslingen og protokollen, således som de fremtræder med de engelske ændringsforslag.

I anledning af det under 3) nævnte forslag om en ændret angivelse af fiskerigrænsen i Vest har Udenrigsministeriet indhentet den i afskrift vedlagte erklæring af 26. d. m. fra Direktøren for Søkort-Arkivet. — Afskrift af en skrivelse, som man hereftet har sendt den herværende britiske Chargé d'Affaires a. i., vedlægges ligeledes.

Under henvisning til foranstående og til det i bilagene indeholdte udbeder Udenrigsministeriet sig en udtalelse i sagen.

Til Statsministeriet.

AVRIT

UDENRIGSMINISTERIET den 31. juli 1954.

Under henvisning til tidligere brevveksling vedrørende spørgsmålet om en ændring af den færøske fiskerigrænse og af konventionen af 24. juni 1901 mellem Danmark og Storbritannien om ordningen af danske og britiske undersåtters fiskeri i havet omkring Færøerne — senest skrivelse herfra af 30. d. m., Statsministeriets journal nr. 82—17—01z — meddeler udenrigsministeriet, at man dags dato fra den herværende britiske Ambassade har modtaget underretning om, at man fra britisk side vil kunne godkende det seneste danske forslag til en angivelse af fiskerigræn-

sen i vest mellem Kobbetange og Myggenæs, jfr. udenrigsministeriets skrivelse af 27. juli 1954 til herværende britiske Chargé d'Affaires a. i., af hvilken skrivelse en genpart oversendtes til statsministeriet med udenrigsministeriets skrivelse af s. d.

2. og 3. viðgerð 6. september 1954.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá P. M. Dam og J. Kallsoy:

Broytingaruppskot

Undir punkt B. I. fyrsta stykki, aftaná »okkara« verður skoytt uppí: tó undantikið stykki 3.

Uppskot A (D. P. Danielsen) fall 1—0.
Broytingaruppskot ((Dam og Kallsoy) B. I. fall 6—0.
Uppskot B. (Dam og Kallsoy) I — II — III fall 7—0.
Uppskot C. ((meiralutans) I — II — III samtykt 22—0.
Uppskot C (meiralutans) IV samtykt 21—0.

---

16. *Realkredittstovnurin.*

Ár 1954, 31. juli legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi framløguskriv:

Í løgtingssetuni 1952 í samband við býti av Marshallpeninginum mælti fíggjarnevndin til, at 2 mill. krónur av Marshall-peninginum skuldu nýtast til ábyrgdarpening í byggilánsgrunn (realkreditt-institutt).

Síðani hevur verið arbeitt við málinum av nevnd, sum statsministeriet hevur sett. Í hesa nevnd hevur landsstýrið latið seg umboða av Hákun Djurhuus, landsstýrismanni og Johan Djurhuus, skrivstovustjóra.

Um ríkisumboðsmannin hevur landsstýrið fingið álitið frá nevnd-

ini við uppskoti 1. til lóg og 2. til samtyktir fyri realkredittstovninum, sum landsstýrið kann góðtaka og loyvir sær sostatt at leggja málið við tilmæli fyri tingið.

1. viðgerð 18. august og 26. august legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Tann 21. august 1953 setti ríkismálaráðið danska nevnd niður at arbeiða við stovnsetan av lánigrunni — realkredittstovni.

Arbeiði nevndarinnar fekk 1. viðgerð tann 18. august 1954. Í bóklingi, sum allir røðarar vóru væl nøgdir við, hevur nevndin savnað saman hópin av tilfari, sum lýsir fíggjarligu viðurskiftir landsins. Eingin røðari hevði nakrar atfinningar at gera at sjálvum lógaruppskotnum burtursæð frá § 4 — fyrisitingin — og § 12 — sínamillum ábyrgd. —

Fíggjarnevndin, sum viðgjørt hevur málið, vil tó gera hesar viðmerkingar:

Tað stendur okkum greitt, at um hesin stovnur skal eiga fulla álit teirra, sum pening eiga og kundu hugsað sær at sett hann í realkredittstovnin, má hann verða ríkin soleiðis, sum skotið upp eftir *handilsligum sjónarmiðum*. Tað er út frá hesum sjónarmiðum, at nevndin letur § 12, sum áleggur lántakarunum sínamillum ábyrgd, fara óbroytta aftur til tingið: Tað er væntandi, at henda regla, ið ikki hevur verið nýtt í Føroyum áður, verður at minka um lánilhugin.

Ilt er at siga, hvussu nógv lán verða tikin tey 2—3 fyrstu árini og hvussu nógv arbeiði verður av umsitingini, men valla verður tað stórt. Nevndin ásannar, at soleiðis sum ábyrgdarpeningurin er fingin til vega, er tað ikki órímiligt, at landsstýrið, ríkismálaráðið og Danmarks Nationalbank velja hvør sín stjóra; men tað vil vera órímiligt í minsta lagi tey 2—3 fyrstu árini at leggja tungar umsitingarútreiðslur á stovnin.

Sambart § 1 er endamál grunnsins »at opbygge reale værdier på Færøerne,« men ber røkkur peningurin ikki so langt sum upprunaligu ætlað, og verður í fyrstu syftu tí bert givið lán til fiskiskip. Nevndarinnar hugsan er tann, at farmagjald til útlendsk skip fyri flutning av salti og fiski er fiskivinnuni so tungur kleppur, at um man gav lán til eitt ella tvey smá farmaskip, sum sigldu í fiskiflotans tænastu, var tað ein hjálpandi hond til allan flotan, og man »opbyggede reale værdier«.

Av tøkum ábyrgdarpeningi eru 2,4 mill. krónur og Danmarks Nationalbank hevur játtað at skoyta 2 mill. krónur uppí sum lán í 10 ár.

Tá man hevur í kvittan at læna upp til 5 ferðir ábyrgdarpeningin, kann man longu nú byrja arbeiðið við 22 mill. krónum.

Umstøður fiskiflotans og samsturndis fiskimansins eru sum kunnugt so ringar, at um ikki stórar ábøtur verða gjørdar nú beinan vegin verður illa vorðið.

Fíggjarnevndin vil tí mæla til, at landsstýrið fer undir heinanvegin at gera útvegir fyri keypum av hóskandi skipum og leggja eina byggiætlan til rættis og útvega tørvandi finansiering í viðkomandi søludandi ella byggilandi til møguliga seinni umskiftingar í realkredittstovninum.

Vísandi til tær í álitinum gjørdu viðmerkingar mælir fíggjarnevndin tinginum at samtykkja »forslag til lov om Færøernes realkreditinstitut« óbroytt.

So sum skilað til í álitinum setur fíggjarnevndin samstundis fram soljóðandi

Uppskot

Landsstýrinum verður álagt:

A. Sum skjótast at útvega tilboð uppá hóskandi skip og útvega tørvandi finansiering av möguligum keypum í søludandi.
At leggja til rættis byggiætlan av ymiskum skipastøddum og útvega tørvandi finansieringar hjá viðkomandi skipasmiðjum ella peningastovnum, so keypi- ella byggihugaðir menn ella felög kunnu fáa álítandi upplýsingar.

B. Sum skjótast at leggja til rættis finansieringina av landskassans parti í endurnýgging skipaflotans.

2. viðgerð 27. august og 3. viðgerð 30. august 1954.

Formaðurin legði fram soljóðandi uppískoyti til nevndaruppskotið:

Uppískoyti

til uppskot í lögtingsmáli nr. 16/1954: Realkredittstovnurin.

Sum nýtt pelli C í uppskotinum verður sett:

At taka upp tingingar við ríkisstýrið um til hesi skip at fáa 15 % av virðismetingini sum statslán móti 2. veðhaldi.

Uppskot nevndinnar A., B. og C. samtykt 21—0.

17. Løgtingslóg um vinnu v. m.

Ár 1954, 4. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi framlöguskriv:

Landsstýrið legði fram lógaruppskot í hesum máli í 1952 (smbr. tingtíðindi 1952, bls. 9), og samsvarandi løgtingssamtykt frá 27. marts 1953 legði landsstýrið málið fram aftur í 1953 (smbr. tingtíðindi 1953 bls. 5).

Heldur ikki í hesi tingsetuni fekk málið endaliga viðgerð.

So statt ynskir landsstýrið at leggja málið fyri aftur vísandi til lógaruppskotið við viðmerkingum, sum prentað er í tingtíðindi 1952, bls. 9 f. f.

1. viðgerð 6. august og málið beint til lógarnevndina.

---

18. Frammihjárættindi fyri føroyskum koli.

Ár 1954, 6. august løgdu tingmennirnir fyri Suðuroy fram soljóðandi framløguskriv:

Hvalbøur, tann 20. juli 1954.

Til Føroya Løgting,
Tórshavn.

Vit undirskrivaðu kolaarbeiðarar loyva okkum hervið at heita á heiðraða løgting við høn um, at fáa skipað so fyri, at alt tað kol, sum vit eru førir fyri at framleiða, má bliva selt fram um tað útlendska.

Sum heiðraðu tingmonnum kunnugt, hevur kolamálið verið nógv umrött í almennum blað, eins og samráðingar hava verið førdar við landsstýrið og prís- og valutamiðstøð, av teimum orsøkum, at vit ikki hava verið nøgdir við tann kolaflutning, sum hevur verið og er enn tann dag í dag.

Tann samráðingarfundur, sum varð hildin í Tórshavn í fjør vár við prís- og valutamiðstøðina upplýsti, at nýtslan av koli til húsbrúk í Føroyum var 20.000 tons og harav skuldi 15.000 tons vera føroyskt.

Men hertil kann viðmerkjast, at koleútflutningurin frá Hvalbø ífjør var 7.580 tons; men tað, at sølan ikki varð hægri, var ikki orsakað av, at tað ikki kundi framleiðast meir, men einans av teimum orsøkum, at tað

ikki var møguleiki til at kunna selja meir. Eisini skal verða lagt aftrat, at á sama samráðingarfundi varð kolaprísurin settur niður 10,00 krónur pr. ton, og førdi slíkt prísfall tað við sær, at dagløn samstundis kom at minka munandi.

Sum kola viðurskiftini nú eru, er vinnan í miðal heilt vánalig, og skal tað tí hervið verða álvarsliga heitt á háttvirdu tingmenn, um at taka vel undir við hesi umsókn,ið er ein landasak, og sum tí nú má takast gjølla til umhugsunar.

Við hávirðing

Sigurd Vang. N. P. Mortensen. Johannes Poulsen. Th. Pauli Skålum. Napoleon Skålum. Håkon Midjord. Meinhard Mortensen. Morten Mortensen. Johan Vang. Otvald Thomsen. Jógvan Vang. Einar Olsen. Daniel Ch. Thomsen. Sigvald Hentze. Jacob Ludvig. Ole Villumssen. Erling Thomsen. Frits Eið. Jens Mohr. Eyvindsson. Peter Joensen. D. J. Sörensen. Niels J. Niclasen. Hentze Niclasen. Michael Hammer. Kaj Berg. Joen D. Hammer. Jacob Vang. Johan Randrup. Martin Jespersen. Mikkel Vang. Jens Eysturberg. Hans Toftheyggjar. Poul Johs. Nónfjall. Anton Jensen. Daniel J. Berg. Ólavur Jacobsen. Johs. Holm Jacobsen. Peter Pauli Berg. Olaf Eyvindsson. Joen Joensen.

Undirskrivaðu loyva okkum at bera omanfyristandandi mál fram á Føroya løgting við okkara besta viðmæli.

Á Føroya løgtingi, tann 31/7 1954.

P. M.Dam. M. Holm. A. Djurhuus.

Fyri J. H. Dambjørg sambart avtalu
P. M. Dam.

1. viðgerð 10. august og 24. august legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Tann 31. juli h. á. løgdu Suðuroyar tingmenn inn á ting áheitan frá 40 hvalbingum um at fáa minka so mikið um innflutningin av útlendskum brenni, at teir kundu fáa selt alt tað kol, sum hvalbingar kunna framleiða.

Longu við 1. viðgerð varð upplýst, at landsstýrið longu hevði gingið hvalbingum á møti. Men málið hevur kortini verið til viðgerðar í fíggjar-

nevndini, sum ásannar, *at* landsstýrið, tingmenn og valutaráð aftaná fund saman við kolainnflytarum og umboðsmonnum fyri hvalbingar avgjørdu, at innflutningurin av útlendskum brenni ikki skuldi fara upp um 10.000 tons, *at* hvalbingar tá settu kolaprísin munandi niður, *at* teir seinasta ár ikki sluppu av við tey tilætlaðu 12.000 tons og minni enn so.

Valutaráðið sigur frá, at í tíðarbilinum 1. januar 1954 til 31. juli 1954 varð innflutningsloyvi givið til 4.873 tons av koli og koksi til eitt virðið av kr. 611.804,00. Men tað sum veruliga er innflutt í hesum tíðarbili er 3129 tons av koli og koksi til eitt virði av kr. 388.857,00.

Orsøkin til hetta stóra fall í nýtsluni av brenni stavar óivað frá 1) oljukyndingum, 2) elektrifisering og 3) góðum torvterra. Sum omanfyri skrivað er landsstýrið gingið umsóknini á møti, og er tað gjørt á tann hátt, at tað saman við valutaráðnum hevur sett innflutningin av útlendskum brenni niður í 7.000 tons.

Eftir tí sum upplýst er um innflutt brenni 1. hálvár 1954 sær tað út, sum 7.000 tons er í meira lagi, men tað stendur fíggjarnevndini greitt, at trýstur man innflutningin so langt niður, at fólk á miðum vetri situr við kaldar steinar, tí suðuroyingar ikki kunna framleiða nóg mikið, ger man hvalbingum eina stóra bjarnatarnastu.

Fyri at fyribyrgja hesum og at hvalbingar samstundis kunna selja alt tað kol, teir kunna framleiða, er tað neyðugt, at Roynds kolasøla eina ferð um mánaðin sigur valutaráðnum frá, hvussu nógv kol, teir liggja við á goymslu. So leingi nógv kol er á goymslu, gevur ráðið sjálvandi ikki innflutningsloyvi til útlendskt brenni.

Nógvir tingmenn halda, at um hvalbingar sigldu á smábygdir við koli og seldu í smáum, vórðu tað nógv, sum við gleði keyptu.

So statt setur fíggjarnevndin fram hesi

Uppskot

I. Álagt verður Roynds kolasølu og Rangabotni at siga valutaráðnum eina ferð um mánaðin frá, hvussu nógv kol er á goymslu.

II. Álagt verður valutaráðnum ikki at geva innflutningsloyvi til annað útlendskt brenni enn til teknisk brúk, um nóg mikið av føroyskum koli er á goymslu.

2. viðgerð 27. 3. viðgerð 30. og 31. august 1954.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá nevndini:

II. verður orðað soleiðis:

Tilmælt verður valutaráðnum ikki at geva innflutningsloyvi til útlendskt brenni, um nóg mikið av nýtuligum føroyskum koli er á goymslu.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Tr. Samuelsen o. fl.:

Sambart kunngerð nr. 27. frá 24. februar 1950 um inn- og útflytan av vørum kann inn- og útflutningur av vørum frá og til hin partin av ríkinum fara fram uttan loyvi við nøkrum fáum undantøkum, ið nevnd eru í kunngerðini, meðan inn- og útflutningur av vörum til og frá útlandinum bert má fara fram eftir serligum í hvørjum einstøkum føri givnum loyvi frá valutamiðstøðini.

So statt er tað valutamiðstøðin sum umsitur allan innflutning frá útheiminum, og málið átti tí at verið sent valutaráðnum til eftiransan, um so er at ætlanin ikki er at broyta omanfyri nevndu kunngerð.

Undirskrivaðu seta tí fram fylgjandi

Uppskot

Málið verður sent valutamiðstøðini til eftiransan.

Broytingaruppskotið frá Tr. Samuelsen o. f. fall 8—0.
Uppskot nevndinnar I samtykt 16—0.
Broytingaruppskot nevndinnar II samtykt 13—0.
Uppskot nevndinnar II burturdottið.

---

19. *Heimssáttmáli um ferðslu.*

Ár 1954, 11. august legði løgmaður fram soljóðandi uppskot við fylgiskjali:

Á vetratingi 1950, smbr. løgtingstíðindi 1950, bls. 81, legði landsstýrið fyri løgtingið uppskot um, at fyrivarni varð tikið um, at konventiónin samtykt 9. september 1949 í Geneve millum limir sameindu tjóðanna ikki varð sett í gildi í Føroyum, smbr. § 28 í konventiónini. Hetta varð samtykt av løgtinginum 8. februar 1951.

Grundin til, at mælt var frá, at konventiónin fekk gildi fyri Føroyar, var, at hon ætlandi mong ár frammyvir ikki kundi væntast at fáa týdning her.

Síðani er hent, at við løgtingslóg nr. 50, 12. november 1952, smbr. kunngerð nr. 58, 23. december s. á. eru gjørdar reglur, sum so at siga svara til reglurnar í konventiónini. Ríkisstýrið hevur tí vísandi til hesar

reglur fyrispurt, um nýggj støða er tikin til spurningin um gildi heimssáttmálans fyri Føroyar.

Landsstýrið hevur fyrilagt landfútanum málið, og hevur hann svarað, at tað ikki longur skuldi verið grund til at tikið fyrivarni fyri Føroyar aftaná, at nevndu nýggju reglur eru gjørdar fyri ferðslu, undantikið tó skjøl 1 og 2 í konventióninni, har reglurnar í Føroyum eru øðrvísi. Skjöl 1 og 2 og artk. 2 fylgja við í avriti.

Bilag I.

Yderligere bestemmelser vedrørende definitioner af motorkøretøjer og cykler.

Cykler, der er forsynet med en hjælpe-forbrændingsmotor med en cylinder-kapacitet af ikke over 50 cm^3 (engelske kubik-tommer) skal ikke betragtes som motorkøretöjer, såfremt de i deres struktur har bibeholdt hele det særpræg, der er almindeligt for cykler.

Bilag II.

Forkørselsret.

1. Når to köretøjer samtidig nærmer sig en vejskæring, hvor den ene vej ikke har forrang fremfor den anden, skal i lande med højrekørsel det køretøj, der nærmer sig fra venstre, og i lande med venstrekørsel det køretøj, der nærmer sig fra højre, holde tilbage for det andet køretøj.
2. Reglerne om forkørselsret skal ikke nødvendigvis gælde i forholdet overfor sporvogne og tog på landeveje.

Artikel 2.

1. De til nærværende konvention føjede bilag skal betragtes som en uadskillelig bestanddel af konventionen, idet dog enhver stat ved konventionens underskrift, ratifikation eller tiltrædelse eller på noget som helst senere tidspunkt kan erklære, at bilagene 1 og 2 ikke skal være gældende for vedkommende stat.
2. Enhver kontraherende stat kan når som helst give meddelelse til generalsekretæren for De Forenede Nationer om, at bilagene 1 og 2 — uanset at de tidligere i henhold til stk. 1 måtte være undtaget — fra den pågældende meddelelses dato skal gælde for vedkommende stat.

Vísandi hertil mælir landsstýrið løgtinginum til fylgjandi

Uppskot

Føroya løgting samtykkir at siga ríkisstýrinum frá, at tað fyrivarni, sum tikið varð í løgtingssetuni 1950 eftir § 28 í konventiónini eisini fær gildi fyri Føroyar, undantikið tó skjøl 1 og 2, smbr. artk. 2 í konventiónini.

1. viðgerð 13. august og 20. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Í 1952 samtykti løgtingið uppskot til løgtingslóg um broyting í lóg nr. 73 frá 19. marts 1930 um motorakfør o. a. og samsvarandi løgtingssamtyktini varð síðan sett í gildi løgtingslóg nr. 50 frá 12. november 1952, smbr. kunngerð nr. 58 frá 23. december 1952.

Við hesari lóggávu gjørdist okkara reglur viðvíkjandi útgerð motorakfarsins samsvarandi teim internationalu forskriftum. Í lógini varð tó fyrivarni tikið um at tær kravdu broytingar í útgerð akfarsins kunnu skjótast út til 1. januar 1955, um so var, at motorakfarið ikki var útflutt til ferðslu utanfyri Føroyar.

Landsstýrið hevur lagt hetta mál fyri tingið og mælt til, at konvention millum samveldu tjóðanna um ferðslu frá 9. september 1949 eisini fær gildi fyri Føroyar, tó undantikið skjøl 1 og 2, sbr. artikkul 2 í konventiónini.

Lógarnevndin hevur haft málið til viðgerðar.

Konventiónin inniheldur forskriftir um ferðslu og um útgerð motorakfaranna, ið allar hava til endamáls at tryggja einsartaðar reglur fyri internationla ferðslu. Hesar reglur svara, sum fört fram av landsstýrinum í uppskotinum, annars til reglurnar í frammanfyri nevndu lóg um motorakfør o. a.

Nevndin mælir løgtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 23. august 1954.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

20. Løgtingslóg um lærlingaviðurskifti.

Ár 1954, 16. august legði R. Long landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um lærlingaviðurskifti.

Deild I.

Innihald lærusáttmálans.

§ 1.

1. Handverkari, ídnaðarmaður, almennur stovnur ella virki, sum tekur lærling, drong ella gentu, at læra upp á starvi sínum, skal frammanundan gera skrivligan lærusáttmála við hann, sum gjølla tilskilar, hvørjum starvi ella hvørjari starvsgrein lærlingurin skal verða upplærdur í, og lærusáttmálin skal verða góðtikin av fúta ella sýslumanni sum samsvarandi hesari lóg og samsvarandi teim krøvum, lærusáttmálanum viðvíkjandi, sum viðkomandi starv ger, fyri at kunna standa sveinaroynd eftir fyriskipan. Lærutíðin má ikki út um 5 ár.
2. Landsstýrið fær heimild, í kunngerð at viðka gildi lóginnar til eisini at umfata handil á støðum, har líkindi eru at geva starvsliga læru.
3. Ongin kann gerast lærlingur, sum hevur ikki fylt 14 ár og er ikki lógliga skrivaður út úr skúla.

lagtingslov om lærlingeforhold.

Kapitel I.

Lærekontraktens indhold.

§ 1.

1. Enhver håndværker, industridrivende, offentlig institution eller virksomhed, der antager en mandlig eller kvindelig lærling i sin virksomhed, skal i forvejen oprette skriftlig lærekontrakt med vedkommende, der tydeligt angiver, i hvilket fag eller del af et fag lærlingen skal oplæres, og lærekontrakten skal være godkendt af landfoged eller sysselmand som værende i overens stemmelse med denne lov og med de krav til lærekontraktens indhold, som vedkommende fag stiller til opnåelse af svendeprøve ifølge regulativ. Læretiden må ikke overstige 5 år.
2. Landsstyret bemyndiges til ved bekendtgørelse at udvide lovens område til også at omfatte handel på steder, hvor der er mulighed for at give en faglig uddannelse.
3. Ingen kan indtræde i lærlingeforhold, som ikke er fyldt 14 år og ikke er lovligt udskrevet af skolen.

4. Lærusáttmálaskylda er ikki fyri ørindadreingir og arbeiðisdreingir og ei heldur millum verja og ómyndig.
5. Fóti og sýslumenn skulu hava til handar og ókeypis lata frá sær útfyllingarblað til lærusáttmálar. Landskassin ber kostnaðin av útfyllingarblaðunum.

§ 2.

1. Tann, sum hevur ikki meistararættindi í starvi sínum, má ikki taka sær lærling.
   Tó kunna starvsstovnar ella ídnaðarstovnar taka sær lærlingar, hóast fyristøðumaðurin ongi meistararættindi hevur, um maður ella menn, sum hava hesi rættindi, hava starv har, og skal í lærusáttmálanum vera tilskilað, hvør ið stendur til svars fyri, at lærlingurin verður væl upplærdur, eins og broytingar, sum hesum viðvíkjandi kunna verða gjørdar í lærutíðini, skulu verða førdar uppá lærusáttmálan og verða góðtiknar av fúta ella sýslumanni.
2. Tann, sum tey seinastu 5 árini er dømdur til ella hevur sitið í fongsli í 4 mánaðir ella longur, í arbeiðshúsi ella í trygdarvarðhaldi, ella sum tey seinastu 10 árini er dømdur til ella hevur sitið í fongsli, arbeiðshúsi ella í trygdarvarðhaldi fyri brot móti 24. kapitli í straffilógini fyri straffverd viðurskiftir, sum innibera nærliggjandi vanda fyri misbrúk av starvínum sum lærumeistari, kann ikki taka lærling. Tann meistari, sum tvær ferðir í 10 ár hevur brotið lærusáttmála so grovliga, at hann er avtikin, eins og tann, sum tvær ferðir í 10

4. Lærekontrakt kræves ikke for personer, der er antaget som bude eller håndlangere, ej heller mellem værge og mindreårig.
5. Landfoged og sysselmand skal være forsynet med blanketter til lærekontrakter og udlevere dem gratis. Landskassen bekoster blanketterne.

§ 2.

1. Ingen må tage en lærling i lære, som ikke har mesterrettigheder i sit fag. Dog kan bedrifter og industrielle foretagender antage lærlinge, selvom disse bedrifters eller foretagenders leder ingen mesterrettigheder har, hvis blot en eller flere personer, der har disse rettigheder, er ansat der, og det skal være anført i lærekontrakten, hvem der har ansvaret forandringer, som desangående for lærlingens uddannelse, og kan blive gjort i læretiden, skal noteres i lærekontrakten og godkendes af landfoged eller sysselmand.
2. Den, der i de sidste 5 år er idømt eller har udstået straf af fængsel i 4 måneder eller derudover, arbejdshus eller sikkerhedsforvaring, eller som i de sidste 10 år er idømt eller har udstået straf af fængsel, arbejdshus eller sikkerhedsforvaring for overtrædelse af straffelovens 24. kapitel for et strafbart forhold, som begrunder en nærliggende fare for misbrug af hvervet som læremester, kan ikke antage lærling. Den mester, som to gange i 10 år har gjort sig skyldig i brud på lærekontrakt i en sådan grad, at den er blevet ophævet, såvel som den, der to gange i 10

ár við voldgiftsdóm er komin undir skaðabøtur til lærling fyri at hava svikið lærumeistaraskyldu sína, eins og tann, sum í sínum virki 3 ferðir hevur haft steðg, sum hevur orsakað avtøku av lærusáttmála (lockout, streiku ella tvingandi náttúruviðurskiftir undantikin), missir síni rættindir til at hava lærling.

3. Landsstýrið kann undir serligum umstøðum geva undantaksloyvi frá reglunum í § 2, stk. 2, seinna punktum.

§ 3.

1. Í lærusáttmálanum skal lærutíðin vera tilskilað; hon má ikki vera út um 5 ár. Royndartíðin, sum nevnd er í § 5, verður at rokna upp í lærutíðina.
2. Læruráðið (sí § 12) hevur myndugleika og skyldu at fyriskipa minstu og mestu lærutíð í teim ymsu størvum. Til hesar avgerðir verður ráðið at víðka við tveimum limum valdum av meistara- og sveinafeløgunum í viðkomandi starvi.
3. Lærlingur, sum tá ið lærusáttmáli verður gjørdur, hevur fylt 15 ár, skal saman við verja sínum sjálvur undirskriva sáttmálan, um hann skal vera bindandi út um hansara tjúgunda ár.
4. Tá ið lærumeistari og lærlingur (ella verji) báðir søkja um tað, er læruráðið heimilað at loyva lærutíðina niðurlagda í mesta lagi eitt ár til at veita lærlinginum høvi at luttaka í bókligum læruskeiði.

år ved voldgift er idømt erstatning til en lærling for ikke at have overholdt sine pligter som læremester, såvel som den i hvis bedrift 3 gange er forefaldet standsninger, som har givet anledning til ophævelse af lærekontrakter (lockout, strejke eller tvingende naturforhold undtaget), fortaber sin ret til at have lærling.

3. Landsstyret kan under særlige omstændigheder give dispensationer fra de i § 2, 2. stk. sidste punktum fastsatte bestemmelser.

§ 3.

1. Læretidens varighed bestemmes i kontrakten. Varigheden må ikke overstige 5 år. Den i § 5 omhandlede prøvetid er indbefattet i læretiden.
2. Lærerådet (se § 12) har myndighed og pligt til at foreskrive korteste og længste læretid i de forskellige fag. For at kunne tage en sådan afgørelse skal rådet udvides med to medlemmer valgt af mester- og svendeorganisationerne i vedkommende fag.
3. Hvis en lærling ved kontraktens oprettelse er over 15 år, skal kontrakten foruden af værgen medunderskrives af lærlingen selv, for at kunne være bindende udover hans 20. år.
4. Når læremester og lærling (eller værge) begge andrager derom, er lærerådet bemyndiget til at tillade, at læretiden afbrydes for et tidsrum af højst 1 år for at give lærlingen lejlighed til at besøge et teoretisk undervisningskursus.

§ 4.

1. Tilskilað skal vera í lærusáttmálanum, undir hvørjum lønartreytum lærlingurin skal arbeiða í lærutíðini.
Í starvi, har felagssáttmáli tilskilar minstuløn fyri lærlingar, verður hon at rinda. Er ongin minstaløn tilskilað, verður hon fyriskipað av læruráðnum, víðkað á sama hátt sum nevnd í § 3, 2. stk.
2. Fyriskipað minstaløn skal beinanvegin verða kunngjörd fútanum, sum ger sýslumenn kunnigar við hana.
3. Lærumeistari skal gjalda fyri tann í grein 11 í hesari lóg fyrisetta skúlagang. Skúlaamboð og arbeiðistilfar, sum lærumeistari skal gjalda fyri, verður av skúlanum latið lærlinginum upp í hendur. Lærlingur og foreldur (verji) hansara standa til svars fyri fingin amboð og tilfar. Lærumeistarin skal fyri lærlingin rinda rinda útreiðslurnar av sveinaroynd. Sveinastykkið eigur meistarin.
4. Í lærusáttmálanum skal vera tilskilað lærlinginum frítíð við løn. Um so er, at lærlingur fær innivist og kost hjá lærumeistara, skal seinni nevndi rinda kostarhaldspening í frítíðuni, ikki undir 2 krómur um dagin. Frítíðin skal í minsta lagi vera tvær vikur og vera í tíðarskeiðinum 2. mai til 30. september. Verða lærumeistari og lærlingur samdur um frítíð til aðra tíð, er læruráðið heimilað at veita loyvi til tess.
5. Í sáttmálanum má ikki vera tilskilað, at lærlingur, tá ið hann er útlærdur, má ikki fáa sær arbeiði

§ 4.

1. Det skal i kontrakten nøjagtig bestemmes, på hvilke økonomiske vilkår lærlingen skal arbejde i læretiden. I fag, hvor der ved kollektiv overenskomst er fastsat mindsteløn for lærlinge, skal mindst denne løn betales. Er der ikke fastsat mindsteløn, fastsættes den af lærerådet, udvidet på samme måde som nævnt i § 3, 2. stk.
2. Meddelelse om fastsat mindsteløn skal straks gøres til landfogeden, og han lader meddelelsen gå videre til sysselmændene.
3. Læremesteren skal betale for den i § 11 i denne lov foreskrevne undervisning. Det undervisningsmateriel og rekvisitter, som læremesteren skal bekoste, udleveres lærling af skolen. Lærlingen og hans forældre eller værge er ansvarlige for det modtagne undervisningsmateriel og rekvisitter. Læremesteren skal bestride udgifterne af lærlingens aflæggelse af Svendeprøve. . Svendestykket tilhører læremesteren.
4. Der skal i kontrakten optages bestemmelse om ferie med løn for lærlingen. For saa vidt lærlingen har kost og logi hos læremesteren, skal denne udrede kostpenge i ferien, ikke under 2 kroner om dagen. Ferien skal mindst være 2 uger og falde i tidsrummet 2. maj til 30. september. Bliver læremester og lærling enige om ferie til et andet tidspunkt, er lærerådet bemyndiget til at tillade dette.
5. Der må ikke i kontrakten optages bestemmelse om, at lærlinge efter overstået læretid ikke må

í viðkomandi starvi ella hava virki í tí, ella at lærlingur, tá ið hann er útlærdur, skal arbeiða hjá lærumeistaranum fyri tilskilaða løn. Onki má vera sett í sáttmálan sum beinleiðis ella óbeinleiðis tilskilar, hvussu mikið, ið latast skal í skaðabøtur fyri møguligt sáttmálabrot.

§ 5.

Teir fyrstu 12 mánaðir av lærutíðini eru at rokna sum royndartíð partanna millum, og kunna í hesi tíðini bæði lærumeistari og lærlingur, um hann tá hevur fylt 18 ár, og annars foreldur hansara ella verji, uttan at geva grundir fyri tí, krevja sáttmálan settan úr gildi. Um so er, er hvørgum parti heimilað skaðabøtur frá hinum, uttan so at hetta er beinleiðis treytað í sáttmálanum.

tage arbejde i det pågældende fag eller drive forretning i samme, eller om, at lærlingen efter læretidens udløb skal arbejde hos læremesteren for en bestemt løn. Der må ikke i kontrakten indeholdes bestemmelser, der direkte eller indirekte fastsætter omfanget af den erstatning, der i tilfælde af eventuelt kontraktbrud vil være at erlægge.

§ 5.

Af læretiden anses de 12 første måneder som en gensidig prøvetid, i hvilken såvel læremesteren som lærlingen, hvis han i løbet af denne tid har nået 18 års alderen, og ellers hans forældre eller værge, uden angivelse af nogen grund kan forlange kontrakten hævet. I så fald er ingen af parterne berettiget til erstatning hos den anden, medmindre udtrykkelig bestemmelse derom er indført i kontrakten.

Deild II.

Skyldur partanna móti hvørjum øðrum.

§ 6.

Lærlingur skal eftir førimuni til arbeiðsmegi og dugnaskap ganga lærumeistara til handar í starvi hansara.

Kapitel II.

Parternes gensidige forpligtelser.

§ 6.

Lærlingen skal være læremesteren til medhjælp ved arbejdet i virksomheden, så vidt som hans arbejdskraft og færdighed muliggør det.

§ 7.

1. Lærumeistari má ikki seta lærling til arbeiði, sum hann kropsliga maktar ikki, ella sum er heilsuskaðandi, eins og hann

§ 7.

1. En læremester må ikke anvende lærlingen til arbejder, som ikke står i forhold til hans kræfter eller som er skadelige for hans

bert sum undantak má seta hann til arbeiði, sum viðvíkir ikki tí starvi, hann hevur givið seg til at læra. Lærlingur má vera væl viðfarin.

2. Um lærlingur hevur innivist hjá lærumeistara, skal hann hava egnu song í hampiliga útgjørdum rúmi.

§ 8.

1. Lærumeistari hevur ábyrgd av, at lærlingur er í góðtiknum sjúkakassa; útreiðslurnar til tess, eins og til vanlukkutrygging, ber lærumeistarin.

2. Um lærlingur fær ringan og varandi skaða ella so drágva sjúku, at lækni metir hana at skula vara út um 3 mánaðir, er lærumeistaranum heimilað at uppsiga lærusáttmálan við ávaring 2 mánaðir frammanundan, men hann er hesa tíðina skyldugur at rinda lærlinginum ta í sáttmálanum tilskilaðu løn. Um skaðin ella sjúkan berst á í seinasta ári av lærutíðini, kann lærlingurin skjóta málið inn fyrj lærurúðið, sum kann døma uppsøgnina ógylduga og krevja lærutíðina so mikið longda, at lærlingurin fær tikið sveinaprógv.

3. Lærumeistari er í ongum føri skyldugur vegna lærlingsins sjúku ella skaða at gjalda løn ella lata kost út yvir 3 mánaðir. Fyri tíð, sum lærlingur liggur á sjúkahúsi, verður ongin kostpeningur latin.

sundhed, ligesom han kun undtagelsesvis må anvende ham til arbejde, der ikke vedrører det fag, han har givet sig i lære i. Lærlingen har krav på god behandling.

2. Såfremt en lærling har bopæl hos læremesteren, skal han have egen seng i forsvarligt indrettet værelse.

§ 8.

1. Læremesteren skal påse, at lærlingen er medlem af en anerkendt sygekasse. Omkostningerne herved samt ved invaliditetsforsikring udredes af læremesteren.

2. Ifald der tilføjes lærlingen en betydelig vedvarende skade, eller han bliver lidende af så langvarig sygdom, at en læge skønner, at den vil vare ud over 3 måneder, er læremesteren berettiget til at opsige lærekontrakten med 2 måneders varsel, men er i denne tid forpligtet til at betale lærlingen den kontraktmæssige løn. Hvis skaden eller sygdommen indtræffer indenfor det sidste år af læretiden, kan lærlingen indanke sagen for lærerådet, som kan forkaste opsigelsen og kræve læretiden så meget forlænget, at lærlingen kan tage svendeprøve.

3. En læremester er i intet tilfælde forpligtet til på grund af en lærlings sygdom eller skade at betale løn eller yde kostpenge udover 3 måneder. For den tid, en lærling ligger på sygehus, ydes der ikke kostpenge.

§ 9.

Ongin má taka lærling í læru ella til arbeiðis, so leingi lærlingurin hevur lærusáttmála við annan mann.

§ 9.

Ingen må tage en lærling i lære eller til arbejde hos sig, så længe lærlingen har lærekontrakt med en anden.

Deild III.

Lærutíð, sveinaroynd o. a.

§ 10.

1. Lærutíðin skal verða nýtt soleiðis, at lærlingur so við og við lærir so væl sum gjørligt tað starv ella part av starvi, sum hann er tikin til læru í. Tá ið lærutíðin er úti, skal lærlingurin gera sveinaroynd í starvinum.
2. Um serlig viðurskifti í einum starvi gera tað ómöguligt ella sera torført at gera sveinaroynd, kann landsstýrið eftir tilmæli frá læruráðnum fyriskipa, at sveinaroynd verður ikki gjørd í hesum starvi.
3. Tá ið lærlingur hevur staðið sveinaroynd, gevur læruráðið honum prógv fyri tað (sveinabræv) eftir fyrisettum reglum.
4. Um eftir stykki 2 sveinaroynd kann ikki verða gjørd í starvinum, skal lærumeistari veita lærlingi lærubræv, harí vitnað verður, hvussu leingi hann hevur staðið í læru, og um hann hevur vunnið sær dugnaskap í starvinum.
5. Noktar lærlingur at gera sveinaroynd, sum hann eftir lærusáttmála er skyldugur at gera, ella hann stendur hann ikki, skal lærumeistari geva honum váttan, harí onki má vera tilskilað annað enn, hvussu leingi hann hevur

§ 9.

Ingen må tage en lærling i lære eller til arbejde hos sig, så længe lærlingen har lærekontrakt med en anden.

Kapitel III.

Læretid, svendeprøve m. v.

§ 10.

1. Læretiden skal anvendes således, at lærlingen efterhånden lærer det fag eller den del af faget, hvori han er antaget til oplæring, så fuldstændigt som muligt. Ved læretidens udløb skal lærlingen aflægge svendepröve i faget.
2. Hvis særlige forhold inden for et fag gør det muligt eller særdeles vanskeligt at aflægge svendeprøve, kan landsstyret efter indstilling fra lærerådet bestemme, at der ikke aflægges svendeprøve i dette fag.
3. Når lærlingen har bestået svendeprøven, udsteder lærerådet ham bevis derfor (svendebrev) efter fastsatte forskrifter.
4. Ifald der efter stk. 2 ikke kan aflægges svendeprøve i et fag, skal læremesteren meddele lærlingen et lærebrev, hvori det bevidnes, hvorlænge han har stået i lære, og hvorvidt han har opnået dygtighed i faget.
5. Ifald en lærling nægter at aflægge svendeprøve, som han ifølge sin lærekontrakt er pligtig til at aflægge, eller han ikke består prøven, skal læremesteren udfærdige en attest, som alene må indeholde oplysning om, hvor længe

verið í læru, og at sveinaroynd er ikki gjørd.

6. Um lærumeistari hevur verið ov lítið nærlagdur at læra lærling, og hetta er orsøk til, at hann, tá ið lærutíðin er úti, stendur ikki sveinaroyndina ella kann fáa duguleikaprógv eftir stykki 4, er lærumeistarin skyldugur at veita lærlingi skaðabøtur eftir voldgiftsdóm.

7. Verður læran ikki førd at enda, kann lærlingur frá lærumeistara krevja skrivliga váttan, hvussu leingi hann hevur verið í læru.

8. Um lærumeistari í teimum í stykkjunum 4, 5 og 7 nevndu førum gevur beinleiðis skeiva váttan, verður hann at straffa eftir straffilógini av 15. apríl 1930, § 162.

9. Hvørja ferð váttan verður gjørd eftir stykkjunum 4, 5 og 7, skal tað verða gjört læruráðnum kunnugt.

§ 11.

1. Lærumeistari skal lata lærling á tryggan hátt luttaka í tí starvinum viðvíkjandi vanligu, bæði almennliga, eins væl og starvsliga, mennandi skúlagangi í einum av teim lógligu myndugleikum góðtiknum starvsskúla, um so er, at viðkomandi hevur ikki frammanundan havt tilsvarandi skúlagang. Foreldur ella verji skulu styðja lærumeistara, at henda hansara skylda kann verða útint.

2. Um stovnaður verður starvsdagskúli, skulu lærlingar frá plássum, har ongin starvskvøldskúli er, hava frammihjárætt til hansara. Skilað skal verða til í læru-

han har slået i lære, og at svendeprøve ikke er aflagt.

6. Har læremesteren ladet mangle på tilbørlig omhu for lærlingens uddannelse, og er dette grunden til, at lærlingen ikke ved læretidens udløb er i stand til at bestå svendeprøven eller kan erhverve duelighedsbevidnelse efter stykke 4, er læremesteren forpligtet til at give lærlingen erstatning efter voldgiftsdom.

7. Såfremt læreforholdet ikke føres til ende, er lærlingen berettiget til af læremesteren at forlange en skriftlig bevidnelse af, hvor længe han har stået i lære.

8. Har læremesteren i de i stk. 4, 5 og 7 nævnte tilfælde givet en vitterlig urigtig benævnelse, ifalder han herfor straf efter borgerlig straffelov af 15. april 1930, § 162.

9. Enhver bevidnelse, der udfærdiges efter stykkerne 4, 5 og 7, skal indberettes til lærerådet.

§ 11.

1. Læremesteren skal lade lærlingen på forsvarlig måde deltage i den for faget almindelige såvel almendannende som faglige undervisning i en af de lovlige myndigheder godkendt fagskole, for såvidt den pågældende ikke i forvejen har gennemgået tilsvarende uddannelse. Forældre eller værge er pligtige til at støtte læremesteren i opfyldelsen af den her omhandlede forpligtelse.

2. For så vidt der inden for et fag oprettes dagskoleundervisning, skal lærlinge fra steder, hvor der ingen faglig aftenskole er, have fortrinsret til den. I lærekontrakten skal fastslås, hvem

sáttmálanum, hvør ið gjalda skal fyri fyri dagskúlagang.

3. Starvsskúlin gevur, tá ið skúlagangurin er liðugur, næminginum váttan av tí læru, hann hevur fingið í skúlanum.

§ 12.

Fyri sveinaroyndunum stílar læruráðið. Tað hevur 3 limir, 1 (sum er formaður) valdan av landsstýrinum, ein valdan av meistarafeløgunum og ein valdan av sveinafeløgunum. Teir báðir seinast nevndu verða valdir fyri 4 ár, annaðhvørt ár fer annar frá, fyrstu ferð eftir lutakasti. Til hetta ráð verður søkt um sveinaroynd, og tað førir allar sveinaroyndir eins og fundir sínar inn í gerðabók. Ráðið letur velja skuðimeistarar, fyriskipar tíð og stað fyri royndunum, ger roknskap yvirfyri landsstýrinum og stendur til svars fyri, at sveinaroyndirnar verða framdar á rættan hátt. Viðvíkjandi starvsumráði læruráðsins sjá annars § 3, stk. 4, § 4, stk. 4, § 8, stk. 2, § 10, stk. 2, 3, 4, 5 og 7, § 19 og § 20. Viðvíkjandi starvsumráði víðkaða læruráðsins sjá § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, § 14 og § 19. Kostnaðurin av læruráðnum verður at rinda úr landskassanum.

§ 13.

Til at meta sveinaroyndirnar verður eftir læruráðsins fyrireikan fyri hvørt starv vald ein dómsnevnd (skuðimeistarar) við 4 limum, 2 valdum av meistarafeløgunum og 2 valdum av sveinafeløgunum. Hvørt av hesum feløgum velur 2 tiltaksmenn,

der skal betale for dagskolenopholdet.

3. Fagskolen skal ved udskrivningen give lærlingen et bevis for den undervisning, han har gennemgået i skolen.

§ 12.

Svendeprøverne afholdes af lærerådet. Det har 3 medlemmer, 1 (som er formand) valgt af landsstyret, 1 valgt af mesterorganisationerne. De to sidste vælges for 4 år; hvert andet år afgår den ene af dem, første gang efter lodtrækning. Ansögning om afholdelse af svendeprøve indgives til lærerådet, der fører protokol over alle svendeprøver såvel som rådets møder.

Rådet forestår vælg af skuemestre, fastsætter tid og sted for prøverne, aflægger regnskab overfor landsstyret og er ansvarligt for, at svendeprøverne foregår på betryggende måde.

Angående lærerådets beføjelser jvf. § 3, stk. 4, § 4, stk. 4, § 8, stk. 2, § 10, stk. 2, 3, 4, 5 og 7, § 19 og § 20. Angående det udvidede læreråds beføjelser se § 3, stk. 2, § 4, stk.1, § 14 og § 19.

Udgifterne ved lærerådet bæres af landskassen.

§ 13.

Til bedømmelse af svendeprøverne vælges i samråd med lærerådet for hvert fag en bedømmelseskommité med 4 medlemmer, (skuemestre), 2 valgt af mesterorganisationerne og 2 valgt af svendeorganisationerne. Hver af disse organisationer vælger 2

ið avloysa teir fyrr valdu, tá ið kravt verður. Dómsnevndin velur sjálv sínamillum formann, ið stílar fyri dómsstarvinum. Valið er fyri 2 ár. Ongin handverkari kann siga seg undan vali, uttan hann í 10 ár hevur verið valdur tvær ferðir.

Útreiðslurnar av sveinaroyndunum skulu býtast millum meistara- og sveinafeløgini eftir reglum, sum landsstýrið fyrisetur eftir at hava samrátt við feløgini. Sveinaroyndirnar verða mettar eftir reglum, fyriskipaðar av landsstýrinum eftir tilmæli frá tí víðkaða læruráðnum (smbr. § 3, stk. 2).

Deild IV.

Uppathald lærunnar.

§ 15.

1. Lærusáttmáli dettur hurtur:
   1) um lærumeistari ella lærlingur doyr,
   2) um lærumeistari gevst við virki sínum, ella virkið vegna fallit ella aðra orsøk — tó ikki lockout, streikn ella tvingandi náttúruviðurskiftir — verður steðgað longur enn tveir mánaðir.
2. Um virki lærumeistarans verður latið til annan vinnumann, sum eftir § 2 hevur beimild at taka sær lærling, kann lærusáttmálin halda fram við honum sum lærumeistara, um bæði hann og lærlingurin vilja tað. Er lærlingurin undir 18 ár, mugu foreldur ella verji hansara samtykkja. Hevur lærlingur fylt 15 ár, má

supplcanter, der i fornødent fald afløser de først valgte. Bedømmelseskommitéen vælger af sin midte formand, der forestår bedømmelsen. Medlemmerne vælges for 2 år ad gangen. Ingen håndværker kan unddrage sig valg, med mindre han indenfor et tidsrum af 10 år har været valgt i to perioder.

Udgifterne ved svendeprøverne skal fordeles mellem mester- og svendeorganisationerne efter regler, der fastsættes af landsstyret, efter at organisationerne er hørt. Svendeprøverne bedømmes efter regler, der fastsættes af landsstyret efter forslag fra lærerådet, udvidet i overensstemmelse med § 3, stk. 2.

Kapitel IV.

Læreforholdets ophør.

§ 15.

1. Lærekontrakten bortfalder:
   1) ifald læremester eller lærling dør,
   2) ifald læremesterens virksomhed ophæves eller på grund konkurs eller af anden årsag — dog ikke lockout, strejke eller tvingende naturforhold — standses for et længere tidsrum end to måneder.
2. Overdrages læremesterens virksomhed til en anden næringsdrivende, som efter § 2 er berettiget til at antage lærling, kan lærekontrakten fortsættes med ham som læremester, ifald såvel han som lærlingen ønsker det. Er lærlingen under 18 år, må hans forældre eller værge meddele samtykke dertil. Er lær-

hann eisini skriva undir sáttmálan, um lærutíðin gongur út um hansara tjúgunda ár.

§ 16.

1. Lærumeistari kann verða loystur frá sáttmálanum
   1) um lærlingur gerst leingi sjúkur ella fær varandi skaða, sbr. § 8, stk. 2,
   2) tá ið lærlingur til muns svíkur sína skyldu eftir lærusáttmálanum, t. d. noktar at akta lærumeistara,
   3) tá ið lærlingur noktar at luttaka í skúlagangi í góðtiknum starvsskúla, verður burturvístur úr skúla ella er ikki førur at fylgja við í starvsskúlanum,
   4) tá ið lærlingur kemur undir dóm til fongsil, arbeiðshús ella trygdarvarðhald fyri lógarmisbrot, gjørt við vilja.
2. Lærumeistari kann ikki verða loystur frá lærusáttmála fyri tey undir stk. 1, nr. 2, 3 og 4 nevndu viðurskifti, uttan hann nýtir sín rætt innan 2 mánaðir, eftir at hava fingið kunnleika um viðurskiftini.

Lærlingur kann verða loystur frá sáttmálanum, um hann hevur fylt 18 ár, og um tað annars hansara vegna verður kravt av foreldrum ella verja
   1) tá ið lærumeistari kemur undir dóm til fongsil, arbeiðshús ella trygdarvarðhald fyri lógarmisbrot, gjørt við vilja,
   2) tá ið lærumeistari til muns svíkur sína skyldu móti lærlingi,

lingen over 15 år, må han tillige medunderskrive kontrakten, for så vidt lærlingeuddannelsen først kan være tilendebragt efter hans 20. år.

§ 16.

1. Kontrakten kan hæves af læremesteren
   1) ifald lærlingen får langvarig sygdom eller langvarig skade, jvf. § 8, stk. 2,
   2) når lærlingen gør sig skyldig i væsentligt brud på de ham efter lærekontrakten påhvilende pligter, herunder nægter at adlyde læremesteren,
   3) når lærlingen vægrer sig ved at deltage i undervisningen i en godkendt faglig skole, bliver bortvist fra undervisningen, eller ikke magter at følge undervisningen i fagskolen,
   4) når lærlingen idømmes fængselsstraf, arbejdshus eller sikkerhedsforvaring for en forsætlig lovovertrædelse.
2. En læremester kan ikke blive löst fra en lærekontrakt på grund af de i stk. 1, nr. 2, 3, og 4 anførte forhold, medmindre han benytter sin ret inden 2 måneder efter, at han har fået kundskab om forholdet.

Kontrakten kan hæves af lærlingen, forsåvidt han er fyldt 18 år, og ellers forlanges af forældre eller værge på hans vegne,
   1) når læremesteren idømmes fængselsstraf, arbejdshus eller sikkerhedsforvaring for en forsætlig lovovertrædelse,
   2) når læremesteren gør sig skyldig i væsentligt brud på

3) tá ið lærumeistari ikki — í tann mun, sum vanliga má vera hildið rímiligt — ansar eftir lærlingsins medferð og siðiligheit og verjir hann fyri ringari ávirkan,

4) um virki lærumeistarans verður flutt í aðra kommunu,

5) tá ið lærlingur við foreldrum ella verja flytur í aðra kommunu,

6) tá ið lærumeistarin er burtur úr sínum virki í meir enn 3 mánaðir, og ongin starvslærdur so leingi sær um lærlingin,

7) tá ið lærumeistari tvær ferðir í 10 ár við voldgiftsdóm, smbr. § 21 er dømdur at veita lærlingi skaðabøtur, tí hann hevur verið ikki nóg nærlagdur at læra hann. Sovorðið krav má kortini verða sett fram innan 6 mánaðir frá voldgiftsdóminum. Undantiknir eru starvsstovnar ella ídnaðarstovnar, har eftir § 2, stk. 1, annar enn fyristøðumaðurin hevur ábyrgd av lærlinginum. Svíkur ein slíkur settur lærumeistari sína skyldu móti lærlingi 2 reisur í 10 ár, missir hann rættin at hava lærling,

8) tá ið lærlingur eftir sjúku ella av aðrari orsøk missir tann førleika til at gerast útlærdur í starvinum, sum hann hevði, tá ið sáttmálin varð gjørdur, ella tá ið lærlingsins framhald í læruni

sine forpligtelser mod lærlingen,

3) når læremesteren ikke — i det omfang, hvori det efter almindelig opfattelse må anses for rimeligt — våger over lærlingens opførsel og sædelige forhold og værner ham mod dårlig påvirkning,

4) ifald læremesterens virksomhed flyttes til en anden kommune,

5) når lærlingen med forældre eller værge flytter til en anden kommune,

6) når læremesteren er fraværende fra sin virksomhed i over 3 måneder, uden at læredrengens oplæring varetages af en faglig oplært person,

7) når læremesteren to gange i løbet af 10 år ved voldgift, jfr. § 21, er idømt erstatning til en lærling for at have ladet det mangle på tilbørlig omhu for lærlingens uddannelse. Sådant krav må dog fremsættes inden 6 måneder efter voldgiftsdommen. Undtaget er bedrifter eller virksomheder, hvor efter § 2, stk. 1, en anden person end driftslederen har ansvaret for lærlingens uddannelse. Hvis en sådan person svigter sine pligter mod en lærling 2 gange i 10 år, mister han ret til at påtage sig uddannelse af lærlinge.

8) Når lærlingen ved sygdom eller af anden grund mister den evne til at opnå uddannelse i faget, hvoraf han ved kontraktens indgåelse var i besiddelse, eller når lærlin-

eftir læknaætlan ber í sær vanda fyri lív ella heilsu,

9) tá ið kvinnuligur lærlingur giftist,

10) tá ið kvinnuligur lærlingur býr hjá giftum lærumeistara, og kona hansara doyr ella samlív teirra verður slitið.

§ 18.

Út yvir tey í §§ 16 og 17 nevndu føri kunna bæði lærumeistari og lærlingur, ella verji hansara vegna, slíta lærusáttmálan, tá ið skaðabøtur eftir voldgiftsdóm eru rindaðar, smbr. § 21.

Deild V.

Eftirlit, sektarfyriskipan o. s. fr.

§ 19.

1. Um læruráðið heldur, at viðurskiftini í einum virki ella stovni eru til hindurs fyri, at lærlingur kann verða forsvarliga lærdur, kann tað, tá ið allir limir av tí víðkaða ráði, smbr. § 3, stk. 2, semjast um tað, samtykja at taka lærurættin frá viðkomandi stovni ella eisini fyriskipa, hvussu nógvar lærlingar virkið ella stovnurin má hava.

2. Limirnir av læruráðnum og tí víðkaða læruráðnum hava undir ábyrgd av straffilógini av 15. apríl 1930, § 152, fulla tagnarskyldu teimum viðurskiftum viðvíkjandi, sum teir í starvi sínum hava fingið kunnleika til.

gens fortsatte uddannelse i faget efter lægens skøn medfører fare for hans liv eller helbred,

9) når en kvindelig lærling bliver gift,

10) når en kvindelig lærling er i huset hos en gift læremester, og dennes hustru dør, eller hendes samliv med ham ophører.

§ 18.

Udenfor de i §§ 16 og 17 nævnte tilfælde kan såvel læremesteren som lærlingen eller dennes værge på hans vegne hæve lærekontrakten efter at have udredet den af voldgiftsretten fastsatte erstatning, jfr. § 21.

Kapitel V.

Tilsyn, straffebestemmelser m. m.

§ 19.

1. Hvis lærerådet anser forholdene indenfor en bedrift eller virksomhed for at være til hinder for, at en forsvarlig oplæring af lærlinge kan finde sted der, kan det, hvis alle medlemmer af det efter § 3, stk. 2, udvidede råd er enige derom, vedtage at fratage bedriften eller virksomheden ret til at antage lærlinge eller eventuelt fastsætte, hvor mange lærlinge, virksomheden må antage.

2. Medlemmer af lærerådet og det udvidede lærerråd har under ansvar efter borgerlig straffelov af 15. april 1930, § 152, fuld tavshedspligt vedrørende de forhold, som de i medfør af deres hverv er kommet til kundskab om.

§20.

Hevur fútin ella sýslumaður noktað at góðtaka lærusáttmála, sum ívi er um, kann noktanin av læruráðnum ella viðkomandi parti verða løgd fyri landsstýrið, sum tekur endaliga avgerð.

§ 21.

1. Dráttur millum lærumeistara og lærling viðvíkjandi viðurskiftum nevnd í hesari lóg í § 11, § 16, stk. 1, punkt 2 og 3, § 17, punkt 2, 3, 6 og 8 og § 18, verður at gera av við voldgiftsdóm, um partarnir semjast ikki um annan avgerðarhátt. Til voldgiftsdómin velur hvør partur 2 persónar, útlærdar í starvinum. Fútin ella ein av honum settur persónur er fimti limur og er formaður. Formaðurin kallar til dómsfundar, sum kann verða útskotin tvær ferðir til at fáa málið kannað nærri, tó ikki longur enn 8 dagar hvørja ferð. Voldgiftsdómurin, ið verður tikin eftir atkvøðumeiriluta, er endaligur. Tær gjøllari reglur fyri voldgiftina verða fyriskipaðar av landsstýrinum.

2. Voldgiftsdómurin verður at útinna eftir teimum fyri rættardómi galdandi reglum. Voldgiftsdómararnir eiga onga samsýning fyri starvið. Beinleiðis útreiðslur, t. d. til gerðabók o. a., verða at býta millum partarnar.

§ 22.

1. Lærumeistari ella arbeiðsgevari, sum brýtur fyriskipanina í §§ 1—2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, 3 og 4, § 8, stk. 1 og 3 og § 9, kemur

§20.

Har landfogden eller sysselmanden nægtet at godkende en lærekontrakt, som der kan være tvivl om, kan nægtelsen af lærerådet eller vedkommende part forelægges landsstyret, som træffer endelig afgørelse.

§ 21.

1. Tvistigheder mellem læremester og lærling vedrørende forhold, der er nævnt i § 11, § 16, stk. 1, punkt 2 og 3, § 17, punkt 2, 3, 6 og 8 og § 18 skal afgøres ved voldgift, hvis parterne ikke bliver enige om en anden fremgangsmåde. Til voldgiftsretten vælger hver part 2 personer, der er oplært i faget. Landfogden eller en af ham udvalgt person er femte medlem og er formand. Formanden indkalder til voldgiftskendelse, som kan blive udsat to gange, for at sagen kan blive nærmere undersøgt, dog ikke længere tid end 8 dage hver gang. Voldgiftskendelsen, der træffes ved stemmeflerhed, er endelig. De nærmere regler for voldgiftens virksomhed fastsættes af landsstyret.

2. Voldgiftskendelsen kan eksekveres efter de for domme gældende regler. Der tilkommer ikke voldgiftsdommerne vederlag for deres hverv. Direkte udgifter, f. eks. til protokol o. a. skal deles mellem parterne.

§ 22.

1. Den læremester eller arbejdsgiver, der overtræder bestemmelserne i §§ 1 — 2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, 3 og 4, § 8, stk. 1

undir bót, sum skal verða rindað landskassanum.

2. Um lærumeistari uttan at hava gjørt lógligan lærusáttmála hevur havt lærling eina tíð, kann hann eisini koma undir sekt til landskassan.

3. Sama straff sum nevnt í stk. 1 um viðurskiftini mugu ikki føra við sær strangari straff — kemur tann lærumeistari undir, sum munandi svíkur ta skyldu, sum liggur á honum eftir §§ 7—10 og 11, ella sum við órættum koyrir lærling, eins og lærlingur, sum uttan rætt rýmur úr læru. Er lærlingur undir 18 ár, og foreldur hansara ella verji eru sek í, at hann uttan rætt er rýmdur úr læru, koma tey undir straffin.

§ 23.

Sakarmál um brot móti fyriskipanunum í §§ 1—2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 1, 3 og 4, § 8 og § 9 verða reist sum almenn rættarmál.

§ 24.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin og samstundis fer lóg nr. 120 av 7. mai 1937 um lærlingaviðurskifti úr gildi.

og 3 og § 9, straffes med bøde, der tilfalder landskassen.

2. Ifald en læremester har haft en lærling i nogen tid, uden at have sørget for oprettelsen af lovlig lærekontrakt, vil han ligeledes kunne idømmes bøde til landskassen.

3. Samme straf som nævnt i stk. 1 ifalder — for så vidt forholdene ikke medfører strengere straf — den læremester, der i væsentlig grad tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter §§ 7 — 10 og 11, eller som uberettiget bortviser en lærling, såvel som den lærling, der uberettiget forlader læren. Er lærlingen under 18 år, og hans forældre eller værge er skyld i, at han uden berettigelse har forladt læren, rammer straffen denne.

§ 23.

Sager angående overtrædelse af bestemmelserne i §§ 1 — 2, §3, stk. 2, § 4, stk. 1, 3 og 4, § 8 og § 9 påtales af det offentlige.

§ 24.

Denne lov træder i kraft straks, og samtidig ophæves lov nr. 120 af 7. maj 1937 om lærlingeforhold.

Viðmerkingar:

Lóg nr. 120, av 7. mai 1937 um lærlingaviðurskiftir er tinglisin í Føroyum, men hevur ongan týdning fingið, tí tann parturin av henni, sum viðvíkir tvungna sveinaroynd, hevur ikki kunnað verið útintur, tí tær fyristílandi, metandi og ráðgevandi nevndir, sum lógin fyriskipar viðvíkjandi sveinaroyndum, hava ikki kunnað verið settar á stovn her, so lítið sum arbeiðissundurbýtingin er komin áleiðis hjá okkum. Av tí tann tvungna sveinaroyndin, ið sáttmálin millum lærling og lærumeistara miðar ímóti,

hevur ikki kunnað fingist í lag eftr lógini, hevur heldur ikki verið fylgt hinum fyrisetingunum, sum lógin ger.

Longu í 1938 vendi Havnar handverksmeistarafelag sær til »Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri« um meir hóskandi reglur fyri sveinaroyndum í Føroyum, men ongin endalig skipan fekst í lag og í 1940 vórðu av bardagaávum Føroyar og Danmark víst til hvørt at vera sær.

10. mai 1941 vendi Havnar handverksmeistarafelag sær til amtmannin um at seta reglur fyri sveinaroynd í Føroyum, og sama ár upplýsti fútin, at eftir galdandi lóg gjørdist hetta ikki, tí onki felags handverksmeistarafelag var í Føroyum, og onki felag innan fyri hvørt arbeiðsstarv.

24. oktober 1942 bað Havnar handverksmeistarafelag aftur amtið um at fremja málið og 23. december 1942 mælti landsnevndin til at biðja handverksmeistarafelagið geva uppskot til reglugerð fyri sveinaroynd.

24. mai 1943 legði meistarafelagið fram uppskot, ið miðaði ímóti at seta sveinaroyndarnevnd við 3 limum, 1 valdum av fyrisitingini og 2 valdum av meistarafeløgunum. Síðan skutu tær upp at seta dómsnevnd fyri hvørt starv við 3 limum, 1 valdum av meistarafelagnum á viðkomandi plássi, 1 av sveinafelagnum og 1 av meistarunum í sveinaroyndarnevndini.

30 juni 1943 legði fútin fram regulativ for aflæggelse af »svendeprøve under fællesrepræsentationen for dansk håndværk og industri« og mælti til at broyta lærlingalógina soleiðis, at her verður sett ein sveinaroyndarnevnd uppá 7 limir, 3 meistarar og 3 sveinar, valdir av feløgunum, og ein formaður, valdur av fyrisitingini, ella eisini 4 valdir av feløgunum og 3 av fyrisitingini, umframt mem frá viðkomandi starvi. Harnæst mælti hann til, at skuðimeistararnir verða valdir av sveinaroyndarnevndini.

20. mai 1944 úttalaði fútin, at hugur tyktist at vera fyri at fáa ein fastan handverkarastovn, sum sílar fyri sveinaroyndum og 3. juni 1944 sendi hann frágreiðing frá Havnar handverksmeistarafelag viðvíkjandi sveinaroynd, sum av fríum vilja var farin fram í Havn. Royndirnar vóru fyri bilmekanikarar, blikksmiðir, húsasmiðir, skipasmiðir og húsmálarar. Í hvørjum starvi setti meistarafelagið 2 skuðimeistarar, og tað sama gjørdi Havnar arbeiðsmannafelag, soleiðis at royndirnar í hvørjum starvi vóru mettar av 4 starvskønum monnum. Árið eftir ætlaði meistarafelagið aftur at lata sveinaroyndir fara fram. Síðan er sveinaroynd farin fram í Havn hvørt ár til 1954, í Vági 1953 og í Klakksvík 1954. Allar hesar royndir hva verið góðtiknar uttanfyri Føroyar.

7. juli 1944 úttalaði amtmaðurin, at hesar av fríum vilja gjørdu sveinaroyndir áttu at halda fram nøkur ár, soleiðis at ein endalig skipan kundi gerast út frá tí læru, sum av teimum kundi verða drigin, í samráð við sakkønar myndugleikar í Danmark, tá ið hardagin var av.

Málið var fyri á løgtingi ((tingtíðindi 1944, bls. 82—84), og samtykt varð, at biðja landsnevndina eftir samráð við amt, fúta og starvsfeløg til næstu tingsetu seta fram uppskot til neyðturviligar broytingar í lærlingalógini og reglugerð fyri tvungna sveinaroynd.

Málið hevur síðan verið viðgjørt á tingi í 1945 (tingtíðindi bls. 33—34), og í 1946 (november 1946 marts 1947) (tingtíðindi bls. 12) og í 1947 (tingtíðindi bls. 15). Tá varð framlagt uppskot til »lóg um læruviðurskiftir« sett saman av Vilhelm Nielsen og Johan Ziska, táverandi formanni og næstformanni Havnar meistarafelags, í samarbeið við táverandi formann í skúlanevnd løgtingsins. Uppskotið helt seg í høvuðskrøvunum til lógina av 1937 um lærlingaviðurskiftir, men var gjørt so mikið einfaldari, at tað kundi hóska til arbeiðsviðurskiftini í Føroyum, og var í summum førum íslendska lóggávan hesum viðvíkjandi tikin til leiðbeiningar. Amtmaðurin hevði havt uppskotið til ummælis og hevði gjørt ymsar viðmerkingar. Skúlanevnd løgtingsins, sum umhugsaði málið, mælti til at taka málið til viðgerðar á fyrsta ólavsøkutingi, tí málið í roynd og veru nátúrligast átti at vera viðgjørt aftaná nýskipanina. Hetta varð samtykt 16. januar 1948.

Málið hevur síðani ikki verið viðgjørt á tingi, men sum tíðin hevur liðið, er tað vorðið meir og meir átroðkandi at fáa lærlingaviðurskiftini í Føroyum í lógligt tryggjað lag. Hetta landsstýrið hevur tikið málið upp av nýggjum, og tvey tey seinastu árini hava farið samráðingar fram við socialministeriið, stjóran fyri tekniska skúlagangin í Danmark, handverksráðið og við teir ymsu starvsligu myndugleikar og felagsstjórnir, sum har eru uppi í umsitingini av lærlingaviðurskiftunum og sveinaroyndunum.

Hetta hevur verið neyðugt av tvinnandi orsøk. Onnur er, at heimastýrið hevur fingið undir sítt ræði lærlingaviðurskiftini, men ikki tann tekniska skúlagangin, sum er ein partur av treytunum fyri lærlingaupplæringini og fyri sveinaroyndunum. Onnur er, at handverkarar her, eins og stýrimenn og maskinistar, ynskja, at sveinabrævið, sum skal kunna fáast í Føroyum, má vera fingið á einum grundarlag, sum ger tað viðurkent til starvsrætt í Danmark og síðan í hinum Norðurlondunum. Hesar samráðingar hava tikið langa tíð, men eru nú førdar at enda, og leggur tí landsstýrið fyri tingið uppskot til føroyska lærlingalóg, so mikið einfaldari enn tann danska, at hon hóskar til okkara starvsviðurskiftir, og tó so kravmikla, at hon leggur tær treytir á tekniskan skúlagang fyri lærlingar, eins og fyri tann starvskunnleika, sum prógvast skal við sveinaroyndina, at eftir hesari lóg verða viðurskiftini millum lærling og lærumeistara tryggjað eftir nútíma krøvum og sveinabrævv, sum verður fingið eftir henni, kann verða góðtikið av starvsfeløgunum í Danmark.

Henda føroyska lærlingalógin umfataði eftir uppskotinum í 1947 bert lærlingar innanfyri handverk og ídnað, men ikki tey nógvu onnur arbeiðsumráðir og virkir, sum danska lógin av 1937 tilskilar lærusáttmálar fyri, tí samfelag okkara er enn so mikið minni úlbúgvið og arbeiðið so mikið minni sundurbýtt enn í Danmark. Undir samráðingunum um hesi lógarviðurskiftir hevur ofta verið framhildið, at handilslæra átti at verið tikin undir lógina eins og í Danmark, men landsstýrið hevur ikki viljað sett so fastar reglur handilslæruni viðvíkjandi sum í donsku lærlingalógini. Í staðin er skotið upp at geva landsstýrinum heimild at gera lógina gald-

andi í handilslæruviðurskiftum á plássum, har møguleiki er fyri at veita lærlinginum tann neyðturviliga handilskunnleika.

Til tær einstøku greinirnar í lógaruppskotinum verða gjørdar hesar viðmerkingar:

ad § 2, stk. 1: »Meistararættindir« eru at fata sum rættindir eftir vinnulóggávuni. Eftirsum uppskotið til lóg um vinnu er ikki framt enn, er ikki í hesi lóg víst til hennara, men tá ið henda lóggáva vónandi skjótt er framd, verður orðið meistararættindir at lesast eftir henni. Fyri at kunna fáa meistararættindir, má maður hava fingið starvsligan lærdóm, smbr. § 17, stk. 6, har upplæringarrættindir eru knýtt til starvlærdan (faglig oplært) persón.

ad § 11, stk. 1: Lógargreinin er orðað svarandi til fyrisetingina í donsku lærlingalógini av 1937, meðan seinni donsk lóg hevur álagt skyldu til starvsligan skúlagang, sjálvt um ongin starvsskúli er á tí plássi, har meistarin hevur sín hústað ella sítt virki. Landsstýrið kann ikki mæla til tílíka skipan enn.

ad § 11, stk. 2: Skotið er upp, at lærlingar frá plássum, har ongin starvsdagsskúli er, skulu hava framíhjárætt til dagstarvskúlagang, men ikki skyldu til tess, uttan so er, at hesin skúlagangur verður kravdur sum ein treyt fyri at fáa sveinabræv í viðkomandi starvi.

ad § 11, stk. 3: Eftir 1937 lógini verður skúlagangstíðin fyrisett av handilsministaranum út frá uppskoti frá »det faglige udvalg« og lærlingaráðnum. Landsstýrið vónar, at handilsministeriið vil vera hoyriligt yvir fyri ynskjum um skúlagangstíð og læruplanir, sum føroyska læruráðið í samráð við herverandi starvsfelag kundi viljað gjørt.

1. viðgerð 19. august og 27. august legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgteingið uppskot til løgtingslóg um lærlingaviðurskifti.

Hetta er eitt gamalt løgtingsmál og viðvíkjandi tí, ið farið er fram í málinum frammanundan, verður her víst til landsstýrisins viðmerkingar til uppskotið.

Málið er beint í lógarnevndina..

Nevndin er samd um at mæla løgtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, tó við tí broyting í § 19, 1, reglu 6, at í staðin fyri »allir limir« og »alle medlemmer« kemur at standa »meirilutin« og »flertallet«.

Í § 12, 5. reglu, í donsku tekstini er dottið burtur: »og en valgt af svendeorganisationerne«.

So statt setur nevndin fram fylgjandi

Uppskot

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um lærlingaviðurskiftir við fylgjandi broytingum:

Í § 19, 1, reglu 6, gongur út »allir limir« í tí føroysku tekstini og »alle medlemmer« í tí donsku tekstini og í staðin verður sett »meirilutin« og »flertallet«.

Í § 12, 5. reglu, í tí donsku tekstini verður aftaná »mesterorganisationerne« í staðin fyri punktum sett komma og lagt aftrat: »og en valgt af svendeorganisationerne«.

2. viðgerð 30. august og 3. viðgerð 1. september 1954.

Broytingaruppskot nevndinnar samtykt 16—0.

Uppskot landsstýrisins »so broytt« samtykt 22—0.

---

21. Landsstýrismál.

Ár 1954, 20. august legði tingformaðurin fram gerðabók landsstýrisins og beindi hana til landsstýrismálanevndina.

---

22. Skattur av vinningi við skipasølu.

Ár 1954, 26. august legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot:

Uppskot

til

lögtingslóg um broyting í lóg nr. 76 frá 12. marts 1923 om den kommunale beskatning

§ 1.

Uppí § 9 verður skoytt sum nýtt punkt g:

Um so er, at persónur, felag o. l. sum skattaskyldu hava í Føroyum, innanfyri 5 ár eftir at hava verið skrásett sum eigari, selur skip, sum fingið er heilt ella fyri ein part beinleiðis ella óbeinleiðis við almennari peningaílegging sum t. d. úr landskassa, statskassa, vinnulánsgrunni ella Føroya kredittstovni er møguligur vinningur skattskyldugur hóast regluna í § 10 a í hesi lóg. Vinningurin eftir hesi reglu verður uppgjørdur sum munur millum søluvirði og upprunavirði skipsins eftir frádrátti av teim avskrivingum, sum farnar eru um skipsins rakstur og við afturatlegging av møguligum rakstrartapi, sum er ikki javnað út aftur í rakstrinum. Henda regla kemur tó ikki í nýtslu, um so er at prófført verður, at vinningurin saman við parti eigaranna í sølupeninginum verður nýttur til at útvega annað skip innanfyri 3 ár frá søludegnum. Í hesum føri kann deponeraður skattur (smbr. niðanfyri) krevjast endurrindaður við 5 % p. a. í rentu frá gjaldsdegi.

Hesin eykaskattur til landskassa og kommunu verður at deponera hjá Før-

lagtingslov om ændring i lov nr. 76 af 12. marts 1923 om den kommunale beskatning.

§ 1.

Til § 9 føjes som nyt punkt g:

Såfremt en på Færøerne iøvrigt skattepligtig person, selskab m. v. inden 5 år efter at vedkommende er registreret som ejer, sælger et skib, der helt eller delvis er erhvervet ved direkte eller indirekte offentlig finansiering, som f. eks. fra landskasse, statskasse, vinnulánsgrunni eller Færøernes realkreditinstitut er en eventuel avance skattepligtig uanset bestemmelsen i denne lovs § 10 a. Avancen efter nærværende bestemmelse opgøres som forskellen mellem salgssummen og skibets anskaffelsesværdi efter fradrag af afskrivninger, der er taget over skibets drift og med tillæg af eventuelle driftstab, som ikke senere måtte være udlignet over driften. Nærværende bestemmelse vil dog ikke komme til anvendelse såfremt der føres bevis for, at avancen tilligemed ejerens andel i salgsbeløbet benyttes til erhvervelse af andet skib, inden 3 år efter salget. I dette tilfælde kan den deponerede skat (jfr. nedenfor) med 5 % p. a. fra betalingsdagen fordres tilbagebetalt.

Den ifølge foranstående bestemmelser skyldige merskat til landskasse og

oya gjaldstovu. 3 ár aftaná skipasølu-una flytir gjaldstovan landskassanum og viðkomandi kommunu skattin, um so er, at viðkomandi ikki frammanundan hevur fingið nýtt skip, sum tilskilað frammanundan.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

kommune deponeres i Føroya gjaldstovu. 3 år efter skibssalget overføres skatten fra depot til henholdsvis landskasse og kommune, såfremt vedkommende ikke forinden skulle have anskaffet sig nyt skib som i foregående punkter omtalt.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Orsakað av óvanligum umstøðum í sambandi við seinasta heimsbardaga, varð givið fyrisitingini loyvi til at sýta fyri útflyting av fiskiførum. Eisini aftaná, at heimsbardagin var av, hevur útflutningsbann verið fyri før, sum hildin hava verið nýtulig í okkara vinnu. Tá undantøk hava verið gjørd av fyrisitingini hevur vanlig treyt ofta verið, at seljarin skal nýta sín part av sølupeninginum til keyp av øðrum meira bóskandi fiskifari.

Grundhugsanin undir útflutningsbanninum hevur verið, at so leingi okkum restaði fiskifør, var tað samfelagsliga skeivt at selja burturav tí lítla, vit høvdu, og ikki minst, tá talan ofta var um fiskifør, ið hitt almenna beinleiðis ella óbeinleiðis hevði hjálpt til at fingið til landið.

Nú vit standa fyri eini endurnýgging av okkara fiskiflota, ið tørvar stóra peningaløgu bæði frá einstaklingum og tí almenna, og ein munandi partur av hesum peningi skal fáast til láns innan- sum uttanlanda móti panti í teimum nýggju førunum, er tað avgjørt neyðugt, at teir, ið seta pening til, fáa trygd fyri, at loyvt verður at selja farið hagar, ið mest fæst fyri tað, um so illa skuldi gingist, at tað rakstrarliga kom niðurundir.

Landsstýrið vil tí mæla til, at inn- og útflyting av førum verður givin leys, soleiðis at skipasýnið borgar fyri góðskuni av teimum førum, ið koma til landið. Tó má einki skip yvir 10 ár flytast inn uttan loyvi frá landsstýrinum.

Fyri samstundis at vissa, at tann peningur, ið frá tí almenna ella stovnum verður lænur til endurreising av fiskiflotanum, veruliga kemur kemur vinnuni til góðar, og verður ikki nýttur til vinningssøkjandi skipahandil, heldur landsstýrið tað vera beinast, *at ágóði, ið vunnin verður við skipasølu útyvir tann pening, ið eigari ella eigarar hava sett í farið av egnum ella lænum peningi,* og útyvir tann pening, ið er mistur av rakstrartapi, skal verða skattaður sum inntøka. Kortini verður undantak gjørt frá hesum, tá prógv er fyri, at hesin ágóði saman við øllum eigarapartinum av sølupeninginum verður nýttur til nýtt skipakeyp.

Skip, sum fingin eru við almennum láni, eru tey, ið hava fingið beinleiðis byggistudning frá tí almenna, hava fingið lán úr vinnuláns-

grunninum, úr kredittstovninum ella hava fingið lán við ábyrgd frá tí almenna.

So statt loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot til løgtingslóg samsvarandi.

1. viðgerð 28. august og 3. september legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Av tí teir stovnar og teir menn, sum pening seta í endurnýgging av skipaflotanum skulu hava trygd fyri, at marknaður verður fyri keypi og salgi av hesum skipum, so tey ikki orsakað av innlendskum peningatroti fella í virði, hevur landsstýrið í kvittan at taka av tað útflutningsbann, sum galdandi er fyri skip.

Fyri at byrgja fyri vinningssøkjandi skipahandli við skipum, ið beinleiðis ella óbeinleiðis eru fingin til vega við almennum peningi, hevur landsstýrið sett fram lógaruppskot, ið er viðgjørt í fíggjarnevndini, sum heldur tað vera ov vágiligt at ganga so langt sum uppskotið.

Vit eiga alt ov fá skip enn, og vil nevndin tí halda, at rættast er bert at geva útflutningsloyvi til skip, sum bert ella lutvís eru finansierað av Føroya kredittstovni.

Sæð út frá einum skattaligum sjónarmiði er tað líkt øðrum skattalógum í tí, at tað kann misbrúkast; men av tí hetta bert er ein bót á gomlu skattalógina, og nýggja skattalógin væntuliga áðrenn langt umlíður kemur í gildi, vil nevndin ongar broytingar í so máta gera.

Samsvarandi hesum setur fíggjarnevndin fram hetta

Uppskot

Løgtingið samtykkir landsstýrisins uppskot til løgtingslóg um broyting í lóg nr. 76 frá 12. marts 1923 »om den kommunale beskatning« við hesum broytingum:

I. Í § 1, fyrsta punktum gongur út:
»sum t. d. úr landskassa, statskassa, vinnulánsgrunni ella« og í staðin verður sett »frá«.

II. Í § 2 verður ístaðin fyri »beinanvegin« sett »1. januar 1955«.

I. I c 1, første stykke, udgår:
»som f. eks. fra landskasse, statskasse, vinnulánsgrunni eller« og i stedet indsættes »fra«.

II. I § 2 indsættes i stedet for »straks« »1. januar 1955«.

2. viðgerð 4. september og 3. viðgerð 6. september 1954.

Uppskot nevndinnar til § 1 samtykt 16—0.
Uppskot nevndinnar til § 2 samtykt 19—0.
Lógaruppskotið so broytt samtykt 18—0.

---

23. *Løgtingslóg um ábyrgd fyri láni til umbygging av trolara til farmaskip.*

Ár 1954, 6. september legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

§ 1.

Landsstýrið er heimilt landskassans vegna at veðhalda fyri láni uppí 300.000 kr. til umbyggingar av trolara til farmaskip.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at kautionere for lån op til 300.000 kr. til ombygning af trawler til fragtfartøj.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerking:

Undir samráðingum um nýtslu av marshallpeninginum til føroyska sjóvinnu var spurningurin frammi um umbygging av einum ella tveimum trolarum til motorskip til farmasigling. Tekningar og kostnaðarætlanir yvir umbygging og rakstur vóru gjørdar.

Tað eydnaðist ikki tá at fáa hesar ætlanir framdar, og nú hevur Peter Dahl, skipseigari og maskineftirlitsmaður, sent umsókn um lán ella ábyrgd fyri láni til tílíka umbygging av trolaranum »Eirik Jarli«, sum p.f Sjóvinnubankin eigur.

Eftir fyriliggjandi kostnaðarætlan samsvarandi tilboðnum fer umbyggingin at kosta um 250.000 kr.

Ætlanin er at byggja trolarin um í Føroyum.

Ummæli frá Lloyds umboðsmanni harra Vilhelm Nielsen fyriliggur í málinum.

Sum trygd fyri láninum býður umsøkjarin umfram 1. prioritet í »Eiriki Jarli« eisini prioritet í sínum 3 skipum:

»Guðrun Zoegu, mett til	105.000 kr.
»Torrasól«, mett til	95.000 kr.
»Vársól«, mett til	76.000 kr.

og haraftrat so mikið í persónligum kautiónum, at landskassans veðhald fer ikki upp um helvt.

Hesi trý skipini eru heft fyri 30.000 kr.

Fíggjarnevndin hevur mælt landsstýrinum til at seta fram lógaruppskot í treysti til, at kreditstovnurin vil yvirtaka lánið ella ein meginpart av tí, tá hann er komin í gongd.

Okkara fiskivinnu tørvar hóskandi flutningsskip, tí nógvur peningur fer okkum av hondum, eftirsum allur okkara útflutningur at kalla verður røktur av fremmandum skipum.

Hesi vinnugrein til frama setur landsstýrið fram uppskot til lóg og loyvir sær at mæla tinginum at taka væl undir.

1. viðgerð 6. september og sama dag legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Málið hevur verið viðgjørt í fíggjarnevndini, har Tr. Samuelsen, møtti fyri Joh. M. Fr. Peulsen og J. Fr. Øregaard fyri J. P. Davidsen.

Nevndin býtti seg í ein minniluta (Øregaard og Samuelsen) og ein meiriluta (P. Petersen, A. Sørensen, J. Kallsoy, A. Djurhuus og M. Holm).

Minnilutin vil av principiellum grundum ikki mæla løgtinginum til at átaka sær ábyrgdina.

Vísandi til viðmerkingarnar mælir meirilutin til at samtykkja landsstýrisins uppskot.

Uppskot landsstýrisins fall 11—0.

Vetrartingið 1954-55

december 1954—april 1955.

Ár 1954 mikudagin 8. december kl. 13. varð Føroya løgting sett. Elsti tingmaður, Hans Iversen úr Kvívík, fór í formanssessin og tók við fundarstýrinum eftir § 1 í tingskipanini. Hann lýsti, at lögtingið var sett og kunngjørdi, at løgmaður í brævi frá 1. december 1954 eftir løgtingslóg nr. 1 frá 13. ma 1948 um stýrisskipan Føroya í sermálum hevði boðsent tingmonnum til vetrartings.

Aldursformaðurin bað Jens Chr. Olsen og Fr. Bláhamar vera fyribils tingskrivarar.

Valbrøvini vóru kannaði eftir § 1 í tingskipanini og hesir góðkendir sum tingmenn:

Hákun Djurhuus, Klakksvík, ff.
Richard Jacobsen, Klakksvík, jv.
S. P. Zachariasen, Klakksvík, sj.
Johan Simonsen, Klakksvík, tf.
Joh. M. Fr. Poulsen, Strendur, sb.
Frederik Hansen, Søldarfirði, tf.
Olaf Ellingsgaard, Eiði, tf.
Poul Petersen, Tórshavn, ff.
Jens Chr. Olsen, Toftir, sb.
J. Fr. Øregaard, Gøtu, jv.
Frederik Bláhamar, Vestmanna, ff.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
Leon Joensen, Sørvági, sb.
Samuel Ellefsen, Miðvági, ff.
D. P. Danielsen, Miðvági, tf.
Richard Long, Tórshavn, í valf. við ff.
Djóni í Geil, Tórshavn, sj.
Trygve Samuelsen, Tórshavn, sb.
Hanus við Høgadalsá, Tórshavn, tf.
Kjartan Mohr, Tórshavn, uf.

J. P. Davidsen, Sandi, jv.
Erlendur Patursson, Tórshavn, tf.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
A. Djurhuus, Vági, sb.
J. H. Danbjørg, Porkeri, jv.
P. M. Dam, Tvøroyri, jv.
Knud Nygaard, Tvøroyri, ff.

Aldursformaðurin kunngjørdi, at Hin føroyski fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri) hevur 6 tingmenn, Sambandsflokkurin 7, Javnaðarflokkurin 5, Tjóðveldisflokkurin 6, Sjálvstýrisflokkurin 2 og 1 tingmaður uttanflokks.

Eftir uppskoti varð Joh. M. Fr. Poulsen valdur til formann og D. P. Danielsen til næstforman eftir lutakasti við Samuel Ellefsen.

So tók tingformaðurin formanssessin.

Eftir uppskoti var Jens Chr. Olsen valdur til tingskrivara og Frederik Hansen eftir lutakasti við Frederik Bláhamar.

Tingformaðurin bað tingmenn rópa eitt nýggjufalt hurra fyri kongi og eitt trífalt hurra fyri Føroyum.

Tingið góðkendi 3. februar 1955 Arnold Nielsen lærara úr Sumba sum varamann fyri Kr. Djurhuus so leingi sum hann situr sum løgmaður.

Sama dag góðkendi tingið Georg Lindenskov Samuelsen blaðstjóra í Tórshavn sum varamann fyri Joh. M. Fr. Poulsen, meðan hann røkir starvið sum fólkatingsmaður.

31. mars 1955 góðkendi tingið Trygve Árting sum varamann fyri Hanus við Högadalsá, meðan hann var burturstaddur og Andreas Mikkelsen í Vági sum varamann fyri P. M. Dam, meðan hann var á fólkatinginum.

1. apríl 1955 góðkendi tingið Niclas Jensen Hvalba sum varamann fyri P. M. Dam, eftirsum varamaðurin Andreas Mikkelsen var burturstaddur undir Íslandi. —

Fastar nevndir og aðrar.

Fíggjarnevndin: Richard Long, Djóni í Geil, Erlendur Patursson, Hanus við Högadalsá, P. M. Dam, Joh. M. Fr. Poulsen og Andreas Djurhuus.
Tiltaksmenn: P. Petersen, Knud Nygaard, Frederik Hansen, D. P. Danielsen, J. P. Davidsen, Trygve Samuelsen og H. Iversen.

Landsstýrismálanevndin: H. Iversen, K. Nygaard, og E. Patursson,

Umsóknanevndin: P. Petersen, Leon Joensen og Fr. Hansen.

Fiskivinnunevndin: Fr. Bláhamar, S. P. Zachariasen, Jens Chr. Olsen, Richard Jacobsen og Johan Simonsen.

Lógarnevndin: Knud Nygaard, P. Petersen, D. P. Danielsen, J. H. Danbjørg og Tr. Samuelsen.

Læknamálanevndin: R. Long, S. P. Zachariasen, Tr. Samuelsen, Johan Simonsen og Richard Jacobsen.

Tryggingarmálanevndin: E. Patursson, Djóni í Geil, P. Petersen, Georg Samuelsen og J. Fr. Øregaard.

Sjómarksmálanevndin: R. Long, D. í Geil, Leon Joensen, Jens Chr. Olsen, Olaf Ellingsgaard, E. Patursson og J. H. Danbjørg.

Vørunevndin: S. Ellefsen, Fr. Bláhamar, H. Iversen, Leon Joensen, J. F. Øregaard, Fr. Hansen og H. við Högadalsá.

Havna- og veganevndin: S. Ellefsen, K. Nygaard, H. Iversen, A. Nielsen, Olaf Ellingsgaard, D. P. Danielsen og J. F. Øregaard.

Kirkjunevndin: S. Ellefsen, Fr. Bláhamar, G. L. Samuelsen, H. við Høgadalsá og J. F. Øregaard.

Tingið sat frá 8. til 20. december 1954 og frá 3. februar til 6. apríl 1955 tilsamans í 63 dagar og hevði 58 fundir. —

1. *Gransking av valbrøvum.*

Ár 1954, 8. december legði løgmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Viðlagt verður sem løgtinginum avskrift av valbókum løgtingsvalnevndarinnar viðvíkjandi løgtingsvalið 8. november 1954, eins og viðlagt verður í tveimum eintøkum landsskrivstovunnar endaligu uppgerð yvir løgtingsvalið og býtið av eykamandatum.

Av hesum tilfari framgongur, at Fólkaflokkurin (radikalt sjálvstýri) hevur fingið 2660, Sambandsflokkurin 3312, Javnaðarflokkurin 2518, Sjálvstýrisflokkurin 908, Tjóðveldisflokkurin 3028 og ein uttanflokkalisti í Suðurstreymoyar valdømi 323 atkvøður. Tilsamans vórðu givnar 12.749 gyldugar atkvøður av teimum 19.053, sum atkvøðurætt høvdu ella 66,9 %; til løgtingsvalið í 1950 var luttøkan 61,7 %.

Lagt verður aftrat, at fyri Vága valdømi er sjálvt valtilfarið úr Mikinesi ikki komið valnevndini í hendi vegna veður, úrslitið haðani er fjarritað valnevndini.

Smbr. bls. 131.

---

2. *Fíggjarløgtingslóg 1955-56.*

Ár 1954, 20. december legði løgmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Í Ólavsøkutingsetuni legði landsstýrið fram uppskot til fíggjarlögtingslóg 1955/56 (smbr. tingmál nr. 10/1954).

Síðani málið hevur ikki verið til viðgerðar á tingi, loyvir landsstýrið sær at leggja uppskotið aftur fyri tingið.

Fylgjandi feilur í figgjarlógaruppskotinum 1955/56:
ad § 21.8: Klakksvíkar sjómansheim, byggistudningur, kr. 10.000,00 skal vera kr. 5000,00, verður hervið rættaður. Niðurteljingarnar mugu eisini rættast hareftir.

1. viðgerð 22. februar og 30. mars legði fíggjarnevndin fram uppskot til fíggjarløgtingslóg 1955/56 (smbr. skjal 2).

2. og 3. viðgerð 31. mars 1955.
§§ 1—15 samtyktar 15—0.
§§ 16—17 samtyktar 16—0.
§ 18 samtykt 15—0.
§ 19 samtykt 16—0.
§ 20 samtykt 15—0.
§ 21 samtykt 16—0.
§§ 22—24, 25—37 samtyktar 15—0
Lógaruppskotið í síni heild samtykt 21—0.

---

3. Býti av Føroya parti av studningi til aldursheim.

Ár 1955, 7. februar legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um býti av Føroya parti í studningi til aldursheim.

§ 1.

Eftir § 17 í lóg nr. 146 frá 31. marts 1949 um aldursrentu verður fyrisett, at landskassin frá 1. apríl 1953 og fyri fyrst ber 1/3 í teim endurrindingum, sum aldursheim fáa

lagtingslov om fordeling af Færøernes andel af tilskud til alderdomshjem.

§ 1.

I henhold til § 17 i lov nr. 146 af 31. marts 1949 om aldersrente bestemmes, at landskassen fra 1. april 1953 og indtil videre udreder 1/3 af de refusioner, der ydes alderdoms-

eftir teim takstum, sum ríkisumboðsmaðurin í samráð við landsstýrið góðkennir eftir § 13, 2. stk. í aldursrentulógini.

hjem på grundlag af de takster, som rigsombudsmanden efter samråd med landsstyret godkender i medfør af § 13, stk. 2 i aldersrenteloven.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Higartil hevur studningur úr ríkiskassanum verið veittur aldursheimunum eftir einum kostdegi uppá kr. 2,50 per kostgangara og haraftrat hevur løgtingið síðani 1941 veitt 9/10 av muninum millum kr. 2,50 og kr. 4,00 ella kr. 1,35 per kostdag. (smbr. løgtingstíðindi 1941, bls. 155, 1942 bls. 75, 1944 bls. 108, 1946 bls. 71 og 1947 bls. 69).

Í skrivi frá 29. juni 1954 hevur ríkisumboðsmaðurin sagt landsstýrinum frá, at Tórshavnar býrað í skrivi frá 30. januar 1954 hevur sent inn umsókn um, at kostdagur aldursheimsins í Tórshavn verður settur upp frá kr. 2,50 og til somu hædd sum tilskilað í umfarsriti socialministarans frá 21. marts 1953.

Eftir hesum umfarsriti eru takstirnir fyrisettir fyri roknskaparárið 1952/53 og fyri tað fyrsta til kr. 9,25 fyri Keypmannahavn, Frederiksberg og Gentofte kommunur, kr. 7,75 fyri keypstaðir v. m. og kr. 7,00 fyri hinar kommunurnar og fyri 1953/54 eru takstirnir eftir umfarsriti socialministarans frá 17. mai 1954 kr. 10,00, kr. 8,25 og kr. 7,75.

Ríkisumboðsmaðurin hevur síðani ynskt sær ummæli landsstýrissins til uppskot hansara um at fyriseta ein takst frá 1. apríl 1953 og fyri tað fyrsta uppá kr. 7,75 per kostdag.

Í skrivi frá 3. í hesum hevur landsstýrið tikið undir við uppskoti ríkisumboðsmansins, eftirsum henda almanna útreiðsla, sum ikki er broytt síðani 1941 eins og útreiðslurnar til aldursrentu, avlamisrentu og barnastyrk, eigur at verða javnað, soleiðis at endurrindingin svarar betri til kostnaðin og í skrivi frá 8. juli 1954 hevur ríkisumboðsmaðurin góðkent kr. 7,75 per dag fyri fyrst.

Kostdagatal aldursheimanna hevur verið: Tórshavnar aldursheim 6.034 í fíggjarárinum 1953/54 og Tvöroyrar aldursheim sama árið 1.825.

Fyri nevnda ár vil studningurin verða:

Tórshavnar aldursheim eftir lógaruppskotinum	kr.	15.567,72
eftir núgaldandi skipan	kr.	8.145,90
mutur	kr.	7.421,82

Tvøroyrar aldursheim eftir lógaruppskotinum	kr.	4.708,50
eftir núgaldandi skipan	kr.	2.463,75
munur	kr.	2.244,75

So statt loyvir landsstýrið sær at seta fram uppskot til løgtingslóg samsvarandi.

Málið var fyri á seinasta ólavsøkutingi, men ikki endaliga viðgjørt (smbr. tingmál nr. 12/1954 ólavsøkutingið).

1. viðgerð 9. februar og 3. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Tórshavnar býráð hevur í skrivi frá 30. januar 1954 vent sær til ríkisumboðsmannin við bøn um at fáa kostdagin fyri aldursheimið settan upp.

Ríkiskassin hevur higartil veitt ein studning uppá kr. 2,50 pr. kostdag, men tá ríkisumboðsmaðurin og landsstýrið nú eru komin ásamt um at hækka henda studning upp til kr. 7,75 pr. kostdag og aldursheimið í Tórshavn og á Tvøroyri hava ilt við at klára seg — mælir fíggjarnevndin so statt tinginum til at samtykkja landsstýrisuppskotið.

2. viðgerð 4. mars og 3. viðgerð 7. mars 1955.

Uppskot landsstýrisins samtykt 18—0.

---

4. *Broyting í vrakingarlóggávuni.*

Ár 1954, 20. december legði løgmaður fram soljóðandi framløguskriv við skjølum:

Eftir § 10, 2. stk. í løgtingslóg nr. 12 frá 12. januar 1950 um fiskavraking skal lógin leggjast fyri aftur tingið í tingsetuni 1954/55.

Landsstýrið hevur biðið yvirvrakarin, Føroya fiskasølu, Føroya sildasølu og Føroya fiskimannafelag um ummæli við møguligum uppskoti til broytingar at seta fram fyri tingið og landsstýrið hevur nýtt høvi sam-

stundis a biðja ummæli il galdandi løgtingslóg um sildavraking nr. 20 frá 27. januar 1950. Tey ummæli, sum inn eru komin fylgja við í avriti.

Landsstýrið legði málið fyri ólavsøkutingið 1954, men fekk ikki endaliga viðgerð tá (smhr. tingmál nr. 4/1954) og so statt loyvir landsstýrið sær at leggja málið aftur fyri tingið.

FYLGISKJØL

FØROYA REIÐARAFELAG

Tórshavn, 15. juli 1954.

Føroya Landsstýri,
her.

Sum svar uppá skriv landsstýrisins dagfest 11. mai, 30. juni og 13. juli í ár, J. 1954 No. XI—256[10], skal felagið við hesum gera landsstýrið kunnugt við, at mál viðvíkjandi fiska- og sildavraking ikki vanliga verða umrødd her í felagnum.

Afturímóti taka limir felagsins støðu til tílík mál í L/f Føroya Fiskasølu og í L/f Føroya Sildasølu, har teir eisini eru limir. Loyvir felagið sær tessvegna at vísa á tær avgerðir, hesum máli viðvíkjandi, ið har verða tiknar.

Við hávirðing
FØROYA REIÐARAFELAG
Johan K. Joensen

L/F FØROYA FISKASØLA

Tórshavn, 27. juli 1954.

Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Ávísandi bræv Landsstýrisins dagfest 30. juni og 13. juli skulu vit við hesum siga frá, at spurningurin um møguligar broytingar í vrakilógini vóru til viðgerðar á umboðsnevndarfundi í gjár.

Samtykt var at seta nevnd til at viðgera møguligar broytingar og til at samráðast við Fiskivinnunevndina um vrakilógina og reglugerðir um vraking.

Í hesa nevnd vórðu valdir:
S. P. Petersen jun., reiðari,
Poul Hansen, heilsølumaður,
Hans O. Højgaard, reiðari,
Jens Chr. Johannesen, stjóri.

Gerið so væl at siga Fiskivinnunevndini frá hesum. Vit vilja fegin vita, nær Fiskivnnunevndn kann samráðast við okkum um spurningin.

Við hávirðing
L F FØROYA FISKASØLA
Heine á Tróðni.

Klakksvík, tann 21. juli 1954.

Føroya Landsstýri,

Tá lógin um fiskavraking skal endurskoðast í komandi tingsetu og Føroya Landsstýri skrivliga hevur biðið um ummæli frá mær, skal eg hervið loyva mær at seta fram nøkur uppskot til broytingar, sum eg haldi verða neyðugar og til bata fyri lógina.

§ 1, 1. stk. eingin broyting.
§ 1, 2. stk. Á sama hátt skal allur saltfiskur, sum verður uppskipaður í Føroyum, verða mettur, flokkaður og vigaður.
§ 1, 3. stk. eingin broyting.
§ 1, 4. stk. Allur fiskur skal verða væl saltaður og umrivin seinast 3 samdøgur aftaná, at hann er saltaður. Er fskurin ikki fullsaltaður ((umrivin), tá hann verður uppskipaður, gevur vrakarin váttan um hetta, eins og hann í váttanini ásetur nær ið meting, flokkan og vigan skal verða.
§ 1. 5. stk. eingin broyting.
§ 1, 6. stk. eingin broyting.
§ 1, 7. stk. eingin broyting.
§ 2. eingin broyting.
§ 3. eingin broyting.
§ 4. eingin broyting.
§ 5. eingin broyting.
§ 6. eingin broyting.
§ 7. eingin broyting.
§ 8. eingin broyting.
§ 9. eingin broyting.
§ 10. 2. stk. Henda lóg verður at endurskoða í tingsetuni 1959/60.

Broytingin av § 1, stk. 2 er gjørd fyri at fáa allan saltfisk, sum verður uppskipaður í Føroyum inn undir vraking, og má tí orðafallið »ið verður seldur sum saltfiskur« ganga út úr lógini.

Viðvíkjandi broytingini til § 1, stk. 4, skal verða viðmerkt, at tann parturin av hesum stk. í lógini, sum ikki er viðtikin í broytingaruppskotinum, eigur at falla burtur.

Við hávirðing

G. Nolsøe.

1. viðgerð 8. december og 30. mars 1955 legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Eftir § 10. 2. í løgtingslóg nr. 12, 12. januar 1950, um fiskavraking skal løgtingslógin endurskoðast í tingsetuni 1954/55. Landsstýrið hevur, áðrenn málið varð lagt fyri løgtingið, biðið um ummæli við møguligum uppskoti til broytingar frá yvirvrakara, Føroya Fiskasølu og Føroya Fiskimannafelag; ummæli yvirvrakarans, dagfest 21. juli 1954, er viðlagt framløguskrivi landsstýrisins. Nú løgtingslógin um fiskavraking skuldi endurskoðast hevur landsstýrið hildið tað vera rímiligt, at løgtingslógin um sildavraking, nr. 20, 27. januar 1950, eisini varð tikin til kanningar, og hevur tí biðið um ummæli m. a. frá Føroya Sildasølu.

Ummæli Føroya Fiskasølu, dagf. 9. marts 1955, er soljóðandi:

»*Løgtingslóg um fiskavraking.*

Ávísandi brævaskifti um hetta mál og fund saman við Fiskivinnunevndini loyvir Fiskasølan sær við hesum, sambært avtalu, at seta fram fylgjandi skrivligar viðmerkingar til málið. Fyrst teir meira generellu.

Vit halda fyrst og fremst, sum nevnt á fundinum, at beinast er, um persónar ella fyritøkur, sum keypa fisk innanlanda ella flyta fisk út, hava eina autorisatión.

Hetta skuldi havt tann týðning, at autorisatiónin var borgan fyri, at goymslurúm, turkihús og annað var samsvarandi teimum minstu krøvum, sum mugu stillast fyri at kunna arbeiða og viðgera eina matvøru.

Tað er okkum kunnugt, at tað í starvsreglugerð fyri vrakieftirlitsmenn er ásett, at teir skulu hava umsjón við, at lastir umborð á skipum, fiskagoymslur á landi og øll rúm, sum fiskurin verður havdur í, eru rein og verða væl umsitin, men tað er ongastaðni skilað til, uvørji minimumskrøvini eru. Halda vit tí, hetta eigur at vera gjørt.

Vit mæla til, at ein tílík kunngerð verður gjørd uppá grundarlag av teimum reglum, sum galdandi eru í Noreg og Danmark. Fyri seinast nevnda land kann vísast til lóg nr. 150, 11.mai 1954.

Tá ið vit mæla til, at útflytarar skulu hava autorisatión, er tað millum annað tí, vit halda, at ikki allir útflytarar hugsa nokk um, at tað er matvøra, teir framleiða. Verður vøran ikki framleidd, sum hon skal, eiga myndugleikarnir at kunna taka autorisatiónina frá einum sovorðnum framleiðara. Vit viðmerkja tó, at tað ikki eigur altíð at vera farið ov rigoristiskt fram, men bøtt kann vera um møgulig brek, sum eru í goymsluhúsum og tílíkum, innan fyri nærri ásetta tíð.

Umframt frammanfyristandandi generellu viðmerkingar fylgjandi viðmerkingar:

I. Innanlanda søla og keyp av fiski.

1) *Landing frá skipum.*

Fyri at siga bart út sum er, er nevndin, sum Fiskasølan niðursetti fyri at umhugsa hetta mál, ikki vorðin samd um tað uppskot, sum av og á hevur verið frammi í okkara felag, nevniliga, at tann einstaka fyritøkan

sjálv ávísti serkønar menn innan fyri virki til at vraka allan fiskin, og at vrakieftirlitsmaður — ætlandi mugu so setast fleiri, vit vildu hildið 1 í Vágum, 1 í Fuglafirði, Lorvík, Gøtu, og innasta parti av Skálafirði — eftirkannaði við stikprøvum ta vraking, sum tann einstaka fyritøkan sjálvandi má hava ábyrgdina fyri í fyrstu syftu. Grundin, til at man ikki er blivin samdur um hetta uppskot, er fyrst og fremst tann, at summir limir í nevndini vilja halda, at ein sovorðin skipan ikki fer at fungera, sum hon skal, tá talan er um keyp við landing av fiski. Harnæst hevur nakar ivi verið, um henda skipan í øllum førum var hóskandi við útflytan.

Vit hava tó hildið, at einki forgjørt er í at lata Fiskivinnunevndina vita av, at ymiskir hugsunarháttir eru. Hetta vísir — halda vit — hinumegin, at neyðugt er at umhugsa hetta mál ógviliga gjølla, áðrenn lógin verður endurnýggjað. Tá ið talan er um keyp við landing frá skipi, halda vit framvegis, at tann dispensatiónsmøgulerki, sum finst í grein 1, petti 4, hareftir ein metan kann fara fram í staðn fyri verundiga vraking, framvegis eigur at vera í gildi, uttan mun til, um keyparin, keypari og seljari ((fiskimenninir) útpeika menn til at meta fiskin og síðan lata vrakieftirlitsmannin eftirkanna hesa metan, ella tað verður sum nú, vrakari og vrakieftirlitsmaður gera váttanina um góðsku, støddir og nøgd.

Á fundinum, sum hildin var í løgmanshøllini, vóru menn samdir um, at grein 1, petti 4, skuldi broytast so, at fiskurin skuldi vera umrivin í seinasta lagi 3 dagar aftaná hann var saltaður. Vit gang tí út frá, at hetta verður ásett í nýggju lógini.

Samstundis sum vit vísa á avrit av skrivi frá yvirvrakaranum, dagfest 24. januar, skulu vit mæla til, at í hvussu so er eitt uppískoyti uppá 8 % fyri nr. 2 og 3 % fyri nr. 3 verður tikið við umfram vanliga vraking fyri tann part av fiskinum, sum yvirhøvur ikki er umrivin ella ikki umrivin á rættan hátt.

Vit eru sera væl nøgdir við, at yvirvrakarin í sama skrivi leggur dent á »allur saltfiskur ið landaður verður í Føroyum, má vrakast eftir teimum krøvum vrakaralógin tilsigur og ikki í nøkrum førum linari enn vrakað verður til export«. Vit halda, higartil hevur verið munur við landing, og tá fiskurin skuldi flytast út.

2) *Søla aftaná landing.*

Tað vil ætlandi verða heldur óvanligt við sølu av fiski, sum eina tíð hevur ligið á goymslurúmi, innanlanda. Um so er, halda vit ikki vraking er neyðug. Keyparin og seljarin mugu sína millum gera tann sáttmála, teir halda vera hóskandi. So mikið meir sum fiskurin skal vrakast aftur, tá hann fer av landinum.

II. Søla av fiski til útheimin.

1) Felagsspurningar fyri salt- og klippfisk.

Um so er, at lóggávan framvegis letur almenn settar fiskavrakarar vraka, mugu vit mæla til, at fylgjandi broytingar verða gjørdar:

a) *Váttanir viðvíkjandi lastirúminum.* Vit halda ikki, tað er nokk, at tað í starvsreglugerðini verður sagt, at vrakieftirlitsmenn skulu kanna lastirúm. Vit mugu mæla til, at vrakieftirlitsmaðurin, aftaná eventuel garnering er farin fram, fyri hvørt einstakt farmaskip gevur skrivliga váttan um, at lastarúm og garnering uppfylla øll krøv samsvarandi føroyska lóggávu.

b) Vit skjóta upp, at útflytarin saman við supercargo, sum umboðar Fiskasøluna, syrgir fyri at halda talju. Tað er aldeilis óneyðugt, at útflytarin skal rinda vrakaraløn fyri hetta arbeiði.

c) Ávísandi skriv yvirvrakarans av 24. januar eru vit samdir í, at tað í starvsreglugerðini verður skilað til, at vrakieftirlitsmenn hava skyldu til at taka stikprøvar, meðan vrakarnir vraka fiskin, og fiskurin verður pakkaður, soleiðis at vit ikki sum í 1954 koma út fyri tí, at stór partíir, sum eru vrakaði, verða kasseraði av yvirvrakaranum ella vrakieftirlitsmanni, hvat ið førir stórar útreiðslur við sær at vraka og pakka umaftur.

2) Saltfiskur.

Vit halda viðvíkjandi saltfiski til útheimin, at ikki er neyðugt at gera serligar broytingar, um so er, at skipanin verður tann sama sum eftir nú galdandi vrakaralóg.

Tó halda vit, at tað hevði verið ein fyrimunur, um tað í starvsreglugerðini við illustratiónum var víst, hvussu merking av fiskapakkum skal fara fram. Har eru bæði útflytarir og vrakarir ikki ansnir nokk.

3) Klippfiskur.

Samstundis sum vit vísa til grein 1, petti 7, í vrakaralógini og til starvsreglugerðina fyri vrakieftirlitsmenn og vrakarar, skulu vit siga frá, at vit ikki hava størri viðmerkingar at gera til reglugerðina. Sum ofta sagt frá halda vit, at vrakingin, kanska serliga av klippfiski, ikki er jøvn um alt landið, og mugu mæla til, at vrakieftirlitsmenn og vrakarar, meira enn higartil, fáa høvi til at virka á ymiskum plássum í landinum.

Vit taka uppaftur viðmerkingarnar um merking og útsjónd av emballagu sum fyrr nevndar undir II punkt 2. Vit skulu her vísa á, at hóast vit her á Fiskasøluni hava givið instruktión aftaná instruktión, so eru enn feløg, sum ikki merkja — serstaklga kassar við fiski — sum tey skulu.

Tær einstøku greinirnar í vrakaralógini skulu vit ikki koma nærri inn uppá, men kunnu mæla til, at tær verða óbroyttar, um so ikki er, at tingið gongur inn fyri at lata útflytarar útpeika vrakarar, og tað almenna bert setur neyðugar vrakieftirlitsmenn og yvirvrakaran.

Vit skulu sig frá, at vit fegin, um nevndin ynskir tað, vilja koma til fundar, men av tí at nakrir av nevndarlimunum aru avbygdamenn, biðja vit um at fáa boð helst nakrar dagar frammanundan.«

Tað, sum er serliga áhugavert í ummæli fiskasølunnar, er tankin, at framleiðarar og útflytarar av saltfiski og klippfiski kunnu verða góðkendir av fyrisitingini við tí fylgju, at teir innan fyri vist mark hava ábyrgdina fyri tí fiski, sum útflutur verður, t. e., at teir sleppa undan eftirliti vrakarana, so loingi eir vísa seg verdugar heta álit.

Tað er nevndini greitt, at tað fyri framleiðarar kundi verið ein fíggjarligur fyrimunur at sloppið undan útreiðslunum til vrakarar. Nevndin heldur tó, at hesin spurningur enn er ov lítið umhugsaður, og má tí mæla frá, at myndugleiki vrakaranna verður avmarkaður sum skilað til. Tað kann í hesum sambandi verða víst til, at hóast tað eftirlit, sum nú er, hava keyparar klagað yvir fiskin, serliga spaniolar. Annars heldur nevndin, at vrakarastovnurin eigur at legja størri dent á eftirlitið við lastarúmum á fiskiskipum, goymslurúmum og turkihúsum, sbr. § 8, 1. stk., í vrakaralógini.

Viðvíkjandi sildavrakingini hevur sildasølan 24. august 1954 sent soljóðandi unmæli:

»Vísandi til áheitan landsstýrisins um møguligt upskot til broytingar í vrakaralógini og/ella reglugerðini loyva vit okkum við hesum at framføra fylgjandi:

Tað er vanlig hugsan millum limirnar, at vrakingin av sild er ov dýr, og at hon er ov óeinsartað á teim ymisku plássum, hvat kostnaðinum viðvíkur, møguliga orsakað av, at mannagongdin erójøvn undir sjálvari vrakingini.

Vit loyva okkum tí at seta fram uppskot um, at miðað verður móti einari mannagongd, sum líkist t. d. teirri í Noregi. Har koma vrakarar ella eftirlitsmenn óanmeldaðir tilsteðar í pakkaríunum og tryggja sær, at skiljing og pakking fer rætt fram, og vrakaraváttan verður so givin á vanligan hátt. Hesir vrakarar eru løntir av statinum, og útflytarin hevur ikki annað at gjalda enn tað avgjald, sum goldið verður pr. tunnu, hvat altso hjá okkum vil verða tey 75 oyru pr. tunnu, sum goldin verða í vrakaragjald.«

Tað er ikki neyðugt at broyta løgtingslógina, um tilmæli sildasølunnar skal fremjast; hetta letur seg gera við reglugerð. Tó skal verða viðmerkt, at tað, har sild verður viðgjørd á sama kaiøki, bert skuldi verið tørvur á einum vrakara til 5 partíir.

Viðvíkjandi fiskavrakingini mælir nevndin til fylgjandi broytingar:

1. Efteir núgaldandi skipan skal fiskur, sum virkaður verður til saltfisk, verða umrivin seinast 8 dagar, aftaná hann er dripin. Síðani tað er av størsta týdningi, at ikki ov long tíð gongur ímillum, at fiskur er saltaður fyrstu ferð, og til hann er umrivin, verður sett í lógina, at fiskur skal verða umrivin seinast 3 dagar, aftaná hann er saltaður fyrstu ferð.

2. Hígartil hevur tað eftir lógini verið so, at manning ella reiðari kunnu seta seg ímóti, at fiskur við uppskiping verður vigaður undir vrakieftirliti.
Nevndin er av teirri áskoðan, at tað ræður um longu við landing at fáa ásannað góðskuna, serliga nú tá ið avrokning kann krevjast við landing, og prístilskot verður latið. Saltfiskur eigur tí eins og við útflutning við landing at verða mettur, flokkaður og vigaður eftir somu reglum. Landsstýrið eigur tó í serligum førum at kunna gera undantak frá hesum.

Nevndin setur so statt fram fylgjandi

Broyting í løgtingslóg nr. 12, 12. januar 1950, um fiskavraking:

§ 1, 4. stk., verður orðað soleiðis:
Allur saltfiskur skal verða væl saltaður og umrivin seinast 3 dagar aftaná, at hann er saltaður fyrstu ferð. Fiskur, sum verður skipaður upp í Føroyum sum saltfiskur, skal, tá ið hann verður uppskipaður, verða mettur, flokkaður og vigaður sum skilað til í 1. stk. Í serligum førum kann landsstýrið gera undantak frá hesum. Er nú fiskurin ikki fullsaltaður, tá ið hann verður uppskipaður, gevur vrakarin váttan um hetta, eins og hann í váttanini skilar til, nær meting, flokkan og vigan skal vera.

§ 10, 3. stk. verður orðað soleiðis:
Henda løgtingslóg verður at endurskoða ikki seinni enn í tingsetuni 1959—60.

Ændring i lagtingslov nr. 12 af 12. januar 1950 om fiskevragning:

§ 1, stk. 4, affattes således:
Al saltfisk skal være godt saltet og omlagt senest 3 dage efter at den er saltet første gang. Fisk, der ilandbringes på Færøerne som saltfisk, skal ved ilandbringelsen vurderes, klassificeres og vejes som foreskrevet i 1. stk. Landsstyret kan dog i særlige tilfælde meddele dispensation herfra. Såfremt fisken ikke ved ilandbringelsen er fuldsaltet, giver vrageren attest herom samtidig med, at han i attesten fastsætter det tidspunkt, hvor vurdering, klassificering og vejning skal finde sted.

§ 10, stk. 3, affattes således:
Nærværende lagtingslov bliver at lage op til revision ikke senere end i lagtingssamlingen 1959/60.

2. viðgerð 1. apríl og 3. viðgerð 4. apríl 1955.

Lógaruppskot nevndinnar samtykt við øllum 27 atkvøðum.

5. *Løgtingslóg um vinnu v. m.*

Ár 1954, 20. december legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi framløguskriv:

Landsstýrið legði fram lógaruppskot í hesum máli í 1952 (smbr. tingtíðindi 1952, bls. 9), og samsvarandi løgtingssamtykt frá 27. marts 1953 legði landsstýrið málið fram aftur í 1953 (smbr. tingtíðindi 1953, bls. 5) og á Ólavsøkutingi 1954 (smbr. tingmál nr. 17/1954).

Heldur ikki í hesi tingsetuni fekk málið endaliga viðgerð.

So statt ynskir landsstýrið at leggja málið fyri aftur vísandi til lógaruppskotið við viðmerkingum, sum prentað er í tingtíðindi 1952, bls. 9 f. f.

1. viðgerð 8. februar og 4. apríl 1955 legði lógarnevndin fram so ljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fram upskot til løgtingslóg um vinnur, og løgtingið hevur beint málið í lógarnevndina.

Nevndin hevur sent uppskotið til ummælis hjá landfútanum, Havnar Detailhandlarafelag og Føroya Keypmannafelag, sum hava givið teirra viðmerkingar til lógaruppskotið.

Nevndin hevur viðgjørt málið og er samd um at mæla tinginum til at samtykja uppskot landsstýrisins við fylgjandi broytingum:

1) Í § 1 verður sett aftaná handilsumboð »fluttningur«, og aftaná handelsagenter »transportvirksomhed«.
2) Í § 3, litra 2 ganga út orðini »her í ríkinum« og »her i riget« og í staðin verður sett »í Føroyum« og »på Færøerne«.
3) Í § 3 verður sett punktum aftaná »búgvi sínum« og »sit bo«. Restin av greinini gongur út.
4) Í § 9, 2. stk. 2. reglu verður sett »og § 8« aftaná »sbr. § 5« og »jfr. § 5«.
5) Í § 13 í tí føroysku tekstini ganga út orðini »heldur skil á« og í staðin verður sett »fyrisetur,«.
6) Í § 13 verður sum nýtt stk. 4 sett í tí føroysku tekstini:
»Persónar, sum í viðkomandi handverks- ella ídnaðarvirki nýta ikki aðra hjálp enn hjúnarfelaga og heimabúgvandi børn ella barnabørn — uttan so, undantak er gjørt — hava rætt til uttan at fáa sær loyvisbrævi at røkja handverks- ella ídnaðarligt virki. Í sjúkdómstilfelli kann landfútin geva loyvi til, at annar navngivin persónur verður tikin til hjálpar.
Tílíkir persónar hava rætt til frá bústaði, verkstaði, krambúð ella øðrum føstum vinnustaði at selja egna framleiðslu og lutir, sum

eru munandi broyttir av tí tilgerð, tey hava fingið í viðkomandi vinnuvegi.
Persónar, sum eftir her tilskilaðu reglu røkja vinnu uttan loyvisbræv, mugu ikki arbeiða í samvinnu«.

Og í tí donsku tekstini:
»Personer, der ikke i vedkommende håndværks- eller industrivirksomhed benytter anden medhjælp end ægtefælle og hjemmeværende børn eller børnebørn, er — medmindre undtagelse herfra er gjort — berettigede til inden erhvervelse af næringsbrev at udøve håndværksmæssig eller industriel virksomhed. I sygdomstilfælde kan landfogeden tillade, at anden navngiven person benyttes som medhjælp. Sådanne personer er berettigede til fra bolig, værksted, butik eller andet fast forretningssted at sælge egne produkter og genstande, der ved den behandling, de har været underkastet i vedkommende næringsbrug, er undergået en væsentlig forandring.
Personer, der i henhold til foranstående bestemmelse driver virksomhed uden at have næringsadkomst, må ikke arbejde i fællesskab«.

7) Í § 15 verður í 1. stk. infine sett »Landsstýrið kann gera undantak frá hesi reglu« og í tí donsku tekstini »Landsstyret kan dispensere fra denne bestemmelse«.

8) Í § 19 verður sum nýtt stk. 4 sett:
»*Felagsskapur teirra vinnurøkjandi.*
Landsstýrið kann staðfesta samtyktir hjá vinnufeløgum, sum undir hesa lóg koma, og eisini meginfeløgum teirra við tí fylgju, at samtyktir teirra ikki kunnu broytast uttan samtykki landsstýrisins«,

og í tí donsku tekstini:
»*Foreninger af næringsdrivende.*
Landsstyret kan meddele stadfæstelse på vedtægter for de under denne lov henhørende næringsdrivnde og foreninger af disse med den virkning, at vedtægterne ikke kan ændres uden landsstyrets samtykke«.

9) Í § 21 verður sett aftaná »kemur í gildi« »beinanvegin«, og í donsku tekstini aftaná »træde i kraft« »straks«.

10) Í § 21 infine verður sett sum nýtt stk.:
»Aðrar vinnur, sum koma undir hesa lóg, og sum eru tann dag, lógin verður kunngjørd, fáa loyvisbræv ókeypis í 2 mánaðir frá kunngerðardegnum« og í donsku tekstini:

»Andre erhvervsvirksomheder, som falder ind under denne lov, og som findes den dag, denne lov bliver kundgjort, kan få næringsbrev udstedt uden betaling i 2 måneder fra kundgørelsesdagen«.

2. viðgerð 4. apríl og 3. viðgerð 5. apríl 1955.

Uppskot landsstýrisins við broytingum lógarnevndarinnar samtykt 16—0.

---

6. *Lán til s.s „Oyrnafjall“.*

Ár 1954, 20. december legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um lán til s s »Oyrnafjall«.	*lagtingslov om lån til s s »Oyrnafjall«.*
§ 1.	§ 1.
Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at taka upp lán til farmaskipið »Oyrnafjall« upp í kr. 200.000,00.	Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage lån til fragtskibet »Oyrnafjall« på indtil kr. 200.000,00.
§ 2.	§ 2.
Henda løgtingslóg fær gildi beinanvegin.	Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Nevndin »Farmur« vendi sær til landsstýrið miðskeiðis í oktober um at gera útveg fyri einum láni til umvælingar av »Oyrnafjalli«. Útreiðslurnar eru mettar til einar kr. 200.000,00 og av hesum ber tryggingin um helvtina. Henda umvæling kom óvart við. Umvælingin verður gjørd í Kiel.

Til lýsingar av fíggjarstøðuni hevur nevndin sent landsstýrinum ymisk skjøl, m. a. rakstrarroknskapin og fíggjarstandin fyri 1953, peningastøðu skipsins í 1954 og rakstrarætlan fyri 1955.

Eftir roknskapinum fyri 1953 er kr. 147.800,60 settar til avskrivingar, meðan ársavdrátturin av ríkiskassaláninum er kr. 220.000,00, og hevur raksturin ikki í árinum kunna rindað fullan avdrátt. Av somu grund hevur ongin peningur verið at leggja í klassingargrunnin.

Eftir hesum skulu einar kr. 200.000,00 útvegast útyvir rakstrar-

inntøkurnar, um øll fallin gjøld, tó undantikið avdráttin per 11. december 1954 av ríkiskassaláninum, og umvælingin skulu rindast innan 1. januar 1955. Tá er eisini øll tryggingin goldin, tó fyri ein part í mótrokning.

»Oyrnafjall«s skuld til landskassan er kr. 803.989,92, sum eru ikki afturgoldnar.

Skipið er leigað hurtur í time charter fyri 3 mánaðir við option til aðrar 3 í komandi ári fyri kr. 100.000,00 um mánaðin. Eftir hesum skuldi skipið verið ført fyri at rinda allar rakstrarútreiðslur og eisini rentur og avdráttir til ríkiskassan.

Lagt veður aftrat, at ríkskassalánið, sum var uppá kr. 2.200.000,00 var per 11/6 1954 kr. 922.079,94.

Eftir rakstrarætlanini verða kr. 100.000,00 rindaðar av umvælingini í 1955, men harafturímóti ongin peningur lagdur í klassingargrunnin. Skipið skal klassast í januar 1956.

Eftirsum hetta mál hevði miklan skund, hevur fíggjarnevndin mælt til, at landsstýrið útvegar peningin í føroyskum banka, so umvælingin kann gerast uttan ovmikið tíðartarn fyri skipið.

So statt loyvir landsstýrið sær at leggja málið fyri tingið til samtyktar.

1. viðgerð 9. februar og 3. mars 1955 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Í oktober síðsta ár hevur nevndin »Farmur« vent sær til landsstýrið um at útvega eitt lán stórt kr. 200.000,00 fyri umvæling av s/s »Oyrnafjalli«.

Táverandi fíggjarnevnd hevur tann 13. oktober s. á. givið landsstýrinum heimild til at skipa fyri hesum láni og vil nevndin so statt mæla tinginum til at samtykkja landsstýrisuppskotið.

Nevndin heitir samstundis á landsstýrið um heinan vegin at kanna möguleikarnar fyri at selja skipið, tá tað vísir seg at skipið ikki ber seg og stendur fyri klassng í januar 1956.

2. viðgerð 4. mars og 3. viðgerð 7. mars 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá nevndini:

»Landsstýrið verður biðið beinanvegin at fáa til vegar tilboð uppá sølu av s.s »Oyrnafjalli« og verður heimilað at selja skipið í samráð við tingið, ella um tað er ikki inni, við fíggjarnevndina.«

Lógaruppskotið samtykt 16—0.

Broytingaruppskotið samtykt 18—0.

7. *Lønarviðbót fiskimanna.*

Ár 1954, 20. december legði P. M. Dam løgtingsmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Undirskrivaði Føroya javnaðarflokkur loyvir sær hervið at leggja fram til tingviðgerðar hetta

Uppskot

til lønarviðbót fiskimanna.

1. Fiskimanninum verður tryggjað eitt uppískoyti til fiskaprísin uppá 15 oyru pr. kg fyri saltfisk (og tilsvarandi fyri ráfisk og klippfisk, um fiskimaðurin avreiðir veiðupart sín sum ráfisk ella klippfisk).

Hetta uppískoyti verður fiskimaðurin at fáa, annaðhvørt fiskurin er veiddur við báti ella skipi undir Føroyum, Íslandi, Grønlandi, Hvítahavinum ella aðrastaðni, og verður goldið honum uttan mun til, um hann er mynstraður ella ikki.

2. Trygjað verður fiskimanninum eina minstuløn uppá kr. 800,00 um mánaðin.

3. Núverandi ódemokratiski toskaskattur, hvar ið byrðirnar verða lagdar eins tungar á fátæk og rík, verður umskipaður, so tey minnimentu sleppa undan hesum skatti.

(smbr. tingmál nr. 12).

---

8. *Val av løgmanni og landsstýrismonnum.*

Ár 1954, 18. december stóð val av løgmanni.
Valið fór fram skrivliga.
Kristian Djurhuus fekk 14 atkvöður,
Hanus við Høgadalsá fekk 5 atkvøður,
J. P. Henriksen fekk 4 atkvøður,
Kjartan Mohr fekk 1 atkvøðu.
So statt var Kr. Djurhuus valdur løgmaður.

Sama dag stóð val av landsstýrismonnum.
Eftir uppskoti frá løgmani vórðu:
Hákun Djurhuus og Edw. Mitens valdir landsstýrismenn. 14—0.

9. *Uppsøgn av 1901 sáttmálanum um sjómarkið.*

Ár 1954, 20. december lagði H. við Høgadalsá løgtingsmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Føroya Fiskimannafelag heitir hervið á Føroya løgting at taka aftur samtykt tingsins í tingmáli nr. 15/1954: »Broyting í reglum um sjómarkið undir Føroyum«, smb. skr. tingsins 9. september í ár til okkara, og at fáa »En mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af det Forenede Kongerige Storbritannien og Irland angående Ordningen af deres respektive Undersåtters Fiskeri i Havet omkring Færøerne og Island udenfor Søterritoriet afsluttet Konvention« undirskrivað 24. juni 1901, uppsagda beinan vegin.

Felagið vísir í hesum sambandi á svarskriv felagsins frá 16. august í ár til »Løgtingsnevndina til viðgerðar av málinum um sjómarkið«. Í tí skrivi varð sagt, at felagið ætlaði at leggja málið fyri limir sínar tá teir komu heim aftur. Hetta er nú gjørt við almennari atkvøðugreiðslu millum limir felagsins í øllum sóknum og varð úrslitið tað, at 92 % av atkvøðunum gingu móti samtykt tingsins í sjómarksmálinum.

Somuleiðis varð á landsfundi felagsins í Tórshavn 11. og 12. í h. har yvir 100 fiskimenn vóru møttir henda einmælta samtykt gjørd:

> »Landsfundurin mótmælir at Føroya Løgting, meðan fiskimenn vóru burtur og tí ikki kundu taka støðu, tók avgerð um sjómark landsins sum kann binda okkum í 10 ár. Limir Føroya Fiskimannafelags hava nú at kalla einmælt í atkvøðugreiðslum úti á bygdunum mótmælt hesi samtykt tingsins, og krevja vit tí at hon verður afturtikin og sáttmálin frá 1901 uppsagdur beinan vegin.

1. viðgerð 10. februar og 5. apríl legði serstøk 7 mannanevnd fram soljóðandi

Nevndarálit:

Føroya Fiskimannafelag hevur heitt á tingið at taka aftur samtyktina í tingmáli nr. 15/1954 (summartingið): Broyting í reglum um sjómarkið um Føroyar, og vísir felagið til, at fiskimenn við atkvøðugreiðslu í øllum sóknum og á landsfundi í Tórihavn hava mótmælt tingsamtyktini og krevja, at hon verður afturtikin og sáttmálin frá 1901 uppsagdur beinan vegin. Málið hevur verið viðgjørt í sjeymanna-nevnd.

Undir nevndarviðgerðini hava verið til umrøðu grundsjónarmiðini fyri yvirveiði á sjónum, setan av fiskimarki og friðing av gýtingargrunnum og havleiðum, har fiskayngul heldur til.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Djóni í Geil, Leon Joensen, R. Long og Jens Chr.

Olsen) vísa til, at eftir tingsamtykt av 1. december 1952 hava farið samráðingar fram við bretska ríkisstýrið, sum hava ført til, at Bretland hevur góðtikið tað uppískoytið til sáttmálan av 24. juni 1901 millum Danmark og Bretland um fiskimarkið um Føroyar, sum var samtykt á løgtingi 6. september 1954. Eftir hesi semju eru grundlinjurnar, sum fiskimarkið verður roknað út frá, longdar, soleiðis at tær ikki sum higartil fylgja beinleiðis hvørjum innviki, men serliga vestanfyri eru fluttar so langt út, at stórur partur av Vágahavinum nú er innan fyri mark og á tann hátt vardur fyri troling. Hava vit føroyingar soleiðis ikki vunnið so nógvan sjógv til okkum sjálvar, sum vit hava vónir um at fáa, tá ð millumlanda reglurnar fyri setan av sjómarki og fiskimarki um helst ikki so langa tíð verða endaliga skipaðar, so hava vit vi ðhesi semju fingið ein stóran fyrimun sammett við fiskimarkið frá 1901.

Tá ið hildið hevur verð fram, at tað er skeivt at hava gjørt hesa semju fyri 10 ár, so er at siga, at bæði frá føroysk-danskari og frá bretskari síðu hevur undir samráðingunum, sum hava ført til semjuna, verið hildið fram, at tað, sum partarnir komu á samt um, skuldi ikki vera rættleggjandi fyri komandi samráðingum ella fyri møguligari trætu, og ikki minka um virðið av søguligum ella vinnuligum grundum, sum vit føroyingar halda okum eiga til at kunna krevja fiskimarkið flutt so nógv longur út, enn her er talað um. Umframt var tilmæli tingsins til at góðtaka tað uppskot til uppískoyti til fiskimarkssáttmálan, sum nú eisini er góðtikið av Bretlandi, samtykt »undir tí forútsetng, at danska ríkisstýrið vil gera stig til tingingar við Bretland um nýggja viðgerð, um so er, og so skjótt sum grundreglur viðvíkjandi fiskimarki eru samtyktar á millumlanda grund ella í bilateralum skipanum, sum høvdu givið Føroyum størri søndir enn sáttmálin gevur, um so var, at tær vóru galdandi í løtuni«. Hetta fyrivarni er av donsku uttanríkisráðdeildini lagt fyri bretska ríkisstýrið, sum hevur ikki mótmælt tí, men ført samráðingarnar til enda.

Viðvíkjandi friðing av gýtingargrunnum og havleiðum, har fiskayngul og smáfiskur heldur til, so var áheitan um friðing av hesum havleiðum við Føroyar lagd fram av føroyskum sendimanni á samráðingarfundinum í London 23. til 25. november 1954, har sendimenn frá ríkjum, sum samtykt hava norðsjósáttmálan av 1946, luttóku. Áheitanin fekk góða móttøku, og vert er at viðmerkja, at Bretland longu í 1953 hevur skotið upp at fyriseta friðing av gýtingargrunnum og vakstrarleiðum sum eitt av teimum neyðturviligu tiltøkum til at verja fiskarikidømið í havinum fyri at verða avoytt, og at Bretland á frammanundan nevnda samráðingarfundi varð biðið um at orða uppskot til friðingartiltøk innan 15. februar í ár og senda teim ymsu ríkjum undir norðsjósáttmálanum tað til umhugsunar, so tað kan verða viðgjørt á samráðingarfundi í London 3. mai 1955.

Umframt hevur aðalting Samveldu Tjóða skotið málið um friðing av áðurnevndu havleidum og *fyriskipan av millumlanda reglum fyri setan av fiskimarki* til millumlanda samráðing í matútveganarstovninum undir S. T. í Rom 18. apríl í ár og viðlagt, at miðað má verða ímóti, at heildaruppskot hesum viðvíkjandi helst má kunna legjast fram til viðgerðar á aðaltinginum í S. T. á heysti 1956.

So statt hevur, sum fram hevur verið ført enn ein orsøk til í hesum máli at ganga samráðingarvegin, tíðin arbeitt fyri okkum. Vit føroyingar hava góðar søguligar og vinnuligar grundir at føra fram fyri at kunna krevja okkara fiskimark sett so langt úti, sum millumlanda reglur, tá ið tær nú verða fyrisettar, yvirhøvur vilja loyva. Ein uppsøgn av sáttmálanum av 1901 hevði onki hjálpt okkum hesum viðvíkjandi, men við samráðing hava vit í dag vunnið ein munandi hata og hava samtíðis hvørki stygt eitt land frá okkum, sum vit hava vaksandi samvinnu við og kunna vænta at fáa lán frá til bygging av nýggjum skipum, ei heldur seinkað um okkara møguleika fyri at fáa framt okkara krav um rúmari fiskimark á millumlanda grund. Tað, sum eftir er at gera hjá okkum, er at leggja alt okkara søguliga og vinnuliga tilfar til rættis, sum kann verða borið fram til okkara stuðul, tá ið fiskimark og friðingartiltøk nú kunnu væntast at verða sett á millumlanda grund, og verður tí í øðrum tingmáli í ár mælt til at heimila landsstýrið at seta nevnd hesum viðvíkjandi.

Nevndarlimurin J. H. Danbjørg hevur í nevndini sagt seg samdan við meirilutan um ikki at siga sáttmálan av 1901 upp, men er burturstaddur, nú umbugsanin verður skrivað.

Minnilutin (Olaf Ellingsgaard og Erlendur Paturssøn) skulu føra fram:

Í skrivi frá 15. december 1954 hevur Føroya Fiskimannafelag heitt á Føroya Løgting at taka aftur samtykt tingsins í tingmáli n.. 15/1954: Broyting í reglum um sjómarkið undir Føroyum.

Í sama skrivi verður heitt á tingið at fáa »En mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og HansMajestæt Kongen af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Irland angående ordningen af deres respektive undersåtters fiskeri i havet omkring Færøerne og Island udenfor søterritoriet afsluttet konvention«, undirskrivað 24. juni 1901, uppsagda beinan vegin.

Skriv fiskimannafelagsins nevnir, at samtykt tingsins hevur verið løgd fyri limir felagsins til almenna atkvøðugreiðslu í øllum søknum við tí úrsliti, at 92 % av atkvøðunum gingu móti tingssamtyktini.

Á landsfundi felagsins í Tórshavn 11. og 12. december 1954 varð henda einmælta samtykt gjørd viðvíkjandi sama máli:

Landsfundurin mótmælir, at Føroya Løgting, meðan fiskimenn vóru burtur og tí ikki kundu taka støðu, tók avgerð um sjómark landsins, sum kann binda okkum í 10 ár. Limir Føroya fiskimannafelags hava nú at kalla einmælt í atkvøðugriðslum úti á bygdunum mótmælt hesi samtykt tingsins, og krevja vit tí, at hon verður afturtikin og sáttmálin frá 1901 uppsagdur beinan vegin.

Høvuðsinnihaldið í samtykt tingsins 6. september 1954 í sjómarksmálinum var tað, at sáttmálin frá 1901 skuldi framleingjast við tveimum høvuðsbroytingum. Hin fyrra viðvíkti sjálvum markinum. Tað var í støðum flutt út og kom at ganga eftir brotnum linjum. Hin seinna var tann, at sáttmálin skuldi gerast óuppsiganligur í 10 ár.

Í fyrrnevnda sáttmála frá 1901, art. XXXIX stendur: Konventionen forbliver i kraft indtil udløbet af 2 år efter at en af de høje kontraherende parter har opsagt den.

Eftir hesi grein í sáttmálanum hava vit óreingiligan — og av Bretlendingum sjálvum undirskrivaðan — rætt til at siga henda sáttmála upp. Tað kann ongatíð sigast at vera óvinagerð móti hinum partinum at siga upp gjørdan sáttmála og allraminst, tá uppsagnarfyrimælini eru tilskilað í sáttmálanum — og so klár og greið sum hesu.

Um rætt okkara í sjómarksmálinum upp gjøgnum tíðirnar verður víst á rit eftir Dánjal Nolsøe: Um fiskimarkið við Føroyar.

Um rættarstøðu okkara í dag skal hetta verða tilskilað:

Ymsir menn hava hildið, at Haagdómurin í norsk-bretsku trætuni bert viðvíkti norsku grundlinjuskipanini, og at henda skipan tí ikki er vegleiðandi fyri, hvussu aðrar grundlinjur verða drignar. Men rætturin gekk tvørtur í móti.

»Rætturin kann ikki vera samsintur við bretsku stjórnina í tí sjónarmiði, at 'Noreg viðvíkjandi grundlinjum nú krevur viðurkenning av einari serligari skipan'. Soleiðis sum víst verður seinri, er tað, sum rætturin dugir at síggja í hesum, at almenn millumlanda lóg verður nýtt uppá eitt ávíst mál.«

Í hesum sambandi er serstakliga at vísa á, at tó at 10-míla reglan er samtykt av fleiri londum, bæði í landslóg og í teirra semjingum og sáttmálum, og tó at hon hevur verið nýtt í vissum gerðardómsmálum millum hesi lond ((certain arbitral decisions have applied it as between these States), hava onnur lond tikið aðra støðu. So statt hevur 10-míla reglan ikki vunnið sømdir sum almenn millumlanda lógregla.«

Um lóggilda grundlinjuskipan segði rætturin m. a.:

»Her má verða víst til, hvussu nær sjóøkið er knýtt til landøkið. Tað er landið, sum gevur strandarríkinum (the coastal State) rætt til farvatnið uttan fyri strendur tess. Av hesum fylgir, at meðan slíkum ríki má verða loyvt at ráða sær sjálvum í vissan mun til tess at laga sína marknalinju eftir tí, sum landinum í royndtørvar og eftir umstøðunum á staðnum, so mugu linjurnar ikki verða drignar soleiðis, at tær í størri mun víkja frá teirri vanligu strandarlinjuni.

Ett annað, ið er avgerandi og av serligum týdningi í hesum máli, er, at viss sjóarøki og landslagið, sum býtir tey sundur ella liggur rundan um tey, eru meira og minni bundin saman.

Tann veruligi spurningur, sum er reistur viðvíkjandi vali av grundlinjum, er í roynd og veru, um viss sjóarøki, sum liggja innan fyri hesar linjur, eru nóg nær samanbundin við landøkið, soleiðis at tey koma undir innlendsk farvatnsvald. Hesin tanki, sum liggur til grund fyri áseting av reglunum viðvíkjandi firðum, má verða rúmliga nýttur, tá talan er um eina strond, ið er so óvanliga háttað sum tann norska.

Loksins er ein spurningur, sum eisini má verða havdur í huga, og sum fer langt út um geografisk viðurskifti; nevniliga, tann búskaparligi týdningurin, eitt ávíst øki hevur; hesin týdningur eigur so at verða prógvaður av langari nýtslu.«

Enska ríkisstjórnin hevur upp í saman hildið fram, at ikki er heimild fyri 4-fjórðings marki frá grundlinjunum. Hetta sjónarmið byggir enska ríkisstjórnin á tí, at eftir altjóðarætti er annað mark enn 3 fjórðingar ikki lógligt.

Í hesum viðfangi kann verða víst til, at millumlanda lógarnevnd Sameindu Tjóða hevði henda spurning á lofti á sínum 6. fundi í París í juni 1954. Framsøgumaðurin í nevndini vísti í sínum áliti á tann stóra mun á lóggávuni í teim ymisku londum á hesum øki. Og aftaná drúgvan orðadrátt kom nevndin til tað úrslit, at hon kundi einast um eina ávísa longd, og hon gjørdi so av at senda málið aftur til stjórnirnar til viðmerkingar. Orðadrátturin í nevndini er serliga upplýsandi, tí hann vísur greitt, at millumlanda lóg fyriskrivar ikki 3-míla markið tíansheldur 10-míla markið, á firðum, sum varð týðuliga kastað aftur av Haag-dómstólinum. Tó at nevndin ikki var á einum máli um vissan frástand, hevði hon fleiri uppskot at bjóða fram, og í sínum áliti dagf. 5/8 1954 gevur hon yvirlit yvir tey ymisku uppskot frá nevndarlimunum. Eftirfylgjandi brot úr álitinum vísur greiniliga, at semja vantar:

»68. Viðv. spurninginum um breidd á sjóøkinum komu ymsar meiningar fram undir orðaskiftinum á teim ymisku fundum í nevndini. Hesi uppskot vórðu gjørd:

1. at einsháttað mark (3, 4, 6 ella 12 míl) var ásett.

2. at breiddin á sjóøkinum varð ásett til 3 míl treytað av, at strandarríkið fekk rætt til at útinna — upp til 12 míl úteftir — tey rættindi, sum nevndin hevur viðurkent eru til í næstu beltum:

3. at breiddin á sjóøkinum skuldi vera 3 míl treytað av strandarríkið fekk rætt til at flyta sítt mark til 12 míl við fylgjandi treytum:

   I. frí sigling gjøgnum alt økið má verða tryggjað,
   II. strandarríkið kann ikki krevja framíhjáveiðirættindi fyri sínar tegnar uttan fyri tríggjar sjómíl roknað frá grundlinjuni fyri

sjóøki tess. Uttan fyri hetta 3-míla mark kann strandarríkið áseta reglur viðv. fiskiskapi á sjóøkinum, tó so at slíkar reglur einans mugu hava til endamáls at verja um tað, sum havið gevur.

4. at tað átti at verið viðurkent, at breiddin á sjóøkinum kann verða ásett av hvørjum einstøkum ríki millum 3 og 12 míl,
5. at eitt einsháttað mark átti at verið samtykt fyri øll ríki í einum ávísum heimsparti (in a particular region),
6. at markið átti at skift frá ríki til ríki í tráð við tær serligu umstøður og søgulig rættindi, ið kann vera sermerkt fyri hvørt,
7. at grundarlagið fyri breiddini á territorialfarvatninum átti at verið tað sjóarøki, sum liggur yvir tess landgrunni (continental shelf),
8. at tað átti at verið viðurkent, at breiddin á territorialfarvatninum er treytað av ymiskum viðurskiftum, ið skifta frá tilfelli til tilfelli, og tað átti at verið samtykt, at hvørt strandarríki hevur heimild til at áseta breiddina á sínum territorialfarvatni, sum tørvur er á,
9. at breiddin á territorialfarvatninum, um tað ikki er ásett í serligum sáttmálum, átti at verið fastsett á sendimannafundi samankallaður við hesum endamáli.

69. Nevndin ásannaði, at hvørt av hesum uppskotum fór at elva mótstøðu frá summum londum. Og semja fæst tí ikki í lag, uttan so at summi lond eru sinnað at slaka nakað.

70. So statt hevði tað verið til stóra hjálp hjá nevndini í hennara starvi, um stjórnirnar í sínum viðmerkingum til hesi uppskot kundu sagt sína støðu til spurningin um breiddina á territorialfarvatninum og seta uppskot fram um, hvussu spurningurin kundi verið loystur. Nevndin vónar, at svarini frá stjórnum fara at gera tað møguligt hjá henni at seta fram veruligt uppskot í hesum máli.

71 Nevndin helt, at inntil svarini vóru fingin frá stjórnunum, skuldu viss onnur spursmál bíða, heruppií spurningurin um firðir og oyggjaflokkar, tí hesir spurningar hava samband við spurningin um breiddina á territorialfarvatninum.«

Vegna tess at 14 nevndarlimir tóku lut í hesum ráðagerðum, og at tólv ymisk uppskot komu fram viðvíkjandi, hvussu langt valdið yvir heimafarvatni skuldi røkka (the extent of coastal jurisdiction), minstá kravið var 3 míl, mestakravið var alt økið yvir landgrunninum (the continental shelf), so ber ikki til í fullum álvara at halda uppá, at 3-míla markið er fyrisett við millumlanda lóg. Íslendska stjórnin er tí fullvís í, at eins og í málinum viðvíkjandi grundlinju-skipanini, sum grundað er í reglunum frá 1952, — 4-míla markið tilskilað í hesum reglum, ikki í nøkrum føri er í stríð við millumlanda lógarreglu.«

Hvør er so rætturin nú á døgum? Frede Castberg professari, rektor á lærda háskúlanum í Oslo, fær hesa niðurstøðu burtur úr almennum reglum og burtur úr Haag-dóminum serstakliga:

»Folkeretten må anses for at overlate det til de enkelte lande at fastsette utstrekningen av sitt sjøbelte ut fra hvert enkelt lands historiske tradisjon og økonomiske behov og under hensyn til geografiske forhold. Bare hvis grensen trekkes lenger ut, enn disse momenter kan gi rimelig grunn til, er folkeretten krenket, og den internationale fastsettelse av grensen kan bli underkjent av en international domstol med kompetence i spørsmål av denne art.«

Eftir hesum, sum her er framført, kann tað av sonnum sigast, at vit Føroyingar hava gott um at halda í sjómarksmálinum. Vit hava rætt til at siga upp 1901-sáttmálan, og altjóðarætturin, serstakliga aftaná Haagdómin, gevur illa trongdum fólki sum okkum vónir um lív. Altjóðarætturin er ikki so eintáttaður og óliðiligur, sum Bretlendingar hava vilja gjørt hann til.

Tað verða óráð nú av nýggjum at ganga undir 1901-sáttmálan og serstakliga tá nú uppsagnarfreisturin skal verða 10 ár. Minnilutin mælir tí til, at samtykt tingsins í sjómarksmálinum 6. september 1954 verður afturtikin, og at sáttmálin frá 1901 verður uppsagdur, soleiðis at vit Føroyingar kunna seta tað sjómark, sum vit hava rætt til, og sum er fólkinum lívsnevðsýn. Í hvussu er eigur eingin bindandi sáttmáli at verða gjørdur við Bretlendingar, fyrr enn Føroya fólk hevur haft líkindi til at taka støðu. Tað kann gerast á almennari fólkaatkvøðu.

Út frá tí frammanundan framførda setur *meirilutin* (Djóni í Geil, Leon Joensen, R. Long og Jens Chr Olsen) fram hetta

uppskot.

Tingið heldur tað ikki vera beint, soleiðis sum millumlandaviðurskiftini vøvíkjandi friðing av fiskigrunnum og setan av fiskimarki nú liggja fyri, í løtuni at siga upp fiskimarkssáttmálan av 1901.

Minnilutin (Olaf Ellingsgaard og Erlendur Patursson) setur fram hetta

uppskot.

Principalt: Tingið afturkallar samtykt sína 6. september 1954 í sjómarksmálinum og krevur »En mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af det Forenede Kongerige Storbritannien og Irland angående ordningen af deres respektive undersåtters fiskeri i havet omkring Færøerne og Island udenfor søterritoriet afsluttet konvention«,undirskrivað 24. juni 1901, uppsagda beinan vegin.

Subsidiert: Tingið biðir donsku ríkisstjórnina um at steðga við at undirskriva og ratificera broytingarnar í 1901-sáttmálanum um sjómarkið við Bretland hagar, til Føroya fólk á almennari fólkaatkvøðu hevur havt líkindi til at lýsa vilja sín í sjómarksmálinum.

2. viðgerð 5. apríl 1955.

Uppskot minnilutans (O. Ellingsgård og E. Patursson) principalt varð sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: Fr. Hansen, N. Jensen, S. P. Zachariasen, O. Ellingsgaard, Johan Simonsen, R. Jacobsen, E. Paturssoon og Trygve Árting.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, P. Petersen, D. í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, J. P. Davidsen, H. Iversen, G. L. Samuelsen, Kj. Mohr, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, H. Djurhuus og A. Nielsen.

Burturstaddir: J. F. Øregaard, J. H. Danbjørg og D. P. Danielsen.

Uppskotið fall 8—0.

Uppskot minnilutans (O. Ellingsgaard og E. Patursson) subsidiert:

Ja atkvøddu: Fr. Hansen, N. Jensen, S. P. Zachariasen, Johan Simonsen, R. Jacobsen, Kj. Mohr, E. Patursson, Tr. Árting.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, P. Petersen, D. í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, J. P. Davidsen, Hans Iversen, G. L. Samuelsen, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen

Burturstaddir: J. F. Øregaard og J. H. Danbjørg.

Uppskotið fall 8—0.

Uppskot meirilutans samtykt 15—0.

10. Broyting í læknaskipanini í Norðoyum.

Ár 1954, 7. december legði R. Jacobsen løgtingsmaður fram soljóðandi framløguskriv við skjølum:

Til Føroya Løgtings,
Tórshavn.

Eg veit, at eg eri í samljóð við øll rættvíst hugsandi menniskju, tá ið eg Norðoyinganna vegna loyvi mær at venda mær til tað háttvirda løgting um hjálp at fáa læknafløkjuna við Klakksvíkar sjúkahús loysta til vildar fyri hin stóra meirluta av fólkinum innanfyri Norðoyar læknadømi.

Mær nýtist ikki út í ætir at greina heiðraðu løgtingsmonnum, hvussu læknaviðurskiftini í Norðoyum liggja, hvat ið er fólksins vilji og brennandi ynski, tí eg veit, at læknamálið hevur verið halt so nógv á lofti bæði innantings og uttantings, at allir tingmenn kenna fult og heilt, hvat ið leikar á hjá okkum Norðingum málinum viðvíkjandi.

Til fulla loysn og greiðan av málinum loyvi eg mær at seta fram til tingsamtyktar fylgjandi

Uppskot

Broyting í læknaskipanini í Norðoyum:

1. Í teirri av løgtinginum tann 8/3 1951 samtyktu læknaskipan fyri Føroyar úttalast, at Klakksvík skal hava settan sjúkahúslækna, ið fær fasta løn og haraftrat rætt til at prakisera í bygdini.

Hetta verður skotið uppá at broyta soleiðis:

Í Klakksvík verður settur ein sjúkahúslækni, ið ikki hevur sjúkakassapraksis Samstundis verður tikin neyðug kommunulæknahjálp til at røkja sjúkakassa- og annan læknapraksis fyri Norðoyar.

2. Tingið velur 3 limir til eina serliga sjúkahússtjórn fyri Klakksvíkar sjúkahús og loysir samstundis áður av løgtinginum valdu limir í Klakksvíkar sjúkahússtýri úr starvi sínum.

p. t. Tórshavn, tann 18. december 1954.

Richard Jacobsen.

KLAKKSVÍKAR SÓKNAR KOMMUNA

Klaksvík, 27. januar 1955.

Av teirri grund, at Klaksvík er ein eftir føroyskum viðurskiftum stór bygd og læknaviðurskiftini av ikki ókendum grundum ikki eru eftir fólksins ynski, loyvir Klaksvíkar sóknarstýri sær at heita á tað háttvirda Løgting um at broyta læknaskipanina í Norðuroyum soleiðis:

1. At Klaksvíkar sjúkahús fær eina stjórn sambart lóg nr. 76 av 15. 3. 1939
2. Í Klaksvík verður settur ein sjúkahúslækni, ið ikki hevur sjúkakassapraksis.
3. Samstundis verður settur ein kommunulækni til at røkja sjúkakassa- og annan læknapraksis fyri Norðoyar.

Við tað at læknamálið fyri Norðuroyar er framlagt sum tingmál av løgtingsmanninum Richard Jacobsen verður biðið um at fáa hetta skriv viðlagt hesum máli.

Sóknarstýrið fyri Klaksvíkar kommunu.

Til Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Føroya Løgting.

Háttvirdu løgtingsmenn.

Tá ið nú læknaviðurskiftini í Norðoyum ikki eru eftir fólksins ynski heita vit á tykkum um at broyta læknaskipanina í Norðoyum soleiðis:

1. At Klaksvíkar sjúkahús fær eina stjórn sambart lóg nr. 76 av 15. 3 1939.
2. Í Klaksvík verður settur ein sjúkahúslækni, ið ikki hevur sjúkakassapraksis.
3. Samstundis verður settur ein kommunulækni til at røkja sjúakassa og annan læknapraksis fyri Norðoyar.

Við virðing

Fugloyar sóknar kommuna

Á Kirkju, 1. februar 1955.

Mikladal 1/2 1955.

Føroya Løgting.

Mikladals søknarstýri loyvir sær hervið at heita á tað háttvirda løgting um at viðgera læknamálið í Norðoyum skjótast gjørligt og vóna vit, at tað verður gjørt eftir fólksins ynski.

---

17. februar legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi skriv:

Læknа- og sjúkahússkipanin.

Læknа- og sjúkahússkipanin er ikki yvirtikin av heimastýrinum og er tí felagsmál.

Ríkismyndugleikarnir hava fyrisett hesa læknaskipan at galda frá 1. januar 1953; góðkend av løgtinginum 8. marts 1951:

A. Settur verður ein embætislækni fyri Føroyar: Landslæknin. Hann er ríkistænastumaður og hevur bert rætt til konsilieran praksis.
B. Settir verða 11 kommunulæknar: Tveir í Tórshavn, ein í Klaksvík, Tvøroyri, Eiði, Fuglafirði, Saltangará, Vestmanna, Miðvági, Sandi og Vági við fastari løn kr. 6.000,00. Helvtin verður goldin úr ríkiskassa og hin helvtin úr Føroyum, nú býtt javnt millum landskassa og kommunur. Kommunurnar fáa til vega hús og brenni eftir semju fyri hvørt einstakt tilfelli.
C. Á sjúkahúsunum í Klaksvík og á Tvøroyri verður settur sjúkahúslækni við fastari løn og rætti til praksis bert í bygdini.

Kommunulæknarnir verða settir av ríkismyndugleikunum eftir til mæli frá landslæknanum og viðkomandi kommunu.

Samsvarandi løgtingslóg, 17. december 1952, um býti av Føroya parti av løn kommunulækna, verður Føroya partur eftir nýggju læknaskipanini býttur í helvt millum landskassan og viðkomandi kommunu. Um ikki annar sáttmáli er ella verður gjørdur, verður býtið gjørt í mun til fólkatalið eftir seinastu fólkateljing.

Viðbót, sum kommunurnar sambart sáttmála, avtalu ella gomlum brúki veita kommunulæknanum til brenni o. a., ella útreiðslur til tænastuhús v. m. tekur landskassin ikki lut í.

Kommunulæknar eru í øllum embætunum uttan í Klaksvík, har embætið hevur verið ósett síðani maj 1953.

Stýrið fyri bróstsjúkrahúsið er landsstýrið, og yvirlæknin verður settur av landsstýrinum. Løn hansara er um 37.500 kr. árliga, og harav verður goldið úr ríkiskassanum 10.000 kr.

Lóg fyri Føroyar av 15. marts 1939 om sygehuse fyrisetur:

§ 6. Hvert af sygehusene ledes af en bestyrelse, der består af 2 af indenrigsministeren og 3 af Færøernes lagting valgte medlemmer. Bestyrelsen vælger af sin midte en formand og fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende forretningsgangen.

§7. Sygehusene står under tilsyn af sundhedsstyrelsen og vedkommende embedslæge i overensstemmelse med de til enhver tid derom gældende regler.

Sygehusenes reglementer skal godkendes af indenrigsministeren.

Reglugerð, góðkend av amtmanninum innanríkisráðharrans vegna, 4. apríl 1941, fyri Dronning Alexandrines hospital, Klaksvíkar sjúkahús og sjúkahúsið í Suðuroy ásetur:

13. De ledende læger ved sygehusene ansættes af bestyrelserne.
14. Det underordnede lægepersonale ansættes i det antal og på de vilkår, bestyrelserne bestemmer, af bestyrelserne efter forhandling med vedkommende ledende læge.

Løgtingið velur 3 limir í stýrið fyri hvørt sjúkahús. Lógin fyrisetur ikki, fyri hvussu langa tíð, teir verða valdir.

Limirnir, sum Løgtingið velur í stýrið, hava verið hesir:

1939: A. Samuelsen, P. M. Dam og M. A. Jacobsen.
1940: A. Samuelsen, P. M. Dam og Th. Petersen.

Hesir vórðu viðvarandi limir til 1943. — 24. december 1943 fór Th. Petersen frá.

A. Samuelsen og P. M. Dam vórðu sitandi í 1944, 1945 og 1946.

1947—48: A. Samuelsen, P. M. Dam og H. D. Joensen.
1949—51: P. M. Dam, Tr. Samuelsen og N. P. Holm.
1952: P. M. Dam, Tr. Samuelsen og Robert Joensen.

Lønin hjá sjúkahúslæknanum er á Tvøroyri um 14.300 kr. og í Klaksvík um 21.000 kr. So statt er lønin hjá sjúkahúslæknanum í Klaksvík nakað hægri enn hjá læknanum á Tvøroyri.

Stýrið setti frá 1. apríl 1953 at rokna E. Rubek Nielsen, lækna, sum sjúkahúslækna við Klaksvíkar sjúkahús. Lækni Halvorsen var konstitueraður frammanundan og varð uppsagdur til 1. apríl 1953. Rubek Nielsen fór til Klaksvíkar, men varð, tó hann var lógliga settur sum lækni, forðaður í at taka við embætinum.

Útreiðslurnar til sjúkahúsini hava verið hesar fyri fíggjarárið 1953/54:

Dronning Alexandrines hospital	kr.	1.312.676,22
Klaksvíkar sjúkahús	kr.	534.351,38
Sjúkahúsið í Suðuroy	kr.	302.327,66
Bróstsjúkahúsið	kr.	340.307,65
	kr.	2.489.662,91

Inntøkurnar hava verið:		Sjúkagjøld	Ríkisstudn.	Landskassastudn.
Dron. Alexandrines hospital	kr.	126.738,10	391.887,00	717.978,71
Klaksvíkar sjúkahús	—	58.307,50	154.057,00	314.210,08
Sjúkahúsið í Suðuroy	—	31.190,65	77.848,00	192.175,26
Bróstsjúkahúsið	—	8.420,00	25.260,00	182.615,24
	kr.	224.656,25	649.052,00	1.406.979,19

Eftir lógini av 15. marts 1939 um sjúkahús letur ríkiskassin 2 kr. pr. sjúkadag. Við cykafíggjarlóg varð hetta í 1952 hækkað til 9 kr. fyri fíggjarárið 1952/53, og tað sama varð samtykt fyri 1953/54, men tílík játtan er ikki givin fyri 1954/55. Danska fíggjarnevndin tykist ikki at vilja geva hesa játtan, fyrrenn skil er komið á læknaviðurskiftini í Norðoyum. Munurin millum 2 kr. og 9 kr. pr. sjúkadag verður fyri eitt fíggjarár umleið 500.000 kr.

Sjúkahúslæknar hava rætt til praksis í viðkomandi bygd, og løgtingið kann ikki einsamalt broyta henda tátt í læknaskipanini.

1. viðgerð 24. februar og 31. mars legði serstøk 5-mannanevnd fram soljóðandi

Nevndarálit

Løgtingsmaður Rich. Jacobsen, Klaksvík, hevur í skrivi dagfest 18. december 1954 lagt á ting mál um broyting av læknaskipanini í Norðoyum, soleiðis at møguleiki fæst fyri at fáa læknafløkjuna við Klaksvíkar sjúkahús loysta til vildar fyri hin stóra meiriluta av fólkinum innanfyri Norðoya læknadømi.

Hildið verður fram, at trætan um læknaviðurskiftini í Norðoyum hevur verið sonógv frammi í bløðum, í samráðingum, og úti millum manna, at allir tingmenn megu haldast at vera kunnugir við hana, so tørvur er ikki at lýsa hana út í æsir. Tingmenn kenna fult og heilt hvat ið leikar á, hvussu ómetaliga stóran týdning tað hevur fyri íbúgvarnar innan fyri Norðoya

sjúkahúsdømi, at spurningurin verður greiddur, so sjúkarøktin kann fara fram á tryggan og í øllum føri fultút forsvarligan hátt.

Skotið verður uppá at gera ta broyting í læknaskipanini av 8. marts 1951, at á Klaksvíkar sjúkahúsi verður settur sjúkahúslækni, ið ikki hevur sjúkakassapraksis, og at samstundis verður skipað fyri neyðugari kommunulæknahjálp til at røkja sjúkakassa- og annan læknapraksis í Norðoyum, og at vald verður serlig sjúkahússtjórn fyri Klaksvíkar sjúkahús, samstundis sum teir áður av Løgtinginum valdu limir í Klaksvíkar sjúkahússtýri verða loystir úr starvi sínum.

Í málinum liggur skriv frá Klaksvíkar sóknarstýri, ið søkir um at fáa nevndu læknaskipan broytta soleiðis, *at* Klaksvíkar sjúkahús fær serliga stjórn, *at* við sjúkahúsið verður settur sjúkahúslækni uttan skyldu at røkja sjkakassapraksis, og *at* kommunulækni samstundis verður settur at taka sær av sjúkakassa- og øðrum læknastarvi í Norðoyum.

Fugloyar sóknar kommuna, Svínoyar sóknarstýri, Hvannasunds kommuna, Mikladals sóknarstýri, Húsar sóknarstýri, Kunoyar kommuna og sóknarstýrið fyri Leirvíkar kommunu *hava* lagt skriv inn á ting við somu krøvum.

Frá J. S. Hansen og níggju øðrum monnum liggur skriv av 1. februar 1955. Hesir menn eru ikki samdir við ta stóru fjøldina um háttarlagið á læknastríðnum. Men eisini teir krevja myndugleikarnar at fáa enda á læknatrætuni.

Nevndin hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Rich. Jacobsen, Joohan Simonsen og S. P. Zachariasen) heldur fram:

Uttan at koma fram við eini gjøllari lýsing av læknatrætuni, hvussu hon er ískuunin og farin fram kann sigast av sonnum, at hin stóri meirilutin í Norðoyar sjúkahúslæknadømi ynskir læknaskipanina broytta soleiðis, at tað vera kommunurnar innanfyri nevnda sjúkahúsdømi, ið verða at hava hitt avgerandi orðið viðvíkjandi setan av læknum við sjúkahúsið eins og fyri Norðoyar í sínj heild.

Alt fólkið harmast yvir ólagið, ið hevur verið og framvegis er av trætuni, ið nú hevur vart í stív tvey ár, og øll tráa eftir eini endaligari loysn, so friður og semja aftur kann verða millum fólk og myndugleikar. Meirilutin heldur, at einasti vegur, ið ber at hesum endamáli, er broyta læknaskipanina soleiðis:

1) Fyri Klaksvíkar sjúkahús verður fimmannastjórn, harav tingið tingið velur tríggjar úr einum seksmannaúrvali, sum verður innstillað av kommunustýrunum innanfyri Klaksvíkar sjúkahúsdømi í felagskapi.
2) Sjúkahúslæknin (yvirlæknin) verður ikki skyldugur at røkja sjúkakassapraksis.

Minnilutin (R. Long og Trygve Samuelsen) úttala, at teir kunna ikki hugsa sær, at frammanundan nevnda uppskot, um tað verður samtykt á tingi, skal kunna gera enda á tí óskili í Norðoyggjum í sjúkarøktarviðurskiftunum, sum nú hevur verið í o. u. 2 ár. Minnilutin setir fram hesar viðmerkingar:

1. Eftir nógv stríð og drúgvar fyrireikingar hevur tað eydnast at fáa til vegar tað samarbeiði í fyrisitingini fyri sjúkahúsrøktini í Føroyum, sum var møað ímóti við tí læknaskipan, sum endaliga kom í gildi 1. januar 1953. Útreiðslurnar av sjúkhúsunum verða bornar í felag av landskassa og ríkiskassa. Ár um ár verða útreiðslurnar meiri og meiri og eru nú so stórar, at óráð eru at gera leyst aftur og sleppa hvørjum sjúkahúsi út á sína leið. Tað, at felags stjórn er fyri øll trý sjúkhúsini, 2 valdir av ríkisstýrinum og 3 valdir av løgtinginum soleiðis, at hvørt sjúkhúsumráði hevur sín mann har, hevur ført bæði til meira fastleika í sjúkhúsrakstrinum sum heild og til skilabetri nýtslu av tí játtaða peningastudningi og til skilagóða tilrættislegging av sjúkarøktaruppbyggingini í komandi tíð. Vit kunna tí ikki mæla tinginum til, vegna eina tíðarmerkta fløkju í einum sjúkhúsumráði, at gera til einkis hesa góðu tilrættislegging og venda aftur til tann sjálvdrátt, sum var fyrr. Um so er, at sjúkhússtjórnin skal broytast, sum skotið upp er, er hetta uppskotið heldur ikki nóg umfatandi; støða má tá eisini takast til hini bæði sjúkhúsini, og alt læknamálið takast til nýggja og dygga viðgerð.

2. Skotið verður upp, at sjúkhúslæknin skal hava yvirlæknaløn og ongan rætt at veita læknahjálp uttan fyri sjúkahúsið. Samtíðis skal vera tikin neyðug kommunulæknahjálp til Norðoyar. Upplýst er fyri nevndini, at lønarhækkanin til sjúkhúslæknan í so fall verður um kr. 15.000,00 og í staðin fyri sum nú 1 kommunulækna, mugu setast 2 kommunulæknar, sum vilja krevja tryggjað minstamark av løn, so kommunurnar í Norðoyggjum koma undir at gjalda uppískoytið, sum má haldast at verða um kr. 30.—40.000. Men um so verður, at landskassi, ríkiskassi og kommunurnar taka sær hesar útreiðslur uppá, so fær trætan ongan enda av tí. Kjarnan í ósemjuni er tann, at lækni, sum ongin hevur prógvað at vera óskikkaðan til sjúkahússtarvið, er útnevndur, og annar maður, sum ikki er útnevndur, vil ikki víkja frá sjúkhúsinum og læknaumráðinum. Tað er sjálvsagt, at sjúkhúslæknin í Klaksvík, tá ið fólkaøkingin ger tað neyðugt at skipa sjúkahúsið við yvirlækna og hjálparlækna, má geva seg undir ta neyðturviligu umskipan. Men um umskipan verður gjørd fyri at fáa ein lógliga útnevndan lækna burtur úr starvi, er at vænta, at starvsfelagar hansara vilja verja hann. Um ætlanin er, at annar lækni enn tann, sum nú er útnevndur, skal koma í starvið, má tann nú útnevndi fyrst verða uppsagdur. Nevndin hevur lagt hetta mál fyri føroyska lækusfelagið, sum við formann sín hevur upplýst, at felagið, eins væl og danska læknafelagið, hevur tikið støðu til hetta mál, og um tann burturskúgvan, sum her frammanundan er nevnd, fer fram, verður svarað fyrst við blokadu av Norðoya læknaumráði og um neyðugt við blokadu av øllum læknaumráðum í Føroyum. Um so verður,

heldur minnilutin, at Føroyar sum heild koma úr øskuni í eldin, og kann tí ikki mæla til at ganga ta leið, sum meirilutin skjýtur upp.

Nevndin hevur lagt uppskotið fyri ríkisumboðsmannin til at fregnast eftir, hvørja støðu ríkismyndugleikarnir kunna væntast at vilja taka til eina umlegging av læknaviðurskiftunum í Norðoyum, soleiðis sum meirilutauppskotið miðar ímóti, og hevur hann úttalað, at ríkismyndugleikarnir higartil altíð hava vissað sær, tá ið broytingar í heilsumálum verða gjørdar, og tær fáa ávirkan á sjúkakassapraksis, at tær fara fram í samráð við læknafelagið og eru soleiðis, at ríkismyndugleikarnir kunna góðtaka skipanina sum læknliga forsvarliga.

Læknaskipanin er felagsmál og undir ríkislóggávu. Útreiðslurnar av Klaksvíkar sjúkhúsi eru í dag fyri árið 1955/56 kr. 510.000,00 við studningi uppá kr. 290.900,00 úr landskassanum og uppá kr. 151.400,00 úr ríkiskassanum. Orsakað av fløkjuni í Norðoyum hevur fíggjarnevnd fólkatingsins noktað at gjalda meginpartin av ríkisstudninginum til øll føroysk sjúkhús, ella kr. 500.000,00, so um fløkjan heldur fram, má tingið taka støðu til at hækka sínar sjúkhúsútreiðslur longu í hesum fíggjarári við nevnda peningi. Hesin peningur fæst ikki til vega uttan nýggjan skatt, og minnilutin kann tí ikki mæla tinginum til at ganga hesa leið, men sær sum einasta útveg til at fáa læknaviðurskiftini í Norðoyum aftur í rættlag, at læknin, sum uttan at vera únevndur, virkar í sjúkhúslæknasarvinum í Klaksvík, fer úr starvi.

Uppskot

frá meirilutanum (Rich. Jacobsen, Johan Simonsen og S. P. Zachariasen):

1. Í teirri av løgtinginum tann 8/3 1951 samtyktu læknaskipan fyri Føroyar úttalast, at Klaksvík skal hava settan sjúkhúslækna, ið fær fasta løn og haraftrat rætt til at praktisera í bygdini.

Hetta verður skotið uppá at broytast soleiðis:

Í Klaksvík verður settur ein sjúkahúslækni, ið ikki hevur sjúkakassapraksis. Samstundis verður tikin neyðug kommunulæknahjálp til at røkja sjúkakassa- og annan læknaprak. sis fyri Norðoyar.

2. Úr einum 6 manna úrvali, sum sjúkakassastýrini innan fyri

1. I den af lagtinget under 8/3 1951 vedtagne lægeordning for Færøerne udtales, at Klaksvig skal have ansat en sygehuslæge, der får fast løn og dertil får ret til at praktisere i bygden.

Dette foreslås ændret til følgende:

I Klaksvig ansættes en sygehuslæge, der ikke har sygekassepraksis. Samtidig ansættes fornøden kommunelægehjælp til at betjene sygekasse- og anden lægepraksis på Norderøerne.

2. Af et 6 mands udvalg, som sygekassebestyrelserne indenfor

Klaksvíkar sjúkahúsdømi á felagsfundi hava kosið, velur løgtingið 3 limir til eina serliga sjúkahússtjórn fyri Klaksvíkar sjúkahús, og loysir samstundis áður av løgtinginum valdu limir í Klaksvíkar sjúkahússtýri úr starvi sínum.

Klaksvigs sygehusområde i fællesskab har udvalgt, vælger lagtinget 3 medlemmer til en særlig sygehusbestyrelse for Klaksvig sygehus og fritager samtidig de tidligere af lagtinget valgte medlemmer af Klaksvig sygehusbestyrelse fra hvervet.

Uppskot

frá minnilutanum (R. Long og Trygve Samuelsen):

Tingið heitir á landsstýri og ríkisstýri um at virka til, at lóglig læknaviðurskiftir í Norðoyggjum fáast í lag sum skjótast.

2. viðgerð 1. apríl 1955.

Uppskot meiralutans 1. fall 5—0.

Uppskot meiralutans 2. fall 8—0.

Uppskot minnilutans samtykt 15—0.

---

11. Decisión av landskassans roknskapum.

Ár 1955, 7. februar legði Løgmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Landsstýrið hevur fyrr umrøtt spurningin við statsautoriseret revisor V. Helby, hvussu reglan eigur at vera viðvíkjandi aftursvarum til tær árligu granskoðingaatfinningar og hareftir fylgjandi decisiónir. Landsstýrið var upprunaliga av tí áskoðan, at løggildi granskoðarin átti at hava decisiónsvald, men harra Helby hevur gjørt galdandi sum sína støðu, at tað eigur ikki at vera granskoðarin, men løgtingið, fígjarnevndin ella serlig nevnd, sum eigur at hava hetta vald.

Í síni frágreiðing frá 23. november 1953 til granskoðingina av landskassans roknskapum og øðrum løgtingsroknskapum hevur Revisions- og

Forvaltningsinstitutet A/S, givið sítt ummæli, sum er samsvarandi tí, sum harra Helby hevur borið fram munnliga í landsstýrinum.

Landsstýrið tekur undir við sjónarmiðjum, sum Revisions- og Forvaltningsinstitutet ber fram, og mælir tinginum til viðgerð og samtykt av uppskoti um eina skipan, sum inniheldur fylgjandi, smbr. § 22 í løgtingslóg nr. 1, 13. mai 1948 um stýrisskipan Føroya í sermálum.

Allar frágreiðingar frá løgtingsins egnu granskoðing og frá løggilda granskoðaranum skulu eftirkannast í landsstýrinum og tað skal stíla fyri, at aftursvar koma frá skrivstovum og nevndum v. m. sum granskoðara atfinningar viðkoma, eins og landsstýrið sjálvt hevur heimild at gera sínar viðmerkingar til granskoðara atfinningarnar. Landsstýrið kann eisini so langt tað heldur vera nyttuligt, leggja aftursvarini fyri løggilda granskoðarin til ummælis. Grannskoðarafrágreiðingarnar við aftursvarunum og møguligt øðrum upplýsingum skulu síðani av landsstýrinum sendast av tinginum valdum granskoðarum.

Teir valdu granskoðararnir eftirkanna so tær umrøddu granskoðarafrágreiðingar v. m. Teir kunnu, tá teir halda tað vera neyðugt, krevja sær aðrar upplýsingar til handa. Tá eftirkanningin er liðug, skriva teir valdu granskoðararnir uppá roknskapirnar og síðani senda teir tey við granskoðarafrágreiðingunum v. m. til decisiónsnevnd vald av tinginum. Í serligum skrivi ella í teirra uppáskriving á roknskapini skila teir valdu granskoðararnir til, hvørjar vðmerkingar eftir teirri ætlan eru av tílíkum týðningi, at avgerðin má skjótast til decisiónsnevndina, herundir koma eisini tær viðmerkngar sum ter sjálvr hava hildið neyðugt at skila til.

Tað er síðani skylda decisiónsnevndinnar at eftirkanna og taka endaliga støðu til viðmerkingarnar, sum teir valdu granskoðararnir hava gjørt og sum omanfyri tilskilað sent nevndini til viðgerðar. Nevndin hevur heimild eisini at taka til viðgerðar og avgerðar tær viðmerkingar, sum finnast í frágreiðingunum frá egnu granskoðingini ella løggilda granskoðaranum. Decisiónarnevndin hevur heimild at krevja sær til handa upplýsingar bæði frá fyrisitingini og frá granskoðingini.

Landsstýrið loyvir sær samsvarandi galdandi skipan frá 24. marts 1952 (smbr. tingtíðindi 1951, bls. 188 II—2) at mæla tinginum til at samtykkja tilmæli landsstýrisins.

1. viðgerð 16. februar 1955 og málið beint til figgjarnevndina.

12. Viðbót til minstuløn ella viðbót til fiskapris.

Ár 1955, 4. februar legði Løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum og skjølum:

løgtingslóg um uppískoyti til løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna smbr. kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954.

§ 1.

Við tí endamáli at gera lønjavningargrunn fiskimanna føran fyri í tíðarskeiðinum 1. marts 1955 til 31. december 1955 at veita manningini á føroyskum fiskiskipum, skiparum eisini, og útróðramonnum til lands í Grønlandi smbr. § 7 í løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna, solciðis sum hon er broytt, viðbót til minstuløn og/ella viðbót til fiskaprísin, verða fyri tíðarskeiðið til 31. marts 1956 tær í §§ 3 og 4 tilskilaðu eykainntøkur uppkravdar til landskassan. Av hesum inntøkum verða 1,5 mill. kr. rindaðar grunninum innan 1. apríl 1956.

§ 2.

Gjølligari reglur fyri minstulønini og/ella prísviðbótini, harundir um hesar veitingar skulu koma øllum ella bert summum av teim í § 1 nevndu manningum ella monnum v. m. til góðar, verða fyrisettar av stýri lønjavningargrunsins, tó tørvar landsstýrisins góðkenning til tess.

§ 3.

Løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjøld v. m. so sum hon er broytt fær fylgjandi broytingar:

lagtingslov om tillæg til lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønregulerings-fond jfr. bekendtgørelse nr. 16 af 25. juni 1954.

§ 1.

Med det formål at sætte fiskernes lønreguleringsfond i stand til for tiden 1. marts 1955 til 31. december 1955 at yde tillæg til mindsteløn og/eller tilskud til fiskepriserne til mandskabet på færøske fiskeskibe, derhos skibets fører, og bådfiskere i grønlandske farvande, jfr. § 7 i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 om fiskernes afregning og lønregulering, således som denne er ændret, indkræves for tidsrummet til 31. marts 1956 de i §§ 3 og 4 omhandlede ekstra indtægter til landskassen. Af disse indtægter udbetales fonden senest 1. april 1956 1,5 mill. kr.

§ 2.

De nærmere regler for mindstelønnen og/eller tilskudet, herunder om disse ydelser skal gives til alle eller kun dele af de i § 1 omhandlede mandskabsgrupper m. v. fastsættes af lønreguleringsfondens bestyrelse; dog indkræves landsstyrets godkendelse heraf.

§ 3.

I lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgifter m. v. således som denne er ændret foretages følgende ændringer:

§ 4.

Tey í § 1 í bráðfongisreglum nr. 30 frá 2. september 1947 um útflutningsgjøld tilskilaðu gjøld verða isett upp í 2 oyrur pr. kg av saltfiski og 3 oyrur pr. kg av klippfiski, herumframt verður av allari sild, sum saltað er (salt-, krydrað-, sukursaltað sild o. t.) latið í útflutningsgjaldi 1 oyra pr. kg.

§ 5.

Møguligt avlop av tí eykaskattinum, sum áliknaður var eftir løgtingslóg nr. 11 frá 11. mai 1954 og av tí í § 1 tilskilaðu viðbót uppá 1,5 mill. kr. fer í ein tiltaksgrunn undir lønjavningargrunninum. Landsstýrið fyrisetur gjølligari reglur fyri tiltaksgrunnin eftir tilmæli grunsins, harundir undir hvørjum treytum, hann kann nýtast.

§ 6.

Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

§ 4.

De i § 1 i midlertidig bestemmelse nr. 30 af 2. september 1947 om udførselsafgift omhandlede afgifter forhøjes til 2 øre af hvert kg saltfisk og 3 øre for hvert kg klipfisk, desuden svares der af al saltet sild (salt-, krydret-, sukkersaltet sild o. lign.) en eksportafgift på 1 øre pr. kg.

§ 5.

Eventuelt overskud af den ekstraskat, der blev udskrevet i henhold til lagtingslov nr. 11 af 11. maj 1954, og af det i § 1 omhandlede tilskud på 1,5 mill. kr. tilfalder en reservefond under lønreguleringsfonden. Landsstyret fastsætter efter indstilling fra fonden de nærmere regler for reservefonden, herunder under hvilke forudsætninger, der kan disponeres over denne.

§ 6.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í skrivi 31. januar 1955 (skjal 1) sigur Føroya Fiskimannafelag frá, at felagið hevur havt samráðingar við Føroya Reiðarafelag um lønarviðurskiftini á fiskiveiðiflotanum í hesum ári. Sáttmáli er gjørdur, hesin verður undirritaður og settur í gildi av pørtunum, um so er, og tá ið landsstýrið og løgting hava fingið eftirfylgjandi minstulønar-, forskots- og prísfyriskipanir í gildi:

Í tíðini 15. juli- -1. november verða fiskimonnum í sildaveiðu vissaðar 800 kr. í minstuløn um mánaðin.

Øllum øðrum fiskimonnum og útróðrarmonnum, sum eftir núgaldandi skipan hava rætt til minstuløn, verða alt árið vissaðar 650 kr. í minstuløn um mánaðin.

Forskotið verður goldið við 500 kr. um mánaðin.

Partur fiskimanna av landaðum fiski fær hesar prísviðhøtur fyri nr. 1 fisk:

Torskur yvir 22" 25 oyru pr. kg
Torskur 16—22" 20 oyru pr. kg.
Torskur 12—16" 5 oyru pr. kg

Liggur miðalfiskimannaparturin fyri ein túr hægri enn 1350 kr. pr. mánað, verður ongin prísviðbót givin til tann túrin.

Fyri útróðrafisk í Grønlandi verður prísviðbótin 5 oyru pr. kg.

Føroya Reiðarafelag hevur í skrivi 1. februar 1955 (skjal 2) søkt um, at eisini reiðarunum verður veittur studningur til nr. 1 fisk soleiðis:

Saltfiskur yvir 22" 6 oyru pr. kg
Saltfiskur 16—22" 3 oyru pr. kg
Saltfiskur 12—16" 2 oyru pr. kg

Eftir gerðabók semingsmansins fyri fundin 19. januar 1955 (skjal 3) vórðu Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag samd um, at sáttmálin í tí líki, hann varð settur fram, verður undirritaður og settur í gildi, tá partarnir eru samdir um sakamálsspurningin sínamillum, og legði fiskimannafelagið afturat, at tingið veitir eina minstuløn og/ella prístilskot, sum í stødd samsvarar við studningin í fjør.

Fyrra treytin frá fundinum er lokin á fundi seinni saman við semingsmanninum 30. s. m. (skjal 4). Bindandi sáttmáli skuldi so verið, tá ið løgtingið ger útvegir fyri, at manningum á fiskiskipum verður veitt minstaløn og/ella prístilskot, sum í stødd samsvarar við studningin ífjør. Viðvíkjandi støddini av hesum studningi so skal hetta ivaleyst fatast soleiðis, at studningurin skal svara til tann eykaskatt, sum álíknaður varð eftir løgtingslóg nr. 11, 11. mai 1954 ella 1,5 mill. kr.

Skapar løgtingið rammurnar fyri studninginum ella við øðrum orðum útvegar 1,5 mill. kr. til tey nevndu endamál, er bindandi og lógligur sáttmáli partanna millum. Tær nærri reglur um sjálvan studningin eins og forskotsskipanina eiga at verða gjørdar av tí stovni, sum kemur at fyriskipa studninginum, og har báðir partar eru umboðaðir, t. e. lønjavningargrunnur skipsfiskimanna. Síðani tað almenna letur so munandi part, eigur tó landsstýrið at góðtaka studningsreglurnar.

Meðan landsstýrið mælir til, at veitt verður mannskapinum viðbót, heldur landsstýrið, at ikki umstøður verða til at veitt verður reiðarunum viðbót til fiskiprísirnar.

Útlit er fyri, at tann eykaskattur, sum álíknaður varð í 1954 eftir løgtingslóg nr. 11, 11. mai 1954, fyri at hækka minstulønina frá 500 kr. til 800 kr., verður ikki allur brúktur til hetta endamál.

Síðani grunninum til tíðir kann tørva likvidan pening, m. a. til forskotsskipanina, verður mælt til, at møguligt avlop verður lagt í tiltaksgrunn undir eftirliti landsstýrisins. Um avlop skuldi verið av tí eykastudningsskipan, sum gjørd verður í 1955, eigur hetta at ganga eftir sonu reglum.

Viðmerkingar til tær einstaku greinirnar.

ad § 1:

Eftir galdandi reglum fær manningin á føroyskum fiskiskipum haruppií skipararnir og eftir fyriskipaðum treytum útróðrarmenn til lands

í Grønlandi minstuløn. Endamálsgreinin er tí orðað so rúmlig, at møguleiki er fyri at veita øllum teim har nevndu tær eykaviðbøtur, talan er um.

Síðani tað óivað verða fá skip, sum fara í vinnu áðrenn 1. marts, er ikki ætlanin at veita eykastudning áðrenn henda dag. Eisini skal tann stovnur, ið fyriskipa skal lønjavningina gera ymist fyrisitandi arbeiði, áðrenn skipanin kann fremjast.

Tað er ivaleyst lønjavningargrunninum neyðugt, tá ið hann skal gera studningsreglurnar, at hann veit hvønn studning úr landskassanum, hann fær, tí verður landskassin bundin til ávísa peningahædd, ella 1,5 mill. kr., sum grunnurin kann krevja til sín, um endamálið — minstaløn og/ella prístilskot ger tað neyðugt.

ad § 2:

Tað má standa lønjavningargrunninum frítt fyri út frá tí peningi, landskassin veitur honum og umstøðunum annars, at ætla, hvussu rúmligar studningreglurnar skulu verða.

ad §§ 3 og 4:

Tær her nevndu eykainntøkur eru ætlaðar til 1,5 mill. kr. Útflutningsgjaldið er í dag 1 oyra fyri kg av saltfiski og klippfiski, meðan útflutningsgjald er fyri sild.

ad § 5:

Ivasamt er, hvør ið eigur avlopið av eykaskattinum, um hann ikki allur skuldi verið grunninum neyðugur at hækka minstulønina frá 500 til 800 kr. Sum løgtingslógin nr. 11, 11. mai 1954 er orðað, hevur løgtingið formellan rætt til møguligan avlopspening.

Skjal 1.

FØROYA FISKIMANNAFELAG

Tórshavn, 31. jan. 1955.

Føroya fiskimannafelag hevur í januar í ár havt samráðingar við Føroya útgerðarmannafelag um lønarviðurskiftini á fiskiveiðiflotanum í hesum ári. Millum hesi bæði felløg eru sáttmálar gjørdir, sum verða undirritaðir og settir í gildi av pørtunum, um so er og tá ið landsstýri og løgting hava fingið eftirfylgjandi minstulønar-, forskots- og prísfyriskipanar í gildi:

> Í tíðini 15. juli—1. november verða fiskimonnum í sildaveiði vissaðar 800,00 kr. í minstuløn um mánaðin.
> Øllum øðrum fiskimonnum og útróðrarmonnum, sum eftir núgaldandi skipan hava rætt til minstuløn, verða alt árið vissaðar 650 kr. í minstuløn um mánaðin.

Forskotið verður goldið við 500 kr. pr. mánað.
Partur fiskimanna av landaðum nr. 1 fiski fær hesar prísviðbøtur:

Torskur yvir 22" 25 oyru pr. kg
Torskur 16—22" 20 oyru pr. kg
Torskur 12—16" 5 oyru pr. kg.

Liggur miðalfiskimannsparturin fyri ein túr hægri enn 1350 kr. pr. mánað, verður eingin prísviðbót givin til tann túrin.
Fyri útróðrafisk í Grønlandi verður prísviðbótin 5 oyru pr. kg.

Føroya landsstýri,
her.

Skjal 2.

FØROYA REIÐARAFELAG

Tórshavn, 1. februar 1955.

Føroya Landsstýri,
her.

Sum landsstýrinum kunnugt, hava tingingar um nýggjar fiskisáttmálar farið fram millum undirritaða felag og Føroya Fiskimannafelag.

Undir hesum tingingum eru uppskot til sáttmálar gjørd, sum báðir partarnir eru samdir um, og verða hesir sáttmálar undirskrivaðir av Føroya Fiskimanafelag, treytað av, at fiskimenn fáa sum studning frá tí almenna eina peningahædd, ið er eins stór og tann, ið fiskimenn fingu í fjør.

Á hin bógvin gav Føroya Reiðarafelag lyfti um at taka við áðurnevndu sáttmálum, meðan vit eisini væntaðu, at reiðarar fingu ein almennan stuðul eins og fiskimenn. Tessvegna loyva vit okkum at biðja tað háttvirda Landsstýrið um at leggja upskot fyri tingið, sum miðar ímóti, at tann fiskur ið fellur í part reiðarans, fær niðanfyri standandi almennan prísstudning:

saltfiskur yvir 22" fær 6 oyru pr. kg
saltfiskur 16—22" fær 3 oyru pr. kg
saltfiskur 12—16" fær 2 oyru pr. kg.

Studningur skal einans verða latin til saltfisk, ið er nr. 1.

Verður samlaða veiðan hjá Føroyum í 1955 metti til 30.000 ts. í saltfiski, so má tað ætlast, at av hesum fiski fer o. u. 21.000 ts. at falla

í lut reiðarans og av hesum verður tað o. u. 17.000 ts. nr. 1 fiskur yvir 12", skipað eftir støddum á henda hátt:

saltfiskur yvir 22" nr. 1,	3.400 ts.
saltfiskur 16—22" nr.	10.200 ts.
saltfiskur 12—16" nr.	3.400 ts.

Eftir omanfyri st andandi studningi pr. kg, verður hetta ætlað til:

saltfiskur yvir 22" nr. 1,	3.400 ts. á 6 oyru pr. kg =	kr. 204.000
saltfiskur 16—22" nr.	10.200 ts. á 3 oyru pr. kg. =	kr. 306.000
saltfiskur 12—16" nr.	3.400 ts. á 2 oyru pr. kg. =	kr. 68.000
	studningur tils.	kr. 578.000

Vegna lækandi fiskaprísir og hækkandi prísir á skipaútgerð tey seinastu árini, er tað ikki bert lønir fiskimanna, ið hava verið lækkandi, men eisini reiðararnir eru í stórum peningatroti, rentabiliteturin hevur støðugt verið versnandi. Frá í fjør er m. a. saltprísurin hækkaður við o. u. 25 %. Í bruttosáttmálanum ber reiðarin alla hesa hækking í útreiðslunum.

Skjal 3.

Semingsfundur varð settur á Hotel Hafnia 19. januar 1955. Hetta var framhald av seinasta fundi. Teir somu vóru á fundi sum vóru á fundi fyrrapartin. Aftura komu Debes Christiansen og Jákup Johannesen. Samráðst varð aftur um %. Uppskotið 42 % og 34 % fyri snørisveiddan fisk og línuveiddan fisk varð samtykt av F. F. og samtykt av R. F. við tí viðmerking, at teir væntaðu at fáa part í møguligum løgtingsstudningi. Partarnir eru samdir um at sáttmálin í tí líki, hann er settur fram (skjal 1) verður undirritaður og settur í gildi tá partarnir eru samdir um sakarspurningin sínámillum og leggur F. F. afturat, at tingið veitir eina minstaløn og/ella prístilskot sum í stødd samsvarar við studningin í fjør. Partarnir settu áðrenn fundurin endaði nevnd (somu menn sum nevndir eru í nevndaruppskotinum 17/1 1955) til at viðgera uppskot til tingið.

Fundurin settur ca. 17,30, lokin ca. 20,00.

Skjal 4.

Semingsfundur varð settur á Hotel Hafnia sunnudagin 30. januar 1955. Á fundi vóru: Fyri F. R. Johan K. Joensen, Páll á Dul, Einar Dahl, Th. Vilhelm, Debes Christiansen, Poul Hansen, S. P. Petersen, Fyri F. F.: Erl. Paturssen, Andreas Jensen, Aage Vesturskarð, Frederik Hansen, Gunleif Hentze, Jákup í Jákupsstovu og varasemingsmaðurin Jóannes Rasmussen.

Sakarmálsspurningurin, ið nevndur er í semingsbókini 19. januar 1955, verður loystur á hendan hátt:

Partarnir Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag hava samtykt fylgjandi tilmæli frá undirnevndini:

Undirritaðu tingingarmenn Føroya Reiðarafelags og Føroya Fiskimannafelags mæla til at settur verður á stovn »Landsfelagsskapur fiskivinnuni til frama« sambart tey uppskot, sum Rasmus á Háskúlanum hevur sett fram í bóklingi sínum frá 1946, og mæla vit til, at Føroya Reiðarafelag letur: árliga kr. 1.000,00 og Føroya Fiskimannafelag letur: árliga kr. 1.000,000 + kr. 3.000,00 til Landsfelagsskapin.

Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag verða umboðað í nevndini við hvør sínum 3 monnum.

Vit bjóða øðrum feløgum, stovnum og persónum at koma uppí felagsskapin, og verða tey umboðað samsvarandi luttøku sína.

Tórshavn 30. januar 1955.

Sign.: Frederik Hansen, Aage Vesturskarð, Jákup í Jákupsstovu, Einar Dahl, Páll á Dul, Johan K. Joensen.

Nevndin setur uppskot fram til lógir fyri felagsskapin samsvarandi hesum uppskoti og um nevndin ikki verður samd verður semingsstovnurin (um hann játtar) at avgera trætumálini.

Í lógum felagsins skal standa henda grein: Feløgini binda seg til at gjalda tær í tilmælinum tilskilaðu peningahæddir eina ferð árliga í 30 ár hvønn 1. januar fyrstu ferð 1. januar 1956. Verður gjald ógoldið meira enn 6 mánaðir aftaná at tað er fallið til gjaldingar kann tað av einum hvørjum luttakarafelag latast til rættsliga innheinting.

Føroya reiðarafelag loysir til lógbald, sum sambart dóm danska gerðarrættarins er lagt á ognir Føroya Fiskimannafelags og F. F. rindar kr. 34.000,00 í útreiðslum viðvíkjandi hesum sakarmáli.

Við tí sum her er sagt, er so sakarmálsspurningurin lokin.

Verður sáttmálin, ið settur varð fram 19. januar 1955 ikki undirritaður, kemur hendan fundarsamtykt ikki í gildi.

Fundur lokin kl. 0,20.

Tórshavn, 31. januar 1955.

S. P. Petersen.
Páll á Dul.
Einar Dahl.
Thorstein Vilhelm.
Poul Hansen.
Jóhan K. Joensen.
Debes Christiansen.

E. Patursson.
Aage Vesturskarð.
Jens Andreas Jensen.
Gunleif Hentze.
Frederik Hansen.
Jákup í Jákupsstovu.

Jóannes Rasmussen
varasemingsmaður.

FØROYA SKIPARA- OG NAVIGATØRFELAG

Tórshavn, 4. februar 1955.

Føroya Landsstýri,
her.

Tá Føroya Skipara- og Navigatørfelag er vitandi um, at Landsstýrið setir fram uppskot á Tingi um prísviðbót á fiski, loyvir felagið sær at venda sær til Landsstýrið og biðja um, at skiparar og bestamenn verða tiknir við í uppskotinum eins og aðrir fiskimenn.

1. viðgerð 5. februar og 18. februar legði figgjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Føroya fiskimannafelag og Føroya reiðarafelag hava havt samráðingar um lønarviðurskiftini á fiskiveiðuflotanum. Sáttmáli er gjørdur, men siga feløgini frá, at hann ikki er undirskrivaður av pørtunum, men

hetta vil verða gjørt, tá løgtingið hevur tryggjað tær minstulønar- forskots- og prísfyriskipanir, ið feløgini eru vorðin samd um.

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið uppskot til løgtingslóg um uppískoyti til løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna sbr. kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954.

Málið var til 1. viðgerð 5. februar 1955 og varð beint til fíggjarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Andreas Djurhuus, Djóni í Geil, Hanus við Høgadalsá, Poul Petersen, Erlendur Paturssson og Trygve Samuelsen) skal føra fram:

Lógaruppskot landsstýrisins gongur út uppá at skapa tað fíggjarliga grundarlagi undir uppskotinum til hesa viðbót til galdandi minstuløn og viðbótina til fiskaprísin. Hesar viðbøtur eru ætlaðar at koma uppí 1,5 mill. kr.

Eftir lógaruppskotinum verða gjølligari reglur fyri minstulønini og prísviðbótini at fyriseta av stýri lønjavningargrunsins, tó soleiðis at tær verða at góðkenna av landsstýrinum.

Viðvíkjandi minstulønar-, forskots- og prísfyriskipaninar skal viðmerkjast, at feløgini hava skotið upp:

Í tíðini 1. august—1. november verða fiskimonnum í sildaveiðu vissaðar kr. 800,00 í minstuløn um mánaðin roknað fyri seg.

Øllum fiskimonnum og útróðrarmonnum, sum eftir núgaldandi skipan hava rætt til minstuløn, verða vissaðar kr. 650.00 í minstuløn um mánaðin, sbr. reglunum í galdandi lóg um avrokning og lønjavning fiskimanna.

Forskotið verður sett til kr. 500,00 um mánaðin.

Partur fiskimanna av landaðum fiski fær hesar prísviðbøtur fyri nr. 1 fisk:

Torskur yvir 22"	25 oyru pr. kg.
Torskur 16—22"	20 oyru pr. kg.
Torskur 12—16"	5 oyru pr. kg.

Liggur miðal fiskimannaparturin fyri ein túr hægri enn kr. 350,00 pr. mánað, verður ongin prísviðbót givin til tann túrin.

Fyri útróðrafisk í Grønlandi verður prísviðbótin 5 oyru pr. kg.

Skiparar og maskinmeistarar koma inn undir minstulønina eftir hesari lóggávu, men koma ikki inn undir reglurnar um prísviðbót til fiskaprísin.

Meirilutin heldur ikki, at útflutningsgjaldið á saltfiski eigur at setast upp.

Útflutningsgjaldið verður mett til at geva kr. 360.000,00, meðan innflutningsgjøld v. m. ætlast at geva 1,2 mill. kr.

Minnilutin (J. P. Davidsen) setur einki uppskot fram, men skal viðmerkja:

Fiskimanninum verður tryggjað eitt uppískoyti til fiskaprísin uppá 15 oyru pr. kg fyri saltfisk (og tilsvarandi fyri ráfisk og klippfisk, um fiskimaðurin avreiðir veiðupart sín sum ráfisk ella klippfisk).

Hetta uppískoyti verður fiskimaðurin at fáa, annaðhvørt fiskurin er veiddur við báti ella skipi undir Føroyum, Íslandi, Grønlandi, Hvítahavinum ella aðrastaðni, og verður goldið honum uttan mun til, um hann er mynstraður ella ikki.

Tryggjað verður fiskimanninum eina minstuløn uppá kr. 800,00 um mánaðin.

Núverandi ódemokratiski toskaskattur, hvar ið byrðirnar verða lagdar eins tungar á fátæk og rík, verður umskipaður, so tey minnimentu sleppa undan hesum skatti.

Útreiðslurnar av hesum eiga at takast av útfluttningsgjaldi sum av landsstýrinum skotið upp og restin við beinleiðis skatti á allar inntøkur yvir kr. 10.000,00.

Samsvarandi hesum setur meirilutin fram fylgjandi upskot:

Uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um uppískoyti til løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna smbr. kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954 verður samtykt við fylgjandi broytingum:

1. Í § 1 ganga út orðini »skiparum eisini« og í dansku tekstini »derhos skibets fører«, og verður sett sum nýtt stykki 2

íføroysku tekstini:	og í dansku tekstini:
»Skiparar og maskinmeistarar fáa ikki viðbót til fiskaprísin, men viðbót til minstulønina.«	»Skibsførere og maskinmestre får ikke andel i tilskudet til fiskeprisen, men får tiflæg til mindstelønnen.«

2. § 3 verður orðað soleiðis:

Í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjøld v. m., so sum hon er broytt, verða gjørdar fylgjandi hækkingar:	I lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgifter m. v., således som denne er ændret, foretages følgende ændringer:
SPIRITUOSA OG SPRITT:	*SPIRITUOSA OG SPRIT:*
Brennivín og akvavit:	*Brændevin og akvavit:*
5. 1 litur 2,00 kr.	5. 1 liter 2,00 kr.
6. 1litur 2,00 kr.	6. 1 liter 2,00 kr.
7. 1 litur 2,00 kr.	7. 1 liter 2,00 kr.

Spiritus:

8.	1 litur 2,00 kr.
9.	1 litur 2,00 kr.
10.	1 litur 2,00 kr.

ØL:

11.	1 litur 0,20 kr.
12.	1 litur 0,40 kr.

SKREYTVØRUR, BIJOUTERIVØRUR OG *NIPSLUTIR:*

17.	av virðinum 10 %.

GLASVØRUR:

18.	av virðinum 10 %.

LEIR-, STEINTOYS. og POSTALÍNSVØRUR:

24.	av virðinum 10 %

KRÚT:

32.	av virðinum 10 %.
33.*)	av virðinum 20 %

KRYDDARÍ:

34.	1 kg 1,00 kr.

LEIKUTOY:

35.	av virðinum 10 %.

METALVØRUR:

41.	av virðinum 10 %.

PAPPÍR:

42.	av virðinum 10 %
43.	hvørt spælið 2,00 kr.

LUKTILSI OG FRÍÐKANARLUTIR:

45.	av virðinum 10 %.

SKINN OG HÚÐIR:

47.	av virðinum 10 %.

MATVØRUR:

48.	1 kg 0,60 kr.

*) 33. Øll sløg av friktiónstendstikkum.

Spiritus:

8.	1 liter 2,00 kr.
9.	1 liter 2,00 kr.
10.	1 liter 2,00 kr.

ØL:

11.	1 liter 0,20 kr.
12.	1 liter 0,40 kr.

GALANTERI- OG BIJOUTERIVARER SAMT NIPS:

17.	af værdien 10 %.

GLASVARER:

18.	af værdien 10 %.

LER-, FAJANCE- OG PORCELÆNSVARER:

24.	af værdien 10 %.

KRUDT:

32.	af værdien 10 %.
33.*)	af værdien 20 %.

KRYDDERI:

34.	1 kg 1,00 kr.

LEGETØJ:

35.	af værdien 10 %.

METALVARER:

41.	af værdien 10 %.

PAPIR:

42.	af værdien 10 %.
43.	pr. spil 2,00 kr.

PARFUMER OG KOSMETISKE ARTIKLER:

45.	af værdien 10 %.

SKIND OG HUDER:

47.	af værdien 10 %.

MADVARER:

48.	1 kg 0,60 kr.

*) 33. Alle slags friktionstændstikker.

48. c.	av virðinum 10 %.	48 c.	af værdien 10 %.
49.	1 kg 4,00 kr.	49.	1 kg 4,00 kr.
TUBBAKK OG TUBBAKSVØRUR:		*TOBAK og TOBAKSVARER:*	
57.	100 stk. 2,00 kr.	57.	100 stk. 2,00 kr.
58.	100 stk. 2,00 kr.	58.	100 stk. 2,00 kr.
59.	100 stk. 2,00 kr.	59.	100 stk. 2,00 kr.
60.	100 stk. 2,00 kr.	60.	100 stk. 2,00 kr.
UR:		*UR:*	
66.	av virðinum 10 %.	66.	af værdien 10 %.
VOGNAR OC ONNUR AKFØR, EISINI VOGNSMIÐVERK:		*VOGNE OG ANDRE KØRETØJER, OGSÅ VOGNMAGERARBEJDE:*	
67.	av virðinum 10 %.	67.	af værdien 10 %.

3. Í § 3 verður sett sum nýtt stykki:	Til § 3 føjes som nyt stykke:
Tey í § 2 í fyribils kunngerð nr. 44 frá 28. november 1940 fyrisettu stuttleikagjøld verða hækkaði við 100 %.	De i § 2 i midlertidige bestemmelser for Færøerne nr. 44 af 28. november 1940 foreskrevne forlystelsesafgifter forhøjes med 100 %.
4. Í § 4 ganga út orðini: »»2 oyru pr. kg av saltfiski og«.	I § 4 udgår ordene: »2 øre af hvert kg saltfisk og«.

2. og 3. viðgerð 18. februar 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá Johan P. Davidsen:

Fiskimanninum verður tryggjað eitt uppískoyti til fiskaprísin uppá 15 oyru pr. kg fyri saltfisk (og tilsvarandi fyri ráfisk og klippfisk, um fiskimaðurin avreiðir veðupart sín sum ráfisk ella klippfisk).

Hetta uppískoyti verður fiskimaðurin at fáa, annaðhvørt fiskurin er veiddur við báti ella skipi undir Føroyum, Íslandi, Grønlandi, Hvítahavinum ella aðrastaðni, og verður goldið honum uttan mun til, um hann er mynstraður ella ikki.

2. Tryggjað verður fiskimanninum eina minstuløn uppá kr. 800,00 um mánaðin.

Útreiðslurnar av hesum eiga at takast av útflutningsgjaldi sum av landsstýrinum skotið upp og restin við beinleiðis skatti á allar inntøkur yvir kr. 10.000,00.

Uppskotið frá J. P. Davidsen fall 3—0.

Uppskot landsstýrisins við broytingum fíggjarnevndinnar samtykt 20—0.

---

13. Kgl. fyriskipan um sóttverju v. m.

Ár 1955, 9. februar legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

kgl. anordning hvorved lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme sættes i kraft på Færøerne.

I henhold til den regeringen ved § 45 i lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme meddelte bemyndigelse sættes den nævnte lov herved i kraft på Færøerne i følgende skikkelse.

Kapitel 1.

Lovens område.

§ 1.

Indenrigs- og boligministeren bestemmer efter forhandling med sundhedsstyrelsen, mod hvilke sygdomme de i denne anordning omhandlede karantæneforanstaltninger bringes til anvendelse for at hindre, at smitte føres ind i landet eller herfra til andre lande.

Kapitel 2.

Definitioner.

§ 2.

Stk. 1. I nærværende anordning forstås ved:

»Bagage« personlige effekter, tilhørende en rejsende eller et medlem af besætningen;

»Besætning« de personer, der gør tjeneste på et skib eller luftfartøj;

»Havn« en søhavn med international trafik;

»Isolation« adskillelse af vedkommende person eller gruppe af personer — bortset fra personer beskæftiget ved karantæneforanstaltningernes gennemførelse — med det formål at hindre, at smitte spredes;

»Lokalområde« det mindste område indenfor et land — f. eks. en havn eller en lufthavn, der har en bestemt afgrænsning, og hvori der findes en sådan organisation af sundhedsvæsenet, at dettes organer er i stand til på fyldestgørende måde at træffe de karantæneforanstaltninger, der er tilladt eller foreskrevet i de af verdenssundhedsforsamlingen vedtagne internationale karantæneregler;

»Luftfartøj« et luftfartøj, der foretager en international rejse;

»Lufthavn« en lufthavn med international lufttrafik;

»Lægeundersøgelse« karantænelægens besøg på og besigtigelse af et skib eller luftfartøj og dennes foreløbige undersøgelse af personer ombord, men ikke den juridiske undersøgelse af et skib for at konstatere, hvorvidt rotteudryddelse er nødvendig;

»Mistænkt« en person, som må anses for at have været udsat for smitte med en smitsom sygdom og for at kunne sprede smitte;

»Skib« et skib, der foretager en international rejse;

»Smitsom sygdom« en sygdom, mod hvilken de i denne anordning omhandlede foranstaltninger i henhold til § 1 bringes til anvendelse;

»Smittet« en person, som lider af en smitsom sygdom, eller som anses for smittet med en sådan sygdom;

»Tilsyn« sundhedsmyndighedernes kontrol med en persons helbredstilstand indenfor inkunationstiden for en smitsom sygdom.

Stk. 2. Udtrykket »international rejse«, anvendt om et skib eller luftfartøj, omfatter i denne anordning også en rejse mellem havne eller lufthavne på Færøerne, dersom skibet eller luftfartøjet på rejsen har forbindelse med et andet lands område.

Kapitel 3.

Karantænemyndighederne.

§ 3.

Stk. 1. De foranstaltninger, der sigter til at hindre, at smitsomme sygdomme føres ind i landet eller herfra føres til andre lande, forestås af en karantænekommission.

Stk. 2. Karantænekommissionerne består af landfogden (politimesteren) som formand og ekspederende medlem, chefen for Føroya gjaldstovu (Færøernes oppebørselskontor) og landslægen.

§ 4.

Kommunelægerne er karantænelæger.

§ 5.

Stk. 1. Toldvæsenet, politiet og havnevæsenet er forpligtet til at bistå karantænekommissionen i udøvelsen af dens pligter ifølge denne anordning.

Stk. 2. Karantænekommissionen kan bestemme, at visse foranstaltninger under nærmere fastsatte betingelser kan iværksættes af kommissionens enkelte medlemmer eller karantænelægerne.

Kapitel 4.

Den karantænemæssige organisation iøvrigt.

§ 6.

Stk. 1. Det påhviler hjemmestyret efter forhandling med karantænekommissionen at drage omsorg for, at der til enhver tid er mulighed for på fuldt betryggende måde — som regel på sygehus — at underkaste personer, som ankommer her til landet, isolation i henhold til denne anordnings bestemmelser, og for, at sådanne personer kan underkastes en hensigtsmæssig behandling.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler for de i stk. 1 omhandlede forholdsregler.

§ 7.

Stk. 1. Karantænekommissionen skal i det omfang, de anser det for fornødent, ved forhandling med vedkommende myndighed og på anden måde virke for, at antallet af rotter i havne- og lufthavnsområder holdes nede på det mindst mulige, og at bygninger m. v. i havneområderne sikres mod rotter.

Stk. 2. Indenrigs- og boligministeren kan efter forhandling med vedkommende myndighed bestemme, at der i landets havne skal foretages nærmere angivne foranstaltninger mod indvandring af rotter fra ankommende fartøjer og til udryddelse af rotter på havneområdet og i havnen henliggende fartøjer. På samme måde kan indenrigs- og boligministeren træffe bestemelse om foranstaltninger til udryddelse af rotter i lufthavne.

§ 8.

Stk. 1. Indenrigs- og boligministeren kan bestemme, at skibe med regelmæssige mellemrum skal underkastes rotteudryddelse eller til stadighed

holdes i en sådan stand, at rotternes antal ombord er ubetydeligt. Ministeren bestemmer, i hvilke havne undersøgelse for og udryddelse af rotter kan finde sted. Undersøgelserne og udryddelserne foretages ved karantænekommissionens foranstaltning efter regler fastsat af ministeren. Karantænekommissionen udsteder vederlagsfrit bevis for, at undersøgelse er foretaget med det resultat, at udryddelse ikke skal finde sted (fritagelsescertifikat), eller for at rotteudryddelse er foretaget (rotteudryddelsescertifikat).

Stk. 2. Regler om certifikaternes indhold, gyldighedsperiode m. v. fastsættes af ministeren.

Indenrigs- og boligministeren kan i det omfang, det skønnes fornødent, bestemme, at luftfartøjer skal underkastes rotteudryddelse, og fastsætte nærmere regler herfor.

§ 9.

De i §§ 7 og 8 iøvrigt i denne lov fastsatte bestemmelser vedrørende rotter kan i påkommende tilfælde også bringes til anvendelse overfor andre gnavere og i det hele overfor dyr, der er kendt som spredere af smitsomme sygdomme.

§ 10.

Indenrigs- og boligministeren kan bestemme, at lufthavne med betydelig international trafik skal være sundhedslufthavne. For at en lufthavn kan være sundhedslufthavn, skal der være truffet ordning med hensyn til en lægetjeneste, der har undersøgelseslokaler og fornødent udstyr til rådighed. Indenrigs- og boligministeren kan iøvrigt give forskrifter om det karantænemæssige udstyr m. v. i sundhedslufthavne.

§ 11.

Stk. 1. Når der foreligger meddelelse om, at der på et lokalområde i udlandet er forekommet tilfælde af en smitsom sygdom, kan indenrigs- og boligministeren bestemme, at området anses som smittet med den pågældende sygdom.

Stk. 2. Hvis der ikke for vedkommende lokalområde er truffet foranstaltninger til at bekæmpe sygdommens udbredelse, kan også tilstødende lokalområder erklæres for smittet.

Stk. 3. Indenrigs- og boligministeren bekendtgør, når pågældende lokalområde ikke længere betragtes som smittet.

Kapitel 5.

Almindelige forskrifter.

§ 12.

Alle karantæneforanstaltninger skal påbegyndes hurtigst muligt og tilendebringes uden unødig forsinkelse.

§ 13.

Stk. 1. Desinfektion, desinsektation, udryddelse af rotter og andre karantæneforanstaltninger skal udføres således, at de ikke

a) medfører unødig ulempe for nogen person eller fare for nogens helbred,
b) forvolder skade på skibet eller luftfartøjet eller
c) medfører brandfare.

Stk. 2. Ved iværksættelse af karantæneforanstaltninger overfor gods, bagage m. v. skal der udvises størst mulig forsigtighed for at undgå beskadigelse.

Stk. 3. Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler for desinfektion og desinsektation af skibe og luftfartøjer, samt for desinfektion og eventuel destruktion af dyr, gods, snavset linned m. v., som frembyder fare for udbredelsen af smitsomme sygdomme.

Stk. 4. På forlangende af karantænekommissionen er den, der er ansvarlig for befordringsmidlet, forpligtet til i det omfang, det er muligt, at lade besætningen yde bistand ved iværksættelsen af karantæneforanstaltninger i henhold til denne anordning.

§ 14.

Stk. 1. Karantænekommissionen udsteder efter derom fremsat begæring til fragtføreren vederlagsfrit attest (karantænebevis) om, hvilke foranstaltninger skibe og luftfartøjer har været underkastet i henhold til denne anordning, hvilke dele af befordringsmidlet foranstaltningerne er truffet overfor, den anvendte fremgangsmåde og grunden til, at foranstaltningerne er iværksat. For luftfartøjers vedkommende skal attesten efter begæring påføres den for luftfartøjet udfærdigede almindelige deklaration (»General Declaration«).

Stk. 2. Karantænekommissionen udsteder efter derom fremsat begæring vederlagsfrit attest

a) til enhver rejsende om datoen for hans ankomst og afrejse samt om de foranstaltninger, han og hans bagage har været underkastet;
b) til afsenderen, modtageren og fragtføreren eller disses agenter om de foranstaltninger, gods har været underkastet.

§ 15.

Stk. 1. En person, der er underkastet tilsyn, må ikke isoleres, men har tilladelse til at færdes frit. Det kan dog forlanges, at han skal melde sig til sundhedsmyndighederne til bestemte tidspunkter i den periode, hvori han er underkastet tilsyn. Sundhedsmyndighederne kan derhos lade den pågældende undersøge af læge og forlange yderligere oplysninger, der måtte være nødvendige for at konstatere hans helbredstilstand.

Stk. 2. Dersom en person, der er underkastet tilsyn, ønsker at rejse til et andet sted i eller udenfor landet, skal han give underretning herom til vedkommende sundhedsmyndigheder, som straks giver sundhedsmyndighederne på ankomststedet meddelelse om hans komme. Ved ankomsten skal den pågældende melde sig til sundhedsmyndighederne, der kan træffe de i stk. 1 omhandlede forholdsregler.
Stk. 3. Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om det i nærværende paragraf omhandlede tilsyn.

§ 16.

Karantænekommissionen kan tage alle praktisk gennemførlige forholdsregler for at hindre, at der fra skibe foretages udtømning af latrin og affald, som kan gøre vandet i havne o. lign. smitteførende.

§ 17.

Fra luftfartøjer under flyvning over territoriet må ikke nedkastes eller udtømmes noget, der kan forårsage smitsomme sygdomme.

§ 18.

Indenrigs- og boligministeren fastsætter nærmere regler for karantæneforanstaltningerne mod de enkelte smitsomme sygdomme. Ministeren kan herunder fastsætte, under hvilke betingelser skibe og luftfartøjer skal anses for henholdsvis smittet, mistænkt for at være smittet og smittefri.

Kapitel 6.

Karantæneforanstaltninger ved afrejse.

§ 19.

Stk. 1. Indenrigs- og boligministeren kan, når det skønnes påkrævet for at hindre, at smitsomme sygdomme føres herfra til andre lande, bestemme, at personer på rejse til udlandet skal undersøges af læge før deres afrejse. Tid og sted for undersøgelsen skal fastsættes under hensyntagen til toldundersøgelse m. v., således at forsinkelse af afrejsen såvidt muligt undgås.
Stk. 2. Karantænekommissionen skal tage alle praktisk gennemførlige forholdsregler for at hindre,

a) at en person, som er smittet eller mistænkt, rejser ud af landet, og
b) at smitstof, som kan forårsage en smitsom sygdom, overføres til skibe eller luftfartøjer, på vej til udlandet.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 a) må karantænekommissionen dog ikke hindre, at en person, der er på international rejse, og som ved ankomsten her til landet er blevet underkastet tilsyn, fortsætter sin rejse, Dersom han fortsætter rejsen ad luftvejen, skal karantænkommissionen i den for luftfartøjet udfærdigede almindelige deklaration (»General Declaration«) anføre, at han har været underkastet tilsyn.

Kapitel 7.

Gennemrejse.

§ 20.

Skibe, der passerer søterritoriet uden at anløbe eller sætte sig i forbindelse med havne eller kyster, er ikke underkastet karantæneforanstaltninger.

§ 21.

Karantænekommissionen må ikke iværksætte anden karantæneforanstaltning end lægeundersøgelse overfor

a) et smittefrit skibs passagerer og besætning, som forbliver ombord,
b) et smittefrit luftfartøjs passagerer og besætning, som forbliver i et af karantænekommissionen anvist særligt lokale i lufthavnen.

Kapitel 8.

Karantæneforanstaltninger ved ankomst.

§ 22.

Stk. 1. Et skib eller luftfartøj, som ankommer her til landet, må udenfor nødstilfælde ikke have samkvem med land, før der af karantænekommissionen eller den, som karantænekommissionen bemyndiger dertil, er meddelt tilladelse til frit samkvem.

Stk. 2. Før tilladelse til frit samkvem er meddelt, må uden karantænekommissionens tilladelse ingen ombordværende gå eller sættes i land på territoriet og ingen person på territoriet gå ombord; personer, som uberet tiget er gået ombord, er underkastet de samme forholdsregler som skibets eller luftfartøjets besætning og passagerer. Endvidere må skibet eller luftfartøjet ikke losse eller laste gods eller forråd eller indtage brændstof eller vand uden tilladelse fra karantænekommissionen; indenrigs- og boligministeren kan give nærmere forskrifter for meddelelsen af sådan tilladelse.

Stk. 3. Toldvæsenet påser, at tilladelse til frit samkvem er meddelt.

§ 23.

Stk. 1. Ved ankomsten af et skib skal føreren og, dersom der er skibslæge ombord, tillige denne meddele karantænekommissionen eller den, som optræder på kommissionens vegne, oplysning om sundhedstilstanden ombord under rejsen og på ankomsttidspunktet. Ved ankomsten af et luftfartøj skal føreren eller hans befuldmægtigede meddele tilsvarende oplysninger. Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke oplysninger der skal meddeles, samt på hvilken måde oplysningerne skal meddeles; ministeren kan efter forhandling med landsstyret give særlige forskrifter om, under hvilke former skibe og luftfartøjer skal give underretning om, at de kommer fra eller har haft forbindelse med et smittet lokalområde eller ombord har eller har haft sygdomstilfælde, der kan formodes at være en smitsom sygdom.

Stk. 2. Dersom skibet eller luftfartøjet må anses for smittefrit, skal der straks meddeles tilladelse til frit samkvem, dog at der altid forinden kan foretages lægeundersøgelse. Når det er muligt, skal tilladlse til frit samkvem gives pr. radio, dersom karantænekommissionen på grundlag af meddelelser, modtaget fra skibet eller luftfartøjet før dets ankomst, skønner, at ankomsten ikke vil medføri risiko for indførelse af smitsomme sygdomme her ti llandet.

Stk. 3. Må skibet eller luftfartøjet anses for smittet eller mistænkt for at være smittet, må illadelse til frit samkvem ikke meddeles, før der har været foretaget lægeundrsøgelse, og de karantæneforanstaltninger, der forlanges af karantænekommissionen med hjemmel i denne anordning eller i bestemmelser,fastsat af indenrigs- og boligministeren i henhold til anordningen, er tilfredsstillende gennemført.

§ 24.

Stk. 1. For de i regelmæssig fart gående skibe og luftfartøjer kan der af indenrigs- og boligministeren tilstås lempelser i de i §§ 22 og 23 indeholdte bestemmelser. Det samme gælder for lodsbåde, bugserskibe, fiskerbåde og andre mindre fartøjer.

Stk. 2. Ligledes bestemmer indenrigs- og boligministeren, hvilke lempelser, der kan tilstås krigsskibe og militære luftfartøjer.

§ 25.

Stk. 1. Karantænekommissionen kan foranledige ethvert skib eller luftfartøj samt enhver person, der ankommer fra Danmark eller udlandet, underkastet lægeundersøgelse. Indenrigs- og boligministeren kan bestemme, at sådan undersøgelse skal foretages.

Stk. 2. Bestemmelse om andre karantæneforanstaltninger skal tages under hensyn til de under rejsen og på tidspunktet for lægeundersøgelsen herskende forhhold.

§ 26.

Karantænekommissionen kan bestemme, at en person, der ankommer her til landet med et skib eller luftfartøj og som af kommissionen anses for smittet, skal underkastes isolation. Forlanges det af den, der er ansvarlig for befordringsmidlet, skal en sådan person fjernes fra dette.

§ 27.

Stk. 1. Karantænekommissionen kan foranledige enhver mistænkt, der ankommer her til landet fra et smittet lokalområde, underkastet tilsyn. Sådant tilsyn kan vedvare til udløbet af inkubationstiden for vedkommende smitsomme sygdom.

Stk. 2. Hvor andet ikke følger af særlige bestemmelser, udfærdiget i henhold til denne anordning, må tilsyn ikke erstattes af isolation, medmindre karantænekommissionen skønner, at der foreligger ganske særlig fare for overførelse af smitte.

§ 28.

Indenrigs- og boligministeren kan, når det skønnes påkrævet for at hindre en smitsom sygdoms indførelse og udbredelse her i landet, bestemme, at der skal tilbydes personer, som ankommer her til landet, vaccination, således at de, såfremt de nægter at lade sig vaccinere, kan underkastes tilsyn eller isolation.

§ 29.

Bortset fra lægeundersøgelse må ingen karantæneforanstaltning, som er blevet anvendt i en tidligere anløbet havn eller lufthavn, gentages her i landet, medmindre

a) der efter skibets eller luftfartøjets afrejse fra vedkommende havn eller lufthavn i denne eller ombord på skibet eller luftfartøjet er indtruffet hændelser af epidemiologisk betydning, der berettiger til yderligere anvendelse af den pågældende foranstaltning, eller
b) karantænekommissionen anser det for ganske øjensynligt, at den anvendte foranstaltning ikke har været virksom.

§ 30.

Et skib eller et luftfartøj må ikke af karantænemæssige grunde hindres i at søge forbindelse med nogen havn eller lufthavn. Dersom havnen eller lufthavnen ikke er udstyret således, at de karantæneforanstaltninger, som karantænekommissionen anser for nødvendige, kan iværksættes, kan skibet — eller luftfartøjet, såfremt de operationelle forhold tillader det — dog beordres til at fortsætte for egen regning og risiko til en havn eller lufthavn, hvor de nødvendige foranstaltninger kan iværksættes, og som er hensigtsmæssigt beliggendi for skibet eller luftfartøjet.

§ 31.

Et luftfartøj skal ikke betragtes som værende kommet fra et smittet lokalområde, blot fordi det på rejse over smittet territorium er landet i en sundhedslufthavn, som ikke selv er et smittet lokalområde.

§ 32.

En person ombord i et luftfartøj, som har overfløjet et smittet lokalområde, må ikke betragtes som værende kommet fra et sådant lokalområde, såfremt luftfartøjet ikke har foretaget landing dér, eller han, dersom landing er foretaget, har underkastet sig de foranstaltninger, der har været truffet af karantænemyndighederne på stedet for at hindre, at han udsættes for smitte.

§ 33.

Et skib eller luftfartøj, som ikke vil underkaste sig de af karantænekommissionen i henhold til nærværende lov givne forskrifter, skal have ret til omgående at fortsætte rejsen, men det må ikke på den videre rejse have forbindelse med nogen anden havn eller lufthavn her i landet; det skal dog have ret til under iagttagelse af de forsigtighedsforanstaltninger, som karantænekommissionen måtte finde det nødvendigt at påbyde, at indtage brændstof, vand og forråd.

§ 34.

Dersom et skib strander, eller et luftfartøj nødlander, kan karantænekommissionen tage enhver rimelig forholdsregel, men i intet tilfælde videregående forholdsregler end sådanne, der har hjemmel i denne anordning eller i de i henhold til denne anordning udfærdigede bestemmelser.

Kapitel 9.

Karantæneforanstaltninger overfor gods, bagage og post.

§ 35.

Stk. 1. Gods må kun underkastes karantæneforanstaltninger, når karantænekommissionen har grund til at antage, at det kan være forurenet med smitstof, der kan forårsage en smitsom sygdom, eller at det kan være egnet til at sprede sådan sygdom.

Stk. 2. Transitgods — bortset fra levende dyr —, der ikke omlades, må ikke underkastes karantæneforanstaltninger eller tilbageholdes i nogen havn eller lufthavn, medmindre indenrigs- og boligministeren har fastsat særlige regler om foranstaltninger overfor sådant gods.

§ 36.

Bagage må kun underkastes desinfektion og udryddelse af insekter, når den tilhører en rejsende, der er smittet eller mistænkt, eller der i bagagen findes effekter, der er smitteførende for en smitsom sygdom, eller insekter, der er eller kan være smittebærere for en sådan sygdom.

§ 37.

Post, aviser, bøger og andre tryksager må ikke underkastes nogen karantæneforanstaltning; dog kan indenrigs- og boligministeren træffe bestemmelse om karantæneforanstaltninger overfor postpakker, hvis indhold kan antages at være forurenet med smitstof, der kan forårsage en smitsom sygdom, eller kan antages at være egnet til at sprede sådan sygdom.

Kapitel 10.

Forskellige bestemmelser.

§ 38.

Under forudsætning af gensidighed kan indenrigs- og boligministeren indgå særlige aftaler med et eller flere lande om lempelse i de i nærværende anordning omhandlede foranstaltninger.

§ 39.

Indenrigs- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler for ind- og udførsel af lig og transport her i landet af sådanne lig.

§ 40.

For bistand ved foranstaltninger i henhold til denne lov tilkommer der lægen, forsåvidt han ikke er særskilt lønnet som karantænelæge, en af indenrigs- og boligministeren fastsat godtgørelse. Lægen er derhos berettiget til befordringsgodtgørelse beregnet efter de for embedslæger fastsatte takster. Der kan endvidere efter indenrigs- og boligministerens bestemmelse tillægges lægen time- og dagpenge efter de for embedslæger gældende regler.

§ 41.

Udgifterne ved tilvejebringelse og opretholdelse af de i § 6 omhandlede isolationsmuligheder påhviler landskassen. På samme måde udredes forskudsvis, men mod refusion fra statskassen, udgifterne til behandling og pleje af personer, der underkastes isolation i henhold til denne lovs bestemmelser, og til de dødes begravelse eller ligbrænding, forsåvidt disse udgifter ikke efter det følgende skal afholdes af skibet eller luftfartøjet; udgifterne til behandling og pleje af isolerede refunderes efter en af inden-

rigs- og boligministren fastsat takst. Indenrigs- og boligministeren fastsætter efter forhandling med vedkommende myndigheder, hvorledes udgifterne til de i § 7, stk. 2, omhandlede foranstaltninger vil være at udrede. Alle andre udgifter til karantænevæsenet — herunder til foransaltninger påbudt med hjemmel i denne anordning — afholdes af staskassen efter regler fastsat af indenrigs- og boligministeren, dog med følgende undtagelser:

a) Skibet eller luftfartøjet afholder udgifterne til undersøgelse for og udryddelse af rotter efter regler, fastsat af indenrigs- og boligministeren;
b) skibet eller luftfartøjet afholder udgifterne til de i § 33 omhandlede foranstaltninger;
c) et skib eller luftfartøj, der efter karantænekommissionens skøn kun anløber eller foretager landing for at landsætte syge eller lig, afholder selv udgifterne til eventuelle karantæneforanstaltninger; statskassen afholder dog udgifter til lægeundersøgelse og til andre supplerende undersøgelser, der er nødvendige for at konstatere en undersøgt persons helbredstilstand;
d) i de under c) omhandlede tilfælde afholder skibet eller luftfartøjet udgifterne til de syges behandling og pleje og til de dødes begravelse eller ligbrænding;
e) de udgifter, som bestemmelserne i denne lov medfører i strandingstilfælde, afholdes af strandingsmassen, såvidt den tilstrækker;
f) de udgifter, som fremkommer ved, at personer i strid med anordningen er gået ombord i et skib eller luftfartøj, afholdes af pågældende selv og kan inddrives ved udpantning;;
g) udgifter, som, efter at de i henhold til reglerne i denne anordning isolerede patienter er udskrevne eller døde, måtte medgå til isolation af personalet på vedkommende sygehus eller af andre, der har været i berøring med vedkommende patient, afholdes efter reglerne i den til enhver tid gældende anordning om foranstaltninger mod udbredelse af smitsomme sygdomme.

§ 42.

Statskassen udreder ikke erstatning for skade og tab som følge af de i denne anordning omhandlede foranstaltninger.

§ 43.

Stk. 1. Overtrædelse af de i denne anordning indeholdte forskrifter eller de i medfør af samme givne påbud ansee med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder. Sagerne behandles som politisager. Når det skønnes, at straffen ikki vil overstige bøde, er karantænekommissionen berettiget til at modtage den skyldiges tilbud om på stedet at erlægge en bøde for at undgå tiltale.

Stk. 2. Det gods, som i strid med de i medfør af denne anordning givne forbud forsøges indført eller er blevet indført, skal, forsåvidt det ikke bliver at tilintetgøre, konfiskeres til forelel for statskassen. De i henhold til denne paragrafs stk. 1 idømte eller modtagne bøder tilfalder statskassen.

§ 44.

Denne anordning træder i kraft den 1. oktober 1955. Fra samme tidspunkt ophæves lov nr. 4 af 8. januar 1872 om foranstaltninger til at forhindre den asiatiske koleras indbringelse til Færøerne m. m, anordning nr. 20 af 15. april 1872, anordning nr. 31 af 26. marts 1878, bekendtgørelse nr. 115 af 16. oktober 1879, anordning nr. 20 af 27. februar 1882, bekendtgørelse nr. 26 af 25. februar 1897, instruks nr. 27 af 25. februar 1897, anordning nr. 71 af 9. april 1907, lov nr. 177 af 1. april 1921 og lov nr. 58 af 14. marts 1931.

Viðmerkingar:

Galdandi lóg um fyriskipanir at byrgja fyri at smittandi sjúkur koma til landið er lóg nr. 4 av 8. januar 1872 »om foranstaltninger mod den asiatiske koleras indbringelse til Færøerne m. m.« Við heimild í § 7 í hesi lóg eru aðrar epidemiskar sjúkur komnar undir reglur hennara, barnakoppar við fyriskipan av 15. apríl 1872, eksantematisk tyfus við fyriskipan av 26. marts 1878, messlingar og skarlagensfebur við fyriskipan av 27. februar 1882 og meningitis cerebrospinalis við fyriskipan av 9. apríl 1907. Henda lóggáva gevur løgreglu og heilsuvaldi myndugleika til at taka ymisk tiltøk at byrgja fyri, at skip, sum koma frá londum, har hesar epidemisku sjúkur ganga, skulu ikki føra sjúkuna til Føroyar.

Tey ymsu londini hava haft ógvuliga ymiska lóggávu hesum viðvíkjandi til stóran ampa fyri millumlanda skipaferðsluna. Deils út frá tí at fremja eins reglur og deils fyri at gera reglurnar meira tíðarhóskandi hevur millumlanda heilsunevndin (World Health Organisation) har Danmark eisini er limur, jbr. kunngerð nr. 32, 15. juni 1948, 25. mai 1951 gjørt millumlanda karantenureglugerð, sum m. a. Danmark við lóg nr. 67, 31. marts 1953 »om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme« hevur tikið við.

Málsøkið, ið hoyrir undir heilsumál, listi A 4 á heimastýrislógini, er ikki yvirtikið sum sermál. Í § 45 í donsku karantenulógini stendur, at lógin við kongiligari fyriskipan kann setast í gildi í Føroyum.

Málið um nýggja karantenulóg fyri Føroyar, soleiðis at hon verður samsvarandi tí donsku, hevur verið til ummælis hjá landfúta og landslækna, sum báðir mæla til, at reglurnar í Føroyum verða tær somu sum í Danmark.

Fyriliggjandi uppskot til kongiliga fyriskipan er í innihaldinum sum danska karantenulógn, broytingarnar eru formellar.

1. viðgerð 11. februar og 18. mars 1955 legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til »kgl. anordning, hvorved lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme sættes i kraft på Færøerne«.

Fyri at tryggja millumlanda skipaferðsluna, hevur World Health Organisation gjørt millumlanda karantenureglur, ið ger hesa lóggávu meira einsartaða og tíðarhóskandi, og fleiri lond, harímillum Danmark, ið eru limir av hesum felag, hava nú ta somu lóggávu á hesum øki.

Í § 45 í lóg nr. 67 frá 31. marts 1953 »om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme« stendur, at lógin við kongiligari fyriskipan kann setast í gildi fyri Føroyar.

Í Føroyum er galdandi lóg nr. 4 frá 8. januar 1872 við seinri lógum, men sjálvandi eru reglurnar í hesi gomlu lóg ikki tíðarhóskandi.

Landfútin og landslæknin, ið hava haft málið til ummælis, mæla báðir til at seta uppskotið í gildi fyri Føroyar.

Lógarnevndin hevur haft málið til viðgerðar og er samd um at mæla til, at uppskotið verður sett í gildi fyri Føroyar.

Sambart § 3 í lógaruppskotinum verður at seta ein karantenukommissión, ið fyriskipar at byrgja fyri, at smittandi sjúkur koma til landið ella førast út av landinum. Henda kommissión fær sæti í Havn av tí, at í henni koma at sita landfútin, gjaldstovustjórin og landslæknin. Eftir § 4 eru kommunulæknarnir karantenulæknar. Tað verður ívaleyst neyðugt hjá karantenukommissiónini at hava stedligar myndugleikar ella persónar til hjálpar við umsitingini, og heldur nevndin, at tað var rímligt um brúk varð gjørt av teim karantenubetjentum, ið sitið hava á ymsum plássum eftir tí gomlu karantenuskipanini.

Við hesum viðmerkingum mælir nevndin tinginum til at samtykkja fylgjandi

Uppskot

Løgtingið samtykkir at mæla til, at uppskot landsstýrisins til »kgl. anordning, hvorved lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karantæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme sættes i kraft på Færøerne« verður at seta í gildi fyri Føroyar.

2. viðgerð 21. mars 1955.
Uppskot landsstýrisins samtykt 25—0.

14. Keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi.

Ár 1955, 10. februar legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg
um lán til keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt landskassans vegna at læna upp til kr. 95.000,00 at rinda fyri bygningar, amboð og innistøðu royndarstøðanna í Hoyvík og á Sandi.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov
om lån til køb af forsøgsstationerne i Hoyvík og Sand.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at låne indtil kr. 95.000,00 til betaling af de til forsøgsstationerne i Hoyvík og Sand hørende bygninger, redskaber og besætning.

§ 2.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Í eykatingsetuni 1950 (smbr. tingmál nr. 10/1950, tingtíðindi 1950 bls. 22) setti landsstýrið fram uppskot til løgtingslóg um heimild til keyp av bygningum v. m. sum hoyra royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi til. Sýnið sum liggur til grund fyri keypið d. 2. marts 1950 er prentað sum skjal til nevnda tingmál.

Eftir hesum sýni er prísurin settur til kr. 154.455,00. Meirilutin á tingi vildi tá ikki samtykkja eina lógarheimild til landsstýrið, eftirsum eisini teir bygningar v. m. sum hoyrdu royndarstøðini til skuldu fylgja við í yvirtøkuni og fyri onki. Í senni brævaskifti við ríkisvaldið er prísurin settur niður í um kr. 93.000,00 og í skrivi frá landbúnaðarráðharranum d. 6. marts 1953 verður víst til tekstviðmerking í »lov om tillægsbevilling« fyri fíggjarárið 1951/52 ad § 13. III. U. 13, hareftir landbúnaðarráðharrin, hóast regluna í lóg fyri Føroyar nr. 174 frá 24. mai 1937 »om jordbrugets fremme«, sum tað eitur, kann »delegere sine beføjelser i henhold til sidst-

nævnte lov til de færøske myndigheder, således at den færøske jordfond og statens fæstegods på Færøerne for fremtiden bliver færøsk særanliggende.«

I sama skrivi biður landbúnaðarráðharrin statsráðharradeildina siga landsstýrinum frá hesum og at landbúnaðarráðharrin fyri sitt viðkomandi »må anse det for et vilkår for den endelige overførelse af fæstegodset og den færøske jordfond, at der opnås enighed om vilkårene for overtagelse af forsøgsvirksomhedens aktiver.«

Sum tað eisini framgongur av løgtingsmáli nr. 10/1950 er landsstýrisins støða tann, at endaligt keypslag er gjørt um tey aktiv sum hoyra royndarstøðunum til, men eftir stendur bert at rinda tey.

So statt loyvir landsstýrið sær at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, so hesin spurningur kann verða endaliga avgreiddur nú.

1. viðgerð 16. februar og 5. apríl 1955 legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til løgtingslóg um lán til keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi, soleiðis at landsstýrið fær heimild til at læna upp til kr. 95.000,00 at rinda fyri byggningar, amboð og innistøðu.

Fíggjarnevndin hevur havt málið til viðgerðar og hevur býtt seg sundur í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Meirilutin (A. Djurhuus, Djóni í Geil, Richard Long og Trygve Samuelsen) ger vart við, at í viðmerkingunum til uppskotið eru tvey mál samankomin, sum eiga at viðgerast hvørt sær:

1) Gjald fyri húsogn, amboð og innstøðu á royndarstøðunum í Hoyvík og Traðardali, sum eru gingnar yvir til føroysk sermál 1. apríl 1950 og
2) yvirtøka av jarðargrunninum og kongsjørðini.

Meirilutin er av tí áskoðan, a thesi mál eiga at verða viðgjørd hvørt sær og mælir tinginum til at samtykkja lógaruppskot landsstýrisins um at rinda gjald fyri húsaogn, amboð og innistøðu á royndarstøðunum í Hoyvík og Traðardali.

Andreas Djurhuus og Trygve Samuelsen ynskja at úttala, at sambandsflokkurin er ímóti yvirtøku av jarðagrunninum og kongsjørðini.

Ein minniluti (Frederik Hansen og Erlendur Patursson) skjýtur upp, at allar føroyskar jarðaognir, sum nú eru á donskum hondum, verða at yvirtaka beinanvegin.

Ein annar minniluti (J. P. Davidsen) setur fram uppskot um at biðja landsstýrið taka upp samráðingar við ríkisstýrið um framhald av royndarbrúkinum í Føroyum.

I.

Uppskot

frá meirilutanum (A. Djurhuus, Djóna í Geil, R. Long og Trygva Samuelsen):

Lögtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um lán til keyp av royndarstøðunum í Hoyvík og á Sandi.

II.

Uppskot

frá minnilutanum (Frederik Hansen og Erlendi Paturssyni):

Løgtingið samtykkir beinan vegin at yvirtaka allar føroyskar jarðaognir, sum nú eru á donskum hondum.

III.

Uppskot

frá minnilutanum (J. P. Davidsen).

Løgtingið samtykkir at bíðja landsstýrið taka upp samráðingar við ríkisstýrið um framhald av royndarbrúkunum í Føroyum.

2. og 3. viðgerð 6. apríl 1955.

Uppskot minnilutans (Davidsen) fall 7—0.

Uppskot minnilutans (E. Paturson) fall 6—0.

Uppskot meirilutans samtykt 15—0.

15. Bátalán.

Ár 1955, 10. februar legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg
um lán til útróðrarbátar og minni før.

§ 1.

Landsstýrið fær heimild til landskassans vegna at læna upp í kr. 50.000,00 til vinnulánsgrunnin at nýta til lán til útróðrarbátar og minni før.

§ 2.

Hendla løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

lagtingslov
om lån til åbne både og mindre fartøjer.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage et lån indtil kr. 50.000,00 til vinnulånsgrunnin at anvende som lån til åbne både og mindre fartøjer.

§ 2.

Denne lagtingslov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Í løgtingssetuni 1953 (Lgt. 1953 s. 110) varð samtykt at biðja landsstýrið kanna møguleikarnar viðvíkjandi finansiering av bátalánum og bygging av skúrum.

Eftirsum landsstýrið helt, at tyngdin í hesum máli var at útvega lán til útróðrarbátar til útróðurs í Grønlandi, varð samráðst við Grønlandsfelagið, um at hetta felag finansieraði lán til hesar bátar. Hetta felag gjørdi útvegir fyri, at 32 bátar komu at rógva út frá Føroyingahavnini við um leið 125 monnum. Herumframt stílaði annað útgerðarfelag við skonnartini »Tinganes« fyri útróðri frá Ravns Stóroyggj eisini við 32 bátum og sama tali av monnum, soleiðis at í 1954 vóru falt o. u. 250 manns til útróðurs í Grønlandi við 64 bátum. Eftir avtalu við fíggjarnevndina veðhelt landskassin fyri 50.000 kr. av útgerðarláni til felagið »Tinganes«, meðan tilsvarandi veðhald til Grønlandsfelagið ikki varð nýtt.

Meðan landsstýrið soleiðis hevur haft høvi til at stuðla undir útróðurin í Grønlandi við landskassans vegna at veðhalda fyri útgerðalánum, hevur landsstýrið ikki haft møguleikar til at gingið teimum á møti, sum søkt hava um lán til bygging av útróðrarbátum ella lán til motorkeyp. Landsstýrið hevur ikki haft heimild til úr landskassanum at veita tørvandi

lán, og vinnulánsgrunnurin er ikki so fyri, at hann er førur fyri at veita nýggj lán.

Eftirsum tað óivað er tørvur á at kunna veita smábátalán, og eftirsum hesi lán í nógvum førum illa kunnu útvegast frá bankum, legði landsstýrið málið fyri fíggjarnevndina við tilmæli um, at landsstýrið fekk heimild til landskassans vegna at læna upp í kr. 50.000,00 at læna út aftur til smábátar. 13. oktober 1954 samtykti nevndin hesum, tó soleiðis at umsitingin av hesum lánum varð løgd undir realkreditstovnin.

Síðani tað dregur út við nevnda stovni, og tíðin nærkast til útróðurin í Grønlandi, verður mælt til, at vinnulánsgrunnurin í hvussu er fyri fyrst situr fyri hesum lánum.

1. viðgerð 15. februar og 28. februar legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Fíggjarnevndin hevur haft málið til umhugsunar og er samd um at mæla tinginum til at samtykkja landsstýrisins uppskot við teirri viðmerking, at lænt kann verða til bátabygging yvirhøvur og ikki bert til útróðrarbátar til Grønlands.

2. viðgerð 28. februar og 3. viðgerð 1. mars 1955.

Uppskot landsstýrisins samtykt 19—0.

---

16. Vegir og lendingar.

Ár 1955, 10. februar legði J. P. Davidsen løgtingsmaður fram soljóðandi framløguskriv:

Sandur t. 25/11 1954.

Til Føroya løgting,
Tórshavn.

Sóknarstýrið vil her loyva sær at søkja til tingið um studning til framhald av at gera vegin Sand—Skopun breiðari.

Henda breiðkan er farin fram í nøkur ár og vísir tað seg, at hesin vegur hevur nógvar fyrimunir fram um tann gamla vegin; til dømis er hann

nógv ódýrari at halda viðlíka, er betri at halda seg á vegnum í kava hjá bilum og bílar kunnu ótarnaðir møtast.

Sum tað er tinginum kunnugt, verður ógvuliga nógv koyrt eftir hesum vegi, so tað er avgjørt neyðugt, at allur vegurin einaferð verður gjørdur breiðari.

Vegurin Tráðir—royndarbrúkið fer nú ikki at vanta nógvar hundrað metrar í til hann er liðugur, tá arbeitt er fyri tann seinasta studningin uppá 5.000 kr.

Eftir hvat vit kunnu ætla vera tá ca. 200 m eftir at gera og vilja vit søkja tingið um studning til hetta.

Tað skal viðmerkjast, at tað hevur hent, at vegurin vestanfyri frá bygdini og til Skopunar hevur verið ófarbarur av kava samtíðis sum bilar hava kunnað koyrt frá Trøðum um royndarbrúkið til Skopunar.

Sóknarstýrið fyri Sands sóknar kommunu.

I. viðgerð 14. februar og 4. apríl legði havna- og veganevndin fram soljóðandi

Álit

Havna- og veganevndin hevur viðgjørt umsóknir, sum innkomnar eru viðvíkjandi vega- og lendingamálum.

Talið á umsóknum, sum viðgjørdar eru, er um 55.

I. Vegir.

Á uppskotinum til fíggjarløgtingslóg vóru bert avsettar 185.000 kr. til nýggjar vegir. Av hesum peningi helt nevndin ikki verða gjørligt at játta til aðrar vegir enn samferðsluvegirnar; men við tað at fíggjarnevndin hevði játtað at taka til umhugsunar at seta meir av á fíggjarlógini til vegabygging, hevur havna- og veganevndin bíðað við at geva sítt álit, til avgerð fyrilá viðvíkjandi støddini á játtanini til vegir.

Fíggjarlógin er nú lýst, og eru har settar av til nýggjar vegir og brýr 385.000 kr. Tá soleiðis er, heldur nevndin rættast verða eisini at veita nakað av studningi til dyrkingarvegir o. aðr.

Samferðsluvegir.

Higartil hevur verið játtað í smáum til allar samferðsluvegir, sum eru í gerð; men nevndin er sinnað til at broyta hesa mannagongd, og, sum skotið upp í hjáløgdu »Frágreiðing og tilmæli viðvíkjandi vegabygginginí« frá landsverkfrøðinginum, nýta peningin til at gera ávísar vegir lidnar burturav.

Í áðurnevndu »Frágreiðing og tilmæli viðvíkjandi vegabygginginí«

verður tilmælt at seta av o. u. 300.000 kr. um árið í 6 ár til at gera hesar vegir lidnar fyri:

Hósvík—Hvalvík,
Hvalvík—Haldórsvík,
Eiði—Gjógv—Funning,
Skála—Skálabotn,
Strendur—Morskranes,
Vegin oman á Hulk,
Kollafjørð—Hósvík,
Skipanes—Skálabotn.

Annars verður í frágreiðingini sagt:

»Ivaleyst eru flest allir á einum máli um, at teir vegirnir, sum flest fólk fáa gleði av, eru Oyggjarvegurin, og vegurin Hov—Ørðavík, og at vit tí áttu at roynt at framt byggingina av teim skjótast gjørligt.

Men søðan er tann, at landsstýrið í samsvari við samtykt í løgtingsmáli 31/1953: Peningaílegging til samferðsluvegir, hevur sett seg í samband við ríkisstýrið viðvíkjandi møguleikanum fyri, at ríkiskassin letur ein part av byggipeninginum til Oyggjarvegin, vegin Hov—Ørðavík, vegin Tvøroyri—Hvalba og møguligt Fjarðavegin.

Spurningurin um nær farið skal verða undir hesar vegir, sum eru mettir at kosta tilsamans o. u. 4,5 mill. krónur, eigur tí at støðga, til úrslit er komið burtur úr samráðingum við ríkisstýrið og má í øllum førum bíða, til grundarlag er funnið fyri eini financieringsskipan.«

Nevndin er samd í hesum sjónarmiði, tí sjálvt um møguleikin fyri at fáa ríkisstudning til hesar vegir í bræði kanska ikki er tann størsti, mugu útvegir gerast fyri eini serligari financieringsskipan; peningaíleggingin í hesar vegir er so stór, at skulu teir takast undir sama byggiplan sum hinir vegirnir við eini árligari peningaílegging uppá 300.000 kr., verða teir samferðsluvegir, sum eru í gerð, ikki lidnr fyrr enn um 25—30 ár.

Við tað at á fíggjarløgtingslógini, sum nú er samtykt, eru, sum áður nevnt, avsettar 385.000 kr., t. e. 200.000 kr. meir enn á uppskotinum, er nevndin tó sinnað til í ár at veita smærri studningar eisini til teir vegir, sum ikki eru ætlaðir at koma við í fyrsta byggiplani.

Sambært tí í álitinum framførda skal nevndin loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

A. Tingið samtykkir at nýta 260.000 kr. av játtanini til nýggjar vegir og brýr á fíggjarløgtingslógini 1955/56, og fylgjandi 5 ár at seta av á fíggjarløgtingslógunum 300.000 kr. hvørt árið til at gera hesar vegir lidnar fyri:

Hósvík—Hvalvík,
Hvalvík—Haldórsvík,
Eiði—Gjógv—Funning,
Skála—Skálabotn,
Strendur—Morskranes,,
Vegin oman á Hulk,
Kollafjørð—Hósvík,
Skipanes—Skálabotn.

B. Til niðanfyri nevndu vegir verða veittir hesir studningar:

Kommuna:	Studningurin er til:	studningur ¾ av kr.
Hvannasunds	Samferðsluvegir	10.000
Haldórsvíkar	Vegin Tjörnuvík—Vík	10.000
Kvívíkar	Vegin Leynar—Skæling	10.000
Húsavíkar	Dal—Húsavík	25.000
Sands	Breiðkan av vegnum Sand—Skopun	10.000
Hvalbiar	Sandvík—Hvalbø	10.000
	tilsamans ¾ av kr.	75.000

C. *Nýjáttanir til dyrkingarvegir.*

Kommuna:	Studningurin er til:	studningur ¾ av kr.
Oyndarfjarðar	Framhald av Prestbøvegnum	8.000
Nes	Vegur inn eftir bakkanum í Søldarfirði	5.000
—	Ovara veg á Glyvrum	5.000
Eiðis	Vegur »út á Bø«	5.000
Kaldbaks	Brúgv um Krossá	3.000
Kirkjubøar	Framhald av vegi gjøgnum bøin á Velbastað	5.000
Miðvágs	Dyrkingarveg	5.000
Sandavágs	Dyrkingarveg	5.000
Froðbiar	Kolveg í Rangabotni	20.000
Hóvs	Dyrkingarvegir	10.000
Vágs	Veg til Fámará	10.000
—	Dyrkingarveg á Nesi	5.000
Sunnbiar	Veg á Øgrum	2.000
	Tilsamans ¾ av kr.	88.000

II. *Lendingar.*

Eldri játtanir, sum framvegis eru galdandi:

¾ av kr. 80.000 = kr. 60.000

Studningar, sum játtaðir eru áður, men komnir í gildi 1. apríl í ár:

¾ av kr. 84.000 = kr. 63.000

Tilsamans kr. 123.000

Til lendingar er enggin peningur tøkur uttan tær 200.000 kr., ið játtaðar eru á fíggjarløgtingslógini 1955/56.

Til nýjáttanir eru soleiðis bert 77.000 kr. tøkar; men við tað at helst ikki øll arbeiðini verða framd komandi ár, verður neyvan peningatrot, um nýjáttanirnar fara eitt sindur upp um hesa peningahædd. Nevndin hevur tí loyvt sær at skjóta upp nýjáttanir, sum tilsamans verða 128.250 kr.

Áðurnevndu studningar fyri 1955/56, sum játtaðir eru áður, eru hesir:

Kommuna	Studningurin er til	Studningur ¾ av kr.
Mikladals	Rennistrong í Mikladali (3 ára játtan í tingsetuni 1952/53)	9.000
Skála	Lendingarbrúgv á Skála (3 ára játtan í tingsetuni 1952/53)	25.000
Miðvágs og Sandavágs	Bryggja í Miðvági (¾ av kr. 50.000 um árið í 2 ár, játtað í tingsetuni 1953/54)	50.000
	Tilsamans ¾ av kr.	84.000

Til tær játtanir, sum tilmældar eru í uppskotinum niðanfyri skal nevndin gera hesar viðmerkingar:

1. Játtanin til Leirvíkar kommunu verður at rokna sum uppískoyti til játtanina uppá 50 % av 275.000 kr. undir 10 ára havnaætlanini, soleiðis at henda játtan verður ein 75 % játtan.
2. Tann studningur, sum er og nú verður játtaður til atleggingarpier á Skála, svarar til helvtina av byggipeninginum. Nevndin hevur hugsað sær, at henda játtan verður økt seinri til 75 % av byggipeninginum, antin við eykajáttan á eini havnaætlan ella sum framhald av játtanum undir lendingum, tá ið tann studningur, sum játtaður er, er goldin.

Nevndin skal loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot

Kommuna	Studningurin er til	Studningur ¾ av kr.
Fugloyar	Afturat til remistrong á Kirkju og til brimverjugarð í Hattarvík (¾ av 8.000 kr. um árið í 2 ár)	8.000
Svínoyar	Motorspæl til bátadrátt	8.000
Kunoyar	Elektrisk spæl til lendingina í Kunoy	8.000
	Leingjan av lendibrúnni í Haraldsundi (fyribilsjáttan ¾ av 12.000 kr. fyri 1955/56 og ¾ av 18.000 kr. fyri 1956/57)	12.000
Húsa	Lending og bátadrátt á Syðradali; gjørt er fyri 18.000 kr. (¾ av 8.000 um árið í 5 ár) ...	8.000
Leirvíkar	Pierur í Leirvík (¾ av 23.000 kr. um árið í 4 ár)	23.000
Gøtu	Afturat til brimgarðin (bátahylin) í Syðrugøtu (¾ av 15.000 kr. um árið í 4 ár)	15.000
Nes	Ábøtur á lending og drátt í Æðuvík	6.000
Skála	Atleggingarpier á Skála (¾ av 40.000 kr. um árið í 5 ár)	40.000
Haldórsvíkar	Ábøtur á dráttrinum	1.000
Vestmanna	Til part av strandveg uttanfyri bryggjuna (¾ av 10.000 kr. um árið í 2 ár)	10.000
Sandavágs	Lendingarábøtur á Slættanesi	2.000
Skálavíkar	Brimgarð í Skálavík	10.000
Sunnbiar	Bryggja í Lopra (¾ av 20.000 kr. um árið í 2 ár)	20.000
	Tilsamans ¾ av kr.	171.000

Frágreiðing og tilmæli viðvíkjandi vegabyggingini.

Longdin á gjørdum samferðsluvegum í Føroyum er nú tilsamans o. u. 335 km; av hesum eru o. u. 235 km lidnir vegir, t. e. teir knýta saman tvær ella fleiri bygdir; meðan restin o. u. 100 km eru stubbar, sum lítlan ella ongan týdning hava fyri samferðsluna. Tað eru út móti 30 stubbar í 20 kommunum.

Málið er sjálvandi eittans: at binda hesar stubbar saman, so skjótt tann fíggjarliga orkan loyvir tað og helst skjótast gjørligt; men leiðirnar eru tvinnar:

antin verður skipað soleiðis, at hvør kommuna fær høvi til at leingja sín stubba (ella sínar stubbar) á hvørjum ári

ella soleiðis, at stubbarnir verða bundnir saman frá einum enda av og byrjað verður har minst írestar og har vegasambandið hevur størstan týdning.

Fyrra skipanin er hon, sum nýtt hevur verið seinastu 20 árini; men umstøðurnar hava ígjøgnum árini verið fyri so miklari broyting, at spurningur er, um ikki løtan er komin til at skifta leið í vegabyggingini.

Fyrimunirnir fyri galdandi skipan eru:

at so nógvar kommunur sum gjørligt í so nógv ár sum møguligt hava vegarbeiði at vísa fólki til sum ítriv um várarnar og heystarnar, tá tíðan lítið er at vinna á annan hátt,

at kommunan fær lættligari skatt inn frá teim, sum lítið hava fingið í aðrari vinnu,

at finansieringin av parti kommununnar ikki er nakað problem, tí lántøka verður óneyðug,

og *hágirnir* hesir:

at vegastrekki fyri milliónir av krónum hava ligið nyttuleys ella til lítla nyttu í áravís og verða tey flest øll, um henda skipan heldur fram, at liggja nyttuleys í mong ár afturat,

at hesi vegastrekki falla í órøkt og tí verða at kosta nógvan pening at seta í stand, tá vegurin eina ferð er komin ígjøgnum,

at úrslitið verður í allar mátar vánaligt, tá kommunurnar bert gera eitt petti av veg sum ítriv, tí

a. høvi verður ikki til at fáa arbeiðsvant fólk,

b. ógjørligt verður at seta kvalificeraða leiðslu í øllum støðum samstundis,

c. ógjørligt er og alt ov dýrt vildi verið at útvega nóg mikið av teknisk kvalificeraðum fólki til gjølla projektering og eftirlit av øllum hesum spjaddu byggingum.

Samferðslan er nú eisini vorðin so týðandi táttur í samfelagslívinum, at tað hevur stóran fíggjarliga ntýdning, at vegirnir, í hvussu er stórur partur av teim, eru so væl bygdir og umsitnir, sum gjørligt innan fyri tað mark, fíggjarorkan setur, t. e. at tann byggingarskipan, sum gevur besta arbeiðsúrslit, eigur at verða tann, sum skal fremjast.

Harafturat kemur, at kommunur og landið í felag í seinastu árunum hava útvegað stóri tal av vegabyggingartólum: traktorum, trumlum, kompressarum o. øðr.; um ikki eisini hesi keyp skulu verða peningaspell, er neyðugt, at tólini verða nýtt mest møguligt og flest møguligar vegabygingar fáa gagn úr teim. At flyta við teimum stað úr stað fyri at gera eitt vegapetti her og eitt har er sera trupult og dýrt og tíðan ógjørligt; eisini hetta talar fyri at gera vegirnar lidnar burtur av so hvørt.

Úr verkligum sjónarmiði talar soleiðis nú alt fyri at broyta vegabyggingarskipanina, og úr fíggjarligum sjónarmiði eru eisini størstu fyrimunirnir við eini broyttari skipan.

Økonomiin hjá flestu kommunum, talan er um, er nú toluliga stabiliserað aftaná tær stóru havna-, lendingar- og aðrar byggingar, ið farnar eru fram seinastu árini, so financieringin av kommununnar pørtum við

lántøku skuldi ikki nerva økonomiina hjá kommununum, eins og tað heldur ikki skuldi verið trupult at útvega tey heldur smáu lán, hvør kommuna hevur fyri neyðini.

Spurningur verður so í hvørju raðfylgju vegirnir skulu verða gjørdir lidnir; her verður fyrst og fremst at miða seg eftir tí týdningi, vegurin hevur, (t. e. hvussu nógv,ið fáa gagn av honum) og hvussu langt áleiðis hann er komin, eisini kunnu umstøðurnar verða avgerandi fyri raðfylgjuna, t. d. nær kommunan kann fáa lán, nær arbeiðistólini, sum skulu nýtast, verða tøk o. s. fr.

Ivalcyst eru flest allir á einum máli um, at teir vegirnir, sum flest fólk fáa gleði av, eru Oggjarvegurin, og vegurin Hov—Øravík, og at vit tí áttu at roynt at framt byggingina av teim skjótast gjørligt.

Men støðan er tann, at landsstýrið í samsvari við samtykt í løgtingsmáli 31/1953: Peningaílegging til samferðsluvegir, hevur sett seg í samband við ríkisstýrið viðvíkjandi møguleikanum fyri, at ríkiskassin letur ein part av byggipeninginum til Oyggjarvegin, vegin Hov—Ørðavík, vegin Tvøroyri—Hvalba og møguligt Fjarðavegin.

Spurningurin um nær farið skal verða undir hesar vegir, sum eru mettir at kosta tilsamans o. u. 4,5 mill. krónur, eigur tí at støðga, til úrslit er komið burtur úr samráðingum við ríkisstýrið og má í øllum førum bíða, til grundarlag er funnið fyri eini financieringsskipan.

Síðan eru tað vegirnir, sum eru komnir langt áleiðis, og sum synd og skomm og stórt peningaspell er í at lata liggja fyri ongum út í óvissa framtíð. (Vegurin oman á Hulk er tikin við, sjálvt um nústani verður farið undir hann, tí bryggjan har krevur veg fyri at verða rættiliga til gagns).

Hesir vegir eru:

á Streymoynni:

Hósvík—Hvalvík
Hvalvík—Haldórsvík,

í Eysturoynni, norðara parti:

Eiði—Gjógv—Funning

sunnara parti:

Skála—Skálabotn
Strendir—Morskranes
Vegur oman á Hulk.

At gera hesar vegir lidnar, íroknað umvæling ((tó ikki breiðking) av teim higartil gjørdu strekkjum, er leysliga mett at kosta kr. 1.900.000.

Tá hesir vegir eru lidnir, eru tað tvinni vegastrekki, sum troðka á:

Vegurin Kollafjørð—Hósvík og
vegurin Skipanes—Skálabotn

fyri at fáa vegasamband í Norðurstreymoy og rundan um Skálafjørðin.

Hesir báðir vegir eru leysliga mettir at kosta kr. 700.000.

Kostnaður fyri allar hesar vegir, sum frammanundan eru nevndir, verður soleiðis 2.600.000 kr. t. e. løgtingsstudningur verður 1.950.000 kr., herav er tøkt í løtuni o. u. 200.000 kr.

Seta vit ávíst áramál fyri gerð av hesum vegum, t. d. 5 ár, verður neyðugt á fíggjarløgtingslógini í komandi 5 árum at seta o. u. 350.000 kr. á hvørjum ári; verður áramálið 6 ár, verður á fíggjarlógini at seta o. u. 290.000 kr., og verður tað 7 ár, verða 250.000 kr. at seta av.

Eitt av hesum áramálum hevði verið hóskandi tíðarskeið at áseta; fíggjarorkan verður so avgerandi, tí longdin av veg at gera er ikki meir enn ca. 22 km, og sjálvt um harafturat koma long strekkir av gjørdum veg at umvæla, eru 5 ár ikki ov stutt tíð.

Herafturat er tó at siga, at vónandi verður farið undir Oyggjarvegin og vegin Hov—Ørðavík, áðrenn hesin 5, 6 ella 7 ára planur er lokin, so ein má rokna við, at neyðugt verður innanfyri hetta tíðarskeið eisini at avseta pening til studning til hesar báðar vegir. Kanska verður tað eisini neyðugt, um hesir báðir vegirnir koma í gerð innanfyri tey fyrstu árini, toyggja áðurnevnda plan út um tey 5—7 árini, fyri ikki at fáa ov nógv arbeiðispláss í senn; peningaavsetingin minkar so nakað samstundis.

Grundað í tí, sum her er framført, skal eg tilmæla, at vegastudningurin, sum komandi fíggjarár verður settur av til vegir, ikki verður býttur millum 20—30 kommunur, men allur verður at uýta, so langt hann røkkur, til at gera ein ella fleiri av hesum vegum lidnar við:

Hósvík—Hvalvík,
Hvalvík—Haldórsvík,
Eiði—Gjógv—Funning,
Skála—Skálabotn,
Strendur—Morskranes,
Vegin oman á Hulk,
Kollafjørð—Hósvík,
Skipanes—Skálabotn,

og at samtykt verður, at minst 310.000 kr. skulu setast av á hvørji fíggjarløgtingslóg í fylgjandi 5 árum til omanfyri nevndu vegir, soleiðis at teir kunnu verða lidnir seinast í 1961.

Kemur byggingin av Oyggjarvegnum og vegnum Hov—Ørðavík upp í millum og ger tað neyðugt at seta av pening á fíggjarlógunum til hesi arbeiði, kunnu áður nevndu 5 ár verða broytt til 7 ár, og kann peningaíleggingin hvørt árið verða minkað hareftir.

(sign.) *M. Helmsdal.*

Álit:

Sum tinginum kunnugt eru allar kommunurnar sinnaðar fyri, at gerð av høvuðs- og samferðsluvegunum verður framd skjótast møguligt. Ein umboðsnevnd frá kommununum í Vágoy, Streymoy og Eysturoy hevur havt fund við vega- og havnanevndina, har teir hava borið hesi ynski fram og samstundis sagt frá, at kommunurnar eru sinnaðar til at taka ábyrgd fyri einum láni við tí endamáli at seta vegagerðina í verk beinan vegin.

Teir vegir, sum talan er um, eru vegirnir

Hovi—Ørðavík
Tvøroyri—Hvalba
Oyggjavegurin
Fútaklett—Oyragjógv
Fjarðavegurin
Kollafjørð—Hvalvík—Haldórsvík
Eiði—Gjógv—Funning
Skála—Skálabotn
Skipanes—Skálabotn
Strendur—Morskranes

Henda vegagerð er av landsverkfrøðinginum mett til 7,1 milj. kr.

Nevndin er samd um, at tað er neyðugt at hesir vegir, ið hava stóran týdning fyri samferðsluna, verða gjørdir skjótast møguligt. Málið eigur at verða kannað og loyst í samarbeiði við kommunurnar. Og nevndin setur tí fram soljóðandi

Uppskot

Landsstýrið verður biðið taka upp samráðingar við kommunurnar um

1. fyrireikingar til upptøku av neyðturvuligum láni, ætlandi ¾ av umleið 7,1 milj. kr.,
2. fyrireikingar av tí í álitinum nevndu vegagerð.

Úrslitið av hesum samráðingum verður at leggja fyri Ólavsøkutingið 1955.

2. viðgerð 4. apríl 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot:

1) Poul Petersen:

Til punkt A.

Aftrat Skála—Skálabotn verður sett: og Fjarðavegurin.

Til punkt C.

Gjáar kommuna: Framhald av dyrkingarvegi niðan í Omanrættargerði kr. 10.000.

Eiðis kommuna: Framhald av dyrkingarvegi við Ljósá kr. 2.000.

Funnings kommuna: Framhald av dyrkingarvegi fram á gerði kr. 5.000.

2) Jens Chr. Olsen:

Undir II. Lendingar, verður aftaná Æðuvík kr. 6.000 sett:
Til el-spæl í Rituvík kr. 8.000.

3) J. P. Davidsen og E. Patursson:

Undir punkt C verður aftaná Sumbiar
Til Skopun til dyrkingar kr. 10.000.

Broytingaruppskot 1 fall 4—0.

Broytingaruppskot 2 fall 3—0.

Broytingaruppskot 3 fall 4—0.

Uppskot nevndinnar samtykt 17—0.

---

17. Nýtsla av landsskattaeftirstøðu p.f Skipafelagsins til keyp av farmaskipi.

Ár 1955, 10. februar legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi skriv:

P/f Skipafelagið Føroyar fekk í samband við løgtingsmál nr. 59/1948: Løgtingsábyrgd til Skipafelagið Føroyar, lyfti frá løgtinginum

um, at tann skattur, sum varð álíknaður fyri árini 1948, 1949 og 1950 skuldi standa rentufríur til 1. januar 1955, og skuldi tingið so taka støðu til, um hann skuldi verða goldin ella ikki, men skuldi felagið lata skuldabræv fyri hæddina, jbr. løgtingstíðindi 1948, bls. 217.

Felagið hevur latið gjaldstovuni nevnda skuldabræv, dagf. 20/12 1952, stórt kr. 255.834,75.

Gjaldstovan upplýsir, at tann skattur, sum felagið nú skyldar landskassanum, er kr. 222.529,50; aftaná at skuldabrævið varð givið, er broyting gjørd eftir avgerð yvirlíkningarnevndarinnar.

Skipafelagið stendur so statt nú fyri at rinda peningin, men stendir til løgtingið at avgera, um hann skal verða goldin og hvussu, ella um hann kann verða eftirgivin.

Í samband við hesum hevur felagið tann 21. december 1954 sent landsstýrinum soljóðandi skriv:

»*Farmasigling.*

Tað hevur verið nógv tosað og skrívað um, at fáa Føroyum ein »trampflota«, og nevnd Skipafelagsins er samd um at fara undir hetta so skjótt, vit peningaliga orka tað.

Av tí, at vit hava sostór lán í »Tjaldrinum«, tekur hetta tíð, men vit halda, at líkindi eru til at gera cina byrjan longu nú, og er uppskot okkara hetta: Løgtingið, Skipafelagið Føroyar og aðrir stovna partafelag og fara undir at keypa ella byggja 1 helst 2 hóskandi farmaskip.

Vit halda, at tað vil vera beint av løgtinginum, nú farmagjøldini eru høg og skipaprísirnir tessvegna hækkandi, at selja »Oyrnafjall«, ið er óhóskandi til føroysk viðurskifti, og seta peningin í tílíkt felag saman við tí peningi — stívar 200.000 kr. ið Løgtingið eigur hjá Skipafelagnum.

Felag okkara heldur seg vera fært fyri at seta aðrar 200.000 kr., og so kundi verið teknað nakað av partapeningi aðrastaðni.

Vit rokna við, at danski ríkiskassin vil lána nýggja felagnum tann pening, hann eigur eftir í »Oyrnafjalli« móti veðhaldi í øðrum báti.

Vit biðja háttvirda Landsstýri leggja spurningin fyri Løgtingið, og eru vit til reiðar at koma til munnlgar tingingar.«

1. viðgerð 15. februar og 30. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Í samband við løgtingsmál nr. 59/1948: Løgtingsábyrgd til Skipafelagið Føroyuar, hevur felagið fingið lyfti frá løgtinginum um, at tann skatturin, sum var álíknaður felagnum, skuldi standa rentufríur til 1. januar 1955.

Gjaldstovan hevur fingið skuldabræv dagfest 20. december 1952, stórt kr. 255.834,75.

Gjaldstovan upplýsir, at tann veruliga skuldin nú er kr. 222.529,50 aftaná at broyting er gjørd av yvirlíkningarvaldinum.

Landsstýrið hevur nú lagt málið aftur fyri tingið og skjýtur Skipafelagið upp, at »Oyrnafjall« verður selt, og at tingið, skipafelagið og aðrir stovna nýtt felag við tí endamáli at røkja farmasigling. Hildið verður fram, at avlopspeningurin av søluni saman við tí peningi løgtingið eigur hjá skipafelagnum verður settur í hetta nýggja felag.

Skipafelagið heldur seg sjálvt kunna seta kr. 200.000 í hetta felag.

Málið var beint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg í ein meiriluta og tveir minnilutar.

Nevndin hevur stóran áhuga fyri teimum, sum vilja fremja keyp av farmaskipum til landið, men er ikki sinnað til at mæla tinginum til at lata henda pening fara í eina slíka fyritøku.

Meirilutin (A. Djurhuus, Djóni í Geil, Richard Long og Trygve Samuelsen) kann mæla tinginum til at geva skipafelagnum lagalig kor til at gjalda peningin aftur , so at felagið lættari kann fara undir at fáa skip til farmasigling.

Meirilutin kann so statt mæla tinginum til at samtykkja, at skuldin verður goldin yvir 5 ár við 5 % í rentu, og soleiðis at landsstýrið ger nærri semju við felagið samsvarandi hesum.

Minnilutin (E. Patursson og Hanus við Høgadalsá) heldur, at skatturin eigur at verða goldin beinan vegin.

Minnilutin (J. P. Davidsen) setur onki uppskot fram.

Uppskot

frá meirilutanum (A. Djurhuus, Djóni í Geil, Richard Long og Trygve Samuelsen):

Løgtingið samtykkir, at skuld p/f Skipafelagið Føroyars kr. 222.529,50 verður at gjalda yvir 5 ár við fimtaparti árliga og renta við 5 % frá 1. apríl 1955.

Landsstýrið ger sáttmála við p/f Skipafelagið Føroyar samsvarandi hesum.

Uppskot

frá minnilutanum (E. Patursson og Hanus við Høgadalsá):

Løgtingið samtykkir, at skuld p/f Skipafelagið Føroyars kr. 222.529,50 verður at gjalda beinan vegin.

2. viðgerð 1. april 1955.

Uppskot minnilutans fall 6—0.

Uppskot meirilutans samtykt 15—0.

---

18. Broyting í hundaskattinum.

Ár 1955, 18. februar legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

til

broyting í kgl. anordning nr. 88 — 31. marts 1928 om hundeafgift m. v.

§ 1.

§ 4, stk. 1, verður orðað soleiðis:

Í kommununum uttanfyri Tórshavn kann sóknarstýri við landsstýrisins góðkenning seta reglurnar í §§ 2 og 3 í gildi. Gjaldið verður fyrisett samsvarandi § 2.

§ 2.

Í § 7 verður »lagtinget« broytt til »landsstyret«.

§ 3.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinanvegin.

ændring i kgl. anordning nr. 88 — 31. marts 1928 om hundeafgift m. v.

§ 1.

§ 4, stk. 1, affattes således:

I kommuner udenfor Tórshavn kan forstanderskabet med landsstyrets samtykke lade bestemmelserne i §§ 2 og 3 træde i kraft. Afgiften fastsættes i overensstemmelse med § 2.

§ 2.

I § 7 ændres »lagtinget« til »landsstyret«.

§ 3.

Denne lagtingslov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Vestmanna sóknarstýri hevur í skrivi 27. juli 1954 sent áheitan um, at hundaskatturin úti um bygdirnar verður tann sami ella kann verða tann sami sum í Tórshavn.

Eftir §§ 2 og 3 íkgl.fyriskipan nr. 88, 31. marts 1928 er hunda-

skatturin í Tórshavn kr. 10,00 árliga, býráðið kann tó seta skattin upp í kr. 20,00 árliga. Er meira enn ein hundur í sama húsi, verður fyri hesar goldið dupultur skattur.

Uttanfyri Tórihavn kann sóknarstýri eftir § 4 við góðkenning landsstýrisins gera av, at skattur av hundum skal rindast í kommununi, tó kann skatturin ikki vera hægri enn ávikavist 5 og 10 kr.

Málið, um hundaskattur skal vera, og um so er, hvussu nógv innanfyri markið í fyriskipanini, er fyrisitingarmál, tí er uppskot sett fram um, at tað er landsstýrið og ikki løgtingið, sum góðkennir skattin.

Lagt verður afturat, at fyri seyðahundar skal skattur ikki rindast.

1. viðgerð 22. februar og 7. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Vegna áheitan frá Vestmanna sóknarstýri um at somu reglur um gjøld fyri hundahald verða settar í gildi fyri bygdirnar sum galda fyri Tórshavn, hevur landsstýrið sett fram uppskot til broyting í kgl. anordning nr. 88 — 31. marts 1928 om hundeafgift v. m., ið gongur sóknarstýrinum á møti, soleiðis at sóknarstýrir í kommunum uttanfyri Tórshavn við landsstýrisins góðkenning kunna seta reglurnar í §§ 2 og 3 í frammanfyrinevnda anordning í gildi.

Eisini verður skotið upp, at tað skal vera fyrisitingin (landsstýrið) og ikki løgtingið, ið sambart § 7 skal gera tær nærmaru reglur viðvíkjandi hundagjaldinum.

Lógarnevndin, ið hevur haft málið til viðgerðar, er samd um at mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 9. og 3. viðgerð 14. mars 1955.

Uppskot landsstýrisins samtykt 22—0.

---

19. Fólkatingsvallóg fyri Føroyar.

Ár 1955, 18. februar legði løgmaður fram »forslag til lov om folketingsvalg på Færøerne.

1. viðgerð 22. februar og 15. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til nýggja ríkislóg um fólkatingsval í Føroyum. Í viðmerkingunum til uppskotið hevur landsstýrið mælt til, at tað verða gjørdar tær broytingar í tí deild, ið viðvíkjur vallistum, at tað er landsstýrið, sum skal ansa eftir, at kommunurnar gera sína skyldu, síðan kommunal mál eru yvirtikin sermál, og at fyrisitingin (landsstýrið) og ikki lóggávuvaldið (løgtingið) viðger broytingar í valdømum og valstøðum, og val av valnevnd.

Samsvarandi hesum hevur landsstýrið mælt til at samtykkja uppskotið við teimum av landsstýrinum nevndu broytingum í §§ 13, 14, 17 og 18.

Lógarnevndin hevur haft málið til viðgerðar og hevur býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Minnilutin ((D. P. Danielsen) setur onki uppskot fram og viðmerkir, at tjóðveldisflokkurin sum kunnugt í sínari stevnuskrá hevur fulla loysing frá Danmark, og er tað onki í uppskoti landsstýrisins, sum miðar ímóti hesum endamáli.

Meirilutin (J. P. Davidsen, Knud Nygaard, Poul Petersen og Trygve Samuelsen) mælir tinginum til at samtykkja fylgjandi

Uppskot

Løgtingið samtykkir at mæla til, at uppskot landsstýrisins til »Lov om folketingsvalg på Færøerne« verður at seta í gildi fyri Føroyar við hesum broytingum:

1. Í § 13, 2. stk. verða í staðin fyri »Rigsombudsmanden drager da« sett »Efter anmodning fra rigsombudsmanden drager landsstyret da,«
2. Í § 14 verður aftaná »hvorhos« sett »landsstyret efter anmodning fra«.
3. Í §15 verður í staðin fyri »Suderø syssel« sett »Suderø nordre eller søndre syssel«.
4. Í § 17, 1. stk. verður í staðin fyri »Lagtingets« sett »landsstyrets«.
5. Í § 18 verður í staðin fyri »Lagtinget« sett »landsstyret« 3 ferðir.
6. Í § 64, 2. stk. verður í staðin fyri »1954« sett »1955« og í staðin fyri »28. februar 1955« »29. februar 1956«.

2. viðgerð 18. og 3. viðgerð 19. mars 1955.

Uppskot landsstýrisins við broytingum lógarnevndinnar samtykt 15—0.

20. Landshandil.

Ár 1955, 23. februar legði J. P. Davidsen løgtingsmaður fram soljóðandi skriv:

Tá landshandilin seinast var til viðgerðar á tingi, var frá javnaðarflokks síðu hildið fram, at avtøka av honum vildi koma at hækka vøruprísirnar munandi. Okkara støða — at halda fram við landshandlinum — vann tá ongar sømdir, og landshandilin varð avtikin.

Nú gongur sjón fyri søgn, vøruprísirnir hækka dag um dag, hóast prísirnir í framleiðslulondunum eru nærum teir somu sum áður. Henda ræðuliga príshækking kemur sostatt einamest av at øll innkeyp nú eru í kilo ella í tonsavís, meðan landshandilin keypti fleiri hundrað tons í senn. Hvat henda vørudýrkan hevur at týða fyri samfelagið, skuldi verið hvørjum manni greitt, men mest nervandi og trykkjandi sjálvandi fyri tann minni menta, øll tey við lítlum inntøkum.

Bíligari útgerð til fiskivinnuna er eitt mál, sum tingið ikki kann skjóta frá sær, navnliga nú tá hvørt húski, hvør maður og kvinna skal gjalda tilskot bæði við tolli og skatti, bæði til skipakeyp og til sjálvan raksturin. At landshandilin var førur fyri at selja skipsútgerð nógv bíligari enn aðrir uppá sera lagaligar gjaldstreytir eru nógv dømi um. Tað er tí ein sjálvfylgja, at skal tað almenna viðvirka við tilskoti til skipakeyp og raksturin av fiskivinnuni, so egur tað almenna fyrst og fremst at skipa fyri, at skip fáa bíliga útgerð, so tann peningur, sum nú verður innkravdur frá fátækum og ríkum ikki verður nýttur til at ríka útlendskar spekulantar. Javnaðarflokkurin skjýtur tí upp, at tingið tekur til viðgerðar spurningin um at seta landshandilin aftur á stovn beinan vegin.

1. viðgerð 25. februar og 22. mars legði vørunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Í skrivi dagfest 18. februar 1955 hevur javnaðarflokkurin skotið upp, at tingið tekur til viðgerðar spurningin um at seta landshandilin aftur á stovn beinan vegin. Teir føra fram í skrivinum, at avtøkan av landshandlinum vil koma at hækka vøruprísirnar munandi, serstakliga á útgerð til fiskivinnuna.

Sum løgtinginum kunnugt bleiv í tingsetuni 1954 avgjørt, at landshandilin skuldi missa sín einkarrætt 1. oktober 1954 og at tann endiliga avtøkan skuldi fara fram 1. januar 1955, og givið varð landsstýrinum upp í hendi at fyrireika avtøkuna. Hetta er nú gjørt, og landshandilin er seldur.

Nevndin, ið hevur haft málið til viðgerðar, hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (H. Iversen, L. Joensen, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Hanus við Høgadalsá og Fr. Hansen) setur onki uppskot fram, um at seta landshandilin aftur á stovn, men skjýtur uppá, at løgtingsviðtøkan stendur við makt.

Minnilutin (J. Fr. Øregaard) heldur, at um allan heimin er tað so, at størsti dentur verður lagdur á, at tær vørur, sum innflytast skulu, verða keyptar til so lágan prís sum møguligt. Tá vit skulu selja okkara eksportvørur er tað so, at annaðhvørt koma keyparar higar fyri at samráðast um prís, ella megu vit fara til teirra, tí tann keypandi vil vissa sær, at hann fær vørurnar til lægsta prís.

Her hjá okkum, har nærum alt, ið nýtast skal uppi á landi og umborð á okkara skipum, er vøra, sum er keypt úr útlondum, hevur tað tí allarstørsta týdning at rætt verður atborið og væl verður fyristaðið.

Taka vit til dømis skipaflotan, er støðan jú tann, at illa gongst at fáa endarnar at røkka saman. Nógv verður fiskað, og prísirnir eru bøgir, men úrtøkan er lítil og stundum eingin. Hví? Útreiðslurnar ov stórar. Og uppi á landi er ikki stórt annarleiðis. Ein av høvuðsatvoldunum til hetta ringa úrslit eru tey alt ov dýru vørukeyp í útlandinum. At tað ikki kann vera annarleiðis har einir 5—600 keypmenn skulu flyta vørur inn til 30.000 menniskjur er eyðsæð. Okkara land er so lítið, so skulu vit kunna flyta bíliga inn, megu vit gera ein handil føran fyri at keypa í so stórum nøgdum, sum tað nú einaferð er møguligt. Minnilutin heldur tí, at landshandilin eigur at verða settur aftur á stovn og skal átaka sær at keypa inn skipsútgerð og møguligt aðrar vørur. Minnilutin setur tí fram fylgjandi

uppskot.

Landshandilin verður settur á stovn aftur.

2. viðgerð 24. mars 1955.

Uppskot minnilutans var sett undir atkvøðu við navnakalli:

Ja atkvøddu: P. M. Dam, S. P. Zachariasen, J. F. Øregaard, J. P. Davidsen, R. Jacobsen.

Nei atkvøddu: E. Patursson, Hanus við Høgadalsá.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, Fr. Bláhamar, P. Petersen, D. í Ceil, K. Nygaard, O. Ellingsgaard, Tr. Samuelsen, Leon Joensen, A. Djurhuus, R. Long, Johan Simonsen, Hans Iversen, G. L. Samuelsen, Kj. Mohr, Fr. Hansen, S. Ellefsen, H. Djurhuus, A. Nielsen og D. P. Danielsen.

Uppskot minnilutans fall 6—0.

21. Broyting í stýri lønjavningargrunsins.

Ár. 1955, 22. februar legði E. Patursson tingmaður fram soljóðandi lógaruppskot:

Uppskot

til

broytingar í løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951 sum broytt við løgtingslóg nr. 18 frá 29. marts 1952.

§ 6, 2. petti verður orðað soleiðis:

At stýra grunninum verður sett 3-manna nevnd, har løgtingið velur ein, Føroya útgerðarmannafelag (Føroya reiðarafelag og felag føroyskra trolaraeigara) og Føroya skipara- og navigatør ein og Føroya Fiskimannafelag, Suðuroyar fiskimannafelag og Føroya motorpassarafelag ein. Á sama hátt verða tiltaksmenn valdir. Valini galda fyri 3 ár.

ændring i lagtingslov nr. 72 af 22. december 1951 som ændret ved lagtingslov nr. 18 af 29. marts 1952.

§ 6, stk. 2 affattes således:

For fonden vælges en bestyrelse på 3 medlemmer, hvoraf lagtinget udpeger et medlem, Føroya útgerðarmannafelag (Færøernes rederiforening og felag føroyskra trolaraeigara) samt Føroya skipara- og navigatørfelag et medlem og Føroya fiskimannafelag, Suðuroyar fiskimannafelag og Føroya motorpassarafelag et medlem. På samme måde vælges tilsvarende antal stedfortrædere. Valgene gælder for 3 år.

1. viðgerð 2. februar og 9. mars legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit:

Erlendur Patursson, Johan H. Danbjørg og Leon Joensen hava 22. februar 1955 borið fram á tingborð uppskot til broytingar í løgtingslóg nr. 72 frá 22. december 1951, hareftir § 6, 2. petti verður orðað soleiðis:

»At stýra grunninum verður sett 3-mannanevnd, har løgtingið velur ein, Føroya útgerðamannafelag (Føroya reiðarafelag og felag føroyskra trolaraeigara) og Føroya skipara- og navigatørfelag ein og Føroya fiskimnnafelag, Suðuroyar fiskimannafelag og Føroya motorpassarafelag ein. Á sama hátt verða tiltaksmenn valdir. Valini galda fyri 3 ár.«

Málið er 24. februar 1955 beint í fiskivinnunevndina, sum undir viðgerðini av málinum hevur býtt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Fr. Bláhamar, Richard Jacobsen, S. P. Zachariasen og Jens Chr. Olsen) heldur, at ongin broyting eigur at verða gjørd í núverandi

skipan, soleiðis at skiparar og navigatørar, sum saman við fiskimanninum er tann njótandi parturin, eiga at vera saman um val av tí eina nevndarliminum í stýrinum. Val av tiltaksmonnum má væl vera ein internur spurningur, ið ikki krevur lógarbroyting. Viðvíkjandi avmarkingini í valtíðini til 3 ár, so heldur meirilutin hetta vera til onki gagn, annars er hettta eisini óvanlig mannagongd í slíkum føri.

Sostatt setur meirilutin onki uppskot fram.

Minnilutin (Johan Simonsen) mælir tinginum til at viðtaka uppskotið óbroytt, soleiðis sum tað fyrliggur.

2. viðgerð 12. og 15. mars.

Formaðurin legði fram broytingaruppskot frá H. Djurhuus, sum er soljóðandi:

Í kunngerð nr. 16 frá 25. juni 1954 um avrokning og lønjavningargrunn fiskimanna verður § 6, 2. stk. orðað:

At stýra grunninum verður sett 5-mannanevnd, har Føroya Løgting velur 1, ið er formaður. Føroya Fiskimannafelag og Suðuroyar Fiskimannafelag velja 1, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinistfelag og Føroya motorpassarafelag velja 1 og Føroya reiðarafelag 2. Samstundis verða valdir 5 tiltaksmenn.

Valið fer fram nú og verður roknað at galda frá 1. apríl í ár, og ein gongur út um árið.

I bekendtgørelse nr. 16 af 25. juni 1954 om fiskernes afregning og lønregulering affattes § 6, 2. stk. således:

Til at bestyre fonden nedsættes et nævn på 5 medlemmer, hvoraf Færøernes lagting vælger 1, der er udvalgets formand. Føroya Fiskimannafelag og Suðuroyar Fiskimannafelag vælger 1, Føroya skipara- og navigatørfelag, Føroya maskinistfelag og Føroya motorpassarafelag vælger 1 og Føroya reiðarafelag 2. Samtidig vælges 5 suppleanter.

Valget afholdes straks og regnes at gælde fra 1. april d. å., således at 1 medlem går ud hvert år.

3. viðgerð 15. mars 1955.

Lógaruppskotið varð sett undir atkvøðu við navnakalli 24/3:

Ja atkvøddu: Fr. Hansen, P. M. Dam, J. F. Øregaard, O. Ellingsgaard, Leon Joensen, Johan Simonsen, J. P. Davidsen, J. H. Danbjørg, Kj. Mohr, E. Patursson, Hanus við Høgadalsá og D. P. Danielsen.

Atkvøddu ikki: Jens Chr. Olsen, P. Petersen, S. P. Zachariasen, Djóni í Geil, K. Nygaard, Tr. Samuelsen, A. Djurhuus, R. Long,

H. Iversen, G. L. Samuelsen, R. Jacobsen, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, H. Djurhuus og A. Nielsen.

Uppskotið fall 12—0.

Broytingaruppskotið fall 5—0.

---

22. *Landsstýrismál.*

Ár 1955, 23.mars legði landsstýrismálanevndin fram soljóðandi

Álit.

Sambart tingskipan løgtingsins § 10 hevur nevndin viðvíkjandi kannan av landsstýrismálum kannað avrit av landsstýrisins gerðabók fyri tíðarskeiðið 5. august 1953 til 27. juli 1954.

Tað hava verið hildnir umleið 50 fundar, nógv mál hava verið viðgjørd og ymist kann vera at finnast at. Nevndin hevur serstakliga heft seg við teir nógvu, ið hava fingið teirra landsskatt heilt ella partvís strikaðan. At tað í summum førum hevur verið beint at strika, er ikki at ivast um, men neyvan hjá so nógvum, og heldur nevndin, at um innkrevjing hevði farið meiri rættstundi fram, vildi nógv av tí nú strikaða skattinum verið goldin.

Avgerð 24. september 1953 — tollskilda hjá Skipafelagnum — heldur nevndin, at tollur átti at verið goldin eftir tí hægra talinum. Avgerð 14. oktober 1953 — apotekaratakstir — var ynskiligt, um teir kundu lækkast,, serliga skal viðmerkjast til nr. 4, at eitt tillegg uppá 7 % ljóðar nakað høgt.

Hvat viðvíkir samsýning 24. september 1953 og lønhækking 30. juni 1954 heldur nevndin, at ongin grund hevur verið fyri í hesum føri at veita nakra samsýning. Viðvíkjandi lønhækking eigur at vera víst størst varsemi, okkara administratión er ivaleysa tung, sum er.

Hóast hesar atfinningar loyvir meirilutin (K. Nygaard og H. Iversen) sær at mæla til, at avgerðir landsstýrisins verða góðkendar.

Minnilutin (Erlendur Patursson) er samdur í atfinningum meirilutans, men skoytir hesar viðmerkingar upp í:

Eftir § 6 í lóg nr. 1 frá 13. mai 1948 skulu øll løgtingsuppskot og týdningarmiklar fyriskipanir viðgerast í landsstýrinum. Sama lógargrein sigur, at hvør landsstýrismaður gevur sína atkvøðu til gerðabókina.

Eftir tingskipan Føroya løgtings velur tingið 3-manna nevnd til at viðgera frágreiðslu frá landsstýrinum

Henda nevnd — landsstýrismálanevndin — hevur frá landsstýrinum fingið í hendi »Útskriftir úr gerðabók landsstýrisins viðvíkjandi fundum í tíðarskeiðinum 5. august 1953 til 27. juli 1954.«

Eftir hesi útskrift hevur landsstýrið hildið 48 fundir í hesum tíðarskeiði. Til umrøðu vóru 361 mál.

Av hesum 361 málum vóru 113 umsóknir um at fáa landsskatt eftirgivnan, 48 mál snúðu seg um viðurskifti embætismanna, har í serstakliga lønar- og eftirlønarviðurskifti, meðan 200 snúðu seg um onnur viðurskifti.

Eftir fyrrnevndu § 6 í lóg nr. 1 frá 13. mai 1948 skulu øll løgtingsuppskot viðgerast í landsstýrinum, t. e. á landsstýrisfundum. Eftir tí, sum minnilutin dugir at síggja, hava øll samtykt lógaruppskot frá tinginum verið til viðgerðar á landsstýrisfundum. Aftur í móti hevur fjøldin av øðrum samtyktum uppskotum løgtingsins ikki verið viðgjørd. Sum dømi kunna nevnast hesi samtyktu løgtingsmál frá ólavsøkutinginum 1953:

1. Fíggjarætlan kirkjugrunnsins, samtykt 11/2 1954.
2. Dýping av Streyminum og lykt norður við Streym, samtykt 26/2 1954.
3. Loyvi at nýta hummartrol, samtykt 25/1 1954.
4. Royndarstøðin í Hoyvík, samtykt 31/10 1953.
5. Búnaðarskúli, samtykt 9/3 1954.
6. Vegir og lendingar, samtykt 2/3 1954.
7. Setan av landsskúlaráðgevara, samtykt 22/2 1954.

O. s. fr.

Í tí tíðarskeiði, sum gerðabók landsstýrisins røkkur, hava trý stórmál verið til viðgerðar í landsstýrinum: Læknamálið í Norðuroyum, sjómarksmálið og vinnustøðgurin á fiskiveiðiflotanum várið 1954.

Læknamálið í Norðuroyum er viðgjørt á 4 fundum — ogført í gerðabók soleiðis:

Ár 1953, 19. november, kl. 16^{30}, var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð í Danmark. C. A. Vagn-Hansen, ríkisumboðsmaður og Landau, landfúti, vóru eisini á fundi. Til viðgerðar: Ófriðurin í Klaksvík.

Ár 1953, 27. november, kl. 11, var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður, og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð í Danmark. Til viðgerðar: Ófriðurin í Klakksvík.

Ríkisumboðsmaðurin, landfútin og politifulltrúi Nørager vóru á fundi og greiddu frá málinum.

Ár 1953, 17. december, kl. 16, var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður, Hákun Djurhuus og R. Long. Til viðgerðar ... . 5) Framlagt skriv, dagfest 10. december 1953, frá statsministeriet við ummæli frá danska læknafelagnum um læknastríðið í Klakksvík.

Ár 1954, 11. marts kl. 11 var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð. Til viðgerðar ..... 12) Ríkisumboðsmaðurin kom á fund til samráðing um læknastríðið í Klakksvík. Fundurin lagdur niður kl. 13. Framhald kl. 16. Ríkisumboðsmaðurin var aftur á fundi og samráddist um læknastríðið í Klakksvík.

Sjómarksmálið var viðgjørt á 4 landsstýrisfundum — og fört í gerðabókina soleiðis:

Ár 1953, 20. november kl. 10^{30} var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð í Danmark. Til viðgerðar ..... 10) Landsstýrið samtykti, at J. Djurhuus, skrivstovustjóri og Óla Jákup Jensen, skipari, umboða landsstýrið í samráðingunum í London í december millum danskar og bretskar myndugleikar um føroyska sjómarksmálið.

Ár 1953, 26. november kl. 11, var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð í Danmark. Til viðgerðar: 1) Víðkan av føroyska sjóøkinum. Samtykt varð at biðja Skarðhamar, sendifulltrúa, vera í London teir dagarnar, samráðingarnar við bretsku myndugleikarnar fara fram.

Ár 1953, 26. november kl. 16 var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð í Danmark. Til viðgerðar: Víðkan av føroyska sjóøkinum. Ole J. Jensen var eisini á fundi.

Ár 1954, 8. apríl kl.^{00} var fundur í landsstýrinum. Á fundi vóru K. Djurhuus, løgmaður og R. Long. Hákun Djurhuus var burturstaddur á tænastuferð. Til viðgerðar ..... 8) Fiskimarkið um Føroyar. Óla Jákup Jensen var nú komin á fundin og varð hetta mál umrøtt saman við honum, uttan at avgerð varð tikin á hesum fundi.

Triðja málið — verkfallið á fiskiveiðiflotanum — er ikki umrøtt í gerðabók landsstýrisins.

Tað kann vera ivasamt hvørji mál — onnur enn løgtingsuppskot — skulu viðgerast á landsstýrisfundi og hvussu nógv, ið førast skal í gerðabókina. Her eru tikin dømi um 3 stórmál. Eitt av teimum er als ikki nevnt og viðvíkjandi hinum háðum er einki utttan upplýsingar um hvørjir hava verið á fundi og lítið annað enn heilt stuttir upplýsingar um, at málið hevur verið umrøtt.

Viðvíkjandi sjómarksmálinum serstakliga skal verða bent á orðini í gerðabókini 8. apríl 1954: »varð hetta mál umrøtt saman við honum (t. e. O. J. J.), uttan at avgerð varð tikin á hesum fundi«.

Í útskriftini av gerðabókini finst tó einki um, at málið hevur verið avgjørt ella viðgjørt á seinni fundi, men avgerð hevur tó verið tikin, smbr. uppskot landsstýrisins á ólavsøkutinginum 1954.

Sum dømi um hvussu onnur mál verða førd í gerðabókina, kann minnilutin nevna málið um samráðingar við Ísland um fiskirettindi Føroyinga.

Fundur 20. januar 1954: Aftaná málið av nýgjum hevur verið til ummælis hjá Føroya skipara- og navigatørfelag, sum heldur, at tað er ein fyrimunur fyri føroyska fiskivinnu undir Íslandi, um Føroyingar í staðin fyri tey núverandi fiskirættindini fáa loyvi at fiska við snøri innan fyri íslendska sjómarkið, móti at Føroyingar eftir íslendskum ynski frásiga sær rættin at fiska við snurruváð og troli á økjum við Vestmannaoyggjarnar og Reykjanes, varð samtykt at avgreiða málið til ríkisstýrið við ynski um, at samráðingar verða tiknar upp við Íslendingar, soleiðis sum felagið nú heldur.

Fundur 12. mai 1954: Framlagt skriv dagfest 26. apríl 1954 frá statsministeriet viðvíkjandi samráðingum millum Føroyar og Ísland um føroysk fiskirættindi í Íslandi. Íslendska stjórnin ynskir ikki samráðingar um hetta spurning. Tikið til eftirtektar.

Tað sæst at her er nógv gjøllgari sagt frá innihaldinum enn í fundarfrásøgnunum um tey mál, sum frammanfyri eru nevnd.

Tríðja dømi um, hvussu gerðabókin verður førd, er hetta:

Fundur 8. apríl 1954: Starvsmannafelagið hevur heitt á landsstýrið um at seta í gildi fyri tænastumenn og starvsfólk landsins tær frítíðarreglur, sum galdandi eru fyri tænastumenn og starvsfólk í tænastu statsins, herundir eisini tænastumenn og starvsfólk statsins í Føroyum. Tær nýggju frítíðarreglur, sum settar eru í gildi fyri statin frá árinum 1953, veita yvirhøvur tænastumonnum og starvsfólki eina viku longri frí enn tær eldri frítíðarreglurnar. Samtykt varð at svara starvsmannafelagnum aftur, at landsstýrið ikki í løtuni heldur seg kunna broyta tær frítíðarreglur, sum galdandi eru ella verða praktiseraðar fyri tænastumenn og starvsfólk landsins. Tó varð samtykt tann broyting, at tænastumenn og starvsfólk, sum bert hava rætt til 2 vikur frítíð, kunna goyma sær frídagar ella undir serligum umsøðum fáa játtað 3 vikur frítíð eitt ár av trimum fylgjandi, um ætlað er í frítíðini at ferðast uttanlands. Í fylgjandi málum frá starvsmannafelagnum: a) revisión av normeringslógini, b) seta í gildi »funktionærloven« í Føroyum, c) viðkan av løgtingslóg um eftirløn og eftirsituløn, varð samtykt at mæla løgtinginum til at lata 5-mannanevnd viðgera. Í nevndini eigur at vera umboð fyri løgtingið, landsstýrið og starvsmannafelagið.

Eisini í hesum máli verður nógv gjøllligari sagt frá innihaldinum enn í teim málum, sum nevnd vóru.

Eftir gerðabókini hava ymsar gamlar »syndir« sum menn kalla tað, verið til umrøðu og viðgerðar. Dømi: Fundur 17. september 1953: P/f Trolkol í likvidatión var umrøtt. Fundur 7. januar 1954 viðger sama mál. Aftan fyri hesi fáu og spakligu orð liggur peningaligt tap fyri landskassan uppá um leið kr. 170.000.

Umframt málini, sum higartil eru nevnd — og tey sum nevnd eru í áliti meirilutans skulu nøkur verða tikin fram afturat:

Fundur 23. september 1953: Samtykt var at veita kr. 10.000 í byggistudningi til Klaksvíkar tekniska skúla.

Hesin peningur er veittur við heimild í fígjarlógini § 21, 6. petti: Ymist eftir landsstýrisins avgerð, kr. 25.000.

Tað má haldast vera beinast, at landsstýrið í slíkum málum samráðist við fíggjarmálanevndina, tá slíkt er gjørligt, ella í hvussu er letur hana vita av slíkum uppá seg stórum peningaveitingum. Tað hevur ikki verið gjørt í hesum ella øðrum tílíkum tilfellum.

Fundur 12. november 1953: Framlagt tilmæli, dagfest 22. oktober 1953 frá Føroya gjaldstovu um at avskriva innflutningsgjald fyri 6.900 cigarettir sum skuldu ligið á goymslu hjá Arbejdernes Trawlerdrift undir rekonstruktiónini av felagnum, men sum nú ikki finnast. Samtykt varð at avskriva.

Fundur 20. juli 1954: Útflutningsloyvi verður givið fyri fiskiskip við teirri treyt m. a. at møguligur avlopspeningur verður nýttur til keyp av øðrum skipi til landið. Seinni hevur útflutningsloyvi verið givið við somu treyt, men aftaná at fiskiskipið var selt og farið av landinum hevur landsstýrið loyst viðkomandi undan treytini.

Fundur 25. marts 1954: Ríkisumboðsmaðurin hevur sagt frá, at danskir tænastumenn í Føroyum aftaná 1. apríl 1954 og til 1. juni 1954 fáa somu fyribils lønarviðbót og cykaviðbót, sum veitt varð teimum í fíggjarárinum 1953/54. Sambart § 13 í føroysku tænastumannalógini varð samtykt at heimila gjaldstovuni at veita tænastumonnum og starvsfólki í tænastu landsins somu viðbøtur til 30. mai 1954.

Lóg um løn tænastumanna § 13, sigur m. a.: Teir tænastumenn, fyri hvørjar grundløn er ásett, fáa almenna lønviðbót, reguleringsviðbót og staðarviðbót svarandi til ta viðbót, sum ríkisins tænastumenn fáa.

Fundur 27. juli 1954: Framlagt var uppskot frá landfútanum við skjølum um at broyta tíðarskeiðið viðvíkjandi fongsulsstraffi, ið kann sitast av í varðhaldshúsinum í Tórshavn, soleiðis at straffitíðin verður broytt frá 5 mánaðum til 3 mánaðir, soleiðis at um straffurin verður yvir 3 mánaðir, skal viðkomandi sita í statsfongsli í Danmark.

Samtykt varð at fylgja uppskotinum frá landfútanum og at siga justitsministeriinum frá, at landskassin skal bera tær útreiðslur, ið standast av hesum.

Varðhaldshúsið í Tórshavn er í herviligum standi og er skammarblettur á teim myndugleikum, sum hava ábyrgdina av tí. Heldur enn at bøta um hesi viðurskifti, hevur landsstýrið — eftir tilmæli frá danska landfútanum — tikið oman fyri nevndu avgerð. Skammarbletturin verður tó ikki avmáaður við hesum og ei heldur verða viðurskifti fangavoktara og fanga, sum sita skulu teir 3 mánaðirnar, bøtt.

Uppskot

frá meirilutanum (K. Nygaard og H. Iversen):

Løgtingið góðkennir tær avgerðir landsstýrið hevur tikið í tíðarskeiðinum 5. august 1953 til 27. juli 1954.

Uppskot

frá minnilutanum (Erlendur Patursson):

Løgtingið tekur undir við teim atfinningum, sum bornar eru fram í áliti meirilutans og minnilutans, og átalar, at fjøldin av løgtingsuppskotum verða ikki viðgjørd á landsstýrisfundum, so sum lóg fyriskipar, og at gerðabók landsstýrsins í mongum týdningarmiklum málum als ikki ella alt ov ógjølla sigur frá tí, sum fer fram á fundunum.

2. viðgerð 26. mars 1955.

Uppskot meiralutans fall 13—0.

---

23. Rakstrarlán til Føroya Búnaðarfelag.

Ár 1955, 24. februar legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum og fylgisskjali:

Uppskot

til

løgtingslóg um rakstrarlán til Føroya búnaðarfelag.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað úr landskassanum at veita Føroya búnaðarfelag í rakstrarláni kr. 100.000. Hetta lánið verður at renta við 5 % p. a. og at rinda aftur yvir 5 ár.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi heinanvegin.

lagtingslov om driftslån til Føroya búnaðarfelag.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at yde Føroya búnaðarfelag et driftslån stort kr. 100.000. Lånet forrentes med 5 % p. a. og afbetales over 5 år.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerking:

Í viðlagda skrívi dagfest 27. januar 1955 søkir Føroya búnaðarfelag landsstýrið um at gera útvegir fyri, at felagið fær til láns ein rakstrarpening kr. 100.000, soleiðis at felagið verður fört fyri at keypa limunum kraftfóður. Felagið mælir til, at hetta lánið verður veitt av avlopspeningi landshandilsins.

Landskassin hevur í síni tíð veitt landshandlinum 1 mill. kr. í láni. Hetta lánið verður nú afturgoldið, tá ið landshandilin heldur uppat. Landsstýrið heldur tað vera rímuligt, at ein partur av hesum láninum, sum frammanundan eisini nýttist til at finansiera landshandilsins keyp av kraftfóðri framvegis skal nýtast til hetta endamál og mælr tí til, at gingið verður búnaðarfelagnum á møti, soleiðis at felagsð av hesum láni fær kr. 100.000 til láns í rakstrarpeningi. Rentan verður sett til 5 % p. a. og avdráttartíðin til 5 ár.

FØROYA BÚNAÐARFELAG
Tórshavn, 27. januar 1955.

Nú landshandilin er avtikin og skjótt fer at gevast við at selja kraftfóður, kemur tann spurningur fram hjá neytahaldarunum her á landi, líkindini koma at verða at fáa kraftfóður til keyps. Og tað er sjálvandi av stórum týdningi fyri mjólkaframleiðsluna, at kraftfóður fæst til keyps so bíliga sum gjørligt. Her halda nógvir limir í okkara felag, at best varð, um felagið fekk líkindi at taka upp hesa sølu, nú landshandilin gevst. Men tað krevst væl av peningi fyri at kunna fremja henda handil til fulnar; og hóast okkara felag stendur seg væl fíggjariga til at kunna fremja tær uppgávur, vit í løtuni hava í hendi, so kann felagið ikki átaka sær ein kraftfóðurhandil av týdningi, uttan við peningailøgu uttanífrá, inntil hesin handil er komin í fasta legu. Og her halda nógvir av okkara limum, sum nýta kraftfóður, at rímiligt er at beita á landsstýrið um at fáa til láns tann neyðuga pening, burtur av avlopspeninginum hjá landshandlinum, nú hesin peningur verður tøkur.

Vit vita væl, at allur hesin peningur er ætlaður til fiskivinnuna; men tað vildi ikki verið órímiligt, at ein heilt lítil partur kom landbúnaðinum til góðar, við tað at kraftfóðurkeypið hjá landbúnaðinum hevur verið við til at skapa henda avlopspening.

Vit vilja halda, eftir samráð við R. Rasmussen í landshandlinum, at tað verður brúk fyri o. u. 100.000 kr. til rakstrarpening fyri at kunna røkja eina kraftfóðursølu av týdningi, og vilja vit heita á landsstýrið um at útvega okkum henda pening til somu lánstreytir, sum landskassin veitti landshandlinum.

Við hávirðing
FØROYA BÚNAÐARFELAG
L. Vang.

Til Landsstýri Føroya,
her.

1. viðgerð 1. mars og 4. apríl legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Føroya búnaðarfelag hevur vent sær til landsstýrið um at fáa eitt lán uppá kr. 100.000 til rakstrarlán fyri at kunna røkja eina kraftfóðursølu.

Landsstýrið hevur sett fram uppskot til løgtingslóg, ið gevur landsstýrinum heimild til landskassans vegna at veita hetta lán.

Í viðmerkingunum verður mælt til, at besin peningur skal takast av avlopspeninginum hjá landshandlinum.

Málið varð beint í fíggjarnevndina, sum hevur viðgjørt málið, og kann nevndin ikki mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins av tí, at avlopspeningur landshandilsins við løgtingssamtykt skal nýtast til endurnýggjan av skipaflotanum.

Samsvarandi hesum setur nevndin tí fram fylgjandi

uppskot.

Fíggjarnevndin kann ikki mæla tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins.

2. viðgerð 5. apríl 1955. Málið afturtikið.

---

24. Dr. phil. Jakob Jakobsens legat.

Ár 1955, 1. mars legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot til samtyktar:

Føroya landsstýri verður legatstjórn fyri dr. phil. Jakob Jakobsens legati.

Viðmerkingar:

Eftir fundatsi dagfestur 24. juni 1921, konguliga konfirmeraður og staðfestur 29. oktober 1921, fyri dr. phil. Jakob Jakobsens legat er Føroya løgting legatstjórn.

Síðani tað er heldur óhent, at samlaða løgting situr fyri legatinum

verður mælt til, at fundatsurin verður soleiðis broyttur, at tað verður landsstýrið, sum fær legatið um hendi.

Lagt verður afturat, at stovnsfæið er 14.125,29 kr.

1. viðgerð 3. mars 1955 og málið beint til fíggjarnevndina.

---

25. *Álikning á kommunurnar 1955.*

Ár 1955, 31. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi uppskot:

Fyri árið 1955 verða kr. 30.000 at líkna á kommunurnar eftir viðlagda skjali.

Viðmerkingar:

Peningahæddin kr. 30.000 er hin sama sum álíknað verð fyri árið 1954.

Smbr. skjal 3.

2. viðgerð 2. apríl 1955.

Uppskot nevndinnar samtykt 22—0.

---

26. *Lántøka til trolarakeyp.*

Ár 1955, 3. mars legði E. Paturson tingmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

lóg um lántøku til trolarakeyp.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka lán uttan lands fyri fyrst upp í 20 milj. kr., sum skulu nýtast til keyp og bygging av nýggjum stórum trolarum.

§ 2.

Landsstýrið setur nevnd við skipa-, maskin- og veiðikønum monnum til at fyrireika og góðtaka hesi skipasmíð- og keyp.

§ 3.

Lánssáttmálar og smíði- og keypssáttmálar skulu góðtakast av løgtinginum, áður enn landsstýrið undirritar teir.

§ 4.

Teir trolarar, sum landsstýrið keypir eftir hesi lóg, skulu verða bodnir feløgum og samtøkum til keyps. Eftir uppskoti nevndarinnar sum nevnd er í § 2, og við samtykki fíggjarmálanevndarinnar, setir landsstýrið tær keyps- og aðrar treytir, sum slík feløg og samtøk skulu lúka, og annars nærri reglur um umsitingina í sambandi við hesa lóg.

§ 5.

Henda lóg gongur í gildi beinan vegin.

lov om optagelse af lån til trawlerkøb.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage lån i udlandet foreløbig op til 20 mill. kr. som skal anvendes til køb og bygning af nye store trawlere.

§ 2.

Landsstyret nedsætter et udvalg bestående af skibs- maskin- og fiskerikyndige mænd at forberede og godkende skibsbyggeri og skibskøb.

§ 3.

Lånedokumenter og bygge- og købekontrakter skal godkendes af lagtinget, forinden de underskrives af landsstyret.

§ 4.

De trawlere, som landsstyret køber ifølge denne lov, skal tilbydes selskaber og foreninger til købs. Efter forslag fra udvalget i § 2 og med finansudvalgets godkendelse, fastsætter landsstyret salgsvilkårene og øvrige vilkår, som sådanne selskaber og foreninger skal opfylde og i øvrigt fastsætte de nærmere regler for administrationen i forbindelse med denne lov.

§ 5.

Denne lov træder ikraft straks.

Viðmerkingar:

Nevndin, sum landsstýrið setti 22. december 1951 til at kanna spurningin um endurreising fiskiveiðiflotans, mælti til at keypa ella lata smíða stór línuskip og stórar trolarar.

Tann lánsskipan, sum nú er í umbúnaði — realkreditstovnurin — kann vissuliga, rætt umsitin, verða til stuðuls tá nýggj línuskip skulu fáast, men røkkur onga leið til trolarasmíð og trolarakeyp.

Tað verður tí her mælt til at ganga aðra leið til at loysa henda spurning — trolarakeyp og trolarasmíð — og hon er tann, at tikið verður lán uttan lands, fyri fyrst 20 milj. kr. Tað verður roknað við, at lánið verður tikið í tí landi, har vit keypa ella lata byggja trolararnar.

Tað verður álagt landsstýrinum at taka upp samráðingar um slík lán samtíðis sum nevnd við skipa-, maskin- og veiðikønum monnum fyrireika keypini.

Tað verður hildið sjálvsagt a tbæði lánssáttmálar og keypssáttmálar verða góðtiknir av løgtinginum, áður enn teir verða undirritaðir.

Trolararnir, sum keyptir ella bygdir verða, skulu verða bodnir feløgum og samtøkum til keyps. Hetta kunna vera vanlig partafeløg, lutafeløg, kommunur ella onnur samtøk. Landsstýrið setir keyps- og aðrar treytir og annars nærri reglur um umsitingina — eftir uppskoti frá teirri serkønu nevndini og við samtykki fíggjarmálanevndarinnar.

Tað eru prógv og royndir fyri, at stórir trolarar veita stórar inntøkur, bæði eigara, teim siglandi monnunum og eisini, men ikki minst, verkafólknum á landi. Rakstur teirra skapa so stór útflutningsvirði, at tað stendst ikki á at renta og rinda aftur hesi lán uttan lands sum neyðugt verður at taka. Her verður annars víst á álit nevndarinnar sum kannaði og gjørdi tilmæli um endurnýgging fiskiveiðiflotans.

1. viðgerð 7. mars og 30. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Álit

Tjóðveldisflokkurin hevur lagt fyri løgtingið uppskot til lóg um lántøku til trolarakeyp.

Uppskotið gongur út uppá at geva landsstýrinum heimild til landskassans vegna at taka lán uttanlanda fyri fyrst upp í 20 mill. kr. til keyp og bygging av nýggjum stórum trolarum.

Tað er nevndini kunnugt, at landsstýrið fæst við at royna slíka lánupptøku til endurnýgging av fiskiskipaflotanum, og er nevndin tí samd um at lata landsstýrið fáa hetta mál til kanningar.

Samsvarandi hesum framflutta setur nevndin fram fylgjandi

Uppskot

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja, at landsstýrið kannar málið og leggur úrslitið fyri tingið í næstu tingsetu.

2. viðgerð 1. apríl 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá E. Paturssoni:

Broytingaruppskot

Fíggjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja, at landsstýrið í samráð við fíggjarnevndina kannar málið og leggur úrslitið fyri tingið í næstu tingsetu.

Lógaruppskotið fall 10—0.

Broytingaruppskotið samtykt 19—0.

Uppskot nevndinnar so statt burturdottið.

---

27. *Fíggjarætlan fyri kirkjugrunnin 1955-56.*

Ár 1955, 9. mars legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi uppskot við viðmerkingum:

Landsstýrið loyvir sær hervið viðvíkjandi kirkjugrunninum at leggja fyri háttvirda løgting fylgjandi

Uppskot

Inntøkur:		Roknskapur 1953/54	Fíggjarætlan 1955/56
1. Endurgjald fyri tíggjund		kr. 7.800,00	7.800,00
2. Studningur sbr. fíggjarlóg		kr. 70.000,00	42.000,00
3. Skuld til landskassan 1/4-53	÷	kr. 7.873,49	
4. Í grunninum ætlast at vera pr. 1/4 1955		kr.	25.000,00
		kr. 69.926,51	74.800,00

Útreiðslur:

A. Vanligar umvælingar	kr. 31.151,89	40.000,00
B. Kirkjugarðar	kr. 10.115,00	6.000,00
C. Prestaflutningur	kr. 8.184,50	8.500,00
D. Brunatrygging o. a.	kr. 0,00	5.000,00
E. Studningur til nýggjar kirkjur	kr. 4.000,00	9.000,00
	kr. 53.451,39	68.500,00
F. Ogn pr. 31/3 1954	kr. 16.475,12	6.300,00
	kr. 69.926,51	74.800,00

Viðmerkingar:

ad A. Vanligar umvælingar.

Eftir miðaltølunum fyri seinastu 5 árini og upplýsingum frá kirkjustjórnini og próstinum kunnu hesar útreiðslur ætlast ikki at koma upp um kr. 40.000 fyri komandi fíggjarár.

ad B. Studningur til kirkjugarðar.

Landsverkfrøðingurin upplýsir, at arbeiðið við kirkjugørðunum í Kirkubø og á Skála er liðugt og studningurin goldin. Arbeiðið við kirkjugarðinum í Tjörnuvík er um at vera liðugt, og studningurin kemur skjótt til gjaldingar. Í Hovi, Kollafirði og Elduvík er arbeiðið ikki byrjað. Í Lorvík og í Dali er arbeiðið byrjað, men ikki komið langt áleiðis. Eftir hesum upplýsingunum og miðalútreiðslunum tey seinastu 5 árini verða útreiðslurnar til komandi fíggjarár ætlaðar til kr. 6.000.

ad D. Brunatrygging.

Eftir tilboð frá Føroya Brunatrygging kunnu allar Føroya kirkjur, mettar til kr. 7.460.000,00, brunatryggjast fyri árligt gjald kr.9.402,50 harav ætlanin er, at kirkjugrunnurin ber helvtina og kirkjunar sjálvar helvtina.

ad E. Studningur til nýggjar kirkjur.

Í 1952 samtykti løgtingið at veita eykastudning til Miðvágs kirkju kr. 12.000 við kr. 4.000 árliga í 1953/54, 1954/55, 1955/56. Í marts 1953 varð játtaður studningur til kirkju í Rituvík kr. 20.000 við kr. 5.000 árliga í 4 ár, fyrstu ferð í 1954/55. So statt er roknað við studninginum kr. 9.000.

ad F. Ogn grunsins.

Pr. 31. marts 1955 kann ognin ætlast at verða um kr. 29.000, men møguliga koma nakrar útreiðslur í marts, og er tí í fígjarætlanini roknað við kr. 25.000.

1. viðgerð 12. mars og 4. apríl legði kirkjunevndin fram soljóðandi

Álit.

Landsstýrið hevur framlagt uppskot, og nevndin mælir til at samtykkja hetta uppskot.

Síðani uppskotið varð framlagt er komin umsókn frá Sunnbiar kommunu um studning til útreiðslur til kirkjukór, sum er bygt aftrat skúlastovuni millum bygdirnar Lopra og Akrar. Útreiðslurnar eru mettar til 20.000 kr. Nevndin skal mæla til at játta úr kirkjugrunninum 5.000 kr., treytað av at kirkjukórið verður sýnað og góðkent av próstinum.

Uppskot

Uppskot landsstýrisins verður samtykt við tí broyting, at játtaðar verða 5.000 kr. til kirkjukór, sum er bygt aftrat skúlanum millum Lopra og Akrar. Peningurin verður at gjalda, tá ið kirkjukórið er sýnað og góðkent av próstinum.

2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. apríl 1955.

Uppskot landsstýrisins við broyting nevndinnar samtykt 23—0.

---

28. *Ríkislán til endurnýgging av skipaflotanum.*

Ár 1955, 12. mars legði løgmaður fram soljóðandi skriv:

Í samband við lógina um tann føroyska realkredittstovnin til finansiering til endurnýggjan av skipaflotanum hevur fiskeriministeriet sett uppskot fram til ríkislóg um lán frá ríkiskassanum til sama endamál. Áðrenn lógaruppskotið verður framlagt á fólkatingi, biður fiskeriministeriet um, at uppskotið verður fyrilagt løgtinginum.

So statt verður uppskotið framlagt við landsstýrisins viðmæli.

1. viðgerð 14. mars og 18. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot frá fiskeriministeriet til ríkislóg um lán frá ríkiskassanum til financiering til endurnýgging av

skipaflotanum. Ministeriet biðjur um ummæli løgtingsins, áðrenn uppskotið verður framlagt á fólkatingi.

Eftir uppskotinum verða kr. 800.000 fyri hvørt av fíggjarárunum 1955/56 og 1956/57 at kunna lænast út til endurnýgging av fiskiflotanum.

Málið er beint í fíggjarnevndina, ið hevur viðgjørt tað. Undir viðgerðini hevur nevndin býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (P. M. Dam, A. Djurhuus, Djóni í Geil, R. Long og Trygve Samuelsen) mælir løgtinginum til at samtykkja, at uppskotið frá fiskeriministeriet verður sett í gildi óbroytt. P. M. Dam loyvir sær tó at viðmerkja, at hann tekur undir við, at statur og løgting veita uppískoytislán og studning, ið talan er um í fyriliggjandi lógaruppskotum.

Viðvíkjandi lán- og studningsveitanini og umsitingini av umræddu lánstovnum heldur hann, at tað vildi verið sakligast og greiðast, at tær lógu hjá einum stovni (stýri) og ikki sum skotið er upp hjá trimum.

Tað, at tríggir sjálvstøðugir stovnar hvør sær skulu avgera fyri ávísar partar av láni- og studningspeninginum, hvør ið skal fáa og hvussu nógv og til hvørjar treytir, kann lættliga bera ólag við sær og tarna einari samrímandi støðu til ta samlaðu lán- og studningsveitanina til teir einstøku lánsøkjararnar.

Og uttan mun til, hvønn politiskan lit okkara landsstýri verður at hava, verður tann subjektivi vandin at liggja fyri fótum í tess avgerðum.

Eisini er at siga, at tað er hægsti tørvur á at centralisera umsitingina, ið er við at vaksa seg ov stóra og ov dýra at bera hjá okkara fólki.

Tá ið semja er vorðin um, at stýrið fyri tí størsta av teimum trimum í sambandi við endurnýging av skipaflotanum nevndu lánikeldum, Færøernes realkreditinstitut, skal verða sett við 3 serkønum monnum, ið verða at velja av landsstýrinum, ríkisstýrinum og nationalbankanum við hvør sínum manni, heldur hann tað vera rímiligt, at lán- og studningsveitanin, ið er talan um í hesum lógum, eisini verður løgd undir hetta stýri.

Men tá ið eingin meiriluti er fingin fyri hesum í nevndini, og hann ásannar, at tað liggur nógv á at fáa fyriliggjandi uppískoytislániskipan til realkredittstovnin framda uttan dvøl, verður í aðru syftu mælt til at greiða atkvøðu fyri landsstýrisuppskotinum.

Minniluti (Hanus við Høgadalsá og Erlendur Patursson) mælir til, at tær lánsskipanir endurnýgging fiskiveiðsflotans til frama, sum nú eru í gerð — nevniliga eftir uppskoti um realkredittstovn við 1. veðhalds lánum, uppskoti um danskt ríkislán við 2. veðhaldslánum og uppskoti um føroyskt landslán við 3. veðhaldslánum — allar verða fingnar undir eina og somu umsiting. Føroya løgting yvirtekur realkredittstovnin og tekur annars lán at nýta til endurnýggingina sum fyri fyrst í minsta lagi samsvara teim peninganøgdum, sum nevndar eru í lógaruppskotinum um realkredittstovnin og í lógaruppskotinum um donsk ríkislán — ávikavist 2 milj. kr. og 1,6 milj. kr. — afturat tí at løgtingið í fíggjarárinum 1955/56 fyri fyrst í minsta lagi veitir 2 milj. kr. til sama endamál.

Uppskot

frá meirilutanum (P. M. Dam, A. Djurhuus, Djóna í Geil, R. Long og Trygva Samuelsen):

Løgtingið samtykkir, at uppskot frá fiskeriministeriet til Lov om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v. verður at seta í gildi óbroytt.

Uppskot

frá minnilutanum (Hanus við Høgadalsá og Erlendi Patursson):

1. Føroya løgting yvirtekur realkredittstovnin. Stjórn hans verður útnevnd av landsstýrinum, og stendur stjórnin landsstýrinum til svars fyri umsiting stovnsins. Nevnd við 2 limum valdum av løgtingi, 2 av útgerðamannafeløgum, 2 av fiskimannafeløgum og 2 av skuldarum stovnsins verða stjórnini til leiðbeiningar.
2. Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka lán — fyri fyrst upp í 3,6 milj. kr. Av hesum verða 2 milj. kr. settar í stovnsgrunn realkredittstovnsins, sum nýtast skal til at veita 15 % ella hægri lán móti 2. veðrætti.
3. Í fígjarárinum 1955/56 veitir landskassin realkredittstovninum upp í 2 milj. kr. avdráttar- og rentuleyst lán sum skal nýtast til at veita 15 % ella hægri avdráttar- og rentuleyst lán móti 3. veðrætti.
4. Løgtingið velur 7-mannanevnd til at fyrireika lógaruppskot um hesa skipan, og skal nevndin leggja uppskot síni fyri tingið ikki seinni enn 1. apríl 1955.

2. viðgerð 23. og 3. viðgerð 25. mars 1955.

Uppskot minnilutans fall 6—0.

Uppskot meiralutans samtykt 21—0.

29. Hækking í skaðabótum Vanlukkutryggingarinnar.

Ár 1955, 14. mars legði E. Patursson tingmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

lóg um broytingar í kgl. anordning for Færøerne om forsikring mod følger *af ulykkestilfælde frá 29. marts 1939.*

§ 1.

Sum nýtt 3. pkt. til 1. stk. í 3. § verður sett:

»Loksins røkkur tryggingin skaðatilburð, sum hinum trygda berst á til vinuupláss ella frá vinnuplássi, tá ferð hans er avleiðing av vinnu haus og hevur beinleiðis samband við hana.«

§ 2.

Í 32. §, 2. stk., verður »3/5« broytt til »2/3«.

§ 3.

Í 39. §, 1. stk.,

1) verður 5400 kr. broytt til 10800 kr.
2) verður2025 kr. broytt til 4050 kr.
3) verður 4050 kr. broytt til 8100 kr.
5) verður 9450 kr. broytt til 18900 kr.
6) verður 9450 kr. broytt til 18900 kr.

Í 39. §, 4. stk.,
verður 675 kr. broytt til 1350 kr.

Í 39. §, 5. stk.,
verður 270 kr. broytt til 540 kr.

§ 4.

Í 41. § verður »200 kr.« broytt til »400 kr.«.

§ 5.

Í 44. § verður »1500 kr.« broytt til »3000 kr.«.

lov om ændringer i kgl. anordning for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde af 29. marts 1939.

§ 1.

Som nyt pkt. 3 til stk. 1 i § 3 sættes:

»Endelig omfatter forsikringen ulykkestilfælde, som rammer den forsikrede til eller fra arbejdsplads, når hans færden er en følge af arbejdet eller står i direkte forbindelse med dette.«

§ 2.

I § 32, stk. 2, ændres »3/5« til »2/3«.

§ 3.

I § 39, stk. 1,

1) ændres 5400 kr. til 10800 kr.
2) ændres 2025 kr. kr. 4050 kr.
3) ændres 4050 kr. til 8100 kr.
5) ændres 9450 kr. til 18900 kr.
6) ændres 9450 kr. til 18900 kr.

I § 39, stk. 4,
ændres 675 kr. til 1350 kr.

I § 39, stk. 5,
ændres 270 kr. til 540 kr.

§ 4.

I § 41 ændres »200 kr.« til »400 kr.«

§ 5.

I § 44 ændres »1500 kr.« til »3000 kr.«

§ 6.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1955 og fær gildi fyri skaðatilburðir henda dag ella seinni.

§ 6.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1955 og får gyldighed for ulykkestilfælde, der indtræffer denne dag eller senere.

Viðmerkingar:

Við hesum lógaruppskoti verður roynt at bøta um størstu brekini í vanlukkutryggingarlóggávuni.

Áríð 1944 vórðu hækkingar samtyktar í teim skaðabótum, sum nevndar eru í 39., 41. og 44. §.

39. § snýr seg um skaðabøtur til eftirsitandi einkjur og børn, og hækkingin í 1944 var yvirhøvur 50 % í teimum.

41. § snýr seg um jarðarferðarhjálp, og varð hon í 1944 hækkað 100 %.

Talið í 44 § viðvíkir ársløninni, sum skaðabøtur til avlamisfólk verða roknaðar eftir. Í 1944 varð hetta tal hækkað $66^2/_3$ %.

Í hesum uppskoti verður skotið upp, at núgaldandi skaðabøtur til eftirsitandi einkjur og børn verða hækkaðar 100 %. Somuleiðis verður mælt til, at jarðarferðarhjálpin eftir 41 § verður hækkað 100 % og somuleiðis ársløninn, sum nevnd er í 44. §, og sum skaðabøtur verða roknaðar eftir.

Í núgildandi lóg verður skaðabótin fyri fullkomið avlamið roknað sum 3/5 av ársløninni. Í uppskotinum verður hetta tal hækkað upp í 2/3 (32. §, 2. stk.).

Broytingarnar í 32. §, 2. stk. og í 44. § týða, at hesar skaðabøtur hækka um leið 120 %. Sum dømi kann takast, at 57 ára gamalur 30 % avlamismaður, sum eftir núgildandi takstum fær 2430 kr. kemur at fáa 5400 kr. í skaðabøtur.

Í uppskotinum verður loksins mælt til, at tryggingin verður latin røkka skaða, sum hinum trygda berst á til vinnupláss ella frá vinnuplássi, tá ferð hans er avleiðing av vinnu hans og hevur beinleiðis samband við hana, smb. 1. §

Hin vegin mælir hetta lógaruppskot ikki til at hækka stødd dagpeningsins, sum við árligari lóg hevur verið sett til 6 kr. um dagin. Ei heldur er her mælt til at stytta bíðitíðina, sum nú gildir, nevniliga 14 vikur.

Útreiðslurnar av hesum broytingum kunna leysliga setast til o. u. 80.000 kr., sum er o. u. 50—60 % hækking í samanlagda skaðabótarútreiðslutali tryggingarinnar. Tryggingargjøldini verða tá at hækka o. u. 50—60 %.

1. viðgerð 17. mars og legði tryggingarmálanevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Í tingsetuni 1951 (smbr. tingmál nr. 39/1951 (tingtíðindi 1951, bls. 161 f.f.) setti landsstýrið fram uppskot til ríkislóg um broytingar í kgl. fyriskipan frá 29. marts 1939 um fylgir av skaðatilburðum.

Eftir hesum uppskoti eru m. a. tær broytingar tilætlaðar, at dagpeningur og onnur skaðaendurgjøld verða fyrisett eftir verunligum árslønum og haraftrat at víðka øki tryggingiunar til eisini at umfata skaðatilburðir til og frá arbeiði og at stytta um ta dagpeningalcysu (karens) tíðina.

Tingið helt tá ikki vera líkindi til at fremja lógaruppskotið orsakað av vánaligum peningatíðum.

Fyriliggjandi lógaruppskot tilætlar at seta øll endurgjøld upp eftir somu reglum sum higartil og bert víðka øki tryggingarinnar til at umfata skaðatilburð til og frá arbeiði.

Nevndin hevur kannað málið og mett bæði uppskotini saman, og hon er samd um skjótast tilber at fáa eina umfatandi broyting framda, men sum er tørvar ríkislóggáva til tess, og tað verður tí hildið rættari at fáa broytingarnar framdar undir einum. Ein stytting av karenstíðini, sum hevur serligan týdning fyri fiskimenn, sum sleppa ikki at mynstra vegna smittuna, kann ikki leggjast burturúr. Men hvussu langt tað fer at bera til at fremja hækkingar í endurgjøldum og víðking av øki lóginnar stendur í, hvussu langt tað fer at bera til at fara upp við tryggingargjøldunum. Føroya vanlukkutryging er skipað sum sínamillumfelag, og tessvegna verður tað neyðugt at fáa nýtt ummæli frá tryggingini og møguligt eisini frá viðkomandi vinnufeløgum. Í hesum viðfangi hevur nevndin havt spurningin frammi um møguleika at gera allar egintryggingar lógbundnar og hartil møguleika fyri at fyriseta minstu tryggingargjøld í hjálpartryggingini, harundir innkrevjingarháttin. Haraftrat hevur nevndin umrøtt spurningin um limaskap tryggingiinnar í Tryggingarsambandinum Føroyum tessvegna, at tryggingin sum deild hevur skyldu at rinda 5 % av tryggingargjøldunum í tiltaksgrunni Trygingarsambandsins (smbr. samtyktir frá 22/11-1940).

Eisini ynskir nevndin at skila til, at tað ivaleyst liggur illa fyri at fremja eina broyting sum tilætlað 1. apríl, eftirsum grundpremiurnar longu eru fyrisettar fyri árið fá 1. januar.

Út frá hesum mælir nevndin til, at landsstýrið útvegar ummæli sum tilskilað og helst eisini, hvussu mikið premiuinntøkan má upp sum miðal eftir uppskoti landsstýrisins, og eftir her fyriliggjandi uppskoti til at leggja fyri tingið komand ólavsøku.

Uppskot

Málið verður sent landsstýrinum til víðari fyrireikingar so sum tilskilað í álitinum.

2. viðgerð 2. apríl 1955.

Uppskot nevndinnar samtykt 24—0.

---

30. *Studningur til endurnýgging av skipaflotanum.*

Ár 1955, 14. mars legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

§ 1.

Landsstýrinum er heimilt í fíggjarárinum 1954/55 innanfyri 2 mill. kr. at veita lán úr landskassanum til nýbyggingar og keyp til landið av fiskiskipum, sum eru ikki eldri enn 5 ár og eisini til útskiftingar av motori og tekniskar innleggingar í fiskiskip.

§ 2.

Lánini útvegast við játtan á fíggjarløgtingslógunum 1954/55 og 1955/56 og við avlopi landshandilsins.

§ 3.

Til tey í § 1 nevndu endamál kunnu tað veitast uppí 15 % av viðkomandi skipsvirði við maskinu ella motori, sum settur verður eftir útskifting av gomlum ella virði av tekniskum innlegigngum.

Virðið verður sett eftir virðismeting, so sum fyrisett í § 7.

lagtingslov om støtte til fornyelse af fiskerflåden.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til i finansåret 1955/56 indenfor et beløb af indtil 2 mill. kr. at yde lån af landskassen til nybygning og køb af til landet af fiskefartøjer, der ikke må være over 5 år gamle samt til udskiftning af motoranlæg og installation af nye tekniske anlæg i fiskefartøjer.

§ 2.

Lånene tilvejebringes ved bevilling på lagtingsfinanslovene for 1954/55 og 1955/56 samt af landshandelens overskud.

§ 3.

Som lån til de i § 1 nævnte formål kan der ydes indtil 15 % af værdien af det pågældende fartøj med maskine eller motoranlæg eller værdien af motoranlæg anskaffet i anledning af udskiftning af ældre motoranlæg eller værdien af tekniske anlæg. Værdien fastsættes ved en af det i § 7 omhand-

Lánini, sum rindaði verða kontant, eru rentu- og avdráttarfrí og verða avskrivað um landskassans fíggjarstand upp til 20 ár.

Um so er, at skip skiftir eigara, tekur landsstýrið avgerð, um lánið skal verða rentu- og avdráttarfrítt ella um tað sum eftirstendur skal vera fallið til gjaldingar ella um tað framvegis skal vera standandi í skipinum, harundir rentu- og avdráttarfrítt.

Lánini verða at tryggja við pantibrævi við pantrætti innanfyri 80 % eftir virðismeting eftir stk. 1 í hesi lógargrein.

§ 4.

Lánsveitingar eftir hesi lóg eru treytaðar av, at viðkomandi skipseigari sjálvur útvegar tann pening, sum tørvar til rinding av muninum millum fulla keypi- ella byggipeningin og tey veðlán, sum fingin eru eftir lógini um Føroya realkredittstovn, lóg um ríkisstuðning til nýbygging av føroyskum fiskiskipum v. m. og hesari lóg til tílíkar treytir, at lántakarin eftir landsstýrisins ætlan ætlast førur at dríva skipið við rímiligum forvinningi.

§ 5.

Lán eftir hesi lóg verða fyrst og fremst veitt fiskimonnum og skipseigarum, sum røkja fisksskap sumhøvuðsvinnu.

Til avgerð í spurningunum um støddina av láninum verða inntøku- og ognarviðurskifti umsøkjarans havd í huga.

§ 6.

Til lániumsóknir vera serlig um-

lede nævn foretagen vurderingsforretning.

Lånene, der udbetales kontant, er rente- og afdragsfri og afskrives over landskassens statusregnskab i indtil 20 år.

Skulle fartøjet skifte ejer, afgør landsstyret, hvorvidt lånet eller det beløb af dette, der ikke måtte være afskrevet er forfaldent til betaling eller om det fortsat skal blive stående i fartøjet, herunder som rente- og afdragsfrit.

Lånene sikres ved pantebrev med pantesikkerhed indenfor 80 % af en i henhold til denne paragrafs første stk. foretagen vurderingsforretning.

§ 4.

Ydelse af lån efter denne lov er betinget af, at vedkommende fartøjsejer selv fremskaffer de midler, som er nødvendige til finansiering af forskellen mellem den fulde anskaffelsessum og de i henhold til lov om Færøernes realkreditinstitut, lov om statsstøtte til nybygning af færøske fiskefartøjer m. v. samt nærværende lagtingslov optagne prioritetslån på sådanne vilkår, at låntageren efter landsstyrets skøn må antages at kunne drive fartøjet med rimeligt økonomisk udbytte.

§ 5.

Lån efter denne lov ydes fortrinsvis til fiskere og fartøjsejere, der driver fiskeri som hovederhverv.

Ved afgørelse af spørgsmålet om størrelse af lån vil der være at tage hensyn til ansøgerens indkomst- og formueforhold.

§ 6.

Ansøgninger om lån udfærdiges på

sóknarblað nýtt og við skulu fylgja tær í umsóknarblaðnum kravdu upplýsingar.

§ 7.

Ein nevnd, sum hevur 3 limir, sum vald verður ávikavist av fiskimannafeløgunum, Føroya reiðarafelag og Føroya skipara- og navigatørfelag, verður landsstýrinum til handa til útinning lóginar. Nevndin skipar seg sjúlv við formanni.

§ 8.

Tær útreiðslur, sum standast av starvi nevndinnar, verða rindaðar av teim í §§ 1 og 2 nevndu játtanum.

§ 9.

Einhvør, sum luttekur í viðgerð av umsóknum um lán, er undir andsvari eftir reglunum um brot í almennari tænastu ella starvi undir strangari tagnarskyldu úteftir um viðurskifti umsøkjarannna, sum komin eru til hansara kunnleika.

§ 10.

Henda lóg kemur í gildi 1. apríl 1955 og samstundis fer løgtingslóg nr. 6 frá 19. marts 1954 úr gildi.

særlige ansøgningsblanketter bilagt de i ansøgningsskemaet forlangte oplysninger.

§ 7.

Et nævn bestående af 3 medlemmer valgt henholdsvis af fiskeriforeningerne, Færøernes rederiforening og Færøernes skipper- og navigatørforening bistår landsstyret med lovens praktiske gennemførelse. Nævnet vælger selv sin formand.

§ 8.

Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af de i §§ 1 og 2 omhandlede bevillinger.

§ 9.

Enhver, der deltager i behandlingen af ansøgninger om lån, er under ansvar efter bestemmelserne om forbrydelse i offentlig tjeneste eller hverv forpligtet til at bevare fuldstændig tavshed udadtil om de forhold ansøgerne vedrørende, der er kommet til hans kundskab.

§ 10.

Denne lov træder i kraft 1. april 1955 og samtidig ophæves lagtingslov nr. 6, 19. marts 1954.

Viðmerkingar:

Undir tingviðgerðini av málinum um endurnýggjing av skipaflotanum og málinum um realkredittstovnin fyri Føroyar kom fram, at neyðugt er, at løgtingið eisini ger peningaílegging saman við kredittstovninum og ríkiskassanum við 15 % av lánivirðinum, soleiðis at kredittstovnurin lænir 50 %, ríkiskassin 15 % og landskassin 15 %, meðan tey resterandi 20 % blíva eginpeningur.

Um landskassans ílegging tyktist løgtingið at vera av tí áskoðan, at landskassans ílegging skal latast sum studningur.

Við hesum lógaruppskoti hevur landsstýrið hildið hesa leið, tó

so, at landskassans peningur skal tryggjast við veðrætti, um eigaraskifti kemur at fara fram innan 20 ár aftaná lántøkuna.

Viðvíkjandi teim einstøku greinunum skal viðmerkjast:

ad §§ 1 og 2:

Í fíggjarárinum 1955/56 ætlast 2 mill. kr. at fara at vera til nýtslu.

Hesin peningur ætlast útvegaðnr soleiðis:

Á fíggjarløgtingslóg 1954/55 eru játtaðar kr. 400.000.

Á fíggjarløgtingslóg 1955/56 ætlast játtaðar kr. 400.000.

Tøkt avlop av landshandlinum um kr. 1.200.000.

Lógin er ætlað fyri eitt ár fyri at vinna sær royndir, áðrenn hon verður longd at galda fyri fleiri fíggjarár.

ad § 3:

Lánini eru ætlaði at hava hæddarmark uppí 15 % av lánsvirðinum og tryggjaði við veð aftaná 1. prioritet til realkredittstovnin og 2. prioritet til ríkiskassan.

Lánini eru rentu- og avdráttarfrí og avskrivast um landskassans ognarroknskap upp til 20 ár.

Verður eigaraskifti innanfyri 20 ár frá tí lánið er fingið, tekur landsstýrið avgerð um restlánið kann fara yvir til nýggja eigarin og fyrisetur treytirnar.

ad § 4:

Her eru fyrisettar reglur um skyldu lántakara at útvega tann partin av keypinum, sum verður ikki latin í almennum lánum.

Tað er ikki gjølligari fyrisett, at eginpeningurin skal vera 20 %. Hetta verðnr skotið til landsstýrið nærri at fyriseta í førum, har eigari skuldi fingið størri peningaíløgn, sum ætlast ikki at nerva rentabilitetin.

ad § 5:

Tað verður hildið at vera náttúrligt, at lán eftir hesi lóg fyrst og fremst verða veitt fiskimonnum og reiðarum, sum røkja fiskivinnu sum høvuðsvinnu.

ad § 6:

Tað fer at lætta um viðgerðina, tá umsóknirnar eru gjørdar á serliga tilgjørdum útfyllingarbløðum.

ad § 7:

Fyri luttøku starvskunnleikans í viðgerðini verður tað hildið neyðugt at seta niður nevnd, so sum skotið upp.

ad § 9:

Tagnarskylda verður hildin at vera neyðug fyri at tryggja sakliga og óhefta viðgerð.

ad § 10:

Lógin er ætlað at koma í gildi samstundis sum lógin um Føroya realkredittstovn og lógin »om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v.«.

1. viðgerð 14. mars og 18. mars legði fíggjarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur fyrilagt tinginum uppskot til løgtingslóg um studning til endurnýging av fiskiskipaflotanum. Eftir uppskotinum verður landsstýrið heimilt í fíggjarárinum 1955/56 ínnanfyri 2 mill. kr. at veita lán úr landskassanum til nýbyggingar og keyp til landið av fiskiskipum.

Fíggjarnevndin hevur viðgjørt málið og hevur býtt seg sundur í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (P. M. Dam, A. Djurhuus, Djóni í Geil, R. Long og Trygve Samuelsen) mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, tó við tí broyting í § 1, 2. reglu í føroysku tekstini, at 1955/56 verður sett í staðin fyri 1954/55.

P. M. Dam loyvir sær at viðmerkja, at hann tekur undir við, at statur og løgting veita uppískoytislán og studning, ið talan er um í fyriligjgandi lógaruppskotum.

Viðvíkjandi lán- og studningsveitanini og umsitingini av umrøddu lánstovnum heldur minnilutin, at tað vildi verið sakligast og greiðast, at tær lógu hjá einum stovni (stýri) og ikki sum skotið er upp hjá trimum.

Tað, at tríggir sjálvstøðugir stovnar hvør sær skulu avgera fyri ávísar partar av láni- og studningspeningiunum, hvør ið skal fáa og hvussu nógv og til hvørjar treytir, kann lættliga bera ólag við sær og tarna einari samrímandi støðu til ta samlaðu lán- og studningsveitanina til teir einstøku lánsøkjararnar.

Og uttan mun til, hvønn politiskan lit, okkara landsstýri verður at hava, verður tann subjektivi vandin at liggja fyri fótum í tess avgerðum.

Eisini er at siga, at tað er hægsti tørvur á at centralisera umsitingina, ið er við at vaksa seg ov stóra og ov dýra at bera hjá okkara fólki.

Tá ið semja er vorðin um, at stýrið fyri tí størsta av teimum trimum í samhandi við endurnýgging av skipaflotanum nevndu lánikeldum, Færøernes realkreditinstitut, skal verða sett við 3 serkønum monnum, ið verða at velja av landsstýrinum, ríkisstýrinum og nationalbankanum við hvør sínum manni, heldur minnilutin tað vera rímiligt, at lán- og studningsveitanin, ið er talan um í hesum lógum, eisini verður løgd undir hetta stýri.

Men tá ið eingin meiriluti er gingin fyri hesum í nevndini, og minnilutin ásannar, at tað liggur nógv á at fáa fyriliggjandi uppískoytis-

lániskipan til realkreditstovnin framda uttan dvøl, verður í aðru syftu mælt til at greiða atkvøðu fyri landsstýrisins uppskotnnum.

Minnilutin (Hanus við Høgadalsá og Erlend Patursson) mælir til, at tær lánsskipanir endurnýgging fiskiveiðiflotans til frama, sum nú eru í gerð — nevniliga eftir uppskoti um realkredittstovn við 1. veðhalds lánum, uppskoti um danskt ríkislán við 2. veðhaldslánum og uppskoti um føroyskt landslán við 3. veðhaldslánum — allar verða fingnar undir eina og somu umsiting. Føroya løgting yvirtekur realkredittstovnin og tekur annars lán at nýta til endurnýggingina sumfyri fyrst í minsta lagi samsvaru teim peninganøgdum, sum nevndar eru í lógaruppskotinnm um realkredittstovnin og í lógaruppskotinum um donsk ríkislán — ávikavist 2 milj. kr. og 1,6 milj. kr. — afturat tí at løgtingið í fíggjarárinum 1955/56 fyri fyrst í minsta lagi veitir 2 milj. kr. til sama endamál.

Uppskot

I. frá meirilntanum (P. M. Dam, A. Djurhuus, Djóni í Geil, R. Long og Trygva Samuelsen).

Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum, tó við tí broyting í § 1, 2. reglu, at 1955/56 verður sett í staðin fyri 1954/55.

Uppskot

II. frá minnilutanum (Hanus við Høgadalsá og Erlend Patursson).

1. Føroya løgting yvirtekur realkredittstovnin. Stjórn hans verður útnevnd av landsstýrinum, og stendur stjórnin landsstýrinum til svars fyri umsiting stovnsins. Nevnd við 2 limum valdum av løgtingi, 2 av útgerðarmannafeløgum, 2 av fiskimannafeløgum og 2 av skuldarum stovnsins verða stjórnini til leiðbeiningar.

2. Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka lán — fyri fyrst upp í 3,6 milj. kr. Av hesum verða 2 milj. kr. settar í stovnsgrunn realkredittstovnsins, sum nýtast skal til at veita 50 % lán móti 1. veðrætti, meðan 1,6 milj. kr. skulu nýtast til at veita 15 % ella hægri lán móti 2. veðrætti.

3. Í fíggjarárinum 1955/56 veitir landskassin realkredittstovninum upp í 2 milj. kr. avdráttar- og rentuleyst lán sum skal nýtast til at veita 15 % ella hægri avdráttar- og rentuleyst lán móti 3. veðrætti.

4. Løgtingið velur 7-mannanevnd til at fyrireika lógaruppskot um hesa skipan, og skal nevndin leggja uppskot sini fyri tingið ikki seinni enn 1. apríl 1955.

2. viðgerð 22. og 3. viðgerð 25. mars 1955.

Uppskot minnilutans fall 6—0.

Uppskot landsstýrisins við broyting nevndinnar samtykt 23—0.

---

31. Kirkja í Dali.

Ár 1955, 17. mars legði kirkjunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Dalbingar hava valt 5 av íbúgvarunum til nevnd at arbeiða fyri, at kirkja verður bygd í Dali. Málið var til viðgerðar á løgtingi í tingsetuni 1953, smbr. løgtingstíðindi, 1953 bls. 85. Kirkjunevndin, sum tá hevði málið til viðgerðar, úttalaði, at nevndin hevði áhuga fyri málinum og vildi fegin styðja Dalbingar, men soleiðis sum málið tá lá fyri, var einki fíggjarligt grundarlag fyri bygging av nýggjari kirkju. Nevndin mælti tí umsøkjarunum til til komandi ólavsøku at endurnýggja umsóknina við frágreiðing um

a. hvat innsavnaður peningur hevur givið,
b. hvat burturluting hevur givið,
c. skrivlig váttan um, hvussu nógvar arbeiðstímar menn í Dali vilja arbeiða uttan løn,
d. eina detailprojektering, ið gjølliga lýsur tann veruliga kostnaðin av kirkjuni.

Við umsóknini í 1953 fylgdi tekning gjørd av S. J. Hofgaard, arkitekti, og summarisk kostnaðarætlan, hareftir kostnaðurin var roknaður til kr. 75.523,00.

Bygginevndin hevur sent tinginum nýggja umsókn, dagfest 24. august 1954 við nýgjari tekning, gjørd av harra Sverra Dahl, fornfrøðingi og K. Kristoffersen, verkfrøðingi, og mælir til smærri broytingar. Teir siga, at henda kirkjan er roknað at kosta um kr. 50.000,00. Føroya próstur mælir

til at góðkenna tekningina sum høvuðsgrundarlag við smærri broytingum og upplýsir, at ætlanin er at gera kirkjuna av timburi og tekja hana við skifnæsteini.

Kirkjunevndin vísir til løgtingsálit í tingsetuni 1953 og uppskotið, sum samtykt varð tá, hareftir eintak av álitinum varð sent umsøkjaranum. Av tí, at tað ikki av málinum er upplýst, so sum kirkjunevndin ynskti,

a. hvat innsavnað er av peningi,
b. hvat burturlutingin hevur givið,
c. skrivlig váttan um arbeiðstímar uttan løn,
d. detailprojektering,

skal kirkjunevndin mæla til, at málið verður sent landsstýrinum, fyri at landsstýrið kann fáa hesar nærri upplýsingar til vega, og tá ið teir eru kommir, verður so málið aftur at leggja fyri tingið.

Uppskot

Vísandi til álitið verður málið sent landsstýrinum.

2. viðgerð 21. mars 1955.

Uppskot nevndinnar samtykt 24—0.

---

32. *Sunnudagshvíld í føroyskum skipum.*

Ár 1955, 21. mars legði E. Patursson tingmaður fram soljóðandi skriv:

FØROYA FISKIMANNAFELAG
Tórshavn, 15. marts 1955.

Til Føroya løgting.

Føroya Fiskimannafelag heitir hervið á háttvirda Føroya løgting um at skipa fyri lóggávu um sunnudagshvíld á øllum føroyskum fiskiskipum.

Føroya Fiskimannafelag
Erlendur Patursson.

1. viðgerð 23. mars og 31. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Føroya Fiskimannafelag hevur í brævi frá 15. marts 1955 sent áheitan til løgtingið um at skipa fyri lóggávu um sunnudagshvíld á øllum føroyskum fiskiskipum.

Løgtingið hevur heint málið í lógarnevndina.

Nevndin hevur viðgjørt málið og skal vísa á, at tað við lóg eru fyrisettar reglur viðvíkjandi sunnudags- og heiligdagsarbeiði umborð á skipum. Lóg nr. 181 frá 1. mai 1923 (Sømandsloven) fyrisetur í § 56 fylgjandi:

»På søndage og andre her i riget anordnede helligdage, må der ikke pålægges mandskabet arbejde, som kan opsættes.

På d nævnte dage bør der såvidt muligt gives mandskabet lejlighed til at holde gudstjeneste om bord.«

Í viðmerkingunum til hesar lógarreglur verður m. a. sagt:

»Som eksempler på arbejde, som ikke kan opsættes, kan nævnes: Arbejde, som fordres til skibets sikerhed og manøvrering, maskinens betjening, nødvendig daglig rengøring, kosttilberedning og fornøden båd-tjeneste og sejltørring.«

Annars skal verða víst á kunngerð nr. 3 frá 17. marts 1947 um tvungna hvíld á føroyskum fiskiskipum, ið fyrisetur í § 1, at manningin á føroyskum fiskiskipum hevur rætt til 6 tímar óbrotna hvíld í samdøgrinum, tá ið viðurskiftini ikki gera tað ómøguligt.

Skiparin hevur ábyrgd av, at løgreglan verður hildin, og tann, ið ikki heldur reglurnar kemur undir sekt ella heftan.

Uppskot

Eitt eintak av álitinum verður sent Føroya Fiskimannafelag.

2. viðgerð 2. april 1955.

Uppskot nevndinnar samtykt 20—0.

---

33. Einarættur til innfluttnings av eplum.

Ár 1955, 22. mars legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

Løgtingslóg um einarætt til innflutning av eplum.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað at geva Føroya Búnaðarfelag einarætt at flyta inn eplir tilskilaða tíð av árinum.

§ 2.

Henda løgtingslóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om eneret til indførsel af kartofler.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til at give Føroya Búnaðarfelag (Den færøske landboforening) eneret til indførsel af kartofler en begrænset tid af året.

§ 2.

Denne lagtingslov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Føroya Búnaðarfelag hevur fleiri ferðir heitt á landsstýrið um, at skipað verður so fyri, at eplaframleiðarum verður tryggjað, at teir sleppa av við sína úrtøku. Sum nú er, er tað heldur torført at fáa føroysk eplir seld. Hetta førir við sær fyri tann einstaka framleiðaran, at hann ikki fær nýtt til fulnar ein vinnumøguleika, landið býður honnm, og fyri landið sum heild ein meirinnflutning til skaða fyri okkara møguleikar at flyta inn aðrar vørur, sum tað ikki er gjørligt at framleiða í Føroyum.

Umhugsað er, hvørjar gøtur eru farandi í royndunum at ganga eplaframleiðarunum á møti. Úrslitið er at geva Føroya Búnaðarfelag einarætt at flyta inn eplir tilskilaða tíð av árinum um heystið, tá ið eplini verða tikin upp og verða boðis fram til sølu. Síðani føroysk eplir aloftast ikki goymast vel í mun til t. d. danskt eplir, kanska serliga tí at goymslumøguleikarnir her heima eru vánaligir, eiga tey at verða seld skjótast møguligt, aftaná tey eru tikin upp.

1. viðgerð 29. mars og 31. mars legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Landsstýrið hevur lagt fyri løgtingið uppskot til løgtingslóg, ið gevur landsstýrinum heimild til at geva Føroya Búnaðarfelag einarætt til at flyta inn eplir tilskilaða tíð av árinum. Í viðmerkingunum til lógaruppskotið verður sagt, at tað helst verður um heystið, tá eplini eru nýggj.

Lógarnevndin, ið hevur haft málið til viðgerðar, hevur býtt seg sundur í 3 minnilutar.

Minnilutin (Knút Nygaard og Poul Petersen) mælir tinginum til at samtykja lógaruppskot landsstýrisins óbroytt.

Minnilutin (J. H. Danbjørg og Trygve Samuelsen) setur onki uppskot fram.

Minnilutin (D. P. Danielsen) mælir til at seta eplainnflutningin á »bundnan« lista frá 1. september 1955 og setur uppskot fram samsvarandi hesum.

Uppskot

1. (frá Knút Nygaard og PoulPetersen):

Løgtingið samtykir uppskot landsstýrisins til løgtingslóg um einarætt til innflutning av eplum.

Uppskot

2. (frá D. P. Danielsen):

Landsstýrinum verður álagt at seta eplainnflutningin á bundnan lista frá 1. september 1955.

2. viðgerð 2. apríl 1955.

Uppskot 1. (K. Nygaard og P. Petersen) fall 8—0.

Uppskot 2. (D. P. Danielsen) fall 6—0.

---

34. Lán til Arbejdernes Trawlerdrift.

Ár 1955, 23. mars legði løgmaður fram soljóðandi skriv við skjølum:

Til viðgerðar í løgtinginum verður send viðlagda áheitan dagfest 4. august 1954 frá Froðbiar sóknar komunu um, at renta og avdráttur av teimum lánum, tilsamans kr. 606.360,00, sum í síni tíð vórðu veitt kommununi til endurrinding av Arbejdernes Trawlerdrift, Tvøroyri, og sum landskassin eftir løgtingslóg nr. 14, 18. marts 1952 veðheldur fyri, verða býttir í helvt millum landskassa og kommunu.

Viðløgd er eisini frágreiðing frá landsskrivstovuni dagfest 2. september 1954 sama máli viðvíkjandi.

Landsstýrið skal leggja afturat, at síðani nevnda frágreiðing varð skrivað, hevur landskassin lagt út terminsgjaldið pr. 1. september 1954 o. u. kr. 27. 000,00, og er nú uppkrav komið til landskassan fyri terminsgjaldið pr. 1. marts 1955 o. u. kr. 26.600,00.

FRODBIAR SÓKNAR KOMMUNA

Tvøroyri, hin 4. august 1954.

Vátta móttøkuna av landsstýrisins skrivum av 5. mai 1954, j. 1952, nr. IV—81[1], (fyribils svarað í riti av 13. mai 1954) og skrivi dagsett hin 11. juni, j. 1952, nr. IV 81[1].

Á fyrsta sinni, tá ið Arbejdernes Trawlerdrift søkti um endurreisingarlán frá landsstýrinum, varð svarað felaginum, at tað kundi fáa lánið, um peningur varð tøkur — løgtingið hevði samtykt at læna upp til 2 milliónir til skilabøtur — men tess verri hevði løgtingið tá einans fingið ta einu milliónina til láns, og hon var tá øll útlánt. Felagið kundi tí ikki fáa lánið beinleiðis frá løgtinginum, men fekk at vita, at um tað sjálvt kundi fáa lánið ímóti løgtingsins veðhaldi, vildi landsstýrið løgtingsins vegna veðhalda. Sum kunnugt kundi felagið einans fáa tað umsøkta skilabótarlánið frá Statsansalten for Livsforsikring og Arbejdernes Landsbank, men treytað av at lánið bleiv givið ígjøgnum Froðbiar sóknar kommunu við veðhaldi frá løgtinginum. Lángevararnir komu soleiðis at hava bæði kommunnna og løgtingið sum tryggjan fyri endurrindingina.

Sóknarstýrið vildi sjálvandi ganga langt fyri at halda størstu driftir í sóknini gangandi, og var at byrja við á sóknarstýrisfundi hugur fyri at geva ábyrgd javnbjóðis við løgtingið fyri tørvandi endurreisingarláni til felagið. Støðan var soleiðis tá, at menn roknaðu við, at kommunan hægst skuldi koma at rinda helvtina av rentum og avdrátti, um so kom at bera á, at felagið sjálvt ikki kundi gjalda.

Men tá ið lánið kom frá nevndu lángevarum, mátti tað tekniskt hava tað orðalag, at Froðbiar sóknar kommunna kom at standa fyri láninum, meðan løgtingið einans varð sett sum veðhaldari. Ein ið ikki kennir viðurskiftini og sum bert hevur skuldnarskjalið at ganga út frá, kann nú siga, at kommunan juridiskt hongur uppá lánið, tá A. T. ikki kann rinda. Men tann, sum á fyrsta sinni, eins og sitandi landsstýri og sóknarstýri, varð við viðgerðini av endurreisingarláninum til A. T., kann ikki annað enn viðganga, at løgtingið játtaði lánið og vildi verið komið einsamalt at borið tapið, um tað tá hevði haft tøkan peniug at lænt. Men hóast hetta av sonnum kann sigast, og at komunan av tekniskum lánigrundum kom uppí, vil sóknarstýrið einans halda seg til tær fruman fyri nevndu forútsetningar um javnbjóðis ábyrgd hjá kommunu og løgtingi og søkir — ávísandi framm-

anfyri umrødda — heiðraða landsstýrið um at ganga við til ta skipan, at landskassin tekur helvtina og kommunan hina helvtina av rentum og avdráttum, ið felagið A. T. sjálvt ikki kann rinda av skilabótarlániinum, tað hevur fingið ígjøgnum kommununa. Hetta er langt gingið av kommununi, tá ið haft verður í huga, at í øðrum tilfellum, har skilabótarlán vórðu givin, hevur landskassin noyðst at borið alt tapið, tá ið endurresingin miseydnaðist.

Kommunan verður ætlandi før at endurrinda løgtinginum sín part av rentum og avdráttum av skilabótarláninum við árs enda, tí roknað verður við, at tá er stórur partur av skattaeftirsøðunum goldin. Tað er at siga, at sóknarstýrið hevur sett Jesper Holm sum panifúta, sum vónandi so ger nakað munandi fyri at fáa skattin inn.

Fróðbiar sóknarstýri
s. v.
P. M. Dam.

Til Føroya Landsstýri,
Tórshavn.

Frágreiðing viðvíkjandi umsókn frá Fróðbiar sóknar kommunu um at rentur og avdráttir av lánum til A. T. við landskassaveðhaldi verða býttir í helvt millum landskassan og kommununa.

Í skrivi 4. august 1954 søkir Fróðbiar sóknarstýri um, at landsstýrið gongur við til eina skipan, hareftir renta og avdráttir av teimum lánum, sum lænt eru kommununni til endurreising av A. T. av Arbejdernes Landsbank og Statsanstalten for Livsforsikring, upprunaliga nominelt kr. 500.000, verða goldnir av landskassanum og kommununi við helvt til hvønn, um A. T. sjálvt ikki er fært fyri at rinda hesi gjøld. Komunan motiverar hesa áheitan við, at tá ið A. T. á fyrsta sinni í 1951 søkti landskassan um saneringslán, varð svarað felagnum, at tað kundi fáa lán, um peningur var tøkur. Peningur var tá ikki tøkur, eftirsum tað bert eydnaðist landsstýrinum at læna 1 mill. kr. til saneringshjálp, hóast landsstýrið hevði heimild at læna 2 mill. kr. Felagið fekk tí ikki lán beinleiðis frá landskassanum, men fekk at vita, at um tað á annan hátt kundi fáa lán, vildi landskassin veðhalda. Av tekniskum grundum varð hetta lán skipað soleiðis, at tað varð lænt kommununi, sum so skuldi lata tað víðari til A. T. og treytað varð, at landskassin garanteraði. Sóknarstýrið viðgongur, at juridisk er kommunan bundin at rinda alt lánið aftur.

Juridiskt er einki at ivast í, at landskassin, sum veðhaldari kann krevja aftur frá kommununi alt tað, hann rindar aftur í rentum og avdráttum av nevndu lánum. Landskassin hevur higartil lagt út um leið kr. 54.800. Spurningurin er tó, um tað kann gevast kommununi viðhald í tí

sjónarmiði, at tað bert er av tekniskum grundum, at lánið varð veitt henni, og at landskassin, um hann hevði pening tøkan í sínni tíð, hevði latið A. T. fingið lán, ella um hann ikki hevði pening tøkan, so tó garanteraði fyri lánið beinleiðis til A. T.

Av tí sum fyrliggur á landsskrivstovuni sæst ikki, at A. T. hevur fingið nakra beinleiðis lántilsøgn, men í skrivi frá 10. august 1951 frá landsstýrinum til A. T., kunngjørt fíggjarnevndini og vinnulánsgrunninum, verður m. a. sagt:

»Um fíggjarnevndin og vinnulánsgrunnurin viðmæla, vil landsstýrið geva ábyrgd fyri láni, sum verður givið undir treytum, sum landsstýrið og fíggjarnevndin góðtaka.«

Í løgtingsmáli nr. 59/1951: Lán til Froðbiar komunu, løgtingstíðindi 1951, bls. 236, verður í álitinum m. a. sagt:

»Principielt má tað eisini sigast at vera skeivt, at kommunan verður skotin inn sum eitt millumlið í en slíkari lántøku (til A. T.), sum løgtingið, um illa skuldi gingist kemur at hava senastu ábyrgd fyri. Kommunan, ið er ógvuliga skuldbundin frammanundan, eigur at verða hildin uttanfyri eitt slíkt lán.«

»Eisini tað kann takast uppaftur, sum fyrr sagt, at kommunan í hesum máli eigur at verða hildin uttanfyri.«

»Sum tað sæst í skjali til hetta mál, hevur tað almenna í nøkrum førum hjálpt har fiskivinnan er komin í trupulleikar, og fyri tí parti av hesum felagsins rakstri, ið nemur við fiskiskap, trolgerð, fiskaturking o. a. er tað nátúrligt, at tað almenna roynir at hjálpa.«

Og í uppskotinum stendur:

»Tingið er sinnað til fiskivinnurakstur og til allan arbeiðskapandi rakstur A. T.s a tátaka sær ta ábyrgd, ið neyðug er, undir álítandi umskiping av felagnum og eftiransan.«

Úrslitið av hesi tingviðgerð varð, at landsstýrið varð biðið um at kanna fíggjarligu støðu felagsins gjølla, og síðani roknaði tingið við, at málið kom fyri aftur. Sum kunnugt kom málið fyri aftur, soleiðis at viðtikið er at veðhalda fyri láni til kommununa, og at hetta lán síðani verður latið til A. T.

Av tí sum fyriliggur frammanundan seinastu tingviðgerð framgongur, at løgtingið, um fíggjarligu viðurskifti felagsins vóru gjølla upplýst, ikki var óvilligt til at taka ábyrgd fyri láni beinleiðis til A. T. Tað kann tí sigast at vera beint, tað sum søknarstýrð førir fram, at kommunan var ikki komin upp í sum debitor, um ikki lángevararnir høvdu treytað sær henda formin.

Út frá tí, sum her er flutt fram — ikki út frá juridiskum grundum —

og út frá fíggjarligu umstøðum kommununar verður mælt til, at landsstýrið tekur til umhugsan at leggja fyri løgtingið tilmæli um, at landskassin og Froðbiar sóknar komuna rinda helvtina hvør av rentu og avdrátti av teimum umtalaðu lánum, sum A. T. ikki sjálvt er ført fyri at rinda.

1. viðgerð 25. mars og málið beint til fíggjarnevndina.

---

35. Toskaroynd í Eysturdýpinum.

Ár 1955, 24. mars legði fiskivinnunevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Thomas Thomassen, skipari, Tórshavn, hevur vent sær til fiskivinnunevnd løgtingsins og biðið um, at løgtingið saman við øðrum áhugaðum stovnum og feløgum fer undir eina roynd eftir toski í Eysturdýpinum í sildatíðini 1955.

Thomassen roknar við, at roynt skal verða í 3 mánaðir við flótitroli, toskagøvnum, snøri, sildagørnum og flótilínum. Trolari av meðal stødd er ætlaður at vera hóskandi far. Útreiðslurnar eru mettar soleiðis:

		kr.
50	nylon toskagørn	32.000
1500	favnar trossi	6.000
100	boyur	2.500
	stertar	5.800
1500	glaskúlir	2.200
12	sildagørn	3.360
1	sildatrol	6.000
1	toskatrol	5.000
100	sildatunnur	2.500
20	tons salt	2.000
400	tons kol	35.000
200	stk. línu við hákum	2.600
	snøri og lodd	1.200
Matur, 18 manns 90 dagar		10.000

Lønir:

Skipari	4.500
1. stýrimaður	3.000

1. meistari	4.500
2. meistari	3.000
1 kokkur	3.000
13 menn	10.400
tilsamans kr.	144.560

Her er ikki íroknað leiga av bátinum, heldur ikki er inntøka av veiðuni tikin við.

Thomassen meinar, at hesi feløg og stovnar kundu tikið lut í útreiðsluni saman við løgtinginum:

1. Føroya Fiskasøla
2. Sjóvinnubankin
3. Færø Amts Sparekasse
4. Føroya Banki
5. Tryggingarsambandið Føroyar
6. Føroya skipara- og navigatørfelag
7. Føroya fiskimannafelag
8. Suðuroyar fiskimannafelag
9. Skipafelagið Føroyar
10. Reiðarafelagið
11. Shell
12. Esso
13. Maskinistfelagið
14. Motorpassarafelagið

Nevndin er vitandi um, at føroyingar, ið veitt hava sild í Eysturdýpinum hesi seinastu árini, tíðum hava verið varnir við stóran tosk í sildagarninum, eisini hava menn borið við fisk við snøri á hesum leiðum. Sagt er nevndini, at enn vestari ein er staddur á leiðini, tess meira tykist at vera av fiski. Ein má tí ganga út frá, at hetta fiskaslagið er tað sama, sum føroyingar veiddu í stórari nögd við snøri út av grunninum á Eysturlandinum fyri 20—30 árum síðani. Hesin toskur er stórur og feitur og soleiðis væl hóskandi sum klippfiskur til Spaniu. At hesin fiskur gongur millum breiðusildina er eingin ivi um, spurningurin er bara, um nøgdirnar eru so stórar og torvurnar so tættar, at tað kann løna seg at veiða á hesum havøki. Nevndin meinar at hetta eigur at verða kannað í summar.

Hvør veiðiháttur er tann besti er kanska torført at meta um, men hugsast kann, at toskagørn og lína eru tey bestu amboðini.

Sum omanfyri ávíst er ein trolari dýrur í brúki, og torført verður kanska at útvega tann neyðturviliga pening til henda rakstur.

Nevndin er tí meira sinnað at mæla til, at eitt minni og bíligari far verður fingið til vega til nevnda endamál.

Nevndn mælir tinginum til at lata landsstýrinum málið í hendi at fyrireika og um gjørligt føra út í lívi og setur fram fylgjandi

Uppskot

Vísandi til tað í álitinum framførda verður landsstýrið biðið um at fáa í lag roynd eftir toski í Eysturdýpinum í summar.

2. viðgerð 30. mars og 3. viðgerð 2. apríl 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá H. Djurhuus:

§ 1	§ 1
Landsstýrinum verður heimilað úr landskassanum at nýta upp til kr. 50.000,00 til toskaroynd í Eysturdýpinum.	Landsstyret bemyndiges til af landskassens midler at anvende op til kr. 50.000,00 til forsøgsfiskeri efter torsk i havområdet nord for Færøerne.
§ 2.	§ 2.
Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.	Denne lov træder i kraft straks.

Broytingaruppskotið samtykt 21—0.

Uppskot nevndinnar so statt burturdottið.

---

36. Val av álitismonnum og nevndum.

Ár 1955, 4. apríl stóð val av álitismonnum og nevndum:

1. *FÓLKATINGSVALNEVND:*

A. *Suðurstreymoyar prestagjald:*

a. *Fastir limir:* Arnold Egholm, kassameistari, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, Tórshavn, Th J. Jacobsen, telegrafistur, Tórshavn, Carter Niclasen, kassameistari, Tórshavn, J. P. Henriksen, bók-

haldari, Tórshavn, Trygvi Árting, arbeiðsmaður, Tórshavn, Kjartan Mohr, stjóri, Tórshavn.

b. *Tiltaksmenn:* Oluf Nielsen, prentari, Tórshavn, Clement Clementsen, keypmaður, Tórshavn, Louis Højgaard, kassameistari, Tórshavn, Andor Eirikstoft, timburmaður, Tórshavn, Sigrid av Skarði Joensen, Tórshavn.

B. *Norðstreymoyar prestagjald:*

a. *Fastur limur:* Aksel Hansen, prokuristur, Vestmanna.

b. *Tiltaksmaður:* Hans Iversen, keypmaður, Kvívík.

C. *Eysturoyar sýsla:*

a. *Fastur limur:* Sigurd Petersen, Fuglafirði.

b. *Tiltaksmaður:* Joh M. Fr. Poulsen, lærari, Strendur.

D. *Norðoya sýsla:*

a. *Fastur limur:* Sofus Larsen, bakari, Klaksvík.

b. *Tiltaksmaður:* Einar Waag, bryggjari, Klaksvík.

E. *Vága sýsla:*

a. *Fastur limur:* Poul Joensen, lærari, Sandavági.

b. *Tiltaksmaður:* Eli Lauritsen, Sørvági.

F. *Sandoyar sýsla:*

a. *Fastur limur:* Gunnar Winther, revisor, Sandi

b. *Tiltaksmaður:* Hákun Dam, lærari, Sandi.

G. *Suðuroyar sýsla:*

a. *Fastur limur:* Jaspur Holm, Tvøroyri.

b. *Tiltaksmaður:* Johan Hansen, bankastjóri, Tvøroyri.

2. *LØGTINGSVALNEVND:*

A. *Suðurstreymoyar prestagjald:*

a. *Fastir limir:* Thomas Jacob Jacobsen, telegrafistur, Tórshavn, H. O. Hansen, direktørur, Tórshavn, Andor Eirikstoft, timburmaður, Tórshavn

b. *Tiltaksmenn:* Aage Mikkelsen, bókaheldari, Tórshavn, Kristian Guttesen, málari, Tórshavn.

B. *Norðstreymoyar prestagjald:*

a. *Fastir limir:* Andreas Andreasen, lærari, Vestmanna, Haldor Olsen, Vestmanna, Jacob Samuelsen, fiskimaður, Haldórsvík.

b. *Tiltaksmenn:* Samuel J. Egholm, kongsbóndi, Streymnesi, Eyðálvur á Heygum, Vestmanna.

C. *Eysturoyar sýsla:*

a. *Fastir limir:* Poul E. Hansen, lærari, Gøtu, Johan M. Fr. Poulsen, lærari, Strendur, Herluf Bertelsen, lærari, Fuglafirði.

b *Tiltaksmenn:* Johannes Petersen, træsmiðjur, Saltnesi, Samuel P. Hansen, fiskavrakari, Norðagøtu.

D. *Norðoya sýsla:*

a. *Fastir limir:* Olaf Olsen, keypmaður, Klaksvík, Guttorm Matras, Klaksvík, Hans Biskupsstøð, kongsbóndi, Klaksvík.

b. *Tiltaksmenn:* Karl Joensen, kongsbóndi, Klaksvík, Debes Kristiansen, keypmaður, Norðdepli.

E. *Vága Sýsla:*

a. *Fastir limir:* D. Danielsen, lærari, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, J. H. Samuelsen, lærari, Miðvági.

b. *Tiltaksmenn:* Søren Danielsen, brævsamlari, Miðvági, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvági.

F. *Sandoyar sýsla:*

a. *Fastir limir:* Gunnar Winther, revisor, Sandi, Antonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, Kristen Joensen, keypmaður, Sandi.

b. *Tiltaksmenn:* Kjartan Hentze, lærari, Sandi, Johannes Dalsgaard, óðalsmaður, Skálavík.

G. *Suðuroyar sýsla:*

a. *Fastir limir:* Johan Djurhuus, lærari, Vági, Jasper Holm, Tvøroyri, Hemming Jespersen, Tvøroyri.

b. *Tiltaksmenn:* Niels Petur Holm, Hvalba, Samuel Johannesen, lærari, Vági.

3. *SKATTANEVNDIN:*

a. *Fastir limir:* Frederik Hansen,, S. Ellefsen, Hans Iversen, Richard Jacobsen.

b. *Tiltaksmenn:* Hanus við Høgadalsá, Djóni í Geil, Leon Joensen og Kjartan Mohr.

4. *KIRKJUSTJÓRNIN:*

S. Ellefsen, Johan Poulsen, Kjartan Mohr.

5. *SKÚLASTJÓRNIN:*

P. M. Dam, Richard Long, Johan Poulsen.

6. *GRANNSKÓÐARAR TIL FÆRØ AMTS SPAREKASSE:*

Ankjær Jensen, København, Robert Joensen, Klaksvík.
Tiltaksmaður: Knud Nygaard, Tvøroyri.

7. *NEVNDIN FYRI FØROYA REALSKÚLA:*
Kjartan Mohr.

8. *NEVNDIN FYRI P.F SKIPAFELAGIÐ FØROYAR:*
O. J. Jensen, Tórshavn, Hans Iversen, Kvívík.

9. *UMBOÐSMAÐUR TINGSINS Á AÐALFUNDI SKIPAFELAGSINS FØROYAR:*
Fastur limur: Trygve Samuelsen, Tórshavn.
Tiltaksmaður: Leivur Lützen, Tórshavn.

10. *UMBOÐSMAÐUR TINGSINS Á AÐALFUNDI SJÓVINNUBANKANS:*
Fastur limur: Djóni í Geil, Tórshavn.
Tiltaksmaður: M. Holm, Tórshavn.

11. *STÝRI FYRI MENTUNARGRUNN FØROYA LØGTINGS:*
Richard Long, Tórshavn, Joh. M. Fr. Poulsen, Strendur.
Tiltaksmaður: G. L. Samuelsen, Tórshavn.

12. *OYRNAFJALLSNEVNDIN:*
Poul Petersen, Tórshavn, Hanus við Høgadalsá, Tórshavn.

13. *NEVND VIÐVÍKJANDI GRØNLANDSFELAGNUM:*
Fastir limir: J. Fr. Øregaard, Fr. Bláhamar, P. H. Weihe.
Tiltaksmenn: P. M. Dam, Samuel Ellefsen, Jens Chr. Olsen.

14. *BÚNAÐARNEVNDIR:*
II. deild: Hans Lützen, Klaksvík.
Tiltaksmaður: Joen K. Høgnesen, Norðoyri.

15. *VANLUKKUTRYGGINGARRÁÐI:*
Fastir limir: G. L. Samuelsen, A. Sørensen, Frederik Hansen.
Tiltaksmenn: Poul Hansen, Dehes Christiansen, Johan Simonsen.

16. *FØROYA BRUNATRYGGING:*
Fastir limir: Joh. M. Fr. Poulsen, Poul Petersen, Olaf Ellingsgaard.
Tiltaksmenn: Eiden Müller, Martin Holm, Frederik Hansen.

17. *FØROYA LISTASAVN:*
Hans Niclasen, Janus Kamban, Trygve Samuelsen.

18. *YVIRPOLITIRÆTTURIN:*
Fastir limir: Johan Djurhuus, Trygve Samuelsen.
Tiltaksmenn: Hans J. Guttesen, Jacob Jacobsen.

um javnbjóðis ábyrgd hjá kommunu og løgtingi og søkir — ávísandi framm-

19. *FÆRØSK DANSK ORDBOGSFOND:*
Richard Long.

20. *NEVNDIN VIÐV. NEVNINGAÁRSLISTUM:*
Trygve Samuelsen, Evald Arge.

21. *YVIRHEILSUNEVNDIN:*
Leif Dahl, Eiði.

---

37. Lán frá Kreditforeningen af Kommuner i Danmark til føroyskar kommunur.

Ár 1955, 25. mars legði løgmaður fram soljóðandi skriv:

Nevndin, statsministeriið setti 21. august 1953, hevur givið frá sær viðlagda álit frá 11. januar 1955 viðvíkjandi láni frá Kreditforeningen af kommuner i Danmark til føroyskar kommunur við uppskoti til lóg um veðhald ríkisins fyri hesi lán.

Landsstýrið skal serliga vísa á, at eftir lógaruppskotinum er veðhald ríkisins treytað av, at heimastýrið, t. e. í hesum føri løgtingið, jbr. § 19 í løgtingslóg nr. 1 frá 13. mai 1948, um stýrisskipan Føroya í sermálum, veðheldur ríkiskassanum, at hann fær tað aftur, hann vegna sítt veðhald hevur lagt út.

Landsstýrið leggur lógaruppskotið við hesum fyri løgtingið við tilmæli og við fylgjandi

uppskoti:

Løgtingið viðmælir uppskot til lóg »om statsgaranti for lån fra Kreditforeningen af kommuner i Danmark til færøske kommuner« í áliti frá 11. januar 1955 frá nevnd, statsministeriið hevur sett 21. august 1953.

1. viðgerð 30. mars og 2. viðgerð 1. apríl 1955.

Uppskotið til lóg »om statsgaranti for lån fra kreditforeningen af kommuner i Danmark« samtykt 22—0.

---

38. Nevnd til viðgerðar av málinum um fiskimarkið.

Ár 1955, 25. mars legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um nevnd til viðgerðar av fiskimarkinum

§ 1.

1. stk. Landsstýrinum verður heimilað at seta niður 3-mannanevnd at kanna allar spurningar í samband við málið at skapa Føroyum so rúmligt fiskimark, sum tað eftir millumlanda viðurskiftum er gjørligt.

2. stk. Nevndin gevur frá sær álit til landsstýrið. Landsstýrið leggur síðani málið fyri løgtingið.

§ 2.

Tær útreiðslur, ið staudast av nevndararbeiðinum, m. a. samsýning til nevndarlimir og serliga køna hjálp, verða at gjalda úr landskassanum.

lagtingslov om udvalg til behandling af fiskerigrænsen.

§ 1.

Stk. 1. Landsstyret bemyndiges til at nedsætte et udvalg på 3 medlemmer til at undersøge alle spørgsmål i forbindelse med sagen at give Færøerne en så vidtgående fiskerigrænse, som det efter internationale forhold er muligt.

Stk. 2. Udvalget afgiver betænkning til landsstyret. Landsstyret forelægger herefter sagen for lagtinget.

§ 2.

Udgifter i forbindelse med udvalgsarbejdet, bl. a. vederlag til udvalgsmedlemmer og særlig skyndig hjælp afholdes af landskassen.

Viðmerkingar:

Í álitinum til løgtingsmál nr. 15/1954 (Ólavsøkutingið): Broyting í reglunum um sjómarkið undir Føroyum, verður av meirilutanum m. a. sagt:

> Í hesum máli eru tveir vegir at fara. Annar er at siga upp sáttmálan frá 1901, og so saman við Danmark seta tað sjómark, sum vit halda okkum kunna prógva at eiga rætt til og kunna verja yvir fyri øðrum tjóðum. Hesin vegurin er ikki farandi sum er, bert tí vit halda okkum hava eitt nóg so væl grundað ynski, men krevur hann gjølligar kanningar av øllum, sum kann tala fyri eini broyting. Til hesar kanningar krevjast løgfrøðingar við serkunnleika til fólkarættslig viðurskifti, og vil tað óivað hjá teimum taka rúma tíð, áðrenn

teir kunnu siga, hvat fiskimark teir halda okkum eiga rætt til. Fyrr enn hesar kanningar eru lidnar, kann ikki dømast, um hesin vegurin er hann, sum gevur best úrslit. Ísland hevur valt at ganga uppsagnarvegin. Einki vist kann tó sigast í dag, um tað fiskimark, Ísland hevur sett, verður fólkarættsliga viðurkent.«

Nú uppískoyti til 1901-sáttmálan verður gjørt við Bretland at galda í 10 ár, eigur spurningurin um møguleikarnar fyri einum enn rúmari fiskimarki at verða gjølla kannaður, so hetta mál verður greitt upplýst.

1. viðgerð 30. mars og 5. april legði sjómarksmálanevndin fram soljóðandi

Nevndarálit.

Landsstýrið hevur lagt fyri tingið til viðgerðar uppskot til løgtingslóg um nevnd til viðgerðar av fiskimarkinum. Skotið verður upp at seta 3-mannanevnd at kanna allar spurningar í sambandi við málið at viuna Føroyum so rúmligt fiskimark, sum eftir millumlanda viðurskiftum verður gjørligt. Málið er viðgjørt í sjómarksnevndini, sum hevur býtt seg í meirilluta og minniluta. Meirilutin (Djóni í Geil, Johan Danbjørg, Leon Joensen, R. Long og Jens Chr. Olsen) mælir tinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, meðan minnilutin (Olaf Ellingsgaard og Erlendur Patursson) mælir til, at tingið velur nevndarmenninar, sum skulu lata umhugsan sína til tingið.

Uppskot

frá meirilutanum (Djóni í Geil, Johan Danbjørg, Leon Joensen, R. Long og Jens Chr. Olsen):

Tingið samtykir uppskot landsstýrisins.

Uppskot

frá minnilutanum (Olaf Ellingsgaard og Erlendur Patursson):

§ 1.

1. stk. Løgtingið velur 3-mannanevnd til at kanna allar spurningar í sambandi við málið at skapa Føroyum so

Stk. 1. Lagtinget nedsætter et udvalg på 3 medlemmer til at undersøge alle spørgsmål i forbindelse med sagen at

rúmligt fiskimark sum tað eftir millumlanda viðurskiftum er gjørligt.
2. *stk.* Nevndin gevur frá sær álit til løgtingið.

give Færøerne en så vidtgående fiskerigrænse, som et efter internationale forhold er muligt.
Stk. 2. Udvalget afgiver betænkning til lagtinget.

2. viðgerð 5. apríl og 3. viðgerð 6. apríl 1955.

Uppskot meiralutans fall 11—0.

Uppskot meiralutans fall 6—0.

---

39. *Avtøka av Fátækragrunni Løgtingsins.*

Ár 1955, 30. mars legði E. Mitens landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um avtøku av fátækagrunni løgtingsins.

§ 1.

Frá 1. apríl 1955 verður fátækagrunnur løgtingsins avtikin. Ognir grunsins falla til socialgrunn løgtingsins.

§ 2.

Allar inntøkur, ið fátækagrunnur løgtingsins hevur samsvarandi galdandi lóg, falla til landskassan, ið tekur við teimum skyldum, ið hvíla á fátækagrunni løgtingsins.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om ophævelse af lagtingets fattigkasse.

§ 1.

Fra 1. april 1955 at regne ophæves lagtingets fattigkasse. Fondets aktiver indgår i lagtingets socialfond.

§ 2.

Alle indtægter, som tilfalder lagtingets fattigkasse efter gældende lov, tilfalder fremtidig landskassen, som overtager de forpligtelser, som påhviler fattigkassen.

§ 3.

Denne lagtingslov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Fátækragrunnurin átti 1. april 1954 kr. 424.668,30 og eigur ætlandi 1. april 1955 um kr. 450.000,00. Peningurin stendur á konto í landskassanum.

Inntøkur grunsins vóru í 1953/54:

Arvagjøld	kr.	10.550,25
Gjøld fyri handilsloyvi	kr.	6.915,00
Sektir	kr.	6.090,00
Afturgoldin alimentatiónsgjøld	kr	424,63
	kr.	23.979,88
Útreiðslur (til sjúk fólk)	kr.	2.221,00

Fátækagrunnurin varð stovnaður við kgl. konfirmatión 28. august 1767 på en fattiges kasses oprettelse på Færø. Lóg 10. april 1895 om fattigvæsenet på Færøerne §§ 4, 5 og 7—9 umtala fátækagrunnin. Inntøkurnar eru rentur, arvagjøld, ein partur av gjøldum fyri handilsloyvi og sektir, og inntøkurnar skulu nýtast til »dels til årlige bidrag til de forskellige fattigdistrikter, dels til ekstraordinære understøttelser til disse i særlige tilfælde efter lagtinges nærmere bestemmelse«. Í mong ár hevur tingið ikki hildið tað neyðugt at játta studning úr grunninum til kommununar. Mælt verður tí til at flyta ognirnar hjá grunninum til socialgrunnin, sum, um tað er neyðugt, vil kunna veita kommununum tann studning, sum lógin umtalar.

Socialgrunnur løgtingsins varð stovnaður í 1941, tá samtykt varð, at 25 % av rakstraravlopinum hjá amtsgrunninum skuldi leggjast í ein socialgrunn. So statt vórðu í 1941 lagdar 250.000 kr. í grunnin og í 1942 500.000 kr., og 31. december 1943 var grunnurin vaksin til kr. 1.113.440,70 Pr. 1. april 1954 var hann kr. 1.236.130,42. Av grunninum eru læntar Vágs ravmagnsverki ca. 250.000 kr., sum verða rentaðar. Hin parturin stendur á konto hjá landskassanum.

Mælt verður til, at peningurin verður so við og við læntur út til rentu, t. d. 5 %. Verður ognin hjá fátækagrunninum flutt til socialgrunnin, verður hesin grunnur tilsamans um 1,7 mill kr., og 5 % renta herav vil geva 85.000 kr. árliga, harav studningur kann verða veittur til social endamál.

1. viðgerð 31. mars, 2. viðgerð 1. og 3. viðgerð 2. april 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá J. P. Davidsen:

1) Í grein 2 verður orðið »landskassin« broytt til »socialgrunnin« og orðið »landskassen« til »socialfonden«.

2) Sum nýtt petti í § 2 verður sett:

Peningur socialgrunsins verður frá 1. apríl 1956 at renta við í minsta lagi 5 % p. a.

Som nyt stykke føjes til § 2:

Socialfondens beholdning bliver fra 1. april 1956 at forrente med mindst 5 % p. a.

Broytingaruppskot 1) fal í 10—0.

Broytingaruppskot 2) fall 0—0.

Uppskot landsstýrisins samtykt 17—3.

---

40. Skattur til landskassan.

Ár 1955, 30. mars legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um skatt til landskassan.

§ 1.

Reglurnar í § 3 í løgtingslóg nr. 17 frá 28. marts 1952 um eykaskatt til landskassan verða óbroyttar galdandi fyri skattaárið 1955/56.

§ 2.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

lagtingslov om skat til landskassen.

§ 1.

Bestemelserne i § 3 i lagtingslov nr. 17 af 28. marts 1952 om ekstraskat til landskassen forbliver uændret i kraft for skatteåret 1955/56.

§ 2.

Denne lov træder i kraft straks.

Viðmerkingar:

Beinleiðis inntøkuskattur er á fíggjarlógini 1955/56 settur til 3.300.000 kr.

Fyri at fáa henda skatt verður neyðugt at halda somu stig sum

seinasta fíggjarár og eisini eykaskattin uppá 30 % av øllum skattum, ið roknaðir eru eftir inntøkum uppá kr. 5000 ella meira.

Reglan um eykaskattin hevur bert haft gildi fyri 1 ár í senn og setur landsstýrið tí her fram uppskot um endurnýggjan fyri skattaárið 1955/56.

2. og 3. viðgerð 1. apríl 1955.

Uppskot landsstýrisins samtykt 17—0.

---

41. Lán til uppbygging av vinnulívinum.

Ár 1955, 30. mars legði Kj. Mohr tingmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um lántøku til uppbygging av vinnulívi Føroya.

§ 1.

Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at taka lán uttanlanda upp í 50 mill. krónur, sum skulu nýtast til uppbygging av føroyskum vinulívi, havna- og vegabygging og húsabygging eftir fylgjandi reglum:

1. Upp til 20 mill. kr. til keyp og byging av stórum trolarum.
2. Upp til 15 mill. kr. til keyp og bygging av fiskiskipum (102—250 br. reg. tons).
3. Upp til 5 mill. kr. til keyp og bygging av farmaskipum.
4. Upp til 1 mill. kr. til peningaílegging í landbúnaðin ((bygging av seyðahúsum, vaskibrunnum og til keyp av maskinamboðum).

Lagtingslov om lån til opbygning af det færøske erhvervsliv.

§ 1.

Landsstyret bemyndiges til på landskassens vegne at optage lån uden for Færøerne indtil 50 mill. kr., der skal anvendes til opbygning af det færøske erhvervsliv, havne- og vejbygning og boligbygning efter følgende regler:

1. Indtil 20 mill. kr. til køb og bygning af store trawlere.
2. Indtil 15 mill. kr. til køb og bygning af fiskeskibe (120—250 br. reg. tons).
3. Indtil 5 mil. kr. til køb og bygning af fragtskibe.
4. Indtil 1 mill. kr. til financiering af landbruget (opførelse af fårehuse, indretninger til fårevask og til køb af maskinredskaber).

5. Upp til 6 mill. kr. til havna- og vegagerð.
6. Upp til 3 mill kr. til lán til húsabygging.

§ 2.

Landsstýrið hevur umsitingina av teim í § 1 nevndu peningahæddum á henda hátt:

Burtur av tí í § 1, 1. petti, nevnda peningi skulu upp til 15 mill. kr. verða nýttar til keyp av lánsbrøvum í Føroya Realkredittstovni, meðan hinar 5 mill. kr. skulu verða nýttar eftir einum áramáli uppá 3 ár eftir reglunum í løgtingslóg nr. ... frá .....um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

Burtur av tí í § 1, 2. petti, nevnda peningi skulu upp til 12 mill. kr. verða nýttar til keyp av lánsbrøvum í Føroya Realkredittstovni, meðan hinar 3 mill. kr. verða nýttar eftir einum áramáli uppá 3 ár eftir reglunum í løgtingslóg nr. ... frá ..... um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum.

Burtur av tí í § 1, 3. petti, nevnda peningi skulu upp til 3¾ mill. kr. verða nýttar til keyp av lánsbrøvum í Føroya Realkredittstovni, meðan hin 1¼ mill. kr. verður nýtt eftir reglunum í løgtingslóg nr ... frá ... ... um studning til endurnýgging av fiskiskipaflotanum við teirri broyting, at hesin studningur verður givin til farmaskip í staðin fyri til fiskiskip, sambart § 1, 1. og 2. petti í hesi løgtingslóg.

Tann í § 1, 4. petti, nevndi peningur verður lagdur undir fyrisæti av Føroya Jarðaráð, soleiðis at upp til ½ mill. kr. verður nýtt til lán til bygging av seyðahúsum og seyðabrunnum, meðan upp til ½ mil. kr. verður latin sum lán til keyp av veltingaramboð-

5. Indtil 6 mill. kr. til havne- og vejbygning.
6. Indtil 3 mill. kr. til lån til opførelse af boliger.

§ 2.

Landsstyret administrerer de i § 1 omhandlede pengebeløb således:

Af det i § 1, punkt 1, omhandlede beløb skal indtil 15 mil. kr. anvendes til køb af obligationer i Færøernes Realkreditinstitut, medens de resterende 5 mill. kr. anvendes over en årrække på indtil 3 år efter reglerne i lagtingslov nr. ...af .....om støtte til fornyelse af fiskerflåden.

Af det i § 1, punkt 2, omhandlede beløb skal indtil 12 mill. kr. anvendes til køb af obligationer i Færøernes Realkreditinstitut, medens de resterende 3 mill. kr. anvendes over en årrække på indtil 3 år efter reglerne i lagtingslov nr. ... af ... ... om støtte til fornyelse af fiskerflåden.

Af det i § 1, punkt 3, omhandlede beløb skal indtil 3¾ mill. kr. anvendes til køb af obligationer i Færøernes Realkreditinstitut, medens de resterende 1¼ mill. kr. anvendes efter reglerne i lagtingslov nr. ... af ... ... om støtte til fornyelse af fiskerflåden, med den ændring, at dette tilskud gives til fragtskibe i stedet for til fiskeskibe, jfr. § 1, punkt 1 og 2 i nærværende lagtingslov.

Det i § 1, punkt 4 omhandlede beløb henlægges under bestyrelse af Færøernes landbrugsråd, således at indtil ½ mill kr. anvendes til lån til opførelse af fårehuse og ind retninger til fårevask, medens indtil ½ mill. kr. ydes til lån til køb af dyrkningsredskaber. — Disse lån ydes efter

um. Hesi lán verða givin eftir nærri reglum, ið gjørdar verða av Føroya landsstýri.

Tann í § 1, 5. petti, nevndi peningur verður nýttur eftir lógarreglum, ið verða at seta í gildi eftir tilmæli frá løgtingsins vega- og havnanevnd.

Tann í § 1, 6. petti, nevndi peningur verður latin sum uppískoyti til sparikassalán til húsabygging við upp til 15 % av húsavirðinum. Føroya landsstýri skal fyribils hava fyrisæti fyri húsalánunum. Tá realkredittstovnur fyri húsalán verður settur á stovn, verður hesin stovnur at taka yvir ella konvertera hesi lán, móti at landskassin keypir tilsvarandi lánsbrøv úr stovninum.

§ 3.

Henda lóg fær gildi beinan vegin.

regler udarbejdet af Færøernes landsstyre.

Det i § 1, punkt 5, omhandlede beløb anvendes efter lagtingslov, der der sættes i kraft efter indstilling fra lagtingets vej. og havneudvalg.

Det i § 1, punkt 6, omhandlede beløb ydes som tillæg til sparekasselån til opførelse af boliger med indtil 15 % af værdien. Færøernes landsstyre skal foreløbig administrere boliglånene. Når realkreditinstitutet for boliglån etableres, skal dette institut overtage eller konvertere disse lån, mod at landskassen køber obligationer fra institutet for et tilsvarende beløb.

§ 3.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Vinnulív Føroya trongir til at fáa eina dygiliga útbyggjan, soleiðis at landsins framleiðsla kann verða økt bæði á sjógvi og á landi.

Tann nýstovnaði realkredittstovnurin verður óivað í longdini førur fyri at veita munandi stuðul til sjóvinnuna. Tá fyrstu tíðina fer hesin grunnur tó óivað at virka eitt sindur seint. Lánsbrøv grunsins verða seld uttan fyri Føroyar, helst í Danmark. Hetta fer ivaleyst í fyrstani at ganga heldur strilti. Lánimarknaðurin í Danmark er strammur í løtuni, og lánirentan er herav heldur høg, tí verður neyðugt at taka lán eisini í øðrum londum, soleiðis at vit kunnu fáa bílig langfreistaði lán. Tessvegna verður hetta lógaruppskot sett fram, hvar landið sjálvt fyrst roynir at fáa lán uttanlanda, sum so verður nýtt til keyp av lánibrøvum í realkreditstovninum til tess at fáa skjótari gongd í virki grunsins.

Farmaskip eru í Føroyum eins neyðug og fiskiskip, tessvegna verða vit eisini at bróta slóð fyri peningaílegging í tílík fór, ið hóska til nýtslu í Føroyum. Her verður serstakliga hugsað um skip av støddini 800—1000 br. reg. ts. Tílík skip kosta í dag umleið 1,8 mill krónur. Neyðugt verður, at realkredittstovnurin eisini fer at lata lán til tílík skip.

Landbúnaðurin verður, tó at hann er elsta vinna landsins, støðugt við sviðið soð. Neyðugt verður at stuðla henda okkara gamla vinnuveg við at økja um framleiðsluna av búnaðarvørum og á henda hátt at nøra um fólkaheilsuna í Føroyum. Ivaleyst er, at úrtøkan úr seyðabrúkinum bæði í

nøgd og í góðsku, kann verða økt, um seyðahús og vaskibrunnar verða bygd allastaðni í landinum, har líkindi eru til tess. Dyrkingin av innangarðsjørðini eigur í fyrstu syftu at verða stuðlað á tann hátt, at teir menn, ið har starvast fáa nýmótans arbeiðsamboð. Somuleiðis eigur innangarðsjørðin at verða økt við tílíkum arbeiðsamboðum til uppdyrking av nýggjum.

Havna- og vegagerðin í Føroyum hevur í mong ár fingið góðar ábøtur, tó er mangar staðir ov lítið gjørt enn. Í longdini verður tað ivaleyst skeivt at støðga ov nógv við hesi útbygging. Eisini krevur eitt útbygt vinnulív meira útbygt vegasamband, og betur útbygdar havnir; tessvegna er sett uppskot fram um at veita stuðul til eina víðari útbyging av vegum og havnum.

Húsabyggingin var kanska heldur í meira lagi, tá ið hon aftur tók dik á seg aftaná stríðslok. Støddin á sethúsunum var ivaleyst í mongum førum ov ríkilig, samanborið við hvat ið samfelagið tolir. Á hin bógvin er tað hjá mongum heldur ólagaligt at byggja sær hús í dag við teim lánum, ið kunnu fáast. Við góðum skili, so at avmarkað verður, hvussu stór hús ið verða bygd, er tað tó rætt at stuðla húsabygging, so hon kann verða meira jøvn og ikki støðga.

Ætlanin er at stovna deild í realkredittstovninum, ið skal geva lán til húsabygging. Henda skipan fer ivaleyst at hjálpa í longdini. Fyri at hjálpa uppá viðurskiftini beinan vegin verður neyðugt at útvega lánipening, longu áðrenn stovnurin er komin í lag. Hesi lán kann so realkredittstovnurin yvirtaka, tá ið hann kemur at virka.

Hesi lógaruppskot, ið her verða sett fram, gera tað neyðugt, at lógin fyri realkredittstovnin verður nakað broytt.

1. viðgerð 31. mars og 4. apríl legði fígjarnevndin fram soljóðandi

Álit.

Løgtingsmaður Kjartan Mohr hevur lagt fyri tingið uppskot til lóg um lántøku til uppbygging av vinnulívinum.

Uppskotið gongur út uppá at geva landsstýrinum heimild til landskassans vegna at taka lán uttanlanda upp í 50 mill. krónur, sum skulu nýtast til uppbygging av føroyskum vinulívi — havna- og vegabygging og húsabygging.

Málið er beint í fígjarnevndina, sum hevur viðgjørt málið og er samd um at lata landsstýrið fáa tað til víðari kanningar.

Samsvarandi hesum framflytta setur nevndin fram fylgjandi

Uppskot

Fígjarnevndin mælir tinginum til at samtykkja, at landsstýrið í samráð við fíggjarnevndina kannar málið og leggur úrslitið fyri tingið í næstu tingsetu.

2. viðgerð 5. april 1955.

Uppskot nevndinnar samtykt 16—0.

---

42. *Afturlatingartíð fyri krambúðir.*

Ár 1955, 30. mars legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

I.

Uppskot

til

broytingar í anordning nr. 442, 21. november 1923, um afturlatingartíð fyri krambúðir.

§ 1.

Í anordning nr. 442, 21. november 1923, harvið lóg nr. 289, 30. juni 1922 om lukketid for butikker og lagre m. v. verður sett í gildi fyri Føroyar, verða ordini »fra kl. 7 aften til kl. 6 den påfølgende morgen« broytt til »fra kl. 17.30, dog fredag fra kl. 19 og lørdag fra kl. 14 i månederne april—september og og kl. 16 i månederne oktober—marts, til kl. 6 den påfølgende morgen«.

§ 2.

Henda løgtingslóg fær gildi beinan vegin.

ændring i anordning nr. 442, 21. november 1923, om lukketid for butikker.

§ 1.

I anordning nr. 442 af 21. november 1923, hvorved lov nr. 289, 30. juni 1922 om lukketid for butikker og lagre m. v. sættes i kraft på Færøerne, ændres ordene »fra kl. 7 aften til kl. 6 den påfølgende morgen« til »fra kl. 17,30, dog fredag fra kl. 19 og lørdag fra kl. 14 i månederne april—september og kl. 16 i månederne oktober—marts, til kl. 6 den påfølgende morgen«.

§ 2.

Denne lagtingslov træder straks i kraft.

II.

Heitt verður á landsstýrið um at taka málið um revisión av fyriskipanini frá 21. november 1923 um afturlatingartíð fyri krambúðir upp til viðgerðar

Viðmerkingar:

Havnar Detailhandlarafelag hevur í skrivi 19. marts 1955 m. a. sent landsstýrinum uppskot um løgtingslóg viðvíkjandi afturlatingartíð hjá handlum, útsølum o. t. Um uppskotið verður í skrivi felgsins sagt:

1. Uppskotið er skipað á tann hátt, at tað verður bygt á hina donsku afturlatingarlógina frá 22. mai 1950, men verður viðlagt uppskot til broytingar, soleiðis at viðmerkingar okkara fylgja hini donsku lógini grein fyri grein og stykki fyri stykki.
2. Tað hevur verið roynt at fingið leygardagssteinging kl. 14, men samanhaldið hevur ikki verið fullfíggjað, og tá ið bert ein svíkir, dettur ein slík sjálvkravd skipan sundur.
3. Felag okkara hevur haft fyrispurning hjá: Havnar arbeiðsmannafelag, Havnar arbeiðskvinnufelag og kvinnufelagnum, og skjóta hesi felløg, sum umboða eitt ógviliga stórt limatal tilsamans, upp viðviðvíkjandi afturlatingartíðum soleiðis:
   Havnar arbeiðsmannarelag: mánadag til hósdag kl. 17,30, fríggjadag kl. 19 og leygardag kl. 14.
   Havnar arbeiðskvinnufelag ávikavist kl. 16,30, 19 og 14, og
   Kvinnufelagið ávikavist kl. 17, 19 og 14.
4. Afturlatingartíðirnar í Havn eru í løtuni mánadag til hósdag kl. 17, fríggjadag kl. 18, og leygardag kl. 17. Broytingin av afturlatingartíðini styttir ikki um tímatalið, handlarnir hava opið, við tað, at teir 3 tímarnar, fyrr verður latið aftur leygardag, verða vunnir aftur hinar dagarnar.«

Síðani málið er komið so seint til landsstýrið verða ikki stundir til til hesa tingsetu at seta fram fullfíggjað lógaruppskot. Hetta uppskotið gongur tí bert felagnum á møti viðvíkjandi sjálvari afturlatingartíðini.

1. viðgerð 31. mars og 4. april legði lógarnevndin fram soljóðandi

Nevndarálit

Eftir áheitan frá Havnar Detailhandlarafelag um at broyta afturlatingartíðina hjá handlum, útsølum o. t., hevur landsstýrið sett fram uppskot til broytingar í anordning nr. 442 frá 21. november 1923 um afturlatingartíð fyri kramhúðir.

Havnar Detailhandlarafelag førir fram, at Havnar Arbeiðsmannafelag, Havnar Arbeiðskvinnufelag og Kvinnufelagið viðmæla uppskotið til broyting í afturlatingartíðini.

Lógarnevndin, ið hevur viðgjørt málið, heldur, at broytingarnar í hvørt fall fyribils bert eiga at setast í gildi fyri Føroyar. Tað eru eisini felløg

í Tórshavn, ið reisa málið og viðmæla, meðan tað ikki sæst at hava verið fyrilagt feløgum ella stovnum á bygd.

Nevndin mælir tí løgtinginum til at samtykkja uppskot landsstýrisins, tó við tí broyting, at § 2 verður orðað soleiðis:

»Henda løgtingslóg, ið bert verður galdandi fyri Tórshavn, fær gildi bein.	Denne lagtingslov, der alene gælder for Thorshavn, træder i kraft straks.«
anvegin.	

2. og 3. viðgerð 5. apríl 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá H. Djurhuus og fleiri:

Sum nýggj § 3 verður sett:

Reglurnar í hesi lóg kunnu av landsstýrinum setast í gildi fyri aðrar bygdir eftir áheitan av avvarandi sóknarstýri.	Bestemmelserne i denne lov kan af landsstyret sættes i kraft for andre bygder efter begæring af vedkommende forstanderskab.

Broytingaruppskotið samtykt 16—0.

Uppskot landsstýrisins við broyting nevndinnar samtykt 17—0.

---

43. *Benzinavgjald.*

Ár 1955, 29. mars legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um innflutningsgjøld v. m.	*Lagtingslov om ændring i lagtingslov om indførselsafgift m. v.*
§ 1.	§ 1.
Í § 1 í løgtingslóg nr. 23 frá 11. februar 1950 um innflutningsgjøld v.	I § 1 i lagtingslov nr. 23 af 11. februar 1950 om indførselsafgift m. v.,

m., soleiðis sum henda er broytt, seinast við løgtingslóg nr. 3 frá 18. februar 1955 verður sett sum nýtt lb. nr.:
72. Benzin og benzinblandingar
1 litur 20 oyru.

§ 2.

Henda løgtingslóg fær gildi fyri tað benzin o. t., sum verður innflutt aftaná ella er á goymslu (í tanga) 29. marts 1955 kl. 24. Undantikið er benzin o. t., sum er á goymslu í tunnum ella gøtupumpum o. t.

således som denne er ændret, schest ved lagtingslov nr. 3 af 18. februar 1955, indsættes som nyt lb. nr.:
72. Benzin og benzinblandinger
1 liter 20 øre.

§ 2.

Denne lagtingslov kommer til anvendelse på benzin o. lign., som indføres efter eller er på lager (i tank) den 29. marts 1955 kl. 24. Undtaget er benzin o. lign. i tønder eller gadepumper o. lign.

Viðmerkingar:

Undir viðgerðini av fíggjarlógaruppskoti landsstýrisins 1955/56 eru ymsir útreiðslupostar hækkaðir munandi, t. d. játtanir til vegir og sjúkahús.

Fyri at fáa javnvá millum inntøkur og útreiðslur verður hetta uppskot sett fram.

Broytingaruppskot

til

uppskot.

Sum uppískoyti til § 1 verður sett aftaná »20 oyru«: »við undantak av benzin til útróðrarbátar og allan fiskiskap.«

1. viðgerð 29. mars og 2. og 3. viðgerð sama dag.

Uppskot landsstýrisins samtykt 16—0.

44. Áheitan frá vinnufeløgum um kanning av lóggávuni um innflutningsgjøld

Ár 1955, 31. mars legði H. Djurhuus landsstýrismaður fram soijóðandi skriv:

Undirritaðu loyva okkum við hesum at venda okkum til hitt háttvirda løgting í fylgjandi máli.

Soleiðis er, at kringum Føroya land hava menn og feløg sett á stovn virki við tí endamáli at framleiða matvøru, búnyttur, máling, sápu, ymiska útgerð til skip og til fiskivinnuna o. s. fr.

Tað er kunnugt, at tað gongur stríggið at fáa gongd á hesar ídnaðargreinir og mest av tí, at slíkar royndir verða kvaldar av tollfríum ella at kalla tollfríum innflutningi.

Øll lond rundan um okkum verja ídnaðin hjá sær við tolli ella bann, sjálvt lond sum hava gamlan ídnað, sum skuldi staðið væl á vigi mótvegis ídnaðinum í øðrum londum.

So mikið meira neyðugt er tað hjá okkum at skapa slíkan møguleika fyri okkara unga ídnaða, at hann verður ikki tikin av fótum, áðrenn hann er fyri seg komin.

Vit sum arbeiða við ídnað og handverki krevja ikki sømdir fyri nakra framleiðslu, sum ikki stendur mát við vøru, sum inn verður flutt, men vit halda tað ikki vera ov mikið kravt, at táið føroysk framleiðsla stendur mát við útlendska, so eigur hon at hava fyrimun.

Soleiðis, sum tíl stendur í Føroyum nú, at stórur partur av ungdóminum flytur út av landinum vegna arbeiðsloysi, halda vit tað hava alstóran týdning fyri landið at lívga ta føroysku framleiðsluna uppi á landi, sum eigur at kunna geva arbeiði til nógvar hendur.

Vit heita tí á løgtingið at taka innflutnings- og toll-lóggávuna til kanningar og broyta hana soleiðis, at innflutningur verður bannaður av slíkari vøru og vørusløgum, sum framleidd verða í Føroyum ella tað í hvussu er verður lagdur ein munagóður tollur á slíkan innflutning.

Málingavirkið Litfagra
G. Ísfeld.

Tunnuvirkið Norskt føroyskt
Handilsfelag Kortegaard
William Holm Jacobsen.

Stoypivirkið
A. Eysturoy.

P.f Føroya mekaniski Grótídnaður
Tórshavn
Lars Larsen.

Z. Bech, snikkarameistari
Tórshavn.

Vilhelm Nielsen,
Tórshavn.

Landsprentsmiðjan
Einar Joensen
Karl Johan undir Varða
Willy Juul

Bethuel Z. Jensen
Tórshavn
B. Z. Jensen

Thorshavns Mælkeforsyning
& Margarinefabrik
Johannes Weihe

Bommvirkið, Tórshavn
Jens Simonsen

Restorffs bryggjarí, Tórshavn
A. W. Restorff

Dagprent v. Knút Wang

Cementstoypivirkið
Sigfried Persson

Tórshavnar Træsmiðja
Jacob C. Joensen.

Føroya Bjór
Einar Waag

Hartvig Hansens Maskinsnedkeri
Thorshavn

Hans P. Poulsen Møbilverkstað og
Maskinsnikkaraverkstað
B. Wardum

Jacob Veyhe

Wenzel Petersen
Hj. Hentze

Johan Ziska

Marius Ziska

Arnold Østers Prentsmiðja
A. M. Øster

Edw. Samuelson

H. Arnason

P.f H. N. Jacobsens bókahandil
H. Niclasen

Erik Lützen

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
Poul K. Mouritsen.

Helgi Øster
Form. Havnar Handverkarafelag

Føroya búnaðarfelag
Hans Jac Jacobsen

A. Árting
Fyri Havnar Arbeiðskvinnufelag

Partafelagið Havnar Fiskacentral
J. P. av Reyni

P.f Maria Poulsen & Co.
Tórshavn
Grímur á Dul

Smæran, Tórshavn
M. Rubeksen

Marmulátuvirkið Frukta
E. Restorff

P.f Frants Restorff
sjokolátuvirkið
E. Restorff

P.f Askhams smiðja
Th. Askham

Fraser L. Eysturoy modelsnikkari

P.f Snikkaravirkið
J. Ø. Vágsheygg

Jens Næss
Møbilpolstrari

Sementstoypivirkið
H. Eriksen

Joen A. Rasmussen
Fm. Havnar Handverksmeistarafelag

Føroya Fiskimannafelag
J. Jákupsstovu skr.

Magnus Tórsheim
Form. Føroya arbeiðarafelags

Trygvi Árting
Form. hildeild H. a.felags

P.f Tórshavnar Skipasmiðja,
Tórshavn
Kj. Mohr

Føroya ullvirkið
M. Poulsen

1. viðgerð 1. apríl 1955.

Málið beint til fíggjarnevndina.

---

45. *Studningur til heimaútróður.*

Ár 1955, 1. apríl legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum:

Uppskot

til

løgtingslóg um studning til fiskimenn, ið røkja heimaútróður.

§ 1

Fiskimenn, sum røkja útróður úr føroyskari havn ella plássi, kunnu í fíggjarárinum 1955/56 fáa so mikið í studningi, sum svarar til 2 oyru pr. kg í ráfiski av tí bátafiski, sum fluttur verður til útflutningshavn til útflutnings, tó so at studningurin kann

lagtingslov om tilskud til fiskere, der driver hjemmefiskeri.

§ 1.

Som tilskud til de fiskere, der driver bådfiskeri fra færösk havn eller plads, vil der for finansåret 1955/56 kunne ydes et beløb svarende til 2 øre pr. kg råfisk af den til eksporthavnen transporterede og til eksport bestemte bådfisk, dog at beløbet kan

setast upp í 5 oyru pr. kg í ráfiski til teir fiskimenn, hvørs støð liggur longri burtur frá næstu útflutningshavn enn 10 km. Umroknað til saltfisk verður studningurin 3 oyru ella 8 oyru pr. kg.

§ 2.

Vektin av tí fiski, sum studningur kann verða veittur til eftir § 1, skal prógvførast við útskrift av innkeypsbók hjá viðkomandi keypara, váttað av viðkomandi vrakaraeftirlitsmanni.

Útskriftin verður send landsstýrisins fiskivinnustovu við møguligum viðmerkingum vrakaraeftirlitsmannsins.

§ 3.

Studningurin eftir hesi lóg verður av landsstýrinum ávístur rætta viðkomandi til gjaldingar, tá ið landsstýrið hevur fingið sær prógv fyri beinleika uppgerðinnar.

§ 4.

Sum útflutningshavn eftir hesi lóg er at skilja føroysk havn, har skip, sum eru ikki undir 100 tons brutto, við bryggju kunnu lossa og ferma frá 2 lúkum.

§ 5.

Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

forhøjes til 5 øre pr. kg råfisk for de bådfiskere, hvis landingsplads ligger over 10 km fra nærmeste eksporthavn. Omregnet til saltfisk bliver tilskudet henholdsvis 3 øre og 8 øre pr. kg.

§ 2.

Vægten af den fisk, hvortil der i henhold til § 1 kan ydes tilskud, skal dokumenteres gennem en af vedkommende vragerkontrollør attesteret udskrift af vedkommende købers indhandlingsprotokol.

Denne udskrift indsendes med fornøden opgørelse til landsstyrets fiskerikontor med vragerkontrollørens eventuelle bemærkninger.

§ 3.

Tilskudet i henhold til denne lov vil af landsstyret blive anvist til rette vedkomende til udbetaling, når landsstyret har forvisset sig om opgørelsens rigtighed.

§ 4.

Som eksporthavn forstås i denne lov en færøsk havn, hvor fartøjer af ikke under 100 tons brutto ved kaj kan losse og lade fra 2 luger.

§ 5.

Denne lov træder straks i kraft.

Viðmerkingar:

Fyri at lætta um útreiðslurnar hjá teimum, ið dríva heimaútróður, verður hetta uppskot sett fram. Tó er ætlað at geva teim bátafiskarum, ið búgva á teimum smærru plássunum, hægri studning av tí, at teirra umstøður eru nógv ringari enn hjá teimum, sum búgva á teimum góðu havnaplássunum.

Sum kunnugt er tað ikki gjørligt at útbyggja størri havnaverkir á hesum plássum, og tað má tí ásannast, at hesir fiskimenn eru nógv verri

fyri, enn teir, ið búgva, har ið havnaverkir eru, tí teir fáa ein væl lægri fiskapris enn hinir. Fyri at bøta um hetta og fyri at hjálpa tí fólki ið býr á útplássum, verður sett uppskot um at veita hesum fiskimonnum ein størri studning, soleiðis sum tilskilað í lógaruppskotinum.

1. 2. og 3. viðgerð 1. apríl 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá P. Petersen og fleiri:

1. Sum nýggj § 4 í uppskoti landsstýrisins til løgtingslóg um studning til fiskimenn, ið røkja heimaútróður verður sett:

Til fiskimenn, sum frá opnum báti veiða sild á føroyskum firðum, verður veitt í studningi eftir reglunum í §§ 2 og 3 5 oyru pr. kg av tí sild, sum avreidd verður til saltingar ella frystingar.

Til fiskere, der fra åbne både fisker sild på de færøske fjorde, ydes der i tilskud efter reglerne i §§ 2 og 3 5 øre pr. kg af den sild, der afsættes til saltning eller frysning.

2. §§ 4 og 5 í uppskoti landsstýrisins verða broyttar til § 5 og §6.

Broytingaruppskot 1. samtykt 22—0.

Broytingarupskot 2. samtykt 17—0.

Lógaruppskotið so broytt samtykt 23—0.

---

46. Normeringsløgtingslóg.

Ár 1955, 2. apríl legði løgmaður fram soljóðandi lógaruppskot við viðmerkingum

Uppskot

til

løgtingslóg um broytingar í normering tænastumanna.

§ 1

Í løgtingslóg nr. 16 frá 28. marts 1949 um løn tænastumanna landsins, soleiðis sum hon seinni er broytt, verða gjørdar hesar broytingar:

Landbúnaður. Útskiftingar- og matrikulskrivstova:

1. »Landinspektørar (2)« verður broytt til »Landmálarar (2)«.
2. »Hjálparmaður (1)« verður broytt til Hjálparmenn (2)«.

Eftirlønarrættur verður veittur Hans Jørgen Thomsen, hjálparmanni á útskiftingar- og matrikulskrivstovuni, við eftirlønaraldri frá 1. juni 1957, jbr. §§ 2 og 3 í løgtingslóg nr. 3 frá 9. marts 1954.

lagtingslov om ændringer i tjenestemændenes normering.

§ 1

I lagtingslov nr. 16 af 28. marts 1949 om lønregulering for landets tjenestemænd, således som denne senere er ændret, foretages følgende ændringer:

Landbruget. Udskiftnings- og matrikulkontor:

1. Landinspektører (2)« ændres til »Landmålere (2)«.
2. »Assistent (1)« ændres til »Assistenter (2)«.

Der ydes assistent ved udskiftnings- og matrikulkontoret Hans Jørgen Thomsen pensionsret med pensionsanciennitet fra 1. juni 1957, jfr. §§ 2 og 3 i lagtingslov nr. 3 af 9. marts 1954.

Viðmerkingar:

ad 1. Tað hevur vísst seg torført at fáa landinspektørar til Føroya, so hesi bæði embætini hava verið ósett í fleiri ár. Hin vegin eru eisini aðrir enn landinspektørar, ið kunnu taka uppá seg arbeiði við útskifting og matrikul; ætlanin er tí at broyta embætisnavnið soleiðis at aðrir við tørvandi kunnleika kunnu setast í hesi embæti. Orðið landmálari skuldi umfata allar teir, sum ikki hava minni teoretiskan kunnleika til her umrøddu størv enn landinspektørar, civilingeniørar, norskir útskiftingarkandidatar og geodetar.

ad 2. Við útskiftingina v. m. hava síðani 1948 verið tveir hjálparmenn, teir verða ikki færri, annar av hjálparmonnunum er tilnevndur tænastumaður. Tað er av týdningi, at normering eisini verður fyri hinum.

ad 3. Hans Jørgen Thomsen varð settur sum hjálparmaður við útskiftingina í Hovi 20. apríl 1945 og hevur, síðani henda útskiftingin var liðug, arbeitt

við útskiftingina í Vági og Sunnbø. Frá 1. juni 1952 varð hann løntur eftir vanligu lønarreglunum fyri starvsfólk í tænastu landsins. Tilnevndur tænastumaður varð hann frá 1. juli 1954. H. J. Thomsen er føddur 8. april 1914 og var tí nakrar mánaðar yvir 40 ár við tilnevningina; eftir § 2, 2. stk., í eftirlønarløgtingslógini hevur hann ikki eftirlønarrætt.

1. og 2. viðgerð 4. og 3. viðgerð 5. april 1955.

Uppskot landsstýrisins samtykt 17—0.

---

47. Flaggdagurin sum skúlafrídagur í Føroyum.

Ár 1955, 5. april legði Kj. Mohr tingmaður fram soljóðandi skriv:

Føroya løgting lýsir, at flaggdagurin verður almennur frídagur í øllum landsins skúlum.

Flaggdagur Føroya er vorðin ein dagur, ið allir Føroyingar standa saman um at halda fyri virðing av flaggi okkara, og eisini til áminningar um allar okkara sjómenn, ið fórust undir veraldarbardaganum við skipum, ið høvdu tað føroyska flaggið á stong.

Í øllum teim størru bygdunum í Føroyum verður flaggdagurin hátíðarhildin, soleiðis sum hann hevur verið tað í fleiri ár í Havn. Tað er tí ikki meira enn rímiligt, at dagurn verður hldin við at skúlabørnini fáa frí.

Vegna skúlamálið er felagsmál, verður heitt á landsstýrið um at taka upp samráðingar við ríkisstjórnina um at gera flaggdagin til skúlafrídag.

Uppskot

Løgtingið heitir á landsstýrið um at taka upp samráðingar við ávarandi myndugleikar um at gera flaggdagin til skúlafrídag í Føroyum.

1. viðgerð 5. og 2. viðgerð 6. april 1955.

Formaðurin legði fram soljóðandi broytingaruppskot frá E. Patursson:

Uppskot til samtyktar.

Føroya lögting lýsir, at flaggdagurin verður almennur frídagur í öllum landsins skúlum.

Broytingaruppskotið fall 8—0.

Uppskot Kj. Mohr samtykt 16—0.

---

48. Broyting í rúsdrekkalógini.

Ár 1955, 6. apríl legði H. Djurhuus fram soljóðandi lógaruppskot:

Uppskot

til

løgtingslóg um broyting í lov nr. 115 af 4. april 1928 om forbud mod at drive erhverv med berusende drikke m. m.

§ 1.

Lóginnar § 5 verður orðað soleiðis:

Rúsdrekka eftir hesi lóg er at skilja allur drykkur, sum inniheldur 23 rúmprocent alkohol ella meira.

Landsstýrinum er heimilt í kunngerð at fyriseta, hvat eftir hesi lóg er at skilja sum rúsdrekka.

§ 2.

Handilsmaður, sum ætlar at selja øl sum hevur meira enn $2^1/_4$ vektprocent alkohol kann fáa serligt loyvishrævv frá landfútanum til tess. — Loyvishrævv kostar kr. 2000,00 og fer í landskassan.

Innan tílíkt loyvi verður givið skal

lagtingslov om ændring i lov nr. 115 af 4. april 1928 om forbud mod at driva erhverv med berusende drikke m. m.

§ 1.

Lovens § 5 affattes således:

Ved berusende drikke forstås i denne lov alle drikke, som indeholder 23 rumprocent alkohol eller derover.

Landsstyret bemyndiges til ved kundgørelse at fastsætte, hvad der i denne lov forstås ved berusende drikke.

§ 2.

Den handlende, der ønsker at forhandle øl og vin af over $2^1/_4$ vægtprocent alkohol, vil hos landfogden have at løse særlig bevilling dertil. Gebyret herfor udgør kr. 2000,00 og tilfalder landskassen.

Forinden sådan bevilling meddeles,

fútin fáa sær avgerð landsstýrisins um, og í so fall, hvussu mong loyvi kunnu veitast persónum í viðkomandi kommunu og eftir hvørjum gjølligari reglum loyvi kann verða veitt.

Restauratiónir, sum í sambandi við hotelvirki ynskja undir matveiting at skonkja øl og vín, sum hava yvir $2^1/_4$ vektprocent alkohol, kunnu eisini fáa serligt loyvisbræv hjá landfútanum. Gjaldið kostar kr. 1000,00 og fer í landskassan.

§ 3.

Henda lóg kemur í gildi 1. oktober 1955.

vil landfogden have at indhente landsstyrets afgørelse af, hvorvidt og i bekræftende fald, hvor mange bevillinger, der kan udstedes til personer i omhandlede kommune, og på hvilke nærmere regler bevilling kan gives.

Restaurationer, der i forbindelse med hotelvirksomhed ønsker under servering af mad at udskænke øl og vin af over $2^1/_4$ vægtprocent alkohol, vil ligeledes hos landfogden have at løse særlig bevilling. Gebyret herfor udgør kr. 1000,00 og tilfalder landskassen.

§ 3.

Denne lov træder i kraft den 1. oktober 1955.

Viðmerkingar:

Frá bryggjarunum Ejnar Waag, Klaksvík og A. Restorff, Tórshavn, er innkomin umsókn um loyvi til at bryggja øl av kl. I (sí hjálagda skjal og bræv frá A. Restorff til allar tingmenninar).

Landsstýrið vil meina, at tað eigur at komast hesum umsóknum á møti, men heldur, at tað samstundis eigur at verða loyvt sølu av øllum øli og vanligum víni undir 23 rímprocent.

Fyri at byrgja fyri, at einhvør handlandi kemur at handla við øli og víni verður í § 2 fyriskrivað reglur um eina skipan, hareftir landsstýrið fær heimild at avgera hvør, ið kann handla við øli og hvussu nógvir handlar á hvørjum plássi skulu fáa serloyvi.

Fyri hotellir verður tað hildið neyðugt vegna fremmant ferðafólk at geva loyvi at útskonkja øl og vín í samband við máltíð, ið nýtt verður á ávarandi hotelli.

Undirritaði Einar Waag sendi í seinastu tingsetu umsókn til Føroya løgting um loyvi til at framleiða øl við hægri alkoholprocent enn 2,25.

Henda umsókn kom ikki til viðgerðar á tingi.

Eg loyvi mær tí at vísa til hesa umsókn, og aftur at venda mær til Føroya løgting, um at loyvi verður givið til at framleiða øl við somu styrki, sum danskt øl, ið innflutt verður til Føroyar.

Tað kann upplýsast, at meira enn $^1/_3$ av innfluttum øli hevur meira enn 2,25 % alkohol.

Tað vil sjálvandi verða av størsta týdningi fyri tey tvey bryggjaríini í Føroyum, um tað fæst loyvi til at framleiða og selja øl við somu styrki, sum danskt øl. Eftir míni hugsan kann hetta ikki vera nakað, sum stríðir ímóti galdandi rúsdrekkalóggávu, tí søla kann bindast á sama hátt, sum fyri innflutt øl. Eisini loyvi eg mær at søkja um, at tollur og avgift, ið goldið er fyri framleiðslu av øli og sodavatni, verður afturgoldið, tá øl og sodavatn verður latið til fremmand skip og skip, ið sigla til útlondini.

Um Føroya løgting ynskir fleiri upplýsingar í hesum máli, vilja eg og brygjarin hjá mær altíð vera til reiðar við øllum upplýsingum, ið ynskjast.

p. t. Tórshavn, tann 19. februar 1955.

Einar Waag.

Føroya løgting,
her.

Skjal 2.

Álit

í

løgtingsmáli nr. 10/1954:

Fíggjarløgtingslóg fyri árið 1955/56

Í staðin fyri landsstýrisins uppskot til fíggjarløgtingslóg 1955-56 verður sett:

I. DEILD

INNTØKUR

Í fíggjarárinum 1955-56 verða inntøkur landskassans mettar sum í §§ 1—14 tilskilað.

§ 1. INNTØKA AV SKATTI, TOLLI OG GJØLDUM:

1. Beinliðis skattur	3.500.000	
2. Tollinntøkur	6.600.000	
3. Lestagjald av skipum	15.000	
4. Skemtunarskattur	180.000	
5. Gjøld fyri rúsdrekkakort	15.000	
6. Sektir	20.000	
7. Áliknað kommununum	30.000	
8. Bensingjald	250.000	10.610.000

§ 2. INNTØKA HANDLI OG FISKIVINNU VIÐVÍKJANDI.

1. Valutagjald	120.000	
2. Útflutningsgjøld	425.000	
3. Gjøld fyri loyvisbrøv	10.000	555.000

§ 3. INNTØKA AV GJØLDUM SAMFERÐSLU VIÐVÍKJANDI:

1. Gjøld fyri bílar	165.000	
2. Avgjald uppá søtu av bílum	25.000	190.000

§ 4. INNTØKA AV SPÆLI:

1. Totalisatorspæl		500

§ 5. INNTØKA AV RENTUM OG VINNINGSBYTI:

1. Sektarrentur	80.000	
2. Renta av tøkum peningi	10.000	
3. Vinningsbýti	15.000	
4. Renta av øðrum ágóða	60.000	165.000

§ 6. RAKSTUR AV OGNUM:

1. Húsið við Kongaminnið:		
1. Inntøkur	5.000	
2. Útreiðslur	5.000	0

2. Húsið í Sandavági:			
1. Inntøkur	100		
2. Útreiðslur	100	0	
3. Skansin:			
1. Inntøkur	2.000		
2. Útreiðslur	2.000	0	
4. Oljugoymslurnar:			
1. Inntøkur	75.000		
2. Útreiðslur	0	75.000	75.000

§ 7. INNTØKA AV DANSKA TJÓÐARBANKA YVIRSKOTI, sbr. lóg:

1. Danski tjóðarbankin	20.000

§§ 8—13 verða tøkar.

§ 14. YMISKAR INNTØKUR	30.000
Samlað inntøka:	11.645.500

II. DEILD

ÚTREIÐSLUR

Í fíggjarárinum 1955-56 verður veittur peningur sum í §§ 15—37 tilskilað:

§ 15. LØGTINGIÐ:

1. **Løgtingsmenn.**			
1. Tingmannalønir	100.960		
2. Dagpeningur til limir av føstum nevndum.....	2.400		
3. Ferðaútreiðslur	1.100	104.460	
2. **Løgtingshúsið.**			
1. Hitt, ljós o. a.	10.600		
2. Viðlíkahald	1.600		
3. Aðrar útreiðslur	2.500	14.700	
3. **Løgtingstíðindi og kunngerðarsavn:**			
1. Prenting	15.000		
2. ÷ inntøka av sølu	1.900	13.100	
4. **Revisión**		82.348	214.608

§ 16. LANDSUMSITINGIN:

1. **Løgmaður og landsstýri:**			
1. Lønir	54.400		
2. Borðfæ	8.000	62.400	

2. Landsskrivstovan:		
1. Skrivstovustjóri og fulltrúar (viðm.)	74.974	
2. Skrivstovufólk	37.000	
3. Honorar	2.400	
4. Húsaútreiðslur (viðm.)	36.000	
5. Skrivstovulutir	10.300	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	11.000	
7. Aðrar útreiðslur	700	172.374
3. Fiskivinnuskrivstovan:		
1. Fyristøðumaður starvsstovunnar	16.363	
2. Skrivstovufólk	19.273	
4. Húsaútreiðslur	4.800	
5. Skrivstovulutir	1.900	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	3.500	
7. Aðrar útreiðslur	1.700	
8. Royndir	1.500	49.536
4. Umboð uttanlanda:		
1. Lønir og kursviðbót	15.404	
2. Skrivstovufólk	9.400	
4. Húsaútreiðslur	10.000	
5. Skrivstovulutir	1.000	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	8.000	
7. Aðrar útreiðslur	700	
8. Ferða- og dagpeningur	5.500	
9. Útiviðbót (viðm.)	18.500	
10. ÷ Leiguinntøka	763	67.741
5. Líkningarráð og kommunalt eftirlit:		
2. Skrivstovufólk	24.083	
3. Honorar	1.800	
4. Húsaútreiðslur	6.200	
5. Skrivstovulutir	3.300	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	1.800	
7. Aðrar útreiðslur	900	
8. Ferða- og dagpeningur	800	38.883
6. Fólkayvirlit:		
2. Skrivstovufólk	6.756	
3. Honorar til kommunalar manntalsskrivarar	11.100	
4. Húsaútreiðslur	100	
5. Skrivstovulutir	1.000	
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	300	
7. Ymist	100	19.356
7. Gjaldstovan:		
1. Skrivstovustjóri o. a.	79.230	
2. Skrivstovufólk	102.150	
4. Húsaútreiðslur	20.000	
5. Skrivstovulutir	12.000	

6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	25.000		
7. Aðrar útreiðslur	6.000		
8. Adrema	6.000		
9. Endurgjald ríkiskassans....	+ 62.595	187.785	
8. Tolleftirlit:			
1. Lønir	69.113		
3. Honorar	10.500		
4. Húsaútreiðslur	5.000		
5. Skrivstovulutir	100		
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.000		
7. Aðrar útreiðslur	1.000		
8. Rakstur av tollbátinum	2.500		
9. Ferða- og dagpeningur	1.000	91.213	
9. Valuta- og prísráð:			
2. Lønir	15.000		
3. Samsýning sýslumanna o. a.	7.450		
4. Húsaútreiðslur	7.500		
5. Skrivstovulutir	800		
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	2.300		
7. Aðrar útreiðslur	500		
8. Dagpeningur	3.200	36.750	
10. Landsverkfrøðingsskrivstovan:			
1. Landsverkfrøðingur o. a. ..	104.184		
2. Skrivstovufólk	25.530		
4. Húsaútreiðslur	21.000		
5. Skrivstovulutir	5.000		
6. Porto, telefon, lýsingar o. t.	3.000		
7. Aðrar útreiðslur	3.000		
8. Ferða- og dagpeningur	15.000	176.714	
11. Ferðapeningur		20.000	922.752
§ 17. HEILSUMÁL:			
1. Dronning Alexandrines hospital		828.754	
2. Klaksvíkar sjúkahús		290.900	
3. Suðuroyar sjúkahús		182.150	
4. Bróstsjúkrahúsið		230.436	
5. Læknaútreiðslur		20.500	
6. Ljósmøður		24.250	
7. Fursóttir		2.000	
8. Karantenuútreiðslur		2.500	
9. Sjúkahjálp		4.500	
10. Studningur til Hvíldarheimið »Naina«:			
1. vanligur studningur	22.000		
2. eykastudningur (viðm.)....	5.000	27.000	
11. Frágreiðing um heilsuviðurskifti		1.000	1.613.990

§ 18. SAMFERÐSLUMÁL:

1. Vegir og brýr:			
1. Nýggir vegir og brýr	385.000		
2. Breiðkan av brúm	50.000		
3. Til vegagrunnin	100.000	535.000	
2. Havnagerð		713.702	
3. Lendingar		200.000	
4. Strandferðslan:			
Rakstrarstudningur		160.000	
5. Flogvøllurin		1.500	
6. Telefonverk Føroya Løgtings:			
1. Rakstrarstudningur	70.000		
2. Studningur til nýbygging (viðm.)	150.000	220.000	1.830.202

§ 19. KENSLUMÁL:

1. Fólkaskúlin:			
1. Læraralønir ÷ ríkisins partur		875.000	
2. Læraraskúlin:			
1. Næmingastudningur	5.000		
2. Viðlíkahald av barakk	100	5.100	
3. Føroya miðlum- og realskúli:			
1. Rakstrarundirskot	50.000		
2. Næmingastudningur	1.400	51.400	
4. Studentaskúlin:			
1. Lønir	114.656		
2. Næmingastudningur	13.500		
3. Søvn	1.500		
4. Laboratoriið (hiti, ljós, reingering o. t.)	2.500		
5. Aðrar útreiðslur	1.500		
6. Húsaútreiðslur av V.B.V. ..	5.800		
7. ÷ leigulnntøkur	864	138.592	
5. Aðrir skúlar:			
1. Føroya fólkaháskúli	25.000		
2. Eykastudningur	2.000		
3. do. næmingar	9.000		
4. Kvøldskúlar	4.000	40.000	
6. Útvarpsroyndir (viðm.)		5.000	
7. Ítróttur:			
1. Studningur til fimleikargrunnin	2.000		
2. Studningur til í.S.F.	5.000	7.000	

8. Ymiskir studningar:			
1. Studningur til lærdan lestur (viðm.)	20.000		
2. Studningur til annan lestur	4.000		
3. Studningur til uttanbygdanæmingar í realskúlum	7.000		
4. Studningur til lærlingar	20.000		
5. Studningur til jarðabrúksnæmingar	2.000		
6. Studningur til háskúlagongd	4.000		
7. Studningur til skúlabarnaferðir	10.000		
8. Studningur til skúlabyggigrunn (viðm.)	80.000		
9. Ymiskir studningar	2.000		
10. Læraraskeið	1.000		
11. Til rúm á kollegium í Oslo fyri føroyskar lesandi (viðm.)	3.000	153.000	1.275.092
§ 20. VÍSIND, BÓKMENT OG LIST:			
1. Landsbókasavnið:			
1. Lønir	35.176		
2. Bókakeyp og innbinding	17.000		
3. Húsaútreiðslur	12.200		
4. Aðrar útreiðslur	5.100		
5. ÷ sektir	400		
6. ÷ studningur frá Havnar kommunu	4.300	64.776	
2. Skjalasavnið:			
1. Lønir	10.328		
2. Innbúgv o. t.	2.000		
3. Húsaútreiðslur	1.000		
4. Aðrar útreiðslur	400	13.728	
3. Fornminnissavnið:			
1. Lønir	10.608		
2. Útgrefstur	10.000		
3. Staðarnavnasavn (viðm.)	1.500		
4. Húsaútreiðslur	4.000		
5. Aðrar útreiðslur	4.000		
6. Umsiting av fornminnum	3.000		
7. ÷ atgongupeningur	200	32.908	
4. Fuglakanningarsøvn		1.600	
5. Bókasøvn á bygd:			
1. Løn fyri eftirlit	1.800		
2. Rakstrarstudningur (viðm.)	11.700	13.500	
6. Ymiskir studningar:			
1. Barnatíðindi	600		
2. Tórshavnar musikkskúli	1.500		
3. Felagið Varðin	1.000		
4. Mentunargrunnurin (M.F.L.)			

(viðm.)	8.000		
5. Føroya listasavn	4.000		
6. Meginfelag Føroyskra Studenta	2.000	17.100	
7. Sømdarpeningur:			
Til skalda-, vísinda- og listamenn (viðm.)		16.000	
8. Jarðfrøðistigt savn:			
1. Løn	7.123		
2. Húsaútreiðslur	2.100		
3. Amboð o. t.	1.500		
4. Ferðapeningur	1.500	12.223	171.835
§ 21. FISKIVINNAN, SJÓFERÐ O. T.:			
1. Vrakarastovnurin:			
1. Løn til yvirvrakara	13.992		
2. Vrakaraeftirlitsmenn	62.803		
3. Ferðaútreiðslur v. m.	13.000		
4. ÷ vrakaragjøld	89.795	0	
2. Sjómansskúli Føroya:			
1. Lønir	96.100		
2. Amboð (viðm.)	7.200		
3. Húsaútreiðslur	12.300		
4. Aðrar útreiðslur	1.200		
5. ÷ skúlapeningur	28.600	88.200	
3. Nautisk royndarkamar:			
1. Útreiðslur	3.700		
2. ÷ inntøkur	4.500	-:- 800	
4. Sjómansheimið í Grønlandi o. a. (viðm.)		10.000	
5. Fiskaríbiologisk starvsstova (landskassans partur):			
1. Leiga av førum, amboð, hjálp o. t.	20.000		
2. Húsaútreiðslur	2.600		
3. Ferðaútreiðslur	6.000		
4. Løn	11.980		
5. Løn til umsjónarráð	1.000		
6. Ymiskar útreiðslur	800		
7. ÷ ríkiskassans endurrinding	21.190	21.190	
6. Ymist eftir landsstýrisins avgerð		25.000	
7. Studningur til endurnýggjan av skipaflotanum (viðm.)		400.000	
8. Klakksvíkar sjómansheim, byggistudningur (viðm.)		5.000	
9. Sjómannsheimið í Tórshavn ..		3.000	
10. Studningur til vinnulánsgrunnin (bátalán)		12.500	

11. **Studningur til lønjavningargrunn fiskimanna**		1.500.000	2.064.090
§ 22. JARÐABRÚK:			
1. **Tænastumenn o. a.:**			
1. Landbúnaðarráðgevari, løn, ferðaútreiðslur v. m.	23.028		
2. Djóralækni, løn, ferðaútreiðslur v. m.	20.463		
3. Seyðaráðgevari, løn, ferðaútreiðslur v. m.	4.200	47.691	
2. **Útskifting og matrikulstova:**			
1. Lønir	113.135		
2. Útistøðuviðbøtur	13.000		
3. Flutningur	10.000		
4. Skrivstovuhald	21.000		
5. Bønamenn	13.000		
6. Tól	10.500		
7. Arbeiðstilfar	6.000		
8. Porto og telefon	2.000		
9. Annað	1.000		
10. ÷ inntøkur	56.500	133.135	
3. **Royndarbrúk**		49.300	
4. **Fyriskipanir móti munn- og kleyvsótt**		100	
5. **Aðrir studningar:**			
1. Húsdjóraaling	50.000		
2. Uppdyrking	70.000		
3. Træplanting	3.000		
4. Búnaðarnevndir	2.500		
5. Føroya Búnaðarfelag	0	125.500	355.726
§ 23. HANDIL, IDNAÐUR O. T.:			
1. **Ravmagnsmál:**			
1. Ravmagnsnevndin	2.000		
2. Rentustudningur til S.E.V...	106.331		
3. Studningur til elverk á bygd	40.000	140.331	
2. Fabrikks- og ketilumsjón		3.700	
3. Motorkønur eftirlitsmaður		2.200	
4. Skipaskráseting og uppmáling		3.500	
5. Semingsmannaskipanin		5.780	
6. Kolagrefstur		25.000	
7. Føroya ferðamannafelag		5.000	
8. Studningur til neyðsynjarvøtur (viðm.)		127.000	
9. Ymist eftir avgerð landsstýrisins		5.000	325.511
§ 24. ALMANNAMÁL:			
1. 1. Aldursrenta	1.500.000		
2. ÷ Kommunana partur	250.000	1.250.000	

2. 1. Avlamisrenta	450.000		
2. ÷ Kommunana partur	75.000	375.000	
3. 1. Barnastyrkur	113.000		
2. ÷ Kommunana partur	19.000	94.000	
4. **Fólk í heimaeftiransan ÷ aftur-gjalding**		20.000	
5. **Styrkveitingar**		50.000	
6. **Barnaheim** (rakstrarstudningur)		45.000	
7. **Aldursheim**		26.875	
8. **Ymsir studningar:**			
1. Fráhaldsfeløgini	2.000		
2. Felagið »Reyði Krossur« ..	600		
3. Óarbeiðsførir fiskimenn	20.000		
4. Føroya felag móti tuberklasjúku	3.000		
5. Barnahjálpargrunnurin	3.000	28.600	
9. **Fyrisiting av lærlingaskipanini** (viðm.)		12.000	1.901.475
§ 25. EFTIRLØN:			
1. Eftirlønir	65.395		
2. Biðipeningur, ætlað	5.500	70.895	70.895
§ 26. DÓMS- OG LØGREGLUMÁL:			
1. **Varðhaldið o. a.:**			
1. Fangavaktari og hjálparmenn	19.000		
2. Útreiðslur viðv. fangahúsi..	3.500		
3. Delinkventútreiðslur	13.000	35.500	
2. Ferðaútreiðslur sýslumanna ..		5.000	
3. Dómhúsið		4.500	
4. Aðrar útreiðslur		4.000	49.000
§ 28. 1. Vinnulánsgrunnurin		585.000	
2. Avdráttur av saneringslánum..		40.000	
3. Rentur og avdráttur av lánum til pf. Sjóvinnubankan:			
1. Útreiðslur	860.000		
2. ÷ Inntøkur	860.000	0	625.000
§§29—33 fyribils ónýttar			
§ 34. AÐRAR ÓVISSAR ÚTREIÐSLUR:			
1. Útreiðslur av vali		8.000	
2. Landsstýrið at ráða yvir		30.000	
3. Hagtal		8.296	46.296

§ 35. YMSIR GRUNNAR:		
1. Til ein felagsbyggigrunn	0	
2. Til kirkjugrunnin	42.000	42.000
§ 36. RENTUÚTREIÐSLUR:		
1. Renta av lánum		62.250
§ 37. OGNARÚTREIÐSLUR:		
1. Aðrar útreiðslur		3.000
	Munur:	71.778
		11.645.500

VIÐMERKINGAR:

Til § 16.2.1. Ein av fullfrúunum er samstundis skrivstovustjóri á líkningarráðnum.

Til § 16.2.4. Av hesi konto kunnu nýtast upp í 5.000 kr. til hillir í nýggjum arkivrúmi.

Til § 16.4.9. Vísandi til § 12 í tænastumannalógini verður viðbótin sett til somu peningahædd sum figgjarárini frammanundan.

Til § 17.10.2 Til høvuðsumvæling av hvíldarheimunum verður latið upp í 5.000 kr. treytað av, at heimið frá aðrari síðu útvegar sær ikki minni enn tað, landskassin letur.

Til § 18.6.2. Eingin stórvegis nýbygging má verða framd, uttan kostnaðarætlan eftir viðmæli figgjarnevndarinnar er góðkend av landsstýrinum.

Til § 19.6. Hesin peningur verður lagdur í grunn.

Til § 19.8.1. Av játtanini verða upp í 15.000 kr. at býta út í studningi og 5.000 kr. verða veittar sum trý lán — 2.000 kr., 1.500 kr. og 1.500 kr. — til støddar.

Til § 19.8.8. Játtaðar eru upp í 400.000 kr. í studningi til bygging av kommunuskúla í Tórshavn við 40.000 kr. árliga í 10 ár; uppi í samlaðu studningsjáttanini er triðja rata av nevnda studningi.

Har studningur er játtaður, kann partur — til Tórshavn 1/10 partur — av studninginum verða goldin hvørt ár. tá tekningar og finansiering av allari byggingini er góðkend av landsstýrinum.

Til § 19.8.11. Til eitt rúm fyri lesandi úr Føroyum á kollegium í studentabýnum í Oslo.

Fyri at vissa einum lesandi úr Føroyum rúm á kollegium í studentabýnum í Oslo verður latið 6.000 kr. við 1.500 kr. um árið í 4 ár. Í 1955-56 verður latið fyri tvey figgjarár.

Til § 20.3.3. Úr landskassanum verður latið 10.000 kr. við 1.000 kr. árliga í 10 ár til savnan av føroyskum staðarnøvnum í samstarv við Dansk Stednavneudvalg; í 1955-56 verður triðja rata latin.

Til § 20.5.2. Landskassans partur er fyri fyrst upp í 80 % av tí peningi, bygdin letur, tó ikki meira enn 2 kr. pr. íbúgva.

Til § 20.6.4. Av tí parti av stovnspeningi grunnsins, sum liggur í landskassanum, letur landskassin 5 % í rentu p. a.

Til § 20.7. Sømdarpeningur fyri vísind, list og skaldskap:

1. Mikkjal á Ryggi	1.200
2. Sverri Patursson	1.200
3. Rasmus Rasmussen	1.200
4. Dr. med. R. K. Rasmussen	1.200
5. S. J. Mikines	1.200
6. Poul F. Joensen	1.200
7. Olivar á Ryggi	800
8. Hans M. Eidesgaard	800
9. Hans Jacob Jacobsen	800
10. Martin Joensen	800
11. Jóan Chr. Poulsen	800
12. Janus Kamban	800
13. William Heinesen	800
14. Richard Thomsen	800
15. Ingolf av Reyni	800
16. Sigmund Petersen	800
17. Ruth Smith Morell-Nielsen	800

Til § 21.2.2. Umvøling og uppseting av Radar er mett at kosta um 10.000 kr. Av hesum peningi eru 5.000 kr. tiknar í hesi fíggjarætlan.

Til § 21.4. Játtanin verður at býta í helvt millum sjómansheimið í Føroyingahavnini og arbeiði fyri føroyskar sjómenn í Aberdeen og Íslandi.

Til § 21.7. Hesin peningur eins og peningur játtaður frammanundan til sama endamál verður lagdur í serligan grunn og verður nýttur til endurnýggjan av skipaflotanum eftir reglum, sum fíggjarnevndin fyriskipar.

Til § 21.8. Latið verður í byggistudningi til Klaksvíkar sjómansheim 25.000 kr. við 5.000 kr. um árið í 5 ár. Treyt fyri studninginum er, at sjómansheimið gevur seg undir somu treytir sum fyri byggistudninginum til sjómansheimið í Tórshavn.

Til § 23.8. Eftir tilmæli fíggjarnevndarinnar avger landsstýrið, hvussu játtanin skal latast.

Til § 24.9. Peningurin er m. a. ætlaður til rindan av útreiðslum av læruráðnum.

Betænkning

i

lagtingssag nr. 10/1954:

finanslagtingslov for året 1955/56

I stedet for landsstyrets forslag til finanslagtingslov 1955-56 sættes:

1. AFSNIT

INDTÆGTER

I finansåret 1955-56 beregnes landskassens indtægter som i §§ 1—14 anslået.

§ 1. INDTÆGTER AF SKATTER, TOLD OG AFGIFTER:		
1. Direkte skatter	3.500.000	
2. Toldafgifter	6.600.000	
3. Klareringsafgifter af skibe	15.000	
4. Forlystelsesafgifter	180.000	
5. Afgift af spiritusrationeringskort	15.000	
6. Bøder	20.000	
7. Tilignet kommunerne	30.000	
8. Benzinafgift	250.000	10.610.000
§ 2. INDTÆGTER VEDRØRENDE HANDEL OG FISKERIERHVERV:		
1. Valutagebyr	120.000	
2. Udførselsafgifter	425.000	
3. Afgifter for bevillinger	10.000	555.000
§ 3. INDTÆGTER VEDRØRENDE TRAFIKVÆSNET:		
1. Motorafgifter	165.000	
2. Afgifter ved salg af motorkøretøjer	25.000	190.000
§ 4. INDTÆGTER VED SPIL:		
1. Totalisatorspil		500
§ 5. INDTÆGTER AF RENTER OG UDBYTTE:		
1. Strafrenter	80.000	
2. Renter af disponibel kapital	10.000	
3. Udbytte af aktier	15.000	
4. Renter af andre tilgodehavender	60.000	165.000
§ 6. EJENDOMMES DRIFT:		
1. **Ejendommen ved »Kongemindet«:**		
1. Indtægter	5.000	
2. Udgifter	5.000	0

2. Ejendommen i Sandevaag:			
1. Indtægter	100		
2. Udgifter	100	0	
3. Skansen:			
1. Indtægter	2.000		
2. Udgifter	2.000	0	
4. Oljetankene:			
1. Indtægter	75.000		
2. Udgifter	0	75.000	75.000
§ 7. ANDEL I DEN DANSKE NATIONALBANKS OVERSKUD i henhold til lov:			
1. Den Danske Nationalbank			20.000
§§ 8—13 står disponible.			
§ 14. DIVERSE INDTÆGTER			30.000
Samlet indtægt:			11.645.500

II. AFSNIT

UDGIFTER

For finansåret 1955-56 bevilges de i §§ 15—37 anførte beløb:

§ 15. LAGTINGET:			
1. Lagtingsmænd:			
1. Diæter	100.960		
2. Dagpenge til medlemmer af stående udvalg	2.400		
3. Rejseudgifter	1.100	104.460	
2. Lagtingsbygningen:			
1. Brændsel, belysning m. v. ..	10.600		
2. Vedligeholdelse	1.600		
3. Andre udgifter	2.500	14.700	
3. Lagtingstidende og kundgørelsessamling:			
1. Trykning	15.000		
2. + indtægter ved salg	1.900	13.100	
4. Revision		82.348	214.608
§ 16. LANDSADMINISTRATIONEN:			
1. Lagmand og landsstyre:			
1. Lønninger	54.400		
2. Repræsentation	8.000	62.400	

2. Landskontoret:		
1. Kontorchef og fuldmægtige (anm.)	74.974	
2. Kontorpersonale	37.000	
3. Honorarer	2.400	
4. Udgifter ved lokaler (anm.)	36.000	
5. Kontorartikler	10.300	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	11.000	
7. Andre udgifter	700	172.374
3. Fiskerierhvervskontor:		
1. Kontorets leder	16.863	
2. Kontorpersonale	19.273	
4. Udgifter ved lokaler	4.800	
5. Kontorartikler	1.900	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	3.500	
7. Andre udgifter	1.700	
8. Forsøg	1.500	49.536
4. Repræsentation udenlands:		
1. Løn og kurstillæg	15.404	
2. Kontorpersonale	9.400	
4. Udgifter ved lokaler	10.000	
5. Kontorartikler	1.000	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	8.000	
7. Andre udgifter	700	
8. Rejse- og dagpenge	5.500	
9. Udstationeringstillæg (anm.)	18.500	
10. ÷ Lejeindtægt	763	67.741
5. Ligningsrådet og det kommunale tilsyn:		
2. Kontorpersonale	24.083	
3. Honorar	1.800	
4. Udgifter vedr. lokaler	6.200	
5. Kontorartikler	3.300	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	1.800	
7. Andre udgifter	900	
8. Rejse- og dagpenge	800	38.883
6. Folkeregister:		
2. Kontorpersonale	6.756	
3. Honorar til kommunale mandtalsskrivere	11.100	
4. Udgifter vedr. lokaler	100	
5. Kontorartikler	1.000	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	300	
7. Diverse	100	19.356
7. Oppebørselskontoret:		
1. Kontorchef m. fl.	79.230	
2. Kontorpersonale	102.150	
4. Udgifter vedr. lokaler	20.000	
5. Kontorartikler	12.000	
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	25.000	

7. Andre udgifter	6.000		
8. Adrema	6.000		
9. + statskassens tilskud	62.595	187.785	
8. Toldeftersyn:			
1. Lønninger	69.113		
3. Honorar	10.500		
4. Udgifter vedr. lokaler	5.000		
5. Kontorartikler	100		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	2.000		
7. Andre udgifter	1.000		
8. Drift af toldbåden	2.500		
9. Rejse- og dagpenge	1.000	91.213	
9. Valuta- og prisråd:			
2. Lønninger	15.000		
3. Vederlag for sysselmænd o.a.	7.450		
4. Udgifter vedr. lokaler	7.500		
5. Kontorartikler	800		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	2.300		
7. Andre udgifter	500		
8. Dagpenge	3.200	36.750	
10. Landsingeniørkontoret:			
1. Landsingeniøren m. fl.	104.184		
2. Kontorpersonale	25.530		
4. Udgifter vedr. lokaler	21.000		
5. Kontorartikler	5.000		
6. Porto, telefon, annoncer o. l.	3.000		
7. Andre udgifter	3.000		
8. Rejse- og dagpenge	15.000	176.714	
11. Rejsepenge		20.000	922.752
§ 17. SUNDHEDSVÆSNET:			
1. Dronning Alexandrines hospital		828.754	
2. Klaksvig sygehus		290.900	
3. Suderø sygehus		182.150	
4. Sanatoriet		230.436	
5. Udgifter til læger		20.500	
6. Jordemødre		24.250	
7. Epidemiske sygdomme		2.000	
8. Karantæneudgifter		2.500	
9. Sygehjælp		4.500	
10. Tilskud til hvilehjemmet ‚Naina':			
1. Alm. tilskud	22.000		
2. Tillægs tilskud (anm.)	5.000	27.000	
11. Medicinalberetning		1.000	1.613.990

§ 18. KOMMUNIKATIONSVÆSEN:

1. Veje og vejbroer:			
1. Nye veje og broer	385.000		
2. Udvidelse af broer	50.000		
3. Til vejfonden	100.000	535.000	
2. Havnebygning		713.702	
3. Landingspladser		200.000	
4. Kystfarten (driftstilskud)		160.000	
5. Flyvepladsen		1.500	
6. Færgernes lagtings telefonvæsen:			
1. Tilskud til driftsudgifter ..	70.000		
2. Tilskud til nyanlæg (anm.)	150.000	220.000	1.830.202

§ 19. UNDERVISNINGSVÆSNET:

1. Folkeskolen:			
1. Lærerlønninger ÷ statstilskud		875.000	
2. Seminariet:			
1. Tilskud til elever	5.000		
2. Vedligeholdelse af barak ..	100	5.100	
3. Færgernes mellem- og realskole:			
1. Driftstilskud	50.000		
2. Tilskud til elever	1.400	51.400	
4. Lagtingets studenterkursus:			
1. Lønninger	114.656		
2. Tilskud til elever	13.500		
3. Samlingerne	1.500		
4. Laboratoriet (brændsel, belysning, rengøring o. l.) ...	2.500		
5. Andre udgifter	1.500		
6. Udgifter af lokaler V.B.V. ..	5.800		
7. ÷ lejeindtægter	864	138.592	
5. Andre skoler:			
1. Føroya fólkaháskúli	25.000		
2. Extra tilskud	2.000		
3. do. elever	9.000		
4. Aftenskoler	4.000	40.000	
6. Forsøg vedr. radioudsendelser (anm.)		5.000	
7. Idræt:			
1. Tilskud til idrætsfonden ..	2.000		
2. Tilskud til í.S.F.	5.000	7.000	
8. Diverse tilskud:			
1. Tilskud til studerende (anm.)	20.000		
2. Tilskud til anden læsning..	4.000		
3. Tilskud til udenbys elever i realskoler	7.000		
4. Tilskud til lærlinge	20.000		
5. Tilskud til landbrugselever..	2.000		

6. Tilskud til højskolophold ..	4.000		
7. Tilskud til skolebørns rejser	10.000		
8. Tilskud til en skolebyggefond (anm.)	80.000		
9. Diverse tilskud	2.000		
10. Lærerkursus	1.000		
11. Til værelse på kollegiet i Oslo for studerende færinger (anm.)	3.000	153.000	1.275.092

§ 20. VIDENSKAB, LITTERATUR OG KUNST:

1. **Landsbiblioteket:**			
1. Lønninger	35.176		
2. Køb af bøger og indbinding	17.000		
3. Udgifter vedr. lokaler	12.200		
4. Andre udgifter	5.100		
5. + bøder.....	400		
6. + tilskud fra Thorshavn kommune	4.300	64.776	
2. **Arkivet:**			
1. Lønninger	10.328		
2. Inventar o. l	2.000		
3. Udgifter vedr. lokaler.....	1.000		
4. Andre udgifter	400	13.728	
3. **Museum:**			
1. Lønninger	10.608		
2. Udgravning	10.000		
3. Indsamling af stednavne (anm.)	1.500		
4. Udgifter vedr. lokaler	4.000		
5. Andre udgifter	4.000		
6. Vedligeholdelse af fredede huse	3.000		
7. + entré	200	32.908	
4. **Ornitologisk station**		1.600	
5. **Biblioteker på bygd:**			
1. Lønninger til tilsyn	1.800		
2. Driftstilskud (anm.)	11.700	13.500	
6. **Diverse tilskud:**			
1. Børnetidende	600		
2. Tórshavnar musikskole	1.500		
3. Foreningen »Varðin«	1.000		
4. »Mentunargrunnurin« (anm.)	8.000		
5. Færøernes kunstsamling ..	4.000		
6. Meginfelag Føroyskra Studenta	2.000	17.100	
7. **Hædersgaver:**			
Til digtere, videnskabsmænd og kunstnere (anm.)		16.000	

8. Geologisk samling:			
1. Løn	7.123		
2. Udgifter vedr. lokaler	2.100		
3. Redskaber o. l.	1.500		
4. Rejseudgifter	1.500	12.223	171.835
§ 21. FISKERIET, SØFART O. L.:			
1. Vragerinstitutionen:			
1. Løn til overvrager	13.992		
2. Vragerkontrollører	62.803		
3. Rejseudgifter m. v.	13.000		
4. + afgifter vedr. vragning	89.795	0	
2. Færøernes sømandsskole:			
1. Lønninger	96.100		
2. Redskaber (anm.)	7.200		
3. Udgifter vedr. lokaler	12.300		
4. Andre udgifter	1.200		
5. + skolepenge	28.600	88.200	
3. Nautisk prøvekammer:			
1. Udgifter	3.700		
2. + Indtægter	4.500	+ 800	
4. Sømandshjemmet i Grønland o.a. (anm.)		10.000	
5. Fiskeribiologisk laboratorium: (Landskassens andel).			
1. Leje af fartøjer, redskaber, assistance o. l.	20.000		
2. Udgifter vedr. lokaler	2.600		
3. Rejseudgifter	6.000		
4. Løn	11.980		
5. Løn til tilsynsråd	1.000		
6. Diverse udgifter	800		
7. + statskassens refusion	21.190	21.190	
6. Diverse efter landsstyrets afgørelse		25.000	
7. Tilskud til fornyelse af skibsflåden (anm.)		400.000	
8. Klaksvig sømandshjem, tilskud til nybygning (anm.)		5.000	
9. Sømandshjemmet i Tórshavn		3.000	
10. Tilskud til Vinnulánsgrunnin (bådelån)		12.500	
11. Tilskud til Fiskernes Lønreguleringsfond		1.500.000	2.064.090
§ 22. LANDBRUG:			
1. Tjenestemænd o. fl.:			
1. Landbrugskonsulent, løn, rejseudgifter m. v.	23.028		
2. Dyrlægen, løn, rejseudgifter m. v.	20.460		

3. Fåreavlskonsulenten, løn, rejseudgifter m. v.	4.200	47.691	
2. Udskiftning og matrikelkontor:			
1. Lønninger	113.135		
2. Dagpenge	13.000		
3. Rejseudgifter	10.000		
4. Kontorholdsudgifter	21.000		
5. Assistenter	13.000		
6. Redskaber	10.500		
7. Arbejdsmaterialer	6.000		
8. Porto, telefon	2.000		
9. Diverse	1.000		
10. — Indtægter	56.500	133.135	
3. **Forsøgsstation**		49.300	
4. **Foranstaltninger mod mund- og klovsyge**		100	
5. **Andre tilskud:**			
1. Husdyropdrætning	50.000		
2. Opdyrkning	70.000		
3. Træplantning	3.000		
4. Landbrugsudvalg	2.500		
5. »Føroya Búnaðarfelag«	0	125.500	355.726
§ 23. HANDEL, INDUSTRI O. L.:			
1. Eletricitetsvæsen:			
1. Elektricitetsudvalget	2.000		
2. Rentetilskud til S.E.V	106.331		
3. Tilskud til elværk på bygd	40.000	148.331	
2. Fabriks- og kedeltilsyn		3.700	
3. Motorkyndig tilsynsmand		2.260	
4. Skibsregistrering og opmåling		3.500	
5. Udgifter til forligsmanden		5.780	
6. Kulbrydning		25.000	
7. Færøernes turistforening		5.000	
8. Tilskud til nødvendige varer (anm.)		127.000	
9. Diverse efter landsstyrets afgørelse		5.000	325.511
§ 24. SOCIALVÆSEN:			
1. 1. Aldersrente	1.500.000		
2. + tilskud fra kommunerne..	250.000	1.250.000	
2. 1. Invaliderente	450.000		
2. + tilskud fra kommunerne	75.000	375.000	
3. 1. Enkebørn	113.000		
2. + tilskud fra kommunerne	19.000	94.000	

4. Personer i kontrolleret familiepleje + refusion		20.000	
5. Socialhjælp		50.000	
6. Børnehjem (driftstilskud)		45.000	
7. Alderdomshjem		26.875	
8. **Diverse tilskud:**			
1. Afholdsforeningerne	2.000		
2. Foreningen »Røde Kors« ..	600		
3. Uarbejdsdygtige fiskere	20.000		
4. Færøernes forening til tuberkulosens bekæmpelse ..	3.000		
5. Børnehjælpsfondet	3.000	28.600	
9. **Forvaltning af lærlingeforholdene** (anm).		12.000	1.901.475
§ 25. PENSION:			
1. Pensioner	65.395		
2. Venlepenge (anslået)	5.500	70.895	70.895
§ 26. JUSTITS- OG POLITIVÆSEN:			
1. **Arrestvæsenet m. m.:**			
1. Arrestforvarer og assistenter	19.000		
2. Udgifter ved arresthuset ..	3.500		
3. Delinkventudgifter	13.000	35.500	
2. Sysselmændenes rejseudgifter		5.000	
3. Domhuset		4.500	
4. Andre udgifter		4.000	49.000
§ 28. 1. Erhvervslånefonden		585.000	
2. Afdrag på saneringslån		40.000	
3. Renter og afdrag på lån til pf. Sjóvinnubankan:			
1. udgifter	860.000		
2. + indtægter	860.000	0	625.000
§§ 29—33 foreløbig ubenyttede.			
§ 34. ANDRE OG UVISSE UDGIFTER:			
1. Udgifter vedr. valg		8.000	
2. Landsstyret at råde over.....		30.000	
3. Statistik		8.296	46.296
§ 35. DIVERSE FONDS:			
1. Til en fælles byggefond		0	
2. Til kirkefonden		42.000	42.000
§ 36. RENTEUDGIFTER:			
1. Renter af lån			62.250
§ 37. EJENDOMSUDGIFTER:			
Andre ejendomsudgifter			3.000
		Balance:	71.778
			11.645.500

ANMÆRKNINGER:

Til § 16.2.1. En af fuldmægtigene er samtidig kontorchef i ligningsrådet.

Til § 16.2.4. Af denne konto kan anvendes indtil kr. 5.000 til hylder i nyt arkiv.

Til § 16.4.9. Under henvisning til § 12 i tjenestemandsloven ansættes udstationeringstillægget til det samme som i det foregående finansår.

Til § 17.10.2. Til hovedreparation af hvilehjemmet bevilges indtil kr. 5.000 på betingelse af, at hjemmet på anden måde tilvejebringer mindst samme beløb som landskassen yder.

Til § 18.6.2. Arbejder med større nyanlæg må ikke finde sted, før overslag over disse efter finansudvalgets anbefaling er godkendte af landsstyret.

Til § 19.6. Dette beløb henlægges i fond.

Til § 19.8.1. Landsstyret uddeler kr. 15.000 i tilskud og kr. 5.000 som tre lån på henholdsvis kr. 2.000, kr. 1.500 og kr. 1.500.

Til § 19.8.8. I tilskud til ny kommuneskole i Tórshavn er bevilget op til kr. 400.000 med kr. 40.000 årlig i 10 år. I det samlede bevillingsbeløb er 3. rate af tilskudet.

I tilfælde af, at tilskud er bevilget, kan en del — til Tórshavn 1/10 — af tilskudet blive udbetalt hvert år, når tegninger og finaucierig af hele byggeplanen er godkendt af landsstyret.

Til § 19.8.11. Til værelse for studerende færing på kollegium i studenterbyen i Oslo.

For at sikre en færing, der studerer, værelse på kollegiet i studenterbyen i Oslo bevilges kr. 6.000 med kr. 1.500 årlig i 4 år. I 1955-56 bevilges for 2 finansår.

Til § 20.3.3. Af landskassen ydes kr. 10.000 med kr. 1.000 årlig i 10 år til samling af færøske stednavne i samarbejde med Dansk Stednavneudvalg. 3. rate udbetales i 1955-56.

Til § 20.5.2. Landskassens andel er indtil 80 % af det beløb, som bygden fremskaffer, dog ikke mere end 2 kroner pr. indbygger.

Til § 20.6.4. Landskassen skal betale 5 % p.a. i rente af den del af fondets grundkapital, der indgår i landskassens likviditet.

Til § 20.7. Hædersgaver vedrørende videnskab, kunst og litteratur:

1. Mikkjal á Ryggi	1.200
2. Sverri Patursson	1.200
3. Rasmus Rasmussen	1.200
4. Dr. med R. K. Rasmussen	1.200
5. S. J. Mikines	1.200
6. Poul F. Joensen	1.200
7. Olivar á Ryggi	800
8. Hans M. Eidesgaard	800

9. Hans Jacob Jacobsen 800
10. Martin Joensen 800
11. Jóan Chr. Poulsen 800
12. Janus Kamban 800
13. William Heinesen 800
14. Richard Thomsen 800
15. Ingolf av Reyni 800
16. Sigmund Petersen 800
17. Ruth Smith Morell-Nielsen 800

Til § 21.2.2: Reparation og installation af Radar er anslået at koste ca. kr. 10.000. Af dette beløb er kr. 5.000 taget med i dette finanslovforslag.

Til § 21.4. Bevillingen anvendes således, at halvdelen anvendes til sømandshjemmet i Færingehavnen, og resten til arbejdet blandt sømænd i Aberdeen og på Island.

Til § 21.7. Dette beløb sammen med tidligere bevilgede beløb bliver henlagt til særligt fond. Beløbet skal anvendes til fornyelse af fiskerflåden efter bestemmelser, som finansudvalget fastsætter.

Til § 21.8. Der ydes Klaksvík sømandshjem et byggetilskud på kr. 25.000 med kr. 5.000 om året i 5 år. Det er en betingelse for ydelsen af tilskudet, at sømandshjemmet underkaster sig samme betingelser, som betingelserne for byggetilskud til sømandshjemmet i Tórshavn.

Til § 23.8. Efter indstilling fra finansudvalget bestemmer landsstyret, hvordan bevillingen skal anvendes.

Til § 24.9. Dette beløb skal bl. a. anvendes til betaling af udgifter i forbindelse med lærerådet.

Tórshavn, 31. marts 1955.

K. Djurhuus,
løgmaður.

Håkun Djurhuus.

Álíkning á kommunurnar fyri 1955.

	Sóknar kommuna	Fólkatal	Skattainntøka	Eftir skattainntøku %	Eftir tingssamtykt	Til-saman
1	Fugloyar	195	297750	80	75	155
2	Svínoyar	177	324050	85	85	170
3	Viðarejðis	245	279750	70	75	145
4	Hvannasunds	280	351700	90	95	185
5	Klakksvíkar	3488	6065050	1590	1600	3190
6	Kunoyar	183	334650	85	90	175
7	Mikladals	127	195200	50	50	100
8	Húsa	158	289780	80	70	150
9	Elduvíkar	156	133650	40	30	70
10	Oyndafjarðar	246	321860	90	80	170
11	Fuglafjarðar	1263	1905740	500	500	1000
12	Lorvíkar	605	701760	185	180	365
13	Gøtu	723	1042481	275	270	545
14	Nes	1841	2931600	770	770	1540
15	Skála	408	899588	235	235	470
16	Sjóar	668	1175515	305	310	615
17	Sunda	284	429400	110	115	225
18	Eiðis	593	874400	230	230	460
19	Gjáar	192	294060	75	75	150
20	Funnings	176	187560	50	45	95
21	Haldórsvíkar	383	364050	95	95	190
22	Saksunar	49	49200	15	10	25
23	Hvalvíkar	306	487665	125	130	255
24	Hósvíkar	180	213860	55	55	110
25	Kollafjarðar	487	738250	190	195	385
26	Kvívíkar	478	544598	140	145	285
27	Vestmanna	1108	2912350	765	765	1530
28	Kaldbaks	155	142600	40	35	75
29	Havnar uttanb.	457	902152	235	235	470
30	Kirkjubøar	106	256500	65	70	135
31	Hosts	93	164868	45	40	85
32	Nólsoyar	332	425700	110	110	220
33	Sandavágs	721	1187870	310	310	620
34	Miðvágs	819	1074090	285	280	565
35	Sørvágs	856	1342750	350	355	705
36	Bíggjar	112	142100	35	40	75
37	Mikinesar	137	209310	55	55	110
38	Sands	610	678400	175	180	355
39	Skopunar	504	575100	150	150	300
40	Skálavíkar	202	300400	80	75	155
41	Húsavíkar	210	292160	75	75	150
42	Skúvoyar	153	216000	55	55	110
43	Hvalbiar	876	1295500	340	340	680
44	Froðbiar	2018	3018460	800	800	1600
45	Fámjins	218	228007,50	60	60	120
46	Hovs	190	244990	65	65	130
47	Porkeris	441	496900	130	130	260
48	Vágs	1806	3822300	1000	1000	2000
49	Sunnbiar	714	657060	170	170	340
50	Tórshavnar	5974	15018150	3990	3995	7985
		32703	57036884,50	15000	15000	30000

RED: 10 X

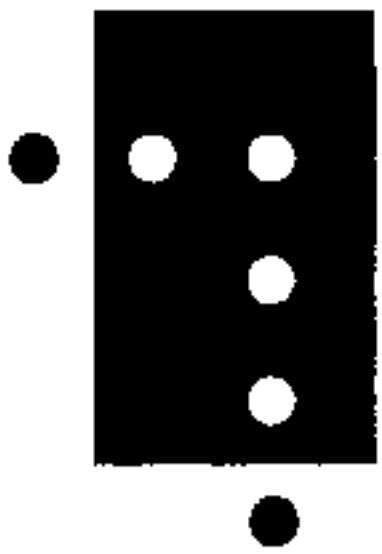

Nasjonalbibliotek
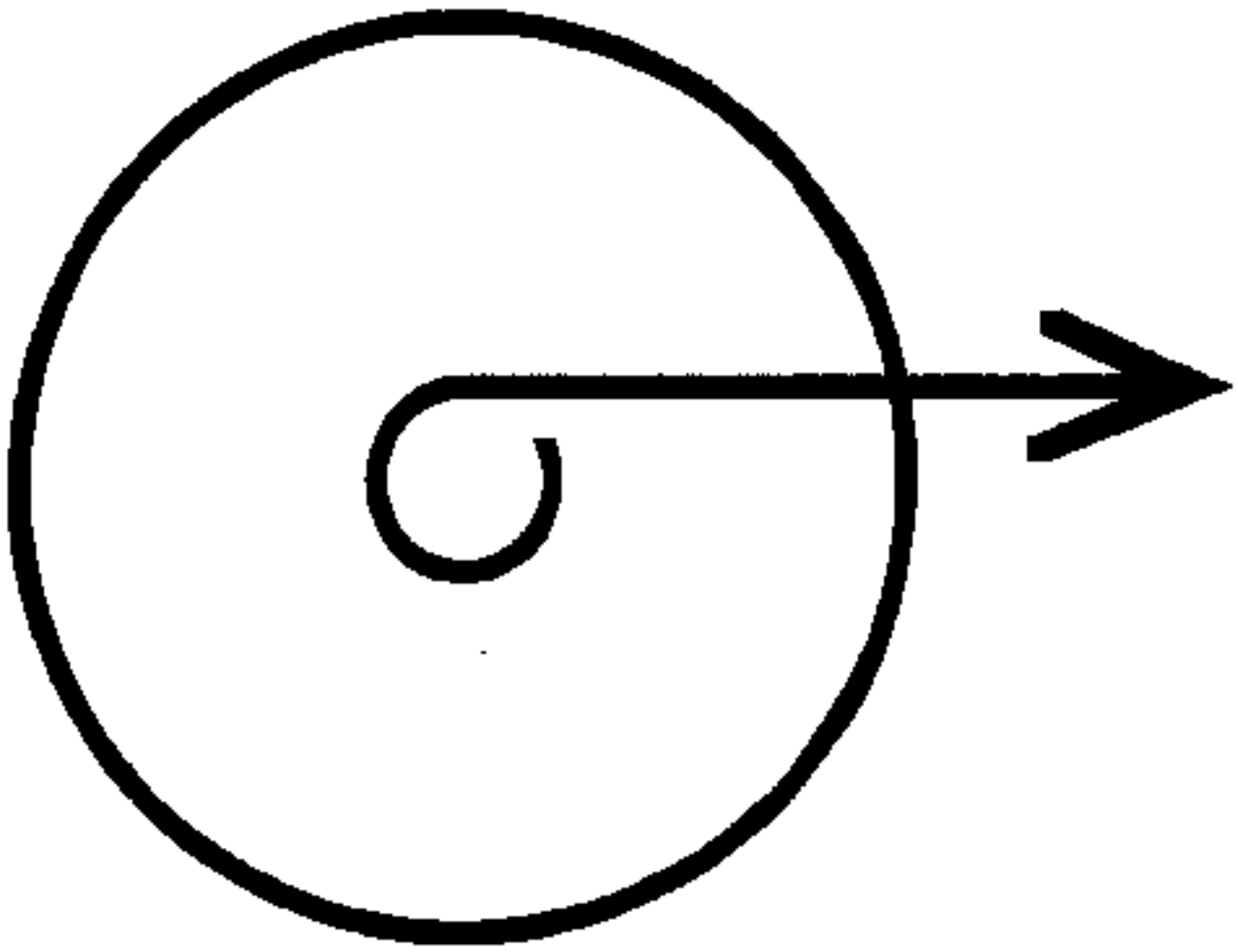
Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12